@001A ༄༅། །ཚད་མ་སྟེ་བདུན་གྱི་རྒྱུན་ཡིད་ཀྱི་སྣང་སེལ་ཞེས་བྱ་བ་ཞུགས་སོ།།

@001A ༄༅༅། །རྒྱུ་གང་སྐད་དུ། ཐུ་མ་ཏ་ཎཥྞ་སེན་སཥྞ་ཞ་ལོ་ཀ་ར་མ་ན་ཏ་ནྟམ། བོད་སྐད་དུ། ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་སྟེ་བདུན་གྱི་རྒྱུན། ཡིད་ཀྱི་སྣང་སེལ་ཞེས་བྱ་བ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་

ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བདུད་རྩིའི་འོད་ཅན་ཅོད་པན་གྱིས་མཛེ་སེ་རལ་པའི་ཁུར་འཆད་མགུལ་ནག་སྤྱི་བོས་ཞབས་ཀྱི་པདྨོར་བྱང་བ་བཞིན། །གང་སྐུ་རིན་ཆེན་རི་བོའི་དཔལ་འཕྲོག་གཟེ་བརྩེ་ཕྱང་པོའི་ཁུར་གྱིས་ངལ་བས་

རྒྱ་མཚོའི་གོས་ཅན་འདར་བར་སེམས། །འཕྲེན་ལས་ཉིན་བྱེད་འཆར་ཀའི་ཟེར་གྱིས་བདུད་ཀྱི་སྟེ་དཔོན་སྤྲོ་ལྡན་སྤངས་ནས་ཡིད་ལ་སྡུག་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་བླངས། །ཞལ་གྱི་ཆུ་གཏེར་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུའི་ཤར་འཐུང་གིས་

མཛེས་ཐུབ་དབང་གསུང་གིས་འཇིག་རྟེན་རྒྱད་པ་འཕྲོག་བྱུར་ཅིག །གང་ཞིག་མཐའ་ཡས་འགྲོ་བའི་དོན་སྤྲད་ཅིང་ཐུགས་རྗེའི་གཙུག་ན་རྩྭ་བའི་གཙུག་རྒྱན་ཏི་བཞིན་ཐུགས་རྗེའི་གཙུག་

གི་གཙུག་ཏོར་རྒྱན་དུ་ལེགས་པར་

བློངས། །ཡོན་ཏན་མེ་ཏོག་དང་པའི་སྣིམ་པས་ཆུང་ཟད་བསྟེན་ན་ཚ་ཟེར་བྱེད་པའི་འོད་ཟེར་ཇི་བཞིན་ཐྲོ་བོས་ཟིར་གྱིས་རྩོངས་པའི་སྐུན་སེལ་འོད་ཟེར་འགྱེད། །འགྲོ་བའི་ཡིད་ཀྱི་ཀུ་སྡུད་མཆོ་ལ་ཞི་བའི་རྒྱ་འོད་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་

@002A ཞེས། །ཤེས་ཀུན་ལ་ཇི་བཞིན་ཀུན་ཏུ་འཇུག་པ་ཀུན་ནས་སྟེར་བའི་དཔལ་ཡོན་ཅན། །རབ་དམར་སེར་མོའི་འདབ་ཕྲེང་གཡོ་བའི་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་པདྨོ་པདྨོའི་གཉེན་གྱིས་པདྨོ་ཇི་བཞིན་བདག་ཉོ་

པདྨོའི་དཔལ་གྱུར་ཅེག །ཚོགས་གཉེས་ནོར་བུ་ཆུ་ཤེལ་ལས་གྲུབ་ཅིང་། །བསྐྱབ་གསུམ་དཀྱིལ་འཁོར་རིགས་པའི་བསིལ་ཟེར་ཅན། །ཕས་ཆོལ་སྐྱ་གཅན་སྐྱོན་ལས་རྣམ་གྲོལ་བའི། །ཕྱོགས་བྱང་གྲགས་པའི་རྒྱ་བ་གཙུག

གིས་མཆོད། །ཐུབ་བསྟན་གསེར་གྱི་དྲ་བས་གདོང་མཛེས་ཤིང་། །བསྟུ་བཞིའི་འགྲོས་ལྡན་ཉོགས་སྡུ་གཙུག་མཐོ། །མཁྱེན་བརྩེ་དག་པའི་མཆེ་བ་ཆེས་དཀར་བ། །ཡོངས་འཛིན་ལག་ལྡན་

དབང་པོའི་ཞབས་ལ་འདུད། །རིགས་

པའི་དབང་ཕྱུག་དགོངས་དོན་དྲི་མ་མེད། །ཇི་བཞིན་འབྱེད་ལ་དཔལ་ལྡན་བྱགས་པ་དང་། །སྐལ་མཉམ་སྦྱོད་པའི་བློ་གྲོས་མིག་ཕོབ་ནས། །རིགས་ལམ་མ་ནོར་གསལ་བར་ངས་བཤད་ཀྱིས། །འདི་ན་གང་དག་བློ་མིག་ལྡོངས་པའི་

མཐུས། །གནས་དོན་ཆ་ཙམ་གསལ་བའི་མཐུ་མེད་ཀྱང་། །གཞུང་ཙམ་འདོན་པས་ན་ཆོད་མཐར་བྱེད་པའི། །བཤེས་གཉེན་དེ་དག་རེ་ཤིག་ངལ་སོས་ཤིག །ལོག་སྤྱོད་ནགས་ཚལ་ཐལ་བར་

རྟོག་བྱེད་ཅིང་། །ཉེས་བཤད་བྱག་རི་

མིང་ཙམ་ཉིད་འགྱུར་བ། །ཁོ་བའི་བློ་གྲོས་སྤྱིན་རྩམ་ལས་འོངས་པའི། །ལུང་རིགས་གནམ་ལྟགས་བྱེ་བ་དེང་འབེབས་ཀྱིས། །བློ་ངན་ཉེས་བཤད་དུག་ཆུས་རྒྱོས་པའི་མཐུས། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་གཞུང་རྒྱ་མ་མཐོང་ཡང་། །རང་

@002B བཟོའི་གཟུ་ལུམ་རང་དགར་སྤེལ་བྱེད་པའི། །བཤེས་གཉེན་དེ་ཀུན་བག་ཡོད་དུས་ལ་བབ། །རིགས་ཚུལ་འདབ་བརྒྱ་ལྡན་པའི་གཉེན་གཅིག་པུ། །ལེགས་བཤད་འོད་ཟེར་སྟོང་ལྡན་

དེང་འདིར་ཞུར། །ཆོ་གས་ལ་ཤང་དུག་ལྡན་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས། །དགག་སྒྲུབ་སྐན་པའི་སྐྱ་

ལྡན་ད་ཾ སྐྱོགས་ཤིག །འདིར་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་གི་གཅེས་མཛོད་ཟབ་མོ་ཆེས་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་དགོངས་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པ་ཐོག་བ་དོན་གཉིར་ཐར་པ་དང་

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་འགྲོ་བའི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་གནད་མ་ལུས་པ་

མཐའ་གཞན་དུ་དང་བར་མི་རྟོག་པའི་ཚད་མའི་ལམ་ནས་སྟོན་པ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཐུགས་ལས་སྐྱེས་པའི་སྡེས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་ཡབ་སྡེས་ཀྱིས་

མཛད་པའི་ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་སྡེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པའི་དགོངས་དོན་

གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་དོན་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོས་པ་གཏན་ལ་དབབ་པ། དགོས་པ་དེ་བསྟན་བཅོས་ལ་རབ་ལས་པའི་ཚུལ། དགོས་པ་དེ་ལྡན་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་

གཅེས་པར་བཟུང་བར་གདམས་པ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་ལུས་

གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་། དགོས་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་དགོས་པ་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཐོག་བ་དོན་གཉིར་ལ་བལྟོས་ཏེ་དགོས་མེད་

ཀྱི་ལོག་རྟོག་དགག་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་བལྟོས་ཏེ་དགོས་མེད་ཀྱི་

ལོག་རྟོག་དགག་པ་དང་། དགོས་པ་ཡོད་ཀྱང་དམན་པར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་འདི་དག་གྲོལ་བ་དོན་གཉིར་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་གེའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པས་ནང་རིག་པའི་སྟེ་སྙོད་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་

@003A ཞེས། །གྲུར་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། །དེ་ལ་བཞད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་རྟོག་གེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཕྱི་རོལ་པའི་སྟོན་པ་དང་སྤོང་ཐབྱིང་སྐྱེས་ལ་སོགས་པས་

རྟོག་པས་བཏུགས་པ་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་བཞག་པའི་རྟོག་གེ་དང་།

ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རྟོག་གེ་རྣེན་ཅིང་མ་དེས་ལ། །མ་ཁྱབ་ཀུན་རྫོབ་སྐྱོ་བ་ཅན། །བྱིས་པ་ལ་ནི་བརྟེན་པར་འདོད། །ཅེས་བཞད་པ་ལྟར། དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་སྤྱི་ཙམ་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་རྟོག་པས་དེས་དགོས་ཀྱི། མངོན་དུ་མ་གྱུར་པ་ལ་རྟོག་གེར་བྱས་

པའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་ནི་རྟོག་གེའི་བསྟན་བཅོས་ཞེས་བྱའོ། །ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་འདི་དག་འཇིག་མཚམས་སྟ་མའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྟོག་གེའི་བསྟན་བཅོས་

ཡིན་པར་ནི་ཁྱེད་རང་ཡང་མི་འདོད་ལ། རིགས་པས་ཀྱང་མ་གྲུབ་སྟེ། རང་གི་

སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྟེས་སུ་འབྲངས་ནས་བཞག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇོག་མཚམས་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྟོག་གེ་ཡིན་པས། གྲོལ་བ་དོན་གཉིར་ལ་མི་མཁོ་བར་འདོད་ན། སྟོང་ལམ་ཚེས་མཚོག་མན་ཆད་གྲོལ་བ་དོན་

གཉིར་ལ་མི་མཁེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཚོས་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་ཡུལ་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནང་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ནང་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྒང་བྱ་མ་རིག་པ་སྤོང་བ་དང་། གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་

པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེད་པའི་ཐབས་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་བརྟེད་པ་ཡིན་ལ། ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་འདི་དག་ལས་ཀྱང་། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྒོམ་པ་གཅོ་བོར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

@003B དེ་ཙམ་གྱིས་ནང་རིག་པར་མི་འགྱུར་ན། ནང་རིག་པའི་སྡེ་སྣོད་གང་ཡིན་པ་སྣོས་ཤིག །སྤྱིར་ནང་རིག་པ་མ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་གྲོལ་བ་དོན་གཉིར་ལ་མི་མཁོ་བར་འདོད་པ་ཡང་རྟམ་

པར་རྟོག་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ཏེ། རིག་པའི་གནས་ལུ་ལ་མ་ཁས་པར་མ་བྱས་པར་ཐམས་

ཅད་མཁྱེན་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཞེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས། རིག་པའི་གནས་ལུ་དག་ལ་བརྟེན་པར་མ་བྱས་ན། །འཕགས་མཆོག་གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་མི་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ལྟ་བས་ན་གཞན་དག་ཚར་བཅད་རྗེས་བརྒྱང་དང་། །བདག

ཉིད་ཀུན་ཤེས་བྱ་ཕྱིར་དེ་ལ་དེ་བརྟེན་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འོན། འདི་དག་ནང་རིག་པའི་སྟེ་སྣོད་དུ་གཏོགས་ན། གཏན་ཚིགས་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་མ་ཡིན་ནམ། །ཞེ་ན། གཏན་ཚིགས་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་རིག་པའི་དོན་

རྒྱུ་མཚན་རིག་པ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་འདི་དག་ཀྱང་བློང་དོར་གྱི་གནས་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་གི་སྒོ་ནས་རིག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན། ནང་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་གཏན་ཚིགས་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་

འགལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། ནང་རིག་པ་ཁོ་ནའི་བསྟན་བཅོས་འདུལ་བའི་མདོ་ལྟ་བུ་དང་། ནང་རིག་པ་དང་གཏན་ཚིགས་རིག་པ་གཉིས་ཀའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་སྟེ་བདུན་ལྟ་བུ་དང་།

གཏན་ཚིགས་རིག་པ་ཁོ་ནའི་བསྟན་བཅོས་བྱམ་ཟེ་ཤར་མིག་གིས་བྱས་པའི་རྟོག

གེའི་ཚིག་དོན་བཅུ་བྱུག་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལྟ་བྱ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་གསོ་དཔྱད་ཀྱི་གཞུང་ལྟ་བྱ་སྟེ་སྐུ་བཞིར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ཚད་མ་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། གཏན་ཚིགས་དང་། སྒྲུབ་པའི་ངག་དང་། སྐུན་འབྱིན་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཙམ་གྱི་

@004A ཞེས། །གཏན་ཚིགས་རིག་པ་ཡིན་པས་ནང་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་མ་ཡིན་པར་འདོད་ན། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱང་ནང་རིག་པའི་སྡེ་སྣོད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚད་མ་གཉིས་དང་གཏན་ཚིགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ཡང་འདི་ལྟར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཆོས་མདོན་པའི་མདོ་ལས། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་སྡོན་པོ་ཤེས་ཀྱི་སྡོན་པོའོ་སྙམ་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་པ་དང་། མིག་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེའོ། །ཤེས་སོགས་ཀྱིས་དབང་པོའི་མདོན་

སུམ་རྟོག་གསུམ་དང་བཅས་པ་གསུངས་ལ། ཆོས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། དུ་བ་ལས་ནི་མེར་ཤེས་དང་། །ཆུ་སྐྱུར་ལས་ནི་ཆུར་ཤེས་ལྟར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བློ་ལྡན་གྱི། །རིགས་ནི་

མཚན་མ་དག་ལས་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱིས། འབྲས་རྟ་

དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་བསྟན་ཅིང་། གང་ཟུང་ཟད་སྐྱེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན། དེ་ཐམས་ཅད་ནི་འགག་པའི་ཚེས་ཅན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་དང་། དེ་ཉིད་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་ངག་བསྟན་ལ། ངའམ། ང་དང་འབྲེལ་བས་གང་ཟག་གི་ཚོད་གཟུང་གི།

ཞེས་གསུངས་པས་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་དང་གང་ཟག་གིས་གང་ཟག་གི་ཚོད་གཟུང་བར་མི་བྱ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གསུངས་ཤིང་། སེན་རིངས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བདག་ནི་ཐམས་ཅད་མི་བཟོད་དོ་ཞེས་

གསོལ་པ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། གང་མི་བཟོད་པ་དེ་ཡང་མི་བཟོད་དམ། ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཐལ་བ་དང་། སྐན་འབྱིན་བསྟན་ལ། འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྱུང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས། འབྲེལ་པ་དང་སྣང་བ་སྐྱེས་པ་ན་སྐན་པ་འགགས་པ་ལྟར། གཉིས་པོ་

@004B སྐྱེས་པ་ན་སྣང་བྱ་འགགས་པར་བསྟན་པས། འགལ་བའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་ཏེ། མདོར་ན། སྟེ་བདུན་གྱི་བརྗོད་བྱ་ཕལ་ཆེ་བ་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་དང་རེ་རེ་ནས་སྣུར་བར་རྟུས་མོད་ཀྱི།

ཡི་གེ་མངས་པར་འགྱུར་བས་མ་བྱིས་སོ། །དེས་ན། ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་འདི་དག

ནང་རིག་པའི་སྡེ་སྣོད་མ་ཡིན་ན། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱང་ནང་རིག་པའི་སྡེ་སྣོད་མ་ཡིན་པར་འདོད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། དགེ་སློང་དག་གམ་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །བསྟེགས་བཅད་བརྡུང་བའི་གསེར་བཞིན་དུ། །ལེགས་པར་

བརྟགས་ལ་ང་ཡི་བཀའ། །ཟློང་བར་བྱ་ཡི་གླགས་ཕྱིར་མིན། །ཞེས་བཀའི་དོན་ཀྱང་ཚད་མས་བརྟག་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩེ་བསྒོམ་བྱམས་པས་ཀྱང་། ཆོས་བཟང་རིགས་པས་རྣམ་དཔྱད་བསམ་པ་ཅན། །རྟག་ཏུ་བདུད་ཀྱི་བར་ཆད་བྱེད་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་

ཤིང་། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་རྟོག་པས་བཅིངས། །མི་རྟོག་རྣལ་འབྱོར་པ་ནི་གྲོལ་འགྱུར་བས། །རྟོག་རྣམས་ལོག་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་

ཏེ། །རྣམ་པར་སྤྱོད་པའི་འབྲས་བུར་མཁས་རྣམས་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་ལ། རིགས་

པ་ལ་མི་བརྟེན་པར་ཚིག་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དག་དབང་པོ་རྣུལ་པོ་དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཞེས་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ལ་གྲགས་པའི་ཕྱིར། ཟློང་དོར་གྱི་གནས་ལ་རིགས་

པས་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཞེས་མ་ཁས་པས་བསྟན་པས་

པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རིགས་པས་དཔྱོད་པ་ལྟར་ལེན་པ་ནི་རྟོག་གེའི་ཚུལ་ཡིན་པས། བྱོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ་མཁོ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བདུད་ཀྱི་ཆོག་ལ་ཤེས་ལྡན་དག་གིས་རྣ་བ་དག་པར་བྱེས་ཤིག །གཉིས་པ་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་བལྟོས་ཏེ་དགོས་

@005A ཱྀ།། །མེད་ཀྱི་ལོག་རྟོག་དག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྟེ་བདུན་གྱི་བསྟན་བཅོས་འདི་དག་གཞན་སྟེ་ཕྱི་རོལ་བ་དག་པ་ཙམ་གྱི་ཆེད་དུ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཡིན་པས། དེ་དག་མེད་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་ཉན་པ་དང་སེམས་པ་སོགས་བྱེད་པ་ནི་དགོས་པ་མེད་

དོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། །འདི་ཡང་ཆོས་སྤྱོང་བའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མེད་པའི་ཕྱིར་དག་སྟོག་ལ་བློང་དོར་བྱེད་པ་དོན་མེད་པ་དང་། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མེད་པས་དེ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ལམ་ལ་འབད་པ་དོན་མེད་པ་དང་། ཕུང་པོ་

གཙང་བ་དང་བདེ་བ་དང་རྟག་པ་དང་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤོང་འདོགས་པ་དང་སྐྱེ་བ་འདིབས་བའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་རྣམས་པར་གཞུང་འདི་དག་གིས་

གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་པས། ཕྱི་རོལ་ཏ་མེད་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོ་

འདོགས་བསལ་དགོས་མི་དགོས་དང་། མི་རྟག །སྡུག་བསྔལ། སྟོང་པ། བདག་མེད་སོགས་རྟོགས་པའི་བློ་སྐྱེད་དགོས་མི་དགོས་དང་། སྐྱེ་བ་སྟ་ཕྱི་ཡོད་མེད་དང་། ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དང་། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡོད་པའི་རིས་ཤེས་དྲང་དགོས་མི་

དགོས་ལེགས་པར་སེམས་ཤིག །དེ་བས་ན་སྟོ་འདོགས་ཀུན་བརྟགས་མ་བཀག་ན། མཐོང་སྤང་སྟོང་བའི་ཐབས་མེད་ལ། སྟོ་འདོགས་ཀུན་བརྟགས་ནི། བྱང་མཐའ་སྟ་བས་བཏགས་པའི་སྟོ་འདོགས་རྣམས་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་གཞུང་འདི་དག་ཀུ། སྟོ་འདོགས་

ཀུན་བརྟགས་དགག་པར་འདོད་ནས་ཕྱི་རོལ་བའི་འདོད་པ་ལ་དགག་པ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། སུ་སྟེགས་བྱེད་དང་ལྡན་ཅིག་རྩོད་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་ཁོ་ནས་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དགོས་པ་ཡོད་ཀྱང་དམན་པར་འདོད་

@005B པ་དགག་པ་ནི། སྟེ་བདུན་གྱི་བསྟན་བཅོས་འདི་དག་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་ན། འགལ་འབྲེལ་གྱི་དམིགས་ཕྱེད་ནས། གཞུང་ལུགས་གཞན་གྱི་བརྗོད་བྱ་རྟོགས་པའི་བློགས་སུ་འགྱུར་བ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལན་ཚྭ་ཙྪ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་གྱི། རང་ཉིད་ལ་དགོས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་

པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲའོ། །དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། གཞུང་འདི་དག་ཀུ་བདེན་བཞི་བྱང་ངོར་ཐབས་དང་བཅས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་སོགས་པ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་གནད་རྣམས་མ་ཚང་བ་མེད་པར་རིགས་པས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལས་ལྷག་པའི་ཐོས་

བསམ་སྒོམ་པའི་གཞི་གཞུང་གཞན་ལའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཡང་དག་པའི་དགོས་པ་བསྟན་པ་ནི། སྟེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པའི་བསྟན་བཅོས་འདི་དག་རྫོམ་པའི་དགོས་པ་ཡང་། ཐུབ་པ་ཉག་གཅིག་གྲོལ་བ་དོན་གཉིར་ལ་མི་སྣུ་བའི་ཚད་མར་

བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྟོན་པ་དེའི་བསྟན་པ་སྐྱོན་མེད་པར་བསྒྲུབས་པའི་སྒོ་ནས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། ལུང་གི་བསྟན་པ་དང་རྟོགས་པའི་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲེལ་པ་དང་ནི་རྗེས་མཐུན་ཐབས། །སྐྱེས་བུའི་དོན་ནི་རྗོད་བྱེད་ངག །ཡོངས་

བརྟགས་དབང་དུ་བྱས་ཡིན་གྱི། །དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་བྱས་མིན། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། གྲོལ་བ་དོན་གཉིར་གྱི་སྐྱེས་བུའི་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་དང་། དགོས་པ་སྒྲུབ་རྒྱས་པའི་རྗེས་

མཐུན་གྱི་ཐབས་དམ་པ་དང་། དེ་ཡང་འབྲེལ་ཆགས་སུ་སྟོན་པ་སྟེ། ངག

ཁྲུད་པར་གསུམ་ལྡན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་སྐྱོན་མེད་དུ་སྣང་བའི་ཚུལ་ཡངས་དེའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་མངོན་གྱུར་དང་། ཡོན་ཏན་དག་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དང་། ཤིན་ཡོག་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པའི་ཆ་ལ་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པར་བསྒྲུབས་ནས་སྐྱོན་མེད་པར་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ།

@006A ཞེས། །མཐོང་དང་མ་མཐོང་བ་དག་ལ། །རིགས་པས་གྲུབ་དང་རང་ཚིག་གིས། །གཅེད་མེད་བསྟན་བཅོས་གང་ཡིན་དེ། །གཟུང་བར་བྱ་ཕྱིར་དཔྱོད་འཇུག་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་ན་བརྗོད་བྱའི་གཅོ་བོ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་

བསྒྲུབས་ནས། དེ་དང་རྩེ་མ་པ་པོ་གཅིག་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཕལ་པ་སྟོན་པ་རྣམས་སྐྱོན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གཅོ་བོའི་དོན་ལ་མི་བསླུ་བ་ཕལ་པའི་དོན་ལ་བསླུ་བར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ལྷང་གི་བསྟན་པའི་བརྗོད་བྱ་ནི། མངོན་མཐོ

བདེ་འགྲོའི་གོ་འཕང་དང་། ངེས་ལེགས་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐབས་དང་བཅས་པར་འདུས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དང་པོར་

མངོན་མཐོ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ནས། ཕྱིས་ངེས་ལེགས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཅིང་། གཙོ་

ཞལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ངེས་ལེགས་གཙོ་བོ་དང་། མངོན་མཐོ་ཞལ་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། ཚད་མས་སྒྲུབ་པ་ན། དང་པོར་ངེས་ལེགས་ཐབས་དང་བཅས་པ་ཚད་མས་བསྒྲུབས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་ མངོན་མཐོ་ཚད་མས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། བླང་དང་དོར་བྱའི་དེ་ཉིད་ནི། ।

ཐབས་བཅས་རབ་ཏུ་ངེས་པ་ཡིས། ।གཙོ་བོའི་དོན་ལ་མི་སླུའི་ཕྱིར། ।གཞན་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན། ।ཅེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། ।རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་དང་ འབྲས་བུར་བཅས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐབས་དང་

བཅས་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྗོད་བྱ་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་ཚད་མས་བསྒྲུབས་པའི་སྒོ་ནས་རྗོད་བྱེད་ལུང་གི་བསྟན་པ་སྐྱོན་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། བསྟན་པ་སྐྱོན་མེད་པར་བྱུབ་ པ་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་

@006B ཅིང་། བསྟན་པའི་དོན་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པའི་དགེ་འདུན་ཡང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བྱུབ་པ་ཡིན་ནོ། ।དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་བྱོལ་བ་དོན་གཉིར་ལ་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུར་བྱུབ་པ་

ན། རིགས་ཅན་མཐའ་དག་གི་དོན་བྱ་བར་འདོད་པའི་སྐྱིང་རྡེ་དང་། ལྷག་བསམ་

རྣམ་པར་དག་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་དག་ནི་སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་ལ་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པར་མཐོང་བའི་ངེས་ཤེས་གཉིས་ཚུགས་པ་སྐྱེས་ནས། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་སྟར་མ་

སྐྱེས་པ་རྣམས་སྐྱེ་ཞིང་། སྐྱེས་པ་རྣམས་སྨར་མི་ལྡོག་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་ལ། ཐར་པ་ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དག་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་བོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྟོན་པར་ཡིད་ཆེས་ནས། དེས་བསྟན་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས། འཁོར་བ་ལས་བོལ་བ་འཐོབ་

ཀྱི། ཆོས་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བྱང་པ་སེར་སྐྱ་སོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ནི། འཁོར་བ་ལས་བོལ་བའི་ཐབས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་དེས་པ་སྐྱེས་ཏེ། ཆོས་འདི་བའི་སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གང་ཞེག་འཇིག

རྟེན་གཞན་གྱི་བདེ་བ་ཙམ་ཞིག་ལ་མངོན་པར་ཕྱོགས་ཤིང་དོན་དུ་གཉེར་བ་དག་ཀྱང་། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུར་གྱུར་པ་ན། སངས་རྒྱས་ཉིད་འཇིག་རྟེན་གཞན་གྱི་

སྡུག་བསྔལ་ལས་སྒྲོལ་བའི་སྐྱབས་སུ་འཇོན་པར་འགྱུར་ཞིང་། དབང་

ཕྱུག་དང་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པ་རང་ཉིད་ཀྱང་སྒྲོན་གྱི་འཆིང་བ་ལས་མ་གྲོལ་བ་དག་ནི། གཞན་གྱི་སྐྱབས་མ་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་དེས་པར་འགྱུར་རོ། །ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་སྒྲོན་མེད་པར་བསྟྭས་པའི་སྒོ་ནས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་། གྲངས་ངེས་

@007A ཨཱཿ། །དང་། གོ་རིམས་དང་རྒྱས་པ་སོགས་ལ་མཐའ་གཞན་དུ་སྲིད་པའི་དོགས་པ་བཅད་པ་ན། ཕྱུགས་ཀྱི་མཆོད་སྦྱིན་གྱིས་བདེ་འགྲོའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་དང་། དབང་ཕྱུག་གི་དབང་བསྐྱར་དང་། ལུས་གདུང་བའི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་སྤྲིག་པ་འདག་ཅིང་

འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་སྨྲ་བ་སོགས་མཐའ་དག་བྱིས་པ་བརྗོལ་ཐབས་སྨྲ་བཟམ། ཚད་པས་ཉེན་པ་མེའི་འོབས་སུ་འཇུག་པ་དང་འབྲ་བར་མཐོང་ནས། རྒྱལ་བའི་ལུང་གི་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་ཐོས་བསམ་གྱི་གཞི་དང་། རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་སྒོམ་པའི་གཞིར་

ངེས་ནས། ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་སྒོ་ནས། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དག་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞིང་། འཇིག་རྟེན་རྒྱང་འཕེན་སོགས་ཀྱི་

ཉེས་ཚའོད་ཀྱིས་བློ་མིག་ལྷོངས་པར་བྱས་པའི་མཐུས། འཇིག་རྟེན་འདིའི་བདེ་

བ་ཙམ་ཞིག་གི་ཕྱིར་སྲོག་གཅོད་ལ་སོགས་ལ་ཅི་དགར་འཇུག་པ་དེ་དག་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་སྐྱོན་མེད་པར་ཚད་མས་དེས་པ་ན། ཉེས་པར་སྣང་བའི་ལས་ལམ་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས་པར་འགྱུར་ལ། འཇིག་རྟེན་གཞན་གྱི་བདེ་བ་དག་ལ་ཡིད་ཕྱིར་ཕྱོགས་པ་དག་ཀྱང་

མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་སྡུངས་ནས། དཀར་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་དང་དུ་ལེན་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། སྡེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོས་པ་ཡིན་པར་བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་ཤེས་པར་བྱོས་ཤིག། གཉིས་པ་དགོས་པ་དེ་ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་

ལ་རག་ལས་པའི་ཚུལ་ནི། སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་སྐྱོན་མེད་པར་ཚད་མས་དེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་མིག་གིས་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་ལྟར་ཚུར་མཐོང་གི་སྐྱེ་བོས་མངོན་སུམ་དུ་དེས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མས་དེས་པར་བྱེད་

@007B དགོས་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་སྐྱེ་བ་ཡང་། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དང་། ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྐྱོན་མེད་པར་སྨྲའ་བའི་གཏན་ཚིགས་སྐྱོན་མེད་པ་ཉིད་ལ་རག་ལས་ལ། དེ་

ལྷ་བྱའི་གཏན་ཚིགས་སྒྲོན་མེད་པ་ཡང་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལ་རབ་ལས་ཤིང་

ཚུལ་གསུམ་མཐའ་དག་ཀྱང་མཐར་ཚུར་མཐོང་གི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་དགོས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཏེ་ནས་སྣུབ་དགོས་ན་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་ངེས་པར་ལེགས་པའི་གོ་འཕང་ལ་ཐོབ་འདོད་སྒྲིས་ནས་ལོག་པའི་ལམ་སྤངས་ཏེ།

ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་ཚུལ་གཉན་གྱིས་བཀྲི་བར་མི་ནུས་པའི་བློས་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྦྱོད་པ་ནི་སྟོན་པ་དང་། བསྟན་པ་སྒྲོན་མེད་པར་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་རབ་ལས་ཤིང་། དེ་ཡང་གཏན་ཚིགས་དང་དེའི་ཚུལ་གསུམ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སོགས་ལ་རབ་ལས་ལ། དོན་དེ་

དག་མཐའ་གཉན་དུ་དོ་པ་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་རྗོགས་པར་སྟོན་པ་ནི་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལས་གཉེན་པའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཕལ་ཆེ་བ་ལ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འདི་དག་ཉིད་ལ་རབ་ལས་པ་འབད་པ་མེད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དགོས་པ་དེ་ལྟན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་གཅེས་པར་གཟུང་བར་གདམས་པ་ནི། རང་གཉན་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དག་གིས་ནི། འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་

ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་འདི་དག་ལ་གཅིས་

སྨྲས་སུ་བྱ་བར་རིགས་ཏེ། ཐ་ན་ལྷོ་བ་ཁེངས་པ་ཙམ་ཞིག་དོན་དུ་གཉེར་བ་དག་ཀྱང་། བཟའ་བཏུང་ཁོ་ན་གཅེས་སྤྲས་སུ་འཛིན་པར་མི་མཐོང་ན། ཚོ་འཕང་མཆོག་དོན་དུ་གཉེར་བར་ཁས་འཆེ་ཞིང་། དབང་པོ་རྣོན་པོ་རྐྱག་པ་སྟོན་དུ་གཏོང་བར་ཁས་འཆེ་བཞིན་དུ་མངོན་

@008A ཞེས། །པར་འདོད་པའི་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་མཆོག་ཐབས་དང་བཅས་པ་ནི་ཚད་མས་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གང་ལ་རག་ལས་པ་དེ་ཉིད་ལ་གཅེས་སྤྲས་སུ་འཛིན་པར་མི་བྱེད་པར། བསྟན་བཅོས་འདི་དག་རྙོད་པ་ལྟར་ལེན་གྱི་གཞུང་

ལུགས་ཤུན་ལྷགས་དང་འདྲ་བར་བརྟགས་ནས། ལམ་དང་ལམ་མ་ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་ཙམ་ཡང་རྟ་བའི་ལམ་དུ་སྟོན་ཚད་མ་ཞུགས་ན། དོན་ལ་མཁས་པ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་པའི་བློན་པོ་རེའི་ཕུག་ཏུ་ཆོ་ཡོལ་བར་བྱས་པ་ཙམ་གྱིང་རྒྱལ་འབའ་ཞིག་ལ།

རང་གི་ཡིད་སྨིང་ནས་རངས་པར་བྱས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཆོག་འབྲུ་བྱུང་རྒྱལ་དུ་སྨས་པ་དག་ལ་བསམ་གཏན་པའི་མན་ངག་ཏུ་མིང་བཏགས་ནས་སྨིང་པོ་ལྟ་བུར་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི།

དབང་པོ་རྣོན་པོ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། དད་པའི་རྩེས་སུ་འབྲང་པ་

ཙམ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དད་པར་བྱ་བའི་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་དད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུ་ནི་བསམ་པ་རང་བཞིན་དུ་མི་གནས་པ་ལྟ་བའི་རྟོག་པོ་ལ་ཤད་པའི་སྟེགས་འཆའ་བ་དང་ཆོས་མཚུངས་སོ། །དེ་ཡང་སྟེ་སྣོད་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ཐོས་བསམ་

སྨོམ་པས་འཇུག་པ་ན་ཡང་། རང་གཞན་གྱི་འཚེར་བ་འཇུག་ལྟོག་གི་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་སྟམ་དུ་དམྱོད་པའི་ཆྭས། མཉན་པ་དང་སེམས་པ་སོགས་ལ་འབད་པར་བྱའི། རང་གི་རྒྱ་བོ་འགའ་ཞིག་དང་ཁ་གཤགས་འགྱེད་པ་ཙམ་གྱི་ཆེད་དུ་དམིགས་ཏེ་ཞུགས་ན།

རང་ཡང་ཉམས་པར་འགྱུར་ཞིང་གཞན་ཡང་བསྟན་བཅོས་ལ་མ་གུས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་པས། ཤེས་ལྡན་དག་གིས་རང་གི་བློ་སྐྱོན་གྱིས་མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་མ་རྙེད་པར་མ་བྱེད་

ཅིག །བཞི་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་ལུས་གཏན་ལ་དབབ་

@008B པ་ལ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་ལུས་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རིགས་སྣོ་ལས། མདོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག །སྡུར་སྣང་

བཅས་པ་བདག་རིག་བྱེད། །སྒྲུབ་པ་དང་ནི་སྤྱན་འབྱིན་དག །ལྟར་སྣང་

བཅས་པ་གཞན་རྟོགས་ཕྱིར། །ཅེས་གསུངས་པས། རང་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་སྐྱོན་མེད་དུ་ཚད་མས་དེས་པའི་ཐབས་དང་། དེས་ནས་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རང་ཉིད་ཀྱིས་

ཇི་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལྟར། དོན་ལ་གནས་མི་གནས་ནི། གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་ཀྱི་བློ་ཡང་དག་ཏུ་སོང་མ་སོང་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ཅེང་། དེ་ལ་ལྷོག་གྱུར་དེས་བྱེད་ཀྱི་བློ་སྐྱོན་མེད་རྗེས་དཔག་དང་། མངོན་གྱུར་དེས་བྱེད་ཀྱི་བློ་སྐྱོན་མེད་མངོན་སུམ་ཚད་མ་

ཡིན་པས། མངོན་རྗེས་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་གསུངས་ལ། བློ་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ན་བསྟུབར་འགྱུར་བས། ལམ་གྱི་གོལ་ས་གཅོད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ། མངོན་རྗེས་ལྟར་སྣང་གཉིས་གསུངས་ཤིང་། རང་གིས་དེས་ནས་གཞན་ལ་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་

པའི་ཡན་ལག་ཏུ། ཡང་དག་དང་ལྟར་སྣང་ཕྱི་མ་བཞི་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་གི་དཔལ་གཞོམ་པའི་ཕྱིར་དུ་སུན་འབྱིན་བསྟན་ལ། མཐའ་གཉིས་སུ་དོགས་

པའི་ཐེ་ཚོམ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲུབ་དགེ་གསུངས་ཤིང་།

གོལ་ས་གཅོད་པའི་ཕྱིར་ལྷར་སྣང་གཉིས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི། ལེའུ་གསུམ་དུ་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོར་སྡུམ་ཀྱི་ལེའུ། རང་དོན་རྗེས་དཔག་གི་ལེའུ། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་ལེའུའོ། །འོ་ན་

@009A ཞེས། །ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་ལེའུ་དྲུག་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཅེ་ན། དཔེ་བརྟག་པ་དང་།སེལ་བ་བརྟག་པ་གཉིས། རང་དོན་རྗེས་དཔག་གི་ལེའུར་འདུས་ལ། ལྷག་ཆོད་བརྟག་པ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་ལེའུར་འདུས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་

ཚད་མེ་མདོ་དང་།རྣམ་འགྲེལ་ངེས་གཉིས། རིགས་པའི་ཐིགས་པ་རྣམས་ནི་ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཅིང་།སྡེ་བདུན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལྷག་མ་བཞི་ནི་འཕྲོས་པ་ཡན་ལག་གི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་གྱི། ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོངས་

པ་མིན་ལ། དེ་ཡང་གཉན་ཚིགས་ཐིགས་པ་དང་། འབྲེལ་པ་བརྟག་པ་རང་དོན་ལེའུ་དང་། རྒྱུད་གཞན་སྒྲུབ་པ་མངོན་སུམ་ལེའུ་དང་། རྩོད་རིགས་ནི་གཞན་དོན་ལེའུ་ལས་འཕྲོས་པ་ཡིན་

ནོ། །འོ་ན། རྣམ་འགྲེལ་ལ་ལེའུ་བཞི་བྱང་བ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། སྟོན་

པ་དང་བསྟན་པ་སྐྱོན་མེད་པར་སྣང་བའི་ཚུལ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ལ་ཚད་མ་གྱུར་པའི་ལེའུ་གསུངས་ལ། སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་སྐྱོན་མེད་པར་ཚད་མས་སྣང་བ་ཡང་། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་སྐོར་ནས་སྣང་

དགོས་པས། དེ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་རང་དོན་ལེའུ་བསྟན་ལ། གཏན་ཚིགས་སྐྱོན་མེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡང་ཚུལ་གསུམ་མཐར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་རྟག་ལས་པས། དེའི་ཕྱིར་མངོན་

སུམ་ཚད་མ་གཅོ་བོར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་མངོན་

སུམ་ལེའུ་གསུངས་ཤིང་།རང་གིས་ངེས་པ་དེ་གཞན་ལ་སྟོན་པའི་ཐབས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་གཞན་དོན་ལེའུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།ཐར་ལམ་སྒང་རྩེའི་འབྱུང་གནས་སྤྲེ་བདུན་གཞུང་།།

@009B སྒོས་འགྲེལ་གི་སར་གསལ་བའི་ཚུ་སྐྱེས་ལ། །མཁས་བྱེམ་རྒྱ་འོད་གཞན་དག་པའོའི་དབྱ།བདག་བྱེའི་ཉིན་བྱེད་འབའ་ཞིག་སྣང་བར་ཟད། །བར་སྐབས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་བཅད་

པའོ།། །།གཉིས་པ་དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཤེས་བྱ་

ཡུལ་གྱི་རྣམ་གཞག །ཤེས་བྱེད་བློའི་རྣམ་གཞག། ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་ཇི་ལྟར་འཇུག་པའི་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་རྣམ་གྲངས་དང་།མཚན་ཉིད་དང་།དབྱེ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། དགག་གཞག་སྒང་གསུམ་ལས། གཞན་

ལུགས་དགག་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཡུལ་དང་ཤེས་བྱ་དོན་གཅིག་ལ།ཡུལ་དང་གཞལ་བྱ་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། སྒྲ་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པའི་གཞལ་བྱར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་བྱ་དང་གཞལ་བྱའང་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། ཤེས་པ་

ཐམས་ཅད་ཚད་མར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་ཏེ། །འདི་ལྟར་སྒྲ་བའི་ཆོལ་བ་དེས། ཡུལ་ཡིན་ན། གཞལ་བྱ་ཡིན་དགོས་ན། བློ་དེའི་ཡུལ་ཡིན་ནའང་།བློ་དེའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་དགོས་སྙམ་དུ་བསམས་པར་ཟད་ལ། དེ་ལྟར་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་

ཅན། མེའི་རྒྱུ་ཡིན་ན། མེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྒྱུ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བུམ་པའི་སྒྲ་དོན་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲའི་ཤེས་བྱ་ཡིན་པར་

ཐལ། དེའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་ན། ཡུལ་དང་

ཤེས་བྱ་དོན་གཅིག་པ་འབྱུང་། ཕུང་མཚམས་ཀྱང་ཁས་བླང་མོ། །ཡང་འགའ་ཞིག་ན་རེ། ཡུལ་དང་གཞལ་བྱ་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་རང་མཚན་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་གཞལ་བྱ། ཞེས་པ་

@010A ཞེས། །དང་། གཅིག་ཉིད་ཅེ་ན་ཁོ་བོའང་འདོད། ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྨྲ་བ་ཡང་མཐོང་། །སྨྲི་མཚན་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་ནི། རྟེས་སུ་དཔག་པ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་རྒྱང་འཕེན་པའི་རིང་ལུགས་འཛིན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་

ན། རྟེས་དཔག་ཚད་མ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། སྨྲི་མཚན་གཞལ་བྱ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཅེས་བརྗོད་ན་ཅི་སྨྲ། མ་ཁྲབ་ན། གཞལ་བྱ་མེད་པའི་ཚད་མ་སྲིད་པའམ། རྟེས་དཔག་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན། རང་མཚན་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་གང་རུང་གཅིག

ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཐལ། མ་ཁྲབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམ་ཏེ། གཞལ་བྱ་མེད་པའི་ཚད་མ་ཡོད་ན། འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡོད་པ་སོགས་སུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟེས་དཔག་ཚད་མའི་

གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་རང་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་ན། རྟོག་པ་

ཐམས་ཅད་རང་མཚན་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པར་ཁྱེད་རང་གིས་ཁས་བླངས་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ཞིང་།གཞུང་ལས། མེད་པ་ངེས་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་ནི། །མིན་ལ་མ་ངེས་པ་ཉིད་དམ། །དེ་ངེས་ཚད་མ་གཉིས་པ་ཉིད། །ཅེས་སོགས་བཤད་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་

ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །རྫ་བའི་ཐལ་བ་རྟེས་དཔག་ཚད་མ་མི་སྲིད་པ་འདོད་ཅེ་ན། འོ་ན། ལྷོག་གྱུར་ཡིན་ན་ཚད་མས་མ་དམིགས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་དང་། སངས་རྒྱས་དང་། དུ་ལྟན་ལའི་སྟེང་གི་མེ་ལ་སོགས་པ་

རྣམས་མེད་པར་ཐལ། ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་གང་ཞེག །ཡོད་ན་དམིགས་རྟང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱར་སྐྱ་མ་ཁས་བླངས། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དམིགས་སུ་རུང་བའི་མེད་པ་ནི། །མི་དམིགས་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན། །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་བདུན་གྱི་

@010B གཞུང་དུ་མས། ཡོད་ན་དམིགས་རྟང་མ་དམིགས་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་ལན་གཅིག་མིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོད་ན་དམིགས་རྟང་མ་དམིགས་པས་མེད་པར་མི་འགྱུབ་ན། རི་

བོང་གི་མགོ་ལ་ཏ་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་གཞན་གང་ཡང་མེད་པས། དེ་ཉིད་ཀྱང་

མེད་པར་སྐྱབ་མི་ནུས་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན། སྐྱེ་བ་སྟ་ཕྱི་དང་སངས་རྒྱས་མེད་པའི་ཕྱིར་ལས་དགེ་བ་ལ་འབད་པ་དང་། མི་དགེ་བ་སྤོང་བ་དང་། ལམ་ལ་བསླབ་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། དུ་ལྡན་ལའི་སྟེང་གི་མེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་སྟེང་གི་དུ་བ་

རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་སྨྲི་མཚན་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་མེད་ཅེན། སྨྲི་མཚན་དོན་དམ་པར་གཞལ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ནི་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རིགས་པ་སྨྲ་བ་སུ་ཡང་ཁས་

མི་ལན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འདོད་པའི་ཁྱད་པར་གང་ཡིན་པ་སྨྲོས་ཤིག། གཞན་ཡང་།སྨྲི་མཚན་ཅོས་ཅན། ཁྱོད་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་དམིགས་པར་ཐལ། ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་མཚན་ཁོ་

ན་གཞལ་བྱ་ཡིན་པ་འབྱད། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡོད་པར་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་དམིགས་པ་དང་། དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་ཚད་མས་དམིགས་པས་འཇོག་པའི་

ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚད་མས་དམིགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཡོད་པ་

ཙམ་དུ་འཇོག་པ་གང་ཞེག། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་ཚད་མས་དམིགས་པ་དང་། དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་ཐ་སྙད་དཔྱོད་པའི་ཚད་མས་དམིགས་པས་འཇོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཅི་སྟེ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ནི་བློ་འཁྲུལ་པས་ཡོད་པར་བརྟདས་པཡ་

@11A ྈ།། །ཙམ་གྱིས་འཇོག་གོ་ཞེན། འོན་སྒྲ་རྟག་པ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། བློ་འཁྲུལ་པས་ཡོད་པར་བརྟདས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྒྲ་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དུ་མི་རྟག་པར་ཐལ། བློ་
འཁྲུལ་པས་ཐ་སྙད་དུ་སྐྱ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་

བརྟདས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། མཁས་པར་རྟོམ་པ་ཁ་ཅིག་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་འཇོག་མཚམས་ལ་རྟོངས་པས་སེལ་ངོར་སྒྲ་རྟག་པ་ཡང་ཡིན། མི་རྟག་པའང་ཡིན། ཅེས་སྨྲ་དགོས་པར་
བྱུང་སྟེ། ལུགས་འདི་ལ་ཐ་སྙད་དུ་དངོས་འགལ་མི་སྲིད་པ་དང་།

ཀུན་རྫོབ་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་སྐབས་སུ། རི་བོང་གི་མགོ་ལ་རྟ་བ་དང་རྭ་ཡོད་མེད་མཚུངས་པ་དང་། སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་མཚུངས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་འདོད་ན། རྟགས་ཡང་དག་ཐམས་ཅད་ཀུན་

རྩོབ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་པར་མེད་དོ་ཞེས་བྱེད་རང་ཡང་

ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པས་སྐྱ་རྐག་པར་སྐྱབ་པ་དང་མི་རྐག་པར་སྐྱབ་པ་རྐགས་ཡང་དག་ཡིན་མིན་མཚུངས་པར་འགྱུར་ལ། འདི་ལས་ཕོངས་པའི་ཁས་ལེན་ཅི་ཡོད་ཤེས་ལྡན་དག་གིས་ལེགས་པར་སོམས་ཤིག །རྣོལ་བ་དེ་གཉིས་ཀར་ཡང་། ཡོད་

པ་དང་དངོས་པོ་རྣམ་གྲངས་ཡིན་གྱི། ཡུལ་དང་ཡོད་པ་དོན་མི་གཅིག་གོ་ཞེས་སྨྲའོ། །འདི་ལ་ཡང་སྨྱི་མཚན་མེད་པར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟེས་དཔག་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་མེད་པར་ཐལ་བ་སོགས་གོང་གི་སྐྱོན་ཇི་སྐད་བཤད་པ་རྣམས་འབྱུང་བས།

གཞལ་བྱ་དང་ཡོད་པ་འདོན་པ་བརྗེས་ལ་ཕལ་ཆེ་བ་ཐོངས་པར་གྱིས་ཤིག །གཞན་ཡང་བདག་མེད་པ་མེད་པར་ཐལ། བདག་མེད་པ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྐགས་མ་གྲུབ་ན་མེད་དགག་ཐམས་ཅད་དངོས་མེད་དུ་ཁྱེད་རང་འདོད་པ་དང་འགལ་ཞིང་།

@11B རིགས་པས་ཀྱང་གནོད་དོ། །རྩ་ཁྱབ་ཁས་བླངས། འདོད་ན། བདག་ཡོད་པར་ཐལ། བདག་མེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྐགས་ཡང་དག་རྣམས་ཀྱི་རྐགས་ཚོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཐམས་ཅད་

མེད་པར་ཐལ། དེ་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།

རྟགས་ཆོས་འབྲེལ་པ་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་རྣམས་རྟགས་ལྡར་སྣང་ཡིན་པར། མེད་ན་མེད་འབྱུང་དེས་ཕྱིར་རོ། །གཏན་ཚིགས་ལྡར་སྣང་དེ་ལས་གཞན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལན་དུ་མར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །འབྲེལ་

པ་དངོས་པོ་བ་མི་སྲིད་པར་ཞྭད་ཁང་ཡང་འདོད་ཅིང་། རིགས་པས་ཀྱང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྩ་བའི་རྟགས་མ་གྲུབ་པའི་ལན་ཡང་མེད་དོ། །ཡང་དངོས་པོ་ཡིན་ན་ཞེས་པ་སྐད་ཅིག་ཙམེད་དམ་རྟུལ་ཕྲན་ཕྱོགས་ཆ་མེད་པ་ཡིན་དགོས་པ་དང་། ཡོད་ན་དངོས་

པོ་ཡིན་དགོས་པར་འདོད་པའི་མཁས་རྣོམ་དེ་དག་ཉོན་ཅིག །མདུན་གྱི་གཞིར་བསྐལ་དོན་ཤ་ཟ་ཡོད་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དེར་བསྐལ་དོན་ཤ་ཟ་ཡིན་ན་ཞེས་པ་སྐད་ཅིག་ཙམེད་དང་རྟུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་མ་ཡིན་པས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་ཁས། རྟགས་

གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན། ཕུང་པོ་བཞི་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདུན་གྱི་གཞིར། བསྐལ་དོན་ཤ་ཟ་མེད་པས་བྱེད་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། ཡུལ་

དང་། ཤེས་བྱ་དང་། གཞལ་བྱ་དང་། ཡོད་པ་དང་། གཞི་

གྲུབ་པ་རྣམས་ནི། དོན་གཅིག་ལ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤྱང་བ་ནི། འོ་ན། གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གཅིག་ཅོ་ན། ཞེས་པ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་གཞལ་བྱ། ཞེས་སོགས་ཇི་ལྟར་དྲང་ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་སྐྱེས་བུའི་མངོན་པར་

@12A ཞེས། །འདོད་པའི་འབྲས་བུ་སྟེར་བའི་ནུས་པ་ཡོད་མེད་དཔྱད་ནས། ནུས་པ་དེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་གཞལ་བྱའམ། རང་གི་ངོ་བོ་སྐྱབ་པ་རང་དབང་བའི་ཚུལ་དུ་ གཞལ་བར་བྱ་བ་རང་མཚན་གཅིག་ཅོ་ནར་སྟོན་པ་ཡིན་

ཏེ། ཤེས་བྱེད་རྒྱས་པར་འདིར་མི་བརྗོད་དོ། །འཇིག་ལ་འབྲས་དང་ཡོད་ཉིད་བཞིན། །ཞེས་ཡོད་པ་སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཟཱད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཅེ་ན། ཡོད་པ་དམིགས་པ་ལས་ གཞན་མིན། །ཞེས་པ་ལྟར། ཡོད་པ་དང་ཚད་མས་དམིའོ་

པ་དོན་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ངོ་བོ་རང་དབང་བར་ཡོད་པ་ལ་ཡོད་པའི་སྐྱ་སྤྱི་སྐྱ་བྱེ་བྲག་ལ་སྐྱར་ནས། དེ་ལྟ་བུའི་ཡོད་པ་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་

བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན། ཡོད་པ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ།

རང་གི་ངོ་བོ་སྣུབ་པར་དབང་བའི་རྣམ་པར་ཡོད་པ་དང་། དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་དུ་ཡོད་པའོ། །གཉིས་ཀའང་ཚད་མས་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཡོད་པ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་། སྒྲ་དོག་འཇུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སྤྱི་སྒྲ་བྱེ་བྲག་ལ་

སྣང་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་སྣུབ་པ་རང་དབང་གི་སྟོང་ནས་ཡོད་པ་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་སྣང་ནས། ཡོད་པ་སྒྲ་མི་རྟག་སྣུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་རང་འགྲེལ་ལས། སྒྲ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་ཞག་པ་ནི། རང་གི་བདག་ཉིད་ཡོད་

པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པས། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ཁ་ཅིག། ཡོད་པ་སྒྲ་མི་རྟག་སྣུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བཤད་པ་མིན་གྱི། དངོས་པོར་ཡོད་པ་སྒྲ་མི་རྟག་སྣུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ན། དེ་ལྟ་བུའི་རྟགས་དེ་རང་

@12B བཞིན་གྱི་རྟགས་དག་པ་བར་འདོད་པ་དང་འགལ་ཏེ། དངོས་པོར་ཡོད་པ་བློའི་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ན། ཡོད་པ་དེ་དངོས་པོས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་བློའི་ཡུལ་དུ་འཆར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་

ཀ། སྐྱེ་ལྡན་ཡང་སྐྲ་མི་རུགཱ་པར་སྐྱབ་པའི་ཁྲད་པར་བལྟོས་པ་བའི་རྒྱས་

མིན་པ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་སོ། །གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ལ་དགག་གཞག་སྦྱོང་གསུམ་ལས། གཞན་ལྷགས་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་བློས་རིག་པར་བྱ་བའི་ཚོས། ཚོས་ཉེས་མ་སྟོས་ན། དབང་ཤེས་འཁྲུལ་པས་བརྟུངས་བའི་

རྒྱ་གཉིས་སོགས་ཡུལ་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡུལ་དང་ཤེས་བྱ་དོན་གཅིག །ཤེས་པ་དང་རིག་པ་དོན་གཅིག་ཅེས་ཟེར་ཏེ། འོན། དབང་ཤེས་འཁྲུལ་པས་བརྟུངས་པའི་རྒྱ་གཉིས་ཚོས་ཅན། ཁྲྀད་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དངོས། མ་ཁྲབ་ན་ཤེས་པ་དང་རིག་པ་དོན་གཅིག་པ་འབྱུད། ཕྱང་མཚམས་ཀྱང་ཁས་བླངས་སོ། །མ་གྲུབ་ན་བློས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་འབྱུད། གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་བློས་རིག་པར་བྱ་བའོ། །རྩོད་པ་སྟོང་

བ་ནི། འགའ་ཞིག་ན་རེ། འོན་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ན་བློ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། ཡུལ་ཡིན་ན། བློས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་ཅེས་དང་། ལོག་ཤེས་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་སྐྱོན་

བརྟོད་པར་བྱེད་ལ། ཆོལ་བ་དེ་ཡུལ་དང་གཞལ་བྱ་དོན་

གཅིག་ཏུ་སྣང་ལོ། །དེ་ལ་འདི་བརྟོད་པར་བྱ་སྟེ། ཡུལ་ཅན་ཡིན་ན་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཡུལ་ཡིན་ན། གཞལ་བྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འཛིར་གསུམ་ལོག་ཤེས་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་སྐྱོན་ནི། རྒྱ་གཏིས་ཀྱང་རྒྱ་བ་གཏིས་འཇོམ་

@13A ཞེས། །དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཐལ། དེས་རིག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལོག་ཤེས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསམས་པའོ། །འདི་ནི་བློས་རིག་བྱ་ཡིན་ན་ཡུལ་ཡིན་ན། ཤེས་པ་དེའི་རིག་བྱ་ལ་ཡུལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་

པར་འདོད་པ་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཞན་གྱི་རྩོད་པ་བཀོད་པ་འགའ་ཞིག་དང་ཚོས་མཚུངས་པ་ཡིན་ལ། འདི་དག་ནི་སྤྱི་ཁྱབ་སྒྲོས་ཁྱབ་མ་ཕྱེད་པའི་བབ་ཅོལ་ཏེ། གཞོད་བྱེད་གོང་དུ་བརྟོད་

ཟིན་ཏོ། །སྣས་པ། སྤྱི་ཁྱབ་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་འཕོར་དང་། །སྒྲོས་

ཁྱབ་རྩིག་པའི་བྱ་གა་གཉིས། །མཚུངས་པར་རྟོམ་པའང་མཁས་ཡིན་ན། །འདི་ན་མི་མཁས་སུ་ཞིག་ཡིན། །སྐལ་ཆད་ནགས་ཀྱི་སྐུན་ཁྱང་ན། །ཉི་མའི་འོད་ལས་མེ་ཁྱེར་བྱིན། །ཀུག་སྡོང་

ལྷོན་ཞིང་རྒྱས་པའི་སར། །སྨན་གྱི་སྡུ་ཀུ་ག་ལ་སྨིན། །

བར་སྐབས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་བཅད་པའོ། །གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ལ་དགག་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཡུལ་ལ་དབྱེ་ན། དངོས་པོ་དངོས་མེད་ཐུན་མོང་གི་ཚོས་དང་གསུམ། མཚན་ཉིད་རིམ་པ་བཞིན། དོན་བྱེད་

ནུས་པ། དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་། དངོས་པོ་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་རྟེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚོས། ཞེས་ཟེར་ཏེ། །འདི་ནི་མི་འཐད་དེ། ཚུལ་འདི་གྲངས་ངེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིན་ན། ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ དངོས་པོ་དང་དངོས་པོར་མེད་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་དེས་པས། ཐུན་

མོང་གི་ཚོས་ཞེས་པའི་དབྱེ་སྒོ་གསུམ་པ་དོན་མེད་ལ། རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་དངོས་མེད་གང་དང་ཡང་རིགས་མི་གཅིག་པའི་ཚོས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེ་དོན་མེད་ཅིང་། ཡུལ་གྱི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་ཡིན་ན། གསུམ་གཅ་ལས་

@13B ཐ་དད་པའི་ཡུལ་གྱི་གསལ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་རེ་རེ་ནས་བརྗོད་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དངོས་པོ་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་རྟེས་

སྙ་འགྲོ་བའི་ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ། ཐུན་མོང་གི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེར་ཐལ་རང་གི་གསལ་བ་དྲྭ་མ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་རྟེན་སྙ་འགྲོ་བའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། ཐུན་མོང་གི་ཆོས་ཡིན་ན་དངོས་པོ་དངོས་མེད་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་ཡིན་དགོས་ན། གཞི་མཐུན་པའི་ཆོས་ཡིན་ན། དངོས་པོ་དངོས་

མེད་གཉིས་ཀའི་གཞི་མཐུན་པའི་ཆོས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་བ་དང་། ཀ་བྱམ་གཉིས་ལ་རྟེས་འགྲོ་བྱེད་ན། དངོས་མེད་ལ་ཡང་རྟེས་འགྲོ་བྱེད་པའི་ཆོས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ལ་སོགས་པ་མཐའ་ཡས་སོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི།

ཡུལ་ལ་དབྱེ་ན་དབྱེ་སྒོ་བཞི་ལས། དང་པོ་ཡུལ་ཅན་ཚད་མའི་འཇལ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཕྱིར་བ་མངོན་གྱུར་དང་ལྡོག་གྱུར་གཉིས་སམ། རང་མཚན་དང་། སྤྱི་མཚན་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་མངོན་ལྡོག་གཉིས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་

མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་འགལ་མི་འགལ་དཔྱད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་དགག་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། འགའ་ཞིག་མངོན་ལྡོག་གི་མཚན་ཉིད། མངོན་སུམ་

གྱིས་སྒོང་བའི་རྣམ་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བ། རྗེས་དཔག་གིས་

འབྲེལ་པ་ལས་སྤྲིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཞེས་གསུང་པ་ནི། སྐབས་འདིར་འཐད་པར་མི་སེམས་ཏེ། སྔོན་པོ་སོགས་མངོན་གྱུར་འགའ་ཞིག་མངོན་སུམ་ཚད་མས་སྒོང་བའི་རྣམ་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་མི་རྟུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག

@14A ཞེས། །ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པས་ཤེས་པ་གང་དང་ཡང་སྒོང་བྱ་སྒོང་བྱེད་དུ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཚན་ཉིད་འདི་ལྟར་བཞག་ནས་དབྱེ་བའི་སྐབས་སུ། ལ་རྒྱབ་ཀྱི་མེ་ལྟ་བུ་རེས་འགའ་རྟགས་ལས་རྟགས་ལ། རེས་འགའ་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་

པ། ཉི་ཚེ་བའི་ལྷོག་གྱུར་ཅེས་བཞེད་པ་དང་། མངོན་ལྷོག་འགལ་བར་བཞེད་པ་རྣམས་ནང་འགལ་བར་མངོན་ཏེ། འདི་ལྟར། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། མངོན་སུམ་ཚད་མས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལ་འགལ་བར་ཐལ། མངོན་ལྷོག་འགལ་

བའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། དེ་དག་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་འབྱུད། མ་གྲུབ་ན་དངོས། འདོད་ན། ལ་རྒྱབ་ཀྱི་མེ་རེས་འགའ་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས། རེས་འགའ་མངོན་སུམ་ཚད་

མས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་འབྱུང། ཡང་འགའ་ཞིག་མངོན་གྱུར་གྱི་མཚན་

ཉིད།ཅ མངོན་སུམ་གྱིས་རང་གི་ངོ་བོའི་སྟོན་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། ལྷག་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད། རྗེས་དཔག་གིས་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཞེས་བར་དང་། མངོན་ལྷག་འགལ་བར་འདོད་པ་ལ་ཡང་། མངོན་སུམ་ཚད་མས་རྟོགས་བྱ་ཡིན་ན་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་རྟོགས་

བྱ་ཡིན་པར་འགལ་བར་ཐལ། མངོན་ལྷག་འགལ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་ཁས་བླངས། འདོད་ན། དུ་ལྡན་ལའི་སྟེང་གི་མེ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་། རྗེས་དཔག་གིས་རྟོགས་

པར་བྱ་བ། མངོན་ལྷག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་སྨོས་ནས། མངོན་ལྷག་འགལ་བར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ། སྐྱོན་དེ་ཉིད་སོ་ན་གནས་སོ། །འགའ་ཞིག། མངོན་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད། མངོན་སུམ་གྱིས་རང་གི་ངོ་བོའི་སྟོངས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། དེ་ལ་དབྱེ་ན།

@14B དོན་དང་ཤེས་པ་གཉིས་སོ། །ཞེས་སྨོས་ནས། དོན་རིག་མངོན་སུམ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོའི་སྟོང་ནས་མི་རྟོགས་ཞེས་སྨྲ་བ་ན་དངོས་སུ་འགལ་བ་སྨྲ་བར་ཟད་དོ། །གལ་

ཏེ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་མི་སྣང་བར་སྣའི། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་མི་རྟོགས་པར་མི་སྣའོ། །ཞེ་

ན།། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་མི་སྣང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན། ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་སྣང་ན་ཡུལ་གཅིག་ཀྱང་འདོད་མི་འདོད་དུ་མའི་བདག་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་བ་ལ་ཡུལ་སྣང་བར་བཏགས་པ་ཡིན་རེ་ཞེ་ན། འོ་ན། ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་

རྟོགས་ན་ཡང་ཡུལ་གཅིག་འདོད་མི་འདོད་དུ་མའི་བདག་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་འབྱུང་རོ། །དེས་ན་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལ་ཡུལ་རྟོགས་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཅེས་བརྗོད་ན་ཅི་སྟེ། དེས་ན་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་སོ། །རང་ལུགས་ནི། མངོན་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད།

མངོན་སུམ་ཚད་མས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ། ཤེས་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད། རྗེས་དཔག་ཚད་མས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའོ། །དབྱེ་བ་ལ། དགག་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཤེས་པ་ལྟ་བུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པ་དང་།

སྐྱ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་རང་མཚན་ལྟ་བུ། རེས་འགའ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པ་གཉིས། མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་ལྟ་བུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་གྱུར་ཡིན་པ་དང་། སྐྱ་མི་རྟག་པའི་

ཆོ་གས་དོན་དང་མཚན་པ་ལྟ་བུ་འགའ་ཞིག་ཏུ་སྐོག་ཏུ་གྱུར་

པ་གཉིས། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཤེས་པ་དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པའི་ཚུལ་མཚན་གང་ཡིན། གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བློ་ལ་བལྟོས་ཏེ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་ཟེར་རམ། གང་ཟག་འགའ་ཞིག་གི་བློ་ལ་བལྟོས་ཏེ་མངོན་

@15A ཞེ། །གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་ཟེར་རམ། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་ཐུབ་མོང་དུ་དངོས་སུ་གཞལ་བའི་ཚོས་

མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྐྱ་མི་རྣག་པའི་ཆོ་གས་དོན་རང་མཚན་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་འགའ་ཞིག་གི་ངོར་མངོན་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་དངོས། འདོད་ན། རས་འགའ་

སྐོག་གྱུར་ཡིན་པ་འདུད། མ་གྲུབ་ན། རེས་འགའ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པ་འདུད་དོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ན། གནས་སྐབས་ལྟ་བུལ་གྱི་བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་དག་ཀྱན་སྟོང་གི་གང་ཟག་ཕར་ལོའི་

རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་

མངོན་གྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་ཁས་ལྡན་པའི་ཚོགས་དོན་རང་མཚན་རིས་འགའ་ལྷོག་གྱུར་ཡིན་པ་འདུག། མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ལྷོག་གྱུར་ཡིན་པའང་མི་འཐད་དེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མངོན་སུམ་ཚད་མས་འཇལ་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །ཅི་སྟེ་མངོན་ལྷོག་གི་དབྱེ་བའི་རྣམ་གཞག་འདི།

ཚུར་མཐོང་གི་བློའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་ཅེ་ན། འོ་ན། ས་སྐྱེ་ལྷའི་མིག་ཐབ་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་འཇལ་བའི་ས་ས་སྐྱེ་བོའི་མངོན་སུམ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷ་ཐམས་ཅད་འཕགས་པར་ཐལ་

@15B ལོ། །ཁྱབ་སྟེ། ལྷའི་མིག་གིས་སྟོང་གསུམ་གྱི་གཟུགས་ཕྱ་རགས་ཆད་བསྐལ་ཐམས་ཅད་མཐོང་བའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། མངོན་གྱུར་ལ་དབྱེ་ན། རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་གཞན་

རིག་མངོན་སུམ་གྱི་བྱེད་པ་དངོས་སུ་འཇུག་པའི་ཡུལ་གཉིས། ཤེས།

གྱུར་ལ་དབྱེ་ན། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྟེས་དཔག་དང་། བྱགས་པའི་རྟེས་དཔག་དང་། ཡིད་ཆེས་པའི་རྟེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་གསུམ་མོ། །གསུམ་པ་འགལ་མི་འགལ་དཔྱད་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མངོན་ཤེས་གཉིས་འགལ་ཏེ། གང་ཟག་གང་ལ་

མངོན་གྱུར་ཡིན་པ། དེ་ལ་ཤེས་གྱུར་མིན། གང་ཟག་གང་ལ་ཤེས། གྱུར་ཡིན་པ། དེ་ལ་མངོན་གྱུར་མིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མངོན་ཤེས་གཉིས་རྟོགས་པ་བོག་ཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པས་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་གང་ཟག་སོ་སོ་ལ་བལྟས་ནས་

མི་འགལ་བས་མི་འགལ་བར་འདོད་ན། ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་བློ་ཡང་མི་འགལ་བར་ཐལ། ཡུལ་སོ་སོ་ལ་བལྟས་ནས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། བྱམ་པ་ཡོད་མེད་མི་འགལ་བར་ཐལ། གཞི་སོ་སོ་ལ་བལྟས་ནས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཅས་ཟེར་ཏེ། །ཚུལ་འདི་ནི་ཁྲིད་རང་ལ་

ཡང་མཚུངས་ཏེ། གང་ཟག་གཅིག་ལ་བལྟས་ཏེ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པས་མངོན་གྱུར་ཡིན་པའི་གོ་ཆོད་པར་ཐལ། གང་ཟག་གཅིག་ལ་བལྟས་ཏེ་འགལ་བས་འགལ་བའི་གོ་ཆོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་

གསུམ། རྒྱུ་འབྲས་འགལ་བར་ཐལ། གང་གི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་དེའི་འབྲས་བུ་

མ་ཡིན། གང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དེ་དེའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསལ་བ་ཡང་ཞེ་འདོད་ལ་ཁས་ལེན་པས་འཁོར་གསུམ་མོ། །དེས་ན་གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པ་དང་ལྡོག་བྱུར་ཡིན་པ་ནི་མི་འགལ་ཏེ། མངོན་སུམ་ཚད་མའི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པ་དང་རྗེས་

@16A ཨོཾ། །དཔག་ཚད་མའི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བློ་གང་ལ་མངོན་གྱུར་ཏུ་སོང་བ་བློ་དེ་ལ་ལྡོག་བྱུར་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པས། བློ་གཅིག་གི་ངོར་ཆོས་གཅིག་ད་ལྟ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པ་དང་ད་ལྟ་ལྡོག་བྱུར་ཡིན་པ་

འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཚད་མ་མངོན་རྗེས་གཉིས་མི་འགལ་བར་ཐལ། གཞལ་བྱ་མངོན་ལྡོག་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན་གཞལ་བྱ་མངོན་ལྡོག་གཉིས་སུ་ངེས་པས་ཚད་མ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་ངེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། འོ་ན་

མ་གྲུབ་པ་དང་འགལ་བ་དང་མ་ངེས་པའི་རྟགས་གསུམ་མི་འགལ་བར་ཐལ། རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཕྱོགས་ཆོས་རྗེས་ཁྱབ་ལྡོག་ཁྱབ་གསུམ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། མ་

ཁྱབ་ན། སེལ་བྱེད་རྒགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ལ་གསྟོ་

དུ་གྲངས་ངེས་པས་བསལ་གཞི་རྒྱས་སྣང་ལ་མ་བྱུབ་པ་སོགས་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པ་མིན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་ན་ཅི་སྟེ། གྲངས་ངེས་པ་མ་ཡིན་པ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྔ་མ་ལ་ཡང་འདོད་དོ། །འོ་ན་མངོན་སུམ་ལྷོག་ཏུ་བྱུང་པ་ལས། །

གཞལ་བྱ་གཞན་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཉིད་ཀྱིས། །ཚད་མ་གཉིས་སུ་བཞེད་པ་དང་། །ཞེས་པ་ཇི་ལྟར་བྱང་ཞེ་ན། འོ་ན། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལའང་། །དེ་ཡི་མ་གྲུབ་རྟོག་དོན་དང་། །འཁྲུལ་བ་ཅན་གྱི་གཉེན་

པོར་ནི། །ངེས་པ་བརྗོད་པར་མཛད་པ་ཡིན། །ཅེས་པ་ཇི་ལྟར་བྱང་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེས་ན། གཞལ་བྱ་མངོན་ལྷོག་གཉིས་མི་འགལ་བས། ཚད་མ་མངོན་རྗེས་གཉིས་མི་འགལ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་གཞལ་བྱ་མངོན་ལྷོག་མི་འགལ་པ་ལ།

@16B ཚད་མ་གཅིག་ལ་བལྟོས་ཏེ་མངོན་བྱུང་ཡིན་པ་དང་ལྷོག་བྱུང་ཡིན་པ་མི་འགལ་དགོས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟས། མངོན་སུམ་དང་ལྷོག་ཏུ་བྱུང་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཡང་རྟོགས་པ་

པོ་ཤ་ དང་ད་ལྟར་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་བལྟོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མིན་

ན། ལྟ་བ་པོ་དང་སྣང་བ་དག་གི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཞན་དུ་བྱུར་པ་དང་། མངོན་སུམ་དང་ལྷོག་ཏུ་བྱུར་པ་དག་རྣམ་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་འཚལ་བ་ཡིན་

ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། མངོན་སུམ་དང་ལྷོག་ཏུ་བྱུར་པའི་

མཚན་ཉིད་སོ་སོར་ངེས་པར་ཟཱཊ་པ་དེ་ཡང་། རྟོགས་པ་པོ་དང་ད་ལྟར་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་བལྟོས་ནས་སོ་སོར་ངེས་པར་ཟཱཊ་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལ་མ་བལྟོས་པར་ཅི་རིགས་ནས་མངོན་ལྷོག་

སོ་སོར་ངེས་པར་ཟཱཊ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཅི་རིགས་ནས་མངོན་བྱུར་

ཀྱང་ལྷོག་ཏུ་འགྱུར། ལྷོག་བྱུར་ཀྱང་མངོན་དུ་འགྱུར་བས། མཚན་ཉིད་འཚལ་བ་སྟེ་མི་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན། དེའི་འགྲེལ་བཤད་དུ་ཤཱཀྱ་ཆོས། འཚལ་བར་སྣང་

བ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་ཡང་ལྷོག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ལྷོག

ཏུ་བྱུར་བ་ཡང་གཞན་དུ་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཅེས་བཤད་པ་དང་ཡང་ལེགས་པར་འགྲིག་གོ། དེས་ན་ལྷའི་འགྲེལ་པ་དེའི་དོན་མངོན་ལྷོག་འགལ་བའི་སྣུབ་བྱེད་དུ་རྟོགས་པ་པོ་

གཅིག་ལ་བལྟོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པར་བརྗོད་ནས་འོག

པའི་ཐ་སྙད་མ་སྤེལ་ཅིག །དེ་ནི་འདི་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། ཁྱེད་ཀྱིས་ལྷོག་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་རྟེན་དཔག་ཚད་ཅི། མས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཞེས་སྨོ་ན། འདི་ནི་མི་འཐད་དེ། གཞལ་བྱ་དེ་ཁོ་ལ་ལྷོག་གྱུར་ཡིན་ན་ཁོ་ས་ཅི། དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་འགལ་པའི་ཕྱིར་

@17A ཞེ། །སྣོམ་དུ་དོགས་ན། དེ་ལ་ཁོ་བོས་ཟཱཊ་པར་བྱ་ཡི་ཉོན་ཅིག །ཡུལ་མངོན་གྱུར་གྱི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་དང་ཡུལ་ལྷོག་གྱུར་གྱི་ཚུལ་གྱིས་རྟགས་པ་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་ལྷོག་གྱུར་ཡིན་པ་དང་ཡུལ་དེ་

དངོས་སུ་རྟོགས་པ་ནི་མི་འགལ་ཏེ། འདི་ལྟར། རྗེས་དཔག་ཆད་མས་རང་གི་གཞལ་བྱ་དེ་དངོས་སུ་མ་རྟོགས་ན་ཤུགས་ལ་རྟོགས་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མས་ཡུལ་རྟོགས་ཤ ཚུལ་ལ་དངོས་རྟོགས་ཤུགས་རྟོགས་ཤ གང་ཡང་མིན་པའི་རྟོགས་ཤ ཚུལ་གསུམ་

པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་དཔག་ཚད་མས་རང་གི་གཞལ་བྱ་ཤུགས་རྟོགས་ཡིན་པའང་མི་འཐད་དེ། རང་གི་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་གཞལ་བྱ་འགའ་ཞིག་དངོས་སུ་གཞལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་

རང་གི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན། དངོས་རྟོགས་ཤུགས་རྟོགས་ཞེས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་དངོས་རྟོགས་ཀྱི། ཤུགས་རྟོགས་ཀྱི། སྤྱིའི་དོན་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་དངོས་རྟོགས་ཀྱི། ཤུགས་རྟོགས་ཀྱི་དོན། རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་དངོས་རྟོགས་ཤུགས་རྟོགས་ཀྱི་དོན་དང་གསུམ། དང་

པོ་ནི། ཚད་མ་དེ་ཡུལ་དེ་ལ་བློ་ཁ་ཕྱོགས་ཤིང་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེས་ཤེས་རྗེས་ཀྱི་བློ་གཞན་ལ་བསྟོས་མེད་དུ་འཇུག་པ་ནི། ཡུལ་དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ཡུལ་དེ་ལ་ད་ལྟ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་ཀྱང་། ཚད་མ་དེས་རང་གི་

གཞལ་བྱ་དངོས་སུ་གཞལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་ད་ལ་སྣབས་དང་མཐུན་པར་སྤྲོ་འདོགས་བཅད་ཚར་བས་ཕྱིས་བློ་ཁ་ཕྱོགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཚད་མ་གཞན་ལ་བསྟོས་མེད་དུ་ངེས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ནི། ཤུགས་རྟོགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ནོ། ।གཉིས་

@17B པ་ནི། རང་གི་གཞལ་བྱ་དེའི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་ཤར་ནས་དེ་ལ་སྤྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་ནི། མངོན་སུམ་ཚད་མའི་དངོས་རྟོགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སྤྲོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ཚད་མས་

སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་དང་པོས་སྡུ་ཤར་ནས་སྟོན་པོ་ཅ་ལ་སྐྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་ལྟ་བུའོ་

རང་གི་གཞལ་བྱ་དེའི་རྣམ་པ་དང་པོས་སྡུ་ཤར་ནས་དེ་ལ་སྐྲོ་འདོགས་བཅད་སྟོངས་ཀྱིས་རང་ལ་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་ཚེས་གཞན་ལ་ཡང་སྐྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་ནི། མདོན་སུམ་ཚད་མའི་ཤུགས་རྟོགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། བྱམ་པས་དགུ་པའི་ས་ཕྱོགས་

ཀྱི་རྣམ་པ་དང་པོས་སྡུ་ཤར་ནས་ངེས་པ་དྲངས་སྟོངས་ཀྱིས། དེའི་སྟེང་གི་བྱམ་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་པོས་སྡུ་མ་ཤར་ཀྱང་བྱམ་ཡོད་ཀྱི་སྐྲོ་འདོགས་བཅད་ཅིང་། བློ་ཁ་ཕྱོགས་པ་ཙམ་གྱིས་བྱམ་མེད་དུ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་བྱམ་པས་དགུ་པའི་ས་

ཕྱོགས་སུ་བྱམ་པ་མེད་པའི་ངེས་པ་རང་སྟོངས་ཀྱིས་འདྲེན་ནུས་ཀྱི་བྱམ་པས་དགུ་པའི་ས་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་མ་ཚད་མ་དེ། ས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟེང་གི་བྱམ་མེད་དེ་ལ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་བྱམ་མེད་དེ་དོན་གཞན་གང་ཞེག །དེ་ལ་

བྱམ་མེད་དེའི་རྣམ་པ་དང་པོས་སུམ་ཤར་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་དཔག་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བྱམ་མེད་དེའི་དོན་སྤྱི་མ་ཤར་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་དེ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་ལྟ་བུའི་

མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་བྱམ་པས་དག་པའི་སྐ་

ཕྱོགས་ཀྱི་བྱམ་མེད་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པ་གང་ཞེག །ཁྱོད་དེ་ལ་ལྷོག་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོ་འདོགས་བཅད་ནས་དེས་པ་རང་དབང་དུ་འདྲེན་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱར་སྐྱ་མ་མ་གྱུབ་ན། ཤེས་ན་ཆེས་ཅན། ཐྱོའི་ཡ ཡུལ་ཡིན་ན་ཐྱོ་

@18A ྈ།། །དེའི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་དེའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། རྩོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱའི་བརྟོད་བྱ་ཡིན་ན་སྐྱ་དེའི་དངོས་ཀྱི་བརྟོད་བྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ། མངོན་སུམ་དེ་བྱམ་མེད་ལ་ཚད་མ་

ཡིན་ཅིང་། བྱམ་མེད་ལ་མངོན་རྟོས་གང་ཡང་མ་ཡིན་ན། ཚད་མ་ལ་མངོན་རྟོས་གཉིས་སུ་གྲུབས་མ་ངེས་པར་ཐལ་ལོ་ཞེན། ཚད་མ་མངོན་རྟོས་གཉིས་སུ་གྲུབས་ངེས་ཞེས་པའི་དོན་ནི། ཚད་མ་ཡིན་ན། མངོན་རྟོས་གང་རྟུང་

ཡིན་དགོས། ཞེས་པ་ཡིན་ལ། ཚད་མ་ཡིན་ན་མངོན་རྟོས་གང་རྟུང་ཡིན་དགོས་ན། དེ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ན། དེ་ལ་མངོན་རྟོས་གང་རྟུང་ཡིན་དགོས་པས་ཁྱབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཁྱབ་ན།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཆོས་དེའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། ཆོས་དེའི་སྣང་ཡུལ།

གཟུང་ཡུལ། ཞེན་ཡུལ། འཇུག་ཡུལ། གང་རུང་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཡུལ་ཡིན་ན་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་རྟགས་ཁས་བླངས། འདོད་ན། བུམ་པའི་སྒྲ་དོན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲའི་སྣང་ཡུལ་སོགས་བཞི་པོ་གང་

རུང་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རང་གི་གཞལ་བྱ་དེའི་དོན་སྤྱི་དངོས་སུ་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་དེ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་ནི། རྟེས་དཔག་ཚད་མའི་དངོས་རྟོགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྟེས་དཔག་ལ་སྒྲ་མི་

རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་དངོས་སུ་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་ལྟ་བུའོ། །རང་གི་གཞལ་བྱ་དེའི་དོན་སྤྱི་དངོས་སུ་ཤར་ནས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་སྟོབས་ཀྱིས་རང་ལ་དོན་སྤྱི་མ་ཤར་བའི་ཆོས་གཞན་ལ་ཡང་སྒྲོ་འདོགས་

@18B གཅོད་པ་ནི། རྟེས་དཔག་ཚད་མའི་ཤུགས་རྟོགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྟེས་དཔག་ཚད་མ་ལ། སྒྲའི་སྟེང་གི་རྟག་པ་མེད་པའི་དོན་སྤྱི་དངོས་སུ་མ་ཤར་ཡང་སྒྲ་

ལ་རྟག་པ་ཡོད་པའི་སྒོ་འདོགས་བཅད་ཅིང་། བློ་ཁ་ཕྱོགས་ཙམ་གྱིས་ཚད་

མ་གཞན་ལ་བལྟོས་མེད་དུ་སྒྲ་ལ་རྟག་པ་མེད་པར་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །འདིར་ཡང་རྗེས་དཔག་དེ་སྒྲའི་སྟེང་གི་རྟག་པ་མེད་པ་དེ་ལ་མངོན་རྗེས་གང་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་། ཚད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྟར་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་བྱམ་མེད་དེ་མངོན་

སུམ་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་བུའི་མངོན་སུམ་དེ་བྱམ་མེད་དེ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། མངོན་སུམ་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་རང་མཚན་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། ཐལ་བ་གཉིས་ཀ་འདོད་པ་ཡིན་ལ། མངོན་

སུམ་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན། རང་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་བཞད་པ་ནི། ཁོ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ན་ཁོའི་གཞལ་བྱ་གང་ཡིན་རང་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཁོ་ཚོས་དེ་ལ་ཆུར་མཐོང་གི་མངོན་སུམ་ཡི་ན། ཚོས་དེ་རང་

མཚན་ཡིན་དགོས་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར། ཁོ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ན། ཁོའི་གཞལ་བྱ་གང་ཡིན་རང་མཚན་ཡིན་དགོས་ན་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་རང་

མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་བ་དང་། རང་བཞིན་མ་དམིགས་

པའི་རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་བཤད་པ་དང་། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས་ཞེས་སོགས་ནང་འགལ་བྱེ་སྟོན་དུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཚད་མས་གྲུབ་ཀྱང་། མངོན་

@19A ཨཱཿ། །སུམ་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལ་ཚད་མས་གཞལ་བས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གཞལ་བས་ཀྱ མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་

ན། གཞི་གྲུབ་པ་ལ་གཞལ་བྱ་ཡ ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །འོ་ན་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཡང་མངོན་སུམ་ཆོད་མའི་གཞལ་བྱར་ཐལ། དེས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྟོ་བཏགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་སྟ་མ་

འདོད་ཅིང་། ཕྱི་མ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། ཁོ་ཆས་དེ་ལ་ཚུར་མཐོང་གི་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་སྟོ་བཏགས་མ་ཡིན་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། ཆོས་དེ་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པ་ལ་སྟོ་

བཀགས་མ་ཡིན་མི་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་

ཆོས་ཅན། ཁོ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ཞིང་། ཁོ་ཆོས་དེ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ན། ཁོ་ཆོས་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཆོས་དེ་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་ཆོས་དེ་ངང་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན།

སྒྲ་མ་རྟག་རྟོགས་ཤ་ ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱད་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་འཁྱལ་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་འཁྱལ་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པ་གང་ཞེག །ཁྱེད་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལན་མེད་དོ། །འདི་ཆོས་དེ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ན་

ཆོས་དེ་ལ་མངོན་རྗེས་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པར་འདོད་པའི་རྟ་བ་ཕྱུང་བ་ཡིན་ལ། ཁོ་བོ་ལ་རིགས་པའི་གསང་ཆོག་གཞན་ཡང་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་ཡི་གེ་མ་ཤ་ དས་ཀྱིས་དོགས་པས་མ་བྱིས་སོ། །དེ་ནི་འདི་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱིར་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་དངོས་ཀྱི་

@19B གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་རྟགས་ཡང་དག་གི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་མ་མ་ཁྱབ། གལ་ཏེ་མ་ཁྱབ་ན། རྗེས་དཔག་རྣམ་གཉིས་རང་དོན་ནི། །ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ལས་དོན་མཐོང་

ཡིན། །ཅེས་པའི་གཞུང་ཇི་ལྟར་འཆད། འོན་ཏེ། ཁྱབ་ན། སྤྱི་མཚན་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་

རྟགས་ཡང་དག་གི་བསྟན་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས། ཞེས་སོགས་དང་འགལ། འདོད་ན། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཀྱི་ཆོགས་དོན་དུ་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཅེ་

ན། ཤེས་ལྡན་དག་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་དོགས་པ་འབྱུང་བ་བདེན་ཀྱིས་དང་། ཁོ་བོས་བཤད་པ་འདི་ཉེན་ཅིག །སྤྱི་མཚན་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ལ། རྟགས་ཡང་དག་གི་བསྟན་བྱ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་། རྗེས་དཔག་རྣམ་གཉིས་རང་དོན་ནི། །

ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ལས་དོན་མཐོང་ཡིན། །ཅེས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། གཞུང་དེས་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། རྟགས་ཡང་དག་གི་བསྟན་བྱ་ཞིག་འཇལ་བས་ཁྱབ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་རྟགས་ཡང་དག་གི་བསྟན་བྱ་ཡིན་

དགོས་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། རྗེས་དཔག་ཚད་མས་སྤྱི་མཚན་འཇལ་ན། གཞི་དང་འབྲེལ་པར་འཇལ་བའམ། མ་འབྲེལ་བར་འཇལ་ཞེ་ན། གཞི་དང་འབྲེལ་པར་འཇལ་བས་ཁྱབ་

སྟེ། རྟེས་དཔག་ཚད་མས་རང་གི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་རྟགས་ལ་

བརྟེན་ནས་འཇལ་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་འདི་ལྟར། སྒྲིབ་མཚན་ཅོས་ཅན། ཁྱོད་རྟེས་དཔག་ཚད་མས་དངོས་སུ་འཇལ་བར་ཐལ། བྱམ་པའི་སྐྱབ་དོན་ད་ཁྱོད་ཡིན་པར་རྟེས་དཔག་ཚད་མས་དངོས་སུ་འཇལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱམ་པའི་སྐྱབ་དོན་དེ་ཁྱོད་

@20A ཞེས། །དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྐྱབ་བྱ་དང་མི་མཚུངས་ཏེ། གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་རྟགས་ཡང་དག་གི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་ལ། རྟགས་ཡང་དག་གི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ། གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་

རྟེས་དཔག་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་རྟེས་དཔག་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མི་རྟག་པ་སྔར་ནས་ཚད་མས་ངེས་ཟིན། མ་བརྟེད་པར་ཡོད་པའི་ཆོལ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྟེས་དཔག་ཚད་

མ་དེས་གཞལ་པར་ཐལ། དེས་སྐྱེའི་སྟེང་དུ་གཞལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟེས་དཔག་དེ་བཅད་ཤེས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། ཚད་མ་གང་རུང་གཅིག་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེས་མི་རྟག་པ་འཇལ་

བ་འདོད་པ་ཡིན་ལ། བཅད་ཤེས་སུ་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་མེད་

དེ། ཚད་མ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀས་མི་རྟག་པ་གཞལ་ཙམ་དུ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། འཇལ་རྩེལ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔ་མས་སྒྲ་དང་འབྲེལ་བར་མ་གཞལ་ཅིང་། ཕྱི་མས་སྒྲ་དང་འབྲེལ་བར་གཞལ་བའི་ཕྱིར། སྒྲ་དང་འབྲེལ་བའི་མི་རྟག་པ་གཞལ་བས་

མི་རྟག་པ་གཞལ་བར་མི་འགྱུར་ན། སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་སྟོན་པོ་བཟུངས་པས་ཀྱང་། སྟོན་པོ་བཟུངས་བར་མི་འགྱུར་བར་མཚུངས་པས། སྟོན་པོ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་སྟོ་འཛིན་མིག་ཤེས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །སྒྲིབ་ཚད་མ་

སྔ་མས་གཞལ་བའི་དོན་འཇལ་བ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་བཅད་ཤེས་སུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་རྒྱས་པར་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །འདི་དག་ལ་མཁས་རྣོམ་ཕལ་ཆེར་ཐེ་ཚོམ་ཙམ་ཡང་མ་ཞུགས་པར་སྣང་ཞིང་། རྩུང་ཟད་ཞུགས་པ་དག་ལ་ཡང་གང་

@20B ཅི་ཡིན་གཏོལ་མ་བྱུང་བར་སྣང་དོ།། །།རྒྱ་འོད་རེག་པའི་ཆུ་ཤེལ་ལས། །སུ་ཏིག་ཕྲེང་འདྲའི་ཆུ་རྒྱུན་འཛག །བདག་ཏྲེའི་ཉི་འོད་ལྟུང་བ་ཡིས། །སྟོན་མེད་ལེགས་བཤད་འདབ་སྟོང་

རྒྱས། །འདི་གཉིས་ས་གསུམ་འཇིག་རྟེན་ན། །འབྱུང་རྒྱ་མེད་

པའི་མཇོས་ཆོས་ཡིན། །བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །དེ་ནི་གཞལ་བྱ་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡཁད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་གཞལ་བྱ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་ངེས་པས་ཚད་མ་མངོན་རྟོག་གཉིས་སུ་ངེས་པར་སྣང་བའི་དོན་ཡཁད་པ་

དང་། རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གཉིས་ཀྱི་སྣ་དོན་ཡཁད་པ་དང་། རང་སྤྱི་སོ་སོའི་ངོ་བོ་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས། ཞེས་པས་གཞལ་བྱ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་རྒྱས་ཀྱིས་ཚད་མ་མངོན་རྟོག་གཉིས་སུ་

ངེས་པར་སྣང་བའི་དོན། དེ་ནི་རང་གཞན་ངོ་བོ་ཡིས། །རྟོགས་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་བཞེད་ཅེས་སོགས་ལས་ཤེས་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་འདི་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་ཚད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་རང་མཚན་དང་། རྗེས་དཔག་ཚད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་སྤྱི་མཚན་

ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཚད་མ་མངོན་རྟོག་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་རྒྱས་སུ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་ངེས་པ་བཀོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྣ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་སྣ་མི་རྟག་པ་རང་མཚན་ལ་

རྟེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་སུམ་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་རང་

མཚན་དང་། རྟེས་དཔག་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་སྤྱི་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱམ་མེད་ལྟ་བུ་སྤྱི་མཚན་འགའ་ཞིག་ཀྱང་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་གཞལ་བྱར་འགྱུར་བ་དང་། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་རང་

@021A ཞེས། །མཚན་འགའ་ཞིག་ཀྱང་རྟེས་དཔག་ཚད་མའི་གཞལ་བྱར་འགྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་གཞལ་བྱ་འཇལ་བ་དང་། སྤྱི་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་གཞལ་བྱ་འཇལ་བའི་འཇལ་ཚུལ་གཉིས་སུ་

ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས། ཚད་མ་མངོན་རྟེས་གཉིས་སུ་ངེས་པར་སྣང་བ་ཉིད། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རང་གཞན་ངོ་བོ་ཡིས། །རྟོགས་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་བཞེད། །ཅེས་བཤད་པས་སོ། །དེས་ན། དོན་བྱེད་ནུས་དང་མི་

ནུས་ཕྱིར། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཀྱང་། དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ཆོས་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་དང་མི་ནུས་པའི་ཆོས་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་གཞལ་བྱ་འཇལ་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཅེས་

སོགས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་སྒྲ་དོན་བཤད་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་རང་

གི་མཚན་ཉིད་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། རང་གི་ངོ་བོ་དགག་བྱ་སོགས་གཞན་ལ་བལྟས་མེད་དུ་རང་དབང་དུ་འཆར་རྒྱུ་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་རང་དབང་བ་མ་ཡིན་པར་སྤྱི་ཙམ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་

ཡིན་པས་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་དང་། མཚན་གཞི་ངོས་གཟུང་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཞན་

དག་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པར་གནས་པ་དང་། དོན་བྱེད་ནུས་པ་སོགས་རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དོ། །དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ། རང་མཚན་དོན་དམ་དམྱོད་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་གཙོ་བོར་འདོད་པས། དངོས་སྨྲ་བ་འདོད་པའི་རང་མཚན་གྱི་

@021B དོན་ལྡོག་དེ་བཀག་པ་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་དངོས་སྨྲ་བས། རང་མཚན་གྱི་དོན་ལྡོག་ཏུ་གང་འདོད་པ་དེ། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་གཞི་མ་

གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པ་དང་དོན་བྱེད་ནུས་པ་སོགས་

དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡང་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་དག་སྐབས་འདིར་རང་མཚན་གྱི་མཚན་གཞི་ཡིན་གྱི་མཚན་ཉིད་མིན་ནོ། །རང་ལུགས་ནི། རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་རྟོག་པས་བཏགས་པ་མིན་པར་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་

པའི་དངོས་པོའི། །གཉིས་པ་མཚན་གཞི་ངོས་གཟུང་བ་ནི། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པར་གནས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་མཚན་གྱི་མཚན་གཞི་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པའི་དོན་ལ། གཞན་དག་གིས། ཤར་ན་ཡོད་ན་ནུབ་ན་མེད་པ་སོགས་

ཡུལ་མ་འདྲེས་པའི་དོན་དང་། ཁ་སང་ཡོད་ན་དེ་རིང་མེད་པ་སོགས་དུས་མ་འདྲེས་པའི་དོན་དང་། ཁྲི་བོ་ལ་ཡོད་ན་ནག་སྐྱར་ལ་མེད་པ་སོགས་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པའི་དོན་དུ་བརྗོད་ན།། ཁ་ཅིག་ནི། དངོས་པོ་དང་བྲམ་པ་སོགས་རང་གི་གསལ་བ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་

བའི་ཕྱིར། རང་མཚན་མ་ཡིན་གྱི་སྤྱི་མཚན་ཡིན་ལ། རང་མཚན་ཡིན་ན་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་ཙམ་མེད་དང་། རྟག་ཕྱན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་མེད་པ་ཡིན་དགོས་ཤིང་། དོན་བྱེད་ནུས་པ་ལ་ཡང་རང་

མཚན་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ལ། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་ན་རང་

མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། །མ་ཁབས་པར་རྟོམ་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཁེངས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་རང་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ལ། རང་མཚན་ཡིན་ན་གསལ་བ་ལ་རྟེས་འགྲོ་བྱེད་པར་འགལ་བས། དངོས་པོ་ཡིན་ན་ཆ་མེད་ཡིན་དགོས་

@022A ཞེས། །པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་དང་བྱམ་པ་སོ་ཀ་ནི་རྟག་སྐྱ་མ་གྱུབ་ཅིང་། རྟག་སྐྱ་གྱུབ་ན་སྐྱེས་ཡོད། །རྟེ་ལྟར་ཡོད་ན། དངོས་པོ་དང་བྱམ་པ་རྟག་གཅིག་གམ་ཐ་དད། ཐ་དད་ན་བྱམ་པ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །གཅིག་ན། བྱམ་འཛིན་མངོན་

སྐྱམ་གྱིས་བྱམ་པ་མཐོང་བ་ན་དངོས་པོ་ཡང་མཐོང་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་རྟག་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། མངོན་སུམ་སྐྱབ་འཇུག་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དངོས་པོ་དང་བྱམ་པ་སྐྱེ་འཇིག་ཅིག་ཅར་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རྟག་གཅིག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀ་བྱམ་སྐྱེ་འགག་གཅིག་པར་འགྱུར་རོ། །ཀ་བྱམ་རྟག་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱམ་

པ་ཡང་དངོས་པོ་དང་རྫས་གཅིག་ཀ་བ་ཡང་དངོས་པོ་དང་རྫས་གཅིག

ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་གསུམ་གა་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཆོས་དེ་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་དང་ཅིག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲ་དང་སྒྲའི་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་རང་མཚན་རྫས་གཅིག་པ་རྣམས་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་འཛིན་མངོན་

སུམ་གྱིས་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། བུམ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་དངོས་པོ་མཐོང་ནའང་སྒྲོན་ཡོད་དེ། བུམ་འཛིན་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། སྒྲི་འཛིན་གྱི་བློར་ཐལ། དངོས་པོ་ཙམ་དེ་མཐོང་བའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། དངོས་པོ་ཙམ་དེ་སྒྲི་ཡིན་པ་

འབྱད། འདོད་ན། མངོན་སུམ་རྟོག་བཅས་སུ་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་བུམ་པ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་ཁོ་རང་ལ་ཡོད་པའི་གཟུགས་དྲི་རོ་རེག་བྱ་བཞི་ས་ཆུ་མེ་རླུང་བཞི་དང་རྫས་གཅིག་གམ་ཞ་དད། རྫས་གཅིག་ན་ཁོ་ལ་ཡོད་པའི་རྫས་བརྒྱད་པོ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པར་

@022B ཐལ་ལོ། །རྫས་ཐ་དད་ཡིན་ན། བུམ་པ་ལ་ཡོད་པའི་རྫས་བརྒྱད་པོ་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་བུམ་པའི་རྫས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་བུམ་པའི་རྫས་གཟུགས་

ཀུང་མེད། དེ་ཙོ་རེགา་བྱ་ས་ཆུ་མི་རླུང་ཡང་མེད། སྒྲ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།

བྱམ་པ་དེ་ཕྱིའི་བེམ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཕྱིའི་བེམ་པོ་ཡིན་ན་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་གྱུར་གང་རུང་ཡིན་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། བྱམ་པ་ཙམ་དེ་རྟག་སྟུག་ཅིང་། གསེར་བྱམ་དང་རྟག་གཅིག་ན་དེ་གསེར་བྱམ་གྱི་རྟག་སྟུག་བམ་

མ་གྱུག། གྱུབ་ན་དངུལ་བྱམ་ལ་རྟེག་མི་བྱེད་པར་འགྱུར། མ་གྱུབ་ན་གསེར་བྱམ་དང་རྟག་གཅིག་ཡིན་པ་འགལ་ལོ། །བྱམ་པ་ཙམ་དེ་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་རྟག་ཡིན་ནམ། ད་ལྟར་བའི་རྟག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ད་ལྟར་གྱི་བྱམ་གསལ་ལ་རྟེག་འགྲོ་

མི་བྱེད་པར་འགྱུར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། འདས་མ་འོངས་ཀྱི་བྱམ་གསལ་ལ་རྟེག་འགྲོ་མི་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །གང་ཡང་མིན་ན། རྟག་སྟུམ་གྱུབ་པར་འགྱུར་རོ། །བྱམ་པ་དེ་འགག་གམ། མི་འགག་ན་དངོས་པོ་མིན་པར་འགྱུར། འགག་ན། བྱམ་པ་འགག་

རྟེག་སྟུ་གྱུབ་པའི་གསེར་བྱམ་སོགས་སྤྱི་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་ཅིང་། རིགས་པ་དེ་དག་མཚུངས་པར་འཇུག་པར་མཐོང་ནས། མིང་ཆོག་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱང་རྟག་སྟུ་མ་གྱུབ་པར་

འདོད་དེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར། ཡི་གེའི་ཐུང་མཐའ་ཙམ་བྱ་བ་

ཡང་སྐད་ཅིག་མ་བྱུག་ཙུ་རྩ་ལྔ་ཡོད་པས། ཁེ་ཕྱ ཇས་སུ་གྱུབ་ན་དེ་རྣམས་དང་ཇས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པ་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་ཞེག་པའི་དུས་ན་ཁོ་ཞེག་གམ་མ་ཞེག། ཞེག་ན། སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་དང་ཇས་གཅིག་དང་ཐ་དད་

@023A ཞེས། །གང་ཡང་མིན་པར་ཐལ། སྐད་ཅིག་ཕྱི་མའི་དུས་ན་ཁྱོད་ཇས་སུ་མ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། མ་ཞེག་ན་ཕྱིས་ཀྱང་མི་འཇིག་པར་ཐལ། སྔར་མ་ཞེག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་པོ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །ཞས་མད་དུ་སྨྲ་ལ། རབས་

པ་དང་རྒྱུན་ཡིན་ན་ཡང་ཇས་སུ་མ་གྱུབ་པར་འདོད་དེ། དེ་ཡང་བྱམ་པ་རབས་པ་ཡིན་ཝིང་ཇས་སུ་གྱུབ་ན། ཁོ་རང་ལ་ཡོད་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་དང་ཇས་གཅིག་གམ་ཐ་དད། ཇས་གཅིག་ན། ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱང་ཇས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཇས་

ཐ་དད་ན། ཡན་ལག་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཇས་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་འདོད་ན་བྱེ་བྲག་པ་དག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུན་ཇས་གྱུབ་འགོག་པ་ལ་ཡང་། ཁོ་རང་ལ་

ཡོད་པའི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་རྣམས་དང་རྫས་གཅིག་གམ་ཐ་དད་

ཅེས་བརྗོགས་ན་གོང་དང་མཚུངས་སོ་ཞེས་སྨྲ་ཞིང་། དངོས་པོ་ཡིན་ན་དཔྱར་བ་ཡིན་དགོས་པ་དང་། བྱམ་པ་གཞི་གྲུབ་དངོས་པོ་མིན་བྱམ་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་ཅེས་སྨྲ་ལ། འདི་ལ་ཡང་ཁ་ཅིག །དངོས་པོའི་མཚན་གཞི་གང་ཡིན་ཅེས་

དྲིས་པ་ན། ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་དང་། རྟག་ཕྱན་ཆ་མེད་ཡིན་ཅེས་ཉན་འདེབས་ལ། མཁས་པར་རློམ་པ་ཁ་ཅིག་ནི། དེ་ཙམ་ཡང་སྨྲ་མ་ནུས་པར་བྱམ་གཟུགས་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་ཡིན་ན་ དངོས་པོ་ཡིན་ཅེས་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་ཚུལ་བྱིས་ལན་

འདེབས་པར་བྱེད་ཅིང་། གཉིས་ཀས་ཀྱང་དངོས་པོ་དང་བྱམ་པ་སོགས་སྨྲི་མཚན་ཡིན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ལུས་ལ་དབྱུག་གུས་(BSMU)ན་ཅིང་མཐྱིན་བ་ཞགས་པས་བཅིངས་ཏེ་ སྨྲ་བ་པོ་རང་དབང་མེད་པར་བྱས་པ་ལས། སྐྱེས་བུ་སྟ་མའི་དང་ཚུལ་ཅན་

@023B དག་གིས་ཆོག་གི་འཕེང་བ་བྱུང་རྒྱལ་དུ་སྨྲ་བ་ལྟར། འབྲལ་བ་ཟུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ཅིང་། འགལ་བ་ཅམ་ཞིག་སྣྲིང་པོར་ཟད་བའི་ཆོག་གི་ལྟུབ་བ་ལ་སྣྲིང་པོའི་དོན་གྱི་ངོ་ཟུང་ཟད་ཆོལ་བར་

བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་དེ་དག་ག་པ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་དངོས་པོ་ཡིན་ན་

རང་མཚན་ཡིན་མི་དགོས་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་དེ་ཙ དག་ག་པ་དང་། དངོས་པོ་སོགས་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་དག་ག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རང་གི་གཟུང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་མཚན་འཇལ་བའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིད་པར་ཐལ།

བུམ་འཛིན་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པའི་སྤྱི་མཚན་ཡོད་ཙ པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་སྤྱི་མཚན་ཡིན་པ་འབྱུད། འདོད་ན། སྒྲ་དོན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། མངོན་སུམ་རྟོག་བཅས་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་།

རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་འབྱུང་དོ། །དོན་བྱེད་ནུས་པ་ལ་རང་མཚན་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ན། གཞལ་བྱ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་རྟགས་སུ་དོན་བྱེད་ནུས་དང་མི་ནུས་ཕྱིར་ཅེས་བཀོད་པ་འབྲལ་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །

དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་ན་རང་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་ན། སྐྱོན་པོ་སོགས་རང་མཚན་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་འགལ་ཏེ། སྐྱོན་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་མཚན་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དོན་

དམ་པར་དོན་བྱེད་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་གསལ་དངོས། མ་

གྱུབ་ན། དེར་ཐལ། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་དོན་བྱེད་པར་གཞལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མངོན་སུམ་ཚད་མས་དེར་གཞལ་བའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་འོག་ཏུ་རྒྱས་པར་བཤད་པར་བྱའོ། །ཤེས་བསྒྲུབ་ཅིག་མེད་དང་རྟུལ་ཐུན་ཕྱོགས་

@024A ཞེས། །ཀྱི་ཆ་ཤས་མེད་པ་རང་མཚན་དུ་འདོད་པ་དང་། བྱམ་པ་རང་མཚན་མ་ཡིན་པར་འདོད་པཌིཏ་འཐལ་ཏེ། ཤེས་པ་སྒྲུབ་ཅིག་ཆ་མེད་ཡིན་པ་དུ་མ་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་ཤེས་པ་སྒྲུབ་ཅིག་ཆ་མེད་

གཅིག་ཉས་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཡོད་ན་ཤེས་པ་སྒྲུབ་ཅིག་ཆ་མེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྤྱི་མཚན་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་གསལ་བ་ལ་རྗེས་འགྲོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་གསལ་དངོས། མ་གྱུབ་ན། ཁྱོད་ཡིན་དུ་མ་ཡོད་པ་འབྱུང། ཁྱོད་ཡིན་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་རང་གི་

གསལ་བ་ལ་རྗེས་འགྲོ་བྱེད་པར་མི་འགྱུབ་ན། བྱམ་པཌིཏ་རང་གི་གསལ་བ་ལ་རྗེས་འགྲོ་བྱེད་པར་གང་གིས་འགྱུབ་ལེགས་པར་སོམས་ཤིག །ཤེས་པ་སྒྲུབ་ཅིག་ཆ་མེད་ཡིན་ན། རང་མཚན་

ཡིན་དགོས་ཞེས་སྨྲའི། ཤེས་པ་སྣང་ཚེག་ཆ་མེད་རང་

མཚན་ཡིན་ཅེས་མི་སྨྲའོ་ཞེ་ན། རང་མཚན་གྱི་མཚན་གཞི་འཇོག་པ་ན་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་ཚུལ་དུ་བྱེད་དགོས་པ་འདི་ནི། འགའ་ཞིག་དངོས་པོའི་མཚན་གཞི་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་ཚུལ་དུ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ཚུལ་མཚུངས་པ་ཡིན་པས་

འོག་ཏུ་དགག་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་དངོས་པོ་སོགས་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། བུམ་འཇོག་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བུམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་དང་དངོས་

པོ་རྫས་གཅིག་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་བུམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ན། དངོས་པོ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་དགོས་པ་འབྱུང་། མ་ཁྱབ་ན། མངོན་སུམ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་ཡིན་དགོས་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཁྱོད་རང་ཡང་ཁས་ལེན་པ་དང་འགལ། འདོད་ན།

@024B བུམ་འཇོག་མངོན་སུམ་བུམ་འཇོག་མངོན་སུམ་སྣང་ཅིག་དང་པོ་དང་རྫས་གཅིག་གམ་ཐ་དད། རྫས་གཅིག་ན། བུམ་འཇོག་མངོན་སུ་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བུམ་འཇོག་མངོན་སུམ་སྣང་

ཅིག་དང་པོ་དང་སྐྱེ་འགག་ཅིག་ཅར་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་དང་རྟག་གཅིག

ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ལ་ལན་མེད་དོ། །རྟག་ཐ་དད་ན། བྱམ་འཇོམ་མངོན་སུམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བྱམ་འཇོམ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དང་རྟག་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་འཁོར་གསུམ་ལ་ལན་མེད་དོ། །ཤེས་བྱ་

ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་དང་བྱམ་བརྟག་གཅིག་ཡིན་ན། དངོས་པོའི་རྟག་དང་བྱམ་པའི་རྟག་གཅིག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རྟག་གཅིག་ཡིན་ན་སྐྱེ་འགག་ཅིག་ཅར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཕྱོགས་འདི་ཁས་ལེན་པ་དག་ཁ་མཐུན་དུ་འདོད་

ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཉོན་ཅིག། བ་ལང་དཀར་ཟལ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རིགས་དང་པ་ལང་ནག་སྐྱར་གྱི་རིགས་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་དེ་གཉིས་རིགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བ་ལང་

དཀར་ཟལ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་ལྡོག་པ་དེ་བ་ལང་དཀར་ཟལ་གྱི་རིགས་ཡིན། བ་ལང་ནག་སྐྱར་གྱི་རིགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ལན་གདབ་པར་ནུས་པའི་མཁས་པ་ཡོད་ན། ཁོ་

བོས་སྟོང་གདགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་ཚེས་ཅན། རྩོལ་

བྱང་གི་དངོས་པོ་དང་། རྩོལ་མ་བྱང་གི་དངོས་པོ་གཉིས་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བར་ཐལ། རྩོལ་བྱང་གི་དངོས་པོ་ཡང་མི་རྟག་པ་ལ་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ། རྩོལ་མ་བྱང་གི་དངོས་པོ་ཡང་མི་རྟག་པ་ལ་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་

@025A ྈ།། །ན། བྱམ་པ་ཡང་དངོས་པོ་དང་རྫས་གཅིག། ཀ་བ་ཡང་དངོས་པོ་དང་རྫས་གཅིག་ན། ཀ་བྱམ་རྫས་གཅིག་དགོས་པ་འབྱུང་འདོད་ན། ཀ་བྱམ་རྫས་མི་གཅིག་པ་འབྱུང་། མ་གྲུབ་ན། རྩོལ་བྱང་གིས་དྲང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་

པའི་རྟགས་ཚོས་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བར་འདོད་པ་དང་འགལ། བྱམ་འཇིན་མདོན་སུམ་ཚོས་ཅན། སྒྲུ་འཇིན་གྱི་བློར་ཐལ། བྱམ་པ་མཐོང་བའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དངོས་སུ་འབྱུང་། མ་ཁྱབ་ན། བྱམ་པ་སྒྲུ་ཡིན་པ་འབྱུང་། མ་གྲུབ་ན། བྱམ་

པ་ལ་སྒྲུབ་འཇུག་གི་བློ་ཡིན་པ་འབྱུང་། བྱམ་པ་སྐྱེ་ཡིན་པ་ལ་བྱམ་འཇིན་མདོན་སུམ་གྱིས་བྱམ་པ་མཐོང་ན། སྒྲུ་འཇིན་གྱི་བློ་ཡིན་པས་ཁྱབ་མི་དགོས་ན། དངོས་པོ་སྒྲུ་ཡི་ན་ན་བྱམ་འཇིན་མདོན་

སུམ་བྱིས་དངོས་པོ་མཐོང་ན་སྤྲི་འཛིན་ཀྱི་བློ་ཡིན་

དགོས་པ་འབྱུང་དོ། །གཞན་ཡང་ཇས་གཅིག་ན་གཅིག་ཡིན་དགོས་པར་འདོད་པ་ནི། སྒྲ་དང་སྒྲའི་མི་རྟག་པ་སོགས་ཇས་གཅིག་པ་རྣམས། རང་འཛིན་མངོན་སུམ་བྱིས་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོང་མ་འཁྲུལ་པས་གཅིག་ཏུ་དམིགས་

ན་གཅིག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་སྣམ་པ་འབའ་ཞིག་སྣང་བྱེད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་ཟད་མེད། འདི་ནི་བློ་མ་འཁྲུལ་བས་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པ་དང་། ཐ་དད་དུ་མ་དམིགས་པ་མ་ཕྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་འཛིན་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲ་དང་སྒྲའི་མི་རྟག་པ་ཐ་

དད་དུ་མ་དམིགས་པ་ཡིན་གྱི། གཅིག་ཏུ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྒྲ་འཛིན་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲ་དང་སྒྲའི་མི་རྟག་པ་ཐ་དད་དུ་མ་དམིགས་པས་གཅིག་དུ་དམིགས་དགོས་ན། སྒྲ་བདག་ཡོད་དུ་དམིགས་པར་ཐལ། སྒྲ་བདག་མེད་དུ་མ་དམིགས་

@025B པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲའི་སྟེང་གི་བདག་མེད་སྒྲའི་ཇས་ཡིན་ན། ཉན་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲ་དམིགས་པ་ན་སྒྲའི་བདག་མེད་དམིགས་དགོས་ཀྱང་། ཇས་མ་ཡིན་པས་བདག་མེད་པར་མ་དམིགས་པ་

ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་བདག་མེད་པར་མ་དམིགས་ཀྱང་བདག་ཡོད་

པར་དམིགས་མི་དགོས་སོ། །ཞེ་ན། འདིར་ཡང་སྣ་དང་མི་རྟག་པ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཚ་རྩལ་སྤྱད་ན་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་མ་དམིགས་ན། གཅིག་ཏུ་དམིགས་དགོས་ཀྱང་། དེ་རྩལ་སྤྱ་མ་བྱད་པས་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་

པར་བྱའོ། །ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཚ་རྩལ་སྤྱ་མ་བྱད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཅེ་ན། སྣ་དང་མི་རྟག་པའི་ཐ་དད་རྩལ་སྤྱད་ན་སྣ་དང་མི་རྟག་པའི་ཐ་དད་བདེན་པར་བྱད་དགོས་པས། དེ་གཉིས་བདེན་པའི་ཐ་དད་དུ་འབྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་རྩལ་ཐ་དད་དུ་འབྱུར་

བའི་ཕྱིར་རོ། །སྣ་ཡང་རྩལ་སྤྱབ། མི་རྟག་པ་ཡང་རྩལ་སྤྱབ། སྣ་དང་མི་རྟག་པ་ཐ་དད་ཀྱང་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཚ་རྩལ་སྤྱ་མ་བྱད་པར་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འོ་ན། སྣ་སྐད་ཅིག་ཚ་མེད་དང་མི་རྟག་པ་སྐད་ཅིག་ཚ་མེད་ཀྱི་བདག་མེད་ཡིན་ན། རྩལ་སྤྱ་

བྱད་དགོས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཡིན་ན་རྩལ་སྤྱད་དགོས་ཤིང་། དེ་གཉིས་ཡིན་ན་བདག་མེད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལན་མེད་དོ། །དེས་ན། སྣ་དང་མི་རྟག་པ་རྩལ་སྤྱད་ཅིང་། དེ་

གཉིས་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་། དེ་གཉིས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཚ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྫས་མ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་མི་དགོས་པ་ཡིན་ན། གལ་ཏེ། དེ་གཉིས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཚ་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་ན། དེ་གཉིས་ཐ་དད་ཡིན་པ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་བས། དེ་གཉིས་ཐ་དད་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་

@26A ཞེས། །རོ་ཞེན། འོ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ན་གཞི་མ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ན་ཚད་མས་གནོད་པ་འབབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་ན། ཐ་དད་ཡིན་པ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ན། ཐ་དད་ཡིན་

པ་མི་འཐད་དགོས་པ་འབྱད་དོ། །བྱམ་འཛིན་མངོན་སུམ་བྱམ་པ་ལ་སྐྱབ་འཇུག་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བྱམ་པ་དང་དངོས་པོ་རྫས་གཅིག་ཡིན་ན། དེས་དངོས་པོ་ཡང་མཐོང་དགོས་ཞེས་སྨྲ་བ་ཡང་། དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་མཐོང་བ་ཡིས། །ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མཐོང་བ་ཉིད། །

ཅེས་པའི་གཞུང་གི་དོན་རྟོགས་པའི་བློ་གྲོས་མེད་པར། སྐྱ་སྤྱི་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་བབ་ཅོལ་ཏེ། ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་ཡིན་པ་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་བྱམ་

གཟུགས་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་ཡིན་པ་ཡོད་པ་འབྱུང། ཡོད་ན། དེ་དང་

དེ་ལ་ཡོད་པའི་ཐོགས་པའི་རེག་བྱ་གཉིས་ཀྱས་གཅིག་གམ་ཐ་དད། ཐ་དད་ན། རང་གི་ཡན་ལག་ལས་ཀྱས་ཐ་དད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་མི་སྲིད་པ་འབྱུང། ཀྱས་གཅིག་ཡིན་ན། དེ་འཇིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་དེའི་རེག་བྱ་ཡང་མཐོང་བར་ཐལ། དེ་དེ་

ལ་སྐྱབ་འཇུག་ཡིན་པ་གང་ཞེག །དེ་དང་དེའི་རེག་བྱ་ཀྱས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས་སོ། །ཡང་རྣམ་རིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྟོན་འཇིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་འཇིན་རྣམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོན་པོ་དངོས་སུ་བརྙེངས་བར་ཐལ། སྟོན་འཇིན་

མིག་ཤེས་ལ་དངོས་སུ་སྐྱབ་འཇུག་གང་ཞེག །སྟོན་འཇིན་མིག་ཤེས་དང་སྟོན་པོ་ཀྱས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོན་འཇིན་མིག་ཤེས་དང་དེའི་འཇིན་རྣམ་གཉིས་ལ་རང་རིག་གཞན་རིག་གི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་འབྱུང་ཞིང་། འཇིན་རྣམ་

@26B ལ་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་ན་སྟོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་མི་འཐད་ལ། རྣམ་པ་ཤར་ན་སྟོན་འཇིན་མིག་ཤེས་ལ་ཤར་བའི་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་དང་། དེའི་འཇིན་རྣམ་ལ་ཤར་བའི་སྟོན་པོའི་

རྣམ་པ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་ནམ། ཐ་དད་ཡིན། གཅིག་ཡིན་ན། སྟོན་

འཇོན་མིག་ཤེས་དང་དེའི་འཇོན་རྣམ་ཡང་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཐ་དད་ཡིན་ན། སྐྱེས་བུ་གཅིག་གིས་སྟོན་པོ་གཅིག་ལ་མིག་ཤེས་ཀྱིས་བལྟས་པ་ན་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་ཐལ་ལོ། །མདོ་སེམས་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་།

རྫས་གཅིག་ཡིན་ན་གཅིག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ལ། སྐྱོན་འདི་ཡང་ཡོད་དེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་འཇོན་རྣམ་ཆོས་ཅན། དེའི་གཟུང་རྣམ་དང་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། །རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་རིག་དང་གཞན་རིག་ཀྱང་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ།

མ་གྲུབ་ན། དེ་དེ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག །ཅེས་སོགས་དང་། དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་མཐོང་བ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཆོས་དེ་དང་གྲུབ་བའི་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྫས་གཅིག་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་

གྱིས་མཐོང་བས་ཁྱབ་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་ཆ་ཤས་རྣམ་སྣང་བ། །མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་བརྟེན་པ་ལའང་། །ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་དུའང་། དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་

མཐོང་བ་ཡིས། །ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མཐོང་བ་ཉིད། །ཅེས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ། ཆ་ཤས་མེད་

པ་ལ་ཕྱོགས་གཅིག་མཐོང་བ་མི་རྟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཆོས་དེ་དང་ཇས་གཅིག་ཡིན་ན་ཆོས་དེ་དང་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཆོས་དེ་དང་ཇས་གཅིག་ཡིན་ན་ཆོས་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཆོས་

@27A ཞེས། །དེ་དང་ཆ་ཐ་དད་ཡིན་ན་ཆོས་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། རྣམ་རིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་དང་སྔོན་པོ་ཡང་ཆ་མེད་

གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བས། སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྔོན་པོ་རྒྱང་ཅོ

ཆད་དུ་སྣང་བ་བཞིན་དུ་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱང་རྒྱང་ཆད་དུ་སྣང་བར་ཐལ་ལོ། །མདོ་སེམས་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་། རྟོག་པ་དང་དེ་མྱོང་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཆ་མེད་གཅིག་ཏུ་ཐལ། དེ་གཉིས་ཇས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟོག་པ་བཞིན་དུ་

དེ་མྱོང་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་ཡང་སྐྲ་དོན་དངོས་སུ་སྣང་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། བུམ་པའི་གཟུགས་ཇས་སུ་བྱུབ་པར་

ཐལ། ཁྱོད་རྣམ་གྱུབ་འགོག་པ་ན་བྱམ་གཟུགས་དང་རྣམ་གཅིག

གམ། ཐ་དད་བརྟགས་ནས་འགོག་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ། རྟགས་གསལ་དངོས་སུ་ཁས་བླངས་སོ། །གཞན་ཡང་བྱམ་པ་དང་བྱམ་པའི་གཟུགས་སོགས་རྣམ་གཅིག་ན། བྱམ་པ་ལ་ཡོད་པའི་རྟེན་རྣམ་བརྒྱད་པོ་རྣམ་གཅིག

ཏུ་འགྱུར་ཞེས་ཁས་བླངས་པས་ན། བྱམ་པའི་གཟུགས་སོགས་བྱམ་པའི་རྣམ་སུ་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་པས། བྱམ་གཟུགས་རྣམ་སུ་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །བྱམ་པ་ཕྱིའི་བེམ་པོར་ཁས་ལེན་པ་དང་། བྱམ་པ་དངོས་

མེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཡང་ནང་འགལ་བའི་ཁྱར་ཆེན་ཡིན་ནོ། །བྱམ་པ་དེ་གསེར་བྱམ་གྱི་རྣམ་སུ་མ་གྲུབ་ན། གསེར་བྱམ་དང་རྣམ་གཅིག་ཡིན་པར་འགལ་ཞེས་པ་ལ་ནི། རྣ་བྱམ་ཆོས་ཅན། གསེར་བྱམ་

@27B གྱི་རིགས་ཡིན་པར་ཐལ། གསེར་བྱམ་དང་རིགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པའི་ཐལ་བ་མཚུངས་ལ། དེ་དང་རྣམ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་རྣམ་ཡིན་མི་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཞད་

ཟེན་ཏོ། །བྱམ་པ་དཀྱར་བའི་ཐུས་ཡིན་ན། འདས་མ་འོངས་ཀྱི་བྱམ་གསལ་ལ་

རྣེས་འགྲོ་མི་བྱེད་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་ཡང་སྐྱོན་མིན་ཏེ། འདས་མ་འོངས་ཀྱི་བྱམ་པ་ཞེས་པ། འདས་པ་ཡིན་པའི་བྱམ་པ་དང་། མ་འོངས་པ་ཡིན་པའི་བྱམ་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ན། དེ་ལྟ་བུ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁ་སང་ལྟ་བུ་ལ་འདས་པའི་དུས་སུ་བྱས་ནས་དེའི་

དུས་ན་ཡོད་པའི་བྱམ་པ་ཡ་འདས་པའི་བྱམ་པ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན་ན། དེ་ལྟ་བུའི་བྱམ་པ་ད་ལྟར་བའི་བྱམ་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་རྟེས་འགྲོ་བྱེད་པ་དང་ད་ལྟར་བའི་ཐུས་ཡིན་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱམ་པ་འགགས་ན་བྱམ་པ་འགགས་རྟེས་སུ་སྐྱེས་པའི་

གསེར་བྱམ་སྤྱི་མེད་དུ་འགྱུར། ཞེས་པའང་སྐྱོན་མིན་ཏེ། བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འགགས་ན་ཁྱོད་འགགས་རྟེས་སུ་སྐྱེས་པའི་གསེར་བྱམ་སྤྱི་མེད་དུ་འགྱུར་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་འགགས་ཀྱང་ཁྱོད་འགགས་རྟེས་སུ་སྐྱེས་པའི་བྱམ་པ་དེ་

ཁྱོད་འགགས་རྟེས་སུ་སྐྱེས་པའི་གསེར་བྱམ་ལ་རྟེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱམ་པ་འགགས་རྟེས་སུ་སྐྱེས་པའི་བྱམ་པ་མི་སྲིད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དངོས་པོ་དང་ལྡན་བ་འགགས་རྟེས་སུ་སྐྱེས་པའི་

དངོས་པོ་དང་ལྡན་བ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡི་གེ་རྩ་

གྱུབ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཆོས་གཅིག་ཡིན་པ་རྩ་སྐྱབ་བམ། མ་གྱུབ། གྱུབ་ན། དེའི་སྟ་དོ་དང་གྱང་དང་ཕྱི་དོ་དང་རྩ་གཅིག་ཐ་དད་གང་རུང་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན། དེའི་སྟ་དོ་ཞིག་པའི་དུས་ན་དེ་ཞིག་གམ་མ་ཞིག །ཞིག་ན་ཕྱི་དོ་སོགས་དང་

@28A ྈ།། །རྩ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱི་དོའི་དུས་ན་ཁྱོད་རྩ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་མོ། །མ་ཞིག་ན་ཕྱིས་ཀྱང་མི་འཇིག་པར་ཐལ། སྟར་མ་ཞིག་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་མོ། གཞན་

ཡང་ཕྱིས་ཀྱང་མི་འཇིག་པར་ཐལ། སྟར་མ་ཞིག་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པ་ནི། བྱམ་གཟུགས་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཡིན་དགོས་པར་འདོད་པ་ལ་འང་མཚུངས་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཕྱིས་ཀྱང་མི་འཇིག་པར་ཐལ། སྟར་མ་ཞིག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་

དངོས། འདོད་ན། དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་དངོས། མ་གྱུབ་ན། དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ལ་ལན་མེད་དོ། །ཆོས་

གཅིག་ཡིན་པ་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་ན། རྫུ་བ་དང་འོ་དང་བསྐལ་པ་

སོགས་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་དགོས་པས། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་བསགས་ནས་འཚང་རྒྱ་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། །གཞན་ཡང་ཡི་གེ་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མང་དུ་ཡོད་མོད། འོག་ཏུ་བསྟན་པར་བྱའོ། །རགས་པ་ཡིན་ན་རྫས་སུ་

མ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པའང་མི་འཐད་དེ། སྔོན་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། རགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་ཡིན་ན། སྔོན་པོ་དམིགས་རྒྱུན་དུ་བྱས་པ་ལས་སྐྱེ་དགོས་པར་འདོད་

པ་དང་འགལ། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གང་ཞེག །རྟུལ་ཕྲ་རབ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟུལ་ཕྲ་རབ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་རང་མིན་ཆ་ཤས་ཐ་དད་

པ་དུ་མའི་ཚོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྔོན་

@28B པོ་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་ན། སྔོན་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཐལ། གཞལ་བྱ་གང་ཞེག །རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དོན་རིག་མ་འཁྲུལ་པ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་པ་

དངོས་སུ་ཤར་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དོན་རིག་མ་འཁྲུལ་པ་ལ་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་ཤར་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཚུར་མཐོང་གི་དོན་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་ཇས་སུ་གྱུབ་པར་

འགལ་བར་ཐལ། རཏྣས་པ་ཡིན་ན་ཇས་སུ་གྱུབ་པས་ཁྱབ། རྟག་ཕྱན་ཆ་མེད་ཚུར་མཐོང་གི་མངོན་སུམ་གྱིས་དངོས་སུ་འཛལ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྔ་མ་ཁས་བླངས་སོ། །ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་

ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ས་བོན་བཅོམ་པའི་སོ་སྐྱེ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སོ་སྐྱེ་དང་འཕགས་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། ཆོས་རྣམས་རྟེ་འམ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དབུ་མ་པས།

ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟེ་འམ་དང་འདྲ་བར་བདེན་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ། དོན་སྣ་བས། ཉིན་པར་གཉིད་སད་པའི་དུས་སུ་མངོན་ཞེན་དུག་པོས་བསགས་པའི་དགེ་སྦྱིག་གི་

ལས་ངེས་ཀྱང་འབྲས་བུ་བདེ་སྡུག་མི་སྐྱེད་པར་ཐལ། ལས་འབྲས་དེ་དག

བདེན་པའི་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅེས་འཕངས་པའི་ཐལ་བ་དེ། དབུ་མ་པས་དོན་སྣ་ཚ་ལ་བརྟེག་ནས་འཕངས་ན། དོན་སྣ་བས་འཁོར་གསུམ་གཅིག་ཏུ་དངོས་སུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། ཐལ་བ་དེའི་གསལ་བ་ཚད་བསལ་ཡིན་པ་གང་ཞེག །ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་

@29A ཞེས། །པར་དོན་སྣ་བ་རང་གིས་དངོས་སུ་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ལ། རྟགས་ཀྱང་ཁྱོད་ལྟར་ན། ཚད་གྲུབ་བྱེད་པ་དོན་སྣ་བ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་གི་རྩ་བའི་གྲུབ་མཐའ་དེ་མ་དོར་བཞིན་དུ་དེ་ལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སུན་འབྱིན་

འཕེན་པའི་དོན་སྣ་བ་གཉིས་པོ་དེ་གང་ན་བཞུགས་གཟིགས་རྒྱུ་དང་ལྡན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོན་ཅིག །དེས་ན། རཏྣ་པ་དང་རྒྱུན་ལ་བཞག་པའི་ལས་འབྲས་དེ་དག་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་རང་གི་རྩ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཁས་ལེན་པས། དེ་དག་བདེན་མེད་དུ་ཁས་ལེན་

པའི་དབུ་མ་པ་ལ་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་དུ་དོན་སྣ་བའི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ན། དོན་དམ་པར་གསད་བྱ་གསོད་བྱེད་སོགས་མེད་པར་བཞད་པ་དང་འགལ་ལོ་

ཞེ་ན། དེ་ནི་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་དོན་དམ་

ཞེས་པའི་སྒྲ་བཤད་ནས་དེའི་གཟུང་ངོར་རྒྱས་རྒྱུན་དང་བྱ་བྱེད་སོགས་ཀྱི་ལྟོག་པ་མི་སྲིད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་། གསད་བྱ་གསོད་བྱེད་དང་། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དང་། རྒས་རྒྱུན་སོགས་ཀྱི་ལྟོག་པ་ནི། སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་དང་དུས་སྔ་ཕྱི་དང་ཡན་

ལག་དུ་མ་ཚ་ཤས་སུ་ལྡན་པའི་ཚ་ཅན་ལ་འཇོག་དགོས་ལ། བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་ཚ་བཅས་དངོས་སུ་སྣང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན། །སྟོན་པོ་རབས་པར་འདོད་པ་དང་། སྟོན་པོ་སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་དངོས་སུ་སྣང་བར་འདོད་པ་དང་། བློ་མ་འཁྲུལ་པ་ལ་ཚ་བཅས་

སུ་དངོས་སུ་སྣང་མི་སྲིད་པར་འདོད་པ་རྣམས་འགལ་ལོ་ཞེན། མི་འགལ་ཏེ། སྟོན་པོ་རབས་པ་ཡིན་ཅང་སྟོན་པོ་སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་དངོས་སུ་སྣང་བ་ཡིན་ཀྱང་། སྟོན་པོ་རབས་པ་ཡིན་པར་སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྣང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུ་

@29B མཚན་ཡང་། སྟོན་པོ་སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་ཚ་བཅས་སུ་སྣང་ན། སྟོན་པོ་དང་སྟོན་པའི་ཚ་ཤས་རྣམས་སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་ཐ་དད་དུ་སྣང་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྟོན་པོ་དང་སྟོན་

པོའི་ཚ་ཞས་རྣམས་རྩས་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རགས་པ་རྩས་

གྱུབ་ཁས་ལེན་པ་འགའ་ཞིག །དབང་ཤེས་ལ་རགས་པའི་རྣམ་པ་སྣང་བར་ཁས་ལེན་པ་དག་ཀྱང་གནོད་བྱེད་དེ་དང་དུ་ལོངས་ཤིག །དེས་ན། སྟོན་པོ་རགས་པ་ཡིན་ཅིང་། སྟོན་པོ་སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་དངོས་སུ་སྣང་ཡང་། སྟོན་པོས་སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་

རགས་པའི་རྣམ་པ་ཡང་མ་གཏད་ལ། རྟག་ཕན་གྱི་རྣམ་པ་ཡང་མ་གཏད་ཀྱིས། དེ་གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སྟོན་པོ་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་ཙམ་ཞིག་དངོས་སུ་གཏད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན། དབང་ཤེས་རྣམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་

ཡུལ་ཅན་ཡིན་གྱི་རྩས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པར་བཞད་པའི་དོན་ཀྱང་འདི་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པོ་ཡིན་པའི་ཚ་དེ་སྟོན་པོའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོན་པོ་སྟོན་པོ་ཡིན་པའི་ཚ་ནས་གཟུང་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁ་ཅིག །

རགས་པ་ཡིན་ན། ཀྵས་སུ་མ་གྱུབ་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་བླངས་ནས། རྟག་ཕན་ཡིན་ན་ཚུར་མཐོང་གི་མངོན་སུམ་ལ་དངོས་སུ་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་དང་། དབང་ཤེས་ཡིན་ན་ཕྱི་རོལ་རང་མཚན་

དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པས་ཁྱབ་པར་ཡང་ཁས་ལེན་པ་དག་སྣང་སྟེ།

འདི་ནི་ནང་འགལ་ངོ་མི་ཤེས་པར་ཟད་དེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རགས་པ་དང་རྟུལ་ཕྲན་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱི་དོན་རྫས་སུ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རགས་པ་དང་རྒྱུན་ཡིན་པའི་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་པ་འབྱུང་དོ། །ཁ་ཅིག །དབང་ཤེས་ཀྱི་

@30A ཞེས། །གཟུང་དོན་ཡིན་ན། རྟུལ་ཕྲན་ཡིན་པས་ཁྱབ། དབང་ཤེས་ལ་རང་གི་གཟུང་དོན་རགས་པའི་རྣམ་པར་སྣང་ཟེར་བཞང་མི་འཐད་དེ། དབང་ཤེས་རྣམས་རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པར་ཐལ། རང་གི་གཟུང་དོན་རགས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་

རགས་པའི་རྣམ་པར་དངོས་སུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུང་དོན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་གཏད་པར་ཐལ་ལོ། །འོན། སྟོན་པོས་ཀྱང་སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་གཏད་པར་ཐལ།

སྟོན་པོ་རགས་པ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལ་རགས་པའི་རྣམ་པ་གཏད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། སྟོན་པོ་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་གཏད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རང་ཡང་སྟོན་པོར་གནས་པ་ཉིད། རང་

འདྲའི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གཏད་པའི་དོན་ཡིན་

གྱི། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་རང་ཚ་བཅས་ཡིན་ཅིང་། རང་གི་ཇི་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་གཏད་ན་རང་ཚ་བཅས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡང་གཏད་དགོས་ན། ཡུན་རྒྱལ་སྟོན་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་འཛིན་མིག་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་རང་གི་དྲི་དང་རོ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པ་ཡང་གཏད་པར་ཐལ།

ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལ་རང་ཇི་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་གཏད་པ་གང་ཞེག །ཁྱོད་དྲི་དང་རོ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་ཤེས་ལ་རགས་པའི་རྣམ་པ་མི་སྣང་ན། རྟུལ་ཕྲན་དེ་དག་གང་གིས་ན། །རགས་པར་སྣང་བ་དེ་འདྲར་བྱེད། །ཅེས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཅེ་ན། དེ་ནི་སེམས་ཙམ་

པས། མདོ་སྡེ་པ་ལ། དོན་གྱིས་ཤེས་པ་རང་དང་འདྲ་བར་སྐྱེད་ན། བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདྲ་བར་སྐྱེད་དམ། ཕྱོགས་རེ་ཙམ་གྱིས་འདྲ་བར་སྐྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། དབང་ཤེས་རགས་པའི་རྣམ་ལྔན་དུ་ཡང་སྐྱེད་དགོས་པ་ལ། དེ་མི་རིགས་ཞེས་བརྗགས་ནས་

@30B འགོག་པའི་གཞུང་ཡིན་གྱི། མདོ་སྡེ་པས་དབང་ཤེས་ལ་རགས་པའི་རྣམ་པ་སྣང་བར་འདོད་པ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུན་ཡིན་ན་ཇས་སུ་མྱུབ་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ལ། གནོད་

བྱེད་གོང་དུ་ཡང་བརྗོད་ཟིན་ལ། འདིར་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་

རྟས་སུ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྒྱུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐད་ཅིག་དུ་མ་ཆ་ཤས་སུ་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྒྲ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལས་མེད་པར་འདོད་དགོས་སོ། །འོ་ན། སྒྲ་ལ་རྒྱུན་མེད་པར་ཁཤད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཅེ་ན། དེ་ནི་རིང་

འདྲའི་རྒྱུན་མེད་པར་ཁཤད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟ་མིན་པར་སྐད་ཅིག་དུ་མ་ཆ་ཤས་སུ་ལྡན་པའི་རྒྱུན་ཡང་མ་ཡིན་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དུས་ཐུང་བའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་འདུས་བྱས་གང་ཞེག །ཁྱོད་རྒྱུན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཚུར་མཐོང་

གི་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་སྐད་ཅིག་དུ་མ་ཆ་ཤས་སུ་ལྡན་པའི་དུས་ལ་རྒྱུན་ཅེས་བྱ་ལ། རྟུལ་རྩས་དུ་མ་ཆ་ཤས་སུ་ལྡན་པའི་གོང་བུ་ལ་རབས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་དག་ན་རེ། རྟུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་གཏིས་ཆོས་ཅན། གཟུགས་

ཀྱི་ཆུང་བའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས། འདོད་ན། རྟུལ་ཕྲན་གཅིག་གི་གོ་སྟས་ལས་གནོན་པའི་ནུས་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན། འོ་ན།

དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་

ཅིག་གི་ཡུན་ཚད་ལས་མེད་པར་ཐལ། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་གསལ་ཁས་སོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་དུ་མ་མི་སྲིད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་ དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པ་གཅིག་ལས་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །

@031A ཞེས། །དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱ་འཕྲད་པ་རྒྱན་ཡིན་ཀྱང་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱ་པོ་དུས་ཐུང་བའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱ་པོ་ དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་དང་ཡུན་རིང་ཐུང་མཉམ་པར་

འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱ་པོ་ལ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གི་ཡུན་ཆེད་ལས་མེད་པས་བརྒྱ་འཕྲད་ཀྱང་རྒྱུན་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། རིང་ཐུང་ཡིན་ མིན་མཚུངས་ཀྱང་། རིང་ཐུང་ཡོད་མེད་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་

ཀྱང་ཚུལ་འདི་དག་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་ཤེན་ཏུ་ཞིབ་པའི་བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་དག་ཁོ་ནའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པས། བཞིན་བཟང་ཁྱེད་ཀྱིས་ནི་ཟབ་མོའི་གནས་འདི་ལྟ་བུ་རྟོགས་ཀྱང་ཅི་མ་རུང་སྐམ་དུ་མོས་

པར་བྱ་བ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུན་རྱས་སུ་གྱུབ་ན་ཁོ་ལ་ཡོད་པའི་སྐད་

ཅིག་སྟ་མ་དང་ཕྱི་མ་རྣམས་དང་རྱས་གཅིག་ཐ་དད་གང་རུང་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན། ཁོ་སྐད་ཅིག་སྟ་མའི་དུས་ན་ཞིག་གམ་མ་ཞིག །ཞིག་ན་ཕྱི་མ་རྣམས་དང་རྱས་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་མི་རིགས་ཏེ། དེའི་དུས་ན་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་ཞིག་ན། ཕྱིས་ཀྱང་མི་

འཇིག་དགོས་པས། རྟག་པར་འགྱུར་ཞེས་པའང་རིགས་པ་ལྟར་སྣང་སྟེ། ཤར་གྱི་རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་དང་།ཤུབ་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་རྱས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤར་རྡུལ་ཡོད་པའི་གཞི་ན་ཤུབ་རྡུལ་མེད། ཤུབ་རྡུལ་ཡོད་པའི་གཞིན་ཤར་རྡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ལན་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་། སྐྱིང་པོ་མེད་པའི་རིགས་པ་འདི་ལ་ཡིད་བརྟན་བཅས་ནས། རྒྱུ་འབྲས་རྣམས་ཀྱང་རྱས་སུ་མྱུབ་པར་འདོད་མེད་ཀྱི། ཕྱོགས་འདི་ལ་ནི། དངོས་པོ་ཡིན་ན་རྒྱུ་ལས་མ་སྐྱེས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན།

@031B དུ་བ་སྐྱེས་ན་དུ་བ་རང་གི་རྒྱུ་མེ་རྒྱུ་མིན་དགོས་པར་ཐལ། དུ་བ་སྐྱེས་ན་དུ་བ་རང་གི་རྒྱུ་མེ་འགགས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། འབྲས་བུ་སྐྱེས་ན་རྒྱུ་འགགས་པས་ཁྱབ་ན། རྒྱུ་

འབྲས་ཕུས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡང་མིན་པས་ཁྱབ་པ་འབྱུང་དོ། །འདོད་ན། དུ་བ་འབྲས་

བྱ་ཡིན་ན་མེ་རྒྱུ་མིན་དགོས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དུ་བ་ཡོད་ན་མེ་མེད་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མེ་མེད་པར་ཐལ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་མོ། །འོ་ན། དུ་བ་སྐྱེས་ཀྱང་རང་རྒྱུ་མེ་ཕུས་སུ་བླུབ་ན། མེ་མ་འབག་གས་

དགོས་པས། རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུར་རོ་ཞེན། འོ་ན། འབྲས་བུ་སྐྱེས་ན་འབྲས་བུ་དེའི་རྒྱུ་མེད་དགོས་པས་འབྲས་བུ་གང་སྐྱེས་ཐམས་ཅད་རྟག་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་། དུ་བའི་དུས་ན་མེ་དུ་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་ན། མེའི་དུས་ན་མེ་དུ་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་ནམ། མེ་

དུ་རྒྱུ་འབྲས་མིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དུ་བའི་དུས་ན་མེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་དུས་ན་མེ་དུ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་མོ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། མེའི་དུས་ན་དུ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་དུས་ན་དུ་བ་མེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་མོ། །གསུམ་པ་

ལྟར་ན། དུ་བ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་དུ་སྐྱབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འབྱུར་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །ཁྱོད་རང་ལ་ཡང་འདི་ལྟར་བརྟག་པ་མི་འཇུག་གམ་ཞེན་ན། མི་འཇུག་སྟེ། ཁོ་བོ་ཅག

ནི། མེའི་དུས་དང་དུ་བའི་དུས་གཉིས་ཀ་ཆ་ཤས་སུ་ལྡན་པའི་དུས་

ལ་བལྟོས་ནས་མེ་དུ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འདོད་པ་ཡིན་ལ། ཁྱེད་ཀྱང་དེ་བཞིན་འདོད་པ་རྒྱུན་ཡིན་ན་ཇུས་གྱུབ་མི་སྲིད་པ་ཉམས་སོ། །དེ་ནི་དངོས་པོའི་མཚན་གཞི་འཇོག་པ་ན། བུམ་གཟུགས་སྣང་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཡིན་ཅེས་བརྗག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་

@032A ཞེས། །ཚུལ་དུ་ལན་འདེབས་པ་དེ་ལ། འདི་ཏེ་བར་བྱ་སྟེ། བུམ་གཟུགས་སྣང་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་བ་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན། དངོས་པོའི་མཚན་གཞི་གང་ཡིན་ཅེས་དྲིས་པ་ན། རི་བོང་གི་རྭ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཡིན། ཅེས་ལན་འདེབས་པ་

དང་མཚུངས་པས། སྨྲས་པ་ཙམ་ནས་མཚོན་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོད་ན། བུམ་གཟུགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྣང་ཅིག་མ་གཅིག་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཁྱོད་འཇིག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་དངོས་མ་ཁྱབ་ན་སྣང་ཅིག་མ་ཡིན་ན་འཇིག་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་དང་

འགལ། མ་གྲུབ་ན། ཁྱེད་འཇིག་པ་སྲིད་ན་ཁྱོད་དངོས་མེད་ཡིན་པ་འབྱད། བུམ་གཟུགས་སྣང་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ན་བུམ་གཟུགས་སྣང་ཅིག་མ་སྐྱེ་ཕྱི་རྣམས་དང་ཇུས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་

རྒང་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་ཇས་སུ་གྱུབ་དགོས་པའི་

ཕྱིར། ཁྱབ་རྟགས་ཁས་བླངས། འདོད་ན། བུམ་གཟུགས་སྐད་ཅིག་ཚ་མེད་ཡིན་ན། བུམ་གཟུགས་སྐད་ཅིག་སྟ་མ་འཇིག་པ་ན་འཇིག་གམ་མི་འཇིག། འཇིག་ན་བུམ་གཟུགས་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་ཡིན་ན། བུམ་གཟུགས་སྐད་ཅིག་ཚ་མེད་མ་ཡིན་དགོས་པར་

འགྱུར། མི་འཇིག་ན། ཕྱིས་ཀྱང་མི་འཇིག་པས་རྟག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོགས་ཁྱེད་རང་གིས་སྨྲས་པའི་སྤུན་འབྱིན་ཐམས་ཅད་མཚུངས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དངོས་པོའི་མཚན་གཞི་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲ་མ་རྟོག་པར་ཟོལ་སྨྲ་འདི་ལྟ་བུ་ཁས་ལེན་པ་

ལས་ནི། ཁོ་བོ་ཅག་ཅི་ཡང་མི་སྨྲའོ་ཞེས་བྱས་ནས་དང་པོ་ཉིད་ནས་གཏམ་གྱི་རྒྱུན་བཅད་ནས་འདུག་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྐྲ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་དངོས་མེད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་བྱུང་ཞིང་། དེའི་ཕྱིར་སྐྲ་རྟག་པར་ཁས་

@032B ལེན་དགོས་པ་བྱུང་སྟེ། ཕྱོགས་འདི་ལ་ནི། བྱས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་འཇུག་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པའི་ལོག་ཤེས་སུ་ཐལ་ལོ།། །།སྐྲས་པ།

མཁས་རྣོམ་གཞན་དག་མཁས་པའི་མདུན་ས་ཆེར། །རྒྱལ་མཚན་

བཞིན་དུ་རང་ཉིད་རྒྱན་དུ་འཕྱེར། །དབྱིག་གི་ཉེས་གཉེན་རང་གི་སྤྱོད་ཚུལ་ཀུན། །སྐྱེ་བོའི་དབུས་སུ་སྟོན་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན། །ཤེས་བྱའི་དེ་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན། །རང་གི་དེ་ཉིད་གསལ་བར་སྟོན་བྱེད་ཅིང་། །གཞན་སྐྱོན་བརྗོད་ཚ་རང་གི་ཆོག་ལ་

ཡང་། །ཐལ་བ་མཚུངས་པའི་ལྟག་ཆོད་ཙམ་མ་མཆར།། །།དེ་ནི་རང་གི་འདོད་པ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཅེ་ན། དེ་ནི་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་བློའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་

བརྗོག་ཕྱོགས་ཡིན་ལ། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་འཛིན་སྟངས་ལ་ཡང་། སྐད་དོ་ཡོད་ན་ཕྱི་དོ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་དང་། ཁྱབ་ལ་ཡོད་ན་སེར་སྐྱ་ལ་ཡོད་པ་དང་། ཞར་ན་ཡོད་ན་རྒྱབ་ན་ཡོད་པར་འཛིན་པ་མེད་པར་རང་གི་མྱོང་བས་གྲུབ་

པས་རང་མཚན་གཅིག་ཉིད། སྐད་དོ་ཡོད་ན་ཕྱི་དོ་མེད་པ་དང་། ཞར་ན་ཡོད་ན་རྒྱབ་ན་མེད་པ་དང་། ཁྱབ་ལ་ཡོད་ན་སེར་སྐྱ་ལ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་

ནོ། །དེས་ན་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་འདྲེས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པའི་འཛིན་

སྣང་ས་སྐྱེའི་ཀ་བ་དེ་ཉིད་ཕྱི་དོ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དང་། ཀ་བ་དེ་ཉིད་ཤར་རྒྱབ་ཀྱི་རྫས་གཞན་ལ་རེག་པའི་ཚེ། ཤར་ལ་རེག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱབ་ལ་ཡང་རེག་པ་དང་། བ་ལང་རང་གི་གསལ་བ་ཀུན་ལ་རྟེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚེ། ཁྱི་བོ་ལ་རྟེས་སུ་སོང་བ་དེ་ཉིད་

@033A ཞེས། །སེར་སྐྱ་ལ་ཡང་རྟེས་སུ་སོང་བར་འཛིན་པ་སོགས་ཡོད་པས། མ་འདྲེས་པའི་དོན། སྐྱེའི་ཀ་བ་ཕྱི་དོ་མེད་པ་དུས་མ་འདྲེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཀ་བ་སྐྱེ་ཡོད་ན་ཕྱི་དོ་མེད་དགོས་པ་དུས་ཆ་མ་འདྲེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་ལ། ཤར་

ལ་རག་པའི་རྫས་དེས་རྒྱབ་ལ་མ་རེག་པ་ལྟ་བུ། ཡུལ་མ་འདྲེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། རྫས་དེ་ཤར་ལ་རེག་ན་རྒྱབ་ལ་མ་རེག་དགོས་པ་སོགས་ཡུལ་མ་འདྲེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཞིང་། ཁྱི་བོ་ལ་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་དེ་སར་སྐྱ་ལ་མེད་པ་སོགས། རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་པ་ལ་

པའི་དོན་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་དང་ཁྱི་བོ་ལ་ཡོད་ན་སེར་སྐྱ་ལ་མེད་པ་སོགས་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བྱམ་པ་དང་དངོས་པོ་སོགས་རང་གི་གསལ་བ་ལ་རྟེས་འགྲོ་བྱེད་

པ་དང་། རང་ཉིད་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་པ་ལ་

འགལ་བ་མེད་པས། དངོས་པོ་ཡིན་ན་རང་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ལ། རང་མཚན་ཡིན་ཀྱང་རང་གི་གསལ་བ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་བྱེད་པའི་སྒྲིལ་ཡར་མི་འགལ་ཞིང་། སྒྲིལ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། གཞུང་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། སྒྲིལ་ཡིན་

ན་དངོས་པོ་ཡིན་པར་འགལ་ཞེས་པའི་རིགས་པ་དང་། གཞུང་ཕྱོགས་གླང་ཡབ་སྲས་གང་གིས་ཀྱང་མ་གསུངས་ལ། སྒྲིལ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་མ་ཡིན་དགོས་ཞེས་སྟོན་པའི་སྡེ་བདུན་གྱི་འགྲེལ་པ་འགྲེལ་བཤད་གང་གི་ཡང་ཆོག་གཅིག་ཀྱང་མེད་དོ། །འོ་ན།

ཤེས་ལ་ཡོད་པའི་དོན་དེ་རྣམས། ཞེས་སོགས་ཇི་ལྟར་དྲང་ཞེ་ན། གཞུང་དེ་དག་གིས་ནི་སྒྲིལ་གཞི་མཐུན་གྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་གཞི་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲ་དོན་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་ཡིན་ན་རང་མཚན་མིན་པས་ཁྱབ་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

@033B དངོས་པོ་ཡང་རང་གི་གསལ་བ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་བའི་སྒྲིལ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་གསལ་བ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་མི་བྱེད་ན། དངོས་པོ་ཡིན་པ་དུ་མ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །སྒྲིལ་ཡིན་ན་སྒྲིལ་

མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་

ཁྱབ་ན། སྤྱི་ཡིན་ན་སྐྱོ་བཏགས་ཡིན་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། ཁོ་ཡིན་པ་དུ་མ་ཡོད་ན་ཁོ་སྐྱོ་བཏགས་ཡིན་དགོས་པར་འགྱུར་བས། ཁོ་ཇས་སུ་གྲུབ་ན་ཁོ་ཡིན་པ་འཇིག་རྟེན་ན་གཅིག་ལས་མེད་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་སྤྱི་ཞེས་པའི་དོན་ནི། ཐུན་མོངས་

ཞེས་པ་ཡིན་པས་ཆོས་གཉིས་ལ་རྟེན་འབྲེལ་བ་ཙམ་གྱིས་སྤྱིར་འཇོག་ཀྱས་ལ། དེ་དང་རང་མཚན་ཡིན་པ་མི་འགལ་ཏེ། དོན་བྱེད་ཀྱས་དང་མི་ཀྱས་ཕྱིར། །ཅེས་པས། དོན་བྱེད་ཀྱས་ན་རང་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་བསྟན་ལ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་བྱམ་

པ་དང་། སྒྲ་གཉིས་ཀ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་བར་སྣོ་བདུན་དུ་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། དེ་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་བཤད། །དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་འདོད། །ཅེས་པས། འབྲས་བུ་རང་མཚན་དུ་ཡང་བཤད་ལ། བསྐྱབ་བྱའི་རྟེན་འགྲོ་ཕྱིར་འབྲས་བུ། །སྤྱི་

ཀྱང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ལ། །ཞེས་པས། འབྲས་བུ་སྤྱི་ཡིན་པར་ཡང་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་མཚན་ཞེས་པའི་དོན་ནི། རང་གི་ངོ་བོའི་སྐྱོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱར་མེད་པར་སྤྱིའི་སྐྱོ་ནས་རྟོགས་

དགོས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། ཞེས་པ་ཡིན་པས་དེ་ཡིན་ན་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་དགོས་

པའི་ཕྱིར། སྒྲི་མཚན་ཡིན་ན་དངོས་པོར་འགལ་བ་ཡིན་ལ། དོན་བྱེད་ནུས་དང་མི་ནུས་ཕྱིར། ཅེས་པས་ཀྱང་། སྒྲི་མཚན་ཡིན་ན་དོན་བྱེད་མི་ནུས་དགོས་པར་ཟཁད་ལ། གཞན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་

པ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་མཚན་མཚན་བྱི་མཚན་གཞི་

@034A ཞེས། །དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་སྒྲི་མཚན་བྱི་མཚན་གཞིར་བཟཁད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན། སྒྲི་དང་རགས་པ་དང་རྒྱུན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲོ་བཏགས་རྫས་སུ་མཐུབ་པའི་སྒྲི་མཚན་

ཡིན་ཀྱང་། སྒྲི་དང་རགས་པ་དང་རྒྱུན་ཡིན་ན་རྫས་སུ་

གྱུབ་པ་དང་རང་མཚན་སོགས་ཡིན་པར་མི་འགལ་ཞིང་། སྒྲི་མཚན་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་སྒྲི་ཡང་ཡིན། རགས་པ་ཡང་ཡིན། རྒྱུན་ཡང་ཡིན། རང་མཚན་ཡང་ཡིན་

ལ། སྒྲི་མཚན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱེད་ཤིག །ཕྱི་རོལ་པས་

སྒྲི་དངོས་པོར་ཁས་བླངས་པ་ལ་གནོད་བྱེད་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། བྱང་ཆུབ་སྙོན་པོའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་གཙོ་བོ་དེ་ཉིད་སེར་པོའི་རང་བཞིན་དུ་ཁས་བླངས་ཞིང་། གཙོ་བོ་དེ་རྟག་

རྩས་སུ་ཁས་བླངས་པས། སྟོན་པོའི་རང་བཞིན་དང་སེར་པོའི་རང་

བཞིན་ཆ་མེད་གཅིག་ཏུ་འདོད་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར། སྟོ་སེར་སྐྱེ་འགག་ཅིག་ཅར་བྱེད་པར་ཐལ་བ་དང་།ཐྲོ་མ་འཕྲལ་པ་ལ་སྟོ་སེར་ཐ་དད་དུ་མི་སྣང་བར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན། ཐ་དད་པ། མེད་ན་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་འཇིག

འགྱུར། ཞེས་སོགས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་ཤེས་པར་བྱའི། སྤྱི་དེ་དང་བྱེ་བྲག་དེ་རྩས་གཅིག་ཡིན་ན་སྐྱེ་འགག་ཅིག་ཅར་བྱེད་དགོས་ཞེས་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་གསལ་རྩས་ཐ་དད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་བྱེ་བྲག་པས་ཀྱང་། ཁྲ་བོ་ལ་རྩེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་དེ་

ཉིད་སེར་སྐྱ་ལ་ཡང་རྩེས་འགྲོ་བྱེད་པའི་ཆ་མེད་དུ་ཁས་བླངས་པས། བུམ་སྤྱི་དང་བུམ་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཆ་མེད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་བུམ་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་འགགས་རྩེས་སུ་སྐྱེས་པའི་བུམ་པ་རྣམས་སྤྱི་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་འཕེན་པ་ཡིན་ཏེ།

@034B དེ་ལྟར་མིན་ན། ཕྱིས་ཡོད་ཆ་དང་ལྡན་པའང་མིན། །ཞེས་པ་ཇི་ལྟར་འཆད་སོམས་ཤིག །རྩེས་འགྲོ་དེ་ལས་འབྲས་མི་འབྱུང་། །ཞེས་པས་ནི། གསལ་བ་ལ་རྩེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་སྤྲོ་

བཀགས་ཡིན་པས་དེ་ལས་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། སྤྲི་ཡིན་ན་འབྲས་

བུ་མི་འབྱུང་བར་སྟེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་རོལ་པས་ནི་རབས་པ་ཇས་བྱེད་ཁས་ལེན་པའི་ཚེ་ན་འང་། རགས་པ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཇས་དེ་ཆ་མེད་དུ་ཁས་བླངས་ཤིང་། དེ་ཡན་ལག་རྣམས་དང་ཇས་གཅིག་ཏུ་ཁས་བླངས་པ་ན། ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱང་ཆ་མེད་གཅིག

ཏུ་འགྱུར་བས། ཡན་ལག་གཅིག་གཡོ་ན་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་གཡོ་བར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ་ཡན་ལག་ཅན་རྣམས་རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་ཇས་གཞན་དུ་ཁས་བླངས་པ་ན། ཡན་ལག་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ཡོད་པར་

ཐལ་བའི་སྐྱོན་འབྱུང་བ་ཡིན་ཅིང་།ཡན་ལག་ཅན་རང་གི་ཡན་ལག་དང་ཇས་གཅིག་ཡིན་ཅིང་།ཡན་ལག་ཅན་དེ་ཆ་བཅས་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་ནི་སྙུ་ཡང་མེད་དོ། །རང་ལུགས་ལ། བྱམ་པ་ལྟ་བུ་རྟ་པ་ཡིན་ཀྱང་ཆ་བཅས་ཡིན། རང་གི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་དང་ཇས་གཅིག་ཏུ་

ཁས་ལེན་པ་ཡིན་པས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྐྱོན་རྣམས་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་གཅིག་གི་གཉེན་ལྡ་བུ་རྒྱུན་ཡིན་ཅིང་ཇས་སུ་བླུབ་ཀྱང་། དེའི་སྟ་དྲོ་འཇིག་པ་ན་འཇིག་གམ་མི་འཇིག་ཅེས་

བརྟགས་པ་དང་།སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་མེད་

དེ། ཆོས་གཅིག་གི་སྔ་དོ་ནས་ཆོས་གཅིག་གི་མགོ་རྒྱག་པའི་ཕྱིར། ཆས་གཅིག་ཡོད་ཀྱང་ཆོས་གཅིག་རྣོན་པར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ལ། ཆོས་གཉིས་ཀྱི་སྔ་དོའི་སྔ་ལོགས་ཙམ་དུ་ཆོས་གཅིག་རྣོན་པར་གྱུར་ཀྱང་། དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཆོས་གཅིག

@035A ཞེས། །ཞེག་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གྱུབ་དུས་ལས་དུས་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པ་ཉིད་སྐད་ཅིག་མའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །འདིས་རྒྱུན་ལྡན་བྱི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་མཆོག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་སྨྲའི་མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། མཚན་

ཉིད་བཤད་པ་དང་། མཚན་གཞི་ངོས་གཟུང་བ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྱུབ་པའི་གནས་ལུ་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་པར་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་ཆོས་སུ་གྱུབ་པའི། །གཉིས་པ་མཚན་གཞི་ནི། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་འདྲེས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པའི་གཟུང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་གང་

ཡིན་པ་སྟེ། འདི་རྟོགས་པ་ལ། རྟོག་པ་ལ་ཡུལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དང་།རྟོག་པ་ཡུལ་ལ་ཇི་ལྟར་འཛུག་པའི་ཚུལ་ཤེས་དགོས་པས། དེ་བཞིན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་གཅིག་ལ་མཆོག་ནས་བརྗོད་ན།

གསེར་བུམ་བུམ་པར་འཛོན་པའི་རྟོག་པ་ལ། གསེར་བུམ་ཡང་

བུམ་པར་སྣང་ཞིང་།རང་གི་དངོས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་དེ་ཡང་བུམ་པར་སྣང་ལ། དེ་ཡང་གསེར་བུམ་བུམ་པར་སྣང་བའི་སྣང་བ་དང་།རང་གི་དངོས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་དེ་བུམ་པར་སྣང་བའི་སྣང་བ་གཉིས་སོ་སོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཀྱི། རྟོག་པ་རང་གི་སྣང་ངོན་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་

འདྲེས་ནས་སྣང་ཞིང་།སྣང་བཏགས་གཉིས་སྣང་ངོར་སོ་སོར་དབྱེར་མེད་པས་སྣང་བཏགས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ཞེས་བྱ་ལ་སྣང་པ་ནི་བུམ་པ་རང་མཚན་དང་།བཏགས་པ་ནི་བུམ་པའི་སྒྲ་དོན་ནོ། །བུམ་པའི་སྒྲ་དོན་གང་ལ་བྱ་སྟམ་ན། བུམ་འཛོན་རྟོག་པ་ལ་གསེར་བུམ་

བུམ་པར་སྣང་བ་དེ་ཡང་སྒྲ་དོན་ཡིན་ལ། རང་ལ་སྣང་བ་དེ་ཉིད་བུམ་པ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་དེ་ཡང་སྒྲ་དོན་ཡིན་ནོ། །རྟོག་པ་དེ་ལ་གསེར་བུམ་བུམ་པར་སྣང་བ་བཞིན་དུ། གསེར་བུམ་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་ཞིང་།རང་གི་དངོས་ཀྱི་གཟུང་

@035B བྱེ་དེ་ཡང་བུམ་པར་སྣང་བ་བཞིན་དུ་སྣང་བ་དེ་ཉིད་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་ཡང་སྣང་ཡང་།སྣང་བ་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ནས་སྣང་ཞིང་།དེ་ཡང་རྟོག་པས་རང་གི་སྣང་

ངོར་སྣང་བ་དེ་གཉིས་སོ་སོར་མི་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། སྣང་བ་དེ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་ནོ་

སྣམ་དུ་འཛིན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གསེར་བུམ་བུམ་པར་སྣང་བ་དེ་དང་རང་གི་དངོས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་དེ་ཉིད་ཕྱི་གཟུང་བྱ་དེ་ཉིད་དུ་ཐ་མལ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་དེ་དང་དེར་སྣང་བས་རྟོག་པ་དེ་རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པ་ཞེས་བྱ་ལ། ཡུལ་ལ་འཇུག

པའི་ཚེ་གསེར་བུམ་བུམ་པར་སྣང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་མེད་པ་དེ་ལ་ཞེན་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ཀྱང་། བློ་འཛིན་སྐད་ལ་གསེར་བུམ་བུམ་པའོ་སྣམ་དུ་འཛིན་པ་ཡོད་ཀྱི། སྒྲ་དོན་བུམ་པའོ་སྣམ་པ་དང་གསེར་བུམ་གྱི་སྣང་བ་དེ་ཉིད་བུམ་པའོ་སྣམ་

དུ་ཞེན་པ་མེད་པས། ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །མདོར་ན་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྟོག་པ་དེ་ལ་སྣང་ཚུལ་དང་ཞན་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་།སྣང་ཚུལ་ལ་གསེར་བུམ་བུམ་པར་སྣང་བ་དེ་དང་།རང་གི་དངོས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་དེ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མེད་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་

དོན་དུ་སྣང་ལ། བུམ་མིན་ལས་ལོག་པར་མེད་ཀྱང་བུམ་མིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བས་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པར་འཛོག་ལ། ཞེན་ཚུལ་ལ་གསེར་བུམ་བུམ་པའོ་སྣམ་དུ་ཞེན་ཅིང་། དེ་ལྟར་དོན་

ལ་ཡང་གནས་ལ། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མེད་ཀྱང་རང་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་

སྣང་བའི་སྣང་བ་དེ་ཉིད། བྱམ་པའོ་སྐྱམ་པ་དང་བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའོ་སྐྱམ་དུ་ཞེན་པ་མེད་པས་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པར་མི་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དག་རྟོག་པའི་གཟུང་རྣམ་རྟོག་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་ལྟ་བུར་སྣང་ཟར་བ་ནི་མི་འཐད་དོ། །རྟོག་པའི་གཟུང་ @36A ཞེས། །རྣམ་རྟོག་པ་ཉིད་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་པས་རང་ཉིད་རང་ལ་ཕྱི་རོལ་ལྟ་བུར་སྣང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་པའི་གཟུང་རྣམ་ཡང་རྟོག་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཡང་གཟུང་རྣམ་གཞན་གཅིག་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྣང་དགོས་པ་སོགས་ཐུག་མེད་དུ་

ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་པའི་གཟུང་རྣམ་དང་རྟོག་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་འོག་ཏུ་ཟཧཏ་པར་བྱའོ། །ཁ་ཅིག །གཟུང་རྣམ་སྐྲ་དོན་དུ་འདོད་པཁང་མི་འཐད་དེ། གཟུང་རྣམ་ཤེས་པའི་རྩས་ཡིན་ལ། སྐྲ་དོན་ཡིན་ན་སྐྲ་བཏགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཁ་ཅིག །བྱམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ཤར་བའི་བྱམ་པའི་གཟུགས་བརྙན་ལ་ཕྱི་རོལ་བྱམ་པར་སྐྲ་བཏགས་པའི་ཚ་ལ་ཡ་ བྱམ་པའི་སྐྲ་དོན་དུ་འདོད་པཁང་མི་འཐད་དེ། གཟུགས་བརྙན་ཞེས་པ་གཟུང་རྣམ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ན། དེ་ལྟ་བུ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྣང་མི་སྲིད་ལ། རང་ལ་བྱམ་

པར་སྣང་བ་དེ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ན། དེ་ཕྱི་རོལ་བྱམ་པར་སྒོ་བཏགས་ཞེས་པའི་དོན་གང་ཡིན། རྟོག་པས་ཕྱི་རོལ་བྱམ་པར་ཞེན་པ་ལ་བྱེད་ན། སྒོ་བཏགས་པ་རྣགས་མ་གྲུབ་སྟེ། བྱམ་འཛོམ་རྟོག་པས་ཀྱང་ལ་བྱམ་པར་སྣང་བ་དེ་ཕྱི་རོལ་བྱམ་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། གལ་ཏེ་ཞེན་ན། དེ་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པའི་ལོག་ཤེས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རྟོག་པ་དེས་རང་ལ་བྱམ་པར་སྣང་བ་ལ་ཞེན་ནས་ཕྱི་རོལ་བྱམ་པ་ལ་འཛུག་པ་ཡིན་གྱི། རང་ལ་བྱམ་པར་སྣང་བ་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་བྱམ་པར་ཞེན་ནས་འཛུག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོ་བཏགས་

པའི་དོན་བྱམ་པར་སྣང་བ་དེ་ཕྱི་རོལ་བྱམ་པར་མེད་ཀྱང་། ཕྱི་རོལ་བྱམ་པར་སྣང་བ་ལ་བྱེད་ན། དེའི་ཕྱིར་བྱམ་འཛོམ་རྟོག་པས་རང་ལ་སྣང་བ་ཕྱི་རོལ་བྱམ་པར་སྒྲོ་བཏགས་ཟེར་དགོས་པས། སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པའི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲོ་འདོགས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །

@36B དེ་ཡང་རྟོག་པ་ལ་གསེར་བྱམ་བྱམ་པར་སྣང་བ་དེ་སྒྲ་དོན་ཡིན་ཀྱང་། རྟོག་པ་ལ་བྱམ་པར་སྣང་བ་ཡིན་པ་ལ་སྒྲ་དོན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གསེར་བྱམ་སྒྲ་དོན་མ་ཡིན་ཞིང་། གསེར་བྱམ་རྟོག་པ་ལ་བྱམ་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱམ་པའི་སྒྲ་དོན་བྱམ་གསལ་རྣམས་

ཀྱི་སྤྱི་མ་ཡིན་ཞིང་། བྱམ་གསལ་རྣམས་དེའི་བྱེ་བྲག་མ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་པ་ཡིན་ན་བྱམ་པའི་སྐྲ་དོན་ཡིན་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་བྱམ་པའི་སྐྲ་དོན་ཡིན་ན་བྱམ་གསལ་ཀྱི་སྤྱི་དང་། བྱམ་གསལ་རྣམས་དེའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པར་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་ལ་བྱམ་

པར་སྣང་བ་དེ་བྱམ་པའི་སྐྲ་དོན་ཡང་ཡིན་ལ། བྱམ་གསལ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བྱམ་གསལ་མཐའ་དག་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱམ་གསལ་རྣམས་ཀྱང་དེའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱམ་གསལ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་དང་

དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་དེ། བྱམ་པ་ནི་བྱམ་གསལ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་དངོས་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། རྟོག་པ་ལ་བྱམ་པར་སྣང་བ་དེ་ཉིད་བྱམ་གསལ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་དངོས་མེད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཇི་སྐད་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་རྟོག་པའི་གཟུང་

ཡུལ་མཐའ་དག་ནི་སྤྱི་མཚན་ཡིན་ཅིང་། སྤྱི་མཚན་ཡིན་ན་སྤྱི་ཡིན་པར་ཡང་མི་འགལ་ལོ། །དེས་ན་རྟོག་པ་ལ་གསེར་བྱམ་བྱམ་པར་སྣང་བ་སྐྲ་དོན་ཡིན་ཀྱང་། སྣང་བ་དེ་ལ་ཞེན་ནས་རྟོག་པས་གསེར་བྱམ་བྱམ་པའོ་སྙམ་དུ་ཇི་ལྟར་ཐག་བཅད་པ་ལྟར། གསེར་བྱམ་བྱམ་པ་ཡིན་

པར་དངོས་པོ་ལ་ཡང་ལེགས་པར་གནས་པས། རྟོག་པས་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་ཡང་གཏན་ལ་ཕེབས་ཤིང་། དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྟོག་པ་རང་ལ་སྣང་བ་རང་མཚན་དུ་མི་འགྱུར་བ་འདི་ནི། ཞེན་ཡུལ་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་རྟོག་པ་ཀུན་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྟོག་པ་ལ་བརྟེན་

@37A ཞེས། །ནས་རང་མཚན་འཛིན་པའི་ཆུ་མཚན་ནི། དོན་རང་མཚན་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་དོན་དུ་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་འཇོག་པའི་ཆུ་བྱས། བག་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་སྐྱེ་ཞིང་། དེས་རང་མཚན་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་ལ།

ཞུགས་པ་ལས་དོན་ཐོབ་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་འདི་ནི། མིང་དོན་གང་ལྡན་ཚན་ཚུན་དུ། །ཐ་དད་པ་འདིའི་ས་བོན་ཡིན། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་མཚན་ཡིན་ན་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་མི་སྲིད་དེ། འདི་ལྟར་སྐྱེ་དང་སྐྲའི་བྱས་མི་རྟག་རྣམས་

རྫས་གཅིག་གམ་ཐ་དད། དང་པོ་ལྟར་ན། སྐྱ་རང་མཚན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ངེས་པའི་རྟོག་པ་གཅིག་གིས་ཁྱོད་ཀྱི་བྱས་མི་རྟག་ཀྱང་ངེས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ངེས་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་ཅིང་། ཁྱོད་དང་ཁྱོད་ཀྱི་བྱས་མི་རྟག་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། རྫས་སུ་དཔག

པ་ལས་ཀྱང་དངོས། །འཛིན་ན་ཆོས་གཅིག་ངེས་བྱུང་པས། །ཆོས་ཀུན་འཛིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བློ་མ་འཁྲུལ་པས་ཐ་དད་དུ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྟོག་པའི་རྟོག་པས་ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་གཅིག

བསྒྲུབས་ན་ཀུན་བསྒྲུབས་པ་དང་། ཆོས་གཅིག་བཀག་ན་ཀུན་བཀག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རྟགས་སྐྱ་མའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ལྟ་མིན་ན་དོན་རྣམས་ཀྱི། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རང་མཚན་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་རྟེན་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཚད་

མ་ཡིན་ན་རང་མཚན་རྟོགས་དགོས་པར། རང་གི་མཚན་ཉིད་མི་ཤེས་པ། །ཤེས་པ་གང་ཡིན་རེས་དགོངས་ཕྱིར། །རེས་སོགས་ཀྱི་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེན། སྐྱོན་མེད་དེ། ལུང་དེས་རང་མཚན་རྟོགས་བྱེད་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་རང་མཚན་རྟོགས་པར་སྟོན་པ་

@37B མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་སྟོས་པ་དང་བཅས་ཏ་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །འདི་དག་ནི་མི་རིགས་པ་དང་མི་འཐད་པ་དང་འགལ་བ་དང་རང་གི་ཚིག་ལའང་ཐལ་བ་མཚུངས་པའི་ལྟག་ཆོད་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། སྐྲ་རང་མཚན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཇལ་ལ་བའི་

ཚད་མ་གཅིག་གིས་ཁྱོད་ཀྱི་བྱས་མི་རྟག་ཀྱང་འཇལ་བར་ཐལ། ཁྱོད་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡོད་ཅིང་། ཁྱོད་དང་ཁྱོད་ཀྱི་བྱས་མི་རྟག་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅེས་བརྗོད་ན་ཅི་སྟེ། འདོད་དེ་ཞེ་ན། འོ་ན། ཁྱོད་ངེས་པའི་རྟོག་པས་ཁྱོད་ཀྱི་བྱས་མི་རྟག་ངེས་པ་

ཡང་འདོད་དེ། །དེ་ལྟ་ན་སྐྱེ་བྱས་མི་རྟག་སོགས་སུ་ངས་པའི་ངེས་ཤེས་ཕྱི་མ་རྣམས་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྐྱེ་བྱས་མི་རྟག་སོགས་སུ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱང་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་ཁྱབ་པའང་མེད་དེ། སྐྱ་ངེས་པའི་རྟོག་པ་སྐད་

ཅིག་དང་པོས་སྐྱ་ངེས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་ངེས་པའི་རྟག་པ་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་རྣམས་དོན་མེད་དུ་ཐལ། ཞེས་མཚུངས་པས་སོ། །རྩ་བའི་ཁྱབ་པ་མི་མཚུངས་ཏེ། འདི་ལྟར། སྐྱ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དེས་སྐྱ་རྟོགས་པ་ན། སྐྱ་དང་སྐྱའི་བྱས་མི་རྟག་སོགས་རྫས་གཅིག་ཡིན་

ཀྱང་། བྱས་མི་རྟག་སོགས་གང་ལ་གོམས་པ་གསལ་བ་སོགས་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་ཡོད་པ་དེ་རྟོགས་ཀྱི། རྒྱུན་མེད་པ་རྣམས་མི་རྟོགས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན། རྟོག་པས་ཀྱང་སྐྱ་ངེས་པ་ན། སྐྱའི་ཚོས་བྱས་མི་རྟག་སོགས་གང་ལ་ངེས་པའི་རྒྱུན་ཡོད་པ་ད་ངེས་ཀྱི་རྒྱུན་མེད་པ་རྣམས་

མི་ངེས་སོ་ཞེས་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་སོ། །ཐལ་བ་འོག་མ་ལ་ཡང་། སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཇལ་བའི་ཚད་མས་ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་གཅིག་བསྒྲུབས་ན་ཀུན་བསྒྲུབས་པ་སོགས་སུ་ཐལ། ཁྱོད་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡོད། ཁྱོད་དང་ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་བྱས་སོགས་རྣམས་ཇུས་གཅིག་ཡིན་

@38A ཞེས། །པའི་ཕྱིར། ཅེས་པ་མཚུངས་སོ། །སྒྲ་ངང་མཚན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ངས་ཁྱོད་ཀྱི་བྱས་མི་རྟག་སོགས་ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡོད་པ་གང་ཞེག །

ཁྱོད་དང་ཁྱོད་ཀྱི་བྱས་མི་རྟག་སོགས་ཇུས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་མོ། །གཞན་ཡང་། མངོན་སུམ་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་རང་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་བླངས་ནས། མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ན་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པས་ཁྱབ་

པ་དང་། རང་མཚན་རྟོག་པས་ངེས་པ་མི་སྲིད་པར་འདོད་པ་རྣམས་ནི་འགལ་བའི་ཕྱིར་པོའོ། །གཞན་ཡང་རང་མཚན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞིར་རུང་བར་ཐལ། ཁྱོད་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞིར་རུང་བ་འགོག་པ་དང་། མི་རུང་བ་སྒྲུབ་པའི་གཞིར་རུང་བའི་ཕྱིར། ལན་

མེད་དོ། །འདི་ནི། མེད་ཅེས་ལྡོག་པ་དེ་ཉིད་ནི། །ཅི་ལྟར་མེད་ལས་ལྡོག་པར་འདོད། །ཅེས་༄ པའི་གཞུང་གིས་བསྟན་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ཅིང་། རང་མཚན་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྒྱུན་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་འགོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་རྒྱུན་མ་ཡིན་པར་འདོད་

པའང་མི་འཐད་དེ། རང་མཚན་ཡིན་ན་ཚད་མའི་དངོས་རྟོགས་སུ་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་རྒྱུན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཚད་མ་རྣམས་ནི་རང་གི་གཞལ་བྱ་སྒྲུབ་པ་དང་། གཞལ་བྱའི་ལྡོག་ཕྱོགས་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་

དུ་ན། སྒྲ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། བྱམ་པ་རྟག་པ་སོགས་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་བསལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་རྟོག་པས་དངོས་པོ་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་ན། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་མ་རྟོགས་པའམ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་དངོས་པོ་

@38B མ་ཡིན་པ་གང་རུང་དུ་ཐལ། རྟོག་པས་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ཡུལ་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་མ་རྟོགས་ན། དེའི་གཞལ་བྱ་གང་ཡིན། སྒྲ་མི་རྟག་པའི་སྒྲ་དོན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལས་

གཞན་ཡང་ཡིན་པར་མི་འཐད་པས། རྟེས་དཔག་དེ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །སྒྲ་མི་རྟག་པ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེན། དེ་ལྟ་ན་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མི་རྟག་པ་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུགས་ཆོས་

མ་གྲུབ་པ་དང་ཁྱབ་པ་འགལ་བར་ཐལ་ལོ། །འདི་དག་ལ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་དུ་ཡོད་ཀྱང་། རེ་ཤིག་མདོར་བསྡུ་བར་འདོད་ནས་མ་བྱིས་སོ། །འོ་ན། རྟེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཀྱང་དངོས། ཞེས་སོགས་ཇི་ལྟར་བྱང་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ནི་རྟེས་དཔག་སྒྲུབ་འཇུག་ཡིན་ན་སྒྲ་ངེས་པའི་རྟེས་དཔག

གིས་དེའི་ཚོས་ཀུན་ངེས་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། རྟེས་དཔག་གིས་སྒྲུབ་པ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པས་སྒྲུབ་འཇུག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། བློ་དེས་སེལ་བ་ཡུལ་དུ་བྱས་ན། སེལ་འཇུག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བློ་དེས་སྒྲུབ་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་ན། བློ་དེ་སྒྲུབ་འཇུག་ཡིན་དགོས་

པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། བྱམ་པ་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་སེལ་འཇུག་ཏུ་ཐལ། ཁྱོད་སེལ་བ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ས་ཕྱོགས་དེའི་སྟེང་གི་བྱམ་མེད་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་ན་དོན་རྟམས་ཀྱི། ཞེས་སོགས་ཀྱང་། རང་མཚན་

དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པ་འགོག་པ་མིན་གྱི། རང་མཚན་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པ་དེ་དོན་དམ་པར་གྱུར་པ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར། སྒྲ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པ་དེ་དོན་དམ་པར་གྱུར་ན། སྒྲ་ལ་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་རྟོག་པའི་ཡུལ་དོན་དམ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་

@39A ཞེས། །ན། རྟོག་པ་དེ་མ་འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས། རྟོག་པ་དེ་སྒྲུབ་འཇུག་ཏུ་འདོད་དགོས་ལ། རྟོག་པ་དེ་སྒྲུབ་འཇུག་ཡིན་ན། རྟོག་པ་དེས་སྒྲ་ལ་ཆོས་གཅིག་བསྒྲུབས་ན། ཀུན་བསྒྲུབས་པ་སོགས་སུ་འགྱུར་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་

ཏུ་ཆོས་ཆོས་ཅན་དང་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་སོགས་སྦྱོར་བཏགས་སུ་ཟཁད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཀྱང་། སྒྲ་ཆོས་ཅན་མི་རྟག་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པ་སོགས་དོན་དམ་པར་གྱུབ་པ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། སྒྲ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་དང་། མི་རྟག་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་

ཆོས་ཡིན་པ་དང་། བྱས་པ་རྟགས་ཡིན་པ་སོགས་འགོག་པ་མིན་ལ། དོན་དམ་པར་མ་གྱུབ་པ་རྒྱུ་མཚན། སྒྲ་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་སོགས་དོན་དམ་པར་གྱུབ་ན། སྒྲ་དང་པོར་གྱུབ། དེའི་རྗེས་སུ་སྒྲའི་སྟེང་དུ་བྱས་པ་གྱུབ། དེའི་རྗེས་སུ་སྒྲའི་སྟེང་དུ་མི་རྟག་པ་གྱུབ་

པའི་གླང་ཆུལ་འདི་དོན་དམ་པར་གྱུབ་དགོས་ཏེ། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་པོར་གྱུབ། དེའི་རྗེས་སུ་ཕྱོགས་ཆོས་གྱུབ། དེའི་རྗེས་སུ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་གྱུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདོད་ན། སྒྲ་རང་རྒྱུ་ལས་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པར་

མ་སྐྱེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲ་དང་མི་རྟག་པ་དང་བྱས་པ་རྣམས་དོན་དམ་པར་གྱུབ་ལ། དེ་དག་རིམ་བཞིན་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་རྟགས་ཡིན་ཅིང་། དེ་དག་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་དང་། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པ་དང་

རྟགས་ཡིན་པའི་ཚ་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ཅིང་། དོན་དམ་པར་གྱུབ་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དགོངས་ནས། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་རྣམ་གཞག་དང་། །ཐ་དད་ཐ་དད་མིན་ཅེ་འདྲ། །དེ་ཉིད་དོན་ནི་མ་བརྟགས་པར། །འཇིག་རྟེན་ཇི་ལྟར་བྱགས་དེ་ལ། །དེ་བཞིན་

@39B ཁོ་ནར་བརྟེན་ནས་ནི། །བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པ་ཀུན་གཞག་པ། །དམ་པའི་དོན་ལ་འཇུག་བྱའི་ཕྱིར། །མ་ཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན། །ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྨྲིར་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་བརྟོད་བྱ་མཐའ་དག་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འདུས་ལ། ཀུན་རྫོབ་

བདེན་པ་མཐའ་དག་ནི། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེང་། ཁྱད་པར་དུ་ཆོས་ཆོས་ཅན་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ནི། ཆོས་ཆོས་ཅན་སོགས་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་

དམ་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་ཕེབས་པས། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་གསུངས་པ་ཡིན་པས། དམ་པའི་དོན་ལ་འཇུག་བྱའི་ཕྱིར། ཅེས་པའི་དོན་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྒྲ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་མི་

དགོས་ལ། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་པ་སོགས་རང་ལྡོག་གཞི་ལྡོག་གི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མཁས་པར་བྱ་ཞིང་། རྟོག་པ་དང་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་ལ་མ་རེག་པར་འདོད་པ་འདི་དག་ནི། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་མི་དགེ་བར་འདོད་

པ་རྒྱུ་ནག་ཉ་ཤད་གི་སྟོན་པ་དང་གོས་མ་བྱས་ཀྱང་ཁ་འཆམ་པ་སྟེ། ཐར་པའི་ལམ་གྱི་སྲོག་རྩ་གཅོད་པའི་གཤེད་མ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཆོས་ཅན་སོགས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དགག་པའི་ཚུལ་འདིས། སྒྲ་གཞི་མཐུན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དགག་པ་སོགས་ཀྱང་ཤེས་པར་

བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་སྤྱི་དང་གཞི་མཐུན་བདེན་པར་གྱུར་པ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱི་ཡིན་ན་བདེན་པར་གྱུར་པ་དང་། གཞི་མཐུན་ཡིན་ན་བདེན་པར་གྱུར་པ་འགོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་ཤཱཀ་པའི་ཚུལ་ལྟར་དངོས་པོ་ཡང་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞུན་ལ་སྟོན་པོ་ཡང་

@40A ཞེས། །གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱི་བདེན་གྱུར་འགོག་པ་ལ་ཡང་ཚུལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱི་རོལ་པས་བཏགས་པའི་སྤྱི་གཙོ་བོ་སོགས་ནི། བདེན་པ་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀར་དུ་འགོག་པ་ཡིན་ལ། རང་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་ནི་བདེན་པར་གྱུར་པ་འགོག

པ་ཡིན་གྱི། ཐ་སྙད་དུ་གྱུར་པ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། བདེན་པར་གྱུར་པ་འགོག་པའི་ཚུལ་ཡང་། སྤྱི་བདེན་པར་གྱུར་ན་སྤྱི་འཛིན་རྟོག་པ་མ་འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན། ཁོས་ཤ་ཇི་ལྟར་བརྗོད་བ་ལྟར་གྱུར་དགོས་ཤིང་། ཁོ་ཡང་རང་བཞིན་འདྲེས་

འཛིན་གྱི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་རྣམས་ནི་རང་བཞིན་འདྲེས་ནས་ཕན་ཚུན་རྟེས་སུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་ནའང་། དེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་དེ་སྤྱི་འཛིན་ཤེས་པས་གཟུང་པ་ལྟར་བདེན་པར་མ་གྱུབ་ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ཡིས་ཇི་ལྟར་ཀུན་བརྟགས་པ། །དེ་ནི་དམ་

པའི་དོན་དུ་མེད། །གསལ་བ་རྣམས་ནི་རྟེས་མི་འབྱོ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། གཞན་དག་གཞུང་འདིའི་དོན། སྤྱི་གསལ་རྫས་གཅིག་ན་གསལ་བ་རྣམས་ཀྱང་རྫས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཞེས་པ་ལ་འཆད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ཕྱི་རོལ་པ་འདོད་པའི་སྤྱི་ཆ་

མེད་འགོག་པ་ཡིན་ཅེས་པ་ལ་འཆད་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་། སྒོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་ལས་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཚུ་རོལ་བཞིན་དུ་ཆེས་རིང་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་པར་འདོད་པ་ཕྱི་མ་འདི་སྐྱ་བ་དག་གིས་ནི། དེ་ཡིས་ཇི་ལྟར་ཀུན་བརྟགས་པ། ཞེས་པའི་དེ་ཡིས་ཞེས་

པ་ཕྱི་རོལ་པ་ལ་དེ་ཡིས་ཞེས་པར་འཆད་དགོས་ཤིང་ །དེ་ལྟར་ན། དུ་ལ་བསམ་པའི་དབང་གིས་ན། ཞེས་པའང་ཕྱི་རོལ་པ་དེའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ཞེས་པ་སོགས་སུ་འཆད་དགོས་པས། ཆེས་མ་བརྟགས་པའི་བབ་ཅོལ་ཆེན་པོ་

@40B ཡིན་ནོ། །གཞི་མཐུན་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་མཚན་ཡང་ཡུན་ལ་དང་སྟོན་པོ་གཞི་མཐུན་ཡིན་པ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་ན། ཡུན་ལ་དང་སྟོན་པོ་ཐ་དད་ཡིན་པའང་བདེན་པར་གྲུབ་དགོས་ཏེ། གཅིག་ལ་གཞི་མཐུན་མི་རྟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡུན་ལ་དང་སྟོན་

པོ་བདེན་པའི་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བས། རྟས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཡུན་ལ་དང་སྟོན་པོ་གཞི་མཐུན་ཡིན་པ་ཡང་ཁས་ལེན་ཅིང་། ཡུན་ལ་དང་སྟོན་པོ་རྟས་སུ་གྱུབ་ལ། འོན་ཀྱང་དེ་ཉིད་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཚ་

རྟས་སུ་མ་གྱུབ་ཀྱི། ཐ་སྙད་པའི་བློས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་སྟེ། དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས། དེ་ཚེ་བློ་ཡི་ངོར་བྱས་ནས། །གཞི་མཐུན་པ་ནི་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། སྒོ་བཏགས་ཡིན་ན་ཚད་མས་མ་གྱུབ་

པར་འདོད་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གཞི་མ་གྱུབ་པར་འདོད་པ་ཆད་པ་པའི་རིང་ལུགས་གསལ་བར་འོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲ་རྟམས་ཀྱིས་ནི་བརྗ་བཏགས་སྟོན། །དེ་ནི་ཐ་སྙད་ཆེད་དུ་བྱས། །དེ་ཚོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་མེད། །དེས་ན་དེ་ལ་བརྗར་མ་ཡིན། །ཞེས་

བྱ་བ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་པས། རང་མཚན་ནི་བརྗའི་ཡུལ་མིན་ཏེ། དེ་ལ་བརྗ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བརྗ་དུས་ཀྱི་རང་མཚན་དེ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་རང་མཚན་ལ་རྗེས་འགྲོ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བརྗ་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གསལ་བ་རང་མཚན་ནི་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་བརྟེན་མི་ནུས་ཏེ། ཐ་དད་པ་དག་བསྟན་པ་ནི། །དཀའ་དང་མི་ནུས་འབྲས་མེད་ཕྱིར། །ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཚིང་། རང་ལུགས་ལ་སྒྲ་དོན་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བར་བྱེད་དོ། ।

@041A ཞེས། །འོ་ན་སྒྲ་དོན་ལ་བརྟེན་པ་ལ་ཡང་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། བརྟུལ་ཀྱི་སྒྲ་དོན་དེ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་སྒྲ་དོན་དང་རང་མཚན་གང་ལ་ཡང་རྟེས་འགྲོ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཅེས་ཀྱན་ཏུ་མཚུངས་པས། སྒྲ་དོན་ལ་བརྟེན་པ་མི་ནུས་པར་ཐལ།

སྒྲ་དོན་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསལ་བ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པའི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་སྒྲ་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལན་མེད་དོ། །དེས་ན་བརྟེན་པའི་ཡུལ་ནི། བ་ལང་ཞེས་པའི་སྒྲ་བརྟེན་པ་ན། དཀར་ཟལ་ལྟ་བུ་རང་མཚན་གཅིག་གཞིར་བྱས་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་བ་ལང་

ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་སྒྲ་བས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་ནག་སྒྲུར་སོགས་ཀྱང་བ་ལང་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྔར་དཀར་ཟལ་གྱི་སྟེང་དུ་བ་ལང་ལ་བརྟེན་པ་ན། ཧོག་སོགས་དང་ལྡན་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་སྒྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། བ་ལང་ནག་སྒྲུར་སོགས་

ཀུང་ནོབ་སོགས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ཡང་། དཀར་ཟལ་ནི་བ་ལང་ཞེས་པའི་སྒྲ་བརྡ་སྤྱོད་བའི་གཞིར་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། དཀར་ཟལ་དང་བ་ལང་གི་ཚོགས་པ་ལ་སྒྲ་སྤྱོད་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བ་ལང་གི་བརྡ་སྤྱད་བ་ནི་བརྡ་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་རོག

སོགས་དང་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་ལ། བ་ལང་དུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་གྱི། ཐ་སྙད་དུས་ཀྱི་ནག་སྐྱུར་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དཀར་ཟལ་དང་བ་ལང་གི་ཚོགས་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་བརྡ་སྤྱོད་བ་མ་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་བ་ལང་ཞེས་པའི་བརྡ་དཀར་ཟལ་གཞིར་བྱས་

ནས་སྒྲ་བའི་ཚེ་བརྡའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་བ་ལང་དང་བ་ལང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་གཞན་སེལ་གཉིས་ཡིན་ལ། དཀར་ཟལ་བ་ལང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བའི་སྒྲ་དོན་ཀུང་བརྡའི་ཡུལ་ཙམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བ་ལང་ཡང་བརྡའི་ཡུལ་

@041B ཡིན་པས། བརྡའི་ཡུལ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་ལ། འོན་ཀུང་བ་ལང་བརྡའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཚེ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ལ། སྒྲ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བརྡ་བརྟགས་སྟོན། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་ཀུང་ཟང་མཚན་བརྡའི་ཡུལ་དུ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་

འགོག་པ་ཡིན་ཅིང་། དེའི་དོན་ཀྱང་འདི་ཡིན་ཏེ། དཀར་ཟལ་ལ་བ་ལང་ཞེས་པའི་སྒྲ་དོན་དམ་པར་སྨྲར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དཀར་ཟལ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ནག་སྐྱར་སོགས་ལ་རྟེས་འགྲོ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དཀར་ཟལ་བ་ལང་ཞེས་པའི་བརྗོད་

ཡུལ་དུ་དོན་དམ་པར་གྱུར་ན། དཀར་ཟལ་བ་ལང་ཞེས་པའི་བརྗ་སྤྲོར་བའི་བརྗ་སྤྲོར་རྟོག་པའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་བའིན་པར་གྱུར་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་གྱུར་ན། རྟོག་པ་དེས་བ་ལང་དང་དཀར་ཟལ་དབྱེར་མེད་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། བ་ལང་དང་དཀར་ཟལ་གཅིག

ཏུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། བ་ལང་ནག་སྐྱར་ལ་རྟེས་འགྲོ་མི་བྱེད་པའམ། དཀར་ཟལ་ཀྱང་ནག་སྐྱར་ལ་རྟེས་འགྲོ་བྱེད་པ་གང་རུང་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆོས་ཆོས་ཅན་སྒྲིག་ཞིན་མཐུན་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་བརྗོད་ཡུལ་ལ་སོགས་པའི་རང་ལྡོག་ཡིན་ན་སྒྲོ་བཏགས་

ཡིན་པས་ཁྱབ་ལ། སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་ན་སྒྲིག་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅིང་། དེ་དག་ནི་གཞི་ལྡོག་ཡིན་ན་སྒྲོ་བཏགས་དང་སྒྲིག་མཚན་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་བོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྒྲིག་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།དེ་ནི་རང་སྒྲིག་ཉིས་

ཀྱི་སྐབས་སུ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཞར་བྱུང་འགའ་ཞིག་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར། གང་ཕྱིར་དངོས་ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས། །རང་རང་ངོ་བོ་ལ་གནས་ཕྱིར། །མཐུན་དངོས་གཞན་གྱི་དངོས་དག་ལས། །ལྷོག་པ་ལ་ནི་བརྟེན་པ་ཅན། །ཅེས་རང་མཚན་

@042A ཞེས། །རྣམས་རིགས་མཐུན་མི་མཐུན་གྱི་ཚོས་གཞན་གང་དང་ཡང་མ་འདྲེས་པར་བཞག་ཅིང་སྤྲོ་བཏགས་པའི་ཚོས་འགའ་ཞིག་ལ་ཡང་རིགས་གཅིག་མི་གཅིག་གི་རྣམ་དབྱེ་བྱས་པའང་བྱུང་ན། རིགས་གཅིག་མི་གཅིག་དང་

མཐུན་མི་མཐུན་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཇི་ལྟར་གཟུང་བར་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ལ་རིགས་འདྲ་བ་དང་མི་འདྲ་བ། རིགས་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པ། རིགས་གཅིག་པ་དང་མི་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ལས། རིགས་འདྲ་བ་དང་རིགས་གཅིག་པ་དང་རིགས་མཐུན་

པ་གསུམ་གཅ་ལ་ཡང་། ཇས་རིགས་འདྲ་བ་དང་གཅིག་པ་དང་མཐུན་པ་དང་། ལྷོག་པ་རིགས་གཅིག་པ་དང་འདྲ་བ་དང་མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་གཉིས་སུ་འབྱུང་ལ། ཇས་རིགས་མཐུན་པ་སོགས་སུ་འཇོག་པ་ནི། ཉིར་ལེན་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པས་

འཇོག་པ་ཡིན་པས། ཉེར་ལེན་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ཕན་ཚུན་ཇུས་ཀྱི་རིགས་མཐུན་པ་དང་གཅིག་པ་དང་འདྲ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་ནས་ཀྱི་ས་བོན་འབྲུ་གཅིག་གིས་བསྐྱན་པའི་སྟོང་བུ་ལས་འོངས་པའི་ནས་འབྲུ་ཐ་དད་

དག་ལྟ་བུ་ནི་ཉེར་ལེན་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕན་ཚུན་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། ཇུས་རིགས་མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་ལ། བ་ལང་དཀར་བྱལ་དང་ནག་སྐྱར་ལྟ་བུ་ནི་བ་ལང་དུ་མཚུངས་ཀྱང་ཉེར་ལེན་ཐ་དད་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཇུས་རིགས་མི་མཐུན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དོན་

འདི་ཉིད་གསལ་བར་ཟཝད་པ་ནི། ཤཱཀྱ་བློས། དེ་ལྟར་ན། ཕྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི། ཐ་དད་པ་དང་ཐ་དད་པ་མེད་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱུས་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་བྱལ་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་

@042B ནོ།། །ཞེས་དང་། དེ་བས་ན་རིགས་མཐུན་པ་དང་རིགས་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུན་ཐ་དད་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པས་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་སྨས་པ་དག་ཡིན་ལ། ཚུལ་འདི། ཐ་དད་རྒྱུ་ཐ་དད་ལས་ཡིན། །ཅེས་པའི་དགོངས་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་

བརྒྱས་པར་བྱའོ། །ལྷིག་པ་རིགས་མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ནི། འདི་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་པ་གྲངས་ཅན་ལ་སོགས་པ་དག །ཙོ་ཆུན་དང་ཤ་བ་དང་བ་ལང་སོགས་རྫས་ཐ་དད་པར་མཚུངས་ཀྱང་། ཙོ་ཆུན་དང་ཤ་བ་ལ་རིགས་གཅིག་གི་སྒྲ་བློ་འཇུག །ཙོ་ཆུན་

དང་བ་ལང་ལ་རིགས་གཅིག་གི་སྒྲ་བློ་མི་འཇུག་པ་ནི། ཤིང་གི་སྤྱི་གཙོ་བོ་གཅིག་ཙོ་ཆུན་དང་ཤ་བ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་ལ། ཙོ་ཆུན་དང་བ་ལང་ལ་མེད་པས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲའོ། །སྨོ་བ་དཔོན་ཀྱིས་དེ་བཀག་ནས་ཙོ་ཆུན་དང་ཤ་བ་ལ་ཤིང་གི་གཞན་སེལ་བའི་རིགས་ཐུན་མོང་དུ་

རྟེས་སུ་འགྲོ་ལ། བ་ལང་ལ་རྟེས་སུ་མི་འགྲོ་བས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཞེད་ཅིང་། དེ་ལ་དགོངས་ནས། ཐ་དད་མཚུངས་པ་ཡིན་ན་རིགས། །ཉེ་བ་གང་གིས་འགའ་ཞིག་ལ། །རབ་འཇུག་གཞན་ལ་མིན་དེ་ཉིད། །སྒྲ་དང་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་དགར་

བྱལ་དང་ནག་སྐྱུར་རིགས་གཅིག་ཏུ་འཇག་པ་མཐར་གཏུགས་ན། བ་ལང་གི་སྤྱིད་གཉིས་ཀ་ལ་ཐུན་མོང་དུ། རྟེས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་རྟག་ལས་ནའང་། བ་ལང་ལ་ཐུན་མོང་དུ་རྟེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། རིགས་གཅིག་ཡིན་ཅེས་སྨྲས་ན་རྟག་མི་རྟག་ཀྱང་རིགས་

གཅིག་ཏུ་ཐལ། ཤེས་བྱ་དེ་གཉིས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་རྟེས་འགྲོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཅེས་མཚུངས་ལ། འདོད་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རིགས་མཐུན་པར་འགྱུར་བས། རིགས་མི་མཐུན་པ་མི་སྲིད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་དཀར་ཟལ་དང་གསེར་བྱམ་རིགས་

@043A ཞེས། །མི་མཐུན་པར་ཐལ། དཀར་ཟལ་བ་ལང་ཡིན། གསེར་བྱམ་བ་ལང་མིན་པའི་ཕྱིར། ཅེས་བྱས་ན། དཀར་ཟལ་དང་ནག་སྐྱུར་ཡང་རིགས་མི་མཐུན་པར་ཐལ་།ནག་སྐྱུར་གྱི་ཁ་དོག་ནག་པོ་ཡིན། དཀར་ཟལ་གྱི་ཁ་དོག་ནག་པོ་མིན་པའི་

ཕྱིར། ཅེས་པ་མཚུངས་པས་མཐར་ཤེས་བྱ་ཐམས་མི་མཐུན་པར་ཁས་བླང་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱབ་པ་དངོས་པོ་བ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་གཅིག་པའི་ཚུལ་དང་། བྱམ་མེད་ལ་སོགས་པ་དགག་པ་

རྣམས་ཀྱི་རིགས་གཅིག་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཆོས་དེ་གཉིས་བརྗ་ལ་བྱང་བ་དང་མ་བྱང་བའི་སྐྱེས་བུ་གང་གིས་མཐོང་ཡང་ཡིད་གཏད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཐོང་ཙམ་ཉིད་ནས་འབྲེལ་བའི་བློ་ངང་གིས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་དེ་གཉིས་ལ་རིགས་

གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལས་རྒྱོག་པའི་དངོས་པོ་ནི་རིགས་མི་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན། དཀར་ཟལ་དང་ནག་སྐྱར་ནི་ཡིད་གཏད་པའི་སྒོ་ནས་མཐོང་ཙམ་ནས་བརྟ་ལ་བྱང་མ་བྱང་ཀུན་གྱི་བློ་ལྟོན་སྐྱེས་ལ་འདྲ་བར་སྣང་ལ། དཀར་ཟལ་དང་བྱམ་པ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། དཀར་ཟལ་དང་ནག་སྐྱར་རིགས་གཅིག་ལ། དེ་དང་བྱམ་པ་རིགས་མི་གཅིག་གོ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ལྟར་འདྲ་མི་འདྲ་སོ་སོར་སྣང་བའི་བློ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ནང་གི་རྒྱེན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་དཀར་ཟལ་དང་། ནག་སྐྱར་རིགས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་

མདོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་གོམས་པ་མཚུངས་ལ། དཀར་ཟལ་དང་བྱམ་པ་ལ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཅིང་། ཕྱིའི་རྒྱེན་དཀར་ཟལ་དང་ནག་སྐྱར་ནག་སོགས་དང་ལྡན་པར་མཚུངས་ལ། དཀར་ཟལ་དང་བྱམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དངོས་པོ་

@043B ཡིན་པར་མཚུངས་པ་ཙམ་གྱིས་རིགས་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡང་མི་འབྱུང་སྟེ། དཀར་ཟལ་དང་མི་དངོས་པོ་ཡིན་པར་མཚུངས་ཀྱང་། རིགས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་མི་སྐྱེ་ཞིང་། དཀར་ཟལ་དང་ནག་སྐྱར་ནོག་སོག་དང་ལྡན་པ་རྣམས་བྱིས་པ་ནས་མཐས་པའི་བ་

གྱི་བློ་ལྡན་སྐྱེས་ལ་རིགས་གཅིག་པར་སྣང་བ་མྱོང་བས་གླུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་མེད་པ་དགག་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་གཅིག་མི་གཅིག་ནི། དགག་བྱ་རིགས་གཅིག་མི་གཅིག་གི་སྒྲོ་ནས་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། དགག་པ་ལ་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དགག

བྱའི་སྒྲོ་ནས་འབྱེད་པ་ཡིན་གྱི། ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་འདི་ལྟར་རྟོགས་ན་འདྲ་བ་དང་མི་འདྲ་བའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་རྩོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གང་རིའི་ཁྲོད་ན་འཛམ་བུ་གླིང་གི་དཔལ་ཁོ་བོ་གཅིག་པུ་མགྲིན་པ་བསལ་ཏེ་སྣུ་བར་བྱེད་

དོ། །དེས་ནི་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱ་ཆེར་ཟཁད་ཟིན་ཏོ།། །།དེ་ནི་ཡུལ་ལ་ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཟཁད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཟཁད། མཚན་

ཉིད། མཚན་གཞི་ངེས་གཟུང་བ་གསུམ། དང་པོ་ནི། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྤྲིབ་བྱེད་པ། །སྤྲིབ་བྱེད་ངེས་བདག་ཉ་དང་ཀྱང་། །ཞེས་པ་འགྱུར་རྟིང་ལ། ཀུན་རྫོབ་ངེས་བདག་ཉ་དང་ཀྱང་། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་སྤྲིབ་པ་ཞེས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ཟཁད་པའི་

དོན་དུ་འདོད་པ་ལ་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྣ་ཚལ་ཆེ་བ་མཐུན་ལ། དེའི་ཕྱིར་སྤྱི་འཇིག་རྟེག་པ་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་པའི་སྒྲ་ཡཁད་པའི་གཞིར་བྱས་ནས། དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་རང་མཚན་དེ་དངོས་སུ་གཟུང་ཡུལ་དུ་

@044A ཞེས། །བྱེད་པ་ལ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱའོ། །དེས་ན་སྤྱི་འཇིག་ཀྱི་བློ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲ་ཡཁད་གཞི་ཡིན་ལ། སྤྱི་མཚན་ཉམས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲ་ཡཁད་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་བློ་དེའི་ངོར་བདེན་པའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་

ཞེས་བྱའོ། །འོན་ཀྱང་རྟོག་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲ་ཡཁད་པའི་གཞི་ཡིན་པས་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ཡིན་ཀྱི། ཀུན་རྫོབ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་ཡིན་ལ་བདེན་པ་ཡང་ཡིན་

པས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་ནི་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན། བརྫུན་པ་ཡང་ཡིན་བདེན་པ་ཡང་ཡིན་ཞེས་སྨྲ་དགོས་པས། འགལ་བ་འདྲ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དམ་བདེན་པའི་སྒྲ་ཡཁད་ལ། །ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་ནི། །རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་བདེན་པའི་ཕྱིར་

དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་འདོད་ལ། སྟེ་བདུན་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་མདོ་སྡེ་པ་དང་། སེམས་ཙམ་པ་དག་ཕྱོགས་འདི་ལ་མཐུན་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་དོན་དམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་བཤད་པའི་གཞི་ཤེས་པ་མ་འབྲེལ་པ་ལ་བྱས་ནས་དེའི་ངོར་བདེན་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་

བདེན་པ་ཞེས་བྱ་ལ། ཤེས་པ་དེའི་གཟུང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱའོ། །འོན་ཀྱང་མདོ་སེམས་གཉིས་དོན་དམ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཐྲོ་ཤེས་པ་མ་འབྲེལ་པ་ལ་འདོད་པར་འདུ་ཡང་། ཤེས་པ་མ་འབྲེལ་པའི་མཚན་གཞི་ལ་མི་མཐུན་

ཏེ། སེམས་ཙམ་པ་གཞན་རིག་མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་འཕྲུལ་ཤེས་སུ་འདོད་ལ། མདོ་སྡེ་པ་མ་འབྲེལ་བའི་ཤེས་པར་འདོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ནི། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་

@044B ཚོས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གྱུབ་པའི་ཆོས་སོ། །ཁ་ཅིག །དོན་དམ་དོན་བྱེད་རྩུས་པ་གང་། །དེ་འདིར་དོན་དམ་ཡོད་པ་ཡིན། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་རང་མཚན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ཅེས་

འདོད་པས་ནི། ཡི་གེ་ཙམ་ལའང་མ་བལྟས་པར་ཟད་དེ། དེ་དག་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བཞག། ཅེས་འབྱུང་གི །རང་སྤྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཞག། ཅེས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཞེས་པ་དང་། དེ་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་རྒྱས་པ་དང་སྐབས་སྟོབས་ལས། ཤང་པ་དང་པོ་གཉིས་ནི།

དོན་དམ་པའི་ངོར་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་ལ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པས་ཁྱབ། ཅེས་པའི་ཁྱབ་པ་སྟོན་པ་ཙམ་གྱི་ཚེད་དུ་སྨོས་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐབས་སྟོབས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར། ཅེས་པའི་རྟགས་སྨྲོན་པ་ལ། དོན་བྱེད་རྒྱས་དང་མི་རྒྱས་ཕྱིར། ཅེས་

བཀོད་པ་དེའི་ཁྱབ་པ་སྨྲོན་པ་སྐབས་སུ་བབས་ནས་དེའི་ཚེད་དུ་སྨོས་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞལ་བྱ་དེ་དོན་བྱེད་རྒྱས་མི་རྒྱས་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ལ། དེ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་ངེས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དོན་དམ་པའི་ངོར་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་ལ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པས་

ཁྱབ། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བཞད་ཅིང་། དེའི་ངོར་དོན་བྱེད་མི་རྒྱས་པའི་ཚོས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་ཡོད་པས་ཁྱབ། ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་དེ་དག་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བཞད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅེས་བཞད་པ། དོན་དམ་དོན་བྱེད་རྒྱས་

པ་གང་། ཞེས་སོགས་ཤང་པ་བཞིའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དོན་དེ་ཉིད་སྒོང་དཔོན་ལྷ་ཤྲཱ་གཉིས་ཀྱང་འདོད་པ་ཡིན་ལ། ཡ་མ་རིས་གཞུང་འདིའི་མཚམས་སྦྱོར་དུ། ཞར་ལ་ཟེག་པ་ཐ་ཤལ་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་པ་ནི། མདོ་སྡེ་པ་

@045A ཞེས། །ཟེག་དམན་པ་ཡིན་པས་ཟེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཟེག་པ་ཐ་ཤལ་བ་ཞེས་བྱས་ནས། དེའི་ལུགས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་ཅེས་པར་བསམ་པ་ཡིན་དུ་ཟད་མོད་འཐད་པར་མི་སེམས་ཏེ། མདོ་སེམས་གཉིས་ཀའི་

ཐུན་མོང་གི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ན་ཟག་པ་ཐ་ཤལ་བྱི་རྣམ་གཞག་ཅེས་པ་མི་འཐད་ལ། མདོ་སྡེ་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་ཡིན་ན་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ལ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་པར་འདོད་པའི་སེམས་ཙམ་པ་ཡོད་དགོས་ནའང་། འཕགས་པའི་ཡུལ་

བྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་སྣང་བ་ལ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་སྟོན་ཚད་མ་བྱུང་ངོ། །དེས་ན་གཞུང་འདི་ནི་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀས་མཐུན་པར་འདོད་དགོས་ལ། འོན་ཀྱང་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་མཚན་གཞི་ལ་མི་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་བདེན་གཉིས་

ཀྱི་མཚན་གཞི་ལ་དགག་གཞག་གཉིས་ལས། གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དོན་བྱེད་རྣམ་པ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པས་ཁྱབ་པ་འདི། དོན་དམ་ཚ་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པར་བྱས་

པའི་རྟམ་གཞག་ཡིན་ནོ། །དེས་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ན་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་ཚ་མེད་དང་རྟལ་ཕན་ཚོགས་ཀྱི་ཚ་མེད་ཡིན་དགོས་ལ། དོན་བྱེད་རྣམ་པ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པས་ཁྱབ་ན། བུམ་པ་སོགས་ཀྱང་དོན་དམ་བདེན་པར་འགྱུར་དགོས་ནའང་། དེ་མི་

འཐད་དེ། གཞུང་འདིའི་མདོ་སྡེ་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། མཛོད་ལས། གང་ལ་བཅོམ་དང་བྲལ་ཡི་གཞན། །གསལ་ན་དེ་བྲལ་མི་འཇུག་པ། །བུམ་ཆུ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཀུ། །ཡོད་དེ་དོན་དམ་ཡོད་གཞན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་

@045B དང་། དེར་བྱམ་པ་དང་ཆུ་ལྟ་བུ་བཅོམ་གཞག་གིས་དེར་འཛིན་ཀྱི་བྲལ་འདོར་བའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཅེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཟེར་ཏེ། །འདི་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན། དོན་དམ་པར་ཡོད་ན་

རང་མཚན་ཡིན་པས་མ་བྱས་པར་ཐལ། བཅོམ་གཞིག་གིས་དེར་འཛིན་ཀྱི་བྲལ་མི་འདོར་

བའི་ཆོས་ཡིན་པ་ལ། རང་མཚན་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞུང་དང་ཁས་བླངས་གཉིས་ཀ་དང་དངོས་སུ་འགལ། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རྟག་པ་ཡང་བཅོམ་གཞིག་གིས་དེར་འཇིན་ཀྱི་བློ་མི་འདོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་སྟེ། བློས་གཞིགས་

ན་འདོར་རོ་ཞེན། རྟུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་དང་རྟག་པ་ལ་བློས་གཞིགས་པའི་དེར་འཇིན་ཀྱི་བློ་འདོར་མི་འདོར་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཉིས་ཀ་ཡང་རྫས་ཀྱི་ཆ་ཤས་མེད་པ་དང་། ལྷོག་པའི་ཆ་ཤས་དུ་མ་ཡོད་པར་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྷོག་པའི་ཆ་ཤས་དུ་མ་

ཡོད་པར་ཐལ། གཉིས་ཀ་ལ་རང་མིན་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་སྙེད་ལས་ལོག་པའི་ལྷོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་མཇོད་ནས་བཤད་པ་དང་འདིའི་མདོ་སྡེ་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མདོ་སྡེ་པའི་རྣམ་གཞག་ཙམ་དུ་མཐར་ཐུག་ཀྱང་ལུགས་མི་གཅིག་སྟེ། མཇོད་

ལས་བཤད་པ་འདི་ནི། རྫས་སུ་གྲུབ་ན་ཆ་མེད་ཡིན་དགོས་པར་འདོད་པའི་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཡིན་པ། དེའི་ཕྱིར་ལུགས་དེ་ཁས་ལེན་པ་ནི། ཁ་དོག་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་ཡོད་དེ། རྟུལ་ཕྲན་ལ་ཡང་ཁ་དོག་གི་རྫས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དབྱིབས་རྫས་གྲུབ་མི་སྲིད་དེ།

རྟག་ཕྱན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅེས་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར། གཉིས་གཟུང་འཛུར་ཏེ་རྟག་ལ་མེད། །ཅེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ནི་དབྱིབས་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པར་ཁས་ becomes ངེད་དུ་མི་རུང་སྟེ། དབྱིབས་སོགས་ཅི་འདྲར་བ་གྲུབ་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དབྱིབས་འབྲས་

@046A ཞེས། །བྱ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་བུ་ཡིན་ན་རྟེན་སུ་གྲུབ་དགོས་པར་ཁྱོད་རང་ཡང་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། མདོ་སྡེ་པ་དེ་དང་འདི་ལུགས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ གཅིག་ཏུ་བསྡེ་བར་མི་བྱའོ། །འོ་ན། ཐོགས་མེད་སྐྱ་མཆེད་ཀྱི་

ལུགས་དང་འདི་ནས་བཤད་པའི་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་དོན་དམ་བདེན་པའི་འཇོག་མཚམས་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་ཐལ། འདིའི་མདོ་སྡེ་པ་དང་མཛོད་ནས་བཤད་པའི་མདོ་སྡེ་པ་གཉིས་ ཀྱི་དོན་དམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་ཁྱད་པར་འདུག་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།

འོ་ན། སེམས་ཙམ་པ་དེ་གཉིས་ལ་ཤེས་པ་འགའ་ཞིག་རྫས་སུ་གྲུབ་པར་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་ཐལ། མདོ་སྡེ་པ་དེ་གཉིས་ལ་བེམ་པོ་འགའ་ཞིག་རྫས་སུ་གྲུབ་པར་འདོད་མི་ འདོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དབྱིབས་རྫས་སུ་གྲུབ་

པར་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་བྱམ་གཟུགས་ཆོས་ཅན། ཁྲོད་བསྲུན་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པ་འབྱུད། འདོད་ན། སྒྲོ་བཏགས་སུ་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མངོན་

སུམ་གྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །དོན་དམ་ཆ་མེད་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་ནི། མདོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གང་གི་ཡང་ཐ་སྙད་མ་ཡིན་ཞིང་། སྟོན་གྱི་མཁས་པ་སུ་ལ་ཡང་མ་བཀས་ཀྱི། མི་ཤེས་བདག་གིས་རང་བྱུང་པོར་མཆོན་བྱེད་དུ་

སྣོས་པར་ཟད་དོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་མི་ནུས་པའི་ཆོས་ལ། དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བཞག་པ་ནི། ཀུན་ཏུ་ཐ་སྙད་པའི་ཆེད་མའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ལ་བདེན་གཉིས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་ལ། མཐར་

@046B ཐུག་དཔྱོད་པའི་ཚད་མ་ལ་ལྷོས་ནས། དོན་དམ་བདེན་པ་ནི་དངོས་པོ་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་ཁོ་ན་ཡིན་ཅེང་། དེ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ནོ། །བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྒྲོ་བཏགས་སུ་ཟཱད་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྒྲིད་བྱ་སྒྲིད་བྱེད་སོགས་ཐམས་ཅད་བྱ་བྱེད་ཀྱིས་

བསྡུས་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པར་སྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དང་རྒྱུ་འབྲས་སོགས་ཐམས་ཅད་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲའོ། །འོ་ན། བདག་མེད་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཚོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས། རྟགས་ཚད་མས་གྲུབ། འདོད་

ན། ཁྱོད་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བློ་ཡིན་ན། ལོག་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདག་མེད་པར་འཛིན་པའི་བློ་ཡིན་ན་ལོག་ཤེས་སུ་ཐལ་ལོ། །འདིས་ནི་ལུགས་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་སུན་ཕྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གཟུང་

འཛིན་གཉིས་སུ་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་གྱི་ཆ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཐལ། ཁྱོད་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཚོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་འགྲུབ་མེད་ཡོངས་གྲུབ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ལན་མེད་དོ། །དོན་དམ་པར་གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་

ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་བྱ་བྱེད་མ་གྲུབ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་རྟགས་ཁས་བླངས་སོ། །འདོད་ན། དོན་དམ་པར་ཚད་མ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་གསར་དུ་མི་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་སྐད་གསར་མཐོན་

པོས་ཁྱོད་རང་སྣ་བ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཚད་མ་མེད་པ་འདོད་ན་དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་སྣང་ཅིག་ཆ་མེད་མེད་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་སྣང་ཅིག་ཆ་མེད་ཡོད་ན་ཚད་མས་དམིགས་རྟང་གང་ཞིག །ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དོན་

@047A ཞེས། །དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་འབྱད་དོ། །ཁྱབ་པ་མེད་ན་སྣང་རྟང་མ་དམིགས་པའི་རྐྱགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །རྟེར་སྣང་མ་ཟད། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་ཚད་མ་གཞི་མ་གྲུབ་པ་འབྱད་རྟེར་ཕྱི་མ་ཟད་ན།

དོན་དམ་པར་ཚད་མ་མ་གྲུབ་པ་འབྱད་དོ། །གཞན་ཡང་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན། རྒྱུ་མིན་ན་དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དངོས་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་དུ་སྣ་བ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ཞིང་། དོན་དམ་

པར་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན། རྐྱག་པར་སྣ་བ་ཅེས་འགོག །རྐྱག་ན་མི་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ན་མ་སྐྱེས་པར་འགྱུར་རོ། །མ་སྐྱེས་པ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན། མི་འཇིག་པ་ཡང་འདོད་དོ། །སྐྱེ་དངོས་པོ་ཙམ་ལ་མི་འཇིག་པ་ཁ་

ན་བྱེ་བྲག་བདེན་དངོས་ལ་ཡང་མི་འཛིག་པ་ཁེགས་སོ་ཞེན། སྤྱིར་དངོས་པོ་ཙམ་ལ་མ་བྱས་པ་ཁེགས་པ་ན། བྱེ་བྲག་བདེན་དངོས་ལ་ཡང་མ་བྱས་པ་ཁེགས་སོ་ཞེས་སོགས་རིགས་པ་ཤེས་པས་བསྒལ་པའི་བར་དུ་སྒྲིང་བར་ནུས་སོ། །གཞན་ཡང་། བདེན་

དངོས་ཡིན་ན་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་རྟགས་སུ་གང་བཀོད་ཀྱང་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ། བྱས་པ་ཡིན་པ་སོགས་བཀོད་ན་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྱུབ། ཤེས་བྱ་སོགས་བཀོད་ན་མ་ངེས། །དངོས་མེད་སོགས་བཀོད་ན་འགལ། དངོས་པོ་ཡིན་པ་སོགས་

བཀོད་ན་སྐྱབ་བྱེད་བསྐྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་ཤིང་།སྐྱ་ཡང་དུང་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། དངོས་པོ་ཡིན་ན་ད་ལྟར་བ་ཡིན་དགོས་པ་དང་། བདེན་དངོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པར་སྣ་བ་དང་། ད་ལྟར་བའི་མཚན་

@047B ཉིད་སྐྱེས་ལ་མ་འགག་པ་ཞེས་སྣ་བ་རྣམས་དངོས་འགལ་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཡིན་ལ། མ་སྐྱེས་པ་འགག་ན་དངོས་མེད་འགག་པར་སྣ་བའང་དག་མི་ནུས་པར་འགྱུར་ལ། གཞན་ཡང་། བདེན་དངོས་ཡིན་ན་སྐྱེ་བ་མེད་པས་ཁྱབ་ན། དབུ་མ་པས། དངོས་སྣ་བའི་དོར་མཐའ་

བཞི་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱས་ཀྱིས་དངོས་པོ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྣང་མི་དགོས་པར་ཐལ། དངོས་སྨྲ་བས་དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གྱུབ་ཟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། དབུ་མ་པ་རང་གི་ངོར་ནི་སྣང་མི་དགོས་པས། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱས་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ།།

དེས་ན་དངོས་སྨྲ་བས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་པའམ། ཡང་ན་བདེན་དངོས་རྒྱུ་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་རྒྱང་འཕེན་གྱི་ལུགས་འཛིན་པ་གང་རུང་གཅིག་བྱེད་དགོས་པས། འགལ་འདུའི་ཕུང་པོ་འདི་ལས་ཐ་ཆད་པ་སྟོན་ཆད་མ་མཐོང་ཞིང་། ཕྱིས་ནི་ངེས་པ་མེད་དེ། ལྟ་

བའི་སྐྱེགས་མར་གྱུར་བའི་དུས་ཀྱི་མཐའ་ལ་བབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག །དངོས་པོ་ཡིན་ན་དོན་དམ་པར་གྱུབ་པས་ཁྱབ་ཅིང་། རགས་པ་ཡིན་ན་དོན་དམ་པར་གྱུབ་པར་འགལ་སྐམ་དུ་བསམས་ནས། བྱམ་པ་སོགས་ཀྱང་རྟུལ་ཕྲན་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། རྟུལ་ཕྲན་

དུ་མ་ཚོགས་པ་ཡིན་ན་རྟུལ་ཕྲན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ནོར་བུ་དུ་མ་སྤྱངས་པའི་ཕུང་པོ་ཡིན་ན། ནོར་བུ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་འོ། འོ་ན། ཡན་ལག་དུ་མ་ཚོགས་པ་ཡིན་ན། ཡན་ལག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། རྟུལ་ཕྲན་དུ་མ་ཚོགས་པ་ཡིན་ན་

རྟལ་ཕུན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་ཁས་བླངས། འདོད་ན། ཤང་ལག་སོགས་ཚོགས་པ་ཡིན་ནའང་དེ་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་པས། སྐྱེས་པ་ཡིན་ན་པོ་དབང་དང་། བུད་མེད་ཡིན་ན་མོའི་དབང་པོར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་འབྱུང་སྟེ། དེས་མཚོན་པའི་

@048A ཞེས། །རིགས་པ་གཞན་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་ལ། རྟགས་པ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་མི་སྲིད་པ་ནི་བཀག་ཟིན་ཏེ། །གང་དག་དངོས་པོ་རྒྱུ་ལས་མ་སྐྱེས་པ་ཁས་ལེན་པ་དངོས་སྨྲ་བའི་ནང་འགལ་ཡིན་ཅེས་ཟེར་ཏེ། །འོན་དངོས་པོ་ཡིན་ན་རྟག་པའང་ཡིན་མི་རྟག་པའང་

ཡིན་པ་འདི་ཡང་དངོས་སྨྲ་བའི་ནང་འགལ་ཡིན་གྱི། ཁོ་བོ་ནི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རང་གི་སྐྱོན་མཐའ་དག་རིགས་པ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལ་སྐྱབས་བ་འདེབས་པའི་ཚ་རྒྱེན་དུ་བསྟྱུར་ལ། རིགས་པའི་གནོད་བྱེད་ཅི་བྱུང་ཡང་།

ཡང་བ་མེད་པར་ཁ་སྤྱི་འཐིག་པའི་ལས་ལ་བརྩོན་པར་བྱོས་ཤིག །དེས་ན་རྟགས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཀྱང་། རྟགས་པ་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ལ། བྱ་བྱེད་སྤྲོ་བཏགས་ཡིན་ཀྱང་། བྱ་བྱེད་ཡིན་ན་སྤྲོ་བཏགས་ཡིན་མི་དགོས་པས། རང་སྟོག་གཞི་སྟོག

གི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །འོ་ན། རབས་པ་ཡང་ཡིན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་ན། བྱེ་བྲག་པས། ཡན་ལག་ཅན་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་རྫས་གཞན་དུ་ཡོད་ཅེས་པའི་རང་ཚོག་དེས། ཡན་ལག་ཅན་ཞེས་སྨྲས་པའི་ཕྱུགས་ལ་

ཡན་ལག་ཆོགས་ཙམ་གྱི་ཀུན་རྫོབ་པར་ཁས་བླངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡན་ལག་ཅན་ལ་ཀུན་རྫོབ་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལྟ་བུའི་རང་ཚོག་དེ་བརྗོད་བྱ་དངོས་ཕྱུགས་འགལ་བར་གང་གིས་འཇོག་ཅེ་ན། དེ་ནི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཆོས་དེ་ཡན་

ལག་ཅན་ཅེས་སྨྲས་པའི་ཕྱུགས་ལ་རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་རང་ལས་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་ཅན་ཡིན་ན་ཡན་ལག་རྣམས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་བའི་ཆ་ཤས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དངོས་སུ་རྫས་

@048B གཞན་དུ་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་བས། རང་ཚོག་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་སྟེ་སྨྲས་ན་ཆེས་འབྲིག་པའི་ཕྱིར། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་མ་གྱུར་པའི་ཆ་ཤས་ཡོད་པས། ཡན་ལག་ཅན་དུ་འགྱུར་ན། རྟུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་ཀྱང་ཡན་ལག་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཁོའི་

བདག་ཉིད་དུ་མ་གྱུར་པའི་ཚ་ཤས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁོའི་ཤར་ནུབ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོའི་ཤར་ནུབ་སོགས་ཀྱང་མེད་ན་ཕྱོགས་བཅུ་དབུས་དང་གང་ན་ཡང་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་དག་རྟུལ་ཐུ་རབ་ཕྱོགས་

ཚ་མེད་པ་དང་དེའི་ཤར་དང་ནུབ་ཡོད་པ་མདོ་སྡེ་པའི་ནང་འགལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཅིང་རང་མིན་པའི་ཤར་ཆ་དང་ནུབ་ཆ་རྫས་ཐ་དད་དུ་མ་མེད་པ་ཚ་མེད་པའི་དོན་མིན་གྱི། སྨྲིར་ཤར་ནུབ་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཚ་

མེད་པའི་དོན་མ་ཡིན་ལ། རྟུལ་ཐུ་རབ་དེའི་ཤར་རྟུལ་ཐུ་རབ་དང་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་གྱི། དེའི་ཚ་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཤར་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཕྱོགས་ཆ་དང་བཅས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ལའང་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱེ་ཕྱི་མེད་པ་དུས་

ཚ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། སྨྲིར་རང་གི་སྐྱེ་ཕྱི་ཡོད་པས་ན་དང་བཅས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་དང་རྒྱུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་གཞུག་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་

རིམ་པ་གསུམ་དུ་བསྒོར་བ་ལས། བཀའ་དང་པོར་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་མོད་ཀྱི། བདག་མེད་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྟོད་དུ་རེ་ཞིག་མི་རྟུང་བ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་བཟུང་བར་བཞེད་ནས། ཕྱི་རོལ་ཀྱི་དོན་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་གཞག་གཙོ་བོར་གསུངས་

@049A ཞེས། །ཤེང་གང་ཟགས་གི་བདག་མེད་པ་ཙམ་ཞིག་བསྟན། བཀའ་བར་བ་དང་ཐ་མས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་སུ་བཟུང་བར་བཞེད་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་བཀའ་བར་པ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་

མཚན་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི། བཀའ་ཐ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་དགོངས་པ་ཨཱདཿ་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་ becauseང་དུ་མི་རྟུང་བའི་ཕྱིར་དོན་ཡིན་ལ། བཀའ་ཐ་མ་ནི་དགོངས་པ་གཞན་བཅལ་མི་དགོས་པར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་ becauseང་བ་ཉིད་ཀྱི་

ཕྱིར་ངེས་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨོས་དཔོན་ཡབ་སྲས་བཞེད་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་གཞུང་འདི་དག་ཏུ་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བཀའ་དང་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་གཞན་ངོར་ཕྱི་རོལ་

བྱི་དོན་ཁས་བླངས་པའི་རྣམ་གཞག་དང་། རང་ལུགས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་བྱི་ལམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཉིས་ལ་འབེབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། བཀའ་ཐ་མའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཕྱི་རོལ་བྱི་དོན་བཀག་ཅིང་། གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་ཁོ་

ན་ཉིད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་བཀའ་བཤ་པ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་འཆད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། ཕྱི་རོལ་བྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་ཚེ་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཞལ་བྱེས་བཞེས་ལ། མདོ་སྡེ་པ་ལའང་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་རྣམ་པ་དུ་མ་འཆར་བར་ཁས་

ལེན་པ་སྟ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ་དང་། ཤེས་པ་གཅིག་ལ་རྣམ་པ་ཡང་གཅིག་ཁོ་ན་འཆར་བར་ཁས་ལེན་པ་སྐྱོང་ཕྱེད་ཚལ་བ་དང་། རྣམ་པ་དུ་མ་ཤར་བ་ན་ཤེས་པ་ཡང་དུ་མ་ཁས་ལེན་པ་རྣམ་

ཤེས་བྱངས་མཉམ་པ་གསུམ་ཡོད་པར་དབུ་མ་རྒྱུན་ལས་གསུངས་པ་

@049B ལས།ཅ འདིར་ནི་མདོ་སྡེ་པའི་རྣམ་གཞག་ཁས་ལེན་པའི་ཚེ་སྟ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པའི་ལུགས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ། སེམས་ཙམ་པ་ལ་ཡང་ཤེས་པའི་གཟུང་རྣམ་རྫས་གྲུབ་ཀྱ་འདོད་པ་

རྣམ་བདེན་པ་དང་། གཟུང་རྣམ་སྐྱོ་བཤགས་སུ་འདོད་པ་རྣམ་བརྫུན་པ་གཉིས་ཡོད་

ཅིང་། རྣམ་བདེན་པ་ལ་སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་དུ་སྣང་བ་སོགས་གོང་དུ་བཤད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་གསུམ་དང་། རྣམ་བརྫུན་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་མཐའ་དག་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྣང་བ་ཡིན་པས། དེ་ལོག་ན་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ལ་རྫུན་སྣང་མེད་པར་

འདོད་པ་དྲི་མེད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་མ་རིག་པ་དང་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད་པས་དེ་ལོག་ཀྱང་མི་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ལ་ཡང་རྫུན་སྣང་ཡོད་པ་དྲི་བཅས་པ་གཉིས་ལས། སྒྲིབ་དཔེན་ལྷ་ཤུ་ཀ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲིབ་དཔེན་གྱི་དགོངས་པ་རྣམ་བདེན་དུ་བཀལ་ལ། རྒྱུན་

མ་ཁན་པོས་རྣམ་རྫུན་དྲི་མེད། ཆོས་མཆོག་གིས་དྲི་བཅས་སུ་བཀལ་མོད། བདག་གི་བློ་མ་དག་ནི། རྣམ་རྫུན་ལས་རྣམ་བདེན་གྱུབ་པའི་མཐའ་བརྗིང་ཞིང་། སྒྲིབ་དཔེན་གྱི་དགོངས་པ་ཡང་དེ་ཉིད་དུ་གནས་སོ་ཞེས་གསུང་པ་ལྟར། སྤྲོ་བདུན་གྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་སྟེ

ཆོག་གཉིས་མེད་དུ་སྣང་བའི་རྣམ་བདེན་པ་ཡིན་པར། ཁོ་བོས་ཀྱང་ལྷང་དང་རིགས་པ་དུ་མ་ལས་ཤེས་ལ། དེ་དག་གི་རྒྱུ་མཚན་རྣམ་གཞག་དང་བཅས་པ་ཅུང་ཟད་བསྟན་པར་བྱའོ། །བཀའ་བར་པ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་

པ་འགྲེལ་བའི་ཚུལ་ནི། དངོས་རྣམས་ཐ་དད་གནས་པ་འདི། །དེ་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། །དེ་ནི་བསླད་པ་ཉིད་ཡིན་ན། །དེ་དག་ཐ་དད་ཀྱང་བསླད་འགྱུར། །གཟུང་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ལས། །མཚན་ཉིད་གཞན་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །དེས་ན་མཚན་ཉིད་སྟོང་པའི་ཕྱིར། །རང་

@050A ཞེས། །བཞིན་མེད་པར་རབ་ཏུ་བཤད། །ཕུང་པོ་ལ་སོགས་བྱེ་བྲག་གིས། །མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་ཡི། །ཁྱད་པར་ཅན་དེའང་དེ་ཉིད་མིན། །དེས་ཀྱང་དེ་དག་མཚན་ཉིད་བྲལ། །ཅེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལ་ཆོགས་བཅད་

དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། རྒྱུ་འབྲས་མཚན་མཆོག་བསྒྲིད་བྱ་སྒྲིད་བྱེད་སོགས་གཉིས་ཆོས་སོ་སོར་འབྱེད་པ་ནི། གཟུང་འཛིན་ཇས་གཞན་དུ་སྣང་བའི་རྟོག་པས་འབྱེད་པ་ཡིན་ལ། གཟུང་འཛིན་ཇས་གཞན་རིགས་པས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་དེ་འཁྲུལ་པར་གྱུར་ཅིང་། དེས་

ན་མཚན་མཆོག་སོགས་གཉིས་ཆོས་སོ་སོར་ཕྱེ་བའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད། བློ་འཁྲུལ་པས་བཞག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་གྱུར་པས་དེ་དག་དོན་དམ་པར་མ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་

ཞེས་པའོ། །ཤེས་པོ་ཀཱཡི་མའི་དོན་ནི། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་གཟུགས་སུ་རྟུང་བ་སོགས་ལ། མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་འདིས་མཚོན་པར་བྱེད་པས་ན། མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱེད་པས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཅིང་། གཟུགས་སོགས་མཚོན་བྱ་ཐམས་ཅད་འདིས་མཚོན་

པར་བྱ་བས་ན། མཚོན་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་བྱ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཆ་དེ་བདེན་པར་གྱུར་ན། བདེན་པའི་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བས། གཟུགས་སོགས་མཚོན་བྱ་དང་། གཟུགས་རྟང་སོགས་མཚན་ཉིད་རྗེས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་དགོས་པས། དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་

ཅད་མཚན་མཚོན་གྱིས་བསྟུས་ལ། མཚན་མཚོན་བྱ་བྱེད་ཀྱིས་བྱང་པར་དུ་བྱས་ཤིང་། བྱ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཆ་དོན་དམ་པར་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །ཁ་ཅིག །ཤེས་ལོ་ཀཱཡི་མ་

@050B མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་སྟོང་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། མདོ་སྡེ་པ་སོགས་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཕལ་ཆེར་ཐེག་ཆེན་བཀར་མི་འདོད་པས་དེ་དག་གིས་བཀའ་བར་པའི་དགོངས་པ་འཆད་དགོས་པས་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་ཀྱང་ཞེས་པའི་ཀྱང་སྐྱས་སྟ་མ་སྟུད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྟ་ཕྱི་གཉིས་

ཀ་རྣམ་རིག་པ་རང་གི་ཨཱདྱ་པའི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྟེ་བདུན་དུ་གཞན་དོར་མདོ་སྟེ་པའི་གླུབ་མཐའ་ཁས་བླངས་པའི་རྣམ་གཞག་དང་། རང་ལུགས་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ཁས་ལེན་པའི་རྣམ་གཞག་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་། རང་མཚན་ཡིན་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་

ཡིན་དགོས་པ་དང་། དངོས་པོ་ཡིན་ན་རང་མཚན་ཡིན་དགོས་པར་འདོད་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཡང་མི་མཐུན་པ་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ལ་མི་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རང་མཚན་ཡིན་ན་དོན་དམ་

དང་། སྒྲི་མཚན་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་དུ་འདོད་པར་འདུ་ཡང་། མདོ་སྟེ་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རང་མཚན་དོན་དམ་བདེན་པར་ཁས་ལེན་ལ། སེམས་ཙམ་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞི་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་ཡིན་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། དངོས་པོར་མེད་པའི་ཚེས་

ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་གླུབ་པར་འདོད་པ་ལ་མི་མཐུན་པ་མེད་པས། བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ལ། དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་པ་ལ་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་ན་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་མ་

ཡིན་པར་རྟོག་སྤྱད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒོབ་དཔོན་ལྷ་ཤྲཱ་ཀ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་། དོན་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཐམས་ཅད་བླལ་བའི་ཚོས་ལ་ཀུན་རྟོག་པ། གང་ཟུང་ཟད་གཅིག་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ནི་རང་མཚན་དང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡིན་པར་ལན་གཅིག་མིན་པ་

@51A ཞེས། །བཤད་དོ། །འོ་ན། དོན་དམ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ན། བདག་མེད་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། མངོན་སུམ་ཚད་མས་དངོས་སུ་ཇལ་བ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བས། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་མེད་མངོན་

སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། བདག་མེད་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་པ་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྒྲོ་བཏགས་ཞེས་པ་དེ་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་དེར་སྒྲོ་བཏགས་པའི་སྒྲོ་བཏགས་མ་ཡིན་གྱི། བཏགས་ཡོད་ལ་སྒྲོ་བཏགས་སུ་བྱས་པ་དེ་ཡིན་ལ། བཏགས་ཡོད་ཡིན་པའི་

རྒྱུ་མཚན་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་རང་དབང་བ་མིན་པར་དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཇས་ཡོད་ཡིན་ན་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དགག་བྱ་བཅད་

པ་ཙམ་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་གི་ངོ་བོ་བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་རྒྱུ་ཡོད་པས་

ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འཕགས་པ་སྒོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་དང་བྲལ་བའི་སྐད་ཅིག་མ་ཙམ་དུ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ལ། བདག་བཀག་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་ནི་ཤུགས་ལ་འཇལ་བ་ཡིན་གྱི་དངོས་རྟོགས་མ་

ཡིན་ནོ། །དངོས་མེད་ཚུར་མཐོང་མངོན་སུམ་ལ་དངོས་རྟོགས་སུ་མི་རུང་བའི་ཆུ་མཚན་ནི། དངོས་མེད་ལ་ཚུར་མཐོང་མངོན་སུམ་ལ་རང་གི་རྣམ་པ་གཏོད་པའི་ཤུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཡོད་ན། དངོས་མེད་དམིགས་རྒྱུན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུར་མཐོང་མངོན་སུམ་

ཡོད་པ་དགག་མི་ནུས་པར་འགྱུར་རོ། །འོན། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དངོས་མེད་དངོས་སུ་རྟོགས་སམ་ཤཱཀྱས་ལ་རྟོགས་ཞེ་ན། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ལ་སྒྲིབ་པའི་

@51B ཤེས་སྒྲིབ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་མི་འགྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྦྱངས་པའི་སྟོབས་ལས་བྱང་བ་ཡིན་པས། དངོས་མེད་རྟོགས་པའང་དངོས་པོ་ལྟ་བུ་ལ་དངོས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤཱཀྱས་ལ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཤེས་སྒྲིབ་ཟད་པར་སྦྱངས་

པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། དངོས་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། དངོས་མེད་ལ་རང་འཛིན་ཞེས་པ་ལ་རྣམ་པ་གཅོད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟོག་པ་བཞིན་དུ་བག་ཆགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཤར་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་

རོ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་དངོས་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དེ་ཡུལ་གྱིས་གཏད་པའི་རྣམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་བག་ཆགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤར་བའི་རྣམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་གྱི། སྤྲིན་པ་སྣང་བ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤར་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །འོ་ན།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་དངོས་མེད་རྣམ་པ་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཤར་ན་རྟོག་པར་འགྱུར་བས། རྣམ་པ་གསལ་བར་ཤར་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དངོས་མེད་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་གསལ་

བར་ཤར་བའི་སྐོ་ནས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་མེད་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་མངོན་གྱུར་དུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དངོས་མེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མངོན་གྱུར་དུ་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མངོན་གྱུར་དུ་གཞལ་བའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། སངས་རྒྱས་

ཀྱི་ཡི་ཤེས་ལ་དངོས་མེད་མངོན་གྱུར་ཡིན་པ་ནི་འདོད་པ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡི་ཤེས་ལ་མངོན་གྱུར་དུ་སྣང་བས་མངོན་གྱུར་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། གལ་ཏེ་དགོས་ན། ཟས་རོ་མི་ཞིམ་པ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་རོ་མཆོག་དང་ལྡན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ལ་རོ་མཆོག་ཏུ་སྣང་བའི་

@52A ཞེས། །ཕྱིར། འདི་ལ་རོ་མི་ཞིམ་པ་རོ་མཆོག་སྣང་། ཞེས་འབྱུང་བས་སོ། །དེ་ནི་རོ་མི་ཞིམ་པའི་ཟས་རོ་ཞིམ་པར་སྣང་ཞེས་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་ཟས་རོ་མི་ཞིམ་པ་གཅིག་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསེལ་དུ་བགོད་པ་ན། རོ་བརྒྱ་དང་ལྡན་པའི་ཟས་སུ་

འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཉིད་རོ་ཞིམ་པར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན། གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་མ་ཡིན་པ་མངོན་གྱུར་ཏུ་སྣང་བ་མ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་གཞལ་བྱ་ལྷོག་གྱུར་ཡིན་པ་གཅིག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡི་ཤེས་ལ་ལྷོས་ནས་མངོན་གྱུར་དུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཉིད་མངོན་གྱུར་ཏུ་སྣང་བ་

ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་ཅེས་མཚུངས་སོ། །འོ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡི་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཕྲལ་ཤེས་སུ་ཐལ། སྤྱིར་མངོན་གྱུར་མ་ཡིན་པའི་དངོས་མེད་ལྟ་བུ་ཡང་ཁྱོད་ལ་མངོན་གྱུར་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཅི་ན། འོ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རོ་འཛིན་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་

འབྲུལ་ཞེས་སུ་ཐལ། སྤྱིར་ཟས་རོ་ཞིམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཁྲོད་ལ་རོ་ཞིམ་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྣང་ཡང་འབྲུལ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འབྲུལ་རྒྱུའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་སྣང་བ་མ་ཡིན་གྱི། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་དབང་གིས་སྣང་བ་ཡིན་པས་སོ་

ཞེ་ན། སྤྱིར་མངོན་གྱུར་མ་ཡིན་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྣང་ཡང་འབྲུལ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འབྲུལ་རྒྱུའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་སྣང་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཡེ་ཞེས་ཀྱི་ཚོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་དབང་གིས་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་

ཞེས་ལ་དངོས་མེད་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྣང་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཞེས་ཀྱིས་དངོས་མེད་མངོན་གྱུར་ཡིན་པར་གཞལ་བ་མ་ཡིན་པས། ཆོས་དེར་ཚད་མས་གཞལ་བ་ལ། ཆོས་དེ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡང་མེད་དོ། །ཚད་མ་ལ་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་

@52B ཚུལ་གྱིས་སྣང་ཡང་། ཚད་མས་དེ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པར་མ་གཞལ་བར་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། དཔེར་ན། ཉན་ཞེས་ལ་སྣའི་མི་རྟག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྣང་ཡང་། དེས་དེ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པར་མ་གཞལ་བ་བཞིན་ནོ། །འདི་ལ་སྐྱོས་པ་རྒྱ་ཆེར་ཡོད་ཀྱང་རེ་ཞིག

བཞག་གོ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །དེ་ནི་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་སྦྱོ་བཞི་པ་ཡུལ་ཅན་བློ་འཛིན་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་སྦྱོ་ནས་ཕྱེ་བ། སྣང་ཡུལ་དང་གཟུང་ཡུལ་དང་ཞེན་ཡུལ་དང་འཇུག་ཡུལ་དང་བཞི་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་དག་ལ་དགག

གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟོག་པ་ལ་སྣང་ཡུལ་མེད་དེ། ཡོད་ན་རྟོག་པ་ཡུལ་ལ་སྣང་བའི་སྐྱོ་ནས་འཇུག་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སེལ་འཇུག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་དོན་སྤྱི་ལྟ་བུ་རྟོག་པའི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་ཀྱི། སྣང་ཡུལ་

མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། འོན། རྟོག་པ་ཡུལ་ལ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་པར་ཐལ། རྟོག་པའི་དངོས་ཡུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ལ་ལན་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་ཡུལ་མེད་ན། རྣམ་རིག་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་དོན་ཡུལ་ཉིད་དུ་བདག

གིར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་གཞན་སེལ་སྒྲ་དོན་ཡིན་པར་ལན་མང་དུ་བཤད་པ་ཀུན་དང་འགལ་ལོ། །ཁ་ཅིག །སྣང་ཡུལ་དང་དངོས་ཡུལ་དོན་གཅིག་ལ། དེའི་དོན་ཀྱང་ཡུལ་དང་ཤེས་པའི་བར་དུ་རྣམ་པས་བར་མ་ཆོད་པ་ཞེས་པ་ཡིན་ཅིང་། དེས་ན་དོན་

སྤྱི་དང་ཤེས་པ་ཁོ་ན་སྣང་ཡུལ་ཡིན་ལ། ཡུལ་ཅན་ནི་རྟོག་པ་དང་རང་རིག་ཁོ་ན་ཡིན་ཚེང་། དབང་ཤེས་རྣམས་དང་ཡུལ་གྱི་བར་དུ་རྣམ་པས་ཆོད་པས། དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་རྣམ་པས་བར་མ་ཆོད་པར་རྟོགས་ན། སྐྱེས་བུ་གཅིག

@53A ཞེས། །གཞི་གཟུགས་ལ་དབྱ་གཉེན་གཉིས་ཀྱིས་ལྟ་བའི་ཚེ་ན། གཟུགས་དེ་འདོད་མི་འདོད་དུ་མའི་བདག་ཉིད་དུ་ཐལ། ལྟ་བའི་ཤེས་པ་དེ་གཉིས་གཅིག་ལ་འདོད་པར་སྣང་། གཅིག་ལ་མི་འདོད་པར་སྣང་བ་གང་ཞིག །གཉིས་ཀས་རྣམ་པས་བར་མ་

ཆོད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ཏེ། ཅ །འོ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པའི་དངོས་ཡུལ་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྟོག་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་ལྟ་བུར་སྣང་བ་གང་ཞིག །རྟོག་པས་དེ་རྣམ་པས་བར་མ་ཆོད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྟོན་འཛིན་མངོན་སུམ་

ཚད་མ་ལ་སྟོན་པོ་མངོན་དུ་བྱར་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་རྣམ་པས་ཆོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་ཁས་བླངས། འདོད་ན། ཤེས་པ་དེ་གཞན་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན། ཤེས་པ་དེ་ལ་སྐྱོག་བྱར་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་ལེན་

དགོས་པས། ཀྱི་མ་ཡོངས་པའི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན། ཅེས་བྱ་བའི་གནས་སྐབས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་གཟུགས་ལ་དབྱ་གཉེན་གཉིས་ཀྱིས་ལྟ་བའི་ཚེ། གཟུགས་དེའི་རྣམ་པ་དེ་འདོད་པའི་རྣམ་པ་དང་མི་འདོད་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་

གཟུགས་དེ་ལ་ལྟ་བའི་ཤེས་པ་གཅིག་གི་འཇིན་རྟམ་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་རྣམ་པར་སྣང་། གཅིག་གི་འཇིན་རྟམ་ལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་རྣམ་པར་སྣང་བ་གང་ཞེག །གཉིས་ཀས་ཀྱང་གཟུགས་དེའི་རྣམ་པ་རྟམ་པས་བདར་མ་ཆོད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་

གསུམ་ལ་ལན་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་། རང་རིག་རྣམ་མེད་དུ་འདོད་པ་འོག་ཏུ་དགག་པར་བྱའོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་མཚན་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་དེ། རྟོག་པས་རང་མཚན་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དོན་སྤྱི་རྟོག་པའི་

@53B ཞེན་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པས་དོན་སྤྱི་ལ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཞེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྟོག་པ་ལ་ཞེན་ཡུལ་ཡོད་པས་ཁྱབ་བོ་ཞེས་སྨྲའོ། །དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྟོག་པས་རང་མཚན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མི་སྲིད་པ་དང་། རྟོག་པས་རང་གི་དངོས་ཡུལ་ཕྱི་རོལ་ཡིན་པར་

ཞེན་པ་སོགས་སྟར་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་ཡིན་ན་རང་མཚན་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པས་ཁྱབ་ཅིང་། ཞེན་ཡུལ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པས། རྟོག་པ་དོན་མཐུན་དང་དོན་མི་མཐུན་ཀྱི་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཤེས་པའི་ཡུལ་ནི་གཟུང་

ཡུལ་དང་ཞེན་ཡུལ་གཉིས་སུ་བྱངས་ངེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ན་སྐད་ཅིག་ཅེ་ཅ་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ལ། དེའི་ཕྱིར་འཇུག་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། སྐད་ཅིག་ཅེ་ཅ་བ་རྣམས་ནི་སྐྱེས་བུས་ཐོབ་པར་མི་རྟུས་པའི་ཕྱིར། རྗེས་དཔག

གི་གཟུང་ཡུལ་ནི་སྒྲོ་བཏགས་དངོས་མེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་ལ། དེའི་ཕྱིར་འཇུག་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས། ཚད་མ་གཉིས་ཀ་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན། ཞེས་གསུངས་པས་ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཡིན་དགོས་ཤིང་། སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་ན་དངོས་པོར་

འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་རྒྱུན་ཡིན་ན། སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་པས་ཁྱབ་བོ་ཞེས་ཁས་བླངས་ནས། ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ་ནི་སྐད་ཅིག་དུ་མ་འཐུད་པ་ལ་རྒྱུན་དུ་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་དང་། དུལ་ཕུན་དུ་མ་ཚོགས་པ་ལ་རྒས་པར་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལ་

རགས་རྒྱུན་དུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་པོ་ནི། ཚད་མས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་ལ་འདོད་དོ། །མངོན་སུམ་ཚད་མས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ཡང་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་ཚད་མ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞེན་པར་བྱས་པའི་ཡུལ་ཡིན་

@54A ཞེས། །པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྒྱལ་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཤེད་ཟ། མས་བསད་པ་ལ། རྒྱལ་པོས་བསད་པར་བརྗོད་པ་བཞིན་ཞེས་ཟེར་ཏེ། །འདི་དག་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། སྐད་ཅིག་དུ་མ་ཚོགས་པ་ལ་རྒྱུན་དང་། རྟུལ་དུ་མ་ཚོགས་པ་ལ་རགས་

པར་ཐ་སྙད་བྱས་པ་དེ་དག་དངོས་པོ་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་བ་ཡིན་ནམ། རགས་རྒྱུན་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་དངོས། རགས་རྒྱུན་ཡིན་ན་དངོས་པོ་མ་

ཡིན་པར་ཐལ། རགས་རྒྱུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་དངོས། དངོས་པོ་མ་ཡིན་ན་ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་དངོས། གལ་ཏེ་དེ་དག་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་བ་མ་ཡིན་གྱི་ཚོགས་པ་ཡིན་

ལ། འོན་ཀྱང་དེ་དག་ལ་རབས་རྒྱུན་གྱི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རབས་རྒྱུན་མ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེན། འོན། ཐ་སྙད་དེ་དག་དོན་མཐུན་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན། དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རབས་རྒྱུན་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་རབས་

རྒྱུན་གྱི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དོན་མཐུན་མ་ཡིན་ན། དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རབས་རྒྱུན་གྱི་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་རྟོག་པ་དེ་དོན་མི་མཐུན་གྱི་བློ་ཐལ། དེས་ཁྱོད་ལ་རབས་རྒྱུན་གྱི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་དེ་ཐ་སྙད་དོན་མི་མཐུན་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚད་མས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་ཡིན་པ་འབྱུང་། གཞན་ཡང་། རབས་རྒྱུན་ཡིན་ན་སྤྲོ་བཏགས་ཡིན་པ་སོགས་དགག་ཟིན་ཏོ། །མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ན་ངེས་ཤེས་ཡིན་པར་འགལ་ལམ་མི་འགལ། མི་འགལ་ན། མངོན་

@54B སུམ་ནི་གང་གི་ཡང་ངེས་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་དང་འགལ་ཞེང་། མངོན་སུམ་རྟོག་བཅས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །འགལ་ལོ་ཞེན། སྟོན་འཛིན་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དྲངས་པའི་སྟོན་པོ་ངེས་པའི་རྟོག་པའི་ངེས་ཡུལ་དེ་

ཁྱོད་ཀྱི་ངེས་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོག་པ་དེས་རང་ཡུལ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ལ་ལན་མེད་དོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །རྟོག་པ་ཡིན་ན་ཁོ་ལས་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཁོའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་བོ་ཞེས་

ཟེར་བའང་མི་འཐད་དེ། རྟོག་པ་ལ་རང་གི་སྣང་ཡུལ་ཕྱི་རོལ་ལྟ་བུར་སྣང་ཡང་། དེ་ཉིད་ཕྱི་རོལ་ཡིན་པར་ཞེན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཞེན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེས་ན་སྣང་ཡུལ་དེ་དག་ཞེན་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག །ཞེན་ཡུལ་

མེད་པའི་རྟོག་པ་མི་སྲིད་པར་ཁས་བླངས་ནས། རྩོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་ལ་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་སྣྲ་བ་ནི་ནང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། སྐྱ་ལ་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་ཡོད་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། སྐྱ་རང་གིས་ཞེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནམ། སྐྱ་ཀུན་

སློང་གི་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་དེའི་བརྗོད་བྱར་གྱུར་པ་ཡོད་པས་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་ཡོད་པར་འཇོག་པ་གང་ཡིན། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། སྐྱ་བེམ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྐྱའི་སྣང་ཡུལ་ཡང་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་འབྱུང་དོ། ཁ་ཅིག །རྟོག་པ་ལ་

གཟུང་ཡུལ་ཡོད་དེ། རྟོག་པས་གཟུང་བའང་ཡིན་ཡུལ་ཡང་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅེས་སྨོས་ནས། རྟོག་པ་དོན་མི་མཐུན་ལ་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་འདོད་པའང་འདུ་བར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་རྟོག་པ་དོན་མི་མཐུན་ལ་ཞེན་ཡུལ་ཡོད་པར་ཐལ། དེས་ཞེན་

@55A ཞེས། །པའང་ཡིན་ཡུལ་ཡང་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཁ་ཅིག །རྟོག་པའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་དེ། རྒྱུ་ཡི་དངོས་པོ་མ་རྟོགས་པར། །གཟུང་བ་ཞེས་བྱ་གཞན་ཅིའང་མེད། །ཅེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར་ལྟས། རྣམ་པ་

འཇོག་པའི་རྒྱུ་ནི་ཡུལ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པས་སོ་ཟེར་བའང་མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་གཞན་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན། ཡུལ་ཡིན་ན་རྒྱུ་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཁ་ཅིག་རྣགས་པ་ཡིན་ན། དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་

ཡིན་པར་འགལ་བར་འདོད་པ་ནི་བཀག་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། སྣང་ཡུལ་དང་གཟུང་ཡུལ་དོན་གཅིག་ལ། དེ་ལ་རྟོག་མེད་ཤེས་པའི་སྣང་ཡུལ་དང་གཟུང་ཡུལ་ནི། རྟོག་མེད་ཤེས་པ་གང་ལ་ཆོས་དེའི་རྣམ་པ་གསལ་བར་དངོས་སུ་ཤར་བའི་

སྟོ་ནས་ཤེས་པ་དེའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན། རྟོག་མེད་ཤེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཟུང་ཡུལ་དང་སྣང་ཡུལ་ནི། ཕྱི་རོལ་དོན་དང་ཤེས་པ་རྣམས་ཡིན་ཅིང་། ཡུལ་ཅན་ནི། རྟོག་མེད་གཉན་དེག་གི་ཤེས་པ་ཐལ་ཆེར་དང་རང་དེག་གི་ཤེས་པ་རྣམས་

ཡིན་ནོ། །འོ་ན། དབང་ཤེས་འཁྲུལ་བ་ལ་ཡང་གཟུང་ཡུལ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དབང་ཤེས་འཁྲུལ་པ་ནི་རིགས་གཉིས་ཏེ། རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་འཆར་བ་བདག་ཏུ་དང་པོ་བསླད་པ་ཙམ་དང་། དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཉེ་བར་ཡོད་པ་ལས་སྐྱེའི། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ཉེ་བར་

ཡོད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པ་སྐྱ་ཤད་འཛག་སྣང་ལྟ་བུ་དང་། བདག་ཏུ་ན་དང་པོ་བསླད་པར་མ་ཟད། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ཉེ་བར་ཡོད་པ་ལ་ལྟོས་པ་རྣ་བ་གཅིག་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ལྟ་བུའི་དབང་ཤེས་ གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ནི་གཟུང་ཡུལ་མེད་དེ། ཁོ་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་

@55B པ་ཤར་བ་དེ། ཡུལ་ལ་རག་མ་ལས་པར་བདག་ཏུ་ན་དང་པོ་བསླད་པ་ཙམ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས། ཏུ་ན་གཉན་ཆོང་ན་ཡུལ་མེད་ཀྱང་། སྐྱ་ཤད་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་འཆར་བའི་དབང་ ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ནི་གཟུང་ཡུལ་ཡོད་དེ། མིག་མཐུན་

མོས་བཙོར་བའི་ཚོ་ནའང་རྒྱ་གཅིག་ཉེ་བར་མེད་ན། རྒྱ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྣང་བ་འཆར་མི་སྲིད་ཅིང་། རྒྱ་གཅིག་ཉེ་བར་ཡོད་པའི་ཚོ། རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་ཚང་བ་ན་རྒྱ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྣང་བ་འབྱུང་བས། རྒྱ་བ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་རྒྱ་གཅིག་ཡུལ་དུ་ཉེ་བ་ལ་རག་ལས་པར་སྣོང་

བས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱ་བ་གཅིག་ལ་གཉིས་སུ་མཐོང་བའི་ཚོ་རྒྱ་གཅིག་རྣམ་པ་ཡང་འཆར་བས་ཁྱབ་ལ། འོན་ཀྱང་རྒྱ་གཅིག་གི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མི་འཆར་བ་ནི། དབང་པོ་བསྟུན་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐྱ་ཤད་འཇོག་སྣང་སོགས་རྣམ་པ་

འཆར་བ་ཡུལ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་དབང་ཤེས་རྣམས་ལ་གཟུང་དོན་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས། སྐྱར་སྣང་དོན་མེད་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། མར་མེའི་རྩེ་མོ་ཁྱོན་བར་སྣང་བ་དང་། རྒྱ་བ་གཉིས་སྣང་སོགས་རྣམ་པ་གཅིག་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་ཉེ་བར་ཡོད་པ་ལ་ལྟོས་པའི་དབང་

ཤེས་འབྱུལ་བ་རྣམས་ལ། གཟུང་དོན་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས། མར་མེ་ཙམ་གྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྩོག་མེད་ཤེས་པའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པ་ལ་གཟུང་དོན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་དོན་ཡིན་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དགོས་པར། དོན་

བྱི་སྡོབས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཅེས་སོགས་གཞུང་རྫ་འགྲེལ་དུ་མས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་པའི་གཟུང་ཡུལ་ནི། རྟོག་པ་རྣམས་ལ་རང་རང་གི་མདུན་ན་འདུག་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དོན་སྤྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་སྣང་བའི་ཡུལ་གང་

@56A ཞེས། །ཡིན་པའོ། །དེས་ན་རྟོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྣང་ཡུལ་གཟུང་ཡུལ་ནི་སྒྲ་དོན་ཁོ་ནའོ། ཤེས་པ་དེས་བཟུང་བའི་ཡུལ་ཡིན་པས་གཟུང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་དགོས་པ་མ་ཡི་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲ་མི་

རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་གཟུང་དོན་དུ་ཐལ། དེས་གཟུངས་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་གཟུང་དོན་མིན་པར་ཁྱོད་རང་འདོད་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ཞིང་། ལུང་རིགས་ཀྱིས་ཀྱང་གནོད་ལ། འགའ་ཞིག་དངོས་དང་བརྒྱུད་པའི་བཟུང་དོན་གྱི་དབྱེ་བ་བྱེད་

པ་ནི་ལྟ་དག་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེན་ཡུལ་ནི་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཐྱུར་པ་སྟེ། དཔེར་ན། བུམ་པ་ཉིད་བུམ་པའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་རྟག་པའི་ཞེ་ན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་སྟངས་དོན་དང་

མཐུན་པ་རྣམས་ལ་ཞེན་ན་ཡུལ་ཡོད་ལ། སྒྲ་རྟག་འཛིན་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་སྟངས་དོན་དང་མི་མཐུན་པ་རྣམས་ལ་མེད་དོ། །འཇུག་ཡུལ་ནི། ཚད་མས་དོངས་སུ་བཅད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གནས་པའི་ཚོས། ཡུལ་ཅན་ནི་ཚད་མ་གཉིས་དང་། དེ་དག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་སྐྱེས་བུ་

རྣམས་ཡིན་ལ། ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་ན་རང་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་མ་ཁྱབ་ནི་འོག་ཏུ་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཁ་ཅིག། ཚད་མ་འཇུག་ཡུལ་སྟོན་བྱེད་ཡིན་ཀྱི་ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། ཚད་མས་བསྟན་པའི་འཇུག་ཡུལ་དེ་ལ་ཚད་མར་རང་གིས་

འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་ཡུལ་བསྟན་པ་ཙམ་ནི་ཚད་མ་འགགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞུགས་པ་ན་སྔར་བསྟན་པའི་ཡུལ་འགགས་པའི་ཕྱིར་སྣམ་དུ་བསམས་མོད། དེ་ནི་སྐྱེས་བུ་ལ་ཡང་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་སོ། །འདི་དག་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མིང་ཡང་

@56B མངས་པར་འགྱུར་བས་མ་བྱིས་ལ། འགའ་ཞིག་འོག་ཏུ་བསྟན་པར་བྱའོ། །སྨོས་པ། རྣམ་དཔྱོད་མཚུངས་མེད་ལྟག་བསམ་སྐྱེས་བུ་དེས། །རིགས་པའི་ཚོན་ཆ་ཁ་དོག་མདངས་བཀྲ་བས། །འཇམ་དབྱངས་པར་གྱིས་ལེགས་བཤད་ས་འཛིན་ལ། །ཞེས་བ་

མ་ལུས་རི་མོར་བྱིས་པ་བཞིན། །དགག་སྒྲུབ་གང་ཤེགས་རྟེ་བསྒྲིད་པའི་རྒྱང་ཤུགས་ཀྱིས། །ཕས་རྐོལ་སྦོའས་པའི་རགས་རིའཛིག་བྱེད་པ། །བདག་བོ་འདབ་བཟང་དབང་པོའི་གཟི་བརྗིད་འདི། །མཁས་རྦྲེམ་ལགས་འགྲོའི་ཚོགས་ཀྱིས་བཟོད་པར་དགའ། །ཞེས་

བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་བཅད་པའོ། །ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།དེ་ནི་གཉིས་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་བློའི་རམ་པར་གཞག་པ་བཤད་པར་ཡ་སྟེ། དེ་ཡང་བློ་དང་ཤེས་པ་དག་སེམས་དག་རིག་པ་ཞེས་བྱ་

བ་རྣམས་དོན་གཅིག་ལ། བློའི་མཚན་ཉིད་མྱོང་བར་སྐྱེས་པའོ། དབྱེ་བ་ལ་དབྱེ་སྒོ་གཉིས་ལས། དབྱེ་སྒོ་དང་པོ་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཚད་མིན་གྱི་བློ་དང་། ཚད་མ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྟོག་པ་དང་། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་གཉིས་རྟོག་པ་ལ་མཚན་ཉིད་

དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོའི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད། སྒྲ་དོན་འདྲེས་འཛིན་གྱི་ལོ་ཞེས་ཟེར་ཅེང་། ཁ་ཅིག་འདྲེས་པའམ་དཔེར་རྩང་བ་འཛིན་པའོ། །འདྲེས་པ་གཅིག་པུ་སྟོས་ན། བརྗ་མ་བྱང་བའི་རྟོག་པ་ལ་མ་ཁྱབ་པར་འགྱུར་ལ། རྩང་བ་གཅིག་པུ་སྟོས་

ནང་རྟལ་བྱང་བའི་རྟོག་པ་ལ་མ་ཁྱད་པར་འགྱུར་ཞིང་། འདྲེས་པའི་དོན་མིང་དོན་གཅིག་ལྟ་བུར་སགཝ་བའི་ཞེས་ཟེར་ལ། ཀྱིས་ཀས་ཀྱང་། སྒྲ་དོན་འདྲེས་འཛིན་ཞེས་པའི་སྒྲ་དོན་ནི། སྒྲ་སྤྱི་དང་དོན་སྤྱི་ལ་འདོད་དོ། །རྟོག་པ་ལ་དབྱེ་ན། སྒྲ་སྤྱི་རྟུང་པ་འཛིན་པ་དང་།

@57A ཞེས། །དོན་སྤྱི་རྟུང་པ་འཛིན་པ་ཞེས་སོགས་མང་དུ་སྣ་མོད། འདི་དག་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་སྒྲ་སྤྱི་དང་དོན་སྤྱི་འདྲེས་པཨམ། འདྲེར་རྟུང་བར་འཛིན་པ་སོགས་ཡིན་ན། སྒྲ་རྟུང་པ་འཛིན་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་པ་འབྱུད།

གཞན་ཡང་། འདྲེར་རྟུང་བས་བརྗ་ལ་བྱང་བའི་རྟོག་པ་ལ་མ་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་དང་། འདྲེས་པའི་དོན་མིང་དོ་གཅིག་ལྟ་བུར་སྣང་བ་ལ་འདོད་པཨང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན། འདྲེར་རྟུང་བའི་དོན་ཀྱང་མིང་དོན་གཅིག་ལྟ་བུར་སྣང་དུ་རྟུང་བ་ལ་འདོད་དགོས་

ཤེད། བརྗ་བྱང་བའི་རྟོག་པ་ལ་མིང་དོན་གཅིག་ལྟ་བུར་སྣང་བ་དང་། དེ་ལྟར་སྣང་དུ་རྟུང་བ་མ་ཡིན་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། སྒྲ་དོན་ཞེས་པཨང་སྒྲ་སྤྱི་དང་དོན་སྤྱི་ལ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན། ཤེས་གང་གང་ལ་སྒྲ་དོན་འཛིན། །དེ་ནི་དེ་ལ་རྟོག་པ་

ཡིན། །ཅེས་པའི་སྒྲ་དོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཀྱང་དེ་ལྟར་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན། རང་གི་གོ་བོ་སྒྲ་དོན་མིན། །ཞེས་འང་རང་གི་གོ་འོ་སྒྲ་སྤྱིའང་མི་དོན་སྤྱིའང་མིན། ཞེས་པ་ལ་འཆད་དགོས་ནའང་། ཚུལ་འདི་ནི་ཕིན་ཏུ་མི་མཛེས་པའོ། །དེས་ཁ་རང་ལུགས་ལ་རྟོག་པའི་

མཚན་ཉིད་།སྒྲ་དོན་འཛིན་པའི་ཚེ། དེ་ལ་སྒྲ་དོན་ནི། སྒྲ་སྤྱི་དོན་སྤྱི་ཞེས་སོ་སོར་འབྱེད་རྒྱུ་མིན་གྱི། རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་ལ་སྒྲ་དོན་དུ་བྱས་པ། སྒྲ་དོན་ཆོས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ། ཞེས་པའི་སྒྲ་དོན་དེ་ཡིན་ནོ། །འོན། རྣམ་རིས་ལས། རྟོག་པ་ནི་རྫོད་པ་དང་འདྲེར་

རྟང་བར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཅེ་ན། དེའི་དོན་ནི། རྟོག་པ་ལ་སྒྲ་དོན་སྣང་ཞིང་། སྒྲ་དོན་དེ་ཡང་བརྗོད་དབྱེས་སུ་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྫོད་པ་དང་འདྲེར་རྟང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་ལ་རྫོད་པ་དང་འདྲེར་རྟང་བ་སྣང་ཞེས་བྱ་

@57B བ་ཡིན་གྱི། སྒྲ་སྤྱི་དང་དོན་སྤྱི་འདྲེར་རྟང་བར་སྣང་ཞེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། དགོས་པའི་དབང་གིས་དབྱེ་ན། མིང་སྤྲོར་རྟོག་པ་དང་། དོན་སྤྲོར་རྟོག་པ་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། བརྗོད་བྱས་ཀྱི་མིང་དང་ཐ་སྙད་དུས་ཀྱི་དོན་སྤྲུར་ནས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ།

དཔེར་ན་དཀར་ཟལ་འདི་བ་ལང་ངོ་སྣམ་དུ་འཛོམ་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། ཁྱད་གཞིའི་དོན་དང་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་དོན་སྤྱར་ནས་འཛོམ་པའི་རྟོག་པའོ། །དཔེར་ན། སྐྱེས་བུ་འདི་དབྱུག་པ་ཅན་ནོ་སྣམ་དུ་འཛོམ་

མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་པ་ལ་བློ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་སྐོར་ནས་དབྱེ་ན། མ་རྟོགས་པའི་རྟོག་པ་དང་། ངེས་ཤེས་གཉིས། དག་པོའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་ཞེ་ན་སྟངས་ཆེད་མས་དངོས་སུ་འགོག་ནུས་ཀྱི་བློ། །དབྱེ་ན། ལོག་རྟོག་དང་།

ཐེ་ཚོམ་གཉིས། དང་པོ་དང་། རྟོག་པ་ལེགས་ཤེས་དོན་གཅིག་ཅིང་། དེའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་ཞེ་ན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ཐ་སྙད་དུའང་མ་གྲུབ་པའི་རྟོག་པ། འདི་དང་སྦྲོ་འདོགས་ཀྱང་དོན་གཅིག་ཅིང་། དཔེར་ན། སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ལྟ་བུའོ། །ཁ་ཅིག་ལོག་རྟོག་ཐམས་ཅད་

འཛིན་སྟངས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པར་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། སྒྲ་ཕལ་ཆེར་རྟག་ལས་ཆེ་སྣམ་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའང་ལོག་རྟོག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་མི་ནུས་ ཏེ། སྒྲོ་འདོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། ལོག་རྟོག་དང་ཐེ་

ཆོོམ་འགལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཐེ་ཆོོམ་གྱི་མཚན་ཉིད། རང་གི་འཛིན་སྐངས་མཐའ་གཉིས་སུ་དོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བློ་དབྱེ་ན། སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་གམ་སྣམ་པ་ལྟ་བུ་དོགས་པ་ཡོོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཆ་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཚལ་ཆེར་མི་རྟག་ལས་ཆེ་

@58A ཀ།། །། སྣམ་པ་ལྟ་བུ་དོན་འགྱུར་དང་། ཚལ་ཆེར་རྟག་ལས་ཆེ་སྣམ་པ་ལྟ་བུ་དོ་མི་འགྱུར་བ་གཉིས་ཀྱིས་(BSPU)ས་པའི་ཐེ་ཆོོམ་ཡོོགས་གང་རུང་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཤེས་ཆེར་ཡོོགས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །ཁ་ཅིག །ཁྱོོད་པ་རྣིང་པ་ནི་

ཆུ་ཡོད་ངེས་སྣམ་པ་ལྟ་བུ་ཡང་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཐེ་ཆོོམ་དུ་འདོད་མོད། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཐེ་ཏོསྒ་ཞེས་པ། བག་ལ་ཉལ་ཡང་ཡིན་ཐེ་ཆོོམ་ཡང་ཡིན་པས། བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཐེ་ཆོོམ་ཞེས་པ་ཡིན་ནམ། དཔལ་ཐེ་ཆོོམ་གྱི་རྣམ་པར་མདུ་ཀྱང་རང་གི་

འཛིན་སྐངས་ལྟར་གྱུབ་པ་ལ་གནོོད་བྱེད་མཐོང་བའམ། བརྗོོག་ཕྱོོགས་ལ་སྐྱབ་བྱད་མཐོང་བ་ན་ཐེ་ཆོོམ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས་བག་ལ་ཉལ་ཀྱི་ཐེ་ཆོོམ་ཞེས་བརྗོོད་པ་ཡིན། དང་པོོ་མི་རིགས་ཏེ། བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཀྱེན་དག་ཕྲད་ན་འབྲས་བུ་སྐྱེད་རྒྱུ་གི་རྒྱས་པའི་ངོོ་བོོ་ཙམ་ཡིན་

པས་དམིགས་རྣམ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ། རྟོག་པ་དོན་མི་མཐུན་ཡིན་ན། བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཐེ་ཚོམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐེ་ཚོམ་གྱི་བག་ལ་ཉལ་ཞེས་པ་ནི། རྒྱུན་དང་ཕྲད་ན་ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་རྩང་གི་ནུས་པ་ས་བོན་གྱི་ངོ་བོ་

ཙམ་དམིགས་རྣམ་མི་འཛིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཞེག་ཡིན་པས། ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་གྱི་ཐེ་ཚོམ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ངེས་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཚད་མ་ཡིན་པའང་ཚན་ཐེ་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་བའི་ཕྱོགས་ཞིག། རང་ཡུལ་ངེས་པའི་སྒོ་ནས་འཛིན་པ། དབྱེ་ན། རྗེས་དཔག་

ཚད་མ་དང་། བཅད་ཤེས་གཉིས། དང་པོ་ནི་འོག་ཏུ་ཤད་པར་བྱའོ། །བཅད་ཤེས་ལ་དགག་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྗེས་དཔག་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ལ། རྗེས་དཔག་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་མན་ཆད་བཅད་ཤེས་ཡི་ཏེ། ཚད་མ་

@58B སྔ་མས་བཟུང་ཟིན་མ་བཟེད་པའི་དོན་འཛིན་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་ཟེར་རོ། །འདི་ནི་མི་འཐད་དེ། བྱས་པའི་རྟགས་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་རྗེས་སུ་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་ལོ་སྐྱེས་པ་ནི་རྗེས་དཔག་མིན་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་ངེས་པ་དྲན་

བ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་གྱི། རྟེས་དཔག་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་དེས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ཚུལ་གསུམ་དུན་པ་ལས་བརྒྱུད་ནས་སྐྱེས་པའི་ཚྭ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་རྟེས་དཔག་ཏུ་འགྱུར་ན། ཕུང་པོ་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས།

པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་རྟེས་དཔག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྟེས་དཔག་ཚད་མའི་རྟེས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཚྭ་ནི་རྟེས་དཔག་མ་ཡིན་པས། རྟེས་དཔག་ཡིན་པའི་བཅད་ཤེས་མི་སྲིད་དོ། །ཁ་ཅིག། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་

ཀྱི་རྟེས་དཔག་ཚད་མ་མི་རྟག་པ་ལ་བཅད་ཤེས་སུ་འདོད་པཁང་མི་འཐད་དེ། མི་རྟག་པ་སྟར་འེན་པ་དེ་ཉིད་དུན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འེས་པ་མ་ཡིན་གྱིས་འེས་པ་མ་ཡི་གྱི། མི་རྟག་པ་སྟར་སྒྲ་དང་འབྲེལ་བར་མ་འེས་པ་དེ་ཉིད་གསར་དུ་འེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་རྟག་པ་འེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག།

མངོན་སུམ་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱང་བཅད་ཤེས་སུ་འདོད་པ་ནི་མ་བརྟགས་པ་སྟེ། བཅད་ཤེས་ནི་སྟར་འེན་ཟུང་ཡུལ་དུན་པའི་ཚྭ་ཡིན་ལ། དུན་པའི་ཚྭ་ཡིན་ན་རྟོག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལྟ་མིན་པར་ཚད་མ་སྟ་མས་བཟུངས་ཟིན་ཟཻན་པ་ཙམ་གྱིས་བཅད་

རྗེས་སུ་འགྱུར་ན། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་མན་ཆད་ཐམས་ཅད་བཅད་ཤེས་སུ་ཐལ་བ་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་སོགས་མཐའ་ཡས་པའི་གནོད་བྱེད་ཡོད་ཀྱང་འོག་ཏུ་བསྟན་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་རང་

@59A ཞེས། །ལུགས་ནི། བརྒྱང་བ་འཛིན་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ནི། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་ལྟ་ཤ་ཀཱ་རུན་གསུམ་སོགས་ཀྱིས་མཐུན་པར། བཅད་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་དྲན་པ་ཡིན་པར་བཤད་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་ཀྱང་། ཅད་ཤེས་འདས་པ་དྲན་པ་ཡིན། ཅེས་སོགས་

གསུངས་པ་ཡིན་པས། བཅད་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་དྲན་པར་འདོད་པ་ལ་ནི། ཁོ་བོ་ཅག་རིགས་པ་ཤེས་པ་ཕལ་ཆེ་བ་དགོངས་པ་གཅིག་དང་དབྱངས་གཅིག་གོ། དེས་ན་བཅད་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྟ་མས་དེས་ཟིན་ཀྱི་དོན་དེ་ཉིད་སྣང་དྲན་པའི་སྐོ་

ནས་ངེས་པའི་སྐྱོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་རྟོག་མེད་འོག་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རང་གི་བདག་རྟེན་དབང་པོ་སྣང་པའི་སྟོབས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསལ་བར་སྣང་བའི་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ། ཁ་ཅིག། རང་གི་བདག་རྟེན་དབང་པོ་བསྣང་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག

བྱེད་པའི་ཤེས་པ། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྒྱ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་སྒྲོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མཐང་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་ལ་དབྱེ་ན། མཐལ་མེ་སྒྱུར་དུ་བསྐོར་བ་ལས་འཁོར་ལོར་སྣང་བའི་མིག

ཤེས་ལྟ་བུ་དབྱིབས་ལ་འཁྲུལ་པ་དང་། དྲང་དཀར་པོ་སེར་པོར་སྣང་བའི་མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་ཁ་དོག་ལ་འཁྲུལ་པ་དང་། གྱུར་ཁུགས་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷོན་ཤིང་འགྲོ་བར་སྣང་བ་ལྟ་བུ་བྱ་བ་ལ་འཁྲུལ་པ་དང་། རྒྱ་བ་གཅིག་གཉིས་སུ་འཁྲུལ་པའི་མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་གྲངས་ལ་

འཁྲུལ་པ་དང་། སྐྱ་ཤད་འཛིག་སྣང་གི་མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་ངོ་བོ་ལ་འཁྲུལ་པ་དང་། ནམ་ཕྱེད་ན་ཉི་མ་ཤར་བར་སྣང་བའི་རྨི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་དུས་ལ་འཁྲུལ་བ་དང་། རྒྱ་དམ་གྱི་ཐད་དུ་རྒྱུ་རིང་རིང་པོ་ནས་བལྟས་པའི་ཚེ་གོང་བུ་ཆུང་དུ་ཡང་ཆེན་པོར་སྣང་བའི་མིག་ཤེས་

@59B ལྟ་བུ་ཚད་ལ་འཁྲུལ་པའི་ཤས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་དོ། །འདི་དག་ལས་རྨི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ནི་ཡིད་ཤས་ཡིན་ལ། གཞན་རྣམས་དབང་ཤེས་ཡིན་ཅིང་། ཁ་ཅིག། ཉི་མ་རྣབ་ཀྱི་རི་རྩེ་ལ་འདར་བར་སྣང་བ་ལྟ་བུ་ཡང་འཁྲུལ་བར་བཞེད་པ་འཐད་པར་མ་མཐོང་སྟེ། ཉི་མ་རིའི་རྣབ

ཀུ་ཡུལ་བར་ཉེ་བའི་ཆེ། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྣང་ཞེས་ཀྱིས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་རིའི་བར་གྱི་ནམ་མཁའ་མ་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི། ཉི་མ་དང་རི་རྩེ་འཇར་བར་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་བ་མང་ཡང་རེ་ཞིག་བཞག་གོ། གཉིས་པ་ཚད་མ་ལ།

མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དག་གི་གཞག་གཉིས་ལས། གཞན་ལུགས་དག་ག་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་དུ། ཚད་མ་སྣུམ་མེད་ཅན་ཞེས་པ། ཞེས་པ་དང་། མ་ཤས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་། ཞེས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་རིམ་པ་གཉིས་གསུངས་པའི་དོན་

ལ། སྒོབ་དཔོན་ལྷ་ཤཱཀ་གཉིས་ན་རེ། གཉིས་ཀས་ཀྱང་མཚན་ཉིད་ཡོངས་རྫོགས་རེ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། །དེ་ཡང་སྤྱ་མ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་བསྟན་བཅོས་ལ་གྲགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མངོན་ཏེ། སྒོབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློས། དེ་བས་ན་

དེ་ལྟར་ཆེད་མའི་མཚན་ཉིད་མི་སྣུ་བ་གཅིག་ཅིག་བཤད་དོ། །མ་ཞེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་གཞན་མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་འགྲལ་བཤད་དུ་ཤྲཱ་ཀྱ་བློས། གཞན་མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པས་འདི་ནི་གཅིག་ཡིན་ལ། འདི་

ནི་གཞན་རྣམ་པ་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་སོ། །ཚུལ་འདི་ནི་འཐད་པར་མི་སེམས་ཏེ། གཞུང་སྔ་མས་གསར་དུ་མི་སྣུ་བའི་ཤེས་པ་མཚན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ན། སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་ལ་བསྟན་བཅོས་ལ་གྲགས་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་དང་། ལོག་

@60A ཞེས། །རྟོག་སེལ་སོགས་གང་གི་ཡང་ཁྱད་པར་དབྱེ་མི་རྟུས་ཤིང་། མི་སྣུ་བའི་ཤེས་པ་ཙམ་མཚན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ན། བཅད་ཤེས་ཀྱང་ཚད་མར་ཐལ་བས་མཚན་མར་ཐལ་བས་མཚན་ཉིད་སྒྲུབ་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟ་དབང་བློའི་འདོད་པ་འདི་ལ།

རིགས་གཏེར་དུ། མཚན་ཉིད་གཉིས་ཀྱིས་འཛོག་ན་ནི། །མཚོན་བྱ་དེ་ཡང་གཉིས་སུ་འགྱུར། །ཞེས་པའི་སྒྲོན་བརྗོད་པའི་དོན་ལ། རྗེས་འབྲངས་དགག་ན་རེ། མཚོན་བྱ་ཚད་མ་གཉིས་སུ་ཐལ། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པར་འཆད་མོད། དེ་ལྟ་ན་རང་ལ་

ཡང་། མཚོན་བྱ་བསྟུབ་བྱ་དེ་གཉིས་སུ་ཐལ། དེའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅེས་བརྗོད་ན་འཁོར་གསུམ་ལ་ལན་མེད་དོ། །དེས་ན་ཁོ་བོ་ནི་ཆོས་རྗེའི་བཞེད་པ་འདི་ལྟར་སྣུ་སྟེ། ལྟ་དབན་བློའི་འདོད་པ་གཞུང་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀས་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་རེ་སྟོན་ན། དེ་གཉིས་

ལ་དགོས་པ་ཐ་དད་ཡོད་པར་མི་འཐད་པས་མཚན་ཉིད་རྣམ་གྲངས་པ་སྟེ། མཚན་ཉིད་གཉིས་ཀས་མཆོན་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་དོན་ལྡོག་གཉིས་ཀྱིས་ངེས་པར་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཆེད་མའི་རང་ལྡོག་ཀྱང་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །སྒོ་དཔོན་རྒྱན་

མཁན་པས། སྔ་མ་ཐ་སྙིད་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཕྱི་མ་དོན་དམ་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་དེ་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་མིན་ན། དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མར་ཐལ། རང་

གི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་སླུ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་སླུ་བའི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ན། དོ་དམ་པའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་མིན་པར་ཐལ། རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་སླུ་བའི་ཕྱིར་

རོ། །ཅི་སྟེ། སླུ་མི་སླུ་གང་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེན་མཚད་མ་ལ་རང་གི་གཞལ་

@60B བྱ་ལ་སླུ་མི་སླུ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱང་གསུམ་ཡོད་ན། གཞལ་བྱ་ལ་ཚད་མས་གཞལ་བ་ལྟར་གྲུབ་མ་གྲུབ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱང་གསུམ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །སྒྲ་རབས་པ་

དག་བྱམ་ཟེ་ཆེན་པོ། །བདེན་པའི་དོན་རྟོགས་ཆོས་གསུམ་ལྡན་ཚད་མའི་མཚན་

ཉིད་དུ་བཞད་ལ། ད་ཡང་ཆས་གསུམ་ནི་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་སྤར་མ་རྙོགས་པ་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་འབྱུལ་བ། བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྒོ་འདོགས་སེལ་བའོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། ཚོག་གི་སྒྲ་སྒོག་པ་ཙམ་ཞིག་སྐྱེ་པོར་ཟད་དེ། བྱམ་ཟེ་ཆེན་པོའི་གཞུང་འོད་དུ་འགྱུར་

བ་གང་ན་ཡང་རྒྱར་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་བྱམ་ཟེ་ལྟར་བཞེད་པའི་ཁུངས་གང་ཡང་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྒོག་དཔོན་ཆོས་མཆོག། མི་སྣུ་བ་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞེད་ལ། ཁྱད་པར་གསུམ་ནི། ངེ་བོའི་ཁྱད་པར་དོན་ཐོབ་

བྱད་ཀྱི་རྒྱས་པ་དང་ལྡན་པ། ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་འཇུག་ཡུལ་ཐོབ་པ། བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དོན་ཡོངས་སུ་གཅོད་བྱེད་ལ་གནས་པའི་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། མ་ཁྱབ་པ་གཅོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུར་གཅིག་ཁ་བསྐང་བར་བྱའོ་ཞེས་བཞེད་དོ།

ཞེས་སྔ་མ་དག་ལ་བྱགས་སོ། །འདི་ལྟར་སྒྲ་བས་འགྲེལ་པ་མཁན་པོའི་དགོངས་དོན་རྟོགས་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པར་གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒོག་དཔོན་ཆོས་མཆོག་ནི། ཚད་མ་ལ་འཇུག་ཡུལ་ཐོབ་པ་དགོས་པར་བཞེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འདི་དག་གིས་ཡོངས་སུ་བཅད་

ནས་འཇུག་པ་ན་དོན་བྱ་བ་ལ་སྣུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། ཁོས་འཇུག་ཡུལ་དེ་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེས་བུའི་འཇུག་ཡུལ་དེའི་གནས་ལུགས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱས་པ་ལ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཐད་ལྡན་ལས། ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ནི་འཇུག།

@061A ཞེས། །པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ཡང་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། དའི་ཕྱིར་ཚད་མ་ཐམས་ཅད་ནི་མ་རྟོགས་པའི་དོན་ཅན། ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །མ་ཁྱབ་པ་གཅོད་

པ་ཁ་བསྐང་བར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྟོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གི་གཞུང་གང་ནའང་ཟུར་ཙམ་ཡང་མེད་པས་སྤྱ་མ་དག་གིས་བ་བཅོལ་བྱས་པར་ཟད་དོ། །ཡང་བོད་ཁ་ཅིག །སྤྱར་མ་རྟོགས་པའི་དོན་བདེན་པ་ལས་བརྒྱལ་པའི་སྟོ་འདོགས་དང་འགལ་བ་ཚད་མའི་

མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་སྨོ་བ་ནི། ཕྱུན་པ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་མི་སྲིད་པར་འདོད་དགོས་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་རྣམ་པར་ཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཁ་ཅིག །ཚད་མ་སྨྲ་མེད་ཅན་ཞེས་པ། །ཞེས་པས། རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་གསར་དུ་མི་སྨྲ་བཅན་གྱི་ཤེས་པ། ཚད་མའི་མཚན་

ཉིད་དུ་བསྟན་ལ། མ་ཤས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་། ཞས་པས་མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་སྟན་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྔ་མ་ལ་ཁྱབ་ཆེས་པ་སྤྱོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྔ་མ་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་པ་ལ། འོན། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པའང་ཚད་མར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྨྲ་བ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཡིན་པས་

ཀྱང་གི་དོན་ཀྱང་། སྔ་མ་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་གི་ཤེས་པ་ལ་མ་ཁྱབ་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་མ་ཟད། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ལ་ཁྱབ་ཆེས་པའི་སྐྱོན་ཀྱང་མེད་ཅེས་པ་ཡིན་རོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། །འདི་ནི་མི་འཐད་དེ། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ལ་ཁྱབ་ཆེས་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་བ་འཇིག་

ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ནི། མི་འདོད། ཅེས་པས་སྤྲངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ད་སྤྲོང་མི་རུས་ན། སྐྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་། མངོན་པར་འདོད་པ་སྟོན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་ཀྱང་སྐྱ་བྱུང་ཤེས་པ་ལ་མ་ཁྱབ་པའི་སྐྱོན་སྤྲོང་མི་རུས་པར་འགྱུར་རོ། །ཁ་ཅིག །ཚད་མ་སྨྲ་མེད་ཅན་ཤེས་

@061B པ། ཞེས་པས་མཚན་ཉིད་མདོར་བསྟན། དོན་བྱེད་རུས་པར་གནས་པ་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་བར་བཤད། མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་། ཞེས་པས་དོན་བསྟུས་པ་ཡིན་ལ། ཀྱང་གི་དོན་ནི། སྔ་མས་མ་ཁྱབ་ཁྱབ་ཆེས་མི་སྲིད་གསུམ་གྱི་སྐྱོན་སྤྲོང་རུས་པར་མ་ཟད། མ་ཤེས་

དོན་གསལ་གྱིས་ཀྱང་སྤོང་ནུས་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཞུང་སྐྱེ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏོ། །དེ་ལ་འདི་ཏི་སྟེ། གཞུང་སྐྱ་མས་མ་ཁྱབ་ཁྱབ་ཆེས་མི་སྲིད་པའི་སྐྱོན་སྤོང་ནུས་པར་མ་ཟད། གཞུང་ཕྱི་མས་ཀྱང་སྤོང་ནུས་ཞེས་པ་ཡིན་

ནམ། གཞུང་སྐྱ་མས་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་སྐྱོན་གསུམ་པོ་མེད་པར་མ་ཟད། ཕྱི་མས་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཡང་སྐྱོན་གསུམ་པོ་མེད་ཅེས་པ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་གསར་དུ་མི་སྣུ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་པ་ལ་མ་

ཁྱབ་ཁྱབ་ཆེས་མི་སྲིད་ཀྱི་སྐྱོན་འབྱུང་བ། ཚད་མ་སྣུ་མེད་ཅན་ཤེས་པ་ཞེས་པས་སྤྱངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཏོ། །དེ་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་དུ། སྤྲ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ལྟག་མ་རྣམས་བརྩམས་པ་དགོས་མེད་དུ་འགྱུར་ཏོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། གཞུང་སྐྱ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱིས་

བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་གཅིག་ཏུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་གསར་དུ་མི་སྣུ་བའི་ཤེས་པ་ཞེས་པ་དེས་སྐྱོན་གསུམ་སྤོང་ནུས་པར་མ་ཟད། རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་གསར་དུ་མི་སྣུ་བའི་ཤེས་པ་ཞེས་པ་དེས་ཀྱང་སྤོངས་ནུས་ཞེས་པར་འཆད་དགོས་པས། ཤིན་ཏུ་

སྐྱོན་ཆགས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་གིས་གཞུང་སྡུམ་གཉིས་ཀྱི་ཁྲད་པར་ལ་ལོག་པར་རྟག་པ་བཀག་ནས། དཀོ། མེ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཅས་པའི་ཚོག་གི་དོན་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདིའི་

@062A ཞེས། །དོན་ཅས་པའི་ཚོག་གིས་ནི་དེ་ན་རང་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་ཡིན་པས། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་སྔར་མ་ཤེས་རྟོགས་པའི་དོན་རང་མཚན་རྟོགས་པའི་བློ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཚད་མ་ཡིན་ན་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཅིང་། འདུས་མ་བྱས་

ནམ་མཁའ་དངས་མེད་དུ་འཇལ་བའི་རྗེས་དཔག་གི་འཇུག་ཡུལ་ནི། ནམ་མཁའ་དང་དངོས་མེད་ཀྱི་ཚོགས་དོན་གྱི་དག་གཞི་རང་མཚན་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དོན་བྱེད་པས་སྟོང་པའི་རྟགས་ལས་རྟག་པ་བྱས་པས་སྟོང་པར་འཇལ་བའི་རྗེས་དཔག་གི་འཇུག་ཡུལ་ནི། བྱས་པས་

སྟོང་པའི་རྟག་པ་ལས་ལོག་པའི་བྱས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་བྱས་པ་རང་མཚན་པའོ་ཞེས་ཟེར་ཅིང་། དག་གཞི་རང་མཚན་དང་རྟག་པ་ལས་ལོག་པའི་བྱས་པ་སོགས་ཚད་མ་དེ་དག་གི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་ཀྱང་། གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོན། རང་གི་ཡུལ་

ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་ན། རང་གི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ་བམ་མ་ཁྱབ། མ་ཁྱབ་ན་རྟག་པ་ལས་ལོག་པའི་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་འཇལ་བའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་གཞལ་བྱར་ཐལ། དེའི་

འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་མོ། །མ་ཁྱབ་ན། རང་གི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་ན་གཞི་གྲུབ་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་ན་རང་གི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།

རྟགས་དངོས། འདོད་ན། རང་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་འབྱུད། མ་ཁྱབ་ན། གཞི་གྲུབ་དང་གཞལ་བྱ་དོན་གཅིག་པར་འདོད་པ་འབྱུད། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དགག་བྱ་འགོག་པ་དགག་གཞི་རང་མཚན་ལ་ལྷོས་དགོས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དགག་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་

@062B རྗེས་དཔག་ཡིན་ན་དགག་གཞི་རང་མཚན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས་འདོད་ན། རྟག་པ་ལ་རང་མཚན་འགོག་པ་དགག་གཞི་རང་མཚན་ལ་ལྷོས་དགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཚ་རྟག་པ་དང་རང་མཚན་གྱི་ཆོགས་པ་དགག་གཞི་རང་མཚན་གྱི་སྟེང་དུ་འགོག

གཞན། དེ་ལྟ་ན། རྒག་པ་རང་མཚན་ཡིན་པ་འགོག་པ་ན། རྒག་པ་དང་རང་མཚན་གྱི་ཚོགས་དོན་གཞི་གཞན་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་འགོག་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་ན་སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་པ་

གཞི་གཞན་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་སྐྱབ་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། རྒག་པ་རང་མཚན་ཡིན་པ་འགོག་པ་ན་རྒག་པ་དང་རང་མཚན་གྱི་ཚོགས་པ་གཞི་གཞན་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་འགོག་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྒག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་

ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་འཇལ་བའི་ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་ན། རྟགས་དེའི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ། རྒག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་འཇལ་བའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ་རྒག་པ་ཡས་ལེག་པའི་བྱས་པ་རང་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལན་མེད་དེ། །འདི་དག་ལ་

གཅོད་བྱེད་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་ཡི་གེ་མངས་པར་འགྱུར་པས་མ་བྱིས་སོ། །ཁ་ཅིག །ཚད་མ་དེ་དག་གི་འཇུག་ཡུལ་ནི། ཚད་མ་རང་རང་གི་གཟུང་རྣམ་ལ་འདོད་དོ། །དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་ནི་ཤེས་པ་རང་རང་ཁོ་ན་ཡིན་པས་རང་ཉིད་རང་

གི་འཇུག་ཡུལ་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། རང་གི་གཟུང་རྣམ་རང་གི་ཡུལ་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་ངན་འདི་འོག་ཏུ་དགག་པར་བྱའི། །ཁ་ཅིག །འཇུག་ཡུལ་ཐོབ་པའི་དོན་ཀྱང་། ཡུལ་དོན་གཉིར་གྱི་སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་ལ་ཡུལ་དེའི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་

@063A ཞེས། །ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ངེས་པ་སྐྱེས་པའོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། །དཔང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན། སྐྱེས་བུས་འཇུག་ཡུལ་དེའི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ངེས་པ་སྐྱེས་ན་འཇུག་ཡུལ་དེ་ཐོབ་བས་ཁྱབ་པར་འགྱུར་དགོས་ལ། དེ་འདོད་ན།

མི་ཐབ་པར་དོན་དུ་གཉར་བའི་སྐྱེས་བུས། མི་བཙོ་སྲེག་སོགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་ཡིན་པར་ངེས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཐོབ་པར་ཐལ་ཞེང་། ཟས་སྐོམ་དོན་དུ་གཉེར་མཁན་གྱི་སྐྱེས་བུས་ཟས་སྐོམ་གྱི་རང་བཞིན་ངེས་པ་ཙམ་གྱིས་ཟས་སྐོམ་ཐོབ་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་

ཡང་། ཡུལ་དེའི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལ་ཡུལ་དེ་ཐོབ་པས་མ་ཁྱབ་ན། དེ་འཇུག་ཡུལ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་མི་འཐད་ཅིང་། ཁྱབ་ན། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་ཐོབ་པར་ཡང་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱས་དོན་

གཉེར་གྱི་སྒྲིས་བྱས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཁོང་དུ་ཆུད་བ་ན་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་ཐལ་བ་སོགས་མཐའ་ཡས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚུལ་འདི་ནི་རང་གི་བློ་གྲོས་ཀྱི་མཆད་སྟོན་པར་ཟད་དོ། །ཁ་ཅིག །ཚད་མ་ཡིན་ན་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཅིང་།

འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དངོས་མེད་དུ་འཇལ་བའི་རྗེས་དཔག་གི་འཇུག་ཡུལ་ནི། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དངོས་མེད་དུ་རྟོག་པའི་ངེས་སྒྲིས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། །ཕྱོགས་འདི་ལ་ཡང་རྗེས་དཔག་རང་ཉིད་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་

འབྱུང་སྟེ། གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་ནམ་མཁའ་དངོས་མེད་དུ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་དང་པོར་སྒྲིས་པ་ནི་རྗེས་དཔག་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ། རྗེས་དཔག་ངེས་ཤེས་ཡིན་ཀྱང་འཇུག་ཡུལ་མ་ཡིན་ལ། རྗེས་དཔག་གི་རྗེས་སུ་སྒྲིས་པའི་ངེས་ཤེས་རྣམས་འཇུག་ཡུལ་

@063B ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ནམ་མཁའ་དངོས་མེད་དུ་འཇལ་བའི་རྗེས་དཔག་གིས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རྗེས་དཔག་དེའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྗེས་དཔག་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བློ་གྲོས་ཆུང་ངུའི་ལོག་རྟོག། བྱད་ཤེར་ཇི་ཙམ་འཕེལ་འགྱུར་བ། །

བློ་ལྡན་ཁོ་བོའི་རིགས་པ་ཡི། །མེ་ལྷ་དེ་བས་སྨན་ཡང་འཕེལ། །འོན་ཀྱང་ཡི་གེའི་འདུ་བྱེད་ནི། །མཐའ་ཡས་ཕྱིར་ན་རེ་ཞིག་བཞག ། ।।དེ་ནི་མ་ཤེས་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་དོན་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་གཞན་དག་ན་རེ། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་

སྟོན་པ་ན། མ་ཤེས་ཞེས་པའི་ཚིག་སྟོས་པས་ནི། སྔར་ཤེས་ཟིན་པའི་ཡུལ་རྟོགས་པ་ཚད་མ་ཡིན་པ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚད་མ་ཡིན་ན་ཆོད་མ་སྤྱ་མས་རྟོགས་ཟིན་པ་མ་བརྗོད་པར་ཡོད་པའི་ཡུལ་མི་འཇལ་བ་ཅིག་དགོས་སོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། །འདི་ནི་ཆེས་མི་འཐད་

དེ། འོ་ན། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོས་རྟོགས་པའི་གཞལ་བྱ་རྣམས། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པས་རྟོགས་སམ་མ་རྟོགས། མ་རྟོགས་ན། ཀུན་མཁྱེན་ཡི་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །རྟོགས་ན། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་མན་ཆད་ཐམས་ཅད་ཚད་

མིན་གྱི་བློར་ཐལ་ལོ། །ཅི་སྟེ། མཚན་ཉིད་འདི་ཚུར་མཐོང་གི་ཚད་མའི་དབང་དུ་བྱས་སོ་ཞེ་ན། ད་ལྟན་བཅོམ་ལྡན་ཚད་མ་ཉིད། ཅས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་འང་། མཚན་ཉིད་དེ་ལྡན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་འདི་ནི་རང་གི་བློ་གྲོས་ཡང་བཅམ་ཞེག་མཚོན་

པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། དོན་རང་མཚན་བདག་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། བདག་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་ན། བདག་མེད་པར་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་སྣང་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་གོམས་

@064A ཞེས། །པར་བྱས་པ་ལས་སྐྱེས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་དོན་འདི་ཁས་ལེན་པས་ནི་ལྟ་བ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་རྒྱུད་ལ་མེད་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །བརྗ་ལ་བྱང་བའི་སྐྱེས་བུ་འོན་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་

ལ་སྣང་འཛིན་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡོད་མི་སྲིད་པར་ཐལ། སྔར་བརྗ་ལ་མ་བྱང་བའི་གནས་སྐབས་སུ་ཉན་ཞེས་མངོན་སུམ་ཚད་མས་སྣ་རྟོགས་ཟིན་མ་བཟློད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་དེའི་དུས་སུ་རྟོགས་པའི་སྣ་འགགས་ཟིན་ཅིང་། ད་ལྟ་བརྗ་ལ་བྱང་བའི་

དུས་སུ་རྟོགས་པའི་སྣ། དེ་དུས་མ་སྐྱེས་པས་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། བརྗ་ལ་མ་བྱང་བའི་ཉན་ཞེས་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དེས་སྣ་རྟོགས་སམ་མ་རྟོགས། མ་རྟོགས་ན། དེ་

(PSGRA) འཛིན་མངོན་སུམ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །རྟོགས་ན། བརྗ་ལ་བྱང་བའི་དུས་ཀྱི་

ཉན་ཁེས་དེས་སྒྲ་རྟོགས་སམ་མ་རྟོགས། མ་རྟོགས་ན་སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །རྟེགས་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མ་སྔ་མས་རྟོགས་ཟིན་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅས་པའི་སྐྱོན་སོ་ན་འདུག་པ་ཡིན་ནོ་དེའི་

ཕྱིར་སྔོན་འཛིན་མངོན་སུམ་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་རྣམས་ཚད་མ་སྔ་མས་བཟུངས་ཟིན་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བའང་མི་འཐད་པ་ཉིད་དོ། །གཞན་ཡང་། སྔོན་འཛིན་མངོན་སུམ་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་རྣམས་ཚད་མ་སྔ་མས་རྟོགས་ཟིན་པའི་སྔོན་པོ་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་བཅད་ཤེས་ཡིན་ན། སྒྲ་ཡང་ཚད་མས་དེས་ཟིན་མ་བརྗོད། མི་རྟག་པ་ཡང་ཚད་མས་སྟར་དེས་ཟིན་མ་བརྗེད་པར་ཡོད་པའི་ལྟས་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱང་བཅད་ཤེས་སུ་ཐལ། ཚད་མ་སྔ་མས་རྟོགས་ཟིན་པའི་མི་

@064B རྟག་པ་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཅི་སྟེ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་མི་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན། སྔོན་པོ་ཙམ་སྟར་ནས་རྟོགས་ཀྱང་། སྐད་ཅིག་ཕྱི་མའི་སྔོན་པོ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་ཅེས་མཚུངས་སོ། །ཁ་ཅིག་ཚད་མ་ཡིན་ན་རང་

རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་དེས་ཤེས་འདྲེན་པས་ཁྱབ་ཅེས་ཟེར་ཏོ། །འོ་ན། རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཚད་མ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེས་ཤེས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེས་ཤེས་ཡིན་ན་རྟོག་པ་ཡིན་པར་ཁྱེད་རང་འདོད་པ་དང་འགལ་ཞིང་

རིགས་པས་ཀྱང་གནོད་དོ། །ཁ་ཅིག །ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཤེན་ཏུ་ཟློག་གྱུར་ཏུ་འདོད་པ་དང་། ཚད་མ་ཡིན་ན། རང་ཡུལ་ལ་དེས་པ་འདྲན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ནི་ནང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་ཡིན་ན། གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲོ་འདོགས་སེལ་བྱེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་

འང་རིགས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཁེགས་སོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དངོས་དང་། མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། རང་དབང་དུ་རང་གིས་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་སྣུ་བ་མེད་པའི་ཤེས་པ། དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་དེས་ལས། འདི་

དག་གིས་ཡངས་སུ་བཅད་ནས་འཇུག་པ་ན་དོན་བྱ་བ་ལ་སྣུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཚད་མ་སྣུ་མེད་ཅན་ཤེས་པ། ཞེས་པས་ཀྱང་དོན་འདི་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། བརྒྱད་བ་འཛིན་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་། རང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་གཞལ་བའི་

ཡུལ་དྲན་པའི་བཅད་ཤེས་ལྟ་བུ་ཚད་མ་ཡིན་པ་བཀག་པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ཚད་མ་སྔ་མས་བརྙངས་ཟིན་འཛིན་པ་ཡིན་ན། ཚད་མ་ཡིན་པར་འགལ་ཞེས་སྨོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་། ཞེས་པ་ནི། མ་ཤེས་པའི་དོན་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་

@065A ཞེས། །མ་ཤེས་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་བྱའི། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་མ་ཤེས་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་བློ་ཡིན་ན། དཔལ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་མ་ཤེས་པ་བསལ་ནས་ཤེས་པ་སྐྱེད་དགོས་པའམ། སྔར་མ་ཤེས་པའི་དོན་

ཤེས་པར་བྱེད་དགོས་ན། སྣང་བས་སྤྱན་པ་སེལ་བ་ཡང་། དཔལ་ཡོད་པའི་སྤྱན་པ་སེལ་དགོས་པའམ། སྔར་མ་གསལ་བའི་སྤྱན་པ་སེལ་བ་ལ་བྱེད་དགོས་པས། གཞི་གཅིག་ཏུ་སྣང་བ་ཤར་བ་ན་སྣང་བ་དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་མན་ཆད་ཀྱི་སྣང་བས་སྤྱན་པ་མི་

སེལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཚད་མ་ཡིན་ན་རང་གི་གཞལ་བྱ་མ་ཤེས་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་པར། མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་། ཞེས་པས་སྨོན་ལ། འོན་ཀྱང་གཞུང་དེ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་སྨོན་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་།

ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཚད་མ་དེ་དང་ཉིད་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གིས་མངོན་པར་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཕྱིར། འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དེ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཚད་མས་ཡོངས་སུ་གཅོད་

པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན་པས་ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ་ཞེས་བྱ་ལ། ཡུལ་དེའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཡང་། ཡུལ་དེ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ལ་ཚད་མའི་བྱེད་པ་འཇུག་པ་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །དང་པོ་ཡིན་ན་རང་མཚན་

ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཆོས་ལ་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་རྟོག་ལྡན་སུ་ཡང་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས། རང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་གཞལ་

བྱ། །ཡོད་མེད་ཉིད་དུ་དཔྱོད་རྣམས་ཀྱི། །དོན་བྱ་དེ་ལས་གྲུབ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་

@065B དང་། གང་གི་བདག་ཉིད་འདུན་བྱས་ནས། །བསླབ་བྱ་དེ་འབྲས་འདོད་པ་ཅན། །སྐྱེས་བུ་འདི་ནི་འཇུག་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དོན་བྱེད་རྣམ་པ་མ་ཡིན་ལ། དོན་གཉེར་བརྟགས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འཇུག་ཡུལ་ཕྱི་མ་དེ་ཡིན་པ་ལ་རང་

མཚན་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཚད་མས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ནི་གཞལ་བྱ་མཐའ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ནམ་མཁའ་དངོས་མེད་དུ་འཛལ་བའི་རྟེས་དཔག་གི་འཇུག་ཡུལ་ནི། ནམ་མཁའ་དང་དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོ་གས་དོན་ཡིན་ལ། དེས་

དགག་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྟེས་དཔག་ཀུན་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ། ཚད་མ་སྣུམ་མེད་ཅན་ཤེས་པ། ཞེས་པའི་མི་སྣུ་བའི་དོན་ལ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། གང་ལ་མི་སྣུ་བའི་འཇུག་ཡུལ་ལ་བཤད་མ་ཐག་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་འཇུག་ཡུལ་དང་

པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མི་སྣུ་བ་ནི། ཡུལ་དེ་ཚད་མ་དེས་ཇི་ལྟར་དོན་བྱེད་པར་གཞལ་བ་ལྟར། དངོས་པོ་ལ་ཡང་དོན་དེ་བྱེད་པར་གནས་པའོ། །དོན་འདི་ནི། དོན་བྱེད་རྣམ་པར་གནས་པ་ནི། མི་སྣུ། ཞེས་པས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འཇུག་ཡུལ་གཉིས་པ་ལ་ལྔོས་པའི་མི་

སྣུ་བའི་དོན་ནི། ཚད་མ་དེ་ལ་ཡུལ་དེའི་གནས་ལུགས་མ་ཤེས་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་པ་སྟེ། དོན་འདི། མ་ཤེས་དོན་གྱི་གས་ལ་བྱེད་ཀྱང་། ཞེས་པས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན། ཀྱང་ཞེས་པའི་དོན་ཀྱང་འདི་ཡིན་ཏེ། དོན་བྱེད་རྣམ་པར་གནས་པ་མི་སྣུ་བའི་

དོན་ཡིན་པར་མ་ཟད། མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་མི་སྣུ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །འོ་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་མི་ཤེས་པ། །ཤེས་པ་གང་ཡིན་ཞེས་དགོངས་ཕྱིར། །ཅེས་སོགས་ཇི་ལྟར་བྱང་ཞེ་ན། དོན་འདི་ནི་ཁོ་བོ་འབའ་ཞིག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པས་བཤད་

@066A ྱྱ། །པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར། མིག་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོན་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས་པའི་འོག་ཏུ་རྟོག་པས་སྤྱོན་པའི་སྤྱི་ཤེས་པའང་ཚད་མར་ཐལ། སྤྱོན་པའི་སྤྱི་མ་ཤེས་པ་ཤེས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། དེའི་ཡན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རང་གི་མཚན་

ཉིད་མི་ཤེས་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་དེ་ཡིན་ཀྱང་། ཚད་མ་ཡིན་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སྤྱོན་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་མི་ཤེས་པ་ཤེས་པར་བྱེད་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པའི་མངོན་སུམ་ཁོ་ན་ཚད་མ་ཡིན་ཅེས་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་

རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྤྱོན་པའི་སྤྱི་འཛིན་རྟོག་པ་ནི། མངོན་སུམ་གྱིས་སྤྱོན་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་བཅད་ཟིན་པ་དྲན་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །དེས་ན་གཞུང་འདི་དག་གིས། སྤྱོན་འཛིན་མངོན་སུམ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྤྱོན་པའི་སྤྱི་འཛིན་པའི་བཅད་ཤེས་

གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་མངོན་སུམ་ཁོ་ན་ཚད་མར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི།ཚད་མ་ཡིན་ན་རང་མཚན་ཁོ་ན་ལ་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་པར་སྟོན་པ་དེ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན།སྒྲིབ་མཚན་ཡིན་ན་ཚད་མས་མ་གཞལ་དགོས་པས། དངོས་པོར་མེད་ན་གཞི་མ་གྲུབ་དགོས་

པར་འགྱུར་རོ། །འོན། ཚད་མ་གཉིས་ཀ་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན། ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་དྲང་ཞེན། དེའི་དོན་ནི་སྒྲིབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས། དེའི་ཕྱིར་འཇུག་པའི་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་ཐོབ་པར་གཉིས་ཀ་ཡང་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་གཉིས་ཀ་དངོས་པོའི་

ཡུལ་ཅན་ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་དོན་ཀྱང་ཚད་མ་ཡིན་ན་འཇུག་ཡུལ་དངོས་པོ་བ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པས་སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། མངོན་སུམ་ཚད་མ་ནི་རང་མཚན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་འཇུག་ཡུལ་དངོས་པོ་བ་ཐོབ་པར་

@066B བྱེད་ཀྱས་ནའང་། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ནི་སྒྲིབ་མཚན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས། འཇུག་ཡུལ་དངོས་པོ་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་མི་ནུས་སམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་བརྗོག་པའི་ཕྱིར། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་འཇུག་ཡུལ་དངོས་པོ་བ་ཐོབ་ནུས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དག་ན་རེ།

སྒོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གི་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཀྱིས། དོན་བྱེད་པར་རྟོག་པའི་དངོས་པོའི་རྒྱུན་འཇུག་ངེས་པས་འཇུག་པའི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་རྟོག་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པ་གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱི་མ་རྣམས་ཚད་

མ་ཡིན་པ་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པས། སྟོན་འཛིན་མངོན་སུམ་ལྟ་བུའི་མངོན་སུམ་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་རྣམས། མངོན་སུམ་ཚད་མ་སྟ་མས་མ་བཅད་པའི་འཇུག་ཡུལ་གཅོད་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་ཟེར་ཏེ། །སྒོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག

གིས་དེ་ལྟར་འདོད་མི་འདོད་ལ་རག་མོད། འདོད་ན་སྒོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་རང་ཉིད་ལ་འགལ་བ་འདུ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ན་རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྟོག་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱའི་རྒྱུན་གྱི་ཐ་མ་འཇལ་བས་ཁྱབ་པར་ཁས་བླངས་པའི་

ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པ་ལ། རང་ལུགས་གཞན་པ་དང་། གཞན་ལུགས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཚད་མ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཞལ་བྱ་ལ་མི་སླུ་བ་ནི་རང་རིག་གིས་འགྲུབ་ལ། དེའི་ཕྱིར། རང་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས།

ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་གིས་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་སྣུམ་བའི་ཤེས་པ་དེ་ཚད་མར་རྟོགས་པ་ནི། ཚད་མ་དང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་གཞི་གང་ལ་འཇུག་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་བྱས་པ་ལ་རབ་ལས་པས། ཐ་སྙད་ལས་ནི་ཚད་མ་ཉིད། །ཅེས་

@067A ཞེས། །གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་ཐ་སྙད་གཞི་གང་ལ་འཇུག་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡང་། གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པར་རྟོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སྤུ་ཡང་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་རྣམ་

དབྱེ་ལ་རྩོངས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་ཐ་སྙད་གཞི་གང་ལ་འཇུག་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ། །ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་རྩོངས་པ་རྣམས་བྱེད་ཡིན། །ཅེས་

གསུངས་སོ། །གཞན་འདི་དག་གི་དོན་ཚུལ་བཞིན་དུ་�couldད་པ་སྟོན་ཅད་རང་རིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཁོ་བོ་འབའ་ཞིག་མཐོང་གི། །གཞན་ནི་སུ་ཡང་མ་མཐོང་ངོ། །གཉིས་པ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག། མེ་ཡིན་ན་མ་མིན་སྐམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་དངོས་སུ་འདེན་བྱེད་ཀྱི་

རྒྱང་རིང་པོའི་མེའི་ཁ་དོག་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་ནི། གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་རྒྱང་རིང་པོའི་དམར་འབར་བ་དམར་དབར་བ་ཡིན་པའི་ཚ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲེན་པར་རྒྱས་ལ། དམར་འབར་བ་མེའི་ཁ་དོག

ཡིན་པའི་ཚ་ལ་ཚོད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དམར་འབར་བ་མེའི་ཁ་དོག་ཡིན་པའི་ཚ་ལ་ཚོད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་ཡིན་མིན་དཔྱོད་པར་འགྱུར་ལ། དཔྱད་པ་ལས་བཙོ་སྦྱིག་སོགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་མམ། དུ་བ་ལས་མེ་རྟོགས་

པའི་རྗེས་དཔག་གང་རུང་སྐྱེ་ཞིང་། དེས་མི་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། དེ་ལྟ་ན། ཁོས་དྲངས་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཡང་དམར་འབར་བ་མེ་ཡིན་པའི་ཚ་ལ་ཚོད་མར་ཐལ་ཞིང་། སྐྱོ་གསེབ་ཀྱི་རོར་བུའི་འོད་མཐོང་བའི་མིག་ཤེས་ཀྱང་རོར་བུ་ལ་ཚོད་མར་ཐལ་བ་སོགས།

@067B ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་མང་དུ་འབྱུང་ངོ་། །འདིས་མཚོན་ནས། དང་པོ་པ་དང་ཡིད་མ་གཏད་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་གཞན་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱང་དགག་པར་བྱའོ། །འདི་དག་ལ་གཞན་དག་གིས་མང་དུ་བཤད་མོད། ཨལ་ཆེ་བ་ནམ་མཁའ།

བསྡུང་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྣང་བས། འདིར་ནི་དེ་ཙམ་ལས་མ་སྟོས་སོ། །ལྷ་(SH'KA)་དང་རྒྱུན་མཁན་པོ་སོགས། ནོར་བུའི་འོད་ལ་ནོར་བུར་འཛིན་པ་ཚད་མར་འདོད་པ་ཡིན་ཅས་ཀུན་ལ་བགས་སོ། །འདི་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ལ། རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་

ཅིང་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མ་ཡིན་པས། རིགས་པ་ལ་བློ་ཁ་ཕྱོགས་པ་སྣུ་ཡང་རང་དབང་ཡོད་བཞིན་དུ་འདི་ལྟར་སྣ་བ་མི་སྲིད་དོ། །དེས་ན་འགྲེལ་པ་མཁན་པོ་དག་གི་དགོངས་པ་ཁོ་ནས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ལྷ་(SH'KA)་གཉིས་ཀྱིས་རྗེས་

དཔག་ཚད་མར་བཤད་པ་ནི། ནོར་བུའི་འདོད་ནོར་བུ་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་འཛིན་པ་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་བཤད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ནོར་བུའི་འོད་མཐོང་བ་ལས་ཕྱོགས་འདི་ན་ནོར་བུ་ཡོད་དོ་སྟམ་དུ་ངེས་པའི་བློ། རྗེས་དཔག་ཚད་མར་བཤད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་འདི་ནང་དུ་བ་

མཐོང་བ་ལས་ཕྱོགས་དེར་མེ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་བློ་རྗེས་དཔག་ཡིན་མིན་མཚུངས་པར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན། དུ་བ་ལས་མེ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དང་། དུ་བ་མེ་ཡིན་པར་འཛིན་པའི་བློ་རྗེས་དཔག་ཡིན་མིན་མཚུངས་པར་འདོད་དགོས་སོ། །རྒྱུན་

མཁན་པོས། དེ་ཕྱིར་ནོར་བུའི་འོད་ལས་ནི། །ནོར་བུར་འཛིན་པའི་ཟློ་དེ་ནི། །དེ་ཉིད་དུ་ན་མངོན་སུམ་མམ། །ཡང་ན་རྗེས་དཔག་ཉིད་ཅེས་དེས། །ཞེས་བཤད་པའི་དོན་ནི། ནོར་བུར་འཛིན་པའི་བློ་འབྲེན་བྱེད་ཀྱི་ནོར་བུའི་འོད་མཐོང་བའི་མིག་ཤེས་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ།

@068A ཞེས། །ནོར་བུའི་འོད་ལས་ནོར་བུ་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་ནི་རྗེས་དཔག་ཡིན་པར་བཤད་པར་ཡིན་ཅིང་། དེའི་ཕྱིར་ནར་བུ་མཐོང་བ་ཕྱོགས་ཆོས་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དང་། ནོར་བུ་འཛིན་པ་རྗེས་དཔག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །བདག་ཟློ་གཞན་ཀྱི་

ཟློ་བྱེས་དག། གལ་ཏེ་སྣང་ལ་གཞལ་རུང་ན། །རིམ་བཞིན་རི་ར་བ་ཡུངས་འབྲུ་ཙམ། །སྣང་ལ་བཅལ་ལྟར་ཅེས་མི་འགྱུར། །ཞེས་སྨྲས་སོ། །ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་དང་བཅས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།དེ་ནི་གཉིས་པ་ཚད་མའི་དབྱེ་བ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་

ཡང་དབྱེ་གཞི་ཚད་མ་ཅམ་མོ། །དབྱེ་གྲངས་ནི། མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་གཉིས་སོ། །གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། །ཚད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། དེ་ལ་སྤྱི་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་གཞལ་བྱ་འཇལ་བ་དང་། རང་མཚན་

དུ་གྱུར་པའི་གཟུང་ཡུལ་ལ་དམིགས་ནས་གཞལ་བྱ་འང་ལ་བ་གཉིས་སུ་གྲུབས་ངེས་པའི་ཕྱིར་རམ། རང་གི་གཞལ་བྱ་དེ་རང་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་འཛལ་བ་དང་། རང་གི་གཞལ་བྱ་དེ་རང་ལ་ལྷོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་འཛལ་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་

ཡང་སྤྱིར་གྲུབས་ངེས་ལ་ཤེས་བྱ་ལ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་སུ་གྲུབས་ངེས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ཕུང་གསུམ་སེལ་བ་དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་གྲུབས་ངེས་དང་། རྟེས་དཔག་ལ་རང་དོན་དང་གཞན་དོན་རྟེས་དཔག་གཉིས་སུ་ངེས་པར་ཟཁད་པ། དོན་ལ་རྟེས་དཔག་ཡིན་ན་

རང་དོན་རྟེས་དཔག་ཡིན་བས་ཁྱབ་ཀྱང་། དགོས་པའི་དབང་གིས་དེ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་ཟཁད་པ་ལྟ་བུ་དགོས་པ་ཅན་གྱི་གྲུབས་ངེས་དང་། རྗས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དེ་དག་ཏུ་མ་ངེས་ཀྱང་། རིས་བསྟུན་དེ་དག་ཏུ་འདུ་བར་ངེས་པ་ལ་བསམས་ནས་དེ་དག་ཏུ་གྲུབས་ངེས་པར་

@068B ཟཁད་པ། དཔེར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ཏུ་གྲུབས་ངེས་པར་ཟཁད་པ་ལྟ་བུ་རིས་བསྟུན་བའི་གྲུབས་བས་དང་། ཁ་ཅིག །ཚད་མ་དབྱེ་གཞིར་བྱས་པ་ལ་ཡང་མངོན་རྟེས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཚད་མ་གཞན་དབྱེར་རྩད་བར་སྨྲ་བ་དང་། ཁ་

ཅིག །གཉིས་སུ་དབྱར་མི་རུང་བར་སྣུ་བའི་ལོག་རྟོག་བརྒྱ་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་ལ་གཉིས་སུ་གྲུབ་ངེས་པར་ཟཱད་པ་ལྟ་བུ་ལོག་རྟོག་བརྒྱ་པའི་གྲུབ་ངེས་རྣམས་སུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་ལས་དངོས་འཛིན་གཅོད་པའི་གྲུབ་ངེས་ལ་ནི། ཆོས་དེ་དེ་གཉིས་སུ་གྲུབ་

ངེས་ན་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དེ་ཡིན་པ་སྲིད་པ་སྐྱོན་ཡིན་ལ། གཞན་རྣམས་ལ་དེ་ལྟ་བུ་མི་སྲིད་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་ན། ཚད་མ་ལ་དབྱེ་ན་མངོན་རྗེས་གཉིས་ལས། དང་པོ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། འབྲས་བུའི་རྣམ་

གཞག་དང་གསུམ་སྟེ། དང་པོ་ནི། མངོན་སུམ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་གྲི་འཁྲུལ་རྒྱས་འཁྲུལ་བར་མ་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ། ད་ཡང་། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཅེས་པའི་བྲལ་བྱ་རྟག་པ་ནི། སྒྲ་དོན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། མིང་དང་རིགས་

སོགས་སྤྲོང་བ་ཡི། །རྟོག་པ་དང་བྲལ་མངོན་སུམ་མེ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །མ་འཁྲུལ་བ་ལ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བས་ཁྱབ་ཀྱང་། གཉིས་ཀ་སྤྲོས་པ་ནི། སུ་སྟེགས་པ་ཁ་ཅིག། དབང་ཤེས་རྟོག་བཅས་སུ་འདོད་པའི་ཐྲོངོང་ལ་ལྟོས་ཏེ་ལོག་རྟོག་དགག་པའི་ཚེད་དུ་

སྟོས་པ་ཡིན་ལ། མ་འབྱུལ་བ་མ་སྟོས་ན་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་རྣམས་མངོན་སུམ་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་གཉིས་ཀ་སྟོས་སོ། །རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་དོན་ཀྱང་རྟོག་པའི་ཇུས་དང་བྲལ་བ་ལ་བྱས་ན། རྟོག་པ་མྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ།

@069A ཞེས། །ལྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་བྱས་ན། རྗེས་དཔག་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོག་པར་མ་སྐྱེས་པ་ལ་བྱའོ། །མ་འབྱུལ་བ་ནི། བློ་བྱར་གྱི་འབྱུལ་རྒྱུས་འབྱུལ་པར་མ་བསྟུད་པའི་དོན་ཡིན་པར། རྣམ་རིས་ལས། རབ་རིབ་དང་།

སྡུར་དུ་བསྐོར་བ་དང་། བྱར་ཞུགས་པ་དང་། འབྱུགས་པ་ལ་སོགས་པས་འབྱུལ་པར་མ་བསྟེད་པ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འདི་ལྟར་བྱས་ན། མཚན་ཉིད་འདིས་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་དབང་ཤེས་རྣམས་

ཀྱང་། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས། འབྲེལ་བའི་གཉིས་སྣང་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་རང་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་མེད་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་ཕྱིར་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་ཀྱང་། མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་རབ་རིབ་ལ་སོགས་པའི་གློ་བུར་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུ་

ལས་འབྲེལ་བར་མ་སྐྱེས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དག་རྟོག་བཟལ་མ་འཁྲུལ་བ་ཙམ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་སྣང་ནས་མཚན་ཉིད་འདིས་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ལའང་ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་རིག་པའང་མངོན་སུམ་རྣམས་འཁྲུལ་རྒྱུ་བཞིས་འཁྲུལ་པར་མ་

བསྒྱིད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཅེས་ཟེར་བ་ལ་ནི། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ། འཁྲུལ་རྒྱུ་བཞིས་འཁྲུལ་པར་མ་སྐྱེད་པ་ལ་མ་འཁྲུལ་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་འབྱུང་ངོ། །གཞན་དག་རྟོག་བཟལ་མ་འཁྲུལ་བ་མངོན་སུམ་ཙམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མངོན་

སུམ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་ཡིན་ན་ངེས་པ་འབྲེན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཆུར་འཛིན་གྱི་སྐྲ་འདོགས་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་སྨིག་རྒྱུའི་ཁ་དོག་མཐོང་བའི་མིག་ཤེས་དང་། ཡིད་གཟུགས་མཇོས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐྲ་

@069B ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་ལྟ་བུ་མངོན་སུམ་ཡིན་གྱི་ཚད་མ་མིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། སྒྲིར་ཚད་མ་ལ་ངེས་པ་འབྲེན་པས་ཁྱབ་པ་གོང་དུ་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་རྒྱུའི་ཁ་དོག་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་ཡང་སྟོང་ཉིད་འཁྲུག་པའི་ཆ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ཟེང་། དེ་ལ་ངེས་

ཞེས་ཀྱང་བྱངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་སྟོབ་ཞིང་འཁྲུག་པ་ཙམ་ཡང་མ་ངེས་ན། ཆུང་སྐྲོ་འདོགས་པར་གා་ལ་འགྱུར། ཡིད་གཟུགས་མཛེས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་ཚེ། སྒྲ་ཐོས་པའི་ཉན་ཞེས་སྒྲིས་པར་མ་ངེས་ན། དེ་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་ཡང་གང་གིས་སྒྲུབ། སྒྲིས་པར་ངེས་

ན་སྒྲ་ཐོས་པར་ངེས་ནས་སྒྲ་མ་ངེས་པ་གা་ལ་སྲིད། རྣམ་ཞེས་དོན་གཞན་ཆགས་པ་ཡིས། །ཤུས་མེད་དོན་གཞན་མི་འཛིན་ཕྱིར། །ཅེས་པས་ནི། དེའི་ཚེ་ཡིད་གཟུགས་མཛེས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་གེགས་བྱས་ནས། སྒྲ་ཉེ་བར་ཡོད་ཀྱང་དེ་འཛིན་པའི་ཉན་ཞེས་མ་

སྒྲིས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། ཉན་ཞེས་སྒྲིས་ཀྱང་སྒྲ་མ་ངེས་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། ཉན་ཞེས་ཡིན་ན་སྒྲའི་མི་རྟག་པ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་བམ། མ་ཁྱབ། མ་ཁྱབ་ན། སྒྲ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ན་སྒྲའི་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་མ་ཁྱབ་པར་

འགྱུར་རོ། །ཁྱབ་ན། ཉན་ཞེས་ཡིན་ན་སྒྲའི་མི་རྟག་པ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འགྱུར་བས། སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྐྲོ་འདོགས་མངོན་གྱུར་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་གང་ཟག་ལ། དེའི་ཚེ་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡང་ཡོད་པ་མི་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དོགས་པ་འདི་ནི་

འབྱུང་བ་སྟིད་པ་སྟེ། འོན་ཀྱང་། མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ལ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན། རྩེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་པ་ལ་འཁྲུལ་ཞེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། དེ་ལ་

@070A ཞེས། །རྩེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་པ་ལ་དེ་ལ་འཁྲུལ་ཞེས་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཉན་ཞེས་མ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ན་སྐྲའི་མི་རྟག་པ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ལ། སྒྲིང་ཉན་ཞེས་མ་འཁྲུལ་བ་

ཡིན་ན་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཀྱང་ཁྱབ་བོ། །གཞན་ཡང་། དེ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ན་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ན། རྒྱ་གཅིག་རྒྱ་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་དབང་ཞེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱ་གཅིག་ལ་མངོན་སུམ་དུ་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱ་གཅིག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་

བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་མངོན་སུམ་དུ་མི་སྣང་བར་འགྱུར་ཞིང་། མར་མེའི་རྩེ་མོ་ཁྲ་སྟོན་བར་སྣང་བའི་དབང་ཞེས་ཀྱིས་ཀྱང་། མར་མེའི་རྩེ་མོ་མངོན་སུམ་དུ་མ་མཐོང་བར་འདོད་དགོས་ཀྱང་། འདི་དག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་མྱོང་བས་གྲུབ་བོ། །འདོད་ན།རྒྱ་གཅིག

ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་ཀྱང་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་སྣང་ངམ། མངོན་སུམ་ཡང་ཡིན་པར་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ཀྱང་སྤྱིར་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཞེས་འགོག་སོམས་ཤིག། མངོན་སུམ་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བུམ་པ་ལ་རྗེས་དཔག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བུམ་པ་ལྷོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་སོ། །མི་མཚུངས་ཏེ། དེས་བུམ་པ་ལྷོག་ཏུ་གྱུར་བའི་སྐོ་ནས་རྟོགས་ཀྱང་། རྟགས་ལ་མ་

བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་རྗེས་དཔག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེན། འོན། ཆོས་དེ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཡང་དེ་རྒྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་བོ་ཞེས་མཚུངས་སོ། །དེ་ནི་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་དོན་ཡིན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་

@070B དོན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེན། རྟགས་ལ་བརྟེན་པ་ཡང་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། རྗེས་དཔག་གི་དབང་དུ་མ་བྱས་སོ་ཞེས་བརྗོད་ན་ཅི་སྟེ། རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་ན། རྗེས་དཔག་གི་སྒྲ་དོན་མཚང་ཞིང་། རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པའི་བློ་རྗེས་དཔག་ཡིན་པ་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་དོ་ཞེན། །

དེ་སྐྱོངས་སྡོམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་མ་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་གྱི་བྱེད་ལས་མ་ཚང་ཞིང་། མངོན་སུམ་དང་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལ་ཁྱད་པར་སྡེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པ་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་དོ། །མངོན་སུམ་ཡིན་ན་བྱེད་ལས་དེ་ཚང་དགོས་པས་མ་ཁྱབ་བོ་ཞེ་ན། རྗེས་དཔག་ཡིན་

ནའང་རྗེས་དཔག་གི་སྒྲ་དོན་ཚང་དགོས་པས་མ་ཁྱབ་བོ། །གལ་ཏེ་ཁྱབ་ན། མངོན་སུམ་ཡིན་ནའང་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲ་དོན་ཚང་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན། མངོན་སུམ་ཡིན་ན་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པས་ཁྱབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དབང་པོ་སོ་སོ་ལ་བརྟེན་པ་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲ་དོན་ཡིན་པར་བཤད་པའི་

ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་ཡང་རེ་ཞིག་མ་སྨོས་སོ། །དེས་ན་མངོན་སུམ་དང་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལ་ཁྱད་པར་ཆེ་བ་སྨོད་དཔོན་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱིས་གང་དུ་ཡང་མ་བཤད་ལ། ཆོས་ཀྱི་རྗེ་ཡང་། མངོན་སུམ་རྟོག་བཟལ་མ་འཁྲུལ་བ། །ཉིད་ཀྱིས་ཚད་མར་གྲུབ་པ་ཡིན་

ཅེས་བཞེད་དོ། །མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལ་དབྱེ་ན། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ། རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་བཞིའོ། །དབྱེ་བ་འདི་ཡང་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་རྟུང་བ་ཡིན་ལ། སེམས་ཙམ་པ་

དབང་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་མི་འདོད་ཅེས་སྨྲ་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། མིག་ཤེས་དང་ཉན་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་མངོན་སུམ་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་ཀྱང་བདག་ཏུ་ཞེན་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉན་དུ་ན། དམིགས་བཅུག་ཏུ། རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ཀྱི་དབང་

@71A ཞེས། །ཤེས་ཀྱི་ཞེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དབང་ཤེས་སུ་འཇོག་པ་བདག་ཏུ་ཞེན་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྒོ་ནས་མི་འཇོག་པར་དམིགས་ཏུ་ཞེས་དོན་ལས་སྐྱེས་པའི་སྒོ་ནས་འཇོག་པར་ཡང་ཐལ་

ལོ། །དབང་ཤེས་འདོད་མོད། དེ་ཚད་མར་མི་འདོད་དོ་ཞེན། མི་རིགས་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས། བག་ཆགས་བརྟན་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་མི་འབྱལ་བར་རྟེས་སུ་འབྱལ་བ་ནི། ཐ་སྙད་ལ་མི་སྨྲ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་འདིར་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དབང་

ཤེས་འཕྲལ་བ་རྣ་བ་གཉིས་སྣང་ལྟ་བུ་དང་། སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་འཕྲལ་པར་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། བག་ཆགས་བརྟན་མི་བརྟན་གྱི་སྒོ་ནས་ཐ་སྙད་ལ་སྨྲ་མི་སྨྲའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པས་ཚད་མ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་

དང་རྒྱ་བ་གཉིས་སྣང་ལ་སྣུ་མི་སྣུའི་ཁྲད་པར་མེད་ན། སྟོན་པོ་དང་རྒྱ་གཉིས་ལ་རྫས་སུ་གྱུབ་མ་གྱུབ་ཀྱི་ཁྲད་པར་མེད་པར་འགྱུར་བས། སྟོན་པོ་ཞེས་པ་དང་རྫས་གཅིག་ཏུ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ཤིང་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་ཞིང་། རིགས་གཏེར་

འགྲེལ་པར། མངོན་སུམ་བཞི་པོ་མདོ་སྡེའི་ལུགས། །བྱེ་བྲག་སྒྲ་གསུམ་རྣམ་རིག་གཉིས། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ལྟར་ན་རང་རིག་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་གྱི་མངོན་སུམ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ཚད་མ་མི་སྲིད་པ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་

དགོངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱ་བ་གཅིག་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ་ཚད་མ་ཡིན་པ་བཀག་ཅིང་། བག་ཆགས་བརྟན་དང་མི་བརྟན་པས། །བདེན་དང་ཕྱུན་པའི་རྣམ་གཞག་བྱེད། །ཅེས་པར་འགྲེལ་པར། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་། རྒྱ་བ་གཅིག་སྣང་དང་གཉིས་སྣང་ལ་

@71B ཚད་མ་ཡིན་མིན་ཁྲད་པར་ཡོད་པར་བཤད་པ་ནི་དངོས་སུ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་རྩ་བ་མཁན་པོའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པར་སེམས་མོད། དགོངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་བརྟག་པ་ཁོ་བོས་གཞན་དུ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བཞི་ལས། དང་པོ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་

སྒྲ་དོན། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྒྱུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། བདག་རྒྱུ་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །གཟུགས་འཛིན་མངོན་སུམ་སོགས་འདི་རྣམས་

རྒྱུ་ཅན་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པར་འདུ་བ་ལ་དབང་ཤེས་ཞེས་དང་། མིག་ཤེས་ཞེས་སོགས་བདག་རྒྱུ་གྱི་སྒོ་ནས་ཐ་སྙད་བཏགས་ཀྱི། དམིགས་རྒྱུ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཐ་སྙད་མ་བཏགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། དབང་ཤེས་རྣམས་དང་ཡིད་ཤེས་ལ་ཡུལ་ཐུན་མོང་བ་ཡོད་པས་

ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཐ་སྙད་བཏགས་ན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་ཆུས་པ་མིན་ལ། བདག་རྒྱུ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སོ་སོར་རིས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། དེའི་སྒོ་ནས་ཐ་སྙད་བཏགས་ན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གོ་ཆུས་པའི་ཕྱིར། དེའི་སྒོ་ནས་ཐ་སྙད་བཏགས་ཀྱི། ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཐ་སྙད་

མ་བྱས་སོ། །དེས་ན། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་རྒྱུ་ཡི་ཕྱིར། །དེ་ཡི་ཐ་སྙད་དབང་པོས་བྱས། ཞེས་གསུངས་སོ། །མཚན་ཉིད་ནི་དབང་ཡིད་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས། རང་གི་བདག་རྒྱུ་དབང་པོ་ཁོ་ན་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་རྟོག་བྱལ་མ་འབྱུལ་པ། གཞན་

དག་མཚན་ཉིད་འཛིན་ན། མདོ་སེམས་ཀྱི་ལུགས་སོ་སོར་མི་འབྱེད་པར། རང་གི་བདག་རྒྱུད་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་གཞན་དོག་གི་ཤེས་པ་རྟོག་བཟལ་མ་འཁྲུལ་པ། ཞེས་སྨོས་ནས། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ། དབང་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྒྱུད་

@72A ཞེས། །དུ་བྱར་པའི་དབང་པོ་ནི། རིགས་མཐུན་གྱི་ཤེས་པ་སྔ་མ་དང་། དེའི་སྟེང་གི་ཐུས་པ་སོགས་ལ་འདོད་པའང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །དབྱེ་ན། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མདོན་སུམ་ནས། རེག་བྱ་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མདོན་

སུམ་གྱི་བར་ལྟའོ། །མཚན་ཉིད་རིམ་པ་བཞིན། རང་གི་བདག་རྒྱུན་མིག་དབང་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་རྟོག་བཟལ་མ་འཁྲུལ་པ་ཞེས་སོགས་སོ། །རྒྱུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ། དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཆོགས་རྒྱུན་གསུམ་དུ་རིས་མ་

ངེས་དཔྱད་པ་དང་། རྒྱུན་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་གཏན་ལ་དབབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དགག་གཞག་གཉིས་ལས། གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཆོགས་མཐའ་དག །རྒྱུན་གསུམ་དུ་གྱུར་ངེས་ཀྱི་གཞན་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། ।

དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་གསུམ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་བརྒྱུད་རྒྱུ་མང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར། དབང་ཤེས་རྣམས་ཀྱི་བརྒྱུད་རྒྱུ་ཡང་། རྒྱན་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་དགོས་ན། ལྷུ་དབང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་

ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་གསུམ་གང་རུང་དུ་ཐལ། དེའི་བརྒྱུད་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་བདག་རྒྱུན་དུ་ཐལ། དེའི་རྒྱུན་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་པ་གང་ཞེག །དེའི་དམིགས་རྒྱུན་དང་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་མ་ཡིན་པར་

རིས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཡུལ་མིན་ཞིང་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འདོད་ན། བདག་རྒྱུན་ལྷའི་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཉན་ཤེས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས། དེ་ལས་ཐོངས་པའི་ཁས་ལེན་མི་འབྱུང་དོ། །གཞན་ཡང་། བྱ་རམ་གྱི་གཟུགས་སྔ་མ་བྱ་རམ་

@72B བྱི་རོ་ད་ལྟར་བ་འཛིན་པའི་ལྷའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་གསུམ་གང་རུང་དུ་ཐལ་བ་སོགས་མང་དུ་ཡོད་དེ། ཁ་ཅིག །བརྒྱུད་རྒྱུ་ཡིན་ན་རྒྱུ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་བོ་ཞེས་བྱག་གོ །དེ་ལྟ་ན། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཉེས་རྣམས་ཀྱི། །རྒྱུ་ནི་གཏི་མུག་ཡིན་པར་གསུངས། །ཞེས་གཏི་

སྡུག་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་གཏི་སྡུག་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གང་གི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཕེན་པའི་ལས་བསགས་པའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་འཁོར་བའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་

བ་དང་། མ་རིག་པ་རྐ་ཤིའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་ཚོགས་སྤྲོར་ས་བཅུ་རྒྱུན་མཐའི་སྐྱ་ལེགས་མན་ཆད་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། བརྒྱད་ནས་འབྲེལ་བས་ཀྱང་འབྲེལ་བའི་ཚོར་མི་ཚོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། བརྒྱད་ནས་

འགལ་བས་ཀྱང་འགལ་བའི་ཚོར་དགོས་པས། བྱས་རྟག་མི་འགལ་བར་ཐལ་བ་སོགས། གནོད་བྱེད་ཟད་མི་ཤེས་པ་འབྱུང་བས་ཕྱོགས་དེ་ཁས་ལེན་པས་ནི། འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ཆད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །ཁ་ཅིག །དབང་ཤེས་ཀྱི་དངོས་

རྒྱུ་མཐའ་དག་རྐྱེན་གསུམ་དུ་ངེས་ལ། འོ་ན། གཟུགས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྣང་བ་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྐྱེན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་དེའི་དམིགས་རྐྱེན་དང་བདག་རྐྱེན་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། བདག་པོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཡིན་ན། །དེ་ནི་འགལ་བ་དག་ལའང་མཐོང་། །དེས་

ན་སྣང་གཅིག་མཚན་རྒྱུ་དང་། །དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་པོ་དག །གཟུགས་མཐོང་བ་དང་མི་མཐུན་དང་། །མཐུན་པ་གཅིག་ཅར་བྱེད་པ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པས། སྣང་བ་མིག་ཤེས་ཀྱི་ བདག་ཉིན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྣང་བ་གཟུང་བ་མ་ཡིན་མོད། ।

@73A ཞེས། །ཅེས་པས་དམིགས་ཉིན་དུ་ཡང་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། །དེ་ཉིད་དེའི་དམིགས་ཉིན་དང་བདག་ཉིན་གྱི་གཞི་མཐུན་དུ་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། སྣང་བ་གཟུགས་ འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིན་ཡིན་ན། སྣང་བ་མེད་ན་གཟུགས་

འཛིན་མིག་ཤེས་སྐྱེ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། མུན་པ་མཐོང་བའི་མིག་ཤེས་མི་སྲིད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་ཞིང་ཚོས་ མངོན་པ་ནས་མུན་པ་ཁོངས་ཡིན་པར་ལན་མང་དུ་བཤད་དོ། །སྐྱོན་བྱེད་

ཀྱང་མི་འཐད་དེ། དཔེར་ན་སྣང་གཅིག་མཚན་རྒྱུ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་གཅིག །འཁྲུལ་པ་སོགས་ཀྱི་མིག་དབང་གཟུགས་གསལ་བར་མཐོང་བའི་མིག་ ཤེས་སྐྱེད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བྱེད་པའི་བདག་པོའི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། མི་

ལ་སོགས་པའི་མིག་དབང་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་སྐྱེད་པ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པར་བྱེད་པའི་བདག་པོའི་རྒྱུ་ཡིན་ཅེས། མི་དང་ཞུག་པ་ལྟ་བུའི་མིག་དབང་གཉིས་རང་འབྲས་མིག་ཤེས་སྐྱེད་ནུས་དང་། སྐྱེད་མི་ནུས་སུ་བྱེད་པའི་བདག་པོའི་རྒྱུར་ཟཱཊ་པ་ཡིན་པས།

སྣང་བ་མིག་དབང་འགའ་ཞིག་གིས་རང་འབྲས་མིག་ཤེས་སྐྱེད་པའི་བདག་རྐྱེན་དུ་ཟཱཊ་པ་ཡིན་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་དུ་ཟཱཊ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དོན་འདི་སྒྲོབ་དཔོན་ལྟ་དབང་བློ་ཡང་འདོད་དེ། འགྲེལ་པར། དཔེར་ན་སྣང་གཅིག་མཚན་རྒྱུ་དང་། །དེ་ལས་

གཞན་པའི་དབང་པོ་དག །མཚན་རྒྱུ་བ་དང་སྐྱེས་བུའི་མིག །གཟུགས་མཐོང་ཐ་དད་མི་མཐུན་དང་། །མཐུན་པ་ཅིག་ཅར་བྱེད་པ་བཞིན། །སྐྱེས་བུའི་མིག་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པར་བྱེད་ཅིང་། མཚན་མོར་རྒྱུ་བའི་མིག་གཟུགས་མཐོང་བ་

@73B དང་མི་མཐུན་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་མིག་ལ་སྣང་གྱི་མིག་ཤེས་ལ་མ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྣང་བ་གཟུང་བ་མ་ཡིན་མེད། །ཅེས་པ་ལ་འཆད་ཚུལ་གཉིས་ཏེ། །གཟུང་བ་སྐྱེད་བྱེད་ལས་གཞན་མིན། །སྐྱེད་བྱེད་གཟུང་མཚན་ཉིད་མིན་ཏེ། །སྣང་

བ་གཟུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱས་ནས་གཞན་གཞུང་དུ་ཡང་བ་དང་། སྐྱེ་བྱེད་གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་དེ། །སྣང་བ་གཟུང་བ་མ་ཡིན་མེད། །ཅེས་བྱས་ནས་རང་གཞུང་ལ་སྣང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྐྱར་ན། སྣང་བ་ཞེས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྣང་བ་ལ་སྦྱོར་རྒྱུ་

ཡིན་ཀྱང་། གཉིས་པ་སྐྱར་ན། སྣང་བ་ཞེས་པ་གཟུགས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྣང་བ་ལ་བྱས་ན་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བས། དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་གཟུགས་སོགས་ལ་སྣང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་དེའི་དོན་ནི། རང་འཛིན་ཤེས་པ་སྐྱེད་བྱེད་གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་

ཏེ། དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་གཟུགས་སོགས་གཟུང་བ་གང་ལ་ཡང་རང་འཛིན་ཤེས་པ་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞུང་འདིའི་དོན་ལ་ཡཁད་པར་བྱ་བ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་མ་ངེས་པར་འགྱུར་བས་མ་བྲིས་ལ། གཞན་དག་ལ་ནི་ཡིད་བརྟན་མི་སྣང་

ངོ་། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། དབང་ཤེས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་རྒྱུ་ཚོགས་མཐའ་དག་རྒྱུན་གསུམ་དུ་ངེས་ལ། དེའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དབང་པོ་དོན་ནམ་བློ། །ཡང་ན་ཡིད་བྱེད་སྔ་མར་འགྱུར། །རྒྱུ་འབྲས་ཚོགས་པ་འདི་དག་ལས། །འབྲེལ་པ་ཅན་གཞན་ཡོད་མིན་ཏེ། །ཞེས་

གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ན་རྟེན་གསུམ་དུ་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཞིང་རྟེན་གསུམ་ནི་འབྲས་བུ་དབང་ཤེས་གཅིག་ལ་ལྷོས་ནས་ཕན་ཚུན་འགལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། མདོ་སྡེ་པའི་

@074A ཞེས། །ལུགས་དང་། རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་གཉིས། དང་པོ་ལ། བདག་རྟེན། དམིགས་རྟེན། དེ་མ་ཐག་རྟེན་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་བདག་རྟེན་གྱི་མཚན་ཉིད། རང་གི་བདག་འབྲས་རང་དབང་དུ་སྐྱེད་བྱེད། ཅེས་ཟེར་བ་མི་རིགས་ཏེ། ཚོས་དེ་ཁོའི་

བདག་འབྲས་སུ་ངེས་པ་ལ་ཁོ་ཚོས་དེའི་བདག་རྟེན་དུ་ངེས་དགོས། ཁོ་ཚོས་དེའི་བདག་རྟེན་དུ་ངེས་པ་ལ་ཡང་ཚོས་དེ་ཁོའི་བདག་འབྲས་སུ་ངེས་དགོས་པས་རྟོགས་པ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པའི་

ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདིར་སྐབས་སུ་བབ་པ། དབང་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྟེན་གྱི་མཚན་

ཉིད། རང་འབྲས་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་ལ་ལྷག་པར་དབང་བྱེད་པའི་དབང་པོ། དེ་ཡང་མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་། རང་གི་ངོ་བོ་མྱོང་བ་གསལ་རིག་གི་ཆ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེས་པའི་ཆ་དང་། གཟུགས་ཁོ་ན་འཛིན་པར་ངེས་ཀྱི་སྐྲ་སོགས་

གཏན་འཛིན་མི་སྲིད་པའི་ཁྱད་པར་གསུམ་ཡོད་ལ། དང་པོ་ནི། རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱིས་གཅོ་བོར་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ཡང་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་ཀུན་སློང་བ་གསལ་རིག་གི་ངོ་བོ་ཅན་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་

རོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་གི་དམིགས་རྒྱུན་གྱིས་གཅོ་བོར་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཤེས་འགའ་ཞིག་ཀྱང་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། མིག་ཤེས་ཁོ་ནའི་ཐུན་མོང་

མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བདག་རྒྱུན་ཀྱིས་གཅོ་བོར་བྱས་པ་ཡིན་པས། བདག་རྒྱུན་མིག་གི་དབང་པོ་ནི་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་གཅོ་བོར་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིག་ཤེས་ལ་ལྷག་པར་དབང་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེས་མཚོན་ན་

@74B རྣ་བའི་དབང་པོ་སོགས་ལ་འང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མིག་གི་དབང་པོའི་ངོ་བོ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དང་དམིགས་རྒྱུན་ཚད་ཡང་རེས་འགའ་མི་སྐྱེ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་མ་ཡིན་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་པར་གྲུབ་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་དེས་མིག་ཤེས་གཟུགས་ཁོ་ན་

འཛིན་བྱེད་དུ་ངེས་པར་སྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མིག་ཤེས་གཟུགས་ཁོ་ནའི་འཛིན་བྱེད་དུ་ངེས་པར་སྐྱེད་པའི་ཆུའི་གཙོ་བོ་ཡོད་པར་རིགས་ལ། དེ་ཡང་དེ་མ་ཐག་ཆུན་དང་དམིགས་ཆུན་ཡིན་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། མིག་ཤེས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་ཆུན་དང་། དམིགས་ཆུན་

ལས་གཞན་པའི་ཆུ་མིག་ཤེས་གཟུགས་ཁོ་ན་འཛིན་བྱེད་དུ་སྐྱེད་པའི་གཙོ་བོའི་ཆུ་དེ་ལ་མིག་གི་དབང་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རང་འབྲས་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་བསྐྱེད་པ་ལ་ལྷག་པར་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་བཞི་པོར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་ཡིན་

ན་རྟོག་པར་མི་འཐད་པས་རྟོག་མེད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་སུ་མི་འཐད་པས་མངོན་སུམ་ཚད་མར་འདོད་དགོས་ནའང་། དབང་པོ་ཚད་མ་ཡིན་པ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་སུ་ཟཁད་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་སྡེ་པ་ལ་དབང་པོ་

ཚད་མར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་མངོན་པར་འགའ་ཞིག །དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་ཟར་མའི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུ་ཞེས་སོགས་སུ་འདོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་དེ་ལྟར་འདོད་མི་འདོད་བརྟག་པར་དཀའ། །དེས་ན་བའི་དབང་པོ་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་

ཡང་མཚན་ཉེ་ཞེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་དམིགས་རྒྱུན་ནི། རང་འཛིན་ཞེས་པ་རང་གི་རྣམ་ལྡན་དུ་དངོས་སུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དབང་ཞེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་དང་གཟུང་དོན་དོན་གཅིག་ལ། དེ་ཡང་དབང་ཞེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་ཡིན་ན་རགས་པ་ཡིན་

@75A ཞེས། །པར་མི་འགལ་ལ། འོན་ཀྱང་དབང་ཞེས་ལ་རགས་པའི་རྣམ་པ་འཆར་བ་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་སོགས་དབང་ཞེས་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་འཆར་ཚུལ་དང་། དམིགས་རྒྱུན་དང་། གཟུང་དོན་གྱི་མཚན་གཞིར་གང་འབྱུང་བ་སོགས་ནི་ཡུལ་གྱི་སྐབས་སུ་

བཤད་ཟིན་ཏོ། །རང་འཛིན་དབང་ཞེས་རང་གི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་གཟུང་དོན་རྣམས་ནི། རང་འཛིན་དབང་ཞེས་དེ་དང་དུས་མཉམ་ཡིན་པར་མི་འཐད་དེ། དུས་མཉམ་ན་གཉིས་ཀ་བྱུང་ཟིན་པར་མཚུངས་པར་འགྱུར་ཞིང་། བྱུབ་ཟིན་པ་སྐར་ཡང་སྐྱེད་པ་མི་འཐད་པས།

རྒྱུ་འབྲས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་འཛིན་དབང་ཞེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལས་དུས་འཕྱི་བར་ཡང་མི་འཐད་དོ། །དེས་ན་དབང་ཞེས་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་གཟུང་དོན་ནི། རང་རང་ལས་སྐྱེ་རོལ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཟུང་དོན་དེ་རང་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་

པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། རང་ཉིད་གཟུང་དོན་དེའི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཉིད་ཆོས་དེ་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན། དབང་ཤེས་རང་དུས་ན་རང་གི་གཟུང་དོན་འགགས་སམ། མ་འགགས། དང་པོ་ལྟར་ན། རང་དུས་ན་དེ་

མ་བཟུང་བར་འཇུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་དེ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་འཇུར་རོ་ཞེ་ན། དབང་ཤེས་རྣམས་རང་དུས་ན་རང་གི་གཟུང་དོན་འགགས་ལ། འོན་ཀྱང་མ་གཟུང་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། དབང་ཤེས་རྣམས་རང་རང་གི་གཟུང་དོན་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་བཞག་པ་ནི། དབང་

ཤེས་རྣམས་རང་དུས་དང་གཟུང་དོན་གྱི་དུས་གཉིས་ཀ་ཆ་ཤས་སུ་ལྡན་པའི་དུས་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁེས་སོགས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཚུལ་སྟར་བཤད་པ་ཉིད་མཚུངས་སོ། །ཁ་ཅིག །མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལའང་རིགས་པས་དཔྱད་ན་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་

@75B ཕྱི་དོན་མི་འཛིན་པར་བཞེད་པ་འཐད་པར་མ་མཐོང་སྟེ། འོ་ན། ཕྱི་རོལ་ཀྱི་དོན་རིགས་པས་དཔྱད་ན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་རིགས་པས་དཔྱད་ན་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་དངོས་སུ་ཁས་བླངས། ཁྱབ་པའང་དོན་ཀྱིས་འདོད་དགོས་པས། འཁོར་གསུམ་

ག་བཞེས་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་སྤྱོར་ཞེས་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་འཆར་བའི་ཚུལ་ལ་བཞི་སྟེ། ཚུར་མཐོང་མངོན་སུམ་ལ་རང་གི་གཟུང་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལྟ་བུ་ཡུལ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤར་བའི་རྣམ་པ་དང་། རྟོག་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལྟ་བུ་བག་ཆགས་

ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤར་བའི་རྣམ་པ་དང་། ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཞེས་ལ་ཕྱ་རགས་ཆོད་སྐལ་གྱི་གཟུགས་མཐའ་ཡས་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལྟ་བུ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤར་བའི་རྣམ་པ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་ཡེ་ཞེས་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལྟ་བུ་ཆོག་གཉིས་

མཐར་ཕྱིན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤར་བའི་རྣམ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་དོ། །སྒྲ་བྱམ་སོགས་དོན་རྣམས་ལ་ཡང་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་དང་། ཐུན་མོང་གི་རང་བཞིན་གཉིས་གཉིས་ཡོད་ལ། རང་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་ནི་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་འཆར་

གྱི། ཐུན་མོང་གི་རྣམ་པ་འཆར་མི་སྲིད་ལ། རང་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ནི་རང་གི་ཐུན་མོང་གི་རྣམ་པ་འཆར་གྱི། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་འཆར་མི་སྲིད་པས། དེའི་ཕྱིར་བྱམ་འཛིན་མངོན་སུམ་དང་བྱམ་འཛིན་རྟོག་པ་གཉིས་ཀ་ལ་བྱམ་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བར་མཚུངས་

ཀུང་། རྟོག་པ་ལ་ཤར་བའི་བྱམ་པའི་རྣམ་པ་ལ། བྱམ་པའི་སྤྱི་རྣམ་ཞེས་བྱ་ལ། མངོན་སུམ་ལ་ཤར་བའི་བྱམ་པའི་རྣམ་པ་ལ་ནི། སྤྱི་རྣམ་ཞེས་མི་བྱའོ། །འོན། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་ @076A ཞེ། །བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པ་རང་མཚན། རྗེས་དཔག་ཚད་མས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་འདོད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། རྗེས་དཔག་དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་ཡུལ་དུ་བྱེད་ཀྱང་། སྒྲ་མི་རྟག་པའི་ཐུན་མོང་མ་

ཡིན་པའི་རང་བཞིན་དེ། ※ ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་དུ་མི་སྣང་གི །ཐུན་མོང་གི་རང་བཞིན་དུ་སྣང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཞེན་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་དང་། སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པའི་རྣམ་དབྱེ་བྱས་པ་ཡིན་པས་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་དང་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་

པར་མི་སྣང་ན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ་ཞེན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ལ་མི་གསལ་བར་མི་སྣང་བར་ཐལ། ཁྱོད་མི་གསལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་གྲུབ་ན། གསལ་བར་ཐལ། མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར། འཚོར་

གསུམ་མོ། །དེ་ཡང་། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་ཕྱི་རོལ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཚ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་སྐྱོང་བ་གསལ་རིག་གི་ཚ་གཉིས་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དང་པོ་ནི། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་ཞེས་བྱ་ཞེང་། དེ་དང་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་དང་།

གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་ཤར་བའི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞེས་པ་རྣམས་ཁྱད་པར་མེད་པས། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་ནི་མིག་ཤེས་ཉིད་ཡིན་ལ། མིག་ཤེས་ལ་རྣམ་པ་ཤར་ཞེས་པའི་དོན། རང་རྒྱུ་ལས་རང་ཉིད་ཡུལ་བྱི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པ་ལ་བྱའི། རང་ལས་གཞན་

པའི་རྣམ་པ་འཆར་རྒྱུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་མིག་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོང་བ་གསལ་རིག་གི་ཆ་ལ། མིག་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་རྣམ་ཞེས་བྱ་ཞེང་། དེ་དང་མིག་ཤེས་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་མིག་ཤེས་ཉིད་ཡིན་པའི་རྒྱུ་

@076B མཚན་ཅི་ཞེ་ན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་མིག་ཤེས་མ་ཡིན་ན། འོས་གཞན་མེད་པས་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་ནའང་། དེ་མི་འཐད་དེ། མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་གི་བདག

ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་རིག་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཁྱོད་དེ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་དེ་ལ་གཞན་རིག་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་རིགས་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རང་གི་གཟུང་རྣམ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བར་ཐལ། ཁྱོད་རང་གི་གཟུང་རྣམ་ལ་གཞན་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ལ་རང་གི་གཟུང་རྣམ་གྱི་རྣམ་པ་དེའི་རྣམ་པ་ཡང་ཤར་བར་ཐལ་བས། རྣམ་པ་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་ཁ་ཅིག །དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་དངོས་སུ་མི་རྟོགས་ཏེ། རྣམ་པས་བར་ཆོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་ལ། ཕྱི་དོན་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་དག་གིས་འདོད་ལན་བཏབ་ན། རྣམ་

པ་ཡང་དངོས་སུ་མི་རྟོགས་པར་ཐལ། རྣམ་པས་བར་ཆོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ལ་ལན་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་མིག་ཤེས་རང་གི་གཟུང་རྣམ་ལ་གཞན་རིག་མངོན་སུམ་དུ་ཁས་བླངས་ན། སྐྱོན་ཆེན་པོ་འབྱུང་སྟེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་

ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མིག་ཤེས་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་པར་ཐལ། མིག་ཤེས་ཁྱོད་ལ་གཞན་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རང་གི་གཟུང་རྣམ་རྒྱང་ཆད་དུ་སྣང་བར་ཐལ། ཁྱོད་རང་གི་གཟུང་རྣམ་ལ་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།

@077A ཀཽ། །ཁྱོད་འཁྲུལ་ཞེས་སུ་ཐལ། ཁྱོད་རང་གི་གཟུང་རྣམ་ལས་རྒྱང་ཆད་མིན་བཞིན་དུ་རྒྱང་ཆད་དུ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལན་མེད་དོ། །མདོ་སེམས་གང་གི་ལུགས་ལའང་། སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོན་

པོའི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཁྱོད་ཀྱི་སྟོན་པོ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་ཤར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོན་པོ་རྟོགས་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ལ་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་སྣང་བ་དེ་ཁྱོད་ལ་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་ཤར་

བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོན་པ་སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཤུགས་རྟོགས་སུ་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག །དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་དངོས་སུ་མི་རིག་སྟེ། རྣམ་པས་བར་ཆོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ དབང་ཤེས་ལ་སྣང་ཡུལ་མེད་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་ཡོད་པ་རང་རིག་དང་རྟོག་པ་

ཁོ་ན་ཡིན་ལ། སྣང་ཡུལ་ཡང་དོན་སྤྱི་དང་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཅིང་ །དེའི་སྣང་ཡུལ་ཀྱི་དོན་ནི་དེའི་རྣམ་པ་དེས་པར་མཆོད་པའི་ཡུལ། ཞེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས་བླངས་ནས། དབང་ཤེས་ཀྱི་ གཟུང་རྣམ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་དངོས་སུ་འཛིན་པར་འདོད་པ་ནི་ནང་འགལ་ཏེ།

དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པས་བར་མ་ཆོད་པའི་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་ཁྱོད་དངོས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་དངོས། འདོད་ན། ཁྱོད་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ལ་ལན་མེད་དོ། །

གཞན་ཡང་། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་དང་། དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་ཁྱད་མེད་དུ་སྣྲས་ན། དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ན་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་དགོས་པར་འདོད་པ་དང་། དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་དུ་འདོད་པ་

@077B ནི་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུར་ཐལ། ཁྱོད་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་དངོས། འདོད་ན། རྣམ་པ་རྣམས་རང་འཛིན་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དང་འགལ་ཞིང་། རྒྱུ་འབྲས་རྫས་གཅིག་ཡོད་

པར་ཐལ་བ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་འབྱུང་ལ། རྒྱུ་ཡི་དངོས་པོ་མ་གཏོགས་པ། །གཟུང་བ་ཞེས་བྱ་གཞན་ཅིའང་མེད། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ན་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དབང་ཤེས་

ཀྱི་གཟུང་རྣམ་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དོ། །གཉན་ཡང་། དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་སྟོན་

པོའི་རྣམ་པ་དེ་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་སྟོན་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དེ་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་དབང་ཤེས་ མ་ཡིན་པར་འདོད་ན། དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་

ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་གནོད་བྱེད་དང་། གཉན་ཡང་མང་དུ་འབྱུང་ལ། རྟོག་པའི་གཟུང་རྣམ་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལ་ཡང་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་བར་ བྱའོ། །ཁ་ཅིག །རང་རིག་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་མི་འཆར་བར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། འོ་ན།

མིག་ཤེས་ལ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་མི་འཆར་ན་སྐྱོན་ཅི་ཡོད། དེ་ལྟར་ན། སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་གཟུགས་ལ་དབུ་གཉིན་གཉིས་ཀྱིས་ལྟ་བའི་ཚེ་སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་གཟུགས་དེ་འདོད་མི་འདོད་གཉིས་ ཀའི་བདག་ཉིད་དུ་ཐལ། དབུ་གཉིན་གཉིས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ལ་རིམ་བཞིན་འདོད་

@078A ཞེས། །མི་འདོད་དུ་སྣང་བ་གང་ཞེག །མིག་ཤེས་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཟུགས་དེ་རྣམ་མེད་རྟེན་ཆར་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཅེས་པའི་སྒྲིན་འབྱུང་སྟེ། རང་ངོ་བོས། མ་ཡིན་དུ་མའི་བདག་སྒྲིན་ཕྱིར། ཅེས་གསུངས་པས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རང་རིག་ལ་ཡང་

མཚུངས་སོ་ཞེས་སྣང་ཡུལ་གྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །རང་ངོ་བོས། མ་ཡིན་དུ་མའི་བདག་སྒྲིན་ཕྱིར། ཅེས་པ་ཡང་། མདོ་སྡེ་པས་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ཤེས་པ་རྣམ་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ལ། གོང་གི་ཚུལ་དེ་ལྟར་འཕངས་པར་སྟོན་པའི་གཞུང་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་མདོ་སྡེ་པ་རང་

ལ་ཡང་མཚུངས་པར་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་འགྱུར་ན། དབྱ་གཉེན་གཉིས་ཀྱི་མིག་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བར་ཁས་མི་ལེན་ན། ཁོ་ལ་ཡང་སྒྲིན་མི་འབྱུང་སྟེ། འཁྲུལ་ཤེས་ཀྱིས་དོན་གྱི་ངོ་བོ་རྣམ་མེད་རྟེན་ཆར་དུ་འཛིན་པ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་འཁྲུལ་

བར་ཁས་ལེན་ན་སྒྲིས་བྱ་གཅིག་གི་གཟུགས་དེས་མིག་ཤེས་དེ་གཉིས་ལ་རང་ཇི་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་གཏད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན། སྒྲིས་བྱ་གཅིག་གི་གཟུགས་དེ་འདོད་མི་འདོད་དུ་མའི་བདག་ཉིད་དུ་ཐལ། དེས་མིག་ཤེས་དེ་གཉིས་ལ་གཅིག་ལ་

འདོད་པ་དང་། གཅིག་ལ་མི་འདོད་པའི་རྣམ་པ་གཉད་པ་གང་ཞིག །རྣམ་པ་དེ་དག་རང་ཇི་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་གཉད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅེས་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་སོ། །འོན། གཞུང་དེའི་དོན་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཅེ་ན། ཁོ་བོ་ནི་འདི་ལྟར་སྨྲ་སྟེ། མདོ་སྡེ་པས་དབང་ཤེས་ལ་

ཤར་བའི་རྣམ་པ་དོན་རང་གི་ངོ་བོ་གཉད་པའི་རྣམ་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ། སེམས་ཙམ་པས་དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་ཤར་བ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་གཟུགས་དེ་འདོད་མི་འདོད་དུ་མའི་བདག་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་འབྱུང་

@078B བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ནི་དོན་རང་གི་ངོ་བོས་གཉད་པའི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། བག་ཆགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤར་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པའི་གཞུང་ཡིན་ནོ། །འོན། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། ཞེས་པ་ཇི་ལྟར་དྲང་ཞེ་ན། དེ་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་སྐབས་

སྤུ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེས་ན། ཡུལ་རྣམ་མེད་དུ་འཇོམ་པར་འདོད་པ་འགོག་པ་ལ། གོང་འོག་གི་རིགས་པ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། མཐར་གཏུགས་པ་ནི། མིག་ཤེས་ལ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་ན། རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་མཚུངས་པ་ལ། གཟུགས་འཇོམ་ཞིང་། སྐྱ་མི་འཇོམ་

པའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པས། མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་རྣམ་མེད་དུ་འཛིན་ན། སྒྲ་སོགས་ཆོས་ཀུན་འཛིན་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་འཕེན་པ་ཉིད་ཡིན་ལ་ཚུལ་འདི་རང་རིག་ལ་ཡང་མཚུངས་ཏེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་རྣམ་བྱེད་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་རྣམ་མེད་དུ་འཛིན་ན།

རྣམ་པ་མ་ཤོར་བར་མཚུངས་པ་ལ་འཛིན་མི་འཛིན་བྱེད་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པས། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་འཛིན་པ་བཞིན་དུ། ཉན་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་ཡང་འཛིན་པར་ཐལ་བས་སོ། །དེས་ན། འཛིན་རྣམ་ལ་ཡང་གཟུང་རྣམ་བྱེད་རྣམ་པ་ཤོར་བ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་ཤོར་

བའི་དོན་ཀྱང་རང་རྒྱུ་ལས་རྣམ་པའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །འོ་ན། སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤོར་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཡང་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤོར་བར་ཐལ། ཁྱོད་སྟོན་འཛིན་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་ཡང་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤོར་བས་ཐུག

མེད་དུ་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤོར་བའི་དོན་སྟོན་པོའི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས། ཐལ་བ་དེ་ཡང་སྟོན་པོའི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པ་སྟོན་པོའི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ཞེས་པར་འགྱུར་བས་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཙམ་གྱིས་ཐུག་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ།

@079A ཞེས། །དུ་བསྒྱེས་པ་དུ་བསྒྱེས་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཐུགས་མེད་དུ་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཤར་བའི་དོན་དེ་ལྟར་འདོད་པར་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀ་མཐུན་ཀྱང་། མདོ་སྡེ་པ་མིག་ཤེས་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་རང་རྒྱུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ལས་

སྒྱེས་པར་འདོད་ལ། རྣམ་རིག་པ་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་རྣམ་པའི་ངོ་བོར་སྒྱེས་པར་འདོད་པ་ཁྱད་པར་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་རྣམ་རིག་པ་ནི་རྣམ་བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། སྟོང་སེར་དཀར་དམར་སྔོ་ཚོགས་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་ལ་ཤར་

བའི་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་དང་སེར་པོའི་རྣམ་པ་སོགས་ཀྱང་། ཁྱ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཡིན་ནམ་ཞེན། དེའི་ཚེ་རྣམ་པ་སོ་སོ་བ་དེ་དག་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཚོགས་པའི་ཆ་ཅན་དུ་གྱུར་

པའི་རྣམ་པ་ཁྱ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཡིན་ཅིང་། ཆ་ཤས་དེ་དག་ཆ་ཅན་དང་

ཇས་གཅིག་ལ། ཆ་ཤས་ནང་ཚན་ཆུན་ཇས་ཐ་དད་དོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། ཆུལ་འདི་སྐྱ་ཚོགས་གཉིས་མེད་དུ་སྣང་བའི་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀའི་ལུགས་སུ་མཐུན་ནོ། །འོ་ན། ཁྱ་འཛིན་མིག་

ཤེས་ལ་ཤར་བའི་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་དང་། སེར་པོའི་རྣམ་པ་སོགས་

དངོས་སུ་སྐྱོང་བའི་རང་རིག་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན། དེ་དག་གཟུང་རྣམ་མིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཡོད་ན། རྣམ་པ་དེ་དག་ཕན་ཚུན་ཇས་ཐ་དད་པ་བཞིན་དུ། དེ་དག་སྐྱོང་བའི་འཛིན་རྣམ་རྣམས་ཀྱང་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། ཁྲ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་འཛིན་རྟོག

ཇས་ཐ་དད་དུ་མ་ཡོད་པར་འགྱུར་བས། མིག་ཤེས་དེ་ལ་སྐྱོང་བྱེད་རང་རིག་ཇས་ཐ་དད་དུ་མ་ཡོད་པར་ཐལ་ལེ་ཞེན། སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་དང་སེར་པོའི་རྣམ་པ་དང་སེར་པོའི་རྣམ་པ་སོགས་སྐྱོང་བའི་འཛིན་རྣམ་རྟོག་ཇས་ཐ་དད་ཀྱང་དེ་དག་ཁྲ་འཛིན་མིག་ཤེས་སྐྱོང་

@079B བྱེད་མ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཆ་ཤས་སུ་ལྡན་པའི་ཆ་ཅན་འཛིན་རྣམ་དེ་ཁྲ་འཛིན་མིག་ཤེས་སྐྱོང་བའི་རང་རིག་ཡིན་པས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྐྱོན་མི་འབྱུང་ངོ། །གསུམ་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་ཚེན་ནི། ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་བར་མཆོད་པའི་རང་གི་སྐྱ་ལོགས་ཀྱི་ཤེས་པ་གང་། རང་ཉིད་

སྐྱོང་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེད་བྱེད་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཡང་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པའི་ཕྱིར་དེ་མ་ཐག་པ་ཞེས་བྱ་ལ། རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཚེན་ཞེས་བྱ་ཞེང་། རང་དང་ཤེས་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་མཚུངས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེས་ན་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་ཚེན་གྱི་དོན་ནི་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་

བྱའོ། །མཆུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རིག་འདུ་བ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་རང་འབྲས་སྤྱད་པའི་རྟོག་པའི་ཉེར་ལེན་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན། འདས་ལམ་ཟག་མེད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཤེས་པ་ལས་ལངས་མ་

ཐག་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་སེམས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེའི་ཉེར་ལེན་གང་ཡིན་ཅེན། དེ་ནི་མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་དེ་ཡིན་ནོ། །འོན། དེ་ཟག་བཅས་སུ་ཐལ། ཟག་བཅས་འབྲས་བུར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། ཟག་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ན་ཟག་བཅས་སུ་འགྱུར་བ་

ཡིན་གྱི། ཟག་བཅས་འབྲས་བུར་འཛིན་པས་ཟག་བཅས་སུ་གཏོ་ལ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཟག་བཅས་སུ་སྤྱད་པའི་རྒྱུ་ལ་འབྲེལ་ནའང་ཟག་བཅས་སུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པས། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲུལ་ལམ་ཆོས་མཆོག་ལས་སྐྱེས་པའི་མཐོང་ལམ་ཐམས་ཅད་ཟག་བཅས་སུ་ཐལ་བར་

འགྱུར་རོ། །འོན། འགོག་པའི་སྐོམས་འཇུག་ལས་ལངས་མ་ཐག་པའི་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཉེར་ལེན་གང་ཡིན་ཅེན། ཁོ་བོ་ཅེ་འདི་ལྟར་སྨྲ་སྟེ། འགོག་པ་ལ་སྐོམས་པར་ཞུགས་བཞིན་པའི་སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་ལ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་གསལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཤིན་ཏུ་ཆ་

@080A ཀཀ། །ཕྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པ་ཅུང་ཞིག་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་བླང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ནི་སྐབས་འདིར་ཁས་བླང་བར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་གཞི་མེད་ན་དེའི་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་ཉོན་ཡིད་ཡོད་པར་མི་འཐད་ཅིང་། ཀུན་

གཞི་ཁས་ལེན་པ་དག་གིས་ཀྱང་། དེའི་ཚེ་ཉོན་ཡིད་ཡོད་པར་མི་འདོད་ལ། སྒོ་ལྔའི་རྣམ་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་རགས་པ་འཕོར་བཅས་མ་ལུས་པར་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་ཚེ་ཤེས་པ་གཏན་

ནས་མེད་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་པ་མེད་པར་མི་འཐད་པའི་རྒྱུ་མཚན་

ཅི་ཞེ་ན། འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལུས་དང་མ་བྲལ་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་མདོ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་ལུས་དང་། ཤི་བའི་རོ་མཚུངས་པར་ཐལ་

བའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་ཚེ་ལུས་འཇིག་པའི་ཤེས་པ་མེད་པར་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་ན། སྟོམས་པར་འཇུག་པ་པོའི་ལུས་རྙེལ་བ་ལ་སོགས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེས་བུ་ཡིན་ན་ཕུང་པོ་

བཞིའམ་ལྔ་ལྡའི་ཚོགས་པ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་རང་ཉིད་ཀྱི་གླུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་

བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་། དེའི་ཚེ་སྟོམས་འཇུག་གི་ངོ་བོ་ཉེས་པ་ཡིན་ན། ཡིད་ཉེས་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་ཅིང་། ལུས་ཡིན་ན་བེམ་པོར་འགྱུར་ལ། ལུས་སེམས་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པའི་སྐྱེས་བུ་བཞིན་དུ་འདོད་ནའང་། དེའི་ཚེ་ཉེས་པ་ཡོད་པར་གྱུར་ལ། དེ་གསུམ་

གང་ཡང་མ་ཡིན་ན། ཚོར་འདུ་རཏས་པ་མ་ལུས་པ་བཀག་པའི་ལུས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པར་སྣང་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྟོམས་འཇུག་དངོས་པོ་མིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་

@080B བཏགས་ཡོད་དུ་འགལ་བར་འདོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་མིན་ན་མཐོང་ཚོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པར་བྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན། ཡིད་ཉེས་ཡོད་ན་དེའི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་ཡོད་དགོས་

ལ། དེ་ལྟ་ན། ཚོར་འདུ་མ་ལུས་པ་བཀག་པར་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཚོར་འདུ་རཏས་པ་མ་ལུས་པ་བཀག་པ་ཡིན་ཅིང་། རཏས་པ་ཡོད་པར་དེད་ཀྱང་མི་འདོད་ལ། དེའི་ཚེ་ཚོར་འདུ་མི་གསལ་ཙམ་ཡང་མེད་དགོས་ན། ཀུན་གཞི་དེའི་ཚེ་ཡོད་པར་སྣ་ཏ་དག་ལ་ཡང་སྐྱོན་

འབྱུང་སྟེ། ཆོར་བ་སོགས་ཀུན་འགྲོ་ལྡ་ཀུན་གཞིའི་ངེས་པའི་འཁོར་དུ་ཡན་མང་དུ་སྣང་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྐྱེམས་འཇུག་དང་ལྡན་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དགག་བྱ་སྣོ་ལྔའི་རྣམ་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་རབག་པ་འཁོར་བཅས་ཡིན་པར་ལྡན་པར་མེད་ཀྱང་

འགོག་བྱེད་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་བྱས་པ་དང་། སྐྱེམས་པར་འཇུག་པའི་འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་ལ་སོགས་པའི་སྣོ་ནས་ལྡན་པར་ཤེན་ཏུ་ཆེའོ། །འོན། ཀུན་གཞིའི་ཁས་མི་ལེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཀུན་གཞི་ཁས་

ལེན་ན། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་རྟོག་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཐབས་མེད་དེ། རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་འཇུག་པ་མེད། །ཅེས་པའི་གླུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ནི་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་འཇུག་པས། ཡིད་

ཤེས་རྟོག་བཅས་དང་རྒྱུད་གཅིག་ལ་དུས་མཉམ་དུ་འཇུག་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟོག་མེད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་ཡིན་པར་མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ལོག་ཤེས་རྒྱུན་ཆགས་སུ་རྒྱུད་ལ་

@81A ཞེས། ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་མངོན་སུམ་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན། ཚུར་མཐོང་མངོན་སུམ་གྱི་དམིགས་པ་རིས་སུ་ཆད་པ་དང་། རྣམ་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱི་རང་གི་བྱུབ་པའི་མཐའ་ཇི་སྙེད་

སྣུས་པ་ཕལ་ཆེ་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་རིས་སུ་མ་ཆད་པར། རང་ཉིད་ཆོ་ད་ལ་སེམས་ཅན་གཞན་དང་ཐུན་མོང་དུ་སྣོང་པའི་སྣོང་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་དང་། དེའི་སེམས་ཅན་བྱི་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་ལ་དམིགས་ནས།

རྣམ་པ་ཤིན་ཏུ་མི་གསལ་པ་ཐ་ན་ཡིད་ཤེས་རྟོག་བཅས་ལས་ཀྱང་མི་གསལ་བར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། དེ་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། མངོན་སུམ་དབྱེ་གཞིར་བྱས་པའི་དབྱེ་བ་ལ། དབང་པོ་དང་། ཡིད་དང་། རང་རིག་དང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་བཞི་

པོ་ཐམས་ཅད་དང་རིགས་མི་གཅིག་པའི་མངོན་སུམ་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་། ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་ན། དེའི་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་ཉོན་ཡིད་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན། བདག་ལྟ། བདག་ཆགས། བདག་ཏུ་རྟོངས་པ། བདག་རྒྱལ་བཞི།

ཉོན་ཡིད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ངེས་པའི་འཁོར་དུ་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན། བདག་ལྟ་བདག་ཆགས་གཉིས་དུས་མཚུངས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ནའང་། རྣམ་འགྲེལ་དུ་བདག་ལྟ་བདག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུར་བཤད་པའི་ཕྱིར། སྔ་ཕྱི་བར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་

ཉོན་ཡིད་ཁས་ལེན་ན། དེ་ནི་དང་རྟོག་སེམས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་དོན་འཛིན་པའི་རྟོག་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན། ཉོན་ཡིད་ནི་འདས་ལམ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་། འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་དང་། དམན་པའི་དབྱ་བཅོམ་

@81B ཐོབ་པ་དང་། ཐག་ཆེན་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཚད་མ་གཏོགས་པའི་འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་འབྱུང་བར། ཉོན་ཡིད་ཁས་ལེན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདོད་པས། རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ནའང་། དེ་ལྟར་ན། རྟོག

གཉིས་ཅིག་ཅང་མཐོང་བ་མེད་དེ་ཅེས་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་ཉོན་ཡིད་ཁས་ལེན་པ་དག་གིས་བདག་ལྟ་དང་བདག་ཏུ་རྟོང་པ་གཉིས་སོ་སོར་འདོད་དགོས་ལ། འདིར་ནི་དེ་ལྟར་མི་བཞེད་དེ། བདག་ལྟ་དང་བདག་ཏུ་རྟོང་པ་དོན་གཅིག

ཀུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇིག་ལྟ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དོན་གཅིག་ཀུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། ཉོན་ཡིད་ཁས་མི་ལེན་པར་གྱུར་ཅིང་། དེའི་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་ན། ཉོན་ཡིད་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། འདི་ལྟར་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པ་དག་ཀུན་གཞི་ཉིད་བདག་ལྟའི་དམིགས་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། ཀུན་གཞི་ལ་དམིགས་ནས་བདག་ཀུ་རྟོམ་སེམས་པའི་ཡིད་ལ་ཉོན་ཡིད་ཅེས་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པ་དག་ནི། ཁམས་འོག་མ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེས་

བུའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས། རང་གཞན་གྱི་མིག་སོགས་དབང་པོ་རྣམས་ལ་དངོས་སུ་དམིགས་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་འདིར་ཁས་བླངས་ན། འདོད་གཟུགས་ཀྱི་སོ་སྐྱེ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པས་མིག་སོགས་དབང་པོ་རྣམས་དངོས་སུ་ཡུལ་དུ་བྱས་

པས་ཁྱབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ནའང་། འདིར་ནི་དེ་ལྟར་མི་འདོད་དོ། །མདོར་ན་ཀུན་གཞི་ཁས་བླངས་ན། སྟེ་བདུན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ཤིན་ཏུ་མང་པོར་གཏན་ནས་ཁས་བླང་དུ་མི་རུང་བ་ཡོད་

པས། འདིར་ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་ལ། གང་དག་སྟེ་བདུན་གྱི་སྐབས་སུ་ཀུན་གཞི་

@82A ཀཱཾ། །ཁས་ལེན་པར་འདོད་པ་དེ་དག་ནི། རང་ཉིད་མ་རིག་པའི་དམྱས་ལོང་དག །གླང་པོ་ཆེ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་དང་ཚོས་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། བ་གླང་ཕྱེས་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མང་དུ་སྣང་ཀྱང་མཁས་པ་དག་འབར་གཅིག་ལ་འཇུག་ དེའི་ཕྱིར་ཀུན་

གཞི་ཁས་མི་ལེན་ཅིང་། འགོག་པ་ལ་སྐྱེམས་པར་ཞུགས་པའི་ཚེ་སེམས་མེད་པར་མི་འཐད་ལ། ཡིད་ཤེས་ལས་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་མི་འཐད་པའི་རིགས་པ་དག་གིས་དེའི་ཚེ་ཡིད་ཤེས་ཡོད་པར་གྱུར་ཅིང་། དེས་ན་སྐྱེམས་འཇུག་ལས་ལྡང་ཁའི་ཡིད་ཤེས་སྐད་

ཅིག་ཐ་མ། དེ་ལས་ལའང་མ་ཐག་པའི་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཉིར་ལེན་དང་། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཡིན་པར་གྱུར་པས། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གཞན་བཙལ་མི་དགོས་སོ། །ཁ་ཅིག །སྐྱེམས་པར་འཇུག་ཁའི་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་དེ། སྐྱེམས་འཇུག་ལས་ལའང་མ་ཁད་

ཀྱི་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཡིན་ལ། ལུས་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་ཉིར་ལེན་བྱེད་པ་མི་སྲིད་ཅིང་། དེ་མ་ཐག་པའི་དོན། ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པ་ལ་བཞེད་དོ། །འོན། སྐྱེམས་འཇུག་ལས་ལའང་མ་ཐག་པའི་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེའི་དངོས་ཀྱི་

ཉིར་ལེན་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཡོད་ན་གང་ཡིན། སྟོམས་འཇུག་ལས་ལྡང་ཁའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། འཇུག་ཁའི་ཤེས་པ་ཐ་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་དེའི་བར་དུ་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་བར་

ཆོད་པའི་ཕྱིར། འཕོར་གསུམ་མོ། །སྟོམས་འཇུག་ལས་ལྡང་ཁའི་ལུས་ཐ་མ་དེ་ཡིན་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལངས་མ་ཐག་གི་ཤེས་པ་དང་པོ་དེའི་དངོས་ཀྱི་ཉིར་ལན་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཕོར་གསུམ་མོ། །འཇུག་ཁའི་ཤེས་པ་ཐ་མ་དེ་

@82B ཡིན་ན་ཞེ་ན། འོ་ན།། སྟོམས་འཇུག་དེ་སྟོམས་འཇུག་ལ་འཇུག་ཁའི་ཤེས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནམ། མ་ཡིན། མ་ཡིན་ན། གཞན་ཡང་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་མི་འཐད་པས། སྟོམས་འཇུག་རྒྱུ་མང་དུ་འགྱུར་རོ། །འབྲས་བུ་ཡིན་ན། འཇུག་ཁའི་ཤེས་པ་ཐ་མ་ཆོས་ཅན།

ཁྱོད་སྟོམས་འཇུག་ལས་ལངས་མ་ཐག་པའི་ཤེས་པ་དང་པོའི་དངོས་ཀྱི་ཉིར་ལེན་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་དེའི་བར་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་གཞན་གྱིས་བར་ཆོད་པའི་ཕྱིར། འཕོར་གསུམ་

མོ། །དེས་ན་གསུམ་པོ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་ཀྱི་ཉིར་ལེན་ཡོད་ན། དེ་ཉིད་དེ་

མ་ཐག་རྒྱུན་དུ་ཁས་བླངས་པས་ཆོག་པས། འཇུག་ཁའི་ཤེས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དུ་འདོད་མི་དགོས་ལ། གསུམ་པོ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་མེད་ན། དེའི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་མི་སྲིད་པར་འདོད་དགོས་པས། ཚུལ་འདི་ཡང་རྟ་ཅང་འགྲིག་པར་མ་མཐོང་ངོ། ।ཁ་

ཅིག ཁསྐྱེམས་འཇུག་ལས་ལྡང་ཁའི་ལུས་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་དེ་ལངས་མ་ཐག་གི་སེམས་སྐད་ཅིག་དང་པའི་ཉེར་ལེན་དང་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དུ་འདོད་ཅིང་། གཟུགས་མེད་ལས་འཆི་འཕོ་ཁའི་སེམས་ཐ་མ། ཁམས་འོག་མར་སྐྱེ་བའི་བར་སྲིད་ཀྱི་ལུས་སྐད་ཅིག་དང་

པོའི་ཉེར་ལེན་དུ་འདོད་པ་ནི། སེམས་ཀྱིས་ལུས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་བྱེད་པ་དང་། ལུས་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་བྱེད་པར་འདོད་པ། གཞན་སྟེ་དག་གི་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱས་པའི་གླུབ་པའི་མཐའ་སྣ་ཚ་ལ་འདི་ལྟར་འདོད་པ་སྟོན་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་མ་བྱུང་ངོ། ।ཚུལ་

འདི་ནི། ལུས་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་བྱེད་ན། དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ཀྱིས་སམ། དབང་པོ་མེད་པའི་ལུས་ཀྱིས་ཉེར་ལེན་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བརྟགས་ནས་འགོག་པ་དང་། ཡིད་ཤེས་དུ་མ་རྒྱུད་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་པར་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པ། གཞུང་

@83A ཀཀཀ། །ལས་བཤད་པ་མི་རིགས་པ་མཐའ་དག་གིས་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། སྒོམས་འཇུག་ལས་ལངས་མ་ཐག་གི་ལུས་དང་སེམས་གཉིས་རྫས་རིགས་མཐུན་དུ་ཐལ། ཉིར་ལེན་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པའི་སྐྱོན་

ཡང་འབྱུང་ཞིང་། ལུས་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་ཉིར་ལེན་བྱེད་པ་ཡོད་ན། སྐྱེ་བ་སྔ་མ་སྐྱབ་མི་རུས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་མཐའ་ཡས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་དང་མང་པོ་དག་ཡོད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་གནས་མིན་པ་ལའང་འཕོག་པར་ཇོག་པ་འཆར་བར་བྱེད་པ་འདི་དག་ནི་

མཁས་པའི་རིགས་པ་བསྟན་པའི་ཡུལ་རེ་ཤིག་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། གཟུགས་མེད་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་འདོད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བའི་བར་སྲིད་ཀྱི་ལུས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཉིར་ལེན། གཟུགས་མེད་ནས་འཆི་འཕོ་བའི་སེམས་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་ཡིན་ན།

བར་སྲིད་དེ་གྲུབ་མ་ཐག་གི་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་ཀ་ཡང་རྫས་རིགས་མཐུན་དུ་ཐལ། ཉིར་ལེན་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མིག་སོགས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཉིར་ལེན་ཡིད་ཤེས་ལས་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ། ཕྱིས་ཀྱང་ཉིར་ལེན་ཡིད་ཤེས་ལས་སྐྱེ་བར་

མཚུངས་པས། ལུས་ཡིན་ན་ཉེར་ལེན་ཡིད་ཤེས་ལས་སྐྱེ་བས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ཆེས་པར་ཡང་འགྱུར་ལ། དམ་བཅའ་གཉིས་ཀ་ཡང་། གང་གི་རྟམ་པར་ཤེས་པ་ནི། །མི་ཤེས་པ་ཡི་ཉེར་ལེན་རྒྱུ། །ཞེས་པ་དང་། རྟམ་ཤེས་མིན་པ་རྟམ་ཤེས་ཀྱི། ཉེར་ལེན་

མིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་གྲུབ། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་རྟམས་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག །ལེའུ་གཉིས་པ་མདོ་སྡེ་པ་རང་ཤུང་གི་གཞུང་ཡིན་ན་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་གཞུང་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་ཅེས་ཟེར་ཏེ། ལྟ་དགའ་

@83B པའི་བློ་གྲོས་ཅན་ཁྱོད་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་གཞུང་གི་དོན་ཇི་ལྟར་འདོད་གྱང་། མདོ་སེམས་གཉིས་ཀས་ཀྱང་གཞུང་དེའི་དོན་ཐུན་མོང་དུ་ཁས་ལེན་པ་ལ་བྱེད་ན། མདོ་སྡེ་པས་གཞུང་དེའི་དོན་དང་འགལ་བར་སྣང་སྐྱོན་མེད་དེ། གཞུང་དེའི་དོན་མདོ་སེམས་གཉིས་

ཀས་ཐུན་མོང་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པར་འགྱུར་བས་སྣང་པ་ཙམ་ནས་རང་གི་བློ་གྲོས་ཀྱི་ནུས་པ་གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །མདོ་སེམས་གང་རུང་གཅིག་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཞུང་ཡིན་ཀྱང་། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་པའི་གཞུང་དུ་འདོད་ན། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་མ་

ཡིན་པའི་གཞུང་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །ལེའུ་གཉིས་པ་ཟེགས་པ་ཐུན་མོང་བའི་གཞུང་ཡིན་ཅེས་པ། མདོ་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱེད་དགོས་ཏེ། ལེའུ་གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་སྨོ་བར། དབུ་མ་པ་སོགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་གཞུང་དུ་རང་ཉིད་ཀྱང་མི་འདོད་ཅིང་། སྐབས་སུ་ཡང་མ་བབ་པའི་

ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་འདི་དག་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་མངས་པར་འགྱུར་བས་མ་བྱིས་སོ། །འོན། ཞྭེད་རང་གཟུགས་མེད་ཁམས་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་འདོད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བའི་བར་སྲིད་ཀྱི་ལུས་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཉིར་ལེན་ཏེ་ལྟར་སྣ་ཚེ་ན། ཁོ་བོ་ནི་གཟུགས་

མེད་ཁམས་ནས་འཆི་འཕོ་ཁའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ན་ཡོད་པ། འདོད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་སྡོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཉིད་དེའི་ཉིར་ལེན་ཡིན་པར་འདོད་ལ། འདི་ནི་

ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གི་གཞུང་ལུགས་ཕལ་ཆེ་བ་དང་མཐུན་ཅིང་། རྣམ་འགྲེལ་

ལས། བློ་ཉིད་ལ་ནི་བརྟེན་པ་འགའ། །དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས། །དེ་ཕྱིར་བློ་ལས་དབང་པོ་ཡིན། །ཅེས་བཤད་པའི་དོན་ཀྱང་འདི་ལྟར་ཡིན་ལ། རྒྱུན་ལས། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ལས་ཤི་འཕོས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་སྐྱེད་པ་ལའང་། དེ་ཉིད་འདུ་བྱེད་པ་པོ་

@84A ཞེས། །རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཀྱང་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་འདུ་བྱེད་ནི་ལས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །ཉི་མ་སྦས་བས་ཀྱང་། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ནས་ཤི་འཕོས་པའི་ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་སྐྱེ་བ་ཡང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ལུས་

སྐྱེ་མཆེད་ལྔས་འདུས་བྱས་པའི་བག་ཆགས་རྒྱུར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །འོ་ན། བག་ཆགས་ཉིར་ལེན་ཡིན་ན་ཤེས་པ་ཉིར་ལེན་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དང་འགལ་ཏེ། བག་ཆགས་རྣམས་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། བག་ཆགས་རྣམས་ཤེས་པར་

འདོད་པ་འདི་ནི་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་དག་ལ་འདྲེས་པར་མ་བྱས་པའི་བབ་ཙོལ་ཏེ། འདི་ལྟར་བག་ཆགས་རྣམས་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་ཉིད་གང་ལ་ལྟན་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཡིན་ནམ། དེ་ལས་གཞན་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཡིད་ཤེས་དག་བའི་སྟེང་ན་ཡོད་པའི་བག་ཆ་

ཐམས་ཅད་དག་བར་ཐལ་ལོ། །དེ་འདོད་ན། ཡིད་ཤེས་དག་བའི་སྟེང་ན་ཡོད་པའི་སྒྲིབ་པའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་དག་བར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། ཡིད་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་ན་ཡོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་གི་བག་ཆགས་སོགས་ཀྱང་ཡིད་ཤེས་

སུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་གཙོ་བོ་ཡིད་ཤེས་ཇས་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འགའ་ཞིག་དེ་དག་ཇས་ཐ་དད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེན། འོན། འགའ་ཞིག་དེ་དག་ཉིར་ལེན་ཇས་ཐ་དད་པ་ལས་སོ་སོར་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་

ལོ། །འདོད་ན། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་ཇས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །རང་གང་ལ་ལྷན་པའི་ཤེས་པ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་པར་ཡང་མི་འཐད་དེ། འདི་ལྟར་ན་འགའ་ཆགས་རྣམས་རྟོག་པ་ཡིན་ནམ། རྟོག་མེད་ཤེས་པ་ཡིན། ཤེས་པ་དབྱེ་གཞིར་བྱས་ནས་ཕྱེ་བའི་

@84B ཤེས་པ་ལ། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པ་མི་སྲིད་དོ་རྟོག་པ་ཡིན་ན། གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་རྟོག་པ་ཇས་ཐ་དད་དུ་མ་དུས་ཅིག་ཅར་ཡོད་པ་སྲིད་པར་ཐལ་ཏེ། འགའ་ཆགས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་ཡོད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། རྟོག་མེད་དབང་ཤེས་སུ་

མི་འཐད་པས། ཡིད་ཤེས་སུ་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན། ཡིད་ཤེས་ཇས་ཐ་དད་དུ་མ་རྒྱུད་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་སོན་གནས་སོ། །ཅི་སྟེ་མིག་ཤེས་ཀྱི་འགའ་ཆགས་མིག་ཤེས་མིན་ལ། ཉན་ཤེས་ཀྱི་འགའ་ཆགས་ཉན་ཤེས་ཡིན་ཅིང་། ཚུལ་འདིས་བཀ

ཆགས་ཤེས་པར་འགྱུར་ཚུལ་མཐའ་དག་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་གཟུགས་མེད་ཁམས་པའི་སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་སྒོ་ལྡའི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་དག་གི་བག་ཆགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བག་ཆགས་ཤེས་པར་འདོད་པ་ནི་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་མི་ལྡན་ཞིང་

རིགས་པའི་ཚུལ་མི་ཤེས་པ་དག་གི་སྐུན་སྨུལ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བག་ཆགས་ཉིར་ལེན་ཡིན་ན། བག་ཆགས་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱང་ཉིར་ལེན་དུ་འདོད་དགོས་ལ། ལས་རྣམས་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པས་ལུས་ཀྱི་ཉིར་ལེན་བྱེད་པ་ཡོད་པར་གྱུར་ཏོ་ཞེ་ན། ལས་

ཀྱིས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཉིར་ལེན་ཡིན་ཀྱང་། ལས་རྣམས་ནི་རང་གི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུའི་བདག་རྐྱེན་ཡིན་གྱི་ཉིར་ལེན་མ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་ལ། ལས་རྣམས་རང་གི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུའི་བདག་རྐྱེན་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས། གཟུགས་སོགས་བཞིན་

སྐྱོན་མེད་ཅེ་ན། ཞེས་པའི་ལན་དུ། ལས་རྣམས་བདག་པོ་མ་ཡིན་ན། དེར་ཡང་བརྩོད་པ་མཚུངས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་རྐྱེན་གསུམ་འཕྲོས་དང་བཅས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།དེ་ནི་

@85A ཞེས། །རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ཀྱི་རྒྱན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ཀྱི་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན། བདག་རྒྱུན། དེ་ལ་ཐག་རྒྱུན་ངོས་གཟུང་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་

ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྔོན་འཇོག་མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན་སྔོན་འཇོག་མིག་ཤེས་ལ་ཤར་བའི་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་དང་། སྔོན་པོ་དང་སྔོན་འཇོག་མིག་ཤེས་རང་ཉིད་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཤེས་པ་སྟེ་མ་དང་།

ཤེས་པ་སྟེ་མ་དེའི་སྟེང་གི་སྔོན་འཇོག་མིག་ཤེས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྣང་བའི་ནུས་པ་རྣམས། གང་སྔོན་འཇོག་མིག་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་དུ་འདོད་པར་བྱ་ཞེན། སྔོན་པོ་དང་སྔོན་པོར་སྣང་བ་དང་། སྔོན་འཇོག་མིག་ཤེས་ལ་ཤར་བའི་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་རྣམས་ནི་སྔོན་འཇོག་

མིག་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་དུ་མི་རིགས་ཏེ། དེའི་དམིགས་རྒྱུན་ཡིན་ན་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་དགོས་ཤིང་། སྔོན་པོ་སོགས་གསུམ་ནི་སྔོན་འཇོག་མིག་ཤེས་རང་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས། སྔོན་འཇོག་

མིག་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་

དེའི་རྒྱུར་མི་འགལ་ན། བདག་སྐྱེ་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་རང་ལས་རང་སྐྱེ་ན་བདག་སྐྱེར་འགྱུར་ཡང་། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཚེས་ལས་སྐྱེ་བས་བདག་སྐྱེར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན། གྲངས་ཅན་པས། བུམ་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་བའི་འཇིམ་པ་

ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་བླངས་པ་ཡང་། བདག་སྐྱེ་ཁས་བླངས་པར་མི་འགྱུར་བས། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་སོགས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་མཐའ་དག་གིས། བུམ་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་བའི་འཇིམ་པ་ལས་སྐྱེ་ན། བདག་སྐྱེར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་བརྗོད་མཛད་པ་མཐའ་

@85B དག་མི་རིགས་པར་འགྱུར་ལ། བུམ་པ་ལས་བུམ་པ་སྐྱེ་བར་གྱུབ་པའི་མཐའ་ལས་ཁས་ལེན་པ་སྲུ་ཡང་མེད་པས། བུམ་པ་བདག་ལས་སྐྱེ་བར་གྱུབ་པའི་མཐའ་ལས་ཁས་ལེན་པའི་ཆོལ་བ་སྲུ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་འདིས་ནི་བདག་སྐྱེའི་དོན་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པར་

ཟད་དེ། །གཞན་ཡང་། སྔོན་པོ་སོགས་གསུམ་ནི། སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་དང་རྫས་གཅིག་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་མེད་ན། རྒྱུ་འབྲས་རྫས་གཅིག་དང་དུས་མཉམ་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། སྟོན་འཛོན་མིག་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་ཡིན་ན། སྟོན་པོ་སོགས་གསུམ་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་ན། སྟོན་འཛོན་མིག་ཤེས་དང་དུས་མཉམ་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག །སྟོན་འཛོན་མིག་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་ཡིན་ན་དེ་དང་དུས་

མཉམ་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། འོན། དེའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཡིན་ན་ཡང་དེ་དང་དུས་མཉམ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེའི་དམིགས་རྒྱུན་ཡིན་ན་དེ་དང་དུས་མཉམ་ཡིན་

དགོས་པ་གང་ཞིག་དེའི་དམིགས་རྒྱུན་ཡིན་ན་ཡང་དེའི་དངོས་རྒྱུ་ཡིན་དགོས། དེའི་དེ་

མ་ཐག་རྒྱུན་ཡིན་ན་ཡང་དེའི་དངོས་རྒྱུ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྟོན་པོ་སོགས་སྟོན་འཛོན་མིག་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་དུ་ཁས་ལྷུབས་ན། དེ་དག་སྟོན་འཛོན་མིག་ཤེས་དང་དུས་མི་

མཉམ་ཞིང་ཇུས་ཐ་དད་པའམ། ཡང་ན་དེའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཡང་དེ་དང་དུས་མཉམ་ཞིང་

ཇུས་གཅིག་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས། རྣམ་པར་གཞག་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་ཅིང་། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྟོན་པོ་སྟོན་འཛོན་མིག་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་རྒྱུ་

འབྲས་ཇུས་གཅིག་ཡིན་པ་སྲིད་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་གཉིས་རིགས་པས་དཔྱད་པའི་

@086A ཞེས། །ཆ་ཤ ཇས་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་རྒྱུ་འབྲས་མ་ཡིན་ལ། རིགས་པས་མ་དཔྱད་པའི་ཚོ་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་ཀྱང་ཇས་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་ཡང་ཇས་སུ་བླུབ་མ་བླུབ་དཔྱད་པའི་རིགས་པ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་མ་

ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། །འོ་ན། དེ་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཆ་ཇས་སུ་བླུབ་མ་བླུབ་དཔྱད་དུ་རུང་ངམ་མི་རུང་། མི་རུང་ན། ཇས་སུ་བླུབ་མ་བླུབ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་འབྲས་སྤྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །རུང་ན། དེའི་ཚེ་ཇས་སུ་བླུབ་བམ་མ་བླུབ། མ་བླུབ་ན། རྒྱུ་འབྲས་

ཇས་མ་བླུབ་སྤྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །བླུབ་ན། དེའི་ཚེ་དེ་གཉིས་ཇས་གཅིག་ཐ་དད་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་དེ་གཉིས་ཇས་སུ་བླུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཚེ་དེ་གཉིས་ཇས་ཐ་དད་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་དེ་གཉིས་ཇས་གཅིག་ཐ་དད་གང་རུང་

ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞེག །དེའི་ཚེ་དེ་གཉིས་ཇས་གཅིག་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཟུར་སྦྱི་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་ཁས་ལེན། འདོད་ན། དེ་གཉིས་ཇས་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཐལ། དཔ་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་མོ། །ཇས་སུ་བླུབ་མ་བླུབ་དཔྱོད་

པའི་རིགས་པ་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དང་། ཁྱོད་རང་གིས་རྩལ་གྱུབ་དང་དོན་དམ་གཅིག་ཏུ་ཁས་བླངས་པ་ནང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། རིགས་པས་དཔྱད་པའི་ཚོ་རྒྱུ་འབྲས་མ་ཡིན་ན། དེའི་ཚོ་དེའི་དམིགས་རྒྱུན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་

ལ། དེའི་ཚོ་དམིགས་རྒྱུན་གཞན་ཡང་མེད་པར་འདོད་དགོས་པས། རྒྱུན་གསུམ་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཡོད་པར་ཐལ། རིགས་པས་དཔྱད་པ་ན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱུན་གསུམ་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལྟ་བུ་མི་སྲིད་བར་

@086B འདོད་པའི་ཁྱོད་རང་གི་གྱུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་སྔ་མ་ཉིད་དམིགས་རྒྱུན་དུ་འདོད་པའང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་བདག་རྒྱུན་ཀྱང་ཤེས་པ་སྔ་མ་ཉིད་ལ་འདོད་དགོས་པར་མཚུངས་པས། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་རང་གི་

དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་སྔ་མ་ལས་ཐ་དད་པའི་དངོས་རྒྱུ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། དངོས་རྒྱུ་གཅིག་ཁོ་ནས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་མི་སྲིད་པར་བཞད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གནོད་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཉེར་ལེན་གྱིས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་ལྟར་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་ལ་

ལྷོས་དགོས་པས་མ་ཁྱབ་པར་འགྱུར་རེ། །ཁ་ཅིག །དབང་ཤེས་སྐྱ་མའི་སྟེང་གི་དབང་ཤེས་ཕྱི་མ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཉིད། དབང་ཤེས་ཕྱི་མའི་དམིགས་རྒྱུན་ཡིན་ལ། དབང་ཤེས་སྐྱ་མའི་སྟེང་གི་དབང་ཤེས་ཕྱི་མ་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པར་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་བདག

རྒྱུན་ཡིན་ཅིང་། ཤེས་པ་ཕྱི་མ་རྒྱོང་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཡིན་ལ། ནུས་པ་ཡང་ནུས་པ་ཅན་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་ཤེས་ཕྱི་མའི་རྒྱུན་གསུམ་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་དོ་ཞེས་གསུང་ངོ། །རྒྱུན་གསུམ་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དེ་

ནི་མ་ངེས་ཏེ། སྐྱབ་བྱེད་དེའི་དོན་ནི། རྒྱུན་གསུམ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཐལ། རྒྱུན་གསུམ་ཤེས་པ་གཅིག་གི་ནུས་པ་ཡིན་པ་གང་ཞེག །ནུས་པ་ནུས་པ་ཅན་ལས་གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན། མིག་ཤེས་གཅིག་གིས་སྟོ་སེར་དཀར་དམར་སྣ་ཚོགས་མཐོང་བ་

ན། དེ་ལྟ་བུའི་སྟོ་སེར་དཀར་དམར་རྣམས་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་ཤེས་གཅིག་གི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པ་གང་ཞེག །དབང་ཤེས་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་དབང་ཤེས་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་ཁས་བླངས། འདོད་ན། སྟོ་སེར་ཐ་དད་དག

@087A ཀཱཾ། །ལ་ནི། །ཞེས་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལའང་སྟོ་སེར་ཇས་ཐ་དད་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཁ་ཅིག །དམིགས་པ་ཡང་ཡིན་ལ་རྒྱུན་ཀྱང་ཡིན་པས་དམིགས་རྒྱུན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས་བླངས་ནས། ཤེས་པ་སྟེ་མཉམ་དེའི་

སྟེང་གི་ནུས་པ་དམིགས་རྒྱུན་དུ་འདོད་པ་དང་། དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་ཡིན་ན་དབང་ཤེས་དང་ལྡན་ཅིག་དམིགས་ངེས་སུ་འདོད་པ་དང་། ལྡན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་ན་དུས་མཉམ་ཡིན་པར་འདོད་པ་རྣམས་ནི་ནང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་སྟ་ཕྱི་དུས་

མཉམ་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། དེ་ལྟ་ན། དབང་ཤེས་ཕྱི་མའི་ནང་སེམས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་གཟུང་དོན་དུ་འགྱུར་བས། དབང་ཤེས་ཕྱི་མ་དབང་ཤེས་སྟ་མ་ལས་གཞན་པའི་ཡུལ་ལ་

མི་འཐོ་བར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན། འཐད་པའི་ཕྱོགས་གང་ཡིན་རེ་ན། བཤད་

པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་བླང་གིས། དམིགས་བརྟག་ཏུ། ནང་གི་ཤེས་བྱའི་ངོ་བོ་ནི། །ཕྱི་རོལ་ལྟར་སྣང་ཤེས་ངོ་བོའི་ཕྱིར། །དེ་རྒྱུན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་བསྟན་པའི་དམིགས་རྒྱུན་དང་། ཡང་ན་

ནུས་པ་འཛོག ※ ཕྱིར་རིམ་བྱིས་ཡིན། ཅེས་པའི་དམིགས་རྒྱུན་གཉིས་ལས། དང་པོའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་ལ་ཕྱི་རོལ་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་སྟོན་པོ་སོགས་ནི། དབང་ཤེས་དེ་དང་དེའི་དོན་ཏེ། དམིགས་པ་ཡང་ཡིན་ལ་དེའི་རྒྱུན་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམིགས་

རྒྱུན་ཡིན་ནོ། །ཚེའི་ཕྱིར་དམིགས་པ་ཡིན་ཅེ་ན། རྣམ་ཤེས་ངོ་བོའི་ཕྱིར། ཅེས་སྨོས་ཏེ། དེའི་དམིགས་པར་ཐལ། དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པའོ། །ཚེའི་ཕྱིར་རྒྱུན་ཡིན་ཅེ་ན། གཅིག་ཆའང་མི་འཁྲུལ་ཕྱིར་ན་རྒྱུན། ཅེས་སྨོས་ཏེ། དབང་ཤེས་

@087B ལ་སྣང་བའི་སྟོན་པོ་དེ་དབང་ཤེས་གཅིག་པོ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས། དུས་མཉམ་ཡིན་ནའང་རྒྱུན་དུ་འཐད་དེ། ཁོ་ཡུལ་དུ་ཡོད་ན་སྐྱེ་མེད་ན་མི་སྐྱེ་བས། ཁོ་ལ་རྟེས་སུ་འབྲེལ་བ་མི་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར། ཅེས་པའོ། །གཞན་དག་གིས། དོན་ཡིན་རྣམ་ཤེས་ངོ་བོའི་

ཕྱིར། ཅེས་པ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པར་རྣམ་ཤེས་ངོ་བོའི་ཕྱིར། ཅེས་པའི་འབྲུ་སྟོན་བྱས་པ་ནི། ནང་གི་ཤེས་བྱའི་ངོ་བོ་ནི། ཞེས་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ངོ་བོའི་ཕྱིར། ཅེས་པ་རྟོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་ཡོད་པ་ལ་སྐབས་འདིར་

རིགས་པས་གནོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་དག་པར་རྟོམ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་དམིགས་པ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུན་ཡིན་པ་གང་གི་ཡང་སྣུབ་བྱེད་དུ་འབྲེལ་པ་མེད་པས་སྐབས་སུ་མབབ་པའི་ཕྱིར། གཞུང་གི་དགོངས་པ་ལས་རིང་དུ་གྱུར་པས་བཤད་པ་འདི་ནི་རྣ་བ་བྱད་པར་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་

ནོ།། །།གཞུང་འདིས་བསྟན་པའི་དམིགས་རྒྱུན་གྱི་ཚུལ་འདི་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་སྦྱིད་པ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་ལ་རྫས་གཞན་གྱིས་མ་ཁྱབ་པར་འདོད་པ། ཆོས་མངོན་པ་བའི་སྒོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ལ་སོགས་པ་སྤྱ་མ་དག་གི་འདོད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་ཉིད་ཀྱི་

འཐད་པའི་ཡོགས་རྣམ་པར་བཞག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྒོབ་དཔོན་རང་ཉིད་ཀྱི་འཐད་པའི་ཡོགས་དམ་པར་བཞག་པའི་དམིགས་རྒྱུན་སྟོན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། ཡང་ན་ཀྱས་པ་འཇོག་ཕྱིར་རིམ་གྱིས་ཡིན་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་ཇི་ལྟར་བྱང་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཡང་ན་ཞེས་པ་ནི། རང་འགྲེལ་

ཀྱི་མཚམས་སྦྱར་བའི་ཚིག་ཡིན་ཏེ། སྒོབ་དཔོན་སྤྱ་མ་དག་དེ་ལྟར་འཆད་མོད་ཀྱི། ཡང་ན་ཁོ་བོ་ནི་འདི་ལྟར་འཆད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པའོ། །ཀྱས་པ་འཇོག་ཕྱིར་རིམ་གྱིས་ཡིན། ཅེས་པའི་དོན་ནི། དབང་ཤེས་སྤྱ་མ་སྤྱ་མའི་སྟེང་གི་རང་འབྲས་དབང་ཤེས་ཕྱི་མ་ཡུལ་གྱི་

@088A ཀཱཾ། །རྣམ་ལྡན་དུས་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་དེ། རིམ་གྱིས་དབང་ཤེས་ཕྱི་མའི་དམིགས་རྒྱུན་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲས་དབང་ཤེས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་དེ་དག་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་འཛིག་པའི་རྒྱུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་པའོ། །དེས་ན་ནུས་པ་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་

ནས། འཇིག་ཕྱིར་ཅེས་པ་སྣུབ་བྱེད་དུ་སྨྲ་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་ནུས་པ་འཇིག་པའི་ཕྱིར། ཅེས་སྨྲོལ་ལ། ནས་སྣུབ་བྱེད་དུ་འགོད་པ་ནི་མ་འབྱེལ་ཏེ། དབང་ཤེས་ཕྱི་མའི་དམིགས་རྒྱུན་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་ཕྱི་མ་ལ་ནུས་པ་འཇིག་པའི་ཕྱིར། ཅིར་ན། ཁྱབ་པ་མ་འབྱེལ་

ལ། ཕྱི་མའི་དམིགས་རྒྱུན་ཡིན་ཏེ། སྔ་མ་ལ་ནུས་པ་འཇིག་པའི་ཕྱིར། ཅེས་ཟིར་ན། དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་དབང་ཤེས་ཀྱི་བརྒྱུད་རྒྱུད་ཐལ་བའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུ་དབང་ཤེས་སྔ་མའི་སྐྱེང་གི་ནུས་པ་དབང་ཤེས་ཕྱི་མའི་དམིགས་རྒྱུན་དུ་

བཞག་པ་དེ་ཡང་། དབང་ཤེས་ཕྱི་མ་དེའི་དམིགས་པ་ཡང་ཡིན་ལ་རྒྱུན་ཀྱང་ཡིན་པས། དེའི་དམིགས་རྒྱུན་དུ་འཇིག་པ་མ་ཡིན་གྱི། དབང་ཤེས་ཕྱི་མ་དེ་རང་གི་དམིགས་པའི་རྣམ་ལྟས་དུ་སྐྱེད་པའི་གོ་བོའོ་བའི་རྒྱུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་དམིགས་རྒྱུན་ཅེས་བྱའོ། །

དེ་ཡང་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་དབང་ཤེས་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཐམས་ཅད་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཤར་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་རང་དོས་ནས་གཏད་པའི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་དབང་ཤེས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྣྲེས་པས་ནི། ཤེས་

པ་སྟ་མའི་སྟེང་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྣྲེས་པ་ཡིན་པས། ཤས་པ་སྟ་མའི་སྟེང་གི་རིགས་མཐུན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ནུས་པ་དེ་ཉིད། རང་འབྲས་དབང་ཤེས་ཕྱི་མ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྣྲེད་པའི་གཙོ་བོའི་རྒྱུན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས།

@088B དེའི་དམིགས་རྒྱུན་དུ་བཞག་པའི་ཚུལ་འདི་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་འོངས་བའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རབ་ཏུ་བརྟེད་པ། ཁོ་ནའོ། །འོ་ན། དམིགས་བརྟག་རང་འགྲེལ་དུ། དམིགས་རྒྱུན་ལ་ཆོས་གཉིས་དང་ལྡན་པ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་དོན་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཅེ་ན། དབང་ཤེས་

ལ་སྣང་བའི་སྟོན་པོ་སོགས་དམིགས་རྒྱུན་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ནི། ཤེས་པ་དེའི་དམིགས་པ་ཡང་ཡིན་ལ་རྒྱུན་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཆོས་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ནུས་པ་དམིགས་རྒྱུན་དུ་འདོད་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་ནི། དབང་ཤེས་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་འཇོག

བྱེད་ཡིན་པ་དང་། དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་ཡིན་པ་ཉིད། དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་ཆོས་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དམིགས་བརྟག་རང་འགྲེལ་ལས། རེས་འགའ་ནི་ཀུས་པ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཉིད་འབྱུང་ལ། རེས་

འགའ་ནི་དེའི་རྣམ་པ་ལས་ཀྱས་པའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་དེ་གཉིས་གཞན་དང་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཅི་དགར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ནང་གི་དམིགས་པ་ནི་ཆོས་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དམིགས་པའི་རྒྱུན་དུ་འཐད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་རང་ལུགས་ལ་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་ཡིན་ན། དབང་ཤེས་དམིགས་པའི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་དགོས་ལ། དབང་ཤེས་དམིགས་པའི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་ཀྱང་། དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིན་མི་དགོས་སོ། །ཞེས་ཤེས་བར་བྱའོ། །ཤེས་

བྱའི་དམིགས་པ་མཐའ་དག་ལ། །ཐྱོ་བྱོས་ཚུལ་བཞིན་དམིགས་པ་ཅན། །ཁོ་བོས་དབང་ཤེས་དམིགས་རྒྱུན་ནི། །འཁྲུལ་མེད་དམིགས་བརྟག་ཇི་བཞིན་བཤད། །ཅེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་དོ།། །།གཉིས་པ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་

@089A ཞེས། །ཀྱི་རྟགས་བཤད་པ་ལ།རྟགས་ཀྱི་དགོས་པ་བཤད་པ་དང་། རྟགས་དགོད་ཚེང་དོན་གསུམ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཕྱི་རྟོལ་དོན་སྣ་བའི་ངོར་སྐྱེ་རྟོལ་སེམས་ཙམ་པས། དབང་

ཞེས་ལ་ཕྱི་རོལ་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་སྟོལ་སོགས་རྣམས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མིན་པར་བསྟུབ་པའི་ཕྱིར་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཙམ་པས་ཡུལ་ཞེས་སྨྲན་ཚེག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་ རྟོག་གཞན་མ་ཡིན་པར་སྟུབ་པ་ནི། ཡུལ་གང་རང་འཛིན་གྱི་

ཞེས་པ་གང་དང་རྟོག་གཞན་མ་ཡིན་པར་མ་གྲུབ་ན། ངེས་པར་ཡུལ་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཡུལ་དེ་རྣམས། ཡུལ་ཅན་ཞེས་པ་རྣམས་དང་རྟོག་གཞན་མ་ཡིན་པར་ སྟུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཟུགས་སྐྱ་སོགས་རྣམས་ནི་རང་འཛིན་

ཚུར་མཐོང་དབང་ཞེས་ལས་རྟོག་གཞན་མ་ཡིན་པར་མ་གྲུབ་ན། ཚུར་མཐོང་དབང་ཞེས་ལ་གཟུགས་སྐྱ་སོགས་རང་ལས་རྒྱང་ཆད་ལྟ་བུར་སྣང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ ལྟར་གྲུབ་ན་ཞེས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་གྲུབ་པར་འདོད་དགོས་པས།

དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་རང་འཛིན་ཚུར་མཐོང་དབང་ཤེས་དང་ཐ་སྙད་གཞན་མ་ཡིན་པར། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྣུབ་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། ལྷས་བྱིན་གྱི་སེམས་ལྟ་བུ་ལྷས་བྱིན་གྱི་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ལྟ་བུ་ལས་ཐ་ཚད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པར་སྣུབ་མི་རྟག་ཤེང་

མ་བསྣུབས་ཀྱང་ལྷས་བྱིན་གྱི་སེམས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཀྱང་མི་འགྱུར་བས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་པ་གཞིར་བྱས་ཀྱི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་འགའ་ཞིག །ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་ཐ་ཚད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པར་སྣུབ་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་པོ་སོགས་ཀྱང་

@089B རང་གི་ཡུལ་ཅན་སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་སོགས་དང་ཐ་སྙད་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་ན། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་བས་ཐ་སྙད་གཅིག་ཏུ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྣུབ་པ་ཡིན་གྱི། སྟོན་པོ་སོགས་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་དང་ཐ་སྙད་གཅིག

ཏུ་སྣུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན། སྟོ་སོགས་རྣམས་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་དང་ཐ་སྙད་གཅིག་ཏུ་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན། ད་ལྟ་གང་ས་ཅན་གྱི་རྟོག་གེ་པ་ཕལ་ཆེ་བ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ན་ཐ་སྙད་གཞན་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པོ་

ཞེས་སྨྲ་བ་ལྟར་ན། བདག་མེད་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་དང་བདག་འཛིན་ཀྱང་རྩས་གཞན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་རྩས་གཞན་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་རྟགས་དགོད་ཚིང་དོན་གསུམ་ངོས་གཟུང་བ་ལ། རྟགས་འགོད་པ་

ནི། གང་ཞེག་གང་དང་ལྡན་ཚེག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པ་དེ་དེ་དང་རྩས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སྒྲ་དང་མཉན་བྱ་བཞིན། སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་སྟོན་པོ་དང་སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱང་ལྡན་ཚེག་དམིགས་ངེས་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །འདིའི་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་ལ།

ཁ་ཅིག །སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་མི་འཐད་དེ། ཕྱི་རྒོལ་མདོ་སྡེ་པས་སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་ཤར་བའི་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལས་རྩས་གཞན་མ་ཡིན་པར་གྱུར་ཟིན་ལ། བྱ་བྱག་སྨྲ་བ་དེ་འདྲའི་རྣམ་པ་གཞི་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པས་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་

དུ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག། སྟོན་པོར་སྣང་བ་ཆོས་ཅན་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། སྟོན་པོར་སྣང་བ་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་ན། སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་དང་ལྡན་ཚེག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་རྟགས་མི་འགྲུབ་སྟེ། མིག་ཤེས་ལ་སྟོན་པོར་སྣང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་

@090A ཀ།། །སྟོན་པོར་སྣང་བ་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་ན། བྱེ་བྲག་སྒྲ་བའི་ངོར་ཆོས་ཅན་མི་འགྱུབ་སྟེ། བྱེ་བྲག་སྒྲ་བ་ནི་དབང་བས་ཡུལ་འཛིན་པར་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་འཛིན་པར་མི་འདོད་པས་མིག་ཤེས་ལ་སྟོན་པོར་སྣང་བ། ཞེས་བྱ་བ་ཁས་མི་

ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱེ་བྲག་སྒྲ་བ་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་མི་འཛིན་པར་འདོད་པ་ལ་ཤེས་བྱེད་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་འཛིན་ན། རི་བོ་སོགས་ཀྱིས་བར་དུ་ཆོད་པའི་གཟུགས་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། མིག་ཤེས་ནི་ཐོགས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྣམ་དུ་བསམས་ནས།

མིག་དབང་གིས་གཟུགས་འཛིན་གྱི་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱེ་བྲག་སྒྲ་བ་དག་འདོད་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་མཛོད་ལས། བྱེ་བྲག་སྒྲ་བའི་འདོད་པ་འཆད་པ་ན། མིག་གི་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་རྟན་བཅས། །དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་

ཤེས་མིན། །གང་ཕྱིར་བར་དུ་ཆོད་པ་ཡི། །གཟུགས་ནི་མཐོང་བ་མིན་ཕྱིར་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་རང་གི་ལུགས་ནི། གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཡུལ་ལ་དོན་དུ་སྒྲུབ་བ་དང་། རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་སྒྲུབ་བ་གཉིས་ཀས་མཐུན་སྣང་དུ་གྱུར་ཅིང་། རང་

འཛིན་ཆུར་མཐོང་དབང་ཤེས་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུབ་མ་གྱུབ་རྩོད་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ལྔ་པོ་དེ་ཉིད་དོན་སྣ་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་དུ་སྣང་པར་བྱེད་ཅིང་། རྣམ་རིག་པས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་རང་འཛིན་དབང་ཤེས་དང་རྗེས་གཅིག་ཏུ་སྣང་པར་བྱད་

པ་ཡིན་པས། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལྔ་པོ་རང་རང་གི་རང་འཛིན་དབང་ཤེས་དང་རྗེས་གཅིག་ཏུ་སྣང་པའི་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ཚོས་ཅན་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་དང་རྗེས་གཞན་མ་ཡིན་པར་སྣང་པའི་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་

@090B རྟགས་ཀྱི་ཚོས་ཅན་དུ་ཡང་སྟོན་པོ་ཉིད་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་འདིར་གཞན་གྱི་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཟུང་ཟད་དགག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་སྟོན་པོ་སོགས་ཚོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་མི་འཐད་དེ། གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དེའི་རྒྱུ་

མཚན་ཡང་སྟོན་པོ་གཞི་གྲུབ་ན་བེམ་པོ་གཞི་གྲུབ་པར་འགྱུར་བས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་སྣ་སོགས་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲའོ། །ད་ལྟ་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་ཕྱང་པོ་ལྔའི་རྣམ་

གཞག་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། དེའི་ལུགས་ལ་གཟུགས་ཕུང་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་པར་འགྱུར་བས། སེམས་ཙམ་པ་གསུང་རབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཕལ་ཆེ་བ་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པར་

བྱེད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བའམ། ཡང་ན་སེམས་ཙམ་པའི་གཞུང་ལུགས་ཕལ་ཆེ་བ་ནས་ཕུང་པོ་ལྔའི་རྣམ་གཞག་སོགས་ལན་མང་དུ་འགྱུར་བ་དག་ལ་ཁོ་བོ་ཅག་བསྟོན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་སྨོས་ཤིག །གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྟོང་སེར་ཇས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ལྡོག་ཅིག

དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་མི་མཐུན་དཔེར་བཀོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྡོག་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཁས་ལེན་པའི་ལུགས་ལ་སྟོང་སེར་གཞི་མ་གྲུབ་པ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོང་སེར་ཐ་དད་དགའ་ལ་ནི། །སྒྲོང་བའི་ངེས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ། རྣམ་

འགྲེལ་ངེས་ལས་གསུངས་པ་རྣམས་སྨངས་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་། ཕྱོགས་འདི་ཁས་ལེན་པ་ལ་ནི། ཁམས་གསུམ་དང་སྐྱེ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཕལ་ཆེ་བ་ཁས་བླང་བའི་ཐབས་མེད་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྟུད་པ་འབའ་ཞིག་ཐོབ་པར་

@091A ཞེས། །འགྱུར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྟོ་སེར་སོགས་གཞི་གྱུབ་ཀྱང་། སྟོན་པོ་སྟོན་པོ་མ་ཡིན་གྱི། སྟོན་པོ་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་སྟོ་སེར་སོགས་ཐམས་ཅད་འཛིན་ཤེས་པ་དེ་དང་དེ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་ཕྱིར་སྟོན་པོ་ནི་སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཡིན་པ་སོགས་སྒྲས་བླང་བར་བྱའི། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། སྟོ་སོགས་བེམ་པོར་འདོད་དགོས་པས། སྟོ་སོགས་ཕྱི་དོན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། །དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྟོན་པོ་ཡིན་ན། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། སྟོན་

པོ་ཡིན་ན། རང་འཛིན་ཤེས་པ་དེ་དང་དེ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་འདིས་མཚོན་ནས། གཞི་གྱུབ་ན་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་སྣུ་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་། སྟོན་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་འཛིན་

པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས། འདོད་ན། སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཡིན་པ་འབྱད་དོ། །ཚུལ་འདིས་མཚོན་ནས། གཞི་གྱུབ་ན་རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་ཡང་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཁས་བླང་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་

ཅན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་ན། མིག་ཤེས་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། གཟུགས་ཡིན་ན་མིག་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱེས་བུ་འོང་བ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཚུལ་འདིས་མཚོན་ནས། སྒྲ་ཡིན་ན་ཉན་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བུ་འོན་པ་མི་སྲིད་

པ་སོགས་སུ་ཐལ་བའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཟུགས་སྐྲ་དྲི་རོ་རེག་བྱ་ལྟ་ཆེང་བའི་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་སྐོ་ལྟའི་དབང་ཤེས་ཚང་བར་འགྱུར་བས། མཐར་ཀ་བྱམ་སོགས་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་བུར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ས་སོགས་འབྱུང་བ་སྲོག་ཆགས་དང་། ཤིང་

@091B སོགས་སེམས་ལྡན་དུ་སྣང་བའི་རྒྱང་འཕེན་པ་དང་། གཅེར་བུ་པའི་རིང་ལུགས་ཆེས་གསལ་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་། སྟོན་པོ་ཡིན་ན། སྟོན་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། སྟོན་པོ་ཡིན་ན་སྟོན་པོ་རང་ཉིད་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དེ་དང་དེ་ཡིན་པས་ཁྱབ་

པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཁས་བླངས། འདོད་ན། འདི་འདྲི་བར་བྱ་སྟེ། སྟོན་འཛིན་མངོན་སུམ་ཡིན་ན་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་བམ་མ་ཁྱབ། མ་ཁྱབ་ན། མངོན་སུམ་རྟོག་བཅས་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །ཁྱབ་ན། སྟོན་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྟོན་

འཛིན་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་དངོས་སོ། །གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲིས་བྱ་གཅིག་གི་གཟུགས་ལ་དབྱ་གཉིན་གཉིས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ལྟ་བའི་ཚེ་དབྱ་གཉིན་གཉིས་ཀྱི་མིག་ཤེས་མི་འགལ་བར་ཐལ། སྒྲིས་བྱ་གཅིག་གི་གཟུགས་དེ་

དབྱ་གཉིན་གཉིས་ཀྱི་མིག་ཤེས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིས་མཆོན་ནས་མིག་ཤེས་ཡིན་ན་མི་འགལ་བས་ཁྱབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །ལྟས་བྱིན་འགོག་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ལུས་གཟུགས་དྲི་རོ་རྣམས་ཀྱང་ལུས་ཤེས་མིག་ཤེས་སོགས་

སྡུ་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འགོག་པ་ལ་སྐྱོམས་པར་ཞུགས་པ་ལ་ཡང་སྐྱོ་ལྡའི་དབང་ཤེས་ཡོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་ཤ སྐུའི་མཚན་དཔེ་གདུལ་བྱ་སོ་སྐྱེའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ཚེ་ཡང་། མཚན་དཔེ་དེ་དག་མིག་ཤེས་དེ་དང་དེར་འདོད་

དགོས་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་དཔེ་སོ་སྐྱེའི་མིག་ཤེས་ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ལ་སོགས་པའི་གནོད་བྱེད་ཤེན་ཏུ་ཆེན་པོ་དང་མང་པོ་དག་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཟད་པར་བརྗོད་ཀྱི་ག་ལ་ལང་། བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་ཇི་སྐད་བརྗོད་པ་དག་ལ་དཔགས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱོས་

@092A ཞེས། །ཤེག །དེ་ཡང་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་ཤེས་པ་ཡིན་དགོས་ཞེས་སྨྲ་བ་དང་། བློ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་རྩིང་བ་འགའ་ཞིག །ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་སེམས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལའང་། ཤེས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་

ཡིན་ཅེས་བརྒལ་ཞིང་བརྟགས་པ་ན། རང་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་སྣང་བ་ལས་གཞན་པའི་ལན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་གྱི་ཁྱུར་ཆེན་པོ་དག་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡང་འཁྱེར་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྟོན་པོ་སོགས་

ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་ལ། ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། །འདི་ལ་ནི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་མཐའ་དག་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་ཡིན་པས་ཕྱི་དོན་ཡིན་པའི་གོ་ཆོད་ན། ཕྱི་དོན་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་པས། དྲུག

གིས་ཅིག་ཅར་སྣང་བ་ན། ཤུ་རབ་རྡུལ་ཆ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཕྱི་དོན་འགོག་པའི་རིགས་པ་མཐའ་དག་གིས་གནོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་རིག་པའི་དྲི་ཙམ་ཡང་དྲི་བར་གཅིག་འགྱུར། གོ་མི་ཆེད་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་ཀྱང་ཡོད་པའི་གོ་མི་ཆོད་པར་མཚུངས་པས།

ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་རྣམ་པར་ཆད་པ་མེད་པ་བའི་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ། ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་ཡིན་པས་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་ཡིན་པའི་གོ་ཆོད་ཅིང་། དོན་དམ་དུ་ཕྱི་དོན་ཡིན་པས་གོ་མི་ཆོད་ལ། ཐ་སྙད་དང་དོན་དམ་གང་ཡང་མིན་པའི་ཕྱི་དོན་ཕྱང་གསུམ་མེད་

པས། ཐ་སྙད་དང་དོན་དམ་གང་གི་ཡང་ཁྱད་པར་མ་སྨྲ་བར་ཕྱི་དོན་ཡིན་པའི་གོ་ཆོད་དམ་མི་ཆོད་བརྟག་པ་བྱེད་པ་ནི་མི་རིགས་སོ་ཞེན། བདེན་གཉིས་ལ་ཕྱང་གསུམ་མེད་ཀྱང་བརྟག་པ་གང་བྱེད་ཀྱི་ཐོག་མར་བདེན་གཉིས་ཆོག་གིས་ཟིན་པར་སྨྲ་དགོས་

@092B པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན། ལྷས་བྱིན་ཐ་སྙད་དུ་འགྲོ་འམ་དོན་དམ་དུ་འགྲ་ཞེས་མ་སྨྲ་བར། ལྷས་བྱིན་འགྲོ་འམ་འོན་ཏེ་མ་འགྲོ་ཞེས་དྲིས་པ་ན། བདེན་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ལྷས་བྱིན་འགྲོ་བ་ཡོད་པར་ཐལ་ཞིང་། བེམ་པོའི་དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའམ། རིག

པའི་དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་མ་སྨྲ་བར། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྨྲས་ན། བེམ་རིག་གང་ཡང་མིན་པའི་དུ་བ་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་བས་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་ཡོད་པའི་གོ་ཆོད་དམ་ཞེས་དྲིས་པའི་ཆོག་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་གོ་ཆོད་མི་

ཆོད་འདྲི་འམ། འོན་ཏེ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པའི་གོ་ཚད་མི་ཆོད་འདྲི་འམ། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཡོད་པའི་གོ་ཚད་མི་ཆོད་འདྲི་ཞེས་ཐན་འདབས་པར་བྱེད་པ་ནི། འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྟག་ཆོད་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སྐྱ་མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ། སྐྱའི་

བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རམ། བུམ་པའི་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ངམ། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པའི་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། ཅེས་སྨྲ་བ་ཡང་འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྟག་ཆོད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཚུལ་འདི་ནི་ཡན་འདེབས་པར་མ་རྟོས་པ་ན།

གཏམ་ཤིན་ཏུ་འདྲད་བ་ཞིག་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསམས་ནས། གཡོ་རྒྱུའི་ཟོལ་གྱིས་སྨྲ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་རོ། །ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ཞེས་ཁས་ becauseང་པས། གཟུགས་སོགས་ཤེས་པ་ཡིན་པ་ལ་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་རྣམས་ཀྱང་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག །སྟོན་འཛིན་མིག

ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་དེ་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་སྟོན་པོ་ཡིན་ཏེ། རྟེས་ཀྱི་རྟག་པས་སྟོན་པོ་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་ཞེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུང་བའང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་རྣམ་དེ་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་

@093A ཞེས། །དངོས་སུ་རིག་པའི་བློ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་དེ་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཐ་སྙད་དུ་གཞན་རིག་ཏུ་འགྱུར་བས། ཐ་སྙད་དུ་རང་རིག་མངོན་སུམ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། ཤེས་བྱ་

ཚོས་ཅན། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ། འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འདི། དོན་དམ་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་ཙམ་པའི་

ལུགས་ལ་ཐ་སྙད་དུ་གཟུང་རྣམ་ཕྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དོན་དམ་པར་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཐ་དད་དུ་འདོད་དགོས་པས་སེམས་ཙམ་པའི་དྲི་ཙམ་ཡང་མི་དྲོའོ། །གཞན་ཡང་ཐ་སྙད་རྣམ་པར་འཇོག་པ་ནི། ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་རག་ལས་ཀྱི་རྗེས་ཀྱི་

རྟོག་པ་སོགས་བློ་འབྲལ་པ་གང་ཡིན་གྱིས་གཞན་རྟུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ཐ་སྙད་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་ཚེ་འགལ་འདུ་སྤྲོན་མེད་ཡིན་པར་སྣང་དགོས་སོ་ཞེས་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་བས་ན་གཞན་དག་གིས་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་དག་ནི། ཚོག་ཙམ་ཞིག

སྐྱིང་པོར་ཟད་དོ། །འོ་ན། རང་གི་ལུགས་ལ་སྟོོས་སོགས་ཤེས་པཉམ་བེམ་པོ་གང་དུ་འདོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། བེམ་པོ་ཡིན་ན་ནི་རྟུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཕྱི་དོན་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་པ་ཡིན་ནའང་གོང་དུ་བཤད་པའི་སྐྱོན་གྱིས་རིག་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་དེ་

གཉིས་ཀ་ཁས་མི་ལེན་གྱི། འདི་ལྟར་ཚུལ་མཐོང་དབང་ཤེས་ལ་རྒྱང་ཆད་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་སྟོོས་སོགས་རྣམས་ནི་རང་འཛིན་ཚུལ་མཐོང་དབང་ཤེས་དེ་དང་ཇས་གཅིག་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་རང་འཛིན་ཚུལ་མཐོང་དབང་ཤེས་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་གྱི་བེམ་

@093B རིག་གང་དུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །འོ་ན། སྟོན་པོ་དེ་ཀུན་མཁྱེན་ཡི་ཤེས་ཀྱི་འང་བདག་ཉིད་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ད། ཚུལ་མཐོང་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་སྟོན་པོ་རྣམས་ནི་དབང་ཤེས་དེ་དང་ཇས་གཅིག་ཡིན་པར་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྐྱགས་ཀྱིས་འགྲུབ་ལ།

ཀུན་མཁྱེན་ཡི་ཤེས་དང་སྟོན་པོ་སོགས་ཇས་གཅིག་ཏུ་སྨྲབ་མི་རུས་ཏེ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྐྱགས་བཀོད་ན་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་ཅིང་། རྐྱགས་གཞན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་དག་བེམ་རིག་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་མི་སྲིད་པར་འདོད་པ་ནི་རྣམ་པར་

མ་བཏུགས་པ་སྟེ། བྱི་བྲག་སྣ་བས་ནམ་མཁའ་སོགས་དང་། མདོ་སྡེ་པས་སྐྱེས་བུ་སོགས་དང་། སེམས་ཙམ་པས་འགོག་སྟེམས་སོགས་གྲུབ་མཐའ་སྣ་ཚལ་ཆེ་བས་བེམ་རིག་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ཁས་བླངས་ཞིང་། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བག་ཆགས་སོགས་བེམ་

རིག་གང་ཡང་མིན་པའི་དངོས་པོ་མང་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པས། དངོས་པོ་ལ་དབྱེ་བ་བྱེད་པ་ན། བེམ་པོ་དང་རིག་པ་གཉིས་ཞེས་བྱིས་པའི་གནས་སྐབས་ཉིད་ནས་ལན་མང་དུ་སྨྲས་པའི་འདོན་པ་གོམས་པ་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་མ་བྱེད་ཅིག །ཚོས་ཅན་གྱི་

དོན་འཕྲོས་དང་བཅས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ད་ནི་བསྟུབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་དོན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་གཞན་དག་ན་རེ། རྣམ་བདེན་པ་ལྔར་ན་ཇས་གཅིག་ཏུ་སྨྲབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་བརྫུན་པ་ལྔར་ན་ཇས་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཙམ་དུ་སྨྲབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། རྣམ་པ་

ཚོས་ཅན་དུ་འཛིན་ན་བདེན་ཀྱང་། རྣམ་པ་ཚོས་ཅན་ཡིན་པ་ལ་གོང་དུ་སྐྱོན་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །དེ་བས་ན་སྟོན་པོ་སོགས་ནི་སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་སོགས་དང་ཇས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་རྣམ་བདེན་ཇུན་གཉིས་ཀ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚོས་ཅན་དུ་ཡང་སྟོ་སོགས་ཉིད་གཟུང་བྱ་

@094A ཞེས། །ཡིན་པར་ཚའོད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། རྩས་གཅིག་ཏུ་སྐྱབ་པ་དང་རྩས་གཉན་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པ་གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་པ་མེད་ལ། གང་དུ་བསྐྱབས་ཀྱང་འདོད་པའི་དོན་འགྲུབ་པ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་མེད་དེ། དེ་གཉིས་གང་ཡིན་

ཀྱང་ཕྱི་དོན་ཡིན་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ལྟན་ཚིག་དམིགས་པར་ངེས་པའི་དོན། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གཅིག་གིས་ཅིག་ཅར་དུ་དམིགས་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་རྒྱོང་བའི་

རང་རིག་གིས་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་དམིགས་ན། དེ་གཞན་རིག་ཏུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་རྒྱོང་བའི་རང་རིག་ཡིན་ན། སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་ཤར་བས་ཁྱབ་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པ་དངོས་སུ་ཤར་བ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན།མིག་ཤེས་ལ་གཟུང་རྣམ་

འཛིན་རྣམ་གཉིས་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། མིག་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་རྣམ་ལ་ཡང་གཟུང་རྣམ་འཛིན་རྣམ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བློ་ལ་ལྟོས་པའི་ལྟན་ཚིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྟགས་སུ་འགོད་དོ་ཞེས་ན། དེ་ནི་མི་

འཐད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བློ་དང་ལྡན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བློ་སྟ་ཕྱི་སོགས་མཚུངས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བློ་ལ་ལྟོས་ཞེས་པའི་དོན་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་

བློས་སྟོན་པོ་ན་མ་དམིགས་པ་ན། དེ་འཛིན་གྱི་མིག་ཤེས་ཀྱང་དམིགས་དགོས་པ་བཞིན་དུ། སེམས་ཙམ་གང་གི་བློས་སྟོན་པོ་དམིགས་པ་དེ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱང་དམིགས་པས་ཁྱབ་ཅེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཙམ་ཀྱིས་དེར་འཇོག་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་

@094B མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། དེའི་སྣང་བྱ་བདག་འཛིན་གཉིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ལྟོས་པའི་སྣང་གཉེན་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེས་ན་དེའི་སྣང་བྱ་བདག་འཛིན་སྤྱོང་བ་བཞིན་

དུ། སེམས་ཅན་གང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡང་ཤེས་རབ་དེ་སྐྱེས་ནས་སྣང་བྱ་བདག་འཛིན་དེ་སྤྱོང་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ལྟོས་པའི་གཉེན་པོར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། རང་རྒྱུད་ལ་གཉེན་པོ་

བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །ལྷན་ཅིག་དམིགས་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཙམ་རྟགས་སུ་བཀོད་ན། སྣང་གཟུགས་ལྟ་བུ་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་གི་བློ་ལ་ལྷོས་ནས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པར་ངེས་པ་རྣམས་ཀྱང་། རྗེས་གཞན་

མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། སྐྱོན་དང་སྐྱོན་མ་ཡིན་པའི་འདྲུག་པ་བློ་ལ་མ་ཤར་བར་ཟད་དེ། འོ་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་གི་བློ་ལ་ལྷོས་ཏེ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་ན། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། རྗེས་གཞན་མ་

ཡིན་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པ་ཙམ་རྟགས་སུ་བཀོད་ན། སྣང་གཟུགས་ལྟ་བུ་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་གི་བློ་ལ་ལྷོས་ཏེ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་ན། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱམ་པ་དང་ས་ཡྷོགས་དུས་མཉམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་

པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། གཅིག་ཡོད་ན་ཅིག་ཤོས་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་ཚུལ་འདི་ནི། སྤྲོབ་དཔོན་གྱིས། ལྷན་ཅིག་དམིགས་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་ཙ་འདྲི་བའི་བསམ་པས་རང་གི་མཚང་སྟོན་པར་ཟད་དོ། །ཡང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པར་ངེས་པའི་

@095A ཞེས། །དོན། སྟོན་པོ་དངོས་སུ་དམིགས་ན་བློ་དེས་སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱང་དངོས་སུ་དམིགས་པས་ཁྱབ། སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་དངོས་སུ་དམིགས་ན་བློ་དེས་སྟོན་པོ་ཡང་དངོས་སུ་དམིགས་པས་

ཁྱབ་པ་ལ་འདོད་པ་མང་དུ་སྣང་མོད། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་དངོས་སུ་དམིགས་པར་ཐལ། སྟོན་པོ་དངོས་སུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འོག་ཏུ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་སྐབས་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་པ་རྣམས་

ཀྱིས་དགག་པར་བྱའོ། །སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་མྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོན་པོ་དངོས་སུ་དམིགས་པར་ཐལ། སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་དངོས་སུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞན་རིག་ཏུ་ཐལ་བ་སོགས་གོང་དུ་བཤད་པའི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་

གནོད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་སྟོན་འཛིན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་དངོས་སུ་དམིགས་པས་ཁྱབ་པར་ཐ། སྟོན་པོ་དངོས་སུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ལན་མེད་དོ། །ཅི་སྟེ། སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་དང་དེ་ལ་སྣང་བའི་སྟོན་པོ་གཉིས་

གཅིག་དངོས་སུ་དམིགས་པའི་བློས་གཅིག་དངོས་སུ་དམིགས་པར་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། སྟོན་པོ་ཙམ་དང་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན། ལྷས་བྱིན་དང་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་མིག་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་ཡུལ་སྟོན་པོ་གཅིག་ལ་ཐུན་མོང་དུ་དངོས་སུ་དམིགས་པའི་ཚོ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ལྷས་བྱིན་གྱི་མིག

ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་མིག་ཤེས་དེ་དངོས་སུ་དམིགས་པར་ཐལ། མཆོད་སྦྱིན་གྱི་མིག་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་སྟོན་པོ་དེ་དངོས་སུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལན་མེད་དོ། །ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་དོན། གཅིག་ཡོད་པའི་ཡུལ་དུས་དེར་ཅིག་ཤོས་ཀྱང་ཡོད་པས་ཁྱབ་

@095B པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན། བྱ་རམ་གྱི་རོ་གཟུགས་དེ་ལྟར་བ་ཡང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་སུ་འགྱུར་བས་ཇུས་གཞན་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པར་ངེས་པའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་ཅེས་པ་ནི་སྐབས་འདིར་ཡུལ་

དུས་གཅིག་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དམིགས་པ་ནི་ཚད་མས་དམིགས་པ་དང་། ངེས་པ་ནི་ཁྱབ་པའི་དོན་ཡིན་པས། གཅིག་ཚད་མས་དམིགས་པའི་དུས་དེའི་ཚེ་ཅིག་ཤོས་ཀྱང་ཚད་མས་དམིགས་པས་ཁྱབ་ལ། ཅིག་ཤོས་ཚད་མས་དམིགས་པའི་དུས་དེའི་ཚེ་ཡང་གཅིག་ཚད་མས་དམིགས་

པས་ཁྱབ། ཅེས་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་སྔོན་པོ་སྔོན་འཛིན་མངོན་སུམ་ཚད་མས་ནམ་དམིགས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྔོན་སུམ་ཡང་རང་རྒྱུད་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མས་དམིགས་པས་ཁྱབ་ལ། སྔོན་འཛིན་མངོན་སུམ་ཚད་མ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་

མས་དམིགས་པའི་ཚེ་སྔོན་པོ་ཡང་སྔོན་འཛིན་མངོན་སུམ་ཚད་མས་དམིགས་པས་ཁྱབ་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚུལ་འདི་བུ་རམ་གྱི་རོ་གཟུགས་ད་ལྟར་བ་ལ་མི་མཚུངས་སམ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། མཚུངས་ན། བུ་རམ་གྱི་གཟུགས་མཐོང་བ་ན། རོ་རྒྱུད་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

རྟགས་ཀྱི་དོན་ཡཁད་ཟིན་ཏོ། །གཞན་དག་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ཞེས་པའི་དམིགས་པ་ཚད་མས་དམིགས་པ་ལ་བྱས་ནས། ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་མཐུན་དཔེར། ཟླ་གཉིས་དང་། ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་འཁྲུལ་པ་བཞིན། ཞེས་འགོང་པ་ནི། དྲན་པ་རྣལ་

དུ་མ་བཞག་པ་སྟེ། ཟླ་གཉིས་ཚད་མས་དམིགས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཟླ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་དེ་སྣང་གི་དབང་ཤེས་བཞིན་ཞེས་འགོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན། བྱེ་བྲག་སྣ་ཚོགས་ཕྱི་རོལ་འགའ་ཞིག་གི་ངོར་དཔེ་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ཤེས་པ་རྣམ་མེད་

@096A ཀཱཾ། །དུ་སྣྭ་བའི་ཆོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན། རྣམ་ཤེས་འབྲེལ་བས་ཟུར་བ་གཉིས། །མེད་པར་ཐ་དད་མཐོང་བ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟ་ཡིན་ཞེ་ན།དེའི་དོན་ནི། ངེས་པར་བློ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ།། ཅི་ཅར་དུ་ནི་རྟོང་འགྱུར་བའི། །ཡུལ་

ནི་དེ་ལས་གཞན་ཉིད་དུ། །རྣམ་གང་གིས་ནི་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སྨོས་པ་ལ། འོ་ན། དབང་ཤེས་ལས་སྟོན་པོ་སོགས་གཞན་མ་ཡིན་ན། རྒྱང་ཆད་དུ་སྨོང་བ་འདི་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ནི་འབྲེལ་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཤེས་འབྲེལ་པས་ཟུར་

བ་གཉིས། །མེད་པར་ཐ་དད་མཐོང་བ་བཞིན། །ཞེས་སྨོས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོར་ན། སྟོན་པོ་སོགས་དབང་ཤེས་ལས་གཞན་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་གཞན་དུ་སྨོང་བའི་དཔེར་བ་ཡིན་གྱི། གཞན་མ་ཡིན་པར་སྨྲ་བའི་མཐུན་དཔེར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཚུལ་

སྨྲ་བ་ལ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ནི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་ལ། ཁྱབ་པ་གཉིས་ལས། རྗེས་ཁྱབ་སྨྲ་ཚུལ་ནི། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་ན། རྫས་གཞན་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། ཕན་ཚུན་ཐ་དད་གཅིག་དམིགས་

ན་ཅིག་ཤོས་དམིགས་དགོས་ན་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་ཅིང་། ལྷན་ཅིག་གམ་དུས་མཉམ་དུ་དམིགས་དགོས་པས་དེ་བྱུང་འབྲེལ་ཁེགས་པས། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་ན་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་པར་གྲུབ་ལ། ཕན་ཚུན་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་ན་ཕན་ཚུན་

རྟས་གཞན་ཡིན་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟོག་ཁྱབ་སྐྱབ་ཚུལ་ནི། སྟོ་སེར་ཐ་དད་དག་ལ་ནི། །རྒྱོང་བའི་ངེས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་རྟས་གཞན་ཡིན་ན། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པར་འགལ་བར་ཐལ། རྟས་གཞན་ལྷན་ཅིག་དམིགས་

@096B ངེས་ཡིན་པ་ཡོད་ན། སྣང་དུ་རུང་བ་ལས་དེ་འདྲ་མའི་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རྟས་གཞན་ལ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་བཀག་པའི་སྐྱོན་སྐྱབ་བོ། །དེ་འདྲ་ཡོད་ན་སྣང་རུང་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཀྱང་། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་ན།

ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཚད་མ་ལ་སྣང་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན། གཅོ་བོ་སེམས་དང་དེའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་སུ་ཐལ། ཕན་ཚུན་གཅིག་ཚད་མས་དམིགས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ། ཅིག་ཤོས་ཀྱང་ཚད་མས་དམིགས་པས་ཁྱབ་

པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཙོ་བོ་སེམས་དང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་མྱོང་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ། དེའི་འཁོར་གྱི་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱང་དང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་མྱོང་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ངེས་ཡིན་པ་འདོད་ན། རྫས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཙོ་བོ་སེམས་

དང་དེའི་འཁོར་དུ་བྱང་བའི་སེམས་བྱུང་རྣམས་རྫས་གཅིག་ཡིན་པ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོ་སེམས་དང་དེའི་འཁོར་གྱི་སེམས་བྱུང་རྣམས་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་ན། བདག་གཅིག་འབྲེལ་མེད་ཅིང་། དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་བྱང་འབྲེལ་མེད་པས། འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་

ལ། དེ་འདོད་ན། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་འདོད་ན། གཙོ་བོ་དང་འཁོར་གྱི་རྣམ་གཞག་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྒྱུད་གཅིག་ལ་རྟོག་པ་རིགས་མཐུན་རྫས་ཐ་དད་དུ་མ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། གཙོ་བོ་ཡིད་ཤེས་

རྟོག་པ་དང་དེའི་འཁོར་དུ་བྱང་བའི་སེམས་བྱུང་རྟོག་པ་རྣམས་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན། སྟོབ་དཔོན་ཕོགས་མེད་ཀྱིས། ལྷ་ཉིད་འཐད་པ་མེད་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ནས་སེམས་སེམས་བྱུང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པ་ལ། ཕུང་པོའི་ལྷའི་གྲངས་ངེས་མི་འཐད་པར་ཐལ།

@097A ཞེས། །རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་སོགས་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གཉེད་བྱེད་མང་དུ་གསུངས་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྫས་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་གཉེད་བྱེད་སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཡིན་ན་ངང་ཉིད་ལ་དེ་མ་ཐག་མཚུངས་པར་

འགྲུབ་ཀེ། འདི་ལྟར་གཟུགས་སོགས་དང་རྣམ་ཤེས་རྫས་གཅིག་གམ། ཐ་དད། ཐ་དད་ན། ཕྱི་དོན་གྱུབ་པར་ཐལ་ལོ། །གཅིག་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ཕུང་པོ་ལྔའི་གྲངས་ངེས་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཟུགས་ཕུང་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་

བརྗོད་ན་འཁོར་གསུམ་ལ་ལན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་དང་། རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་རྣམ་གཉིས་སོགས་ཕལ་ཆེ་བ་གཅོ་བོ་སེམས་དང་དེའི་

འཁོར་སེམས་བྱུང་རྣམས་རྫས་གཅིག་ཏུ་བཞེད་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་འདི་དག་ལ་

བརྗོད་པར་བྱ་ཤེན་ཏུ་མང་ཡང་རེ་ཞིག་བཞག་གོ། ཚུལ་གསུམ་སྐྱབ་ཚུལ་འཕྲོས་དང་བཅས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ལྟེན་ཅིག་དམིགས་རིས་ཀྱི་རྟགས་འདི་མཁས་པའི་དཔྱད་གཞི་ཅུང་ཟག་ཆེ་ཞིང་རྣམ་རིག་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཡང་། དེང་ཐ་སང་གི་རྟོག་གེ་བདག

ལ་ཡིད་བརྟག་མི་སྣང་བས་ཆུང་ཟད་ཀྱས་པར་ཕྱི་ནས་ལེགས་པར་ཞའི་པའི་སྣང་བས་འཛམ་གླིང་གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །སྣྲས་པ། ནམ་མཁའི་ཁྱོན་དང་ཁོ་བོའི་བློ་གྲོས་གཉིས། །ཞ་མཐའ་འགྲན་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་ལ་བ་སྟམ། །རོལ་མཆོའི་གཏིང་ཟབ་བདག་བློའི་སྐད་

ཅིག་ལ། མཐོང་བར་དོགས་ནས་རི་བོའི་ཞག་ཏུ་ཞུགས། །སངས་རྒྱས་ཞལ་གྱི་པད་སྟེའང་ལེགས་ཟཞའ་ཀྱིས། །འོད་སྣོང་འདི་ལ་འཕྱམ་པ་མཛད་དོ་ཞེས། །དཀར་ཕྱོགས་ལྷ་རྣམས་མགྲིན་པའི་ལམ་བསལ་ནས། །ཆོགས་གི་ཞོ་ཉམ་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་འགྲོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངོ་

@097B མཚར་བ་གཏམ་དུ་བྱས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཇི་སྐད་བཞའ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ཀྱི་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་ཞར་ལས་འོངས་པ་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་བཞའ་ཟིན་ལ།། །།དེ་ནི་བདག་རྒྱུན་དང་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་བཞའ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་། དེ་མ་ཐག་པའི་

རྒྱུན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། སྔར་མདོ་སྡེ་པའི་འདོད་པ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་བཞའ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། སྐར་ཡང་རྟོས་ཏེ་བཞའ་པར་མི་བྱའོ། །བདག་པོའི་རྒྱུན་ལ་མདོ་སྡེ་པ་དང་རྣམ་རིག་པ་དག་གི་འདོད་པ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀས་

ཀུང་མིག་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་བྱུང་བའི་མིག་གི་དབང་པོའི་ངོ་བོ་མིག་ཤེས་དོན་ལྡའི་ནང་ནས་གཟུགས་ཁོ་ན་ལ་འཛིན་བྱེད་དུ་འཇུག་ལ། གཞན་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་གང་ཡིན་པ་དེ་གཅོ་བོར་སྐྱེས་པའི་རྒྱུ་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྐྱེན་གཞན་གཉིས་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱུང་

པ་ཞིག་ལ་འདོད་པར་འདུ་ཡང་། མདོ་སྡེ་ཞ་དེ་ཉིད་བཙམ་པོར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། སེམས་ཙམ་པ་དེ་ཉིད་རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དུ་བྱུང་པའི་ཤེས་པ་སྔ་མའི་སྐྱེ་ན་ཡོད་པའི་ནུས་པའི་ངོ་བོར་འདོད་པ་ནི་ཁྱད་པར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒོང་དཔོན་ཕྱོགས་གྲུང་གིས། ལྷན་ཅིག་བྱེད་དབང་ནུས་པ་

ཡི། །ངོ་བོ་གང་ཡིན་དབང་པོའང་ཡིན། །དེ་ཡང་རྣམ་རིག་ལ་མི་འགལ། ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ཀྱི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་རྐྱེན་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་དགག་གཞག་སྤྱང་གསུམ་ལས། དང་པོ་

གཞན་གྱི་ལུགས་དགག་པ་ནི། སྒོང་དཔོན་རྒྱན་མཁན་པོ་ན་རེ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་གོམས་པའི་དབང་གིས་དོན་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིད་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་དང་དབང་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་ལས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། དབང་

@098A ཞེས། །ཤེས་ཡུལ་སྣང་བ་ཙམ་གྱིས་བྱ་བའྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཡིད་མངོན་ཡུལ་ངེས་པས་བྱ་བའྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ངེས་ཤེས་ཡིན་ན་རྟོག་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེན། ངེས་ཤེས་ཡིན་ཀྱང་རྟོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རོག་པ་རྣམས་ནི་རང་ཡུལ་ལྷོག་ཏུ་

གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། ཡིད་མངོན་ནི་རང་ཡུལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྐོན་ནས་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་། མངོན་སུམ་ནི་གང་གི་ཡང་ངེས་པར་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། མི་འགལ་ཏེ། དེར་ནི་དབང་ཤེས་ཉིད་

ལ་མངོན་སུམ་གྱི་སྐྱ་སྤྱར་བ་ཡིན་ཏེ། ཞཀྵ་ར་ཞེས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྐྱ་ནི་དབང་པོ་སོ་སོ་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་ཏེ་སྤྱ་བར་བྱེད་

དོ། །འདི་དག་ནི་རྒྱན་འགྲེལ་བཤད་དང་བཅས་པའི་དགོངས་དོན་ཆོག་ལ་མ་ལྷོས་

པར་བྱེས་པ་ཡིན་ལ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ། དང་པོ་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་སྐྱེ། དེའི་རྗེས་སུ་ཡིད་མངོན་གཅིག་སྐྱེ། དེའི་རྗེས་སུ་དབང་མངོན་གཅིག་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་གྱིས། མགོ་དབང་མངོན་གྱིས་དྲངས། མཇུག་ཡིད་མངོན་གྱིས་བསྟན་ཏེ། དབང་ཡིད་

སྟེལ་ནས་སྐྱེ་བར་རྒྱུན་མཁན་པོ་བཞེད་དོ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ལ་བྱགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི། བོད་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱུན་རྟེས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་གཞུང་ལུགས་གང་ན་ཡང་མི་གསལ་
ལོ། །ཕྱོགས་འདི་དག་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ངེས་ཤེས་

ཡིན་ན། རང་ཡུལ་ན་མ་བརྒྱངས་པ་ན། དེ་དང་རྟེས་ཆ་སོ་སོར་དབྱེར་མེད་པའི་དེའི་ཁྱད་ཆོས་ཀུན་ངེས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཡིད་མངོན་ཡིན་ན། རང་ཡུལ་ལ་སྣུབ་འཇུག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་
གང་ཞེག །དེ་ཡིན་ན་ངེས་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། གཟུགས་

@098B འཛིན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་སོགས་ཀྱིས་གཟུགས་སྐྲ་སོགས་བརྒྱངས་པ་ན། དེ་དག་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཚ་ཡང་ངེས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སེམས་ཙམ་པའི་
གྲུབ་མཐའ་ལ་ངེས་ཤེས་མ་སྐྱེས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་མངོན་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བར་

འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་། ཡིད་མངོན་ཉིད་དབང་མངོན་ལས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ངེས་སྣ་བཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཡིད་མངོན་ནི་ངེས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་རབས་ལ། དབང་མངོན་ནི་ཡུལ་སྣང་བ་
ཙམ་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པས་ཆས་ཤུ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན། དབང་

མངོན་ལས་ཡིད་མངོན་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་གཞི་ཆུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། རྟོག་པ་དང་མངོན་སུམ་བཞིན་ནོ། །སྒེལ་ནས་སྐྱེ་བའང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་མན་ཆད་ཐམས་ཅད་ལ་དངོས་ཀྱི་ཉེར་

ལེན་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དེ་ཐམས་ཅད་ཟད་གི་རིགས་མཐུན་དབང་ཤེས་སྟེ་མ་དང་། རང་གི་བར་དུ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་ཆོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་ན་རེ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ནི་ལྷང་ལ་བྱགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ཚུར་མཐོང་གི་དངོས་པོ་

སྟོབས་ཞུགས་ཚད་མས་ངེས་མི་རྟོག་ལ། དེའི་ཕྱིར། མདོ་ལས་ཡིད་མངོན་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཚད་མ་བཅད་ཤེས་ཡོད་པའམ། ལོང་བས་ཀྱང་གཟུགས་མཐོང་བ་གང་རྟང་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུ། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཡིད་མངོན་

ཡོད་ན། རང་གི་དེ་མ་ཐག་ཏུའང་དབང་མངོན་གཅིག་ལས་སྐྱེ་ཞིང་། དེའི་གཟུང་དོན་གྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་འཇིན་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དེ་འདྲའི་རྒྱུ་ཏུའུ་སྐྱེས་པའི་ཡིད་མངོན་ཡོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མེད་པར་སྟོན་པ་ཙམ་ཞེག །རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་གི་

@099A ཞེས། །གཞུང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། །དེས་ན་སྟོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གི་ལུགས་ལ། ཡིད་མངོན་ཤེན་ཀུ་སྐོག་ཡིན་པས་ལུང་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་བྱི། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ལ། ཡིད་མངོན་རྒྱུ་རྐྱེན་ངེ་ལྡ་བུ་ལས་སྐྱེས་

པ་ནི་ལུང་རིགས་གང་གིས་ཀྱང་མ་གྲུབ་མོད། འོན་ཀྱང་། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་དེ་ལྡ་བུ་ལས་སྐྱེས་པ་ལ་གཙོད་བྱེད་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྡ་ན།ཁ་ཅིག །ཡིད་མངོན་ཤེན་སྐོག་ཡིན་ན། དེའི་རྒྱུ་རྐྱེན་དང་སྐྱེ་ཚུལ་སོགས་དངོས་སྟོབས་ཚད་

མས་གྲུབ་པ་འགལ་ཞེས་པའི་སྐྱོན། སྟོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་ལ་རྗོད་པར་བྱེད་པ་ནི། གཞན་གྱི་འདོད་པ་མ་རྟོགས་བཞིན་དུ་དགག་པ་ལ་རིངས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ནི། མིག་ཕྱེད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཚེ་གཟུགས་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ནི་མིག་ཤེས་ལས་

གཞན་དུ་མི་འཐད་པས། མིག་གི་བྱེད་པ་དང་ནི་ལྡན་པ་ན་སྐྱེ་བར་རིགས་ལ། དབང་ཤེས་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དུ་བྱས་པ་ལས་སྐྱེ་བར་བཞག་པས། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ནི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུན་འགགས་པའི་མཐར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྐད་

ཅི་མ་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་མང་བ་མི་སྐྱེ་སྟེ། ལྡན་སྐྱེ་ན་རྒྱང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པར་འགྱུར་བས། མེད་དོ་ཞེས་སྨོ་འདོགས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །འདི་དག་ནི་སྨོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གི་དགོངས་པ་དབྱིས་ཕྱིན་པར་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། བོད་ཀྱི་མཁས་

རྣོངས་མང་པོ་དག །སྨོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གི་ལུགས་འཐད་ལྡན་དུ་བྱེད་པ་སྣང་མོད་ཀྱི། ཁོ་བོ་ནི་འཐད་པར་མི་སེམས་ཏེ། འདི་ལྟར། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་མངོན་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ལྡན་ལ་ཁྱོད་སྙོང་བྱེད་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་

@099B རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་བློ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཤེན་ལྷོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་པ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །གཞན་ཡང་། རང་བློ་ལྷོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྲིད་པ་ཙམ་ཡང་སྨོབ་དཔོན་གྱིས་ལན་དུ་མར་བཀག་ན། རང་བློ་རང་ལ་ཤེན་ལྷོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྲིད་པ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་ཐ་ཆད་

དོ་སྣམ་དུ་སེམས་སོ། །གལ་ཏེ། རང་བློ་ལྷོག་གྱུར་མི་སྲིད་ན། བྱ་བྲག་པའི་དེར་བདེ་སོགས་ཤེས་པར་སྣུབ་དགོས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེན། བྱ་བྲག་པ་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་སོགས་ལྷོག་གྱུར་མ་ཡིན་ཡང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་སོགས་ལ་ཤེས་པའི་ཐ་སྙད་མ་ཤེས་ནས། ཤེས་

པར་སྐྱབ་དགོས་པ་བྱུང་བ་ཡིན་པས། བདེ་སོགས་ཤེས་པ་ཡིན་པ་ལྷོག་གྱུར་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སྒྲ་བསྒྲབ་བྱ་མ་ཡིན་ཡང་སྒྲ་མི་རྟག་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། ཡིད་མངོན་ཤེན་ལྷོག་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞིག་ཡིན། ཚུར་མཐོང་ཚད་མས་དེས་མི་

ནུས་ཤིང་། ལུང་རྟམ་དག་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། ཚུར་མཐོང་ཚད་མས་དེས་མི་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞིག་ཡིན། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ནར་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། སྐད་ཅིག་མ་ཞེས་པ་

ཅི་ཡིན། རང་གྱུབ་དུས་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པའི་སྐད་ཅིག་མའམ། འོན་ཏེ་

དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན། དང་པོ་ལྟ་ན། དངོས་པོ་ཡིན་ན་ཚུར་མཐོང་ཚད་མས་དེས་མི་ནུས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཡིད་མངོན་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་

མཚན་ཅི་ཡིན། རྒྱུན་ལྡན་ཡིན་ན་མེད་དོ་ཞེས་འོག་པར་རྟོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ།

དེས་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། སྐྱེ་བ་སྟ་ཕྱི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་སྐྱར་བ་འདེབས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་དག་རྒྱུན་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་མཚུངས་སྟེ། སྐྱེ་བ་སྟ་ཕྱི་ནི་རྒྱུན་ལྡན་ཡིན་ཀྱང་རྒྱོང་

བས་མ་གྲུབ། ཡིད་མངོན་རྒྱུན་ལྡན་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱོང་བས་

@100A ཀཽཾ། །གླུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ན། སྒོང་བས་གླུ་ན་མེད་དོ་ཞེས་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་མི་སྲིད་མི་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན། རྒྱང་འཕེན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཕ་མེད་པར་འཛིན་པའི་ལོག་ལྟ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། རྒྱང་འཕེན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཕ་མངོན་སུམ་བྱིས་གླུབ་

པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་ཚུར་མཐོང་མཐའ་འས་མི་ནུས་ན། ཆ་ཤས་མེད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན། ཤེན་ཏུ་ལྷོག་གྱུར་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཡིད་མངོན་ཤེན་ལྷོག་ཡིན་པ་དང་། སྐད་ཅིག

མ་གཅིག་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བ་སོགས་ནི། སྐྱབ་བྱེད་མེད་པའི་དམ་བཅའ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུན་མཐའ་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བའི་ཤེས་བྱེད་མིག་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཚེ། གཟུགས་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་མིག་ཤེས་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་ཅེས་པ་ཡང་མི་

རིགས་ཏེ། མིག་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཚེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་གཟུགས་གསལ་བར་སྣང་བ་སོ་སྐྱེ་དང་འཕགས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་མེད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དག་སྟོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གི་ཡིད་མངོན་སྐྱེ་ཚུལ་ལ། ཁ་དོག་གི་རྒྱུན་འགག

ཁ་མ་འཛོམ་པའི་དབང་ཕེས་ཀྱི་རྩེས་སུ་ཡང་ཡིད་མངོན་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ཞེས་པའི་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ནི་གནོད་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས། ཡིད་མངོན་སྐྱེ་ན་དབང་མངོན་ཞེག་གི་རྒྱུན་འགགས་པའི་མཐར་སྐྱེ་བར་ཁས་བླངས་ཀྱི། དབང་སྡོན་རྒྱུན་འགའ་

པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཡིད་མངོན་སྐྱེ་བས་ཁྱབ་པར་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་རྒྱུན་མཐར་སྐྱེ་ན་དེའི་གོང་དུ་འང་སྐྱེ་བར་རིགས་ཏེ། རྒྱུ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའང་སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་ལ་གནོད་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། རྒྱུན་

@100B མཐའ་དང་རྒྱུན་མ་རྫོགས་པའི་གོང་ལ་རྒྱུ་ཆོགས་ཚན་མ་ཚང་མཚུངས་ཀྱང་། འགལ་རྐྱེན་ཡོད་མེད་མི་མཚུངས་ཏེ་བརྒྱུན་མ་རྫོགས་པའི་གོང་དུ་དབང་ཕེས་བར་མ་ཆད་པ་བྱུང་བས། ཡིད་མངོན་ཀྱི་བའི་གོ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ལན་གདབ་པར་ནུས་པས་སོ། །དེས་ན་སྤྱ་མ་

མང་པོ་དག་གིས་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་མ་རྟོགས་པར་དེ་དག་ལ་དག་པ་མང་དུ་བསྟན་པ་དང་། འདོད་པ་ཕྱོགས་མཐོང་ཙམ་ལོངས་ཀྱང་དག་པ་ཕྱོགས་ན་མི་གནས་པ་མང་དུ་བྱས་སྟང་རོ། །ཡང་བོད་ཁ་ཅིག །དབང་པོའི་མངོན་

སུམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ནི་དབང་མངོན་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ཕན་ཚད་ཡིད་མངོན་ཡིན་ཏེ། རང་གི་གཟུང་དོན་གྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་བློགས་སུ་ཡོད་པའི་དབང་ཤེས་དེ་མ་ཐག་རྟོག་བྱེད་ནས་སྐྱེས་པའི་ཡིད་ཤེས་རྟོག་བཟལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡིད་ཤེས་ཡིན་པའི་རྒྱུ་

མཚན་བདག་རྟོག་ཡིད་དབང་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་དང་རིགས་མཐུན་པའི་རྣམ་ཤེས་སྔ་མ་འགག་ཁ་མ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། བདག་རྟོག་ཡིད་དབང་ལས་སྐྱེས་པས་ཡིད་ཤེས་སུ་མི་འགྱུབ་ན། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལས་སྐྱེས་པས་ཀྱང་དབང་ཤེས་སུ་མི་འགྱུབ་པར་

འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། ཆོལ་བ་འདིའི་ལུགས་ལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉི། རང་གི་བདག་རྟོག་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྟོག་བཟལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། །འདི་ནི་མི་འཐད་དེ། འོན། དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་

ཀྱང་བདག་རྟོག་ཡིད་དབང་ལས་སྐྱེས་པར་ཐལ། རང་གི་ཉིར་ལེན་རྣམ་ཤེས་སྔ་མ་འགག་ཁ་མ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་མ་ཐག་རྟོག་ཡིད་བྱེད་སྔ་མ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་།དེ་ཆོས་ཅན།ཁྱོད་ཡིད་མངོན་ཡིན་

@101A ཀཽཾ། །པར་ཐལ། རང་གི་བདག་ཏུ་ཡིད་དབང་ལས་སྐྱེས་པའི་རྟོག་བཞལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་གསལ་དངོས།མ་ཁྲབ་ན། རང་གི་བདག་ཏུ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལས་སྐྱེས་པའི་རྟོག་བཞལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་

ལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་འདུད། དེ་ལ་ཁྲབ་པ་མེད་ན། བདག་ཏུ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་དབང་ཤེས་ཡིན་ན། བདག་ཏུ་ཡིད་དབང་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ཡིད་ཤེས་ཡིན་པར་མཚུངས་པར་འདུད། གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཚོས་

ཅན། ཚོས་དེ་ཡིད་དབང་ཡིན་ཅིང་དེ་ལས་སྐྱེས་ན། ཚོས་དེ་བདག་ཏུ་བྱས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཁྲབ་པར་ཐལ། རང་དང་རིགས་མཐུན་གྱི་རྣམ་ཤེས་སྔ་མ་འགག་ཁ་མ་ལས་སྐྱེས་ན། བདག་ཏུ་ཡིད་དབང་ལས་སྐྱེས་པའི་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། གཙོ་བོ་སེམས་ཡིན་ན་

རང་གི་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་རང་གི་བདག་འབྲས་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ནང་བདག་ཏུ་ཁྲབ་པར་མ་ཕྱེད་པའི་བློ་གྲོས་རྩིང་པོའི་རྣམ་ཐར་ལ་ངོ་མཚར་མ་བྱེད་ཅིག །འདི་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་གཞན་ཡོད་མོད་ཀྱི། བྱེད་པ་ཆུང་བའི་ཕྱིར་རེ་ཞིག

བཞག་གོ །ཡང་བོད་ཀྱི་མཁས་རྟོམ་ཁ་ཅིག་དང་། རིགས་གཏིར་འགྲེལ་པ་མཁན་པོ་རྣམས་ན་རེ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་གྱི་སྐད་ཅིག་སྟ་མ་ལས་གཟུགས་ཅན་གྱི་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བས། རིགས་འདྲ་སྐྱེ་བ་བར་མ་ཆད་པའི་རྒྱུན་ཡོད་ལ། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ནི། དབང་ཤེས་སྟ་

མ་འགགས་མ་ཐག་པ་ཙམ་ཡིན་པས། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་གཞན་ལས་གཞན་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རྒྱུན་མེད་ལ། བདག་ཏུ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་རྒྱུན་ཡོད་པས་དབང་ཤེས་རྒྱུན་བཅས་ཡིན་ལ། བདག་ཏུ་ཡིད་དབང་ལ་རྒྱུན་མེད་པས་ཡིད་མངོན་རྒྱུན་མེད་ཡིན་ཚིང་། དེས་

@101B ན་དབང་མངོན་ལས་ཡིད་མངོན་ངེས་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། །འདི་ནི་ཆེས་མི་རིགས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཡིད་དབང་ལས་ཡིད་དབང་གཞན་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་དུ། ཡིད་དབང་དབང་ཤེས་སྟ་མ་འགགས་མ་ཐག་པ་ཙམ་ཡིན་པ་བཀོད་པ་ལ་འབྲེལ་པ་ཅི་ཡོད་སྨོས་ཤིག །ཅི་སྟེ་

དབང་ཤེས་སྟ་མ་འགགས་མ་ཐག་པ་ཡིན་ན། དངོས་མེད་ཡིན་པས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན། ཡིད་དབང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དངོས་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་ཤེས་སྟ་མ་འགགས་མ་ཐག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱས་ཁྱབ་དངོས། འདོད་ན། ཡིད་མངོན་གྱི་

བདག་ཅེན་ཡིན་པ་འབྱུང། མ་ཁྱབ་ན། དངོས་མེད་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་སྐྱེད་རྒྱས་པ་འབྱུང། གཞན་ཡང་། ཡིད་དབང་ཡིན་ན་རྣམ་ཤེས་སྔ་མ་འགགས་མ་ཐག་པ་ཙམ་དུ་སྣོས་པས། རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་ལ། དེ་ཉིད་ཡིད་མངོན་གྱི་བདག་ཅེན་དུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། རྫས་

སུ་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་པས་ནང་འགལ་གྱི་རི་བོ་ཆེན་པོ་རྩི་ག་པར་བས་སོ། །གཞན་ཡང་། ཆོལ་བ་འདི་དག་གིས་དབང་སྡོམ་དང་ཡིད་མངོན་གྲངས་མཉམ་དུ་སྐྱེ་བར་ཁས་བླངས་པ་དང་། ཇི་སྐད་བརྗོད་པའི་ཁས་ལེན་ཐམས་ཅད་ནང་འགལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དབང་མངོན་དང་ཡིད་

མངོན་གྲངས་མཉམ་དུ་སྐྱེ་ན་གཅིག་རྒྱུན་བཅས་དང་ཅིག་ཤོས་རྒྱུན་མེད་ཡིན་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན། འདི་དག་རིགས་གཏེར་ལས། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལས་དབང་སྐྱེས། །དེས་ན་དབང་ཤེས་རྒྱུན་བཅས་ཡིན། །ཡིད་དབང་ལས་ནི་ཡིད་དབང་མིན། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་

དེ་རྒྱུན་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་མིན་ནམ་ཞེན། ཚོས་ཀྱི་རྗེ་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་འགྲེལ་པ་རབས་པ་གཅལ་ལ་སྲིད། འདོད་པ་ངན་པ་དེ་དག་རིགས་གཏེར་རྩ་བའི་དགོངས་པ་མིན་པའི་ཚུལ་འོག་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ། །ཡང་བླུན་པོ་ཁ་ཅིག །ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་

@102A ཀཱཾ། །ཉིད། །རང་གི་དེ་མ་ཐག་ཏུན་དབང་ཤེས་ལས་བྱུང་བའི་གཞན་རིག་གི་ཡིད་ཤེས་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ་ཞེས་སྨོས་ནས། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞི་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་དོ། །སྨོས་པ། རི་བོང་ཟ་ལྤང་མ་གྲུབ་ཀྱང་། །དེ་མ་

ཐག་ཏུན་ལས་བྱུང་ཞིང་། །གཞན་རིག་ཡིན་པ་ཡོད་དོ་ལོ། །འདི་ལའང་རྗེས་སུ་བརྗེད་པ་ཡོད། །དེས་ན་ངན་པའི་སྐྱེ་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཚེ་འདི་རྗེས་སུ་དྲན་པས་ཁྱབ་པའི་ལེགས་བཤད་སྨོགས། །དངོས་འཛིན་འདྲུ་བ་མ་ཤེས་པ། །རིགས་པ་བསྟན་

ནས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཕྱུགས་ནི་དབྱུག་པས་མ་གཏོགས་པར། །ཁཤད་པས་ལམ་ལ་གཞུག་རྒྱས་སམ།། །།དེ་ནི་གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་། །མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྐྱེ་ཚུལ། ཞར་ལ་ཡིད་དབང་ངོས་གཟུང་བ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། རང་

གི་བདག་ཅྱིན་དུ་བྱུར་པའི་ཡིད་དབང་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཡིད་ཤེས་གཞན་རིག་མ་འཁྲུལ་བ། དབྱེ་ན། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་སོགས་ལྟའོ། །སྐྱེ་ཚུལ་ནི། དང་པོར་དབང་མངོན་སུམ་ཅིག་མ་གཅིག་སྐྱེ་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་མ་ཐག་ཅྱིན་བྱས་ཤིང་། དེ་དང་

དུས་མཉམ་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པས་བདག་རྒྱུན་དང་། དེའི་གཟུང་དོན་གྱི་སྣང་ཚིག་གཉིས་པས་དམིགས་རྒྱུན་བྱས་པ་ལས་དབང་མངོན་སྣང་ཚིག་གཉིས་པ་སྟེ་ཞེང་། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཡིད་མངོན་སྣང་ཚིག་དང་པོ་སྟེ་ལ། དེའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དང་དམིགས་རྒྱུན། དབང་

ཤེས་སྣང་ཚིག་གཉིས་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་ཚིང་། བདག་རྒྱུན་ནི་དབང་མངོན་སྣང་ཚིག་དང་པོའི་དུས་ཀྱི་ཡིད་དབང་ལས་སྟེ་ཞེང་། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལས་མི་སྟེ་བ་ཁྱད་པར་རོ། །དེ་ལྟ་ན། ཡིད་དབང་སྣང་ཚིག་གཉིས་པ་དང་། དབང་མངོན་སྣང་ཚིག་གཉིས་པ་དུས་མཉམ་

@102B པ་ནས། མཐར་གཉིས་ཀ་ཡང་དུས་མཉམ་དུ་འགག་པའི་བར་སྟར་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་བྱམ་ཅི་ཆེན་པོའི་བཞེད་པ་ཡིན་ཞེས་སྟ་མ་དག་ལ་བྱགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས། བྱམ་ཅིའི་བོད་དུ་འབྱུར་བའི་གཞུང་ལུགས་གང་ན་ཡང་ཁྱངས་མེད་ཚིང་། རིགས་གཏེར་གྱི་

དགོངས་པ་འདི་ཉིད་དང་མཐུན་པར་གསལ་ལ། དེའང་རིགས་གཏེར་ལས། སྟེ་ཚུལ་འདི་ལ་མངོན་སུམ་འགྲོས་གསུམ་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་མཛད་དེ། །དེ་ཡང་དབང་ཡིད་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་སྟེ་བ་ཁྱིར་ལྟ་དོན་རིགས་གི་འགྲོས་གཉིས་དང་། ཆང་ལྟ་རང་རིགས་གི་འགྲོས་གཅིག

རྣམས་སུ་ཡོད་པས་སོ་ཞེས་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲུ་ཚུལ་འདི་ལ་འགྲེས་དུ་ཡོད་བཙིས་པ་ལ་དགོས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་མཐོ་བས། འགྲེས་དུ་ཡོད་བཙི་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་ལ། ཅི་ནས་རྩི་ན་ཆོས་རྗེའི་བཞེད་པ་ལྟར་འགྲེས་གསུམ་དུ་བྱེད་པ་ཉིད་འཐད་པར་རྟོགས་སོ། །ཁ་

ཅིག །བདག་ཏུའི་ཐྱོ་ནས་བཙིས་པའི་འགྲེས་དང་། ཡུལ་གྱི་སྐོ་ནས་བཙིས་པའི་འགྲེས་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མང་དུ་བྱེད་པ་ནི། འགྲེས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མ་རྟོགས་པས་སྨྲ་བ་དགའ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ། འགྲེས་བཙི་བ་ནི་དོན་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ཏུན་འགྲོ་བ་ན། མངོན་

སུམ་རིགས་མི་འདྲ་བ་ཇི་ཙམ་ཞིག་དུས་མཉམ་དུ་འགྲོ་ཀྱི་བ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་དང་བདག་ཏུའི་ཐུས་ཇི་ཙམ་ཞིག་འགྲོ་དཔྱོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བཞི་བ་ཞར་ལ་ཡིད་དབང་དོས་གཟུང་བ་ལ། གཞན་དག་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་གང་ཡང་རུང་བ་འགགས་མ་ཐག་པ་ལ་འདོད་པ་ནི་གོང་

དུ་བཀག་ཟིན་ལ། འདིར་རང་གི་འདོད་པ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་མཛོད་ལས། དྲུག་པོ་འདས་མ་ཐག་པ་ཡི། །རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་དེ་ཡིད་དོ། །དྲུག་པའི་རྐེན་ནི་རབ་བསྟུབ་ཕྱིར། །ཁམས་ནི་བཅོ་བརྒྱད་དག་ཏུ་འདོད། །ཅེས་བཤད་པའི་ལུགས་ལྟར་ན། ཡིད་དབང་ནི་དྲུག་པ་ཡིད་

@103A ཞེས། །ཤེས་ཁོ་ནའི་རྟེན་བྱེད་པར་འདོད་ཀྱི། རྣམ་ཤེས་གཞན་ལྟ་སྨོ་བའི་གོ་འབྱེད་པའི་ཚ་ནས་ཡིད་དབང་མི་འཇོག་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་། རྣམ་ཤེས་རིགས་མི་མཐུན་དུ་མ་རྒྱུད་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བར་འདོད་པས། ཡིད་ཤེས་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བ་ལ་རྣམ་ཤེས་

སྔ་མ་ཚོགས་དྲུག་ཀ་འགག་དགོས་པར་འདོད་ཅིང་དེའི་ཕྱིར་རྣམ་ཤེས་སྔ་མ་ཚོགས་དྲུག་ཀ་འགགས་ནས། ཡིད་ཤེས་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བའི་གོ་འབྱེད་པའི་ཁུས་པ་ཉིད་ལ་ཡིད་དབང་དུ་འདོད་དོ། །དེ་བས་ན། དྲུག་པོ་འགགས་མ་ཐག་པ་ཡི། །ཞེས་པ་དྲུག་ཀ་འགགས་པ་ལ་འདོད་ཀྱི། དྲུག

པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཙམ་འགགས་པ་ལ་མི་འདོད་དོ། །འདི་དག་ཀྱང་འགགས་མ་ཐག་པ་ཡིད་དབང་དུ་ཁས་མི་ལེན་མོད། ཚངས་ཀྱང་འདས་པ་རྗས་གྱུབ་འདོད་པའི་ཆོལ་བ་ཡིན་པས། རང་གི་རྩ་བའི་གྱུབ་མཐའ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་མི་འབྱུང་ལ། འདིར་ནི་དེ་ལྟར་ཁས་ཚངས་ཀྱང་

བའི་གྱུབ་མཐའ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །རྣམ་ཤེས་རིགས་མི་མཐུན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་དག་ནི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཡིད་དབང་ལ་དེ་མ་ཐག་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཡིད་ཤེས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་མཛད་པ་ལྟར། རང་གི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འབྱུང་བའི་རྣམ་ཤེས་

ཕྱི་མའི་གོ་འབྱེད་པའི་ཚ་ལ་ཡིད་དབང་དུ་འཛོག་ལ། དེ་བས་ན་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་ནས་ཀྱང་། རྣམ་ཤེས་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བའི་གོ་འབྱེད་ནུས་པས་དྲུག་ཀ་འགགས་པ་ལ་མི་ལྟོས་སོ། །དེན་འདི་ཉིད་རིགས་གཏེར་གྱིའང་

དགོངས་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་རྣམ་ཤེས་སྔ་མ་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་ནས་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བའི་གོ་འབྱེད་པའི་ཚ་ལ་ཡིད་དབང་དུ་འཛོག་གོ། ཡིད་དབང་ལས་ཡིད་དབང་ཕྱི་མ་མི་སྐྱེ་བས་ཡིད་དབང་རྒྱུན་མེད་པ་ལ་ཁོ་བོས་ནི་སྐྱབ་བྱེད་མ་མཐོང་ཞིང་། གཞུང་ལུགས་

@103B ཆེན་མོ་དག་ལས། ཡིད་དབང་དང་གཙོ་བོ་རྣམ་ཤེས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་ལན་མང་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་བར་མཐོང་ལ། རྒྱུ་ལ་རྒྱུན་ཡོད་མེད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ལ་རྒྱུན་ཡང་མེད་དུ་འགྱུར་མི་དགོས་ན། ཡིད་དབང་ལ་རྒྱུན་མེད་པས། ཡིད་མངོན་ལ་རྒྱུན་མེད་པར་མི་འགྱུར་

ལ། དགོས་ན་ཡིད་མངོན་གྱི་དམིགས་རྐྱེན་དང་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ལ་རྒྱུན་ཡོད་པས། ཡིད་མངོན་རྒྱུན་ལྡན་དུ་འགྱུར་དགོས་ཤེང་། དབང་མངོན་ཡིད་མངོན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཅིང་རྒྱུན་ལྡན་ཡིན་ལ། ཡིད་མངོན་ལ་རྒྱུན་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ཉམས་སོ། །ཡིད་ཀྱི་དབང་པོའི་དོན་ལ་མཁས་

རྟོམ་མང་པོ་དམུས་ལོང་གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་དང་ཆོས་མཚུངས་པར་གྱུར་ཏོ། །གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། ཡིད་མངོན་དང་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་རྣམས་དུས་མཉམ་དུ་སྐྱེ་བར་གང་གིས་འགྲུབ་ཅེ་ན། མཐའ་གཉན་འགོག་པའི་རིགས་པས་གྲུབ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཡིད་མངོན་ཡིན་

ན་རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དབང་ཤེས་ལས་སྐྱེ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཕྱིས་སྐྱེ་བར་གྲུབ་ཅིང་། དེ་ལའང་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་རྣམས་རྫོགས་པའམ། མ་རྫོགས་པའི་ཐན་སྐབས་གང་རུང་དུ་སྐྱེ་བར་དེས་ལ། མ་རྫོགས་པ་ལ་སྤྲེལ་མར་སྐྱེ་བ་དང་

མ་སྤྲེལ་པར་སྐྱེ་བ་དུས་མཉམ་དུ་སྐྱེ་བ་གང་རུང་དུ་དེས་པ་ལས། རྒྱུན་མཐར་སྐྱེ་བ་དང་སྤྲེལ་མར་སྐྱེ་བ་གཉིས་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རིགས་པས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དུས་མཉམ་དུ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་འདི་ལ་གནོད་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གནོད་བྱེད་མེད་པ་མ་

གྲུབ་སྟེ། འདི་ལྟར། ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དང་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་རིགས་མཐུན་དུ་ཐལ། ཉེར་ལེན་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་རྫས་ཐ་དད་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་

@104A ཞེས། །ལ། ད་ལྟ་ན། གང་ཟག་དེ་རྒྱུད་ཐ་དད་གཉིས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་མཁས་པ་དག་ལ་འབྱུང་བའི་དོགས་པའི་གནས་ཡིན་པས་ཁོ་བོས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཉེར་ལེན་གཅིག་ལས་སྐྱེས་བས་ཇས་རིགས་མཐུན་པར་འགྱུར་

ཀྱི། ལྷོག་པ་རིགས་མཐུན་པར་མི་འགྱུབ་པའི་ཚུལ་གོང་དུ་བརྗོད་ཟིན་ལ། ལྷོག་པ་རིགས་མཐུན་པའི་རྟམ་ཤེས་ཇས་ཐ་དད་དུས་མཉམ་པ་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་ལ་འབྱུང་བ་མི་འཐད་པ་ཡིན་ཀྱི། ཇས་རིགས་མཐུན་པའི་རྟམ་ཤེས་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་ལ་དུས་མཉམ་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་

རྒྱུད་དུ་མར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མི་འབྱུང་སྟེ། གཞན་དུ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལྷས་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་སྐད་ཅིག་དང་ཡོས་དངོས་སུ་དྲངས་པའི་སྟོན་པོ་ངེས་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་དང་། དེའི་རྗེས་ཀྱི་སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་རིགས་མཐུན་དུ་ཐལ།

ཉེར་ལེན་ཇས་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བརྗོད་ན་ཅི་སྟེ། རྟགས་ཁྱབ་ཁས་བླངས། འདོད་ན། གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་ཇས་ཐ་དད་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས་མི། །སྟོན་འཛིན་

མིག་ཤེས་སྣང་ཚེག་དང་པོ་ལས་སྟོན་པོ་ངེས་པའི་རྟོག་པ་དང་། སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་སྣང་ཚེག་གཉིས་པ་དུས་མཉམ་དུ་སྐྱེས་པ་མི་སྲིད་དོ་ཞེན། དེ་ལྟ་ན། སྟོན་པོ་ལ་ངེས་པ་དངོས་སུ་འདྲེན་པའི་མིག་ཤེས་ཡིན་ན། རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མི་སྐྱེད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་

ན་ལྟོག་པ་རིགས་མཐུན་པ་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཇས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ལྟ་བུ། གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ན་རྒྱུད་དུ་མར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། ཇས་རིགས་མཐུན་ཀྱང་ལྟོག་པ་རིགས་ཆོས་མི་མཐུན་པ་དབང་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་ལྟ་བུ། གང་ཟག་གཅིག་གི་

@104B རྒྱུད་ལ་དུས་མཉམ་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་རྒྱུད་དུ་མར་མི་འགྱུར་རོ། །ཡང་གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་འགྲོས་གསུམ་པ་ཞེས་པའི་རྣམ་གཞག་དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། འདི་ལྟར། ཇས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབང་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་ཇས་ཐ་དད་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། དེ་དག་སྐད་བའི་རང་རིག་ཀྱང་ཇས་ཐ་དད་ཡིན་པས་

འགྲོས་བཞིར་གྱུར་ལ། རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྐྱོང་བྱེད་གཉིས་རང་རིག་ཏུ་གཅིག་པ་བཞིན་དུ་སྐྱོང་བྱ་གཉིས་ཀྱང་དོན་རིག་ཏུ་གཅིག་པས། འགྲོས་གཉིས་ཁོ་ནར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། སྐྱོན་མེད་དེ། འགྲོས་རྩི་བ་ནི། དེའི་ཚེ་མངོན་སུམ་མི་འདྲ་བ་ཇི་ཙམ་ཞིག་དུས་མཉམ་དུ་འགྲོ་

རྩི་བ་ཡིན་པ་ལས། དེའི་ཚེ་མྱོང་བྱེད་གཉིས་ཐུས་ཐ་དད་ཀྱང་། ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་ཙམ་མ་གཏོགས་ལྷོག་པ་རིགས་མི་འདུ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་ལ། མྱོང་བྱ་གཉིས་དོན་རིག་ཏུ་མཚུངས་ཀྱང་། གཅིག་དབང་ཤེས་དང་། གཅིག་ཡིད་ཤེས་ཡིན་པས། ངོ་བོ་ལ་ལྷོག་པ་རིགས་མི་

འདུ་བའི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། མྱོང་བྱེད་གཉིས་ཚད་མའི་དབྱེ་བ་བྱེད་པའི་ཚེ། སྣེ་ཚན་གཅིག་ཡིན་ལ། མྱོང་བྱ་གཉིས་དེའི་ཚེ་སྣེ་ཚན་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན། ཚད་མ་ལ་མངོན་སུམ་བཞིར་དབྱེ་བའི་ཚུལ་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དབང་མངོན་དང་

ཡིད་མངོན་གཉིས་ཐུས་ཐ་དད་པ་བཞིན་དུ། དེ་མྱོང་བྱེད་གཉིས་ཀྱང་ཐུས་ཐ་དད་པས་དབྱེ་བའི་སྣེ་ཚན་ལྡར་འགྱུར་ལ། མྱོང་བྱེད་གཉིས་རང་རིག་ཏུ་གཅིག་པ་བཞིན་དུ། དབང་མངོན་ཡིད་མངོན་གཉིས་ཀྱང་དོན་རིག་ཏུ་གཅིག་པས། དབྱེ་བ་བྱེད་པ་ན་སྣེ་ཚན་གསུམ་དུ་

བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་མོ། །ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།དེ་ནི་རང་རིག་མངོན་སུམ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་དགག་གཞག་སྣང་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ལ། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་

@105A ཀཽ། །རང་རིག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། །རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་ན་ཡུལ་མེད་པར་འདོད་པ་དགག་པ་གཉིས་དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག

མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། རང་མི་རིག་ན་ཡུལ་ཡང་མི་རིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། ཅི་སྟེ་རང་དངོས་མི་རིག་ན། །རྗེ་ལྟར་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་རིག །ཅེས་གསུངས་པས་སོ་ཞེས་སོགས་སྨིང་པོ་མེད་པའི་ཚུལ་མཚན་དང་བཅས་ཏེ་སྨྲ་བར་བྱེད་དོ། །འདི་ནི་མི་འཐད་དེ། སྐྱ་མི་རྟག་རྟོགས་

ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་དངོས་སུ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཁྱོད་རང་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་འབྱུང། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།

ཁྱོད་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་བློ་ངོར་ལྷོག་གྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས་སོ། །འདོད་ན། རང་བློ་རང་ལ་ལྷོག་གྱུར་ཏུ་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་། རྗེས་དཔག

ཚད་མ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟོག་བཟལ་དུ་ཐལ། གཟུང་ཡུལ་དང་མཚན་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དང་གི་ངོ་བོ་དང་མཚན་མངོན་སུམ་དུ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་འབྱད། གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་དང་གི་ངོ་བོ་གཞལ་

བྱ། དང་ཉིད་ཚད་མ། དང་རིག་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་པར་ཐལ། ཤེས་པ་ཡིན་ན་དང་ཉིད་དང་གི་ངོ་བོ་ལ་དང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ། འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། དང་རིག་འབྲས་བུར་བྱས་

@105B པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་འཐད་པར་གང་གིས་སྒྲུབ་སེམས་ཤིག །འདོད་ན། འཛིན་རྣམ་གཞལ་བྱ་གཟུང་རྣམ་ཚད་མ། དང་རིག་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་

གཅོ་ཆེར་ཤེས་པ་དེ་དང་དེའི་འཛིན་རྣམ་རྩོད་བ་གསལ་རིག་གི་ཚལ་ཐ་ དཔྱོད་པ་ཡིན་ལ། ཤེས་པ་དེ་དང་དེའི་གཟུང་རྣམ་ནི་ཤེས་པ་དེ་དང་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པར། གོང་དུ་རིགས་པས་ལེགས་པར་བསྒྲུབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་རྟག་འཛིན་

གྱི་ལོག་ཤེས་དེས་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་ལོག་ཤེས་ཡིན་པ་མངོན་སུམ་དུ་འཛིན་པར་ཐལ། དེས་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་མངོན་སུམ་དུ་འཛིན་པ་གང་ཞེག །ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་ཁོ་རང་ལོག་ཤེས་ཡིན་པ་ རྟག་ཆ་སོ་སོར་དབྱེར་མེད་པའི་རྟག་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྲ་ཏོག་འཛིན་གྱི་

ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལོག་ཤེས་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྐྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ལོག་ཤེས་སུ་འཛིན་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྐྲ་མི་རྟག་རྟགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་ངོ་བོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེས་ཤེས་གང་ཞེག །

ཁྱོད་ཀྱིས་ཁྱོད་རང་གི་ངོ་བོ་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་ན། དེས་པ་རྣམས་ཀྱི་མ་དེས་པ། །དེ་ནི་ཇི་ལྟར་དེ་ཡུལ་ཡིན། །ཞེས་པའི་གཞུང་དང་འགལ། འདོད་ན་དངོས། མ་དེས་པ་མ་གྲུབ་ན། ཁྱོད་དེ་ལ་དེས་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་དེས་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་

ན། ཁྱོད་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་འབྱད། གཞན་ཡང་། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་གི་ངོ་བོ་ཡུལ་དུ་བྱེད་ན། རིགས་པ་ཅན་པས་བདེ་བ་དབང་མངོན་གྱིས་འཛལ་བར་ཁས་བླངས་པ་ལ། དབང་པོའི་སེམས་ནི་དེས་ཕྱིར་དང་། ཞེས་དབང་མངོན་ཕྱི་རོལ་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་དུ་ @106A ཞེས། །དེས་པས། བདེ་བ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་ཕྱོགས་འདི་ནི་མ་བརྟགས་པའི་མོད་ཀྱི། གནོད་བྱེད་མཐའ་ཡས་པ་བསྟན་དུ་ཡོད་ཀྱང་། མངེས་པར་འགྱུར་བས་འདིར་

དེ་ཙམ་ལས་མ་སྤྲོས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་མ་རིག་ན་གཞན་མི་རིག་པས། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་རང་རིག་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། །འདི་ནི་དེ་བས་ཀྱང་མ་བརྟགས་པའི་གཏམ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་དེས་

ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་རང་ལ་ལྷོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་སམ། འོན་ཏེ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་དངོས་སུ་རྟོགས་སམ། དེ་སྟེ་ཤུགས་ལ་རྟོགས། རང་ཉིད་རང་ལ་ལྷོག་གྱུར་དང་ཤུགས་རྟོགས་སུ་སྣང་བ་ནི། སྣས་པ་ཙམ་ནས་མ་ཚང་རྫོགས་པའི་གཏམ་ཡིན་

པས། སྒྲོན་བསྟན་མི་དགོས་ལ། མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་དངོས་སུ་རྟོགས་ན། དེ་ལ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་འབྱུང་། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་ཀྱང་། དེས་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་

ཟེར་ཏེ། །འདི་ཡང་མ་བརྟགས་པ་སྟེ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་དོན། ཤེས་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་ངོ་བོ་རིག་པ་སོགས་ལ་བྱས་ནས། དེས་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་གོ་མི་ཆོད་པར་ཁས་བླངས་ན། རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀར་དུ་ཁས་བླངས་པར་ཞེ།

འགྱུར་ལེགས་པར་སྣོས་ཤིག །གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་གཅིག་ལ་རྟེས་དཔག་ཡིན་པས་རྟེས་དཔག་ཡིན་པའི་གོ་མི་ཆོད་པར་ཐལ། ཡུལ་གཅིག་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་གོ་མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སྐྱ་

@106B མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྟེས་དཔག་ཡིན་པས་ཀུང་རྟེས་དཔག་ཡིན་པར་སྐྱབ་མི་ནུས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་། རང་གིས་རང་མ་རིག་ན། རང་གིས་གཞན་མི་རིག་དགོས་ན། ཁོས་རང་མི་འཇལ་ན་གཞན་མི་འཇལ་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཚད་མ་ཡིན་ན་རང་ལ་ཚད་མ་

ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །ཅི་སྟེ་རང་དངོས་མི་རིག་ན། །ཇི་ལྟར་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་རིག །ཅེས་པ་ནི། རང་གི་ངོ་བོ་འཛིན་རྣམ་གྲོས་མ་རིག་ན། རང་གིས་གཞན་མི་རིག་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། རང་གིས་རང་མི་རིག་ན། རང་གིས་གཞན་མི་རིག་པར་སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་

པ་རང་རིག་ཡུལ་མེད་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། མ་ཁས་པར་རྟོམ་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་རིག་མངོན་སུམ་ནི། རང་ལ་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་རང་རིག་མ་ཡིན་གྱི། བེམ་པོ་ལས་ལོག་ནས་རིག་པར་སྐྱེས་ཙམ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རིགས་གཏེར་ལས། རང་

རིག་བེམ་པོ་ལྷོག་ཙམ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡུལ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ། རང་རིག་གིས་རང་རིག་ན། སྐྱོན་མེད་དེ་སྐྱོན་མེ་དང་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། རང་རིག་དེ་རང་རིག་དང་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་

རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཇི་ལྟར་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཕྱིར། །གསལ་བྱེད་རབ་ཏུ་གསལ་བ་དང་། །རང་གི་ངོ་བོ་གསལ་བྱེད་འདོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་སྐད་གསང་ས་ཥ མཐོན་པོས་སྨྲ་བར་བྱེད་དོ། །འདི་ནི་རང་ཚིག་འགལ་བ་དང་། རང་ལ་ཡང་ཐལ་བ་མཚུངས་པ་སོགས་གཞོད་བྱེད་རྒྱུད་མར་

འབབ་པའི་གཞི་རབ་ཏུ་ཡངས་པ་གཅིག་སྟེ། འདིར་ཡང་ཕྱོགས་མཚོན་ཙམ་བརྗོད་ན། རིགས་གཏེར་གྱི། མི་སྨྱ་མ་ཤེས་དོན་གསལ་གཞིས། །རང་མཚན་རྟོགས་པར་དོན་ལ་མཐུན། །ཞེས་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ན། མདོར་ན། རང་གི་གཞལ་བྱ་རང་མཚན་ལ་གསར་དུ་མི་སྨྲ་

@107A ཞེས། །བའི་ཤེས་པ་ཉིད་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཁྱོད་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྨྲས་ནས། སྐར་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཐམས་ཅད་ལ་གཞལ་བྱ་མེད་པར་སྨྲ་བ་འདི། ཁས་བླངས་དངོས་སུ་འགལ་བ་ཇི་ལྟར་མིན་ལེགས་པར་

སྣོས་ཤིག །གཞན་ཡང་། ཚད་མ་ཡིན་ན་གཞལ་བྱ་འཇལ་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཐམས་ཅད་ཡུལ་མེད་པར་སྣང་བ་ནི། ཚད་མ་སྣུམ་མེད་ཅན་ཤེས་པ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་

བྱ་ཆོས་ཅན། སྣོན་མེ་ལ་གསལ་བྱ་མེད་པར་ཐལ། རང་རིག་ལ་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ལ་ལན་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ། འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། རང་རིག་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་

པར་ཐལ། རང་རིག་ཡིན་ན། གཞལ་བྱ་མེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ལན་འདེབས་ཚུལ་འདི་ལྟར་བྱེད་དེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སེལ་ངོར་ཡིན་ན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་གཞག་འཐད་ན་གཟུང་རྣམ་འཛིན་རྣམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་

གཟུང་རྣམ་འཛིན་རྣམ་རང་རིག་གསུམ་ཐ་དད་ཡིན་པ་མི་འཐད་པས་དེ་འདྲའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་མི་འཐད་ལ། འོན་ཀྱང་དེ་དག་ཐ་དད་དུ་སྣང་བའི་བློ་འཁྲུལ་བའི་ངོར་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཐ་དད་ཡིན་པའང་མི་

འཐད་དེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མ་མཁན་གྱི་སྤྲགས་ཇས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པའི་མིག་ཅན་ལ། སྒྲ་མའི་རྟ་གླང་སོགས་སྣང་བ་དེའང་རྟ་གླང་སོགས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོ་གཅིག་གི་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་ན། དེ་དག་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་ནས་བཤད་

@107B པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །དཔེ་དོན་དུ་གཞུང་གང་གིས་སྦྱར་ན། །ཁྱོ་བདག་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་ཀྱང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྦྱར་རོ་ཞེས་ཟེར་ཏོ། །དེ་ལ་འདི་འདྲི་བར་བྱ་སྟེ། དེ་གཉིས་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་བ་སེལ་ངོར་ཡིན་ནམ་སྣང་ངོར་ཡིན། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། དཔེ་དོན་གྱི་རྣམ་གཞག་སྣང་

ངོར་ཡིན་ན། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སེལ་ངོར་ཡིན་པ་འབྱད། དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་བ་སེལ་ངོར་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སེལ་ངོར་ཡིན་ན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དཔེ་དོན་དུ་དེ་ལྟར་སྦྱར་བ་འཐད་ན། གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཐ་དད་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

འཁོར་གསུམ་ལ་ལན་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་། འཛིན་རྣམ་དང་གཟུང་རྣམ་ཐ་དད་ཡིན་པ་བློ་འཕྲལ་པས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། འཛིན་རྣམ་ཡུལ་མེད་དུ་འདོད་པ་འདི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སྐྱེ་པ་འདིབས་པར་ཟད་དེ། ※ ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྟག

པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡུལ་མེད་ཅིང་ བར་ཐལ། རྟོག་པ་རྣམས་ལ་ཕྱི་རོལ་ལྟ་བུར་སྣང་བ་ནི་བློ་འཁྲུལ་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཙམ་པ་ལྟར་ན། སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཡུལ་མེད་དུ་ཐལ། སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་དང་དེ་ལ་སྣང་བའི་སྟོན་པོ་ཐ་དད་ཡིན་པ་བློ་འཁྲུལ་པས་

བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་གཞན་རིག་ཐམས་ཅད་ཡུལ་མེད་དུ་མཚུངས་པས། ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཡུལ་མེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན། ཚད་མ་ཡིན་ན་གཞལ་བྱ་མེད་དགོས་པས་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་ཚད་མས་

མ་དམིགས་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་མེད་དགོས་པར་འདོད་པའི་གྱབ་མཐའ་འབད་ནས་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་རང་རིག་རྫས་གྱབ་ཀུ་ཁས་བླངས་ནས། དེ་དང་གཟུང་རྣམ་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་ཤིང་། སྟེ་བདུན་གྱི་

@108A ོ།། །།དགོངས་པ་རྣམ་རྟོག་དུ་གནས་སོ་ཞེས་བྱོད་རང་གིས། རིགས་གཏེར་གྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ན། ཞེ་ནས་དམ་བཅས་པ་འདི་དག་ཀྱང་ནང་འགལ་ཤེན་ཀུ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་རྟོག་པ་ལྟར་ན་རྣམ་པ་རྣམས་སྟོང་བཏགས་སུ་འདོད་དགོས་

པས། བློ་གཅིག་གི་གཟུང་རྣམ་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འདོད་དགོས་ལ། རང་རིག་རྫས་སུ་གྲུབ་ན་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་དགོས་ཤིང་། གཅིག་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པ་དང་ཅིག་ཤོས་དོན་དམ་ཡིན་ན་ཐ་དད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་

གཞན་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ། །སྟེ་བདུན་གྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་རྣམ་རྩུན་པར་དངོས་སུ་སྣང་ཤིང་། རྣམ་རྩུན་པའི་ལུགས་ལ། གཟུང་

རྣམ་སྤྲོ་བཏགས་གཞལ་བྱ། དེ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཚད་མ། དེ་འཛིན་པའི་རང་རིག་བཏགས་པ་བ་འབྲས་བུར་འདོད་དོ་ཞེས་སྣང་པས། སྟེ་བདུན་རང་ལུགས་ལ་རང་རིག་ཚད་མ་མེད་པར་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ལ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་ན། བེམ་པོ་ལས་

འོག་ནས་རིག་པར་སྐྱེས་ཙམ་དེ་ཉིད། རང་རིག་མཚན་ཉིད་པར་རང་ལུགས་ལ་ཁས་བླངས་པ་དངོས་སུ་འགལ་བ་ཇི་ལྟར་མིན། གཞན་ཡང་། དྲན་པ་ཡུལ་མེད་ཡོད་པར་ཐལ། རང་རིག་ཡིན་ན། ཡུལ་མེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་ན། དྲན་པའི་རྟགས་

ཀྱིས་རང་རིག་སྒྲུབ་པ་འདི། རང་རིག་གིས་མྱོང་བའི་ཡུལ་རྗེས་ཀྱིས་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་དྲན་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མ་ཡིན་ན། གཞན་འབྲེལ་ཅི་ཡོད་རིགས་པ་མཁྱེན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྨོས་

ཞིག །གཞན་ཡང་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཐ་དད་དུ་ཕྱེ་བ་ཤེལ་དེའི་རྣམ་གཞག

@108B ཡིན་པས། དེ་གསུམ་ཐ་དད་ཡིན་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་སྨྲས་པས་ནི། ཤེལ་དེའི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ན་མི་འཐད་དགོས་པར་ཁས་ལྡངས་པས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན་གཞི་མ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་ལྡངས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་ནུས་པ་མེད་པར་ཁས

ལྡངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྙད་བདེན་པ་ལ་མ་བརྟེན་པར་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་མི་ནུས་པར། རྒྱལ་བ་དང་རྒྱལ་བའི་རིང་ལུགས་པ་དག་གིས་མཐུན་པར་གསུངས་ཤིང་། ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཡིན་ན་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཁས་ལྡངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ཕྱོགས་འདིས་འཁོར་འདས

དང་ཀུན་བྱང་གིས་བསྟུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེ་པ་བཏབ་པའི་ཕྱིར། ཆོས་འདི་པའི་ཟོལ་གྱིས་རྒྱང་འཕེན་གྱི་རིང་ལུགས་གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་མྱོང་བ་གསལ་རིག

གི་ཆ་དང་། རང་ཤུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཆ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དང་པོ་ལ་འཛིན་རྣམ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། མདོ་སེམས་གང་གི་ལུགས་ལ་ཡང་། དེ་ཉིད་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་

གཞིར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ལ་གཟུང་རྣམ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ཉིད་རང་རིག

མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོང་བྱར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་འཛིན་རྣམ་ལ་རང་རིག་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་དོན། ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟོང་བ་གསལ་རིག་གི་ཚ་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས། རིགས་གཉིར་དུའང་། རང་རིག་བེམ་པོ་ལོག་ཙམ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་

པ་ཡིན་གྱི། བེམ་པོ་ལས་ལོག་ནས་རིག་པར་སྐྱེས་ཙམ་རང་རིག་གི་འཛིག་བྱེད་མིན་པས། རང་རིག་ལ་ཡུལ་མེད་དོ་ཞེས་སྨོན་པ་མ་ཡིན་ལ། གཞན་དུ་ན། རིག་པར་སྐྱེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཡུལ་མེད་པར་སྣང་ནུས་པར་འགྱུར་བས། རིག་པ་ཡིན་པས་ཡུལ་མི་རིག

@109A ཞེས། །པ་དང་། ཡུལ་ཡིན་ན་བློས་མི་རིག་པར་སྣང་དགོས་པར་འགྱུར་བས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལུགས་འབའ་ཞིག་སྣོང་པོར་འཛིན་པའི་རྒྱད་པ་ཐོག་པར་འགྱུར་རོ། །བྱེ་བྲག་སྣ་ཚའང་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟོང་བ་གསལ་རིག་གི་ཚ་དེ་ལྟ་བུ་ཁས་ལེན་

མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་རང་རིག་ཀུ་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་ཤེས་པ་རྣམ་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པས། གཟུང་རྣམ་ཞེས་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་ལ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་

ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱོང་བ་གསལ་རིག་གི་ཚ་རང་རིག་ཀུ་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། རིག

བྱ་མེད་པའི་རང་རིག་དང་། རྒྱོང་བྱ་མེད་པའི་རྒྱོང་བྱེད་མི་འཐད་སྐྱམ་དུ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ཞེས་པ་རྣམ་བཅས་སུ་ཁས་ལེན་པ་དག་གིས་གཟུང་རྣམ་ཡོད་པར་གྱུར་ཅིང་། དེ་ཉིད་ཞེས་པའི་རྒྱོང་བ་གསལ་རིག་གི་ཚ་ལས་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་ན། རང་

རིག་བདེ་བླག་ཉིད་དུ་འགྱུར་པར་འགྱུར་བས། ཚུལ་གཉིས་པས་ཀྱང་རང་རིག་གྱུར། ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཞེས་པ་གསལ་རིག་གི་ཚ་རང་རིག་ཡིན་ཀྱང་ཡུལ་རིག་མི་དགོས་ན། གཟུང་རྣམ་མེད་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་རང་རིག་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་

ལ་འགལ་བ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། གཟུང་རྣམ་གྱུར་པས་རང་རིག་གྱུར་དགོས་པའི་འབྲེལ་པ་ཅི་ཡོད། ཞེས་ལྟན་དག་གིས་སྨོས་ཤིག །དེས་ན་ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱོང་བ་གསལ་རིག་གི་ཚ་ནི་རྒྱོང་བྱེད་དང་། ཞེས་པ་དེ་དང་དེའི་གཟུང་རྣམ་ནི་རྒྱོང་བྱ་ཡིན་ལ། དོན་འདི་ལ་མཁས་

པ་རྣམས་རང་རིག་ཅེས་སྨྲ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་པ་དག་ན། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་རིག་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་རིག་མངོན་སུམ་ཞེས་འདོད་ལ། སེམས་

ཙམ་པ་ནི། རང་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡུལ་དེ་རིག་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་

@109B ཕྱིར་། རང་རིག་མངོན་སུམ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་རིག་པས། རང་རིག་ཏུ་མི་འཛོག་སྟེ། སྟོན་པོ་ཡང་སྟོན་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་འདོད་ཀྱང་། སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་སྟོན་པོ་ལ་གཞན་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མདོ་སྡེ་པ། རང་རིག་གཞན་

རིག་གི་ཁྱད་པར་ཡུལ་དེ་རང་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་མིན་གྱི་སྐོ་ནས་འཛོག་ལ། སེམས་ཙམ་པ། ཡུལ་དེ་འཛིན་པ་ན་གཉིས་སྣང་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྐོ་ནས་འཛོག་གོ །ཚུལ་དེས་ན་མདོ་སྡེ་པ་དང་སེམས་ཙམ་པ་གཉིས་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་མི་འདྲ་བས།

མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་ན། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་དངོས་སུ་རིག་པའི་རྟོག་བཟློག་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ། སེམས་ཙམ་པ་ལྟར་ན། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། རང་གི་གཟུང་ཡུལ་གཉིས་སྣང་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་དངོས་

སུ་རྟོག་པའི་རྟོག་བཟློག་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ། ཞེས་སོགས་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་སྣ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རང་རིག་གི་ཆོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཤེས་པ་རྣམས་རང་རིག་

དང་བཅས་པའོ་ཞེས་སྨྲ་བར་བྱའོ། །ཤེས་པ་རྣམས་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་པའོ་ཞེས་

བྱ་བ་དང་། ཤེས་པ་རྣམས་རང་རིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ནི་སྨྲ་བར་མི་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རང་རིག་པའི་གཟུང་བྱ་ཤེས་པའི་གཟུང་རྣམ་ཞེས་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་། ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ལ་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་ཤར་བའི་དོན་རྣམ་པར་སྐྱེས་པ་ཉིད་ལ་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་

དང་ཤེས་པའི་བར་ན་རྣམ་པ་རིབ་མ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་སྟར་རིགས་པས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ཟིན་པ་དེ་ཉིད། མདོ་སེམས་གཉིས་ཀའི་གླུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་རྟོག་གེ་འབར་བའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ལེའུར། ཤེས་

@110A ཞེས། །པ་རྣམ་བཅས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་དངོས་སྨྲ་བ་དག་གི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ན། འདི་ལྟར་གསུངས་སྟེ། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འཇུག་པ་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣང་བ་རབ་ཏུ་སྐྱེས་ཏེ། དེའི་

རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་རབ་ཏུ་སྣང་བ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པའམ། ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། ཤེས་པ་ཀུན་རང་

གི་ངོ་བོ་ལ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ན། རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་དོན་མིན། །དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་

ཀུན་མངོན་སུམ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། གཞུང་དེའི་དོན་ནི། ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོའི་སྟང་དོན་མིན་གྱི། དོན་རང་མཚན་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་སྒྲོང་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ཚད་མ་ཀུན་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཤེས་པ་ཀུན་རང་གི་

ངོ་བོ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་རྟོག་པ་རྟོག་པ་ལ་ཤེས་པའམ་བེམ་པོ་གང་ཡིན། གང་ཡང་མིན་ན་རྟོག་པ་ལ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་རིག་གམ། གཞན་རིག་གང་རུང་དུ་འགྱུར་བ་ལས། གཞན་རིག་ཡིན་པར་མི་

འཐད་པའི་ཕྱིར། དེ་དེ་ལ་རང་རིག་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་སོ་ཞེས་ཟེར་ཏོ། །འདི་ནི་མི་མཁས་པ་བློ་གྲོས་རབ་ཏུ་ཅེང་ཤོ བ་དག་གི་དཔྱོད་པའི་ཚུལ་ཏེ། དངོས་པོ་ལའང་བེམ་རིག་གཉིས་སུ་མ་ངེས་སོ་ཞེས་སྟར་བཤད་ཟིན་ལ། ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་རིག་གཞན་རིག་གང་རུང་ཡིན་དགོས་

ལ། དེ་ལ་ཤེས་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་རང་རིག་གཞན་རིག་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པས་མ་ཁྱབ་པོ་ཞེས་སྟར་མང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །མི་མཁས་པ་དག་གི་ལོག་པའི་ཕྱིར་བ་མཐའ་

ཡས་ཤིང་། བྱད་པ་ཆུང་བའི་ཕྱིར་དགག་སྒྲུབ་རྒྱས་པར་མི་སྣོ་འོ། ༥ །འདིར་སྣས་

@110B པ་ཱ ཇི་སྲིད་མིག་ལྡན་སྐྱེ་བོས་མ་དཔྱད་པ། །དེ་སྲིད་དམྱས་ལོང་བརྒྱ་ཡིས་རབ་དཔྱད་ཀྱང་། ཐུང་ཆེན་གཟུགས་ལ་ལོག་པའི་ཐ་སྙད་བརྒྱ། ། ཀུན་ནས་འདོགས་པའི་སྡུ་ཚོར་ཿ འཕེལ་བ་ཙམ། །དེ་བཞིན་བྱོ་གྲོས་གསལ་ལྡན་ཁོ་བོ་ཡིས། ལེགས་པར་མ་དཔྱད་དེ་སྲིད་གནས་འདི་ལ། །

ཁེངས་ལྡན་མཁས་བྱོམ་བརྒྱ་ཡིས་རབ་དཔྱད་ཀྱང་། །ལོག་པའི་ཐ་སྙད་སྤེལ་བ་ཁོ་ནར་བས། །བར་སྐབས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་བཅད་པའོ། །རང་རིག་མངོན་སུམ་ལེགས་པར་ཟཱཊ་ཟིན་ཏོ།། །།དེ་ནི་བཞི་བ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཟཱཊ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་མཚན་

ཉིད་དབྱེ་བ་རྣམ་གཞག་དང་གསུམ། དང་པ་ནི། བདག་རྐྱེན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཡུལ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མམ། མཐོང་ལམ་

སྒོམ་ལམ། མི་སློབ་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མོ། །སྒྲོར་ལམ་ནི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁོ་བོས་ཕྱོགས་གཞན་དུ་ལུང་དང་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་བཤད་ཟིན་

ཏོ། །གསུམ་པ་རྣམ་གཞག་གཉན་ལ་དབབ་པ་ལ། ཡུལ་བདེན་པ་བཞི་སྒོར་བཤད་པ་དང་།

བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས་དང་པོ་ལ། བདེན་བཞིའི་ངོ་བོ། གྲངས་དང་། གོ་རིམས་ངེས་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྒྱས་པར་བཤད་ན། སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་ལ། མ་དག་པའི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་གིས་བསྡུས་པའི་སྐོར་ནས་མཚན་གཞི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་

དུ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཁོ་ན་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པའི་མཚན་གཞིར་དངོས་སུ་སྟོན་པ་ནི། གང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་མ་ཤེས་ན་འཁོར་བ་ལ་འདོར་བར་འདོད་པའི་ངེས་འབྱུང་དང་། ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་རྣལ་མ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་མེད་ཅིང་། གང་ @111A ཞེས། །སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ལས་འཁོར་བ་ལ་འདོར་འདོད་དང་གིས་འབྱུང་བ་ནི། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་འདི་ཉིད་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་གཅོོིར་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་བདེན་པའི་

མཚན་གཞི་འཛིན་པ་ན། སྡུག་བསྔལ་འཁོར་བ་ཅན་ཕུང་པོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཉེར་གྱི་ཕུང་པོ་གཙང་བའི་རྟག་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་གཉེན་པོར། སྐོམ་པར་བྱ་བ་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། སྐད་ཅིག་ངེ་ར་ཞིང་འཇིག་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པ་དང་། ལས་

དང་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའམ། འཕགས་པ་རྣམས་དང་མི་མཐུན་པས་སྨྲག་བསྟལ་བ་དང་། རང་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་དང་བྲལ་བས་སྟོང་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་བདག་དང་བྲལ་བས་བདག་མེད་པ་སྟེ་བཞི་པོ་འདི་དག་གོ། །སྨྲག་བསྟལ་བདེན་

པའི་རྣམ་བཞི་པོ་འདི་དག་ཚང་བར་ཚད་མས་གཏན་ལ་ཕེབས་པའི་སྒོ་ནས་མ་རྟོགས་ན། ཐར་པ་དོན་གཉིར་གྱི་བློ་མཚན་ཉིད་པ་རྗོགས་པར་མི་སྐྱེ་སྟེ། འདི་ལྟར། སྨྲག་བསྟལ་དུ་རྟོགས་པས་

འཁོར་བ་ལས་འབྲལ་འདོད་སྐྱེས་ཀྱང་། མི་རྟག་པར་མ་རྟོགས་ན་ཕུང་པོ་དང་འབྲལ་ངེས་

སྡུ་མི་རྟོགས་པས་ཕུང་པོ་ལ་སྲེད་པ་འགོག་མི་ནུས་ལ། བདག་མེད་མ་རྟོགས་ན་དབང་སོགས་བདག་གི་བ་ལ་སྲེད་པ་དང་གིས་འདེན་པས། མི་རྟག་པ་དང་སྨྲག་བསྟལ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་

ཕུང་པོ་ཙམ་ལ་འབྲེལ་འདོད་ཀྱི་བློ་སྐྱེས་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་། བདག་འཛིན་དེས་

བདག་གི་བདེ་བ་སྐྱབ་བྱེད་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལ་དོན་གཉིར་གྱི་བློ་དེས་པར་འདྲེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པས་འབྲལ་དེས་སྡུ་ཤེས་ཤིང་། སྨྲག་བསྟལ་དུ་

རྟོགས་པས་འབྲལ་འདོད་སྐྱེས་ཀྱང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ལ་འདུན་

@111B པ་ལོག་པའི་ཐར་པ་དོན་གཉིར་མཚན་ཉིད་ཆོད་པ་ཙ སྐྱེ་བ་ལ། སྡུག་བསྔལ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་རང་གཞན་གྱི་བདག་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཤེས་དགོས་སོ། །ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ནི། འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་བྱང་བའི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་།

ཉེན་མོངས་པའི་དབང་གིས་བསགས་པའི་ལས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་རང་འབྲས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན། མི་ཤེས་སྤྲིད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཀྱང་། །མ་བརྟེད་སྤྲིད་པ་ཉིད་ཡཁད་པ། །

རྒྱུན་ནི་འཕན་པར་བྱེད་ཕྱིར་དང་། །དེ་མ་ཐག་ཕྱིར་ལས་ཀྱང་མིན། །ཞེས་ཡཁད་པ་ན། མི་ཤས་སྤྲིད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཀྱང་རབ་སྐྱེ་དང་རྒྱེན་གྱི་རྣམ་པ་སྟོན་པའི་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མ་བརྟེད་པར་སྤྲིད་པ་ཁོ་ན་དངོས་སུ་སྟོན་པ་དང་། ལས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཀྱང་སྐབས་དེར་དངོས་

སུ་མ་བརྟེད་པར་སྤྲིད་པ་ཁོ་ན་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན། རྒྱུན་ནི་འཕེན་པར་བྱེད་ཕྱིར་དང་། །དེ་མ་ཐག་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། མི་ཤས་པ་དང་ལས་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པར་མ་བརྟེད་ཅེས་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་གཞན་དུ། བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་ཤེས། ཞེས་སོགས་དང་།

དེ་ཕྱིར་བྱོལ་འདོད་ཐོགས་མེད་པའི། །ཞེས་སོགས་གཞུང་གི་ཚེ་དུ་མས་ཉོན་མོངས་དང་དེ་བྱོགས་སུ་ཡོད་པའི་ལས་འཕངས་བའི་རྒྱུར་ལན་མང་དུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་དོན་མ་རྟོགས་པར། རྣམ་འགྲེལ་དུ། འདོད་སྲེད་འཇིག་སྲེད་སྲིད་སྲེད་གསུམ་པོ་ཁོ་ན་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པར་

བསྟན་ཅོས་སྣྲ་བ་དག་གིས། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཕལ་མོ་ཆལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པར་ཟད་དོ། །དེ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་མེད་དུ་འཇོག་པ་དང་། རྒྱུ་གཅིག་པུ་ཁོ་ནར་འཇོག་པ་དང་། སྐྱེ་ཚངས་པ་འགྱུར་བས་བྱས་པར་འཇོག་པ་དང་། དབང་ཕྱུག་སོགས་ཀྱི་བློ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་བྱས་པར་

@112A ཞེས། །འཇོག་པ་སྟེ། སྒོ་འདོགས་བཞི་པོ་དེ་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་པ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ངོ་བོ་སྐྱེད་པས་རྒྱུ་དང་། སྡུག་བསྔལ་རྫས་རིགས་ཀུན་གྱི་འབྱུང་ཁུངས་སུ་གྱུར་བས་ཀུན་འབྱུང་དང་། སྡུག་བསྔལ་

དག་ཏུ་སྐྱེད་བས་རབ་སྐྱེ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་རྒྱུད་མར་ལན་མང་དུ་སྐྱེད་པས་ཉེན་གྱི་རྣམ་པ་དང་བཞིའི། །འགོག་པའི་བདེན་པ་ནི། ལམ་བདེན་གྱིས་སྤང་བྱའི་ས་བོན་ཅི་རིགས་པར་སྤང་བའི་བྱལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་ཐར་པ་གཏན་མེད་དུ་འཇོག་པ་དང་། ཉོན་

མོངས་མ་སྤངས་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ཐར་པར་འཇོན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་འགགས་པ་ལས་ལྡོག་པའི་ཐར་པ་ཡོད་པར་འཇོན་པ་དང་། རིའཕེག་ཐར་ཀྱང་གཏན་དུ་ཐར་པ་མེད་པར་འཇོན་པའི་སྒོ་འདོགས་བཞིའི་གཉེན་པོར་བསྟེན་པར་བྱ་བ་

འགོག་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། འདི་ལྟར། སྡུག་བསྔལ་སྤངས་པས་འགོག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་ཞི་བ་དང་། འདི་ལས་མ་ཚོག་ཏུ་གྱུར་བ་གཞན་མེད་པས་གྲུབ་མཐའ་པ་དང་། དེ་ཐོབ་ནས་སྐར་མི་ལྡོག་པས་ངེས་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་དང་

བཞིའོ། །ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི། རང་གི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་དྲི་མའི་ས་བོན་དངོས་སུ་སྤོང་པའི་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། དེའི་སྤངས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་

ཐར་ལམ་གཏན་མེད་དུ་འཇོན་པ་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཐར་ལམ་མ་ཡིན་པར་འཇོན་པ་དང་། དེ་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་ལ་ལོག་པར་བཞུགས་པར་འཇོན་པ་དང་། དེས་སྡུག་བསྔལ་གཏན་ནས་ཟད་པར་བྱེད་མི་ནུས་པར་འཇོན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག

@112B བཞིའི་གཉེན་པོར་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། འདི་ལྟར། བག་ཡོད་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་ན་ལམ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་ན་རིགས་པ་དང་། སེམས་ཕྱིན་ཅི་མ་

ལོག་པར་སྤྱད་པའི་དོན་གྱིས་ན་སྤྱད་པ་དང་། རྒྱ་པའི་གནས་སུ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་ན་དེས་འབྱིན་གྱི་རྣམ་པ་དང་བཞིའོ། །རྒྱ་པའི་གནས་ཞེས་པ་ནི་སྤྱར་མི་ལྡོག་པའི་གནས་ཀྱི་དོན་ཏོ། །མི་སྐྱོབ་ལམ་ནི་ལམ་བདེན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་གྱི། ལམ་བདེན་

དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ལམ་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་བགྲོད་བྱེད་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལས་གོང་ན་འང་འགྲོད་བྱ་ཡོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཚོགས་སྦྱོར་ནི་ལམ་བདེན་མ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བྱའི་ས་བོན་གྱི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་ཚོགས་སྦྱོར་བར་ཆད་

མེད་ལམ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལམ་བདེན་མཚན་ཉིད་པ་ནི་མཐོང་ལམ་དང་སྒོམ་ལམ་ཁོ་ནའོ། །ཁ་ཅིག །སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་གི་མཚན་ཉིད། འགོག་པ་གང་ཞེག །དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་བློས་སྤང་བྱ་སྤངས་པའི་ཚར་གྱུར་པ་ཞེས་སྨོས་ནས། སྤར་ཡང་

འགོག་བདེན་ཡིན་ན། འདུས་བྱས་ཡིན་དགོས་པར་ཁས་ལེན་པའང་མཐོང་ངོ། །འོ་ན། མཐོང་ལམ་གྱིས་མཐོང་སྤང་གི་ས་བོན་སྤངས་པའི་ཚ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་འགོག་པ་གང་ཞེག། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་བློས་སྤང་

བྱ་སྤངས་པའི་ཚར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱེད་འདུས་བྱས་སུ་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་ཁས། འདོད་ན། མེད་དགག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་བས་ན་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཡིན་ན། མེད་དགག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན་འདུས་བྱས་ཡིན་

@113A ཞེས། །དགོས་པར་སྨྲ་བ་ནི། རང་ཉིད་མང་དུ་ཐོས་པ་མ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ལ། འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་བྱང་པའི་མཐའ་སྨྲ་བའི་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ན། འགོག་བདེན་རྫས་བྱང་ཆུ་འདོད་པ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་མ་ཡིན་པ་མེད་ལ། དེ་ཡང་རྟག

པའི་རྫས་སུ་འདོད་ཀྱི་མི་རྟག་པའི་རྫས་སུ་མི་འདོད་ཅིང་། མདོ་སྡེ་པ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ནམ་མཁའ་མི་གཡོམ་གྱི་བུ་བཞིན་རྫས་སུ་མ་བྱུབ་ལ། སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དང་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་གཉིས་ཀྱང་དེ་དང་མཚུངས་པར་རྫས་སུ་མ་བྱུབ་པོ་ཞེས་འདོད་པ་

ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ནམ་མཁའ་མེ་གཤགས་བྱ་དང་མཚུངས། །འགོག་པ་དག་ཀྱང་ནམ་མཁའ་བཞིན། །འདུ་བྱེད་བེམ་པོ་ཡོད་མ་ཡིན། །དུས་གསུམ་རྗེས་འགྲོ་དག་ཀྱང་མེད། །ཐེག་པ་མེད་པའི་གཟུགས་ཡོད་མིན། །ཞེས་པ་མདོ་སྡེ་པ་ཡི་རིག །ཅེས་གསུངས་

པས་སོ། །ཁྱེད་རང་གིས་ཀྱང་གཞུང་འདི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་བླངས་པས། ཁས་བླངས་དངོས་སུ་འགལ་བའང་ཡིན་ནོ། །འགོག་བདག་ལམ་བྱེ་འབྲས་བུར་བཤད་པ་ནི། ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་དགོས་ཀྱི། ལམ་ལ་མ་བརྟེན་པར་མངོན་དུ་བྱེད་

མི་རྟག་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། མི་དུ་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་སྟར་མེད་གསར་དུ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་འབྲས་མ་ཡིན་ནོ། །རྟག་པ་རང་བྱུང་གི་ཚད་མ་མེད་པར་བཤད་ཀྱང་། འགོག་བདེན་ཚད་མ་ཡིན་པར་སྤྱ་ཡང་མི་འདོད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །འདི་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་ཡང་

རེ་ཞིག་བཞག་གོ །གཉིས་པ་གྲངས་ངེས་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་བདེན་པ་བཞིར་གྲངས་ངེས་ཞེ་ན། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སྣང་བ་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ བླང་བྱ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་དེས་པའི་ཕྱིར་དང་། བླང་དོར་བྱར་བའི་གཞི་ཐམས་

@113B ཅད་ཀུན་བྱང་ཤ་ གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གོ་རིམས་ངེས་པའི་ཚུལ་ནི། གཞུང་ལུགས་དག་ནས་འབྱུང་བའི་གོ་རིམས་ངེས་པའི་ཚུལ་ལ། རྒྱུ་འབྲས་དོན་གྱི་རིམ་པ་དང་། ངེས་དཀའ་སྟབའི་རིམ་པ་དང་། ཁཱཎ་པའི་རིམ་པ་དང་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་དང་། དམན་མཆོག་དང་

མཆོག་དམན་གྱི་རིམ་པ་དང་། སྐྱེ་བའི་དུས་ཀྱི་རིམ་པ་སོགས་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས། འདིར་ནི་ཡུལ་ཅན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་བཞིན་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཐར་བ་དོན་གཉིར་གྱི་ཚོགས་སྐྱེ་བ་ན། དང་པོར་འཁོར་བ་འདི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་རྟོགས་དགོས་

ལ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ན་འདི་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་ཚོགས་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་སྐྱེས་པ་ན་རྟོག་པ་སྟོན་དུ་གཏོང་བ་དག་ནི། རྒྱུ་མ་སྤངས་པར་འབྲས་བུ་སྤོང་མི་ནུས་པར་མཐོང་ནས། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པར་བྱེད་ལ། དཔྱད་པ་ན་རིས་འགའ་སྐྱེ་བའི་རྒྱས་ལས་རྒྱུ་བཅས་སུ་གྱུར་

ཅིང་། རྒྱུད་ཡང་རྒྱ་མི་རྒྱ་གཉིས་སུ་ཁ་ཅིན་བཅད་ནས་གང་ཡིན་བརྟགས་པ་ན། གང་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རྒྱུ་གནས་ན། །འབྲས་ལོག་གཟིགས་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་རྟག་པའི་རྒྱུ་ལ་རྟེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མི་འབྱུང་བ་སོགས་སུ་མཐོང་ནས། རྒྱུ་མི་རྟག་པར་ངེས་པར་

འགྱུར་ལ། མི་རྟག་པར་གྱུར་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་དེ་ཡང་གང་ཡིན་ཞེས་བཙལ་བ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་བདག་ལ་ཆགས་པའི་སྲིད་པ་དངོས་སུ་སྐྱེལ། དེ་ལས་བདག་གི་བདེ་བ་ལ་སྲིད་པ་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ལས་བདག་གི་བདེ་བ་སྣུབ་བྱེད་དབང་སོགས་བདག་གི་བ་ལ་སྲིད་

པ་སྐྱེ་སྟེ། གཞན་ལ་ལྷོས་མེད་དུ་བདག་རང་སྟོབས་ཀྱིས་བདེ་བར་བྱེད་མི་རྟས་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་བདག་གི་བདེ་བ་སྣུབ་བྱེད་དབང་སོགས་བདག་གི་བ་བཟོ་ལྟ་བུ་དེས། བདེ་བ་བསྣུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་སྦྱོ་གསུམ་གྱི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་ཆོ་འཕྲིན་བདེ་བའི་ཕྱིར་དུ་

@114A ཞེས། །སྲོག་གཅོད་པ་སོགས་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་འདུ་བྱེད་ལ། དེ་ལས་ངན་འགྲོའི་ཕུང་པོ་འགྲུབ་ཅིང་། ཚེ་ཕྱི་མ་འདོད་ཡོན་གྱི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་འདུ་བྱེད་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་ཁམས་སུ་བད་འགྲོ་ལྟ་མིའི་ཕུང་པོ་

འགྲུབ་ལ། ཉོང་ངེ་འཛིན་གྱི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་ནས་མི་གཡོ་བའི་ལས་འདུ་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་སུ་ཕུང་པོ་འགྲུབ་བོ། །དེ་ལྟར་ན། གང་ཞིག་བདག་མཐོང་དེ་ལ་ནི། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པ་དེས་སྡུག་བསྔལ་ཉིན་ལན་གྱི་ཕུང་པོ་འདིའི་རྒྱུ།

ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཀུན་འབྱུང་ཉིད་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་དང་པོར་བསྟན་ཅིང་། ཀུན་འབྱུང་ཕྱིས་བསྟན་ལ། ཡང་ཀུན་འབྱུང་ལ་སྤོང་འདོད་སྐྱེས་པ་ན། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་སྤོང་ནུས་མི་

ནུས་དམྱོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་དམྱད་པ་ན་ཕུང་པོ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པས། བདག་ཡོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མཐོང་བས་བདག་འཛིན་སྤོང་ནུས་སུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་རྟོགས་པ་ན་དེའི་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་དང་

འབྲལ་ནུས་སུ་རྟོགས་ནས། སྡུག་བསྔལ་སྤངས་པའི་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་ནུས་སུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས། འགོག་བདེན་དུས་གསུམ་པར་བསྟན་ལ། འགོག་བདེན་མངོན་དུ་བྱ་བར་འདོད་པ་ན། དེའི་རྒྱུ་ལམ་ལམ་འབད་པར་མངོན་དུ་བྱ་མི་ནུས་པར་མཐོང་ནས། ལམ་ལ་བསླབ་

འདོད་དུས་བཞི་པར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ལམ་བདེན་ནི་ཕྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། གང་དགག་པར་བྱ་བའི་བདག་གཉིས་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་དག་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཚཧད་པ་དང་། བདག་མེད་པ་ཇི་ལྟར་

@114B བསྟོམ་པའི་ཚུལ་དང་། བསྟོམས་པས་བདག་འཛིན་ཇི་ལྟར་སྤོང་བའི་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། དགག་བྱའི་བདག་ལ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་སྐོར་ནས། དེ་བཀག་པའི་བདག་མེད་ལ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེ་

ལ་གང་ཟག་ནི་གང་། གང་ཟག་གི་བདག་ནི་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐེག་མ་མེད་པ་ནས་རྟེས་སུ་འབྲེལ་བ། དམིགས་པ་ངལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་ཚོགས་རྒྱུན་གང་ལ་ཡང་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པར། ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་སྦྱོ་ཐུབ་

པའི་ཇས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པའི་བློ་འདི་ནི། གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཞེས་བྱ་ལ། འཇིག་ཅིང་ཚོགས་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་གྱི་ཕུང་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་ལ། འཇིག་པ་སོགས་དང་མཚན་ཉིད་

མི་མཐུན་པར་ལྟ་བའི་ཕྱིར་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་རྟེས་སུ་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར། ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བློ་དེའི་དམིགས་ཡུལ་ངོ་ཙམ་དེ་ཉིད་ལ་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ལ་སྐྱེས་བུ་ཞེས་ཀྱང་ཐ་སྙད་འདོགས་སོ། །

དེ་ནི་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའང་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གང་ཟག་དང་སྐྱེས་བུ་སེམས་ཅན་སོགས་མེད་ན་ལས་གསག་པ་པོ་དང་། རྣམ་སྨིན་མྱོང་བ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཚྭ་དེའི་འཇིན་སྡུངས་ཀྱི་ཡུལ་གང་ཟག་ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་

པའི་རང་རྒྱུ་ཐུབ་པའི་ཇས་ཡོད་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་གང་ཟག་ཡིན་པས་ཚད་མས་ཉེགས་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་གཞི་མ་གྲུབ་ཅིང་། དེ་བཀག་ཙམ་གྱི་ཆ་ཉིད་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅེས་བྱའོ། །དེས་ན་འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་དེའི་དམིགས་ཡུལ་ནི་གང་

@115A ཞེས། །ཟག་ཡིན་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མ་ཡིན་ལ། འཇོན་སྡུངས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་ཡིན་གྱི་གང་ཟག་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་གང་ཟག་དང་གང་ཟག་གི་བདག་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ན། ཡང་ན་གང་ཟག་ཀུང་ཐ་སྙད་དུ་གཞི་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་

བས། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་ལས་གསོག་པ་པོ་དང་རྣམ་སྨིན་མྱོང་བ་པོ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། ཡང་ན་གང་ཟག་གི་བདག་ཀུང་གཞི་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །གང་ཟག་གི་བདག་ཐ་སྙད་དུ་གྲུབ་ན་སྐྱོན་ཅི་ཡོད། གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་འགོག

པ་མ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་འབྱོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཙམ་མི་འཕྲོག་ཅེ་ན། འོན། ཆོས་བདག་ཐ་སྙད་དུ་གྲུབ་ཅིང་། དེ་ཡང་བློ་གཅིག་གི་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་

ཐ་དད་པའི་ཆ་ཡིན་ལ། དེ་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་འབྱོག་པ་ཡིན་པས། ཆོས་ཀྱི་བདག་ཙམ་གཞི་གྲུབ་ལ། བློ་གཅིག་གི་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་རྫས་ཐ་དད་དུ་གྱུར་བའི་ཆོས་བདག་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་འབྱོག་ཅེས་བརྗོད་ན་ཅི་སྟེ། ཆོས་བདག་ཀྱང་གཞི་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་

ན། གང་ཟག་གི་བདག་དང་ཆོས་བདག་གཉིས་ཀ་རང་ལུགས་ཀྱ ཡོད་ངེས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་དྲི་ཙམ་ཡང་ལྟ་དོ་རྣམ། གཞན་ཡང་། བདག་གཞི་གྲུབ་ན། བདག་རིགས་པས་དགག་མི་ནུས་པར་ཐལ་བ་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་བློ་ལོག་ཤེས་སུ་ཐལ་

བ་དང་། བདག་འཛིན་གཉིན་ཡོས་སྒོང་མི་ནུས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཆོས་བདག་གཞི་གྲུབ་པར་ཁས་མི་ལེན་ལ། འོན་ཀྱང་གན་ག་ཟག་གི་བདག་དང་མི་མཚུངས་ཏེ། གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་རྫས་ཐ་དད་པ་ཆོས་བདག་གི་དོན་ཡིན་གྱི། ཐ་དད་པ་ཙམ་ཆོས་

@115B བདག་གི་དོན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཕྱང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྒྱུ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་གང་ཟག་གི་དོན་ཡིན་གྱི། དཔེ་མཐོང་ཟག་གི་བདག་གི་དོན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་སོ། །གཞན་ཡང་། གང་ཟག་ཙམ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ན། ཆོས་

ཙམ་དང་ཆོས་བདག་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་མེད་པར་མཚུངས་པས། གཞི་གྲུབ་ན་ཆོས་བདག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། དེའི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྒང་བྱ་བདག་འཛིན་གཉེས། དམིགས་པ་གཅིག་ལ་

དམིགས་ནས་འཛིན་སྟངས་འགལ་བར་ཞུགས་པ་གཅིག་དགོས་པ་ཡིན་པ་ལ། གང་ཟག་དང་གང་ཟག་གི་བདག་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་བཞིན་དུ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཀྱང་། གང་ཟག་གི་བདག་ལ་དམིགས་

པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་སྒང་གཉེན་དེ་གཉེས་ཀས་ཀྱང་དམིགས་ཡུལ་གང་ཟག་ཙམ་ལ་དམིགས་ནས། རྣམ་པ་སྣང་བྱས་བདག་ཏུ་དམིགས་པ་དེ་གཉེན་པོས་བདག་མེད་པར་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་ཟག་དང་གང་ཟག་གི་བདག་གི་ཁྱད་

པར་འདི་ནི། ཆོས་དང་ཆོས་བདག་ལ་ཡང་མཚུངས་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་ཆོས་བདག་གི་ངོ་བོ་ནི། སྒྱིར་གྱུབ་མཐའི་དབྱེ་བས་འཇོག་མཚམས་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་ལྟར། གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་གའི་ལམ་སྟོན་པ་ཡིན་

པས། བཀའ་དང་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། མདོ་སྡེ་པ་དང་མཐུན་པར་ཕྱི་དོན་ཁས་བླངས་པའི་རྣམ་གཞག་དང་། བཀའ་ཐ་མའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ། བར་པ་དང་དོན་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ལམ་སྟོན་པའི་དབང་

@116A ཞེས། །དུ་བྱས་ཏེ། རྣམ་རིག་པ་དང་མཐུན་པར་ཕྱི་དོན་འགོག་པའི་གནས་སྐབས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོའི་སྐབས་སུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་མ་གཏོགས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཁས་མི་ལེན་པས་ཆོས་བདག་ངོས་གཟུང་མི་དགོས་

ལ། རྣམ་རིག་པའི་སྐབས་སུ་བློ་གཅིག་གི་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་རྫས་ཐ་དད་པའི་ཚ་ཆོས་བདག་ཡིན་ལ། དེ་བཀག་བ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་མཁས་པའི་དཔྱད་གཞི་ཅི་ཞིང་།བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དང་། ཐར་པ་དང་ཐམས་

ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པར་འདོད་ན་མི་ཤེས་པའི་ཐབས་མེད་ཅིང་། ཤེས་ནས་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། ཤེན་ཀྱ་གལ་ཆེ་བར་སྣང་ནའང་། ཡི་གེ་ཤེན་ཀྱ་མངས་པར་འགྱུར་བས་འདིར་དེ་ཙམ་ལས་མ་སྨོས་སོ། །དེ་ནི་གཉིས་པ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་དེ་དག་འགོག་བྱེད་ཀྱི་

རིགས་པ་ཚལ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཆོས་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ་ནི། གཟུང་འཛིན་ཐུས་གཉན་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཡིན་ཅིང་དེ་དག་གི་ཡང་གཙོ་བོ་ནི་ཡུན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་

ཏགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱས་པར་གོང་དུ་ཚལ་ཟིན་ཏོ། །གང་ཟག་གི་བདག་འགོས་

པའི་རིགས་པ་ཚལ་པ་ལ། ཏགས་དགོད། ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་ཕུང་པོ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མེད་ན་རང་བཞིན་མེད་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན། རི་བོང་གི་རྭ་བཞིན། ཚོགས་རྒྱུན་གང་ལ་ཡང་བཏགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་

མི་མཐུན་པའི་རང་སྣ་ཐུབ་པའི་ཐུས་ཡོད་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་ཀྱང་ཕུང་པོ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་པ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའོ། །ཚུལ་བསྟན་པ་ལ། ཁྱབ་པ་བསྟན་ཚུལ་དང་།ཕྱོགས་ཆོས་བསྟན་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་གཅིག་ཐ་དད་

@116B དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་ངེས་པའི་ཚད་མ་གཉིས་བསྟོམས་པའི་བྱེད་ལས་ལས། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་ངེས་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་དང་རྗེས་ཁྱབ་འགྲུབ་བོ། །ཕྱོགས་ཆོས་བསྒྲུབ་པ་ནི། ཕུང་པོ་དང་གང་ཟག་རང་

རྒྱ་བར་བཞེན་ཐ་དད་ཀུ་མེད་པ་དབང་པོ་རྣོན་པོས་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་ཅིང་། དབང་པོ་རྣུལ་པོས་རྗེས་དཔག་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་དགོས་ལ། དེ་ཡང་རང་བཞེན་གཅིག་ཀུ་མ་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་པ་ནི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བར་བཞེན་གཅིག་ཀུ་མེད་

དེ། ཁྱོད་མི་རྟོག་ཅིང་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གང་ཟག་ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྒྱ་ཡིན་ན། རྟག་པ་དང་རང་དབང་ཅན་ཡིན་དགོས་པས་སོ། །རྟགས་སྒྲུབ་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་ཏེ། ལས་ཉོན་གྱིས་འདུས་བྱས་པ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། དེའི་རྟགས་སྒྲུབ་པ་ནི། སྔར་བཤད་པའི། གང་ཞིག་བདག་མཐོང་དེ་ལ་ནི། ཞེས་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པ་ཡིན་ལ། རྟགས་སྔ་མ་སྒྲུབ་པ་ནི། ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚུལ་སྒྲུབ་ཚུལ་ནི་འོག་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་བས་ན་ཕུང་

པོ་བདག་མེད་དུ་སྨྲས་པའི་རྩ་བའི་རྒྱས་ནི། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྒྱས་ཡིན་ལ། དེའི་ཁྱབ་པ་སྨྲས་པའི་རྒྱས་ནི། འགལ་ཟླ་དམིགས་པའི་རྒྱས་ཡིན་ཅིང་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་ཟྲུར་དང་པོ་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱས་དང་། ཕྱི་མ་འབྲས་རྒྱས་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་དགོས་པ་ཡིན་

ནོ། །དེས་ན་བདག་འཛིན་སྤྲོང་པ་ལ་ཕྱང་པོ་བདག་མེད་དུ་ངེས་དགོས་ཤིང་། དེ་ངེས་པ་ལ་ཚུར་མཐོང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་ངེས་པར་བྱེད་མི་ནུས་པས། རྒྱས་ལ་བརྟན་ནས་ངེས་པར་བྱེད་དགོས་ལ། རྒྱས་ཀྱང་གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་

@117A ཞེས། །རྟོག་གསུམ་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་དགོས་པས། རིགས་པ་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་མེད་པའི་དོན་སྟོམ་པ་ལ་འབད་དུ་ཟིན་ཀྱང་། ངལ་བ་ཙམ་ཞིག་སྐྱེ་པོར་ཟད་དོ། །དེས་ན་ཕྱང་པོ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་

པ་ནི། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོའི་དོན་ལྡོག་ཡིན་ལ། དེ་དང་ཕུང་པོ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་གཉིས་མ་ངེས་ན། ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་མེད་པ་ངེས་མི་ནུས་པས། དེའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་དུ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཕུང་པོ་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་

ཐབས་དམ་པ་ཡིན་པས། དེ་ཕྱིར་མི་རྟག་ལས་སྡུག་བསྔལ། །སྡུག་བསྔལ་ལས་ནི་བདག་མེད་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཕུང་པོ་གང་ཟག་རྒྱུད་ལས་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་ཉིད་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ཕུང་པོ་མི་རྟག་ཅིང་ལས་ཉོན་

གྱི་གཞན་དབང་ཅན་དུ་རྟོགས་པ་ཉིད་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡིན་ན་ཕུང་པོ་མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་དུ་སྐྱེ་མ་པའང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྐྱེ་མ་པར་འགྱུར་བས། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་སེམས་པ་ཉིད་ལྷག་མཐོང་སྐྱེ་མ་པར་ཐལ་

བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་ན། རྣམ་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་དགོས་པ་ཡིན་ཀྱང་།རྣམ་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་སྟན་པ་ཁོ་ནའོ། །གསུམ་པ་བདག་མེད་ཇི་ལྟར་

སྐྱེ་མ་པའི་ཚུལ་ནི། སྒྱིན་ལམ་ཐམས་ཅད་སྒྲིན་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དང་བྱོལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་གཉིས་སུ་བྱངས་ངེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྒྲིན་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཞེས་པ་ནི། རྒྱུད་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པའི་སྟོང་

ཉད་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། བྱོལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ནི། རྒྱུད་སྤང་བྱ་ཅི་རིགས་

@117B པའི་ས་བོན་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོས་བསྲུས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དང་པོར་སྨིན་བྱེད་ཀྱི་ལམ་མ་བསྒོམས་པར་གྲོལ་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པའི་ཐབས་མེད་དེ། འབྲས་མ་སྨིན་པར་བརྟེལ་ན་ནད་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དང་པོར་སྨིན་བྱེད་

ཀྱི་ལམ་བསྒོམ་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གོ་རིམས་ནི། དང་པོར་འཁོར་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་ནས་འབྲལ་བར་འདོད་པའི་བློ་མཚན་ཉིད་པ་གཅིག་མ་སྐྱེས་ན་ཐར་པ་ལ་ཐོབ་འདོད་མི་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་མ་སྐྱེས་ན་ཐར་ལམ་ལ་སློབ་པར་མི་འགྱུར་བས།

དང་པོར་འཁོར་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་ཅིག་སྐྱེ་བ་ལ་འབད་དགོས་ལ། དེ་ལ་ཡང་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་དེས་པ་འདྲོངས་པ་གཅིག་དགོས་ཀྱི། འཁོར་བ་ལ་སྨིང་པོ་མེད་ཅེས་པའི་ཚིག་ཙམ་གྱིས་ཡིད་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཉེས་དམིགས་མ་མཐོང་ན་དེས་

སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཀུང་གསུམ་སྟེ། དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་བཀྲེས་སྐོམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ལྟ་བུ་སྐྱེས་ཙམ་ནས། འགྲོ་བ་ཀུན་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་དུ་འབད་མེད་ལ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་།ཟག

བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་ལྟ་བུ་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་བ་ན་སྡུག་བསྔལ་དུ་མི་རྟོགས་ཀྱང་།འཇུར་བ་ན་སྡུག་བསྔལ་དུ་ཀུན་གྱིས་འབད་མེད་དུ་རྟོགས་ནུས་པའི་འཇུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་།འཕོར་བ་པའི་སྐྱེ་བོ་མཐའ་དག་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་རྟེས་སུ་འབྲེལ་བ། མི་རྟག་ཅིང་གཞན་དབང་དུ་

གྱུར་བའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་གསུམ་ལས། འཕོར་བ་སྤྱི་ལ་ཡིད་འབྱུང་མཚན་ཉིད་པ་ཅིག་སྐྱེ་བ་ལ་ནི། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་རྟོགས་དགོས་ཀྱི། སྡུག་བསྔལ་གཞན་གཉིས་སྡུག་བསྔལ་ཉུ་བསྟོམ་མི་དགོས་པར་སྐྱེ་བ་ཕལ་ཆེ་བས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་མྱོང་

@118A ཞེས། །བས་གྲུབ་ཀྱང་།དེ་ཙམ་གྱིས་འཕོར་བ་སྤྱི་ལ་ཡིད་འབྱུང་དངོས་སུ་འདེན་མ་ནུས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ། འཕོར་བ་སྤྱི་ལ་ཡིད་འབྱུང་བའི་བློ་འབད་མེད་དུ་དངོས་སུ་སྐྱེ་བས་ཁྱབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་

སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་སོགས་རྟོགས་པས། ཡིད་འབྱུང་བ་འཕོར་བ་སྤྱི་ལ་དམིགས་པ་དངོས་སུ་འདེན་མི་ནུས་ལ། ཚངས་པའི་གོ་འཕང་ལྟ་བུ་ཁམས་གོང་གིས་བསྡུས་པའི་འཕོར་བ་བྱེ་བྲག་པ་འགའ་ཞིག་ལ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་མེད་པར་མཐོང་ནས་སྣར་

སྲིད་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་འཁོར་བ་སྤྱི་ལ་ཡིད་འབྱུང་ཤ་ཐག་པ་ནས་སྐྱེ་བ་ལ་ནི། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ལེགས་པར་རྟོགས་དགོས་པས། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་འདི་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་བསྒོམ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར། འདུ་

བྱེད་སྡུག་བསྔལ་ལ་དགོངས་ནས། །སྡུག་བསྔལ་བསྒོམ་པར་གསུངས་པ་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་འདི་སྡུག་བསྔལ་དུ་རྟོགས་ནས་སྤོང་བར་འདོད་ཅིང་།དེ་དང་བྲལ་བའི་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ན། སྡུག་བསྔལ་འདི་སྤང་ནུས་

མི་ནུས་དཔྱད་པས། འདིའི་རྒྱུ་མ་སྤངས་པར་སྤང་མི་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་མི་ནུས་པར་མཐོང་ནས། འདིའི་རྒྱུ་གང་ཡིན་ཅེས་བསམ་པར་བྱ་ལ། དེ་ལྟར་བསམས་པས་གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྩ་བ་ཅན་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་ལ། དེའི་

ཚེ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་འབྲལ་བར་འདོད་པ་དེས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དེ་སྤོང་ནུས་མི་ནུས་དཔྱད་པར་བྱ་ཞིང་།དེ་ཡང་བློ་དེའི་ས་བོན་སྤོང་ནུས་མི་ནུས་ནི། བློ་དེའི་འཛིན་སྟངས་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་ལ་ཞུགས་མ་ཞུགས་ལ་རག་ལས་ཏེ། འདི་

@118B ལྷར་བློ་དེའི་འཛིན་སྐངས་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་དང་མཐུན་ན། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་མཐུན་པར་ཞུགས་པས་ས་བོན་སྤོང་མི་ནུས་ལ། མི་མཐུན་པར་ཞུགས་ན། ཁོས་བརྟུངས་པ་ལྷར་གྱུབ་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་པས། དེའི་ཕྱིར་ཁོ་གཉེན་པོས་མ་ལུས་པར་

འགོག་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་བདག་འཛིན་སྤོང་ནུས་མི་ནུས་དཔྱོད་པའི་ཚུལ་ཡང་། བདག་འཛིན་གྱི་འཛིན་སྐངས་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་ལ་ཞུགས་མ་ཞུགས་དཔྱོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བདག་འཛིན་གྱི་འཛིན་སྐངས་དོན་དང་མཐུན་མི་མཐུན་ནི། ཁོས་བརྟུངས་པ་

ལྷར་གྱི་བདག་ཡོད་མེད་ལ་རག་ལས་པས། དེ་དཔྱད་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྷར་དཔྱད་པ་ན། གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་མེད་པར་ངེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྷར་ངེས་པ་ན་བདག་འཛིན་སྤོང་ཞུས་སུ་ངེས་ནས། དེའི་འབྲས་བུ་འཐོར་བའི་

སྤྱག་བསྟལ་དང་འབྲལ་ཞུས་སུ་ངེས་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཚེ་གཏན་ཚིགས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོར་བའི་སྤྱག་བསྟལ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཐར་པ་ཡོད་པར་ཡང་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྷར། གང་རང་གི་རྒྱུ་ལ་གནོད་བྱེད་སྤོངས་ལྡན་ཡོད་པ་དེ་ལ། རང་གི་རྒྱུན་གཉེན་པོའི་

སྟོབས་ཀྱིས་ཟད་པ་ཡོད་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན། མེ་སྟོབས་ཆེན་དང་ཉེ་བར་གྱང་འབྲས་སྤུ་ལོང་བྱེད་ཟིང་པ་མཐོང་བ་བཞིན། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོའི་རྒྱུ་ལ་ཡང་གནོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །ཡང་གང་ལ་གནོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་མཐོང་བ་དེ་ལ། དེ་གཉེན་

པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟད་པ་ཡོད་པས་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་མེ་དང་ཉེ་བས་གྱང་རེག་ལོག་པ་མཐོང་བ་བཞིན། བློ་གཅིག་གི་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཐ་དད་དུ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་ཡང་། གནོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྟགས་ལས། ཆོས་ཀྱི་བདག

@119A ཞེས། །འཛིན་ཟད་པའི་སྣང་བ་ཡོད་པར་གྱུར་ཅིང་།དེ་གྱུར་ན་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ལ་འདུར་རྩང་བར། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་གྲུབ་པས། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པར་ཡང་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་

ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་སྣང་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བརྗོད་པས་སོ། །སྐབས་འདིར་གང་ཟག་ཅེག་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པའི་གེགས་འདི་ལྟ་བུ་དག་འབྱུང་སྟེ། བདག་མེད་རྟོགས་

པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདག་འཛིན་མ་ལུས་པར་སྤང་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ལ་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེ་བ་དུ་མར་གོམས་པར་བྱས་པའི་སྟོབ་ནས་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་དགོས་པ་ལ། ཆུ་སྲོས་པས་ཆུང་ངད་ཚ་བར་འགྱུར་ཡང་མེར་འགྱུར་བ་མེ་སྲིད་ལ། མཚངས་པ་གོམས་པས་

ཆུང་ངད་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཡང་།མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་ནས་རྒྱུང་ཕྱ། བྱགས་ལས་ལྷག་པ་མཆོངས་པ་མི་སྲིད་པ་བཞིན་དུ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་ཆུང་ངད་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཡང་།མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བ་མི་སྲིད་པས་སོ་སྐྱམ་དུ་དོགས་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་ནི། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གོམས་ཡུལ་ལ་གསལ་སྣང་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་བགྱིད་བ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པས་བསལ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གོམས་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག

དང་མ་བྱལ་བར་གོམས་པར་བྱས་ན་གོམས་བྱའི་ཡུལ་ལ་གསལ་སྣང་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་རྟེན་བརྟན། གོམས་པར་བྱས་ཟིན་འབད་རྩོལ་སྐྱར་མ་ལ་མི་ལྡོག་པའི་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འདོད་ཆགས་བཞིན་ཞེས་པ་རང་

@119B བཞིན་གྱི་རྟགས་སོ། །རྟེན་ནི་སེམས་གསལ་རིག་ཙམ་ཡིན་ལ། དེ་བརྟན་པར་གང་གིས་སྣུབ་ན། རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཡ་མཐའ་མ་མཐའ་ཐུག་མེད་དུ་སྣུབ་པའི་སྒོ་ནས་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། སྐྱེས་བུ་སྐྱེས་མ་ཐག་གི་རིག་པ་དེ་ལ་རྒྱུ་མེད་ན། རེས་འགའ་ཅ་ཡིན་པས་གནད་

ལ། རྒྱུ་ཡོད་ན། རྟག་པའམ་མི་རྟག་པ་གང་ཡིན། རྟག་དངོས་ཡིན་ན་ཡུལ་དང་དུས་གང་ལ་ཡང་མ་ཁྱབ་པ་མི་སྲིད་པས། འབྲས་བུ་དང་རྟེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ངེས་པ་མི་སྲིད་དོ། །ཕྱི་མ་ལྟར་ན། བེམ་རིག་གང་རུང་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་ལས་སྐྱེ་བར་མི་འཐད་པས།

གང་རུང་ལས་སྐྱེས་དགོས་ལ། བེམ་པོས་ཉིར་ལེན་བྱེད་ན། དབང་པོ་དང་བཅས་པའམ། ཕྱི་རོལ་གྱི་བེམ་པོས་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དབང་པོ་ཀུན་ཆོགས་པ་རྒྱུར་དགོས་སམ། གང་རུང་རེས་མཆོག །དང་པོ་ལྟར་ན། མིག་དབང་མ་ཚང་ན་ཡང་ཡིད་བློ་མི་སྐྱེ་བར་

འགྱུར་ལ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། མིག་ཤེས་བཞིན་དུ་རྟོག་པས་ཀྱང་གཟུགས་གསལ་བར་འཛིན་པར་འགྱུར་ཞིང་།ཕྱི་རོལ་གྱི་བེམ་པོས་ཉིར་ལེན་བྱེད་ན། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་ཀྱིས་སམ། རྟུལ་ཕྲན་གྱིས་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་ཆ་བཅས་ཆ་

མེད་གཉིས་ལས། ཆ་བཅས་ཀྱིས་ཉེར་ལེན་བྱེད་པ་ནི། ཆ་ཐམས་ཅད་ཚོགས་པ་རྒྱུར་དགོས་སམ། གང་རུང་རེས་རྟོག་ཅེས་པ་གོང་གི་རིགས་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་ཁེགས་ལ། ཡན་ལག་རྣམས་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་ཀྱིས་ཉེར་ལེན་བྱེད་ན།

གདོང་གོས་ཀྱིས་བསྒྲིགས་ན། ཡན་ལག་གཉན་རྣམས་ཀྱང་གོས་ཀྱིས་བསྒྲིགས་པ་དང་།གཉན་མ་བསྒྲིགས་ན་བསྒྲིགས་མ་བསྒྲིགས་ཆ་གཉིས་སུ་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་དང་།བསྒྲིགས་མ་བསྒྲིགས་ཆ་གཉིས་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་ཡོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་ལ་མེད་ན།

@120A ཞེས། །གདོང་གོས་ཀྱིས་བསྒྲིགས་པའི་ཆ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་གདོང་གསལ་བར་མཐོང་བར་ཐལ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གཡོ་མི་གཡོ་དང་།ཁ་བསྒྱུར་མ་བསྒྱུར་སོགས་ལ་སྒྱུར་བའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གནོད་དོ། །རྟུལ་གྱིས་ཉེར་ལེན་ཕྱེད་ན། རེ་རེ་

བས་ཀྱང་ལྷོས་མེད་དུ་སྐྱེ་ན་ཡིད་རྟོག་དུ་མ་རེག་ཅར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། ཀུན་ཚོགས་དགོས་ན། རྟུལ་ཕྲན་གཅིག་མ་ཚང་ན་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །མཐའ་གཉན་འགོག་པའི་རིགས་པ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པས་ཉེར་ལེན་བྱེད་པར་གྱུར་ལ། དེ་ལ་

ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟན་པ་དང་།གཞན་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟན་པ་གཉིས་ལས། གཞན་རྒྱུད་ཚ་མ་ལྟ་བུའི་ཤེས་པས་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་བྱེད་ན། ཚ་བཟོ་མཁས་པ་དང་ཟླུན་པ་སོགས་ཀྱི་བྱ་ཡང་དེ་ལྟར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་འབྱུང་པས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རིག་པ་སྟ་མ་ཁོ་ནས་

ཉེར་ལེན་བྱེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་རིག་པའི་ཡ་མཐའ་དང་མ་མཐའ་ཐུག་པ་མེད་པ་དང་།སྐྱེ་བ་སྟ་ཕྱི་ཡོད་པ་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཆུའི་དྲོད་ནི་ཉེན་མི་བརྟན་ཏེ། ཤ་ཅང་བསྐོལ་བ་ན་བསྐམས་པར་འགྱུར་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ལ།

མཆོངས་པ་ཡང་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྟ་མ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཆུས་པ་མེད་པར་སྣོལ་བ་སོ་སོས་ཕན་བཏགས་པ་ལ་ལྷོས་ཤིང་།བརྩེ་བ་དང་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྟ་མ་ལས་སྐྱེ་ཞིང་།གོམས་ཟིན་ཀྱང་རང་གི་སྣོལ་བ་སྐྱར་མ་ལ་

མི་ལྷོས་པའི་ཆགས་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་རིགས་པའི་སྒོ་དྲུ་མའི་སྒོ་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཤེགས་པར་བསམས་པས། འཁོར་བ་སྟུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་ནས། དེའི་རྒྱུ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སྤང་བྱ་དང་སྒོང་ཆུས་སུ་རིས་ཤིང་།ཐར་པ་

@120B ཡོད་ངེས་དང་ཐར་པ་ལ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བློ་སྐྱེང་ཐག་པ་ནས་སྐྱེས་པ་ན། ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཅང་ངེ་སྲིད་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློས་མ་ཟིན་པ་དེ་སྲིད་དུ་ལེགས་པར་སྨྲད་པ་ཇི་སྙེད་བསགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཁའོར་བའི་བདེ་

འབྲས་ཙམ་འབྱིན་པར་བྱེད་པའི་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་ཞེས་བྱ་བའི་གང་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན་ལ། གང་གི་ཚེ་བློ་འདིས་ལེགས་པར་ཟིན་ནས་ཐ་ན་ལས་དང་པོ་བའི་ལེགས་པར་སྨྲད་པ་ཟས་ཁམ་གཅིག་ཙམ་སྩལ་བ་ཡན་ཆད་ཐམས་ཅད་ཐར་པའི་རྒྱུ་དང་ཁའོར་བ་ལ་

རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་པས། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་བ་ཞས་བྱ་བའི་གང་ས་འགྲང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་རིགས་པའི་ལམ་ནས་དྲངས་པའི་ངེས་པ་གཏིང་ཚུགས་པ་མ་རྟེད་ན། གཞན་གྱི་ཆོག་ཙམ་ལ་བརྟེན་པ་དང་ཁངང་ལ་

སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོ་ཐོག་ཏུ་བབ་པ་མ་བཟོད་པས་ཡིད་འབྱུང་ཐར་འདོད་དྲག་པོ་སྐྱེས་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་ཐུབ་ཀྱི་ནགས་པ་ལྟར་དང་ཆོག་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱོག་པར་རྟུས་ཤིང་།འཕྲལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོ་དེ་རྒྱང་ཟད་ལོག་ནས། ཆོ་འདིའི་བདེ་བ་འགའ་ཞིག་གིས་ཡིད་

བྱིད་པ་ན། ཡིད་འབྱུང་དེ་འདུ་སྟེར་ལོག་ནས་ཡིད་འབྱུང་དང་བྲལ་བའི་གནས་སྐབས་ལ་བརྟེན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལོག་ན་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི། །རང་བཞིན་ཉིད་ལ་སྟར་བརྟེན་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བཞི་པ་བསྟོམས་པས་བདག་འཛིན་ཇི་ལྟར་སྤོང་བའི་ཚུལ་

ནི། དེ་ལྟར་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ན། ཐར་པ་དེའི་རྒྱུ་ལམ་འབད་བར་དང་གིས་ཐོབ་པའི་ནུས་པ་མེད་པར་མཐོང་ནས་ཐར་པའི་ལམ་ལ་སློབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་སྐོ་ནས་ལམ་ལ་སློབ་པའི་ཉེན་གྱི་གང་ཟག་ལ་ཡང་རིགས་

@121A ཞེས། །ཅན་གསུམ་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་དབང་པོ་རྣུལ་པོ་དག་ནི། རང་ཉིད་ཁོ་ན་གཅོ་བོར་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཐར་བར་འདོད་ནས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ། དགྲ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །རང་

བཞིན་གྱིས་དབང་པོ་འབྲིང་པོ་དག་ནི། གཅོ་བོར་རང་ཉིད་ཁོ་ན་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པར་འདོད་ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་དབང་པོ་རྣོན་པོ་དག་ནི། རང་ཉིད་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་སྡུག

བསྟལ་བ་བཞིན་དུ། འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་བར་མཐོང་ཞིང་། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་མ་བྱས་པའི་དྲིན་ཅན་ཤ་སྟག་ཏུ་མཐོང་སྟེ། དེ་མི་བཟོད་པའི་སྙོ་ནས་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པའི་སྨིང་རྗེ་ཆེན་

པོ་མངོན་དུ་བྱེད་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་སྨིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་ལས་བསྒྲལ་བར་འདོད་པའི་བློ་སྐྱེས་པ་ན། རང་ཉིད་ལ་དཀྱུ ལྟ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་ལས་འདོན་པའི་ཆུས་པ་མེད་པར་མཐོང་ཞིང་། ཆུས་པ་ཡོད་པ་ལེགས་

བར་བཙལ་བ་ན། སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་ལས་འདོན་པའི་ཆུས་པ་ཡོད་པར་ངེས་ཞིང་། དེའི་ཚེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་ལས་བསྒྲལ་བའི་ཕྱིར་དུ། བདག་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་ཐེག

ཆེན་སེམས་སྐྱེད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་བསླབས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་ལ་འཇུག་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཡང་། ཉན་ཐོས་སྤྲེ་པ་དག་གི་ལྟར་ན། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་

@121B གྱི་ལུས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལས་མ་གཏོགས་པའི་བདག་མེད་བསྒོམ་རྒྱུ་མེད་པར་འདྲ་ན་འང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཆོ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཡུན་ཤིན་ཏུ་ཐུང་བར་གོམས་པར་བྱས་པ་དང་། ཚོགས་

གསོགས་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆུང་བར་བྱས་པས་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་ཐོབ་ལ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དག་གིས། བསྐལ་པ་བརྒྱ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་ཚོགས་གསོག་པ་དང་འབྲེལ་བར་བྱས་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཉིད་བསྒོམས་པས་རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་ཐོབ་

ཅིང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དག་གིས། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་ལ་སོགས་པར་ཚོགས་གསོག་པའི་སྐོ་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་བློ་དེ་ཐབས་མང་པོ་དང་འབྲེལ་བར་བྱས་ཏེ་བསྒོམས་པས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་ཡང་སྤངས་ཏེ། ཤེས་

བྱ་ཀུན་ལ་ཐུགས་གསལ་ཞིང་གནས་ངན་ལེན་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ། །དེ་བས་ན་ཉན་ཐོས་བདག་གི་འདོད་པ་དང་མཐུན་པར་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་ལུགས་ཀྱི་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་ཚུལ་སྟོན་པའི་

དབང་དུ་མཛད་ནས། ལེའུ་གཉིས་པར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཁོ་ན་གཏན་ལ་ཕབ་ཅིང་། ཞེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཀྱང་ཐབས་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་དང་ཚོགས་གསོག་པ་ཡུན་རིང་ཐུང་ཁོ་ནས་འབྱེད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། རྣམ་བ་དུ་མར་ཐབས་མང་

ངོ་ །ཡུན་རིང་དུས་སུ་གོམས་པ་ལས། །དེ་ལ་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་དག །རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། ।དེས་ན་ཐུགས་ཀྱང་གསལ་བའི་ཕྱིར། ।རྒྱུ་ཡི་བག་ཆགས་སྤངས་པ་ཡིན། ।ཐུབ་ཆེན་གཞན་དོན་འཇུག་ཅན་གྱི། ।བས་དུ་ལ་སོགས་ཁྱད་འདི་ཡིན། ।ཞེས་

@122A ཞེས། ।སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ।ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྣམ་རིག་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ལ་སྦྱོང་ཚུལ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དག

ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་གོམས་པར་བྱས་པས་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་ལ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དག་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཙམ་རང་དོན་དུ་བསྒོམ་པ་བརྒྱ་ལ་སོགས་པར་གོམས་

པར་བྱས་པས་ཉོན་སྒྲིབ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་ཙམ་ཡང་སྤངས་ཏེ། རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དག་ནི་ཐབས་སྐྱིང་རྡེ་ཆེན་པོ་དང་འབྲེལ་བར་བྱས་ནས། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མཐའ་དག་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་

ནས། རྣེས་དཔག་ཚད་མས་དེས་པར་བྱས་པའི་དེས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་དེ་རྩེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ཏེ། གོམས་པར་བྱས་པས་ཇི་ཞིག་ལྟར་ན་རྟོག་པའི་ཏ་ན་ཐུབ་ཀྱི་བར་ཞི་ནས། བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་

རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པས་བསྟས་པའི་མཐོང་སྤང་མ་ལུས་པར་སྤོང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ཉིད་ཡུན་རིང་དུ་གོམས་པར་བྱས་པས་མཐར་སྒོམ་སྤང་གིས་བསྟས་པའི་སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་

གྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལེའུ་གསུམ་པར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་ལ། གཉིན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཇི་ལྟར་སྤོང་བའི་ཚུལ་ལ་

@122B སོགས་པ་ནི། རྒྱས་པར་ཕྱོགས་གཞན་དུ་ཁོ་བོས་བཤད་ཟིན་པས་དེར་བལྟ་བར་བྱ་ཞིང་ལམ་གྱི་བསྡོད་ཚུལ་འདི་དག་ལ་བཤད་པར་བྱ་བ་ཆེས་མང་དུ་ཡོད་ན་ཡང་། ཡི་གེ་མངས་བར་འགྱུར་བས་འཇིགས་ཏེ་འདིར་མ་བྲིས་སོ། །རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་འཕྲོས་ཤ་དང་

བཅས་པ་མདོ་ཙམ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ནི་གསུམ་པ་ཚད་མའི་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཚད་མའི་ཆོད་པའི་འབྲས་བུ་དང་། མཆོད་པའི་འབྲས་བུའོ། །ཚད་མའི་འབྲས་བུ་བྱེད་པ་གཞན་གྱིས་བར་ཆོད་

པ་ནི་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་གཙོ་བོར་སྐྱེས་བུའི་དོན་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་རྣམས་དང་། བདེན་བཞི་བློ་ཡིས་ཤིན་ཏུ་ཐག་ལ་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པའོ། །དོན་དེ་ཡང་། བློང་དང་དོར་བྱའི་དངོས་པོ་ཡི། །འཇུག་ལ་དེ་གཅོ་ཡིན་ཕྱིར་དང་།

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །འབྲས་བུ་འདི་ནི་ཚད་མའི་སྟོབས་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས། ཚད་མའི་བསྐྱེད་འབྲས་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བྱེད་པ་གཞན་གྱིས་མཆོད་པའི་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། དེ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚད་མ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་མ་གྱུར་པ་དང་

བྱུར་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚད་མས་དངོས་སུ་དུངས་པའི་ངེས་ཤེས་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ཡང་ཚད་མས་དངོས་སུ་བསྟྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཚོད་པའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚད་མ་རང་གིས་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའི་ཆ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ཚད་མས་

མཚོད་པའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་ཞེན། ཚད་མ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་བྱུར་པའི་ཆ་ཡིན་པས། བྱེད་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཚོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པའི་ཚད་མ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གཞག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་འདི་ནི་ཚད་མས་བསྟྱེད་པའི་འབྲས་བུ་

@123A ཞེས། །མ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་ཟཁད་པ་ནི། རྣམ་པར་གཞག་པར་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོར་དེས་ཡུལ་རྟོགས་པར་འཛིན་པ་ནི། ཡུལ་དེའི་ཇི་ལྟ་བའི་རྣམ་པར་

སྐྱེས་པའི་སྒོ་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། ཡུལ་རྣམ་ཅན་ནི་ཐ་དད་པས། །ཚོར་ཡིས་རྟོགས་པ་ཐ་དད་ཕྱིར། །དེ་ཡོད་ན་འདི་ཡོད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ཚད་མས་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནི། གཞལ་བྱའི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པའི་ཚད་མ་དེའི་རྣམ་

པར་གཞག་བྱའི་འབྲས་བུ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་ཚད་མ་དེའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གང་གི་སྒོ་ནས་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པར་འཇོག་པའི་ཚད་མ་དང་། གང་རྣམ་པར་གཞག་པར་བྱ་བ་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུ་དང་། གང་ལ་ཚད་མས་

རྟོགས་པའི་བྱ་བ་འཇུག་པའི་ལས་གཞལ་བྱ་སྟེ། གསུམ་པོ་འདི་དག་གི་རྣམ་གཞག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པ་ལས་ནི། ཚད་མས་གཞལ་བྱ་འཇལ་བའི་ཚུལ་ལ་རྨོངས་ཏེ། ཚད་མ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པའི་དོན་ལ་བློང་དོར་བྱ་མི་ནུས་པར་གཟིགས་

ནས། སྒོབ་དཔོན་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ཚང་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །དེ་ལས་འདིར་སྐབས་སུ་བབས་པ་མདོར་སྡུམ་གྱི་ཚད་འབྲས་ཟཧད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་གཞན་གྱི་ལུགས་དགག་པ། རང་གི་ལུགས་གཞག་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།

རྟོག་གེ་སྐྱ་བར་ཁས་འཆེ་བའི་དིང་ཤ་ སང་གི་མཁས་རྣོམ་ཕལ་ཆེ་བ་དག། འབྲས་རྟོག་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཕྱུགས་གསུམ་གཞུང་ལས་གསུངས་པར་ཁས་བླངས་ནས། དེ་དག་ལས་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་རྣམ་གཞག

@123B ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་དང་། བླུབ་མཐའ་སྣྲ་བ་གང་གི་ལུགས་ཡིན་པ་ལ་འདོད་པ་མི་མཐུན་པ་མ་གཏོགས། འབྲས་རྟོག་དང་པོ་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པ་སེམས་ཙམ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚད་འབྲས་

ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལ་ནི། ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདོད་པ་ཡོད་གས་གཅིག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལ་འབྲས་རྟོག་དང་པོའི་རྣམ་གཞག་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱ། དེ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་འབྲས་བུ། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་

སྣུ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་ངེས་པ་འཛིན་ཀུས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དོན་ལས་སྐྱེས་འདུ་བ་ཚད་མ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྟོགས་པ་འབྲས་བུ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། དོན་ལྷོག་ན་མོ་གཞལ་བྱ། དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་པའི་བློ་ཚད་མ།

དོན་རྟོགས་འབྲས་བུ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། །འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་རྣམ་གཞག་ནི། གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ། འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། རང་རིག་འབྲས་བུ་ཞེས་ཕལ་ཆེར་སྣུ་ལ། མཁས་རྣོམ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཚུལ་དེ་རྣམ་བདེན་པའི་ལུགས་ཡིན་ལ། རྣམ་རྟུན་པའི་ལུགས་ལྟར་ན། གཟུང་

རྣམ་སྨོ་བཏགས་གཞལ་བྱ། དེ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཚད་མ། དེ་རིག་པའི་རང་རིག་བཏགས་པ་བ་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། རྣམ་འགྲེལ་རང་ལུགས་ནི། རྣམ་རྫུན་པའི་ལུགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། སེམས་ཙམ་པ་ཡང་། ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱ། དོན་གྱི་

རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཚེ་ཚད་མ། དོན་རྟོགས་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཁས་ལེན་ལ། ཡང་དག་པར་ན། གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ། འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། རང་རིག་འབྲས་བུར་འདོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། །དེ་ནི་དེ་དག་ལ་དག་པ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ།

@124A ཞེས། །མདོ་སྡེ་པས་གཞན་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་ན། གཟུགས་སོགས་ཕྱི་དོན་ཡིན་པ་གཞལ་བྱ་ཞེས་པའམ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ཞེས་འཇོག་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མདོ་སྡེ་བའི་ལུགས་ལ་གཞན་

རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ན། རང་ཡུལ་ཕྱི་དོན་ཡིན་པ་ལ་ཚད་མར་སོང་བས་ཁྱབ་པར་ཐལ། མདོ་སྡེ་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་གཞན་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་ཚད་འབྲས་འཇོག་པ་ན། གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱ། ཞེས་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་

ན། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་ཚེ། གཟུགས་སོགས་ཕྱི་དོན་ཡིན་པར་རྟགས་ཀྱིས་སྣུབ་མི་དགོས་པར་འདོད་རིགས་པར་ཐལ། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་གཞན་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ན་རང་ཡུལ་ཕྱི་དོན་ཡིན་པ་ལ་ཚད་མར་སོང་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། མདོ་སྡེ་པས་སྟོ་སོགས་ཕྱི་དོན་དུ་སྣུབ་པ་དང་། ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་སྣུབ་པའི་རྟགས་མང་དུ་བཤད་པ་ཐམས་ཅད། མདོ་སྡེ་པ་རང་ལུགས་འཇོག་པ་ན་ཡང་། དོན་མེད་པར་ཁས་ལེན་རིགས་པར་འགྱུར་ཞིང་། མདོ་སྡེ་པས་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་དོན་ཡིན་པར་ཚུར་

མཐོང་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་ན། རྣམ་རིག་པས་ཕྱི་དོན་མེད་པར་སྣང་པ་ལ། མདོ་སྡེ་པས་མངོན་སུམ་གྱི་གསལ་བ་སྟོན་རིགས་པ་ལས་སྐབས་གང་དུ་ཡང་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཡང་མདོ་སྡེ་པ་ཕྱི་དོན་ཚུར་མཐོང་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་

པར་མི་འདོད་དོ། །དེ་བས་ན་མདོ་སྡེ་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་ཚུར་མཐོང་གཞན་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་འབྲས་འཇོག་པ་ན། ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ཞེས་སམ། གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱ། ཞེས་སྨོ་བ་ནི། རིགས་པའི་གཏིང་མ་སྤྱོབས་པའི་རྟགས་སུ་ཟད་དོ། ཡང་

@124B མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ། དོན་ལྔོག་ན་མོ་གཞལ་བྱ། ཞེས་སྨྲ་བ་ཡང་། ཤེན་ཏུ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་གཅོད་བྱེད་རྒྱས་པར་གོང་དུ་ཟཤད་ཟིན་ཏོ། །ཡང་།དོན་རྟོགས་འབྲས་བུར་བྱས་པ་ལ། དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་པ་ཙམ་ཚད་མར་སྨྲ་བའང་མི་འཐད་དེ། འོན། ཤེས་བྱ་

ཆོས་ཅན། དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་པ་ན། བློ་དེས་དོན་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དོན་རྟོགས་པའི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྫ་བ་གཅིག་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རྫ་གཉིས་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་རྫ་བ་གཉིས་ཀྱི་

རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྫ་གཉིས་དེ་ཡུལ་དུ་ཐལ། བློས་རིག་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ། འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། རང་རིག་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདི། སེམས་ཙམ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚད་

འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཏུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མདོ་སྡེ་པ་ཡང་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་སྡེ་པ་ཡང་བློ་གཅིག་གི་འཛིན་རྣམ་དེ་བློ་གཅིག་གི་གཟུང་རྣམ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མདོ་སྡེ་པ་ཤེས་

པ་རྣམ་བཅས་དང་། རྣམ་པ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཅིང་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་དང་། ཆོས་ལ་རང་རིག་ཡོད་པར་འདོད་དོ་ཞེས་ཁས་བླངས་ནས། གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ། འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་ཁས་མི་ལེན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི། རང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཐོ་ཡིན་

པས། མ་བརྟགས་པའི་གཏམ་གྱིས་རྟོངས་པ་ངོ་མཚར་སྐྱེད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །རྣམ་རྟོག་བའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྣམ་རྟོག་པ་གཟུང་རྣམ་སྐྲོ་བཏགས་ཡིན་པར་ཚུར་མཐོང་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་ན། རྣམ་བདེན་པའི་ངར་རྣམ་

@125A ཞེས། །པ་སྐྲོ་བཏགས་ཡིན་པར་རྟགས་ཀྱིས་སྣུབ་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུར་མཐོང་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་ཀྱང་རྟགས་ཀྱིས་སྣུབ་དགོས་ན། ལ་མེ་ཡོད་དུ་སྣུབ་པ་ལ་དུ་ཡོད་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ། ཕྱོགས་ཆོས་མངོན་

སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་སྣར་ཡང་རྟགས་ཀྱིས་སྣུབ་དགོས་པ་སོགས་སུ་ཅ་ཅང་ཐལ་ལོ། །འབྲས་རྟོག་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་སུ་ཁས་བླངས་ཤིང་། གཉིས་པ་རྣམ་བདེན་པའི་ལུགས་སུ་ཁས་བླངས།

འབྲས་རྩོག་གི་རྣམ་གཞག་གསུམ་པོར་བྱངས་ངེས་བྱས་ནས། སྟེ་བདུན་རང་ལུགས་ལ་རྣམ་རྩུན་པའི་ལུགས་འཐད་ལྡན་དུ་བཞེད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི། སློབ་དཔོན་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་པའི་གཞུང་གི་ཚོགས་འདི་

ཙམ་ཞིག་བརྩམས་ནས། རང་ལུགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་གང་དུ་ཡང་མ་བཀོད་དོ་ཞེས་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པའི་ང་རོ་སྒྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཙམ་པ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཁས་ལེན་པ་ནི། མི་རིགས་པར་སྟར་

བཞད་ཟིན་ཏེ། སེམས་ཙམ་པས་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་རྒྱས་པར་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དཔྱད་འགེག་ཏུ་ཡང་དགག་པར་བྱའོ། །འབྲས་རྩོག་གསུམ་པའི་རྣམ་གཞག་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དངོས་བསྟན་གྱི་ཚད་འབྲས་དང་། ཤུགས་བསྟན་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་

རྣམ་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མ་དཔྱད་པའི་ཚེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱ། གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ཚད་མ། རྣམ་པ་དོན་དུ་ངེས་པའི་འཛུལ་ངོར་དོན་རིག་བཏགས་པ་བ་འབྲས་བུ། གཉིས་པ་ནི། དཔྱད་པའི་ཚེ་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་གཞལ་བྱ། འཛིན་པའི་རྣམ་

@125B པ་ཚད་མ། རང་རིག་པའི་ཐ་སྙད་འབྲས་བུ། དེས་ན་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པ་ནི། མཐའ་གཅིག་ཏུ་མདོ་སྡེ་པའི་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཙམ་པའི་ཡིན་པ་གང་དུ་ཡང་གཞག་མི་ནུས་ཀྱི། མདོ་སྡེ་པ་སེམས་ཙམ་པའི་བྱུང་མཐའ་ལ་གཞུག་པའི་ཕྱིར། མདོ་སེམས་གཉིས་ཀའི་ཕྱོགས་

ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། །འདི་ནི་མི་འཐད་དེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་དོན་དུ་དེས་པའི་འཕྲལ་དོར། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བྱས་པ་ལ་གཟུང་རྣམ་ཚད་མར་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྣམ་པ་དོན་དུ་དེས་པའི་འཕྲལ་དོར་གཟུང་རྣམ་ཕྱི་དོན་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མ་དཔྱད་པའི་ཚེ་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བྱས་པ་ལ་དོན་རིག་བཏགས་པ་བ་འབྲས་བུ། གཟུང་རྣམ་ཚད་མར་བྱས་པ་འདི། མདོ་སེམས་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་གཞག་ཏུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་གཞག་འདི་མདོ་སེམས་གཉིས་

ཀའི་ལུགས་དང་འགལ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་གཟུང་རྣམ་ཚད་མ་དེ་རང་གི་གཞལ་བྱ་ཕྱི་དོན་ལ་ལྷོས་ཏེ་དོན་རིག་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་དོན་རིག་མཚན་ཉིད་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། སེམས་ཙམ་པའི་

ལུགས་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཕྱི་དོན་མ་གྲུབ་པས། མ་དཔྱད་པའི་ཚེ་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱར་མི་འཐད་ལ། མ་དཔྱད་པའི་ཚེ་ཕྱི་དོན་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་ན། གཟུང་རྣམ་ཡང་མ་དཔྱད་པའི་ཚེ་དོན་རིག་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་དགོས་པས་དོན་རིག་བཏགས་པ་བ་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་མི་འཐད་

པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དཔྱད་པའི་ཚེ་གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ། འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། རང་རིག་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་འདི། མདོ་སེམས་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་གཞག་ཏུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་གཞག་འདི་མདོ་སེམས་གང་གི་ལུགས་དང་ཡང་མི་

@126A ཞེས། །མཐུན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་སེམས་གང་གི་ལུགས་ལ་ཡང་དཔྱད་པའི་ཚེ་བློ་གཅིག་གི་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བློ་གཅིག་གི་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་མདོ་

སེམས་གང་གི་ལུགས་ལ་ཡང་། དཔྱད་པའི་ཚེ་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་མདོ་སེམས་གང་གི་ལུགས་ལ་ཡང་། བདེན་པའི་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རྫས་ཐ་དད་དུ་ཐལ་ལོ། །ཅི་སྟེ་དཔྱད་པའི་ཚེ་ཞེས་པ་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་ཚད་མས་

དཔྱད་པ་ལ་མི་འདོད་ཀྱི། སྤྱིར་ཚད་མས་དཔྱད་པ་ཙམ་ལ་འདོད་དོ་ཞེན། འོན། མ་དཔྱད་པ་ཡང་ཚད་མས་མ་དཔྱད་པ་ལ་འདོད་དགོས་པས། མ་དཔྱད་པའི་ཆོ་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ཡིན་ཅེས་པ་དེ། ཚད་མས་མ་གཞལ་བའི་ཆེ། ཕྱི་དོན་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ཅེས་པའི་དོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདིས་

ནི་གང་དག་སེམས་ཙམ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཁས་ལེན་ལ། ཡང་དག་པར་གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ་སོགས་སུ་འདོད་ཅེས་སྨྲ་བ་དེ་ཡང་ལེགས་པར་ཁེགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ། གཟུང་རྣམ་ཚད་

མ། རང་རིག་འབྲས་བུ། ཞེས་པ་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ལ། འདི་ཁས་ལེན་པའི་སངས་རྒྱས་པ་སུ་ཡང་མེད་ཅིང་། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་དང་བའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀྱིས་འདི་ཁས་ལེན་

མི་དགོས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་དང་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་གཟུང་འཛིན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་རྫོགས་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་

@126B པར་འགྱུར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་རྣམ་གཞག་འདི་བསྟན་པ་ཡིན་རེ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། །འདི་ནི་སྨྲ་བ་པོའི་མཚང་སྐོག་པར་བྱེད་པའི་བབ་ཅོལ་ཏེ། འདི་ལྟར་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ལ་གཟུང་རྣམ་ཚད་མར་སོང་བའི་ཚེ། རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་གཞི་

གྱུབ་བམ་མ་གྱུབ་གྱུབ་ན་གཟུང་རྣམ་ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་ལྟོས་ཏེ། རང་རིག་ཡིན་པ་གཞི་གྱུབ་དགོས་པས། ཕྱི་དོན་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་ཚད་མས་དམིགས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་འབྱུང་དོ། །མ་གྱུབ་ན། གཟུང་རྣམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཕྱི་དོན་ལ་ཚད་མར་སོང་བའི་ཚེ་རང་

རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་བསྟན་པས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཕྱི་དོན་ལ་ཚད་མར་སོང་བའི་ཚེ། རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་གཞི་མ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །རི་བོང་གི་རྭའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པས། དོན་དམ་

བདེན་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི། སྟོན་མེད་པའི་གཞུང་ལུགས་སོ། །གཞན་ཡང་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་རྣམ་གཞག་འདི་ཁས་ལེན་པའི་སངས་རྒྱས་པ་སྤུ་ཡང་མེད་ན། འདི་ཕྱི་རོལ་པའི་འདོད་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་གྱུབ་མཐས་བློ་མ་བསྒྱུར་བ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་

པ་ཡིན་ནམ། གང་ཟག་སུའི་ཡང་འདོད་པ་མིན་ནམ། ཇི་ལྟར་རྟོག་གྲང་།ཅི་སྟེ་ཕྱི་རོལ་པའི་འདོད་པའོ་ཞེན། འོན་ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། ཞེས་པ་ནས། བདེན། དེ་འདྲ་བས་ཀྱང་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་གཞུང་མཐའ་དག་ཕྱི་རོལ་པའི་རང་གཞུང་ངམ།ཕྱི་རོལ་

པའི་འདོད་པ་བརྗོད་པའི་ཡོགས་སྟ་མའི་གཞུང་གང་རྒྱང་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གླུབ་མཐས་བློ་མ་བསྒྲུབ་བ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པའོ་ཞེན། གླུབ་མཐས་བློ་མ་བསྒྲུབ་བའི་གང་ཟགཔ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གླུབ་མཐས་བློ་བསྒྲུབ་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་

@127A ཞེས། །གཞན་ཁས་ལེན་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་གང་ཟག་སུའི་ཡང་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེན་།ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། ཞེས་པ་ནས། དེ་འདྲ་བས་ཀྱང་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་གཞུང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གང་ཟག

སུས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་གང་ཟག་སུས་ཀྱང་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས། འདོད་ན། མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ། མ་ཁྲབ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་སུ་ཡང་མེད་ན། སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་

དམ་བཅའ་ཁས་ལེན་གྱི་རྒོལ་བ་སྤུ་ཡང་མེད་དགོས་པར་ཐལ། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་རྣམ་གཞག་འདི་འདོད་མཁན་སྤུ་ཡང་མེད་ན། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་གཞུང་འདི་ཁས་ལེན་པ་སྤུ་ཡང་མེད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཤེས་

བྱ་ཚོས་ཅན། གཟུགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དྲང་བའི་དོན་དུ་གཟུགས་ཡོད་པར་བསྟན་དགོས་པར་ཐལ། གཟུང་འཛིན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དྲང་བའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གཞལ་བྱར་བསྟན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་འབྲས་རྟོག་གསྟེ་

པའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་དགོས་པ་འབྱད་དོ། །ཁྱབ་པའང་ཁས་སོ། །འདོད་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྐྱོན་ཆགས་པར་ཐལ། གཟུགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དྲང་བའི་ཕྱིར་དྲྭ་གཟུགས་ཡོད་པར་བསྟན་དགོས་པ་གང་ཞེག །ཁྱོད་ཀྱིས་དེའི་ཕྱིར་དྲྭ་གཟུང་

མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཀ་དངོས། གཞན་ཡང་། མདོ་སྡེ་པ་དྲང་བའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གཞལ་བྱར་བྱས་པ་ལ། གཟུང་རྣམ་ཚད་མ་དང་། རང་རིག་འབྲས་བུར་བསྟན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཕྱི་རོལ་གཞལ་བྱར་བྱས་པས་མདོ་སྡེ་པ་རྣམ་རིག་ལ་

@127B དང་མི་ནུས་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གཞལ་བྱར་འདོད་པ་རྣམ་རིག་པའི་གྲུབ་མཐའ་རྟོགས་པའི་གེགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་རིག་འབྲས་བུར་བསྟན་པས་ཀྱང་དྲང་མི་ནུས་པར་ཐལ། མདོ་སྡེ་པ་ཡང་རང་རིག་ཁས་ལེན་པའི་སྐོར་ནས་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་ཕྱིར།

གཟུང་རྣམ་ཚད་མར་བསྟན་པས་ཀྱང་དྲང་མི་ནུས་པར་ཐལ། མདོ་སྡེ་པ་ཡང་གཟུང་རྣམ་རང་ལུགས་ལ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་གཞལ་བྱ་ལ་གཟུང་རྣམ་ཚད་མར་བསྟན་པས་ཀྱང་དྲང་མི་ནུས་པར་ཐལ། རྣམ་རིག་པའི་གྲུབ་མཐའ་རྟོགས་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་གཞལ་བྱ་ལ་གཟུང་

རྣམ་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཁེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་གཞལ་བྱ་ལ་གཟུང་རྣམ་ཚད་མར་སོང་བའི་ཚེ་རང་རིག་འབྲས་བུར་བསྟན་པས་ཀྱང་། མདོ་སྡེ་པ་དྲང་མི་ནུས་པར་ཐལ། མདོ་སྡེ་པས་གཟུང་རྣམ་ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་ལྟོས་ཏེ་རང་རིག་ཡིན་པ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་སྡེ་པས་ཕྱི་དོན་ཤེས་པའི་བདག

ཉིད་ཡིན་པ་རིང་ཡང་དག་གི་སྐོར་ནས་འགོག་ཅིང་ཁེ་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ངོར་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་གཞག་བྱས་པས་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་རྣམ་རིག་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའང་མི་འཐད་དེ། ཕྱི་རོལ་གཞལ་བྱ་ལ་གཟུང་རྣམ་ཚད་མ་ཡིན་པ་རྣམ་རིག་པའི་གྲུབ་མཐའ་དག་ག་བྱ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་རོལ་གཞལ་བྱ་ལ་རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པས་ཁེགས་པས། ཚད་མས་གཙོད་པ་མཐོང་བའི་རྣམ་གཞག་ལ་བརྟེན་ནས། ཤེས་པྲོན་སྣ་ཡང་བླུབ་པའི་མཐའ་གཞན་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་རིག་འབྲས་བུར་

བཤད་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་རྣམ་རིག་ལ་གཞུག་མི་ནུས་ཏེ། མདོ་སྡེ་པའི་བླུབ་མཐའ་ལ་གཞུག་པ་ལ་ཡང་རང་རིག་སྣྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་ཚུལ་འདི་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པའི་སྣྲ་བ་ཡིན་ལ། རིགས་པ་འདིས། མདོ་སྡེ་པ་སེམས་ཙམ་པའི་བླུབ་མཐའ་ལ་དྲང་

@128A ཞེས། །བའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་གཞལ་བྱ་ལ་རང་རིག་འབྲས་བུར་བཞག་གོ །ཞེས་སོགས་སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་བྱའོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱ། གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ཚད་མ། དཔྱད་ན་རང་གི་ངོ་བོ་རིག་པ་ཡིན་ཀྱང་། མ་

དཔྱད་ན་དོན་རིག་པ་འབྲས་བུ། ཞེས་པ་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ལ། འདི་ཉིད་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲའོ། །འོན། འབྲས་རྟོག་དང་པོ་དང་ཐུན་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེས་པའི་ལན་དུ་ཁ་ཅིག་ན་རེ།

འབྲས་རྟོག་དང་པོ་མདོ་སྡེ་པའི་མ་དཔྱད་པའི་ཚད་འབྲས་ཡིན་ལ། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པ་མདོ་སྡེ་པའི་དཔྱད་པའི་ཚད་འབྲས་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། །གཞན་དག་ན་རེ། འབྲས་རྟོག་དང་པོ་དང་འདི་གཉིས་དགོས་པ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱོས་སྐྱོན་མེད་དེ། འབྲས་རྟོག

དང་པོར་ནི། དོན་འདྲ་བ་ཚད་མར་མི་འདོད་པའི་དཔྱོད་པ་བ་སོགས་བཀག་ནས། དོན་འདྲ་བ་ཁོ་ན་དོན་རྟོགས་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་གཅོ་བོར་སྟོས་ལ། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པར་ནི། བློ་ལ་རང་རིག་མི་འདོད་པའི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པ་བཀག་ནས། ཕྱི་དོན་

གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཆོའང་ཤེས་པའི་དངོས་སུ་རིག་བྱ་ནི་ཕྱི་དོན་མ་ཡིན་གྱི། རང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་ཤེས་པ་ནི་རང་རིག་པར་རིགས་སོ་ཞེས་བསྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། །འདི་དག་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་གཞིར་བྱས་པའི་ཆོ་ནའང་། ཤེས་

བྱ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དཔྱད་ན་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་རྟོགས་དཔྱད་ན་རང་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ། ཤེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ལྷོས་ཏེ་རང་རིག་ཡིན་ཅིང་། ཕྱི་དོན་ལ་ལྷོས་ཏེ་དོན་རིག་ཡིན་པ་ཞེག་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག

@128B ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་དེ་ལ་བསམས་ནས། དཔྱད་ན་རང་གི་ངོ་བོ་རིག་པ་ཡིན་ཀྱང་། མ་དཔྱད་པ་ན་དོན་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཞེས་སྨྲས་ཀྱི། ཕྱི་དོན་ལ་ལྷོས་ཏེ་དཔྱད་ན་རང་གི་ངོ་བོ་རིག་པ་ཞེས་མི་སྨྲའོ་ཞེ་ན། འབྲས་ཅོག་དང་པོའི་སྐབས་སུ་འབྲས་བུར་གཞག་པའི་དོན་རྟོགས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ལྷོས་ཏེ་རང་རིག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འབྲས་རྟོག་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གཞལ་བྱ་ལ་

གཟུང་རྣམ་ཚད་མར་བྱས་པར་ཡང་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང་། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ལྷོས་ཏེ་རང་རིག་དང་ཕྱི་དོན་ལ་ལྷོས་ཏེ་དོན་རིག་ཡིན་པའི་ཤེས་པ་འབྲས་བུར་བཞག་པར་ཡང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས། ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ། འདོད་ན། དཔྱད་མ་དཔྱད་དང་དགག་བྱ་

སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་འགལ་ལོ། །མདོ་སྡེ་པ་རང་གི་ལུགས་ལའང་། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་ཡིན་པ་དང་། ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚུར་མཐོང་མངོན་སུམ་ཚད་མ་སྨྲིའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སོགས་མི་རིགས་པར་ཐལ་

རིགས་པ་ཡང་དག་གི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་གོང་དུ་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཤི་ཟིན་པ་ལ་སླར་ཡང་བསྒྲུབ་པས་ཅི་ཞེག་བྱ། རོ་ལ་གསོད་པ་ནི་དགོས་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །འབྲས་རྟོག་གསུམ་པ་མདོ་སྡེ་པ་ལ་སྒྲོར་བཞང་མི་འཐད་དེ། རྣམ་ངེས་ཀྱི་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་

དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བ་ཞིན་དུ་རྣམ་པ་གཉིད་པར་བྱེད་པ་པོ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དབང་ཤེས་ལ་ཤར་བའི་རྣམ་པ་ཕྱི་དོན་གྱིས་གཏད་པ་ལེགས་པར་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་གཞན་དག་གིས་རྣམ་པར་བརྟགས་

@129A ཞེས། །པ་ཐལ་ཆེ་བ་ནི། ཆོག་ཙམ་ཞིག་ལྟག་མར་བྱུང་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་རང་གི་ལུགས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་འབྲས་རྟོག་དང་པོ་གཞན་རིག་གི་ཚད་འབྲས། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པ་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་རྣམ་གཞག་དེ་ཉིད་ངེས་པར་སྣང་བ་དང་

གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྔོ་སོགས་གཞལ་བྱ། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་སྣུ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མ། སྔོ་སོགས་རྟོགས་པ་འབྲས་བུ། ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདི་ནི་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སེམས་གཉིས་ཀས་

སྟོན་འཛིན་མངོན་སུམ་ཚད་མས་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་སྟོན་པོ་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདི་འཆད་པར་བྱེད་པ་ནི། ཚད་མ་མདོར། བྱ་དང་བཅས་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཚད་མའི་འབྲས་

བྱ་ཉིད་དུ་འདོད། །ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་སྟེ། །བྱ་བ་མེད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཉིད་འཆད་པར་བྱེད་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་དུ། བྱ་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅེས་ཏེ། ཞེས་པ་

ནས། ཐ་དད་འདོད་པས་དངོས་རྣམས་ལ། །སྒྲོ་འདོགས་ལས་ནི་འཇུག་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་

བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ནི། གཟུང་བའི་རྣམ་པ་གཞལ་བྱ། དེ་ལ་མི་སླུ་བའི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཚད་མ། རང་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། རང་རིག་

གི་ཚད་འབྲས་འདི་ཡང་། མདོ་སེམས་གཉིས་ཀ་མཐུན་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ།

མདོ་སེམས་གཉིས་ཀ་བློ་གཅིག་གི་འཛིན་རྣམ་དེ། བློ་དེའི་གཟུང་རྣམ་ལ་ལྡོག་ཏེ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་གཞག་འདི་ཉིད་སྟོན་པ་ནི། ཚད་མ་མདོར། ཡང་ན་

རང་རིག་འབྲས་བུ་སྟེ། དེ་ཡི་ངོ་བོ་ལས་དོན་དེས། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་

@129B ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དོན་རིག་གང་ཡིན་སོ་སོར་རིག །ཅེས་པ་ནས། འདོད་པའམ་མི་འདོད་པ་དེས་ཀྱང་། །དོན་རིག་པར་ནི་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཅེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་རྣམ་གཞག་དེ་ཉིད་ངེས་པར་སྣུབ་པ་ནི། ཚད་མ་མདོར། སྣུས་པ། གང་

ཚོ་སྣང་བ་དེ་གཞལ་བྱ། །རང་རིག་དང་ནི་དེ་འབྲས་བུ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པར་བྱེད་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། །ཞེས་པ་ནས། དེ་འདྲ་བས་ཀྱང་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར། ཤེས་པ་རྣམ་བཅས་དང་རང་

རིག་དང་བཅས་པར་གྲུབ་ཀྱང་། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པ་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཇི་ལྟ་བཞིན་རྟོགས་པའི་གེགས་ནི་གཉིས་ཏེ། གཞལ་བྱ་གཟུང་རྣམ་དེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱིས་གཏད་པའི་རྣམ་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་། བློ་གཅིག་གི་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཚད་འབྲས་

གཞལ་གསུམ་དུ་བཞག་པ་ན། དེ་གསུམ་ཐ་དད་དུ་བདེན་དགོས་སམ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་རིག་གང་ཡིན་སོ་སོར་རིག །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བཀག་ཅིང་། གཉིས་པ་ནི། བློ་བདག་རྣམ་པར་བྱེད་མེད་ཀྱང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འགོག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་གཞུང་

དེ་དག་གིས་བློ་གཅིག་གི་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་དོན་དམ་པར་ཐ་དད་དུ་མེད་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་ངོར་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱས་སོ། །ཞེས་དོན་དམ་པར་ཐ་དད་མིན་ཡང་།

ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཐ་དད་ཡིན་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། ཐ་དད་མིན་ཡང་བློ་འཁྲུལ་པའི་ངོར་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ། ཐ་དད་དུ་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡིན་ན། བློ་གཅིག་གི་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས། དེ་དག་ཚད་འབྲས་

@130A ཞེས། །གཞལ་གསུམ་དུ་མི་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་བས་ན་འདི་ལྟར་འདོད་པའི་མཁས་རྣོམ་དག་ནི། རང་རིག་ཚད་མ་ལ་སྐུར་བ་

འདེབས་པར་ཟད་དོ། །འབྲས་རྟོག་དང་པོ་གཞན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པའི་གེགས་ནི་གསུམ་སྟེ། རྟོགས་བྱ་གཞལ་བྱ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ། རྟོགས་བྱེད་ཚད་མ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ། རྟོགས་ཚུལ་འཇོན་སྐྱངས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞལ་བྱ་

སྟོ་སོགས་ཤེས་པ་ལས་ཇས་ཐ་དད་པའི་ཕྱི་དོན་དུ་འཛིན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟོ་སོགས་རྟོགས་པར་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་དབང་སོགས་སུ་འཛིན་པ་དང་། ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་ཇས་གཞན་དུ་འཛིན་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཚད་མས་གཞལ་བྱ་སྟོ་སོགས་རྣམ་མེད་

རྗེན་ཆར་དུ་འཇལ་བར་འཛིན་པའོ། །འདི་དག་ལས་དབང་སོགས་ཚད་མར་འཛིན་པ་དང་། ཚད་འབྲས་ཇས་གཞན་དུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་རྣམས་ནི། སྐྱབ་བྱེད་གཞན་ཡིན་ན་དེ་ནི། ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ཕྱིར་མཐོང་དང་དབང་འབྱེལ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འབྲས་རྟོག་དང་པོའི་

སྐབས་སུ་རྒྱས་པར་བཀག་ཅིང་། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པ་ཚད་མས་གཞལ་བྱ་རྣམ་མེད་རྗེན་ཆར་དུ་འཇལ་བར་འཛིན་པ་ཡང་། རྣམ་འགགས་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ནི། །ཐ་དད་པར་ནི་བྱེད་ན་ཡང་། །འདི་ནི་དོན་དང་འབྱེལ་བྱེད་པ། །དོན་གྱི་ངོ་བོ་ལས་གཞན་མིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་

ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཡུལ་རྟོགས་པའི་འཇོག་བྱེད་ཚད་མར་བསྟུབས་པའི་སྒོ་ནས་འབྲས་རྟོག་དང་པོའི་སྐབས་སུ་བཀག་ཟིན་ལ། གཞལ་བྱ་སྟོ་སོགས་ཤེས་པ་ལས་ཇས་ཐ་དད་པའི་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། །ཞེས་པ་ནས། དེ་

@130B འདུ་ངས་ཀྱང་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པར་ཐ་སྙད་བྱས་པའི་གཞུང་གི་ཚོགས་འདི་རྣམས་ནི། འབྲས་རྟོག་དང་པོའི་སྐབས་སུ་གཞལ་བྱར་ཟཁད་པའི་སྟོ་སོགས་དེ་འཇལ་བྱེད་ཚད་མ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས། སྟོན་

འཛིན་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལྟ་བུ་ཡང་། གཞལ་བྱ་སྟོན་པོ་ལ་ལྷོས་ཏེ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པ་རིག་པ་ཡིན་གྱི། རང་ལས་ཇུས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྟོན་པོ་རིག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། གཞུང་འདི་དག་གིས་འབྲས་

རྟོག་དང་པོ་སོགས་ལས་རྣམ་གཞག་ལོགས་པར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཕྱགས་གསུམ་པ་གཅིག་སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོན། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། ཞེས་སོགས་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། གཞུང་དེའི་དོན་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་ཤེས་པས་ཡུལ་རྣམ་མེད་

དུ་རིག་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ། མདོ་སྡེ་པས་སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་གཟུགས་ལ་དབུ་གཉིན་གཉིས་ཀྱིས་བལྟས་པའི་ཚེ། སྐྱེས་བུ་གཅིག་པུ་དེའི་གཟུགས་འདོད་མེ་འདོད་དུ་མའི་བདག་ཉིད་དུ་ཐལ། དེའི་ཚེ་གཉིན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་འདོད་པར་སྣང་དགྱའི་ཤེས་པ་ལ་མི་འདོད་པར་སྣང་ཞིང་།

གཉིས་ཀས་ཀྱང་རྣམ་མེད་རྗེན་ཆེར་དུ་བཟུངས་བའི་ཕྱིར། ཅེས་པའི་སྒྲོན་སྟོན་པར་འདོད་པ་ནི། མདོ་སྡེ་པ་རང་ལའང་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྟོབ་རས་རིག་པར་འདོད་པ་ལའང་མཚུངས་ཏེ། སྒྲིས་བུ་གཅིག་གི་གཟུགས་ལ་དབྱ་གཉིན་གཉིས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་བལྟས་པའི་ཚེ། མིག

ཤེས་དེ་གཉིས་མ་འཁྲུལ་བར་མདོ་སྡེ་པ་དང་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་གཉིས་ཀས་ཁས་མི་ལེན་ན། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་ཀྱང་ཤེས་པ་དེ་དག་ཡུལ་དེ་རྣམ་མེད་རྗེན་ཆར་དུ་རིག་པར་ཁས་མི་ལེན་པས། ཁས་ལེན་ལ་མི་འགྲོ་ཞིང་། མ་འཁྲུལ་བར་གཉིས་ཀས་ཁས་ལེན་ན། མདོ་སྡེ་པས།

@131A ཞེས། །ཤེས་པ་དེ་གཉིས་ལ་སྒྲིས་བུ་དེའི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བར་ཁས་བླངས་ཀྱང་། རྣམ་པ་དེ་ཡུལ་ཇི་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་ཤར་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། ཡུལ་ཇི་ལྟ་བ་མིན་པའི་རྣམ་པ་ཤར་ན་འཁྲུལ་བར་ཐལ་བས་སོ། །དེ་ལྟ་ན། སྒྲིས་བུ་

གཅིག་གི་གཟུགས་དེ་འདོད་མི་འདོད་དུ་མའི་བདག་ཉིད་དུ་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་རྣམ་པར་སྣང་། དགྲའི་མིག་ཤེས་ལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་རྣམ་པར་སྣང་ཞིང་། རྣམ་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡུལ་ཇི་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བརྗོད་ན། མདོ་

སྟེ་པ་ལ་འཁོར་གསུམ་གཏ་ལན་མེད་དུ་མཚུངས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་གཞུང་དེའི་དོན་དེ་ལྟར་འཆད་པ་ནི། ཆེས་འཕྲལ་བའོ་ཞེས་སྟར་ཡང་ཡཁད་ཟེར་ཚིང་། ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བཞག་པའི་ཚད་འབྲས་མདོ་སྟེ་པ་རང་ལུགས་ལ་ཡང་མི་འཐད་པར་སྟར་མང་དུ་བཤད་

ཟེན་ཏོ། །དེས་ན་གཞུང་འདི་དག་གི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མདོ་སྟེ་པ་སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་སོགས་ལ་ཤར་བའི་རྣམ་པ་དེ། སྟོན་པོ་སོགས་ཡུལ་ཀྱིས་གཏད་པའི་རྣམ་པར་འདོད་པ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར། མདོ་སྟེ་

པ་ཁྱད་རང་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་པའི་སྟོན་པོ་སོགས་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་དེ་ནི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཕར་བཞག་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་ཀྱིས་ཆུར་བཞག་པའི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན། སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་གཟུགས་ལ་དགྱ་གཉིན་གཉིས་ཀྱིས་

བལྟས་པའི་ཚེ། ཤེས་པ་དེ་གཉིས་ལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གི་རྣམ་པ་ཤར་བ་གཉིས་ཀ། ཡུལ་རང་ངོས་ནས་ཆུར་གཏད་པའི་རྣམ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས། སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་གཟུགས་དེ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་དུ་མའི་བདག་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །

@131B ཁས་བླང་ན་ཡང་། ཞེས་པ་ནས། འཚམས་སྨྲོར་མེད་སེམས་མཐོང་བ་ཡིན། ཅེས་པའི་བར་ནི། སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་གཟུགས་འདོད་མི་འདོད་གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་ན། སྐྱོན་འབྱུང་བའི་ཚུལ་སྟོན་པའོ། །དེ་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གཞལ་བྱ་ལའང་། རང་ཉིད་ཉམས་

སྐྱོང་འབྲས་ཡིན་རིགས། ཞེས་པའི་དོན་ནི། སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་སོགས་ལ་སྟོན་པོ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དེ། ཡུལ་རང་དོས་ནས་གཏད་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ན། ཤེས་པ་དེ་དག་ལ་སྟོ་སོགས་རང་ལས་རྒྱང་ཆད་དུ་སྣང་བྱ་དེ་ཡང་སྣང་བ་ལྟར་དུ་གྱུབ་དགོས་པས། སྟོ་སོགས་

ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འབྱུང་ན་ཡང་། རྣམ་པ་དེ་དག་ཡུལ་རང་དོས་ནས་གཏད་པའི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱད་རང་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་པའི་སྟོ་སོགས་གཞལ་བྱར་བྱས་པ་ལ་ཡང་། ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོ་སོགས་སྐྱོང་བ་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་རིགས་ཀྱི། ཁྱད་

འདོད་པ་ལྟར། རང་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པའི་སྟོ་སོགས་རྟོགས་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་མི་འཐད་དོ་ཞེས་པའོ། །མདོར་ན། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། ཞེས་པ་ནས། རང་ཉིད་ཉམས་སྐྱོང་འབྲས་ཡིན་རིགས། །དེ་ལྟར་དོན་ནི་རྣམ་པར་དེས། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྟོ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་

པ་ཡུལ་རང་དོས་ནས་གཏད་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པ། སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་གཟུགས་འདོད་མི་འདོད་དུ་མར་ཐལ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་བཀག་པའི་སྒོ་ནས། སྟོང་སོགས་ཤེས་པ་ལས་ཇུས་གཞན་པའི་ཕྱི་དོན་ཡིན་པ་བཀག་སྟེ། སྟོང་སོགས་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚེ་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་

དུ་གྱུར་པའི་སྟོང་སོགས་རིག་པ་འབྲས་བུར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྟོང་སོགས་གཞལ་བྱ་ལ་སྟོང་སོགས་རྟོགས་པ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོང་སོགས་རྟོགས་པ་ཡིན་གྱི། རང་ལས་ཇུས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོང་སོགས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་

@132A ཞེས། །གྱི། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཇོག་པ་ན། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོང་སོགས་རྟོགས་པ་འབྲས་བུ། ཞེས་འཇོག་གོ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཚོ་དོན་སྣང་འདི་ཉིད་ནི། ཞེས་སོགས་ནི། སྟོང་སོགས་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚེ་སྟོང་སོགས་

དེ་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲས་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་དོགས་པ་གཉིས་ཏེ། འདི་ལྟར། གཞལ་བྱ་སྟོན་པོ་སོགས་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན། འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ནི། འཇིན་རྣམ་ཉིད་ཡིན་པར་རིགས་

སོ་སྐམ་པ་དང་། སྟོ་སོགས་གཞལ་བྱ་དེ་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན། དེའི་ཚེ་གཟུང་རྣམ་ཚད་མར་བྱས་ན། ཚད་འབྲས་ཡུལ་ཇུས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཚད་མར་བཞག་པའི་གཟུང་རྣམ་དེས་གང་གཞལ་དྲིས་པ་ན། སྟོན་པོ་གཞལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། དེ་ལྟར་

གཞལ་བའི་འབྲས་བུ་ལ་གང་ཏོགས་དྲིས་པས། རང་གི་བདག་ཉིད་ཏོགས་སོ་ཞེས་པར་འགྱུར་བས། ཚད་མས་སྟོན་པོ་གཞལ་བའི་འབྲས་བུ་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཏོགས་པར་ཁས་བླངས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་སྐུ་རེས་ཤིང་བཅད་པའི་འབྲས་བུ་ལ་

སྐུ་རེ་རང་ཉིད་ཆད་པར་ཁས་ལེན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་གཞལ་བྱ་སྟོ་སོགས་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན། རང་གི་བདག་ཉིད་རིག་པ་འབྲས་བུར་འཛོག་རིགས་ཏེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་བྱས་པའི་སྟོ་སོགས་གཞལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐམ་པ་རྣམས་སོ། །

དེ་དག་ལས་དོགས་པ་དང་པོ་སྤྲོང་བ་ནི། དེ་ཚོ་དོན་སྣང་འདི་ཉིད་ནི། ཞེས་པ་ནས། གནས་པ་དེ་ལྟར་དེ་རབ་གསལ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྟོན་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་སྟོན་པོ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་། དེ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚེ། འཛིན་རྣམ་ཚད་མར་མི་

@132B འཐད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། གཟུང་རྣམ་ཚད་མར་འཐད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ཚོ་དོན་སྣང་འདི་ཉིད་ནི། །ཚད་ཡིན་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་ནི། དོན་གཞན་མིན་ཕྱིར་ཕྱིར་རོལ་ལ། །འཛིན་བདག་ལྷོས་པར་བྱ་བ་མིན། ཞེས་པ་སྟེ། དེའི་དོན་ནི། སྟོ་

སོགས་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་། སྟོ་སོགས་གཞལ་བྱར་བྱས་པ་དེའི་ཚེ། སྟོ་སོགས་དོན་དུ་མེད་བཞིན་དུ་དོན་དུ་སྣང་བའི་གཟུང་བ་འདི་ཉིད་ནི་ཚད་མ་ཡིན་གྱི། དེའི་ཚེ་འཛིན་རྣམ་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་ནི། སྟོ་སོགས་རང་ལས་དོན་གཞན་ལྟ་

བྱར་སྣང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་ཤེས་ལ་ཕྱི་རོལ་ལྟ་བར་སྣང་བའི་སྟོ་སོགས་ལ། འཛིན་བདག་ལྷོས་པར་བྱ་བ་མིན་པ་སྟེ་འཛིན་རྣམ་ཚད་མ་མིན་ཞེས་པའོ། །མདོར་ན། སྟོ་སོགས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་། དེ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚེ་འཛིན་

རྣམ་སྟོན་པོ་སོགས་ལ་ལྷོས་ཏེ་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཚད་མར་མི་རིགས་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་གཟུང་རྣམ་ཚད་མར་འཐད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། གང་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་དོན་བདག་སྟེ། ཞེས་པ་རྣས། གཞས་པ་དེ་ལྟར་དེ་རབ་གསལ། ཞེས་

པའི་པར་གྱིས་སྟོན་ཏེ། དེའི་དོན་ནི། དེའི་ཚེ་གཟུང་རྣམ་ཚད་མར་རིགས་པར་ཐལ། གཟུང་བའི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་སྟོང་སེར་དང་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་སོགས་མ་འདྲེས་པར་གསལ་བར་ཉམས་སུ་མྱོང་ཞིང་། མྱོང་བ་ལྟར་ཚད་མས་གཅོད་

མེད་དུ་གནས་པའི་དོན་དེ་ལ་སྟོར་སེར་སོགས་སུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །དོགས་པ་གཉིས་པ་ནི། དོན་འཛོག་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཕྱིར། །རང་རིག་ཡིན་ཡང་དོན་རིག་འདོད། །དེ་ཕྱིར་ཡུལ་ཐ་དད་པའང་མིན། ཞེས་པས་སྟོང་སྟེ། དེ་ལ་ཏཱང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་

@133A ཀ།། །།དོན་ནི། སྟོར་སོགས་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྟོར་སོགས་ལ་ལྟོས་ཏེ་རང་གི་བདག་ཉིད་རིག་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་སྟོར་སོགས་རིག་པ་འབྲས་བུར་འདོད་པ་ལ་འགལ་

བ་མེད་དེ། ཁྱོད་ཁྱོད་རང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་སྟོན་པོ་རིག་གོ་སྐམ་པའི་བཅད་ཤེས་དེས་སྟོན་པོ་རིག་པར་བཞག་པ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོན་པོ་རིག་པར་འཇོག་རྒྱས་ཤིང་། སྟོན་པོ་དེ་ཁྱོད་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་དོན་རིག

འདོད་ཆེས་པའི་དོན་ནི། ནང་གི་ཤེས་བྱའི་ངོ་བོ་ནི། དོན་ཡིན། ཞེས་པ་ལྟར་ཡུལ་ཙམ་རིག་པ་ལ་བྱའི། དོན་ཞེས་པ་གང་ཡིན་ཕྱི་དོན་ལ་མི་གཟུང་ངོ། དོན་འཛིག་ཆེས་པའང་། སྟོང་སྣང་དབང་ཤེས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་བཅད་ཤེས་ཀྱིས། དབང་ཤེས་དེ་སྟོན་

པོ་རིག་པར་བཞག་པ་ལྟར་འཛིག་ཀྱས་ཞེས་པ་ཡིན་ཀྱི། སྟོང་སྣང་དབང་ཤེས་ལ་ཤར་བའི་རྣམ་པ་དེ་རྟེས་ཀྱི་བཅད་ཤེས་ཀྱི་དོན་དུ་འཛིག་ཆེས་པ་མིན་པས། ལོག་པའི་ལམ་གསལ་བར་མ་བྱེད་ཅིག །དེ་ཕྱིར་ཡུལ་ཐ་དད་པའང་མིན། ཞེས་པའི་

དོན་ནི། སྟོ་སོགས་རིག་པ་འབྲས་བུར་བཞག་པའི་ཚེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་རིག་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཚད་འབྲས་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཚད་མས་ཀྱང་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་གཞལ་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་

པའོ། །རང་གི་ངོ་བོ་དཔྱོད་པ་ན། རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་བཤད། །དོན་རིག་དེ་བདག་ཉིད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནི། རང་རིག་ཡིན་ཀྱང་དོན་རིག་འདོད། ཅེས་འཆད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་། སྟོ་སྣང་དབང་ཤེས་སོགས་སྟོ་སོགས་ལ་ལྟོས་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོས་

@133B རིག་པ་ཡིན། ཞེས་བཤད་པ་ནི། སྟོང་སོགས་ཤེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་དོན་དེ་དབྱད་པའི་ཚད་མས་དཔྱད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱིས། ཐ་སྙད་དཔྱོད་པའི་ཚད་མས་སྟོང་སོགས་ཤེས་པ་རང་གི་ངོ་བོར་རྟོགས་མི་ནུས་ལ། ཐ་སྙད་དཔྱོད་པའི་ཚད་མས་ཀྱང་སྟོང་སོགས་

སུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པས་དོན་སྟོང་སོགས་རིག་པ་འབྱས་བུར་བཤད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །སྟོང་སོགས་ཤེས་པ་རང་གི་ངོ་བོར་སྣང་བའི་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དེ་ཡང་། ངེས་པར་བློ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འོག་ཏུ་འཆད་པར་བྱེད་ལ། དེའི་དོན་ནི་ཁོ་བོས་

རྒྱས་པར་གང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་དང་འདྲ་བའམ་གཞན་འདྲའང་རུང་། ཞེས་པ་ནས། དེ་འདྲ་དས་ཀྱང་མི་ཤེས་སོ། ཞེས་པའི་པར་གྱི་གོང་དུ་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྡུས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན། གཞལ་བྱ་སྟོང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པ་དེ་འདྲ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་

སྟོན་པའོ། །འབྲས་རྟོག་གསུམ་པར་གྲགས་པའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལྟག་མ་མེད་པར་བཤད་ཟིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན། ཚད་མ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་བཞག་ཟིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཚད་མ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་འདི་དག་ཤིན་ཏུ་དོན་ཆེ་ཞིང་དགོས་པ་རྒྱུ་

ཆེ་བ་ཡིན་ལ། རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་རྩོངས་རྣོག་གི་སྣྲ་བར་ཁས་འཆེ་བ་ཞལ་ཆེ་བས་རང་རང་གི་བློ་ནུས་གང་ཡོད་ཀྱིས་འབད་པས་དཔྱད་དུ་ཟིན་ཀྱང་། སྤྱིར་གྱུབ་པའི་མཐའ་གཉིང་ཟབ་ཅིང་། གཞུང་གི་ཚོགས་རྣོགས་དཀའ་བ་དང་། ཁྱད་པར་འབྲས་རྣོག་གསུམ་པར་

བྱགས་པའི་གཞུང་འདི་དག་འཁྱུལ་པའི་གཞི་ཆེ་ཞིང་། ཆོག་དོན་རབ་ཏུ་བརྟེད་བ་ས་ཕྱོགས་མཐོང་ཙམ་ཡང་ཤེན་ཏུ་ཉུང་བར་སྣང་ཞིང་། ཕྱོགས་སུ་མ་ཕྱིན་པའི་ལོག་པའི་ཐ་སྙད་ཆེས་མང་དུ་སྣེལ་བ་ལ། འབད་པ་ཆེན་པོས་བློ་གྲོས་རབ་ཏུ་ངལ་བར་གྱུར་

@134A ཞེས། །པར་རྣོགས་ནས། ཀུ་མ་ལྷགས་ངན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བློ་གྲོས་རབ་ཏུ་དུ་བ་པ་འདི་དག་ཡང་དག་བའི་གྲིབ་བསིལ་གྱིས་དབུགས་ཕྱིན་པར་གྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་སྐམ་དུ་བསམས་ཏེ། ཡང་དག་པའི་རིགས་པ་མཐའ་དག་གི་གཞི་རྟེན་གཅིག་པུར་

གྱུར་པ། ཁོ་བོའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་ས་གཞི་རབ་ཏུ་ཡངས་པ་ལས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཤེང་ལྡོན་པ་འདི་ཉིད་མངོན་པར་སྤྱལ་ལོ། །མངོན་སུམ་ཚད་མའི་རྣམ་གཞག་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ལེགས་བཤད་བཤད་པའི་མེ་ཏོག་འདི། །འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་

སྤྲུལ་སྤྲུལ་པའི་པད་དང་། ཆོ་གས་ལ་ཉེར་འཚོ་མཆོ་སྐྱེས་གཞོན་ནུའམ། །མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་འཕྲོག་བྱེད་མཐིན་པའི་རྒྱན། །གང་ཡིན་སྣམ་དུ་དུ་མར་དཔྱད་པ་ཡིས། །ཤེས་ལྡན་འདི་ཀུན་ཀུན་ནས་ངལ་བ་སྣམ། །བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ།། །།

ཚད་མའི་དབྱེ་སྒོ་གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་བཞད་པ་ལ། སྒྲ་བཞད། དབྱེ་བ་བཞད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་རྗེས་དཔག་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། རྟགས་མཐོང་ཞིང་འབྲེལ་པ་དྲན་པའི་རྗེས་སུ་བསྟབ་བྱ་དགོས་པས་ན། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དབྱེ་བ་ནི། རྣམ་པ་གཉིས་

ཏེ། རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཚད་མ་མདོར། རྗེས་དཔག་རྣམ་གཉིས་རང་དོན་ནི། །ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ལས་དོན་མཐོང་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འོ་ན། དང་པོར་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་མི་སྟོན་

པར་དབྱེ་བ་སྟར་སྟོན་པའི་ཚུལ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། རང་དོན་རྗེས་དཔག་ནི་རྗེས་དཔག་དངོས་ཡིན་ལ། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ནི་རྗེས་དཔག་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པས། རྗེས་དཔག་དངོས་བཏགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་

@134B མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རྟེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་ཞུགས་ན་རྟེས་དཔག་བཏགས་པ་བར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟེས་དཔག་དངོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྟེས་སུ་འགྲོ་བའི་རྟེས་དཔག་ནི་རང་དོན་རྟེས་དཔག་ཉིད་ཡིན་པས། དེའི་མཚན་ཉིད་ལས་ལོག་ས་རྟེས་དཔག་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་

བསྟན་མི་དགོས་སོ། །དེ་བས་ན་དབྱེ་བ་སྟར་སྨོས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། མ་ཁས་བླངས་ཏེ་ཁ་ཅིག །སྨོད་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས། ཤེས་པ་དང་དག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཤེན་ཏུ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་ཐུན་མོང་བ་གཅིག་རྟེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པས། ཞེས་

པའི་འགྲེལ་པ་སྨྲ་ཇི་བཞིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་ལ་འཁྲུལ་ཏེ། རྟེས་དཔག་གི་དབྱེ་བ་སྟོན་པའི་སྐབས་མཚན་ཉིད་མི་སྟོན་པའི་ཚུལ་མཚན། རང་དོན་རྟེས་དཔག་དང་གཞན་དོན་རྟེས་དཔག་ལ་མཚན་ཉིད་ཐུན་མོང་དུ་རྟེས་སུ་འགྲོ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་དོན་རྟེས་དཔག

ཤེས་པ་ཡིན་ལ། གཞན་དོན་རྟེས་དཔག་སྨྲ་ཡིན་པས་ཤེན་ཏུ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ཏོ། །འོན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་དང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྨྲ་གཉིས་ལ་མཚན་ཉིད་གཅིག་ཐུན་མོང་དུ་རྟེས་སུ་འགྲོ་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། རྟོག་པ་ཤེས་པ་ཡིན་ཞིང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྨྲ་སྨྲ་ཡིན་

པས་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། རྒཱས་ཁྲབ་ཁས་སོ། །འདོད་ན། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཚད་མས་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཐུན་མོང་དུ་རྟེས་འགྲོ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། གང་རུང་གཅིག་མེད་དེས་སྤྱ་ཐལ་ལོ། །ཡང་ཁ་ཅིག

།རྟེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བའི་སྐོར་མི་སྟོན་པའི་ཕྱུ་མཚན། རང་དོན་རྟེས་དཔག་ཤེས་པ་ཡིན་ཞེད། གཞན་དོན་རྟེས་དཔག་ངག་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་ལ་མཚན་ཉིད་ཐུན་མོང་བ་གཅིག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ ཟེར་ཏེ། །འོ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དབྱེ

@135A ཀྱི། །བའི་སྐར་སྟོན་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་ཚད་མ་རྟོག་མེད་ཡིན་ཅིང་། རྟེས་དཔག་ཚད་མ་རྟོག་པ་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་ལ་མཚན་ཉིད་ཐུན་མོང་བ་གཅིག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས་ལེན་ནོ། །དེ་ལྟར་རང་དོན་རྟེས་

དཔག་དང་གཞན་དོན་རྟེས་དཔག་གཉིས་ལས། དང་པོ་རང་དོན་རྟེས་དཔག་ལ་སྐྱ་བཤད་པ་ནི། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་སྐྱོ་འདོགས་སེལ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་དོན་ཅས་བྱ་ལ། རྒཱས་མཐོང་ཞིང་འབྲེལ་བ་དྲན་པའི་རྟེས་སུ་བསྐྱབ་བྱ་དཔོག་པའི་བློ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། རྩེས་དཔག་ཅེས་བྱའོ། །མཚན་ཉིད་ནི། རང་གི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་དུན་པའི་དུན་ཤེས་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་སྟོབས་ཀྱིས་རང་གི་གཞལ་བྱ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་བློ། དབྱེ་ན། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྩེས་དཔག་ཚད་མ། བྱགས་པའི་རྩེས་

དཔག་ཚད་མ། ཡིད་ཆེས་པའི་རྩེས་དཔག་ཚད་མ་དང་གསུམ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྒྱས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་དུན་པའི་དུན་ཤེས་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་སྟོབས་ཀྱིས་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལྷོག་ཏུ་གྱུར་པ་འགའ་ཞིག་ཡོངས་སུ་

གཅོད་པའི་བློ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བྱགས་པའི་རྒྱས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་དུན་པའི་དུན་ཤེས་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་སྟོབས་ཀྱིས་རང་གི་གཞལ་བྱ་འདོད་པ་ཙམ་ཀྱིས་བཞག་པ་འགའ་ཞིག་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་བློ། གསུམ་པའི་མཚན་

ཉིད། རང་གི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་ཆེས་པའི་རྒྱས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་དུན་པའི་དུན་ཤེས་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་སྟོབས་ཀྱིས་རང་གི་གཞལ་བྱ་ཤིན་ཏུ་ལྷོག་གྱུར་འགའ་ཞིག་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་བློ། ཞེས་སོ། །རྩེས་དཔག་ཚད་མ་འདི་དག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་

@135B བཞག་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་འཐད་ཧེག་གོ་སྟེང་དུ་རྟགས་ཡང་དག་འཐད་ཧེག་གིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་དོན་གཞལ་བྱ་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་སྒྲི་དངོས་སུ་ཤར་བའི་སྐོར་ནས། དེའི་རྣམ་པར་སྐྱེས་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་ལ་མི་སྣུམ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མ། དེ་ལྟ་བུ་རང་ལ་སྐོག

ཏུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་བྱིས་རྟོགས་པ་འབྲས་བུ། ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། རྗེས་དཔག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མདོར་སྡུམ་དང་མཚུངས་པར་གསུངས་པ་ནི། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་འཛོག་འཚམས་ཀྱི་སྒྲིམཚུངས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འདྲ་

བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་ནི། མདོན་རྗེས་ཀྱི་ཚད་མས་གཞལ་བྱ་འཇལ་བའི་ཚུལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འདྲ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་འདོད་ན། རང་གི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་དེ་རང་ལ་མདོན་དུ་གྱུར་པའི་སྐོ་ནས་འཇལ་བ་དང་། ལྷོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྐོ་ནས་འཇལ་བའི་ཁྱད་པར་

མེད་པར་ཐལ་ལོ། །མདོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཚད་མ་དེ་དག་གིས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་གཞལ་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་གྱི། གཞལ་བྱ་ཤུགས་རྟོགས་

རྣམས་ཀྱི་མ་ཡིན་ཏེ། ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་གཞལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། དོན་སྤྱི་འཆར་བས་མ་ཁྱབ་པོ་ཞེས་སྟང་བཞད་ཟིན་ཏོ། །འོན་ཀྱང་ཤུགས་རྟོགས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་རྣམས་ནི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་གཞལ་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་པས། དེ་

དག་ལ་ལྟོས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལོགས་སུ་མ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ལ། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་བཞད་པ་དངོས། དེའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱ་གཏན་ཚིགས་བཞད་པ། ཤུགས་ཀྱི་བསྟན་བྱ་བསྒྲུབ་བྱ་བཞད་པ། སྒྲུབ་

@136A ཞེས། །དག་གི་ལམ་སྤྲོང་བཞད་པ་དང་བཞི། །དང་པོ་ལ། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་རྣམ་གྲངས། སྒྲ་བཞད། མཚན་ཉིད་བཞག །མཚན་གཞི་ངེས་གཟུང་བ་བཞི། དང་པོ་ནི། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག །རྟགས་ཚིག་ཡང་དག། སྒྲུབ་དག་ཡང་དག་དོན་

གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །གཉིས་པ་སྒྲ་བཞད་ནི། ངག་སྒྲ་བ་པོ་རང་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་གང་ཟག་གིས་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་དོན་བྱེད་པས་གཞན་གྱི་དོན་ཞེས་སྒྲོས་ལ། རྗེས་དཔག་ཅེས་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་དང་དགོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རྗེས་དཔག་ཏུ་བཏགས་པ་

ཙམ་ཡིན་ཞིང་། འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། འབྲས་བུ་རྟེས་དཔག་གི་རྒྱུ་ཡིན་པས་རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུའི་མིང་གིས་བཏགས་པའོ། །བཏགས་པའི་དགོས་པ་ནི། ཚུལ་གསུམ་བརྟེད་པའི་ངག་ལ་རྟེས་དཔག་སྐྱེས་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་

ལ། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ནི། ངག་ཡིན་པས་བེམ་པོའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག །བཏགས་པའི་དགོས་པ། ཕྱོགས་ཆོག་སྒྲུབ་དག་གི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། གཞན་དོན་རྟེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་

ཀྱི་རྒྱུར་དུ་གསལ་བྱེད་སྣོས་པས་ཀྱང་། དོན་དེ་འགྲུབ་པས་དགོས་པ་རྒྱོས་པའི་སྐྱོན་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གསལ་བྱེད་སྣོས་པས། ཕྱོགས་དངོས་སུ་བརྟེད་པའི་སྒྲུབ་དག་ལྟ་བུ་ལྟག་པའི་སྐྱོན་ཅན་རྣམས་སྒྲུབ་དག་ཡང་དག་ཡིན་པ་གཅོད་པའི་ཕྱིར་

རོ། །འོ་ན། ཁྱེད་རང་ལ་ཡང་དགོས་པ་རྒྱོས་པའི་སྐྱོན་དེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། རྟེས་དཔག་ཅེས་པའི་མིང་བཏགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཚུལ་གསུམ་བརྟེད་པའི་ངག་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྟེས་དཔག་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པར་ཤེས་པ་ན། ཕྱོགས་ཆོག་སྒྲུབ་ངག

@136B གི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོག་ལ་རྟེན་དཔག་སྟེང་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེན། སྤྱོན་མེད་དེ། ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་པའི་ངག་ལ། རྟེས་དཔག་སྟེང་པའི་ནུས་པ་ཡོད་ཀྱང་། ངག་དེའི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ལ་རྟེས་དཔག

སྟེང་པའི་ནུས་པ་ཡོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་ཚད་པའི་རྟགས་ལ་བསྟན་བྱ་སྟན་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པས་ཚུལ་གང་རུང་རེ་ལ་བསྟན་བྱ་སྟན་པའི་ནུས་པ་ཡོད་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །འོན། ཕྱོགས་ཆོག་སྟན་དག་གི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པའི་སྟབ་བྱེད་

དུ་ཕྱོགས་སྟན་བྱེད་མ་ཡིན་པ་བཀོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན། དེའི་སྟན་བྱེད་དུ་ཕྱོགས་སྟན་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པ་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི། ཕྱོགས་སྟན་བྱེད་མ་ཡིན་པ་བཀོད་པ་མ་ཡིན་

ལ། །བཀོད་ན་སྤྱོན་འབྱུང་སྟེ། འདི་ལྟར། བྱས་པས་སྨྲ་མི་རྟག་པར་སྟན་པའི་

ཚོ་ན། དེ་སྟན་ཀྱི་རྟེས་ཁྱབ་བརྗོད་པའང་སྟན་དག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྟན་ཀྱི་རྟེས་ཁྱབ་སྟན་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་ན། དེ་སྟན་ཀྱི་རྟེས་ཁྱབ་སྟན་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་དགོས་པས། རྟེས་ཁྱབ་ལ་ཡང་ཚུལ་གསུམ་ཚད་བར་ཁས་ལེན་

དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་བརྗོད་པའི་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་དག་ཡང་དག་ཅེས་བྱ་ལ། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་པའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཚིག་ཡང་དག་ཅེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ནི། ཚད་མ་མདོར། ཅང་

གིས་མཐོང་དོན་རབ་གསལ་བྱེད། ཅེས་པའི་མོད་ཚིག་གིས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ། རང་དང་དོན་དང་གསལ་བྱེད་ཅེས་པའི་ཚིགས་སུམ་གྱིས་གོ་རིམས་བཞིན་དུ། ཟློ་སྐྱོན་དང་དོན་སྐྱོན་དང་སྒྲ་སྐྱོན་གསུམ་སེལ་བར་བྱེད་དེ། །འདི་ལྟར་སྐྱེ་འཇིག

@137A ཞེས། །སོགས་དོན་ལ་གྲུབ་ཀྱང་། གྲངས་ཅན་རང་གིས་མ་གྲུབ་ཅིང་། དེ་ལྟ་ནའང་། ཕྱི་ཟོལ་གྱི་ལུང་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྐྱེ་འཇིག་དེ་ཟློ་བའི་སེམས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུའི་རྟགས་

བརྗོད་པའི་དག་ཀྱང་སྒྲུབ་དག་ཡང་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བ་བསལ་བའི་ཕྱིར། རང་གིས་ཞེས་སྨོས་ལ། དོན་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་སྐྱེས་བུའི་འདོད་པ་དང་ལུང་ཙམ་གྱིས་བཞག་པའི་རྟགས་ཀྱང་ཡང་དག་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་སྒྲུབ་དག་ཡང་དག་ཏུ་

སྣ་བ་བསལ་བའི་ཕྱིར། དོན་ཞེས་སྣོས་ཤིང་། རང་གཞན་གྱི་རྟོག་པ་སྤང་བས་བ་དག་ཚུལ་གསུམ་དོན་ལ་བློབ་ཅིང་། བློབ་པ་ལྟར་རང་གིས་དེས་ཀྱང་། གཞན་ལ་སྟོན་པ་ན། སྒྲ་ནི་མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། བུམ་པ་བྱས་པ་

བཞིན་དུ་སྒྲ་ཡང་བྱས། དེའི་ཕྱིར་སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པ་ལྟ་བུ། ངག་ལྷག་ཚད་ཅན་དུ་སྣ་བ་བསལ་བའི་ཕྱིར། བསལ་བྱེད་ཅེས་སྣོས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན་འདི་དག་ལྷག་ཚད་ཀྱི་སྐྱོན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དམ་བཅའ་བརྗོད་པ་ནི་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ།

བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་ལ་བསྒྲུབ་བྱར་སོང་བའི་གང་ཟག་དེའི་ངོར་མ་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས། དེ་བརྗོད་ཀྱང་ཆོལ་བ་དེའི་ངོར་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་ལ་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེ་སྟོས་ཀྱང་དེ་ལ་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མ་བསྟན་པས་ཁྱབ་

པ་བརྗོད་པ་མ་ཚང་ལ། ཉིར་སྟོར་ཕྱོགས་ཆོས་བརྗོད་པ་དང་རྒྱོས་ཤིང་། མཇུག་སྡུད་དམ་བཅའ་བརྗོད་པ་དང་རྒྱོས་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན་གྱི་སྒྲུབ་པའི་ངག་ནི་སྐྱོན་དང་བཅས་པའོ། །ཚུལ་གསུམ་དོན་ལ་བློབ་ཅིང་གྲུབ་པ་ལྟར་ཚད་མས་དེས་ན།

@137B དེ་རྟགས་སུ་སྣ་བཏོ་ཇེ་ལྟར་སྐྱོན་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ཞེན། དེ་ལྟ་ནའང་། ཕྱི་ཆོལ་ལ་རྟོགས་པ་བསྒྲེད་པར་འདོད་ནས། སྨྲས་བྱེད་ཡང་དག་འགོད་པར་ཁས་ཟྭངས་བཞིན་དུ། སྨྲས་པའི་ཡན་ལག་མ་ཚང་བ་དང་། དོན་མེད་པ་བརྗོད་ན་ཆོལ་བ་ལ་སྐྱོན་དུ་

འགྱུར་ཏེ། རྣམ་དེས་ལས། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་ཚིག་གི་སྐྱོན་ཡོན་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་དོན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པས་སྨྲ་བ་པོ་ལ་སྐྱན་

ཀར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལ་རང་གིས་མཐོང་བ།

ཞེས་པས། ཆོལ་པ་རང་གིས་མཐོང་བ་དང་། ཕྱི་ཆོལ་རང་གིས་མཐོང་བ་གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་ཉན་བར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཡོད་ན། དེ་དག་

གིས་མཐོང་བཞང་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་དབང་དུ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་རྒྱན་མཁན་པོ་འདོད་ལ། འགྲེལ་པ་བྱེད་པ་གཞན་དག་ནི། རང་གིས་མཐོང་བ་ཞེས་པས་སྐྱ་ཆོལ་འབའ་ཞིག་གིས་རྟོགས་པ་འཇིན་ནོ་སྨྲས་དུ་སེམས་སོ། །དེ་ལ་རང་གིས་མཐོང་བ་ནི། རང་གི་ཚད་མས་རྟོགས་པའོ། །དོན་ནི་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་སོ། གལ་ཏེ། སྐྱ་ཆོལ་

རང་གིས་མཐོང་བའི་དོན་ནི་བསླབ་བྱ་ཡང་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་ན། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཁོ་ན་རང་གིས་མཐོང་བའི་དོན་དུ་བཞག་ཅེ་ན། སྤྱིར་ཆོལ་བ་རང་གིས་མཐོང་བའི་དོན་ཞེས་པ་སྟ་ཆོལ་གྱིས་མཐོང་བའི་བསླབ་བྱ་སྤྱབ་བྱེད་གཉིས་ཀའི་སྤྱི་སྤྲ་ཡིན་ཀྱང་། གསལ་

བྱེད་ཀྱི་ཚོགས་དང་འབྲེལ་ཞིང་། ཤེས་བྱེད་སྟོན་པའི་སྐབས་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་གོ་བར་བྱེད་ཀྱི། བསླབ་བྱ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ནི། གཞན་བསླབ་བྱ་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེད་པའི་ཐབས་ཡིན་པས། གཞན་དོན་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསལ་བྱེད་

@138A ཞེས། །ཀྱི་སྐྲས་སྟོན་པར་རིགས་ཀྱི། བསླབ་བྱ་ནི་རང་ཉིད་ཤེས་བྱེད་གཞན་གྱིས་གསལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད། ཆོལ་བ་རང་གིས་མཐོང་བའི་ཚུལ་གསུམ་སྐབས་དང་མ་ཐུན་པའི་ཆོལ་བ་གཞན་ལ་ལྟག་ཆད་དང་

བྱལ་བའི་སྐོ་ནས་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ངག་ཅེས་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་མཚན་གཞི་ངོས་གཟུང་པ་ལ། དབྱེ་བ་བཤད་པ་དང་། ཡན་ལག་གཅིག་ཁོ་ན་ཟན་གྱི་སྟྲབ་དག་ཡང་དག་ཡོད་མེད་དཔྱད་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ལ་དབྱེ་ན། ཚོས་

མཐུན་སྒྲོར་གྱི་སྐབས་དག་ཡང་དག་དང་། ཆོས་མི་མཐུན་སྒྲོར་གྱི་སྐབས་དག་ཡང་དག་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་དེ་སྐབས་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོན་ལ་ཡོད་པར་དངོས་སུ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ངག་ཡང་དག། དཔེར་ན། གང་བྱས་པ་དེ་ཐམས་

ཅད་མི་རྟག། དཔེར་ན། བུམ་པ་བཞིན་སྐྱ་ཡང་བྱས། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་དེ་སྐབས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་དངོས་སུ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་ཀྱི་དག་ཡང་དག། དཔེར་ན། གང་རྟགས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་བྱས་པ་

མིན། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན། སྐྱ་ནི་བྱས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དིང་སང་གང་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་རྩོག་གེ་བ་མཐའ་དག་འདི་སྐད་དུ། ཆོས་མཐུན་སྒྲོར་གྱི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་མཐུན་དཔེ་གཉིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་

ཆོས་མཐུན་པར་དངོས་སུ་སྟོན་པ་ཡིན་དགོས་ལ། ཆོས་མི་མཐུན་སྒྲོར་གྱི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་དང་མི་མཐུན་དཔེ་གཉིས་རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་ཆོས་མི་མཐུན་པར་དངོས་སུ་སྒྲོར་ཞིང་སྟོན་པ་ཡིན་དགོས་སོ་ཞེས་སྨྲའོ། །ཆོས་མཐུན་པའི་

@138B དོན་ཀྱང་སྣུབ་ཚུལ་ཡིན་སྣུབ་རྣམས་ལ་ནི་ཡིན་པར་འདུ་བ་དང་། ཡོད་སྣུབ་རྣམས་ལ་ནི་ཡོད་པར་འདུ་བ་ཉིད་མཐུན་པའི་དོན་དུ་འདོད་དོ། །དེ་དག་ལ་ཁོ་བོས་འདི་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཡིན་སྣུབ་ལྟར་གྱི་ཆོས་མཐུན་སྤྱོར་གྱི་སྣུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྣུབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་

ཅན་དེ། དེ་སྣུབ་ཀྱི་སྣུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་ཡིན་པར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་ངག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་དེ་སྣུབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་། མཐུན་དཔེ་གཉིས་དེ་སྣུབ་ཀྱི་བསྣུབ་ཆོས་དེ་ཡིན་པར་འདུ་བར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་ངག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས་འདོད་

ན།། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་བསྣུབ་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་སྤྱོར་གྱི་སྣུབ་དག་ཡང་དག་ཡིན་ན། བསྣུབ་བྱ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ངག་ཡིན་པས། ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསྣུབ་བྱ་

དངོས་སུ་བརྗོད་པ་སྣུབ་དག་གི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པར་སྟོན་པའི་གཞུང་ཐམས་

ཅད་དང་འགལ་ཞིང་། བསྣུབ་བྱ་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་སྣུབ་དག་གི་སྐྱོན་དུ་ཁྱེད་རང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པ་དང་ཡང་དངོས་སུ་འགལ་ལོ། །དེས་ན་རིགས་སྤྲོར། དེ་ལ་ཆོས་མཐུན་པ་ནི་

གང་ལ་གཏན་ཚིགས་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་སྟེ།

གང་བྱས་པ་དེ་ནི་མི་རྟག་པར་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན། ཞེས་པའོ། །ཚོས་མི་མཐུན་པ་ཡང་གང་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བ་མེད་པ་ལ། རྟག་མེད་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་སྟེ། གང་རྟག་པ་དེ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན། ཞེས་པའོ།།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྟག་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་མཐུན་དཔེ་དང་སྟོར་ཞིང་དངོས་སུ་སྟོན་པ་དང་། རྟག་དེ་བསྟན་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་མི་མཐུན་དཔེ་དང་སྟོར་ཞིང་དངོས་སུ་སྟོན་པ་ཉིད་ཆོས་མཐུན་སྟོར་དང་མི་མཐུན་

@139A ཞེས། །སྟོར་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཀྱི། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ཆོས་ཅན་དང་མཐུན་དཔེ་རྟག་དང་བསྟན་བྱའི་ཆོས་སུ་ཆོས་མི་ཚུངས་པར་དངོས་སུ་སྟོར་བ་དང་། ཆོས་ཅན་དང་མི་མཐུན་དཔེ་རྟག་དང་བསྟན་བྱའི་ཆོས་སུ་ཆོས་མི་མཚུངས་པར་དངོས་སུ་

སྟོར་བ་ཉིད། ཆོས་མཐུན་སྟོར་དང་། མི་མཐུན་སྟོར་ཀྱི་དོན་དུ་བྱས་ན། སྐྱབ་དག་ཡང་དག་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད། བསྟན་བྱ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ངག་ཀུ་སྐྱ་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཆོས་མཐུན་སྟོར་ཀྱི་སྐྱབ་དག་གིས་ནི། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་ལྡབ་དངོས་སུ་བརྗོད་

ཅིང་། ལྷོག་ཁྱབ་ཤུགས་ལ་བརྟོད་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་མི་མཐུན་སྤྱོར་གྱི་སྐབ་དག་གིས་ནི། དེ་སྐབ་ཀྱི་ལྷོག་ཁྱབ་དངོས་སུ་བརྟོད་ཅིང་རྗེས་ཁྱབ་ཤུགས་ལ་བརྟོད་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་ཀས་ཀྱང་དེ་སྐབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་དངོས་སུ་བརྟོད་པར་ནི་ཁྱད་པར་མེད་དོ། འོ་ན། ཆོས་

བ་གང་ལ་སྐབ་དག་བསྟན་དགོས་པ་དེ་ལ་ཆོས་མཐུན་སྤྱོར་དང་མི་མཐུན་སྤྱོར་གཉིས་ཀ་སྟོན་ནམ། གང་རུང་བ་གཅིག་སྟོན་ཅེ་ན། གང་རུང་བ་གཅིག་བསྟན་པས་ཆོག་གི། གཉིས་ཀ་སྟོན་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཆོས་བ་རྣོག་ལྡན་མི་སྲིད་དེ། འདི་ལྟར་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་བློ་

ཁ་ཕྱོགས་པའི་ཆོས་བ་རྣོག་ལྡན། དེ་སྐབ་ཀྱི་སྐབ་དག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཡིན་ན། རྟགས་དེ་སྐབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་ན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་དོན་གྱིས་གོ་ཞིང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་ན་མཐུན་

ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་དོན་གྱིས་གོ་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འབྲེལ་ཞེས་ན། །གཉིས་ཚས་གང་ཡང་རུང་སྣུས་པས། །དོན་གྱིས་གོ་བས་ཅིག་ཤོས་ལ། །དྲན་པ་ཡང་དག་སྒྲ་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དག་ཆོལ་བ་དབང་རྟོན་

@139B གྲི་དེར་སྐྱབ་དག་གང་རུང་གཅིག་གིས་རྟེན་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གང་རུང་གཅིག་དངོས་སུ་བསྟན་པས་ཅིག་ཤོས་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། སྐྱབ་དག་གཉིས་ཀ་བསྟན་མི་དགོས་ལ། དབང་རྟུལ་གྱིས་དེ་ལྟར་ཤུགས་ལ་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། སྐྱབ་དག་གཉིས་ཀ་བསྟན་དགོས་སོ་ཞེས་

སྨྲ་བ་རྣམས་ནི། རང་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ལ་ཡན་ལག་གཉིས་ལས་མང་བ་མི་སྲིད་པར་ཁས་བླངས་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྟེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་བརྟེན་པའི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་སྲིད་པར་ཐལ། རྟེས་སུ་འགྲོ་

ལྟོག་གཉིས་ཀ་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་དགོས་པའི་ཆོས་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ཡན་ལག་གསུམ་ལྡན་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དངོས་སུ་འབྱད་དོ། །ཅི་སྟེ་སྐྱབ་དག་ཡན་ལག་གསུམ་ལྡན་ཡོད་པའི་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། རྟེས་

ཁྱབ་དངོས་སུ་བརྟོད་པ་དང་ལྟོག་ཁྱབ་དངོས་སུ་བརྟོད་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་། ཁྱབ་པ་བརྟོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱབ་དག་གི་ཡན་ལག་གཅིག་ཏུ་བཀང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེ་བརྟོད་པ་ཁྱབ་པ་བརྟོད་པ་ལས་ཡན་ལག་ལོག་པར་མི་འཇིག་པ་བཞིན་ཞེ་ན། འོ་ན་རྟེས་

ཁྱབ་དང་ལྡོག་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཁྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཚུལ་གཅིག་ཏུ་བགྲང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་བརྗོད་པ་ཁྱབ་པ་བརྗོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲུབ་དག་གི་ཡན་ལག་གཅིག་ཏུ་བགྲང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཀྱི་དཔེ་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་

ལས་ཚུལ་ལོགས་པར་མི་འཇོག་པ་བཞིན་ཞེས་བརྗོད་ན། ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་ཀྱང་བརྒྱག་པར་དཀའོ། །གཞན་ཡང་། སྒྲུབ་དག་བསྟན་དགོས་ཀྱི་ཆོལ་བ་དབང་ཏུལ་གྱིས་རྟགས་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་དོན་གྱིས་རྟགས་མི་མཐུན་

@140A ཞེས། །ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་གོ་མི་ནུས་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོལ་བ་དེས། སྒྲ་ནི་བྱས་པ་ཡིན་ལ། །ཁང་བྱས་པ་ཡིན་པ་འདི་འདྲ་ཀུན་མི་རྟག་ཅེས་བརྗོད་པས་ཀྱང་། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཞེས་པ་དོན་གྱིས་མི་གོ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ཤུགས་ལ་

ངེས་དཀའ་སྐྱ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། སྒྲ་ནི་བྱས་ཡིན་འདི་འདྲ་ཀུན། །མི་རྟག་ཅེས་ནི་བརྗོད་བས་ཀྱང་། །དོན་གྱིས་དེས་ནི་འཇིག་ཚྭོར་འགྱུར། ཞེས་པ་འདི་ནི་ཆོལ་བ་དབང་རྟོན་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཆོལ་བ་དབང་རྟུལ་ལ་སྐྱབ་དག་འགོད་པའི་ཚེ།

རྒགས་ཀྱི་རྣས་ཡུལ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསླབ་བྱ་དངོས་སུ་བསྟན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྒགས་ཡང་དག་འགོད་དགོས་ཀྱི་ རྟོལ་བ་དབང་རྟུལ་གྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་ཀྱང་སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་མི་རྣུས་

པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་དག་བསྟན་དགོས་ཀྱི་རྟོལ་བ་དབང་རྟུལ་གྱིས་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་ཀྱང་། རྟག་པ་ལ་མེད་པར་ངེས་མི་རྣུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལན་མེད་ དོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གཅིག་ཁོ་ན་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་དག་ཡང་དག་ཡོད་མེད་དཔྱད་

པ་ལ། དགག་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་འབྲེལ་ཤེས་ཟིན་མ་བརྗེད་ཕྱོགས་ཆོས་མི་ཤེས་ཤེས་ རུང་དུ་ཡོད་པའི་རྟོལ་བའི་ངོར། སྒྲ་བྱས་ཞེས་བརྗོད་པའི་ངག་ལྟ་བུ་

ནི། སྒྲུབ་དག་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་བརྗོད་པའི་ངག་གང་ཞེག། དེ་ཙམ་གྱིས་རྟོལ་པའི་རྒྱུད་ལ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེད་རྣས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། མཁས་པ་ རྣམས་ལ་ནི། གཏན་ཚིགས་འབའ་ཞིག་བརྗོད་པར་ཟད་ཅེས་གསུངས་

@140B པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན། ཡན་ལག་གཅིག་ཁོ་ན་ཅན་གྱི་སྣང་དག་ཡང་དག་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། །གཞན་དག་ན་རེ། དེ་ནི་མི་འཐད་དོ། །དཔྱ་བྱའི་དག་ནི་སྣང་དག་གི་ཡན་ལག་མ་ཚང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱབ་པ་བརྗོད་པ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན།

གསུམ་ལས་ཚུལ་གང་རུང་བ་ཉིད། །མ་བསྟན་མ་ཚང་ཡིན་པར་བརྗོད། ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་དག་ནི་སྣང་དག་སྐྱོན་ཅན་དེ་ཡིན་ལ། བྱས་པས་མི་ཤུག་པར་སྣང་བའི་ཚུལ་གསུམ་མི་ཤེས་ཤེས་རུང་དུ་ཡོད་པའི་ཚེ་ལ་བའི་ངོར་བྱས་

པས་སྐྱེ་མི་ཤུག་པར་སྣང་བའི་ཚུལ་གསུམ་དངོས་ཀྱགས་ལ་སྣ་ཚད་མེད་པར་བརྗོད་པའི་ངག་ཡན་ལག་གཉིས་སྤྲན་ནི། ཚེ་ལ་བ་དེའི་ངོར་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ཡན་ལག་གཅིག་ཁོ་ན་ཅན་གྱི་སྣང་དག་ཡང་དག་ཡོད་ན།

ཚུལ་གཅིག་ཁོ་ན་ཅན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་ཟེར་ཏེ། །ཁོ་བོས་ནི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ཡང་སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཚུར་བརྟེན་ནས་དེ་ཉིད་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྡན་མི་ལྡན་རྩོད་པ་ལྟར། ངལ་བ་འབྲས་བུ་མེད་པའི་རྩོད་པར་རྟོགས་ཏེ། གཉིས་ཀས་ཀྱང་

སྒྲུབ་དགା་ཡང་དགা་པ་ཕྱོགས་ཙམ་ཡང་མ་མཐོང་བར། སྐྱིང་པོ་མེད་པའི་རྩོད་པ་ལྟུར་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར། ཕྱོགས་དང་པོ། །སྒྲུབ་པར་མི་ཤེས་ཤེས་རྟུང་དུ་ཡོད་པའི་ཆོལ་བའི་ངོར་སྒྲུབ་ཞེས་བརྗོད་པའི་དགা་སྒྲུབ་དགা་ཡང་དགা་ཡིན་པར་

འདོད་པ་དེ་ལ་ཁོ་བོས་གཞོད་བྱེད་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲུབ་པར་མི་ཤེས་ཤེས་རྟུང་དུ་ཡོད་པའི་ཆོལ་བའི་དོན། དམ་བཅའ་བརྗོད་པའི་ཚིགས་སྒྲུབ་དགা་ཡང་དགা་ཀུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པར་ཐལ། ཆོལ་བ་དེའི་ངོར་སྒྲུབ་ཞེས་བརྗོད་པའི་

@141A ཞེས། །ངགা ཾ སྒྲུབ་ངགা་ཡང་དགা་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཆོལ་བ་དེའི་ངོར་དེ་ལྟ་བུ་དེ་དམ་བཅའ་བརྗོད་པའི་ཚིགা་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ངོར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པ་དེ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲུབ་པར་མི་ཤེས་པའི་

ཆོལ་བའི་ངོར་སྒྲུབ་ཞེས་བརྗོད་བའི་དགা་སྒྲུབ་ངགা་ཡང་དགা་ཡིན་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོལ་བའི་ངོར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པ་དེ་སྒྲུབ་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དགা་ཀུ་ཐལ་ཞིང་། སྒྲུ་མི་རྟགা་པར་མི་ཤེས་པའི་ཆོལ་བའི་ངོར་སྒྲུ་མི་རྟགা་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡང་། སྒྲུབ་

ངག་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་ལོ། །དེ་བས་ན་ཕྱོགས་འདི་ཁས་ལེན་པས་ནི། ཕྱོགས་ཆོག་ཡིན་ན་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་དགོས་པས། འདི་དེ་མི་ཤེས་ཀྱིས་བསླངས་ཡིན། ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་ཐར་བར་ཟད་དོ། །གཞན་ཡང་། སྒྲ་བྱས་པར་

མི་ཤེས་པའི་ཚོལ་བའི་ངོར། སྒྲ་བྱས་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་བརྗོད་པའི་དག་ཡིན་པར་ཐམས་ཅད་འདོད་པ་དེ་ཡང་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟ་བུ་ཚོལ་བ་དེའི་ངོར་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་

ཀྱི་ཚུལ་བརྗོད་པའི་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་བུ་དེ་ཚོལ་བ་དེའི་ངོར་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གང་ཡང་བརྗོད་པའི་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཆོས་བརྗོད་པའི་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་བྱས་པར་མ་ཤེས་པའི་ཚོལ་ བའི་

ངོར། བྱས་པ་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚོལ་བ་དེའི་ངོར་བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་ན། ཚོལ་བ་དེས་བྱས་པ་སྐྱའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་དགོས་

@141B པ་གང་ཞེག། ཆོ་ལ་པ་དེ་སྒྲ་བྱས་པར་མ་ཤེས་པའི་ཆོ་ལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལན་མེད་དོ། །དེས་ན། ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རང་གི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་རིས་པ། ཞེས་སྨོ་བ་དང་། སྒྲ་བྱས་པར་

མ་ཤེས་པའི་ཆོ་ལ་བའི་ངོར། སྒྲ་བྱས་ཞེས་བརྗོད་པ་བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་བརྗོད་པའི་ངག་ཏུ་སྨོ་བ་དག་ནི། འགལ་བའི་ཕུང་པོ་ཡིན་པས། དག་དེ་ཕྱོགས་ཆོས་བརྗོད་པའི་ངག་ཏུ་ཁ་མཐུན་བྱས་པས། ངག་དེ་སྒྲུབ་ངག

ཡང་དག་ཡིན་མིན་རྩོད་པ་ནི། ཀྱེ་མ་ངོ་མཚར་ཆེ་བའི་ཆོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲ་བྱས་པར་མ་ཤེས་པའི་ཆོ་ལ་བའི་ངོར། སྒྲ་བྱས་ཞེས་བརྗོད་པའི་ངག་སྒྲུབ་ངག་སྒྲོན་ཅན་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པར་མ་ཤེས་པའི་ཆོ་ལ་བའི་ངོར། སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་

བརྗོད་པའང་སྒྲུབ་ངག་སྒྲོན་ཅན་དུ་ཐལ་ལོ། །དེ་འདོད་ན། ཕྱོགས་ཆོག་ཡིན་ན་ངག་སྒྲོན་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཕྱོགས་ཆོག་ཡིན་ན་སྒྲུབ་ངག་སྒྲོན་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདོད་ན། དམ་བཅའ་ཡང་དག་མི་སྲིད་པར་ཐལ་

ལོ། །དེ་བས་ན། སྒྲ་བྱས་པར་མི་ཤེས་ཤེས་རྟང་དུ་ཡོད་པའི་ཆོལ་བའི་ངོར་བྱས་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། དམ་བཅའ་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱི་ཆོག་ཡིན་གྱི། སྒྲུབ་དགེ་ཡང་དགེ་དང་ལྡན་སྟང་གང་གི་འདོད་དོན་མེད་དོ། །ཕྱོགས་གཞན་དགེ་གི་འདོད་པ་ལྟར།

བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་མི་ཤེས་ཤེས་རྟང་དུ་ཡོད་པའི་ཆོལ་བའི་ངོར། བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་ཁྱབ་པ་ལྟག་ཆད་དང་བལ་བའི་སྐོར་ནས་བརྗོད་པའི་དགེ་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་ཡང་། ཆོལ་བ་དེའི་

@142A ཞེས། །ངོར་སྒྲུབ་དགེ་ཡང་དགེ་ཀུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མི་ཤེས་པའི་ཆོལ་བའི་ངོར། སྒྲ་བྱས་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་

དང་། རྟག་པ་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་བརྗོད་པའི་དགེ་ཐམས་ཅད་དམ་བཅའ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་མི་ཤེས་ཤེས་རྟང་དུ་ཡོད་པའི་ཆོལ་བའི་ངོར་བྱས་པ་དེ་

སྒྲ་མི་རྟག་སྟྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། ཆོལ་པ་དེའི་ངོར་དེ་སྟྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཁྱབ་བརྗོད་པའི་ངག་དེ་རྟགས་ཆོག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོལ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྟྲུབ་པའི་ཕྱོགས་

ཁྱབ་ངེས་པར་ཐལ། ཁྱེད་ཀྱི་ངོར་བྱས་པ་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྟྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟློར་དུ་ངེས་པར་སྟོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཆོལ་ཕྱི་ཆོལ་གཉིས་ཀས་

ངེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པར། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ནི་ཆོལ་བ་དང་ཕྱིར་ཆོལ་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པར་གཟུང་ངོ་ །དེ་བཞིན་དུ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་

སོགས་ཀྱིས་བཤད་པས། ཚུལ་གསུམ་མ་ངེས་པའི་ཆོལ་བ་དེའི་ངོར་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་མི་སྲིད་པས། དེ་སྟྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་མི་ཤེས་པའི་ཆོལ་བའི་ངོར་དེ་སྟྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཁྱབ་བརྗོད་པའི་དག་སྟྲུབ་དག་ཡང་དག

@142B ཡིན་པ་མི་སྲིད་དོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། །སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པའི་དུས། བཀོད་པའི་ཚུལ་རྣམས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་བསྒྲུབ་པ་ལྟ་བུའི་སྦྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་ལ་མཆོད་

ནས་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་དགོས་ཀྱི་རྟོག་བ། སྒྲ་རྟག་འཇིན་ཀྱི་སྦྱོར་འདོགས་ཤས་ཆུང་ཞིང་། ཐ་ཆོམ་ཤས་ཆེ་བར་གྱུར་པ་དང་། གཙོ་ཆེར་སྦྱོར་འདོགས་ཤས་ཆེ་བར་གྱུར་པའི་རིགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྔར་སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་གང་ལ་ཡང་ཟློ་

ཁ་མ་ཕྱོགས་པཉམ། སྔར་ནས་བློ་ཁ་ཕྱོགས་ཀྱང་། རྟག་མི་རྟག་གང་གི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་སྒྲུབ་བྱེད་སོགས་མ་མཐོང་བས། ད་ལྟ་སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་གང་ཡིན་སྐམ་དུ་ཐ་ཆོམ་ཅ་ནས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པར་འདོད་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་བུའི་རྟོལ་པ་ལ་ཡང་རྟག་མི་རྟག་ལ་གཉིས་ཡིན་

ཀྱི་ཕྱང་གསུམ་སྲིད་པར་དོགས་པ་དང་། མི་དོགས་པ་གཉིས་ལས། དོགས་པ་ལ་དང་པོར་སྒྲ་རྟག་པའི་གནོད་བྱེད་བསྟན་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་འགོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཅིང་། རྟག་མི་རྟག་ལ་གཉིས་ཡིན་སྲིད་བར་མི་དོགས་པ་ལ་ནི། སྒྲ་རྟག་མི་

རྟག་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པར་འདོད་ནས་འདི་བ་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ངག་བསྟན་པས་ཆོག་གི། སྒྲ་རྟག་པའི་གཞོད་བྱེད་བསྟན་མི་དགོས་སོ། །སྒྲོ་འདོགས་ཤས་ཆེ་བར་གྱུར་པའི་ཚོལ་བ་ལ་ནི། སྒྲ་རྟག་པར་བདེན་ཞེན་གྱིས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའམ། ཞལ་ཆེར་

སྒྲ་རྟག་ལས་ཆ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་ཚོལ་བ་སྟེ། འདི་ལ་ཡང་རྟག་མི་རྟག་ཕྱོགས་གསུམ་ཁེགས་པའི་དངོས་འགལ་དུ་དེས་པ་དང་མ་དེས་པ་གཉིས་ལས། དེས་པ་ལ་སྒྲ་རྟག་པའི་གཞོད་བྱེད་དང་། མི་རྟག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་བསྟན་པས་ཆོག་གི། གཉིས་

@143A ཞེས། །ཀ་བསྟན་མི་དགོས་ཏེ། ཚོལ་པ་དེས་སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་མི་རྟག་པར་དེས་ནུས་ལ། མི་རྟག་པར་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་དེས་ནུས་པའི་ཕྱིར། རྟག་མི་རྟག་ཕྱོང་གསུམ་ཁེགས་པའི་དངོས་འགལ་དུ་མ་དེས་

པ་ལ་ནི། དང་པོར་སྒྲ་རྟག་པ་ལ། སྒྲ་དུས་རྟག་ཏུ་ཐོས་པའམ། ཡང་ན་ལན་གཅིག་ཀྱང་མི་ཐོས་པར་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པའི་གཞོད་བྱེད་བསྟན་ནས། ཕྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ངག་དགོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །སྐྱབ་ངག་འགོད་པའི་ཚུལ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པའི་སྐྱབ

བྱེད་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཆོལ་བའི་ངོར། སྒྲ་མི་རྟག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་པར་ཁས་ཟློངས་པའི་ཆོལ་བ་ཡང་དག་གིས། གང་བྱས་པ་དེ་ནི་མི་རྟག། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའམ། གང་རྟག་པ་དེ་ནི་མ་བྱས། དཔེར་ན། ནམ་མཁའ་

བཞིན། སྒྲ་ནི་བྱས་པའོ། །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འགོད་པར་བྱེད་ལ། དེའི་ཚེ་སྒྲུབ་ངག་འགོད་དགོས་ཀྱི་ཆོལ་བ་དེས་བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་མ་ངེས་པས། དེའི་ངོར་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ལ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི། སོང་བ་མ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ངག

དེ་ཡང་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཏུ་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི། སོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །བཀོད་པའི་རྗེས་ཐོགས་སུ། དང་པོར་ཕྱོགས་ཆུབ་གཉིས་རིམ་གྱིས་སོ་སོར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ལ། ཕྱོགས་ཆུབ་བསྒྲུབས་ནས་སོ་སོར་ཞེས་པ་ན། ཆོལ་བ་དབང་རྟེན་ལ་ནི། སྒྲུབ་ངག་སྐྱར་མ་འགོད་མི་དགོས་

པར་སྟར་བཀོད་པ་དེ་དྲན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོར་ཞེས་པ་དེ་དག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་དྲན་པར་རྟུས་ཤེང་། དེའི་ཚེ་སྟར་བཀོད་པའི་སྒྲུབ་ངག་དེ་ཉིད་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བ་དང་། བྱས་བརྟགས་སུ་བཀོད་པ་དེ་ཡང་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་དུས་ཡིན་ནོ། །ཆོལ་

@143B བ་དབང་རྟུལ་ལ་ནི། ཚུལ་གསུམ་སོ་སོར་བསྟན་ནས་ཤེས་པར་བྱས་པ་འོག་ཏུ། ཚུལ་གསུམ་གཅིག་ཅར་དྲན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྨར་སྨྲས་བ་ཡི་རྒྱུ་མཚན་མ་འགོད་དགོས་ལ། སྔར་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོར་ཤེས་ཟིན་མ་བརྗེད་པ་དེ་ཉིད་སྨྲས་དག་གིས་ཚུལ་གསུམ་དུས་གཅིག་ཏུ་བརྗོད།

པ་ལ་བརྟན་ནས། ཚུལ་གསུམ་དུས་གཅིག་ཏུ་དྲན་པར་ནུས་པས། ཕྱིས་བགོད་པའི་སྨྲས་ངག་ནི། བགོད་ཙམ་ནས་སྨྲས་ངག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན། སྨྲས་ངག་གི་བྱེད་ལས་ནི། ཚུལ་གསུམ་ཤེས་ཟིན་དྲན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། མ་ཤེས་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་

པས། ནང་གི་ཡན་ལག་ནུས་པ་ནི། །ཚུལ་གསུམ་དག་ལ་ཡང་དག་གནས། །དེ་ལ་དྲན་པ་སྐྱེད་པ་ནི། །དེ་ཉིད་ཆོག་ལ་ཡང་དག་གནས། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར། སྨྲས་ངག་གིས་ཚུལ་གསུམ་མ་ཤེས་པ་ཤེས་པར་བྱེད་ནུས་ན། ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་པའི་

ངག་ཙམ་ལས་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པའི་བློ་སྐྱེ་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། བསྟན་བྱ་བརྗོད་པའི་ཆོག་ཙམ་ལས་བསྟན་བྱ་ངེས་པའི་བློ་སྐྱེ་བར་མཚུངས་པས། རྗེས་དཔག་འཇུག་པ་དོན་མེད་པ་ཉིད་ད་འདོད་པར་གྱིས་ཤིག། དེས་ན་ཚུལ་གསུམ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་ཀྱ མས་ཚུལ་

གསུམ་དེས་པར་བྱེད་ཅིང་། ཚུལ་གསུམ་དེས་ཟིན་མ་བརྟེད་པ་དེ་དག་དྲན་པར་སྣང་བ་གཞི་བྱེད་ལ། ཚུལ་གསུམ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་ལས་བསྟུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚུལ་གཅིག་ཁོ་ན་བརྗོད་པར་བྱེད་པའི་སྣང་བ་གཞི་ཡང་དག

ནི་མི་སྲིད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་ལས་ཚུལ་གཅིག་ཁོ་ན་དྲན་པ་སྐྱེད་པར་ནུས་ཀྱི། ཚུལ་གསུམ་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་དྲན་པར་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཁས་པ་རྣམས་ལ་ནི། གཏན་ཚིགས་འབའ་ཞིག་བརྗོད་པར་ཟད། ཅེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན།

@144A ཞེས། །དཔེ་ལ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་དང་། ཞེས་པ་ནས། གཏན་ཚིགས་འབའ་ཞིག་བརྗོད་པར་ཟད་། ཅེས་པའི་བར་གྱིས། །ཁྱབ་འབྲེལ་མི་ཤེས་པ་ལ་རྟགས་ཚེས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དཔེའི་སྟོང་དུ་སྟོན་ལ་

ཁྱབ་འབྲེལ་ཤེས་པའི་མཁས་པ་ཕྱོགས་ཚེས་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་ནི། གཏན་ཚིགས་འབའ་ཞིག་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་བརྗོད་པའམ་ཆད་མ་སྟོན་དགོས་པར་ཟད་ཀྱི། ཁྱབ་འབྲེལ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྟོན་མི་དགོས་ཞེས་པའོ། །ངེས་ན། དཔེ་ལ་དེའི་ངོ་བོ་དང་།

ཞེས་སོགས་ཀྱིས། ཚུལ་གསུམ་ཞེས་པ་ཞེས་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་སྟོན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འབྱེལ་ཞེས་ན། ཞེས་པ་ནས། བྱན་པ་ཡང་དག་སྒྲུབ་པར་འགྱུར། ཞེས་པའི་བར་གྱིས། ཁྱབ་འབྱེལ་ཞེས་ཟིན་བྱས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་

དུ་སྒྲུབ་དག་འགོད་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཞུང་འདི་དག་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་བཤད་པ་སྟོན་ཚད་གངས་རིའི་ཁྲོད་དུ་ཁོ་བོ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ལ། འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་ནི་གཞུང་སྣ་མ་ཚུལ་གསུམ་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་འཆད་པར། འགྲེལ་

པ་མཁན་པོ་ཕལ་ཆེ་བ་མཐུན་ཅིང་། རང་འགྲེལ་།ཤཱཀྱ་བློ། བྱམ་ཟེ་ཆེན་པོའི་འགྲེལ་བཤད་སོགས་ན་ཆེས་གསལ་བར་ཡོད་པས། བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་བལྟས་པས་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། འདིར་ནི་ཡི་གེ་མངས་པར་འགྱུར་བས་འགྲེལ་ཚོགས་རྒྱ་ཆེར་

འབྲིབ་ལ་ངལ་བ་མ་བྱས་སོ། །ཕྱོགས་ཆོགས་འབའ་ཞིག་བརྗོད་པར་ཟད། ཅེས་པ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ལ་སྦྱར་ནས་བཤད་པ་ནི། མ་བརྟགས་པའམ་བརྟགས་ཀྱང་མགོ་རྩོངས་པའི་བབ་ཅོལ་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །སྒྲུབ་དག་གི་ཚུལ་

@144B ལ་བཞད་པར་བྷ་ན་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། མདོར་བསྡུ་བར་འདོད་ནས་མ་སྟོས་སོ། །ཐུབ་པའི་ཉི་མ་ལས་གཞན་པ། །འཇིག་རྟེན་ཉི་མ་མཐའ་དག་ནི། ཡུ་དུམ་ར་རྒྱས་པའི་ཚལ། །ཤང་འཐུང་མཆོག་ལ་སྐུན་པ་སྟེ། །གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་ཆུ་སྐྱེས་ལ། བདག་བློ་ཐུབ་པའི་ཉི་མ་བཞིན། ཞེས་བྱ་བ་ནི་

བར་སྐབས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་བཅད་པའོ།། །།གཉིས་པ་གཞན་དོན་རྣེས་དཔག་གི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱ་གཏན་ཚིགས་ཟཁད་པ་ལ། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཟཁད་པ་དང་། བརྗོག་ཕྱོགས་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་ཟཁད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་གཞག་པ། རྣམ་

གཞག་དཔྱད་པ། དབྱེ་བ་ཟཁད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། དགག་གཞག་གཉིས་ལས། གཞན་ལྷགས་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ལ་ངེས་བསམ་ཁྱབ་སྟེ། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ལ་ཕྱོགས་ཁྱབ་བྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ལ། ཚུལ་

གསུམ་ངེས་པ་ལ་ཕྱོགས་ཁྱབ་ཕྱི་རྟོལ་གྱིས་ཚད་མས་ངས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨོའོ། །ཚུལ་འདི་ནི་ཁྱེད་རང་གིས་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རང་གི་

ཞེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་དེས་པའི་གཏན་ཚིགས། ཞེས་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་ན་དེས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་ན་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཞེས་འདོད་ཆོས་ཅན་

ཀྱི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་དེས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་ཁས་སོ། །དེས་ན། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལའང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས། ཚུལ་གསུམ་སོ་སོར་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟློག་དུ་དེས་པ་སྨོས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་

@145A ཞེ། །གྲི། རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟློག་དུ་དེས་པ་སྨོས་པར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ལ། སྒྲ་བདུན་གྱི་གཞུང་གི་ཚ་དུ་མ་ལས་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟློག་དུ་དེས་པ་དངོས་སུ་སྨོས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་གསུམ་

ཚང་ན་ཕྱོགས་ཁྱབ་དེས་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ལ་དེས་པས་མ་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ནི། ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ལ་མ་བརྟགས་པར་ཟད་དོ། །དེས་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་བློས་དེས་དགོས་ན། གྲུབ་ནའང་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཚད་མས་གྲུབ་

དགོས་པར་མཚུངས་པས། རྒྱུ་མཚན་ཀྱང་འབྲེལ་པ་ཁོ་ནའོ། །རང་ལུགས་ནི། རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའོ། །གཉིས་པ་རྣམ་གཞག་དཔྱད་པ་ལ། ཚུལ་གསུམ་སོ་སོ་ངོས་བཟུང་ཞིང་འགལ་མི་འགལ་དཔྱད་པ་དང་།

ལྟོས་གཞི་གསུམ་ངོས་བཟུང་ཞིང་ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་མེད་དཔྱད་པ་དང་། ཏོལ་བ་གང་གི་ངོར་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་མིན་དཔྱད་པ་དང་། རྟགས་ཡང་དག་གི་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་ངོས་གཟུང་བ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ།

དགག་གཞག་གཉིས་ལས། གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཕྱོགས་ཆོས་ནི་རྟགས་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་འགོང་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པར་ངེས་པ་ཡིན་ལ། འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་དོན་ཡིན་འགོད་རྣམས་ལ་ནི། ཆོས་ཅན་

དེ་རྟགས་དེ་ཡིན་པ་དང་། ཡོད་འགོད་རྣམས་ལ་རྟགས་དེ་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་ཡོད་པ་ལ་འདོད་དོ། །རྗེས་ཁྱབ་ནི་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱབ་པ་གང་ཞེག། དེས་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་ཡིན་པ་དང་། ལྟོག་ཁྱབ་ནི། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཆོས་ལོག་པ་རྟགས་

@145B འོག་གིས་ཁྱབ་པའི་རྒྱས་ཀྱི་ཚུལ། དེས་ན་རྟེས་སུ་འབྲོ་ལྗོག་གི་ཁྱབ་པ་ནི་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱབ་ལ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་ཚེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟེས་སུ་འབྲོ་ལྗོག་འགལ་

བར་ཐལ། བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་དང་རྟག་པ་ལ་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ། རྟག་པ་ལ་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ན་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ཏེ། །ཁ་

ཅིག་ན་ར། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟེས་སུ་འབྲོ་ལྗོག་གཉིས་མི་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁབ་བ་དང་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་བ་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་ན། དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་རྟེས་སུ་འབྲོ་ལྗོག་གི་

ཁྱབ་པ་མ་ཡིན་ན། གང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། སྐྱ་ཡང་བྱས་ཞེས་པ་དང་། གང་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན། སྐྱ་ནི་བྱས་ཞེས་པ་དེ་དག་

དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་སྤྱོར་དང་མི་མཐུན་སྤྱོར་གྱི་སྐྱབ་ངག་མ་ཡིན་

པར་ཐལ་འོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། ཚུལ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་སྔར་ལྟར་སྣོས། ।ཁ་ཅིག། ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྔར་དང་འདྲ་བ་ལ། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གི་མཚན་ཉིད། རྟགས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་འབྲེལ་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་

ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་དང་། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པ། ཞེས་སྣོས་ནས། བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་དང་། རྟག་པ་ལ་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་

གཉིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རི་

@146A ཞེས། །པ་བཞིན། མི་རྟག་པ་དང་རྟག་པ་ཡིན་པས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་འགལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། ཁ་ཅིག །རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གི་མཚན་ཉིད་ཕྱི་མ་ལྟར་སྣོས་ནས། བྱས་

ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་དང་། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་

དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་མི་འགལ་བར་འདོད་ལ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་། བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་མི་རྟག་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྟག་པ་ལ་འདོད་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་

དོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། འདི་ལྟར་ཕྱོགས་དང་པོ་གཉིས་ལ་སྐྱོན་འདི་ཡོད་

དེ། རྒག་པ་ལ་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བྱས་པའི་རྒས་ཀྱིས་སྣ་མི་རྒ་པར་སྣང་བའི་རྒས་ཀྱི་ཚུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྣང་ཀྱི་སྣང་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཁྱོད་སྣ་མི་རྒ་པར་སྣང་བའི་སྣང་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ན་ཁྱོད་

རྒག་པ་ཡིན་པ་འབྱུད། རྒ་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་ལའང་དེས་རིགས་བསྟེ་བར་བྱ་ཞིང་། བྱས་ན་མི་རྒ་པས་ཁྱབ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བྱས་པས་སྣ་མི་རྒ་པར་སྣང་བའི་རྟེས་ཁྱབ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྣང་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་

པོར་མེད་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་ན་ཁྱོད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྒས་དངོས་སོ། །ཕྱོགས་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་ནི། དངོས་འགལ་འབའ་ཞིག་ཁས་ལེན་དགོས་པ་འབྱུང་སྟེ། འདི་ལྟར། རྒག་པ་ལ་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བྱས་པའི་རྒས་ཀྱིས་

སྣ་མི་རྒག་པར་སྣང་བའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྣང་ཀྱི་སྟོག་ཁྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཁྱབ་པ་མཚན་ཉིད་ལ་འབྱུད། རྒས་དངོས། འདོད་ན། རྒག་པ་ཡིན་པ་འབྱུད། ཕྱང་འཚམས་དངོས་ལ་འབྱུད། རྒག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་

@146B ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་སྣུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྣུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་ཁས་བླངས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་སྣུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཕོར་གསུམ་དངོས་སོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་

ཐུན་མོང་གི་འདོད་པ། སྒྲོར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་རྟགས་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་རྗེས་ཁྱབ་དང་ཆོས་ལོག་ལ་རྟགས་ལོག་གིས་ཁྱབ་པ་ལྡོག་ཁྱབ་ཏུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན། སྒྲོར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་རྟགས་ལ་ཆོས་ཀྱིས་ཁྱབ་ན། ཆོས་ལག་ལའང་རྟག་ལོག

གིས་ཁྱབ་པ་དང་། ཆོས་ལོག་ལ་རྟགས་ལོག་གིས་ཁྱབ་ན། རྟགས་ལའང་ཆོས་ཀྱི་ཁྱབ་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲོར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་རྗེས་ཁྱབ་དང་ལྡོག་ཁྱབ་གཅིག་གྱུར་ན། ཅིག་ཤོས་ཀྱང་གྱུར་དགོས་པར་འདོད་པ་རིགས་པ་སྟླ་བ་དག་གི་སྟྲིའི་ཚུལ་ཡིན་ཅིང་། ཁྱེད་

རང་ཡང་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འདོད་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ནམ་མཁའ་གཞལ་བྱར་སྣུབ་པ་ལ་རྟག་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚེ། གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། རྟག་པ་ལ་གཞལ་བྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། །འདི་ལ་ལན་གདབ་

པར་རྒྱས་པ་ཡོད་ན། ཁོ་བོས་མཆོག་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །ཅི་སྟེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྒྱ་ལོག་མི་རྒྱ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེན། འོན། རྒྱ་མི་རྒྱ་དངོས་འགལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །རྒྱ་པ་ལ་གཞལ་བྱས་མ་ཁྱབ་བོ་ཞེ་ན། འོ་ན། གཞལ་བྱ་སྐྱ་རྒྱ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་

མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲིས་བྱ་ཡོད་ངེས་སུ་སྐྱབ་པ་ལ་བདག་དང་བཅས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚེ། བདག་དང་བཅས་པ་ལ་ཡོད་ངེས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཡོད་

@147A ཞེས། །ངེས་མ་ཡིན་པ་ལ་བདག་བཅས་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་འདོད་ན། ※ བདག་དང་བཅས་པ་དེ་མེད་ངེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཡོད་ངེས་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་

རོ། །ཤེས་པྲན་དག་སྐྱགས་པར་མ་བྱུར་ན་ལེགས་སོ། །གཞན་ཡང་ཤེས་བྱ་ཆོས་

ཅན། མིག་ཤེས་ཡིན་ན་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་ཡིན་ན་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་ན། གཟུགས་ཡིན་ན་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མིག་ཤེས་མིན་ན་ཚད་མ་ཡིན་ན། གཟུགས་ཡིན་ན་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་

དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། མིག་ཤེས་ཡིན་ན་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་ཡིན་ན་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་ཤད་འཇིག་སྟང་གི་མིག་ཤེས་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །རྩ་རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མིག་ཤེས་ཡིན་ན་ཚད་མ་མ་ཡིན་ན། །

གཟུགས་འཛིན་ཚད་མ་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རང་གིས་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པར་དེས་པ། ཞེས་སོགས་སྨྲ་བ་མི་འཐད་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་སྒྲ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡང་ཕྱོགས་

ཆོས་སུ་ཐལ། སྐྲ་སྒྲ་ཡིན་པ་ཁོ་ནར་དེས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། འདི་ལྟ་བུ་གཞི་རྟགས་ཐ་དད་མེད་ན་མ་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་སྨྲས་ནས། ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟར་སྨྲ་བ་ནི་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་

སྐྱབ་ཀྱི་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་སྐོན་རང་གི་གཞི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དེའི་ཆོས་སུ་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་དེས་པའི་གཏན་ཚིགས། དཔེར་ན། སྐྲ་མི་རྟག་སྐྱབ་ལ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྗེས་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་

@147B ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས། ལྟོག་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་། དཔེར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་སྐྱབ་ལ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ། །དོན་འདི་ནི་སློབ་དཔོན་

གྱི་གཞུང་ལུགས་དག་ལས་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས། ཚུལ་གསུམ་པོ་དེ་ནི། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། ཡོད་དང་མེད་ལ་མེད་པ་ནི། ངེས་པ། རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ནི་འདིར་ཤེས་པར་འདོད་པའི་བྱེ་བྲག་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཅན་ཏེ། དེ་ལ་མངོན་སུམ་མམ་

རྗེས་སུ་དཔག་པས་མཐོང་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་དང་མཐུན་པ་ཉིད་ལ་ཡོད། ཅེས་པ་ནས། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་རིགས་མཐུན་པ་ལ་ཡོད་པའི་གཏན་ཚིགས་དེའི་མེད་པ་ཉིད་ནི་ཚུལ་གསུམ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །མཐར་སྟོན་པའི་ངེས་པ་ཉིད་ནི་ཚུལ་གསུམ་

གཅིག་ལ་བལྟའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རིགས་ཐེགས་ལས་ཀྱང་། ཚུལ་གསུམ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། གཏན་ཚིགས་

ཐིགས་པ་སོགས་ལས་ཀྱང་། དེ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཁྲོན་པ་ལ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། རྩེས་ཁྲོག། ལྟོག་ཁྲོག། དངོས་ཁྲོག། བརྒྱོག་པའི་ཁྲོན་པ་རྣམས་སོ། །དང་པོ་གཉིས་ནི་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ལ། དངོས་ཀྱི་ཁྲོན་པ་ནི། དེ་སྐོར་གྱི་རྟགས་ལ་ཆོས་

ཀྱིས་ཁྲོན་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལས་བརྒྱོག་པའི་ཁྲོན་པ་ནི། ཆོས་ལོག་ལ་རྟགས་ལོག་གིས་ཁྲོན་པ་ཡིན་ལ། རྩེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གི་ཁྲོན་པ་ནི། སྡོུང་བ་སྐོར་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་གཅིག་ཡོད་པས་ཁྲོན་པ་ཡིན་ལ། དངོས་བརྒྱོག་གཉིས་གཅིག་ཡོད་ན་གཅིག་ཡོད་པས་

@148A ཞེས། །ཁྲོན་མི་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་རྟགས་ཡང་དག་ལ་ནི་རྩེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྟོག་པའི་ཁྲོན་པ་འས་པར་གྱུར་དགོས་ཤིང་། མ་གྱུར་ན་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་ལ། དངོས་ཁྲོན་དང་། གོ་བརྒྱོག་གི་ཁྲོན་པ་གྱུར་ཅིང་། ཕྱོགས་ཆོས་གྱུར་པ་ཙམ་གྱིས་

རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་སྐྱེབ་ལ་མཉན་བྱ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཚོལ་བ་དེའི་ངོར་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པ་སྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བགོད་པའི་རྟགས་ལ། ཁྲོན་པ་གྱུབ་མ་གྱུབ་རྩི་བ་ནི། རྩེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གི་ཁྲོན་པ་གྱུབ་མ་གྱུབ་རྩི་བ་ཡིན་གྱི་གོ་བརྒྱོག་གི་ཁྲོན་པ་གྱུབ་

མ་གྲུབ་རྟོ་བ་ནི་མ་ཡིན་ལ། གྲུབ་པ་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་ཅིང་མ་གྲུབ་ཀྱང་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་མ་གྲུབ་རྟོ་བ་ནི། གཅོ་བོར་དངོས་ཁྱབ་ཚད་མས་གྲུབ་མ་གྲུབ་རྟོ་བ་ཡིན་པས། ཁྱབ་པ་ཚད་གྲུབ་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ལ་

དངོས་ཁྱབ་ངེས་པར་ཚད་མས་གྲུབ་དགོས་ལ། རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཁྱབ་པ་ཡོད་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། སྐྱ་གུ་རྒྱུ་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་ཁས་བླངས་པ་ལ། སྐྱ་གུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལན་གཅིག་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ། རྒྱུ་མེད་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེའི་ཁྱབ་པ་ཚད་

མས་གྲུབ་ཀྱང་། དངོས་ཁྱབ་མ་གཏོགས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲུབ་ན། རྒྱུ་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་ལན་གཅིག་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བ་ལ་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་ཚད་མས་ངེས་དགོས་པས། རྒྱུ་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། རྒྱུ་མེད་དུ་སྐྱེ་

བ་ལན་གཅིག་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ལ་ཡོད་ན། རྒྱུ་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་ལ་དེས་ཁྱབ་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ཡོད་མི་དགོས་ཏེ། བཞི་མ་གྲུབ་པ་ལ་བདག་མེད་པས་ཁྱབ་པ་ཡོད་ཀྱང་། གཞི་མ་གྲུབ་ཡོད་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་འདྲའི་རིགས་ཅན་ཤིན་ཏུ་མང་

@148B བས། ཆོ་གོས་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་དཔྱད་པས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །སྣུབ་བྱེད་འཕན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ནི། ཐལ་འགྱུར་དེའི་དངོས་ཁྲབ་གོ་བཆོག་གི་སྟོར་བ་ལ། རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་དགོས་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་དེ་ལ་དངོས་ཁྲབ་ཡོད་ན། གོ་

བཆོག་གི་ཁྲབ་པ་ཡོད་མི་དགོས་སོ། །དེས་ན་རྟེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྲབ་པ་ཞེས་པ་ནི། རྟག་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྟེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པའི་ཁྲབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། རྟགས་ལ་ཆོས་ཀྱིས་ཁྲབ་པ་དང་། ཆོས་ལོག་ལ་རྟགས་ལོག

གིས་ཁྲབ་པ་ནི། སྒྲས་དངོས་ཟིན་ལྟར་གྱི་ཁྲབ་པ་དང་། དེ་ལས་གོ་བཆོག་པའི་ཁྲབ་པ་ཡིན་པས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་དང་། གོ་བཆོག་པ་ནར་བའི་ལམ་ཆེན་པོ་ལ་མ་འཛུག་ཅིག །ཆོས་མཐུན་སྟོང་གྱི་སྒྲུབ་ངག་གིས་རྟེན་ཁྲབ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་

དོན་ཀྱང་། སྣུབ་དག་དེ་ལས་རྟགས་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་དངོས་སུ་རྟོགས་ཀྱས་ཤེང་། དེའི་ཤུགས་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་ངེས་རྟོགས་ཀྱས་པས་རྟེས་འགྲོ་དངོས་བསྟན་དང་། ལྡོག་ཁྲབ་ཤུགས་བསྟན་ཅེས་བྱའི། རྟགས་ལ་ཆོས་ཀྱིས་

ཁྱབ་པ་རྣེས་ཁྱབ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། རྣེས་ཁྱབ་དངོས་བསྟན་དུ་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལྟོས་གཞི་གསུམ་དེས་གཟུང་ཞིང་ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་མེད་དཔྱད་

པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལྟོས་གཞི་ངོས་གཟུང་བ་ལ་དགག་གཞན་གཉིས་ལས། གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཆོས་ཅན་དང་བསྟུན་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིས་དོན་མཐུན་པ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེའི་སྤྱིས་

@149A ཞེས། །དོན་མི་མཐུན་པ། དེ་དག་གི་དོན་ཀྱང་། ཆོས་ཅན་དང་བསྟུན་བྱའི་ཆོས་དེར་མཚུངས་པ་དང་མི་མཚུངས་པ་ལ་འདོད་དོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཞལ་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་མི་སྲིད་པར་

ཐལ། སྒྲ་དང་རྟག་པ་ཡིན་པར་མཐུན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ལན་མེད་དོ། །མཚན་ཉིད་འདི་ལྟར་བྱས་ནས། རྣེས་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྟགས་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་ཞེས་ཟེར་ན། འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་

སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྣང་བའི་རྟེན་ཞུབ་ངེས་པ་བསྣུབ་བྱ་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་པར་ཐལ། དེ་སྣང་ཀྱི་རྟེན་ཞུབ་ངེས་པ་ལ། བྱས་པ་དེ་སྣང་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་དགོས། དེ་ངེས་པ་ལ་དེ་སྣང་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་དགོས། དེ་ངེས་པ་ལ་དེ་སྣང་

ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ངེས་དགོས། དེ་ངེས་པ་ལ་སྒྲ་དང་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་མཐུན་པ་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རྟགས་དང་བསྣུབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་སྤྱིས་དོན་ མཐུན་པ་ཟེར་བ་ནི། ཤ་ཅང་མི་འཚམ་པའི་བབ་ཅོལ་ཙམ་ཏེ། འོ་ན། ཞེས་

བྱ་ཚོས་ཅན། རྩོལ་བྱང་གིས་དུང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྣུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན། རྩོལ་བྱང་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་མཐུན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་ གཉིས་སུ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །ཅི་སྟེ་དེའི་དོན་

ནི། རྟགས་དང་ཚོས་གཉིས་ཀར་དུ་མཐུན་པ་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི། སྣུབ་ཚུལ་ལྟར། རྟགས་དེ་དང་དེ་སྣུབ་ཀྱི་ཚོས་དེ་ཡིན་པར་མཚུངས་པཉམ། ཡོད་པར་མཚུངས་པ་ལ་འདོད་དོ་ཞེན། དེ་ལྟ་ན། དུང་ སྒྲ་ཚོས་ཅན། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་སྟེ། མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་

@149B དང་། གཞལ་བྱས་སྣ་མི་རྟག་པར་སྣང་བ་སོགས་ལ་མཐུན་ཕྱོགས་མི་སྲིད་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་དང་རྩོལ་བྱང་ཡིན་པར་མཐུན་པ་དང་། གཞལ་བྱ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཡིན་པར་མཐུན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྣ་མི་རྟག་པར་སྣང་བ་ལ་བྱས་

པ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་ཚེ་ན། སྣ་དེ་སྣང་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་ཡིན་ཏེ། མཐུན་པའི་དོན་སྣ་དང་མི་རྟག་པར་མཚུངས་པ་ཡིན་པས། རང་ཉིད་རང་དང་མཚུངས་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་སྣང་ཀྱི་ཚེས་ཅན་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་ཁས་བླངས་ན། མཉན་བྱ་སྣ་མི་

རྟག་སྣང་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་བར་ཐལ། སྣ་ལ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ཞེས་པའི་སྐྱོན་འབྱུང་ངོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། །འོན། མི་རྟག་པ་ཡང་སྣ་མི་རྟག་སྣང་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

མཐུན་པའི་དོན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་མཚུངས་པ་ཡིན་ལ། མི་རྟག་པ་རང་ཉིད་རང་དང་མཚུངས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། མི་རྟག་པ་ཁྱེད་རང་ལ་ཡང་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་ཁས་ལེན་པས། འཁོར་གསུམ་མོ། །བྱས་པ་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་སྣ་མི་རྟག་སྣང་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་

ལ་མཐོང་བར་ཐལ། ཤེས་བྱ་ལ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཞིང་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཚེས་ཐམས་ཅད་དེ་སྣུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་ཁྱེད་རང་ཡང་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་གས་ལ་རྟགས་མཐའ་དག་ཁས་ལེན་ནོ། །གཞན་ཡང་། དྲུང་

སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྣུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྣུབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་དང་བསྣུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིས་དོན་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་ནི། ཁྱེད་རང་གིས་ཆོས་ཅན་དང་བསྣུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིས་དོན་མཐུན་པ་

@150A ཞེས། །མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དེའི་དོན་ཀྱང་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་དེར་མཚུངས་པ་ལ་ཁས་བླངས་པ་དེར་ཁས་ལེན་ངོ་སྤྲོད་པར་བྱའོ། ༥ །འདོད་ན། མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྣུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་བར་ཐལ། ཁྱོད་དྲུང་སྒྲ་

ལ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་མོ། །ཡང་དེ་ལ་འདོད་ན། ཁྱོད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་མིན་པར་ཐལ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་དངོས་སོ། །ཡང་སྒྲ་དེ་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྣུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན། སྒྲ་

མི་རྒག་པར་སྣང་བའི་ལྷོས་གཞི་གཉིས་སུ་ངེས་པར་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟ་ན། དེ་སྣང་ཀྱི་རྒཱས་ཀྱི་ཚུལ་ཡང་གཉིས་སུ་འབྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མ་ངེས་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྒཱས་ཡང་དག་གི་ལྷོག་ཁྱབ་ཡིན་ན་བཞི་གྱིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། རྒཱས་ཡང་དག་གི་མི་མཐུན་

དཔེ་ཡིན་ན་གཞི་གྱིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་དོན། དེ་སྣང་ཀྱི་བསྣབ་བྱའི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་དང་། སྣང་ཚུལ་ལྟར་ཀྱི་བསྣབ་བྱའི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་དང་། བསྣབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིས་དོན་མཐུན་པ་སོགས་གང་ལ་འདོད་ཀྱང་། སྐྱ་མི་

རྒག་སྣང་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན། སྐྱ་མི་རྒག་སྣང་ཀྱི་བསྣབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། སྐྱ་མི་རྒག་སྣང་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན། མི་རྒག་པ་དང་གཅིག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་གཞུག་པ་ལ། སྐྱ་བཤད། མཚན་ཉིད།

དབྱེ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། སྐྱ་དང་མི་རྒག་པར་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་པ་དང་། སྐྱ་དང་དེར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་པས། སྐྱ་མི་རྒག་པར་སྣང་བའི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདིས་མཚོན་ནས་སྤྱོར་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་པར་

@150B བྱའོ། །གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ནི། མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཆོས་དེ་དེ་སྨྲ་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་ཆོས་གང་ཞེག །དེ་སྨྲ་ཀྱི་སྨྲ་ཚུལ་ལྟར་ཁྲོད་ཆོས་དེ་དང་ལྡན་པ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཆོས་དེ་དེ་སྨྲ་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་ཆོས་གང་ཞེག །དེ་སྨྲ་ཀྱི་སྨྲ་ཚུལ་ལྟར་

ཁྲོད་ཆོས་དེ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ། དབྱེ་བ་ནི། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་དབྱེ་ན། དེ་སྨྲ་ཀྱི་རྒྱས་སྡུ་བགོད་པའི་ཆོས་དེས་ཁྱབ་པ་དང་། མ་ཁྱབ་པ་གཉིས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་དབྱེ་ན། གཞན་པ། འགལ་བ། མེད་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གསུམ་སྟེ། དཔེར་ན། སྒྲ་མི་

རྒྱ་པར་སྨྲ་པ་ལ་ཞེས་བྱ་དང་རྒྱ་པ་དང་རི་བོང་གི་རྣ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱ་བཞད་པའི་དོན་ཀྱང་ཡོད་ལ། མཚན་ཉིད་ཡང་ཡོད་པ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྨྲ་པ་ལ་དུང་སྒྲ་ལྟ་བུའོ། །མཚན་ཉིད་ཡོད་ལ་སྤྱ་བཞད་པའི་དོན་མེད་ལ་ནི། སྤྱ་རྟག་པར་

སྨྲ་པ་ལ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའོ། །སྤྱ་བཞད་པའི་དོན་ཡོད་ལ། མཚན་ཉིད་མེད་པ་ནི་མི་སྲིད་དོ། །གཉིས་ཀ་མེད་པ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྨྲ་པ་ལ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའོ། །ཚུལ་འདིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་ཞེས་པར་བྱའོ། །དེ་ནི་འདི་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ།

སྟོང་བ་སྐོར་གཅིག་གི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ། ཡོད་པ་དང་མཐོང་བ་དང་དེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཚད་མ་ཙམ་གྱིས་ཡོད་མཐོང་དེས་པ་ཐན་ཆུན་ཁྲབ་པ་ཡིན་ལ། སྐབས་ཀྱི་ཆོལ་བ་དེས་དེ་སྨྲབ་ཀྱི་ཕྱོགས་གཉིས་གང་

རུང་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་དམིགས་པ་ཡིན་ན། ཆོལ་བ་དེའི་དོར་ཕྱོགས་གཉིས་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེས་དེས་པ་དང་མཐོང་བས་ཀྱང་ཁྲབ་ཅིང་། སྨྲེར་ཆོལ་བ་དེའི་དོར་ཡོད་པ་ལ་ཆོལ་བ་དེའི་དོར་མཐོང་བ་དང་དེས་པས་ཁྲབ་ཀྱང་། ཆོལ་བ་དེས་མཐོང་བ་དང་དེས་པས་

@151A ཞེས། །མ་ཁྲབ་སྟེ། ཆོལ་བ་དེས་ཡོད་པ་དང་མཐོང་བ་དང་དེས་པ་ཡིན་པར་བརྟུངས་བ་ཙམ་ལ། ཆོལ་བ་དེས་མཐོང་བ་དང་དེས་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། ཆོལ་བ་དེས་དེ་སྨྲབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་བའི་དོན་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་སྨྲབ་ལ་མཆོད་

ན། མི་རྟག་པ་དེ་སྨྲབ་ཀྱི་བསྨྲབ་བྱའི་ཚོས་ཡིན་ཅིང་། ཁོ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཉིད། ཁོ་དེ་སྨྲབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་བའི་དོན་ཡིན་ལ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་ན་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་དེས་དགེས་ལ། མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་

ངེས་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཁོ་རྟོག་དེར་ཚད་མས་གྲུབ་ཀྱང་། ཁོ་ཡིན་ན་རྟོག་དེ་ཡིན་དགོས་པར་ཚད་མས་ངེས་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་ཡང་མ་ངེས་ན། རྗེས་ཁྱབ་མི་འགྲུབ་པར་གསུངས་པ་ནི། དེས་ཚུལ་ཁྱད་པར་བ་མཐུན་ཕྱོགས་

ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །འདི་ལྟར་རྟོགས་ན། རྗེས་ཁྱབ་ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ཁོ་ནའི་ཚིག་ཕྲད་དང་འབྲེལ་བའི་ངེས་པ་སྣོས་པའི་དོན་ཀྱང་དབྱིས་ཕྱིན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། གཞན་དུ་ན་ཚིག་ཙམ་ཞིག་སྣོགས་པར་ཟད་དོ། །མཐུན་

ཕྱོགས་ལ་མཐོང་བ་དང་ངེས་པའི་ཚུལ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལའང་རིགས་བསྟེས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན། ཤེས་བྱ་ལ་མཐོང་ན་སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་བར་ཐལ་བ་སོགས། སྐྱོན་ཐམས་ཅད་ལས་བྱོལ་ཏེ་བདེ་

བར་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ་དིང་སང་གངས་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་རྟོག་གེ་བ་དག་གླང་པོ་ཆེའི་གཟུགས་ལ་རྟོག་པའི་དམུས་ལོངས་དང་མཚུངས་པར་གྱུར་ཀྱང་། རང་གི་ཚུལ་མངོན་པར་མི་ཤེས་སོ། །ཚོས་ཅན་བཞི་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་

@151B ཡོད་མེད་དཔྱད་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟགས་ཡང་དག་གི་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་ཡིན་ན་གཞི་གྲུབ་པས་ཁྱབ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་ཚོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་སྟེང་དུ་རྟགས་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པ་མི་སྲིད་པས། ཕྱོགས་ཚོས་མ་གྲུབ་པའི་ཉེས་པ་དང་། གཞི་ཚོས་ཅན། ཁེགས་

ན་དེ་དང་ཚོས་ཆོགས་པའང་ཁེགས་པས་དམ་བཅའ་ཚད་མས་བསལ་བའི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྒྱུད་པའི་ཇུས་ཡོད་དུ་གྱུར་པའི་བདག་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཚོས་ཅན་གཞི་

མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག །གང་ཟག་ཙམ་ཚོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས། ཁྱོད་ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྒྱུད་པའི་ཇུས་ཡོད་དུ་གྱུར་པའི་བདག་ཏུ་མེད་དེ། ཞེས་འགོད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། གང་ཟག་དེ་

ལྟ་བུའི་བདག་ཏུ་མེད་པར་བསྒྲུབས་ཙམ་གྱིས། །དེ་ལྟ་བུའི་བདག་རང་ལྟོག་ནས་ཡོད་པ་མི་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་བླུན་པོ་ཁ་ཅིག །དེ་ལྟ་བུའི་བདག་གི་སྐྲ་དོན་ཚོས་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བས་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་བདག་གི་སྐྲ་དོན་མེད་པར་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་

པས་རང་གི་མཚང་བསྒྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དག་ནི་འཕྲུལ་གང་ཟག་གི་བདག་ཆོས་ཅན། མེད་དེ། ཕུང་པོ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ནི། ཕྱི་རྟོལ་གྱིས་གང་ཟག་རང་རྐུ་བ་

དང་། དེར་སྣང་བའི་སྒྲ་དོན་གཅིག་ཏུ་འཕྲུལ་ནས། ཤེས་འདོད་ཞུགས་ཤིང་། དེར་སྣང་བའི་སྒྲ་དོན་གྱི་སྟེང་དུ་རྟགས་ཚད་མས་གྲུབ་ལ། གང་ཟག་རང་རྐུ་བ་ཆོས་ཅན་དུ་མ་བརྟེན་ན། གང་ཟག་གི་བདག་རང་ལྡོག་ནས་མི་ཞེགས་ཤིང་། ཕྱི་རྟོལ་གྱིས་དེ་དང་དེར་སྣང་

@152A ཞེས། །གི་སྒྲ་དོན་གཅིག་ཏུ་ཞེན་ནས་འཇུག་པས་སྒྲ་དོན་ཆོས་ཅན་དུ་མི་རུང་བའི་སྐྱོན་ཀྱང་མེད་དེ། །དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་རྟགས་ལ། གང་ཟག་རང་རྐུ་བ་ཡང་ཆོས་ཅན་ཡིན་རྟེང་། གང་ཟག་རང་རྐུ་བའི་སྒྲ་དོན་ཀྱང་ཆོས་ཅན་ཡིན་ནོ། །སྒྲ་དོན་ཆོས་ཅན་དུ་སྒྲུབ་

པ་ནི། དེའི་སྒྲ་དོན་དེ་དེ་སྨྲས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྨྲས་ཀྱི་ཕྱི་རྟོལ་གྱིས་དེ་དང་དེའི་སྒྲ་དོན་གཅིག་ཏུ་འཕྲུལ་པ་ལ་ཤེས་འདོད་ཞུགས་ཤིང་། ཕྱིས་ཀྱང་དེ་དང་དེར་སྣང་གི་སྒྲ་དོན་གཅིག་ཏུ་ཞེན་ནས་འཇུག་ལ། དེ་སྨྲས་ཀྱི་རྟགས། དེ་

ལྷ་བྱའི་སྒྲ་དོན་གྱི་སྟེང་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་མི་མཚུངས་ཏེ། སྒྲའི་སྒྲ་དོན་ལ་བྱས་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་གཞི་གྲུབ་པས་ཁྱབ་ལ། རྟགས་ཡང་

དག་གི་ཤེས་འདོད་ཡིན་ན་གཞི་གྲུབ་པས་མ་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །འདི་ལ་ཡང་བརྟག་པ་འདི་ཡོད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་རྟགས་དང་བསྟུན་བྱའི་ཚོས་སུ། བདག་དེ་ལྟ་བུ་མེད་དེ། བདག་དེ་ལྟ་བུ་ཕུང་པོ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་

པའི་ཕྱིར་ཏོ་ཞེས་སྨྲོས་རམ། འོན་ཏེ་མེད་དེ། ཕུང་པོ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏོ་ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་འགོད། དང་པོ་ལྟར་ན། དམ་བཅའ་ཉིད་བསྟུན་བྱའི་ཚོས་སུ་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་ལྟ་བུའི་བདག་གི་སྒྲ་དོན་ཚོས་

ཅན། མེད་པར་ཐལ། ཕུང་པོ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་དངོས་སོ། །རྗེས་སྔོ་འཕྲུར་དང་ལྡན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྱབ་པར་དུ་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་མེ་མ་དམིགས་རྟགས་སུ་སོད་ཚེའང་། གཞི་དེ་ལྟ་བུའི་

@152B སྒོ་དོན་ཆོས་ཅན་དུ་ཐལ་བར་མཚུངས་སོ། །འདོད་ན། དེ་ལྟ་བུའི་རྟགས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་མངོན་སུམ་ཚད་མས་དངོས་སུ་གྲུབ་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་ཡང་མཚུངས་པ་སྣང་དཀའ་གা་སེམས་

སོ། །དེ་བས་ན་རང་ལུགས་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་རྟགས་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་བདག་ཏོ་ན་ཡིན་ལ། ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་ཀྱང་མེད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་རྟགས་ལ་ནི། ཆོས་ཅན་དང་མེད་ངེས་ཀྱི་ཚོགས་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པས།

ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དམ་བཅའ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ལ། ཆོས་ཅན་གཞི་གྲུབ་ན། དམ་བཅའ་ཚད་མས་གསལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར། ཆོས་ཅན་དེ་གཞི་མ་གྲུབ་ན་ཆོས་ཅན་དེ་དང་མེད་ངེས་ཀྱི་ཚོགས་དོན་

གཞི་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་གྲུབ་ན་རི་བོང་གི་རྭ་མེད་ངེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་བཞིན་ནོ། །རྟགས་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་ཀྱང་མེད་དེ། བདག་དེ་ལྟ་བུ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། བདག་དེ་ལྟ་བུ་ཕྱང་པོ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་

མ་དམིགས་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཅན་ཞེས་པའང་བློ་དོར་དགག་ཆོས་དང་བསྟུན་ཆོས་རྟགས་ཀྱིས་དགག་སྟུབ་བྱེད་པའི་གཞིར་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ཆོས་ཅན་ཞེས་བྱའི། དོན་སྟེང་ནས་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་

གཉིས་སུ་བྱས་པའི་ཁྱད་གཞི་ལྟ་བུར་ཡོད་ནས་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན། གཞི་མ་གྲུབ་ཀྱང་རྟགས་དེས་པའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་མི་འགལ་ཏེ། གཞི་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཁྱབ་པ་དེས་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡིན་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་

@153A ཞེས། །པས་དམ་བཅའ་ཚད་མས་བསལ་བ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ལ་ལན་འདི་ལྟར་སྟེ་བར་བྱའི་ངལ་བ་གཞན་གྱིས་དུབ་པར་མི་བྱའོ། །དོན་འདི་ནི་སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤྲཱི་ལས་གསལ་བར་བཤད་དོ། །མངོན་སུམ་

དོན་དང་རྗེས་དཔག་དང་། ཡིད་ཆེས་གྲགས་པས་རང་རྐེན་ལའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་། རང་གི་རྐེན་དུ་གཞི་གྲུབ་དགོས་པའི་ཆོས་ཅན་བཀག་ན་རྟགས་ཀྱི་སྒྲུབ་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། ཆོས་ཅན་ཡོད་པ་བཀག་པ་ཙམ་རྟགས་ཀྱི་སྒྲུབ་དུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར།

རང་རྟེན་ལ་ཞེས་པའི་ཚིག་སྒྲོས་སོ། །གསུམ་པ་རྣོལ་བ་གང་གི་ངོར་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་དཔྱད་པ་ནི། ཕྱི་རྣོལ་བསླུབ་བྱ་ལ་ཤེས་འདོད་དང་ལྡན་པ་ལ་སྔ་རྣོལ་ཡང་དག་གི་རྟགས་བཀོད་དེ། ཚུལ་སོ་སོའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཇི་ཙམ་བསྟན་དགོས་པ་བསྟན་པ་ལས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་

གསུམ་ཚད་མས་ངེས་ཤིང་། བསླུབ་བྱ་ངེས་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་དུས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྲོ་བའི་དུས་ཡིན་ལ། བསླུབ་བྱ་ཚད་མས་ངེས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེས་པ་ལ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་ཞེས་བརྗོད་དོ། །སྔ་རྣོལ་གྱི་དོན་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་

ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྔ་རྣོལ་ཡང་དག་གི་ངོར་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ངོར་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསླུབ་བྱ་ལ་ཤེས་འདོད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གཏན་ཚིགས་ཐེ་ཚོམ་ལ་བརྗོད་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པས་སོ་ཞེས་ཟེར་ཏོ། །དེ་མི་འཐད་དེ།

སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ལ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགོད་མཁན་གྱི་སྔ་རྣོལ་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། །ཁྱོད་ཀྱི་ངོར་བྱས་པ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ངོར་བྱས་པ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རང་ཉིད་ངེས་ཤིང་

@153B གཞན་དག་ལ། །དེས་པ་སྐྱེད་པར་འདོད་པ་ཡིས། །ཕྱོགས་ཆོས་འབྲེལ་བ་བསྟན་བྱ་དག །བརྗོད་པ་ལས་གཞན་སྣང་བར་བྱ། ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཏན་ཚིགས་ཐེ་ཚོམ་ལ་བརྗོད་ཕྱིར། ཞེས་པས་ནི། རྟགས་ཡང་དག་འགོད་དགོས་ཀྱི་ཆོལ་བ་ཡིན་ན་ཞེས་འདོད་ཡོད་དགོས་པར་

སྟོན་པ་ཡིན་ཀྱི། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་དེར་སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། སྒྲ་ཆོལ་དེ་འདྲའི་ངོར་སྒྲ་མི་རྟག་པ་བསྟན་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པ་དེ་སྟྲབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། སྒྲ་ཆོལ་གྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བྱེད་པ་དེ། །སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྒྲ་ཆོལ་

གྱི་ངོར་བསྟན་བྱ་མིན་པའི་སྟྲབ་བྱེད་ཡིན་ལ། སྒྲ་ཆོལ་གྱིས་དེ་སྟྲབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་ངེས་པ་དེ། སྒྲ་ཆོལ་གྱི་ངོར་བྱས་པ་དེ་སྟྲབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་སྟྲབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། དིང་སང་གི་རྩོག་གེ་པ་བློན་པོ་དག །ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲ་ཆོལ་ལམ་གྱིས་

པ། མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་སྨྲ་བ་དང་། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་སྒྲ་ཆོལ་གྱི་ངོར་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པར་སྨྲ་བའི་འགལ་བའི་ཁྱད་ཆེན་དངོས་སུ་ཁྱེར་བ་ལའང་ཞྭམ་པ་མི་མངའ་བ་ཞེ་མ་རྟོང་པའི་ཁོལ་པོ་ངོ་མཚར་ཏེ། །འདི་དག་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མེད་ཡང་བྱེད་པ་ཆེར་

ཆུང་ཞིང་། ཡི་གེ་མངས་བར་འགྱུར་བསམ་བྱིས་སོ། །བཞི་པ་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་ངོས་གཟུང་བ་ལ། དགག་གཞག་གཉིས་ལས། གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོག་ན། ཤེས་འདོད་

ཆོས་ཅན་དང་། ཆོས་དང་། རྟགས་གསུམ་གा་ལ་རྩོམས་ཚོད་དང་། སོང་ཚོད་གཉིས་གཉིས་ཀ། འདི་ལྟར་འགོད་པ་ཡོས། དོན་རང་མཚན་གྱི་སྒྲ་ཆོས་ཅན་དང་། མི་རྟག་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་། བྱས་པ་རྟགས་སུ་རྩོམས་ནས་བཀོད་ཀྱང་། སོང་ཚོད་ལ། སྒྲའི་དོན་སྤྱི་དང་།

@154A ཞེས། །མི་རྟགས་པའི་དོན་སྤྱི་དང་། བྱས་པའི་དོན་སྤྱི་རྣམས་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་དང་རྟགས་རྣམས་སུ་སོང་བ་ཡིན་གྱི། རང་མཚན་དུ་གྱུར་པའི་བྱས་མི་རྟག་སོགས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་ལ་རྟགས་རྗེས་འགྲོ་མི་བྱེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་ཏེ། །འདི་

ནི་མི་འཐད་དེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ལ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བཀོད་པའི་ཚེ། འགོད་པ་པོའི་རྩོམས་ཚོད་ལ་དོན་རང་མཚན་གྱི་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པར་རྩོམས་ཀྱང་། སོང་ཚོད་ལ། བྱས་པའི་དོན་སྤྱི་སྒྲའི་དོན་སྤྱི་མི་རྟག

པའི་དོན་སྤྱིར་སྣུབ་པས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བར་ཐལ། བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་སྣུབ་ལ་རྟགས་སུ་འགོད་ཚུལ་དང་། སྣུབ་ཚུལ་ཡིན་སྣུབ་ཡིན་པ་གང་ཞེག །དེའི་ཚེ་ཟློམས་ཚོད་ལ་དོན་རང་མཚན་གྱི་སྐྱ་བྱས་མི་རྟག་པ་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་དུ་ཟློམས་

ཀྱང་། སོང་ཚོད་ལ་དོན་སྤྱི་གསུམ་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པའི་དོན་སྤྱིས་སྐྱའི་དོན་སྤྱི་མི་རྟག་པའི་དོན་སྤྱིར་སྣུབ་པའི་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཁྱབ་པ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱའི་དོན་སྤྱི་བྱས་པའི་དོན་སྤྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

དང་ །བྱས་པའི་དོན་སྤྱི་ཡིན་ན་མི་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་ཡིན་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་པའི་དོན་སྤྱི་དང་མི་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་མི་འགལ་ན། བྱས་མི་རྟག་གི་ལྡོག་པ་ཡང་མི་འགལ་བར་མཚུངས་སོ། །གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱས་པས་སྐྱ་

མི་རྟག་པར་སྣུབ་པའི་བསྣུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ན། རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཆོས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་སྣུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཁྱོད་རང་གིས་ཀྱང་ཁས་

@154B བློངས་བ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བར་འབྱུར་ལ། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན། རྟག་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཡང་མཚུངས་སོ། །རྟག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་དགག་བྱའི་ཆོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་

བྱའི་ཆོས་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱབ་བྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁྱབ་སྟེ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ན་དེ་སྐྱབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གིས་སྒྲུབ་དགོས་ཤིང་། དགག་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ན་འགོག་དགོས་ལ། ཁྱབ་བྱེད་བཀག་ན་ཁྱབ་བྱ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲ་དང་

མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་བསྒྲུབ་བྱར་རྟོགས་ཀྱང་། སོང་ཚོད་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་དོན་སྟོ་དེ་སྐྱབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་སོང་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པའི་དོན་སྟོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་སྐྱ་རྙོལ་གྱིས་

ཞེ་བས་འདོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་ན་སྐྱ་རྙོལ་གྱི་ཞེ་འདོད་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱར་རྟོགས་པ་ཡིན་པ་འབྱད་དོ། །འདི་དག་ལ་དུང་གཞོད་བྱེད་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མེད་ཡང་། རེ་ཞིག་མངས་པར་འགྱུར་བས་མ་བྱིས་སོ། །འདི་དག་གིས་སྒྲ་མི་

རྒག་སྨྲབ་ཀྱི་རྒགས་ཆོས་དོན་གསུམ་ཡིན་ན་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་རིགས་བསྟེས་ཏེ་དགག་པར་བྱའོ། །རང་མཚན་ཡིན་ན་དཔེ་ལ་རྟེས་འགྲོ་མི་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི། རང་མཚན་ཡིན་ན་ཆོས་དུ་མ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་རྟེས་འགྲོ་མི་

བྱེད་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་སྟེ། དེ་ནི་རྒྱས་པར་གོང་དུ་བཀག་ཟིན་ཏོ། །རང་ལུགས་ནི། བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚེ། སྒྲ་ཞེས་འདོད་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས། བྱས་པ་

རྒགས་ཡིན་ལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཞེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་

@155A ཞེས། །དང་རྒགས་རྣམས་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་ཞིང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཞེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སོགས་ཡིན་ན། རིམ་པ་བཞིན་སྐྱ་དང་མི་རྟག་པ་དང་བྱས་པ་རྣམས་ཡིན་དགོས་པས་སྒྲོ་

བཏགས་སུ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །སྐྱ་དང་མི་རྟག་པ་དང་བྱས་པ་གསུམ་སྒྲོ་བཏགས་

མིན་ཞིང་། ཞེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སོགས་ཡིན་ཀྱང་། སྒྲ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཞེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་དང་། མི་རྟག་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པ་དང་། བྱས་པ་རྒགས་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་སྒྲོ་བཏགས་

ཡིན་ནོ། །འདི་དག་གི་སྐྱབ་བྱེད་རྒྱས་པར་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གསུམ་

པ་རྣགས་ཡང་དག་གི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། བསྒྲུབ་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། སྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྣགས་ཡང་དག་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་འབྲས་བྱའི་རྣགས་ཡང་དག་ལ་

སྒྲ་བཤད། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྣམ་གཞག་དཔྱད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྣགས་ཀྱི་འབྲས་བུས་དངོས་སུ་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་འབྲས་བུ་དེའི་རྒྱུ་དངོས་སུ་ཟིན་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་གོ་བར་བྱེད་པའི་རྣགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུའི་རྣགས་

ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ནི། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྣགས་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཟིན་པར་གཅོད་པའི་འབྲས་བུ་དེའི་རྒྱུ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཟིན་པར་བྱས་པའི་སྒོ་ནས། རང་གི་ཞེས་འདོད་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་

ཚིགས། གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ནི། དུ་བ་དྲྭ་འཕྲུར་བ་དང་ལྡན་པའི་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་དུ་བ་དྲྭ་འཕྲུར་བ་རྣགས་སུ་གཅོད་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་དངོས་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྣགས་དང་། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་འཇིག་ཉན་ཞེས་རང་རྒྱུ་མི་རྟག་པའི་སྒྲ་སྟོན་དུ་སོང་བར་

@155B སྒྲབ་པ་ལ་རྟེ་ལ་བྱང་ཉན་ཞེས་རྒྱས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་སྟོན་སོང་སྒྲབ་པའི་འབྲས་རྒྱས་དང་། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་དབང་ཡིད་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་ཡོད་པར་སྒྲབ་པ་ལ། དབང་ཡིད་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་མེད་ན་མི་སྐྱེ་བ་རྒྱས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུའི་

ཁྱད་པར་སྒྲབ་པའི་འབྲས་རྒྱས་དང་། སྤྱག་བདེན་རང་རྒྱུ་ཡོད་པར་སྒྲབ་པ་ལ་རེས་འགའ་སྐྱེ་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་པ་རྒྱས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུའི་རང་ལྡོག་སྒྲུབ་པ་དང་། ཁ་ནང་བུ་རམ་གོང་བུའི་སྟེང་གི་བུ་རམ་གྱི་རོ་ད་ལྟར་བ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུ་བུ་རམ་གྱི་རོ་

སྤྱ་མས་བུ་རམ་གྱི་གཟུགས་ད་ལྟར་བ་འདིའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་བྱེད་པའི་ནུས་པ་སྤྱ་མ་སྟོན་དུ་སོང་སྟེ། བུ་རམ་གྱི་རོ་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་ཆོས་རྟེས་དཔག་གི་འབྲས་རྒྱས་རྣམས་སོ། །འདི་དག་ཀྱང་ཕྱི་རྟོལ་གྱི་ཤེས་འདོད་དང་

སྤྱ་རྟོལ་གྱི་དཔག་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་རྒྱས་ཀྱི་འགོད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཐ་དད་མཐུན་པར་ཐ་དད་བྱས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ཤེས་འདོད་དང་དཔག་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་རྒྱས་ཀྱི་འགོད་ཚུལ་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར། འབྲས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱས་ཀྱི་འགོད་ཚུལ་གྱི་རིང་

ཇི་སྐད་བཤད་པ་འདི་དག་ཏུ་གྲངས་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། སྡུག་བསྔལ་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་དུ་མ་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེ་དགོས་ཏེ། ཁྱོད་རང་གི་ཉེར་ལེན་དང་ལྡན་ཕྱིར་ཅིག་ཅྱོད་ཀྱི་ཚོགས་པ་གྲངས་མ་ཚང་ན་མི་སྐྱེ་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་བགོད་པ་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་བཤད་པའི་འབྲས་རྒྱས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དེ་དག་ཐ་སྙད་པ་མ་གཏོགས་དོན་ཐ་དད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལ་མེ་ཡོད་དུ་སྣྲོག་པ་ལྟ་བུའང་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་སྣང་པའི་འབྲས་རྒྱས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་

@156A ཞེས། །པའོ། །བཞི་པ་རྣམ་གཞག་དཔྱད་པ་ལ། རྒྱས་ཚོས་དོན་གསུམ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། ཚུལ་གསུམ་ངོས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པ་དང་། རྒྱས་སྨྲོན་ཅན་དུ་ཐལ་བའི་དོགས་པ་བཅད་པའོ། །དང་པོ་ལ། དགག་གཞག་གཉིས་ལས། གཞན་ལུགས་

དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལ་མེ་ཡོད་དུ་སྣྲོག་པ་ལ་དུ་ཡོང་རྒྱས་སུ་བགོད་པ་ན། བསྣུབ་བྱའི་ཚོས་ནི་མེ་དང་རྒྱས་ནི་དུ་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། མེ་ཡོད་དང་དུ་ཡོད་ནི་བསྣུབ་བྱའི་ཚོས་དང་རྒྱས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། །འདི་ནི་དིང་སང་གི་རྟོག་གེ་བ་རྣམས་ལ་རྣྱང་ལྟར་བྱས་མོད་ཀྱི་

ཆོས་ཤིན་ཏུ་གནོད་པ་དུ་མའི་གནས་སུ་རྟོགས་ཏེ། འདི་ལྟར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མི་མ་ཡིན་དེ་སྣུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་ཐལ། མི་དེ་སྣུབ་ཀྱི་བསྣུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དུ་ལྟན་ལའི་སྟེང་དུ་བ་ཞེགས་པར་ཐལ། མི་མ་ཡིན་ཞེགས་པའི་

ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཁྱབ་བྱེད་བགག་ན་ཁྱབ་བྱ་ཞེགས་པས་སོ། །གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཚང་མང་དེ་སྣུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེར་བཀོད་པའི་ཚེ། ཚང་མང་དང་དུ་ལྟན་ལ་གཉིས་དེ་སྣུབ་ཀྱི་

རྟགས་དང་བསྣུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་མཐུན་པའི་དོན་དུ་བར་མཐུན་པ་དང་མར་མཐུན་པ་

ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རྣམ་ཏེ། ཚང་མང་དུ་བར་མཐུན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། མི་མ་ཡིན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་ན་དེ་སྣུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྣུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་ཅན་ལ་དང་། རྟགས་

དུ་བ་དང་། མཐུན་དཔེ་ཚང་མང་གསུམ་གཏི་སྣུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་ཐལ་ལོ། །ཅི་སྟེ། དགག་བྱའི་ཆོས་ནི་མི་མེད་ཡིན་ཀྱི། མི་མ་ཡིན་དགག་བྱའི་ཆོས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེན། དེ་ལྟ་ན། མི་

ཡོད་བསྣུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ཀྱི་མི་བསྣུབ་བྱའི་ཆོས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་

@156B བར་གྱུབ་སྟེ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་ལྟོག་ཕྱོགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་དབང་ཡིད་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚེ། དབང་ཡིད་ལས་

གཞན་པའི་རྒྱུ་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་མ་ཡིན་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་དབང་ཡིད་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་ཁེགས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་ལ་དབང་ཡིད་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཁེགས་པར་

ཐལ་ལོ། །དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུད་པ་འབའ་ཞིག་ཐོག་མ་ཀུ་འབབ་པར་འགྱུར་རོ། །རང་ལུགས་ལ། མེ་ཡོད་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་དུ་ཡོད་རྟགས་སུ་སྣང་བའོ། །འོན། འབྲས་རྟགས་ཞེས་ཇི་ལྟར་བརྗོད་ཅེ་ན། འོ་ན། བྱང་རིག་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་མེ་ཚད་མས་དམིགས་

པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཞེས་ཇི་ལྟར་བརྗོད་ཀྱང་། མ་དམིགས་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པས་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་ཅེ་ན། འདི་ཡང་འབྲས་བུ་དང་རྒྱུའི་མཐར་ཐུག་པ་ཅན་ཡིན་པས་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་དེ། དུ་ཡོད་

ཀྱིས་མི་ཡོད་འགྱུར་པ་མི་དུ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འགྱུར་པ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཚུལ་གསུམ་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཉཱཡ་པ་ནི། རྟགས་ནི་ཕལ་ཆེར་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྱུར་ལ། ཁྱབ་པ་ནི་རྒྱུ་འབྲས་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའི་སྟོབས་ལས་འགྱུར་བོ། །འོ་ན།

རྒྱུ་འབྲས་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཕྱགས་དུས་མི་དུ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་དེས་པར་བྱེད་ཅེ་ན། ཆོལ་བ་དབང་པོ་རྣོན་པོས་ནི། དུ་བ་མེ་ལས་སྐྱེ་བཞིན་པ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་ཕྱགས་གཅིག་གིས་དུ་བ་མེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་དེས་ནུས་ལ། དབང་པོ་འབྲིང་པོས་ནི། དང་པོར་

@157A ཞེས། །མེ་དུ་གཉིས་ཀས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག །དེ་ནས་མེ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག །དེ་ནས་ས་ཕྱོགས་དེར་མེ་ཡོད་སྟོབས་ཀྱིས་དུ་བ་སྐྱེ་བ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག་སྟེ། དུ་བ་མེ་ཡོད་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བའི་རྗེས་

འགྲོ་དེས་བྱེད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཕྱགས་གསུམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དུ་བ་མེའི་འབྲས་བུར་དེས་ནུས་ལ། ཡང་ན་དང་པོར་མེ་དུ་གཉིས་ཀ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག །དེ་ནས་གཞི་དེར་མེ་ལོག་པ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག་དེ་ནས་མེ་ལྡོག་སྟབས་ཀྱིས་དུ་བ་

ལོག་པའི་གཞི་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག་སྟེ། ལྟོག་པ་ངས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཕྱུགས་གསུམ་གྱི་བྱེད་ལས་ལས་དུ་བ་མེའི་འབྲས་བུར་རྟོགས་རྒྱས་སོ། །དབང་པོ་རྟུལ་པོས་ནི། དང་པོར་མེ་དུ་གཉིས་ཀས་དག་པའི་གཞི་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག །

དེ་ནས་གཞི་དེར་མེ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག །དེ་ནས་གཞི་དེར་མེ་ཡོད་སྟོབས་ཀྱིས་དུ་བ་སྐྱེ་བར་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག །དེ་ནས་གཞི་དེར་མེ་ལོག་པ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག །དེ་ནས་མེ་ལྟོག་སྟོབས་ཀྱིས་དུ་བ་ལོག་པར་དམིགས་

པའི་མངོན་སུམ་གཅིག་སྟེ། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གཉིས་ཀ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཕྱུགས་ལྟའི་བྱེད་ལས་ལས་དུ་བ་མེའི་འབྲས་བུར་རྟོགས་རྒྱས་ལ། ཚུལ་འདིས་རྒྱུ་འབྲས་གཉན་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་ཚད་མ་འདི་དག་ལས་མེ་དུ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་

ངེས་པ་ན། མེ་ཡོད་སྟོབས་ཀྱིས་དུ་བ་སྐྱེ་བ་དང་། མེ་མེད་ན་དུ་བ་མེད་པར་ངེས་རྒྱས་པས། དུ་ཡོད་ཀྱིས་མེ་ཡོད་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་འབྲེལ་མངོན་སུམ་འདི་དག་གིས་འགྲུབ་པར་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། མངོན་སུམ་འདི་དག་གིས་མེ་དུའི་འབྲེལ་པའམ་ཁྱབ་འབྲེལ་དངོས་སུ་འཇལ་

@157B བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་སྣ་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་མི་ཡོད་ན་དུ་བ་སྐྱེ་བ་དང་། མེད་ན་མི་སྐྱེ་བར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཡང་། མི་དུ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མ་ཞེས་པར་ཐ་སྙད་ལ་རྟོངས་པའི་ཆོལ་བ་བླུན་པོ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་དེ། གཞན་དུ་ན་རྒྱང་འཕེན་དག

དུ་བ་རྒྱུ་མེད་དུ་སྐྲོ་འདོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་དཔྱ་བྱའི་ངོར་ནི། དུ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་མེ་ཕན་ཆེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྟེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྒྱས་འཐས་མེ་དུ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ངེས་པར་བྱས་དགོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར། མེའི་འབྲས་

བྱ་དུ་བ་སྟེ། འབྲས་བུའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེས་འཇུག་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྒྱས་སྐྱོན་ཅན་དུ་ཐལ་བའི་དོགས་པ་བཅད་པ་ནི། ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྣང་བ་ལ་དུ་ཡོད་རྒྱས་སུ་བཀོད་པའི་ཚེ་ན། དུ་བ་དེ་དང་མེ་དེ་རྒྱུ་འབྲས་མིན་ན།

འབྲས་རྒྱས་སུ་མི་འཐད་ལ། རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་ན་འབྲས་དུས་ན་རྒྱུ་མེད་ཅིང་རྒྱུ་དུས་ན་འབྲས་བུ་མེད་པས། དུ་ལྡན་ལ་ལ་དུ་བ་ཡོད་དུས་ན་དེའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་མེ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་འདིའི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་དུས་ན་དམ་བཅའ་ཚད་མས་གཞལ་བར་འགྱུར་ལ། དམ་བཅའ་

ཚད་མས་གྲུབ་དུས་ན་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་སྟེ། ལ་ལ་མེ་ཡོད་དུས་ན་མེ་དེའི་འབྲས་བུ་ངོ་ཤེ་ཞེན། སྐྱོན་མེད་དེ། ལ་ལ་དུ་བ་ཡོད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་བའི་དུས་ན་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་མིན་གྱི། དུ་བའི་རྒྱུད་བྱུང་བའི་མེ་ཡོད་པ་ཙམ་ཞིག་དུས་ཀྱང་ངོ་

ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། ལ་ལ་དུ་བ་ཡོད་ན་དེའི་ཚེ་རང་རྒྱུ་མེ་ཡོད་མི་དགོས་ཀྱང་། སྤྱིར་ཤ་ལ་ལ་རང་རྒྱུ་མེ་ཡོད་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་ཆོས་གཅིག་གི་ཉིན་མོ་ལ་ཕྱི་དྲོ་ཡོད་ན་དེའི་རྒྱུད་བྱུང་བའི་སྔ་དྲོ་ཡོད་དུས་སྔ་དྲོ་ཡོད་མི་དགོས་པས་

@158A ཞེས། །ཆོས་གཅིག་ཉིན་མོ་ལ། སྔ་དྲོ་ཡོད་དེ་ཕྱི་དྲོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ན་དམ་བཅའ་བས་ལ་བའི་སྐྱོན་མི་འབྱུང་བ་དང་འདྲའོ། །དེས་ན་མེ་ཡོད་པའི་དུས་ཀྱི་གཞི་དང་། མེའི་འབྲས་བུ་དུ་བ་ཡོད་པའི་དུས་ཀྱི་གཞི་གཉིས་ཀ་ཆ་ཤས་སུ་ལྡན་པའི་ལ་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས།

དེ་ལ་དུ་བ་ཡོད་པས་མེ་ཡོད་པ་དུས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་འབྲས་བུའི་རྟགས་ཡང་དག་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ཚུལ་གསུམ་ངེས་བྱེད་

ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། །རང་དང་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་བསྟན་བྱའི་ཆོས་སྐྱབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་སྐྱབ་རྟགས་གང་ཞིག །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྟན་བྱ་འགྲུབ་པ། རྟགས་དང་བསྟན་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཟིན་པའི་ཆོས་

གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ངས་པ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པའོ། །དབྱེ་ན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཁྱད་པར་དག་པ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །ཁྱོད་བརྗོད་པའི་སྒྲས་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟོས་པ་རང་གི་བྱེད་ཆོས་མ་འཕངས་པ། དེའི་

ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་དངོས་པོ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཞན་དག་དངོས་པོར་ཡོད་པ་རྟགས་སུ་འགོད་པ་ནི་གོང་དུ་བཀག་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ཁྱད་པར་ལྟོས་པ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །

ཁྱོད་བརྗོད་པའི་སྒྲས་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟོས་པ་རང་གི་བྱེད་ཆོས་འཕངས་པ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། བྱེད་ཆོས་ཐ་མི་དད་པ་ལ་ལྟོས་པ་དང་། ཐ་དད་ལ་ལྟོས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དཔེར་ན་སྒྲ་མི་རྟག་སྐྱབ་ལ་སྐྱེ་ལྟན་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ་བྱེད་ཆོས་དངོས་སུ་འཕངས་

@158B པ་དང་། ཀུགས་ལ་འཕངས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ལ་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ཚུལ་གསུམ་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཉཊ་པ་ནི། སྟོང་བ་སྐོར་གཅིག

ལ་མཚོན་ན། སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མ་གང་གིས་དེས་པར་བྱེད་ཅེ་ན། དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་ནི་དབང་པོ་རྣོན་པས་སྒྲ་རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་མངོན་གཅིག་སུམ་ཚད་མས་དེས་པར་བྱེད་ནུས་ལ། དབང་པོ་རྟུལ་པོ་

ཁ་ཅིག་ལ་ནི། ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ལ་བརྟན་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་དེས་པར་བྱེད་དགོས་སོ། །ཞུབ་པ་ནི། རྗེས་དཔག་ཚད་མས་དེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། དེའི་རྟེན་རྟགས་ལ། རྗེས་ཞུབ་སྒྲུབ་པ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་རྟགས་དང་། ལྡོག་ཞུབ་སྒྲུབ་པ་གནོད་པ་

ཅན་གྱི་རྟགས་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྟགས་དགོད་པ་ནི། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གྱུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་རང་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་སོགས་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་རང་རྒྱུ་ལས་འཇིག་པར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།

དཔེར་ན། སྒོག་བཞིན་ཞེས་པ་སྟེ། དེའི་ཁྱབ་པ་དཔེའི་སྟེང་དུ་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པར་ཕྱེད་ཅིང་། ཕྱོགས་ཆོས་ནི། ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱུས། འཇིག་པ་བྱས་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་སྐྱེད་དམ། བྱས་པ་ལས་དོན་གཞན་པ་ཉིད་སྐྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། ཕྱིས་རྒྱུ་དོན་

གཞན་མེད་དེ། བྱས་པ་རང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཇས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ནི། རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཕྱིས་རྒྱུ་དེ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་འཇིག་པར་མ་སྐྱེད་པར་ཐལ། བྱས་པ་ལས་དོན་གཞན་པའི་འཇིག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཕན་བྱེད་ཡིན་

@159A ྱོ། །པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གནོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་བསྟན་ནས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚད་མས་ངེས་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ལྟོག་ཁྱབ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གནོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་

ནི། རྟག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བྱས་པས་སྟོང་སྟེ། རིམ་དང་ཅིག་ཅར་གྱི་

དོན་བྱེད་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན། ཞེས་པ་སྟེ། འདིའི་ཁྱབ་པ་ནི། རིམ་དང་ཅིག་ཅར་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལས་གཞན་པའི་དོན་བྱེད་ཚུལ་ཕྱང་གསུམ་བཀག་

པས་འགྲུབ་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་ནི། རྟག་པས་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་བྱེད་

པ་ལ། འབྲས་བུ་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་གནོད་ཅིང་། རིམ་གྱིས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ན་རྒྱུ་ལའང་འབྲས་བུ་རིམ་བཞིན་སྐྱེད་པའི་སྔ་ཕྱིའི་རིམ་པ་དུ་མ་ཁས་ལེན་དགོས་པས། རྒྱུ་ཡང་མི་རྟག་པར་འགྱུར་གྱི་རྟག་པ་ཉམས་སོ་ཞེས་གནོད་པ་བསྟན་

པས་འགྲུབ་པོ། །དེ་ཡང་སྒོབ་དཔོན་གྱིས། འབྲེལ་བ་མེད་པར་ནི་རྟེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་རིས་པ་མེད་དེ། ཞེས་རྟེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་འགྲུབ་པ་ལ་འབྲེལ་བ་འགྲུབ་དགོས་པར་བཞད་པའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ལས་ཐ་དད། མི་རྟག་པ་ལོག་ན་བྱས་

པ་ལྡོག་པ་ནི། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ལ་འབྲེལ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ལ་འབྲེལ་བའི་དོན་ལྡོག་གི་མི་རྟག་པ་ལོག་ན་བྱས་པ་ལྡོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་གནད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་འདིས་སྒྲུབ་པ་མིན་ཏེ། རྟགས་འདིས། མི་རྟག་པ་ལོག་པའི་གཞི་ལ་བྱས་པ་ལོག

པས་ཁྱབ་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། རྟགས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ལ་འབྲེལ་བའི་དོན་ལྡོག་གི། མི་རྟག་པ་ལོག་པའི་གཞི་ལ་བྱས་པ་ལོག་པས་ཁྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་དང་། རྟགས་བྱས་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དང་གཉིས་ལ་ལྡོས་ནས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་

@159B སུ་འགྲོ་སྟོག་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་འདི་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། ཅི་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་པའི་རྒྱས་ལ་བརྟེན་ནས། རྒྱ་པ་ལ་བྱས་པས་སྟོང་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེས། རྒྱ་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་བྱས་པ་མི་སྲིད་པར་ངེས་སམ་མ་ངེས། མ་ངེས་ན། ད་དུང་ཕྱི་ཚོལ་

དེས་རྒྱ་པའི་གསལ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་བྱས་པ་སྲིད་པར་དོགས་པ་མ་ཆོད་དམ་ཆོད། དང་པོ་ལྟར་ན། གཞོད་པ་ཅན་གྱི་རྒྱས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེས་ཀྱང་། རྒྱས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་ངེས་སུ་གྱུབ་པས། ཚད་མ་དེས་ལྟོག་ཁྱབ་ངེས་པ་འགལ་ལོ། །ཕྱི་མ་ལྟར་ན།

དོགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཆོད་ཅིང་། ཚད་མ་དེས་བཅད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོགས་པ་དེ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གཞན་བསྟན་དགོས་ནའང་རྣེད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། རྣེད་ན་ཚད་མ་མཐའ་མེད་བསྟན་དགོས་ཏེ། རྒྱ་པའི་གསལ་བ་ལ་མཐའ་མེད་ཅིང་། དེ་རེ་རེ་ནས་བྱས་པ་སྲིད་པའི་དོགས་པ་གཅོད་

བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བསྟན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། རྒྱ་པ་བྱས་སྟོང་དུ་འཛལ་བའི་ཚད་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་པའི་གསལ་བ་མཐའ་དག་ལ་བྱས་པ་མི་སྲིད་པར་ངེས་ན། བྱས་པ་ལ་མི་རྒྱ་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་ངེས་ཀྱང་། བྱས་པའི་གསལ་བ་མཐའ་དག་ལ་མི་རྒྱ་པས་ཁྱབ་པ་

ངེས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟ་ན་ཚད་མ་དེས་སྒྲ་ལའང་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་དགོས་པས། ཁྱབ་པ་ངེས་པ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་གྱུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། སྐྱོན་མེད་དེ། གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དེས། བྱས་པ་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པར་མ་ངེས་ཀྱང་།

འཇུག་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ཅིང་། ཕྱིས་རྟག་པའི་ཁྱད་པར་ལ་བློ་ཁ་ཕྱོགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཚད་མ་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་དེ་ཉིད་བྱས་པས་སྟོང་པའི་ངེས་པ་འདྲེན་པ་ཡིན་ནོ། །འོན། རྗེས་ཁྱབ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེས་བྱས་པའི་གསལ་བ་མཐའ་དག་ལ་མི་རྟག་པས་

@160A ཞེས། །མ་ཁྱབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་རྒྱས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྗེས་ཁྱབ་ངེས་ན་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་འོ་ཞེན། མི་མཚུངས་ཏེ། སྒྲིས་ཁྱབ་ཀྱང་དེའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཁྱབ་མི་དགོས་ཤིང་། སྒྲི་ཁེགས་ན་དེའི་བྱེ་བྲག་ཀྱང་

ཁེགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་མདོ་ཙམ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།གསུམ་པ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འགའ་ཞིག་ན་རེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་སྣང་དུ་

རྟང་མི་རྟང་གི་ཆོས་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་རང་གི་དགག་བྱ་འགོག་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་ངེས་པ་ཞེས་བར་བ་ནི། འགལ་ཟླ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་མི་གཏད་པར་བྱུང་རྒྱལ་སྣ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །འགའ་ཞིག །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་

ཡང་དག་གང་ཞིག་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དེ་དགག་པ་ཡིན་པ། ཞེས་སྣ་བ་ལའང་། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་སུ་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དགག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་མེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།

དེར་ཐལ། སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟགས་ཡང་དག་གི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ན། དངོས་མེད་དང་དགག་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ལ། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་དེའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དངོས་མེད་དང་དགག་པ་ཡིན་པས། ཁྱབ་པ་ཡོད་དོ། །

དེའི་ཕྱིར་རང་ལྟོག་གཞི་ལྟོག་རྣམ་དབྱེ་ལ་མཁས་པར་གྱིས་ཤིག །རང་ལུགས་ནི། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་གང་ཞིག །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ན་མེད་དགག་ཡིན་དགོས་པ་ཞེ་

@160B བྱའོ། །དེ་ཡང་སྤྱིར་ཏྲཱས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དགག་པར་ཐུབ་པའི་ཚོས་ཉིག་སྒྲུབ་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ན་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་ཤུགས་ལ་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲ་མི་རྟག་རྐོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་ཀྱང་དངོས་སུ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་

རྐོགས་པའི་ཤུགས་ལ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་རྐོགས་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་། འབྲས་རང་གི་རྟགས་གཉིས་ཀྱིས་ནི། རང་རང་གི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་བྱི་སྟེང་དུ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སྒྲུབ་པར་ཐུབ་པ་དངོས་སུ་བསྒྲུབས་པའི་ཤུགས་ལ་དགག་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པས། མ་ཡིན་

དགག་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ནི། རང་གི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ན་མེད་དགག་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པས་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲུབ་རྟགས་དང་དགག་རྟགས་ཙོ་ཙོར་ངེས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་དངོས་ལའང་དངོས་པོའི་ཚ། །ཁས་

ཐུབས་མེད་པར་དགག་པ་ཉིད། །སྒྲུབ་བྱེད་སྐྱ་མ་དག་གིས་ནི། །མ་ཡིན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་སོ། །དང་པོའི་མཚན་

ཉིད་ནི། ཡོད་ཀྱང་གང་ཟག་ལ་སྣང་མི་རུང་གི་ཚེས་གང་ཟག་དེས་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས། གང་ཟག་དེའི་ངོར་ཆོས་དེ་ཡོད་ངེས་འགོག་པ་ལ་ཆུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས། དཔེར་ན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར། འདྲེ་ཤ་ཟ་བསྐལ་

དོན་དུ་སོང་བའི་སྐྱེས་བུས། འདྲེ་ཤ་ཟ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་པར་སྣང་བ་ལ། འདྲེ་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་སྐྱེས་བུའི་ཚད་མས་ཤ་ཟ་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །རྟགས་འདི་ནི། ཤ་ཟ་གང་ལ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་

@161A ཞེས། །གང་ཟག་དེའི་ངོར་འགོད་དགོས་པ་མ་ཡིན་གྱི། གང་ཟག་དེའི་ངོར་ཤ་ཟ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་འཇུག་མི་འཇུག་དཔྱོད་པའི་གཞིར་བྱས་ནས། རྟགས་ཆོལ་བ་གཞན་ལ་འགོད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དག་ན་རེ། མདུན་གྱི་

གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན། བསྐལ་དོན་ཤ་ཟ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་སྟེ། བསྐལ་དོན་ཤ་ཟ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པར་བྱེད་ལ། རྟགས་འདིས་ཤ་ཟ་ཡོད་ངེས་འགོག་པ་ཡིན་གྱི་མེད་ངེས་སུ་སྐྱབ་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པས། གཞི་དེར་

ཞ་ཟ་ཡོད་ངེས་དད་མེད་ངེས་གང་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བར་བྱེད་དོ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཞི་དེར་བསྒལ་དོན་ཞ་ཟ་དམིགས་པའི་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། གཞི་དེར་ཞ་ཟ་དམིགས་པའི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས། འདོད་

ན། དེར་དེ་མེད་ངེས་མ་ཡིན་པ་འབྱད། དེས་ན། དེ་ལྟ་བུའི་རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པ་ན། ཞ་ཟ་མེད་ངེས་སུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས། མེད་ངེས་སྒྲུབ་མི་རུས་པར་གཞུང་ལས་ལན་མང་དུ་བཤད་པ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་ཞིང་།

གཞི་དེར་ཞ་ཟ་མེད་ངེས་སུ་རྟོགས་ན། ཞ་ཟ་དེ་གཞི་དེར་ཁྱོད་ལ་བསྒལ་དོན་ཡིན་པའང་འགལ་ལོ། །དེ་ནི་འདི་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། ཅི། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དགེ་རྩོམ་བྱ་བ་འདི། དངོས་སམ། བཏགས་པ་གང་དུ་སྟླ། ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་

པའི་རྟགས་ཞེས་བྱ་ཞིང་། འདི་ལ་དགག་གཞན་གཉིས་ལས། གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟ་འདི་རྫུ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡིན་ཏེ། རྟགས་འདིའི་དགག་བྱའི་ཆོས་ནི་ཞ་ཟ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་ཡིན་ལ། དེའི་རྫུ་ཞ་ཟ་དམིགས་པའི་ཚད་

@161B མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པ་བློ་སྟོན་ཅན་ཉིད་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན། རྒྱུ་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་འབྲས་བུ་འཐོབ་པ་ཡིན་པས། རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲའོ། །འདི་ལྟར་རྩོངས་པ་དག་ཁ་མཐུན་པར་སྨྲས་ནས། དེ་ལས་ཀྱང་ཁ་

ཅིག་ནི། རྟགས་འདི་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བར་བྱེད། ཁ་ཅིག་ནི། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་དང་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གཞི་མཐུན་དུ། སྨྲ་བར་བྱེད། ཁ་ཅིག་ནི། མི་

སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡིན་པ་ལ་སྣང་རུང་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བར་བྱེད་ལ། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་སུ་སྨྲ་བ་དག། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་ཀྱང་སྣང་དུ་མི་རུང་

བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་འགོད་ཅིང་། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པར་སྨྲ་བ་དག། དགག་བྱའི་ཆོས་ཡོད་ན་སྣང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྨྲ་བར་བྱེད་དེ། སྐྱེ་བོ་བློ་གྲོས་དམན་པ་དག་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཚུལ་ནི་འདི་ལྟར་མཐའ་ཡས་སོ། །འདི་དག་ལ། དགག

པ་རྒྱས་པར་བསྟན་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། ཐུན་པོ་མང་དུ་སྣྲ་བའི་ཁ་འབྲིད་པས། ཟབ་དོན་རྒྱ་ཆེར་འབྱེད་པོའི་གོ ༷ སྐབས་འགོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མཚོན་པ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་བསྒལ་དོན་ཤ་ཟ་དམིགས་པའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན།

ཁྱོད་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་བསྒལ་དོན་ཤ་ཟ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་དངོས། སྨྲོས་ཀྱང་། ཆོས་དེ་དམིགས་པའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཆོས་དེ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་གྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་

@162A ཞེས། །དོན་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟ་བུའི་བློའི་ཐ་སྙད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཇུག་པ་བློ་སྟོན་ཅན་ཉིད་ཕྱིར། ཞེས་པས། ཆོས་དེ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་འཇུག་པ་ལ། ཆོས་དེ་དམིགས་པའི་ཚད་མ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་བསྟན་གྱི།

རྒྱུར་བསྟན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྨྲོབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་དང་། རང་འགྲེལ་དང་། འགྲེལ་བཤད་བྱེད་པ་དག། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཤེན་ཏུ་གསལ་བར་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་ལ། ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འགོག་པར་ཁྱད་པར་

མེད་ལ། འོན་ཀྱང་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྒྱས་ཀྱིས་ནི། ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འགོག་པ་ཙམ་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱི། མེད་ངེས་སྒྲུབ་མི་ནུས་ལ། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པས་མེད་ངེས་ཀྱང་གོ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཡཁད་དེ། དེའི་དོན་ནི། སྣང་རུང་མ་དམི་

པའི་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། རང་གི་དགག་བྱའི་ཚོས་མེད་དེས་དངོས་སུ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དན་མཐུན་འགོག་པར་ཡང་བྱེད་དོ་སྙམ་དུ་དགོངས་སོ། །ཁྱེད་རང་ཡང་བྱམ་པ་མ་དམིགས་པའི་རྒྱས་ཀྱིས་བྱམ་མེད་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ། ཐ་

སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཡིན་པས། བྱམ་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། བྱམ་ཡོད་ཀྱི་ཐ་སྙད་འགོག་པར་སྣང་དགོས་ལ། དེ་དག་གི་ཕྱིར་བྱམ་པ་མ་དམིགས་པས་ས་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་བྱམ་མེད་ཀྱ་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ། ཁྱེད་རང་རང་བཞིན་མ་དམི་

པའི་རྒྱས་སུ་འདོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་། རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་རྒྱས་སུ་ཐལ། བྱམ་པ་ཡང་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འགོག་པའི་རྒྱས་ཡིན་པ་གང་ཞེག། བྱམ་པ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཡིན་ན་བྱམ་པ་དམིགས་པའི་ཚད་མ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས། རྒྱུ་བཀག་པའི་རྒྱས་ཀྱིས་

@162B འབྲས་བུ་འགོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས་སོ། །དེས་ན་མཐར་གཏུགས་ན། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་འབྱུང་དོ། །སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་སུ་འཇོག་པ་དང་། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་

པའི་རྟགས་སུ་འཇོག་པའང་། དགག་བྱའི་ཚོས་དང་དགག་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་དོན་གང་གི་ཡང་ངས་ནས་འཇོག་པ་མིན་ཀྱི། གང་ཟག་དེ་ལ་ཡོད་ཀྱང་བལྟར་མི་རུང་གི་ཚོས་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པས་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་དང་། ཚོས་དེ་ཡོད་ན་སྣང་རུང་བ་ཞེག

ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའམ། དེ་ལྟ་བུའི་མཐར་ཐུག་པའི་རྟགས་ཡིན་པས། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེས་ན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཞེས་པའི་མ་དམིགས་རྒྱུ་དེ་ཡོད་ན་སྣང་རུང་མི་རུང་གི་སྐོར་ནས་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ།། ཁ་ཅིག །

མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཁས་ལྷངས་ནས། ཡང་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞེག། རང་གི་དགག་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་དོན་ཡོད་ཀྱང་བལྟར་མི་རུང་བ་ཞེས་སྨྲ་བ་ཡང་

བྱུང་སྟེ། གཞི་མ་གྲུབ་པ་དང་། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་གཞི་མཐུན་ཁས་ལེན་པ་འདི་ལས། སྣང་ཡང་རང་གི་དེ་ཉིད་བསྟན་པར་བྱ་བ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད། སྒྲས་པ་ཉིད་ན་དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱང་རང་གིས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །རང་ལུགས་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་རྟགས་དེ་དེ་སྐྱབ་

ཀྱི་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ལ། རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཞིང་། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། འོན། འདི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཡོད་མེད་ངེས་པའི་འབྲས་ཅན་མིན། ཕྱིར་མཚོང་མ་

@163A ཞེས། །ཉིད་མི་འགྲུབ། ཞེས་བཤད་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་ངོར་ཤ་ཟ་ཡོད་མེད་གང་དུ་ཡང་ངེས་པར་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཤ་ཟ་གང་ཟག་དེའི་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་དེ། དེའི་ངོར་ཤ་ཟ་མེད་ངེས་སུ་སྐྱབ་པའི་རྟ་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཞེས་སྨོན་

པ་ཡིན་ཀྱི། དེའི་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་དེ་དེའི་ངོར་ཤ་ཟ་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་འགོག་པའི་རྟགས་མ་ཡིན་ཞེས་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི། སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་ཀྱི་ངོར། ཡོད་ན་

སྣང་རྟང་གི་ཆོས་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་དངོས་སུ་རྟགས་སུ་བཀོད་པཨམ། མ་དམིགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་མཐར་ཐུག་པ་ཅན་གྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་གང་ཞེག། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ན་མེད་དགག་ཡིན་པ། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། འབྲེལ་རྒྱ་མ་

དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། འགལ་རྒྱ་དམིཏ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། ཆོས་དེའི་འབྲེལ་ཡུལ་བཀག་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས། ཆོས་དེ་འགོག་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྒྱུ་དང་། ཁྱབ་བྱེད་དང་།

རང་བཞིན་དང་། དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་གཉི། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། ཆོས་དེའི་རྒྱུ་བཀག་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས། ཆོས་དེ་དངོས་སུ་འགོག་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས། དཔེར་ན། སྟོ་འཕྱང་བ་དང་ལྡན་པའི་མཚན་མེའི་

རྒྱུ་མཆོ་དུ་མེད་དུ་སྐྱབ་པ་ལ། མེ་མེད་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཁ་ཅིག་རྒྱུ་མཆོ་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་མི་འཐད་དེ། རྒྱུ་མཆོར་དེས་ན་དུ་བ་ཡོད་པར་དོགས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བོགས་མཁར་ལ་དུ་བ་ཡོད་པར་དོགས་པ་ཡང་མི་སྲིད་པར་ཐལ་

@163B བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྒྱས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། ཆོས་དེའི་བདག་གཅིག་པའི་ཁྱབ་བྱེད་བཀག་པ་རྒྱས་སུ་བཀོད་ནས། ཆོས་དེ་དངོས་སུ་འགོག་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས། དཔེར་ན་ཤིང་གིས་དག་པའི་བྱག་རྫོང་ན་ཤ་པ་མེད་པར་སྣང་

པ་ལ་ཤིང་མ་དམིགས་པ་རྒྱས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཁ་ཅིག །འདི་ལའང་། ཤིང་མེད་ཀྱི་བྱག་རྫོང་དུ་དེས་ན་ཤ་པ་མེད་པར་དེས་པས། དེ་འདྲ་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་མི་འཐད་དེ། ཤ་པ་ཤིང་དུ་མ་དེས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། །གཞན་ཡང་ཁ་

ཅིག་འདི་སྐད་དུ་རྒྱུ་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྒྱས་འདི་དག་གི་དགག་བྱའི་ཆོས། གཞི་དེར་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཚད་མ་ལ་སྣང་མི་རུང་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར། རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་བཀག་པའི་སྐོ་ནས་འགོག་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་རང་བཞིན་མ་དམིགས་

པའི་རྒྱས་སྨྲོར་བར་རིགས་སོ་ཞེས་སྨྲའོ། །འོ་ན། ཕྱི་རོལ་དེའི་རྒྱུད་ལ་སྔོ་འཕྲུར་བ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལ། དུ་བ་ཡོད་མེད་གང་དུ་ཡང་རིས་པའི་ཚད་མ་སྐྱེ་མི་རུང་བར་ཐལ་ཞིང་། རྟོག་བ་དེའི་ངོར་རྒྱ་མཚོ་དེ་ལ་དུ་བ་བསྐལ་དོན་དུ་ཐལ་ལོ། །དུ་བ་དྲན་འཕྲུར་བས་ཁྱབ་

པར་ནོན་པའི་གཞིར། ཁ་བ་སྟོབས་ཆེན་རྒྱུན་ཆགས་པ་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ལ། དུ་བ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚེ་འང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཡོད་ཀྱང་ཕྱི་རྟོལ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་སྣང་དུ་རུང་ན། དེ་འགོག་པ་ལ་རང་བཞིན་

མ་དམིགས་པའི་རྟགས་སྤྲོར་བ་རིགས་ཀྱི། འགལ་རྩ་དམིགས་པའི་རྟགས་སྤྲོར་བ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་ཁས་བླངས་སོ། །འདོད་ན། གཞི་དེར་ཁ་བ་སྟོབས་ཆེན་ཡོད་ཀྱང་སྣང་དུ་མི་རུང་། དུ་བ་སྟོབས་ཆེན་ཡོད་ན་སྣང་རུང་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི། མངོན་སུམ་ལ་

@164A ཞེས། །བསྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། རྒྱ་མཚོའི་སྟེང་གི་དུ་བ་ཡོད་ཀྱང་སྣང་མི་རུང་དུ་འདོད་པ་དང་། རླངས་པ་སྟོ་འཕྱུར་བ་སྣང་བར་འདོད་པའང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །འོན། རང་འགྲེལ་ལས། འབྲས་བུ་ཡོད་ཀྱང་སྣང་བར་མི་འཐྱུར་ན། དེ་འདི། སྐྱར་

བར་བྱའོ། དེ་སྣང་བ་ལ་ནི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་ཉིད་གོ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་དྲང་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ནི། བཞི་དེར་རླངས་པ་སྟོ་འཕྱུར་བ་དམིགས་པ་ཉིད། དུ་བ་དམིགས་པར་འཐྲུལ་ནས། དུ་བ་ཡོད་པར་དོགས་པ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་བ་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་

བགོད་ཀྱང་། དེས་དུ་བ་མེད་པར་དེས་མི་རུས་པས། མེ་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་སྣང་བར་བྱའོ་ཞེས་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་དུ་ཤཱནྟ་ཛྭོས་ཀྱང་། མཚོ་ཆེན་པོ་རླངས་པ་འཕྱང་བ་ལ་སོགས་པ་དུ་བ་དང་འདྲ་བས་བསླུས་པ་མེ་མེད་པར་ནི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་

པས་དེས་པར་བྱེད་ལ། དུ་བ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་ལ་རྒྱུ་མ་དམིགས་པར་སྣང་བར་བྱའོ།། ཞེས་བཤད་དོ། །རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞི་དོས་གཟུང་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཆོས་དེ་དམིགས་པའི་ཚད་མ་བཀག་པ་རྟགས་སུ་

བགོད་ནས། ཆོས་དེ་བཀག་ཅམ་དངོས་སུ་སྐྱབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས། གཉིས་པ་མཚན་གཞི་དོས་གཟུང་བ་ལ། དགག་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱམ་པས་དགག་པའི་མདུན་གྱི་ས་ཕྱོགས་ན་ཆོས་ཅན། དུ་བ་མེད་

དེ། དྲྭ་པ་ཚད་མས་མ་དམིཅ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། རྟགས་ཀྱི་སྐྱེས་ཅམ་ཡིན་པས། རྟག་དངོས་ལ་ཁྱོད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པ་དང་། བྱ་བ་ལས་ལ་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྱམ་པས་དགག་པའི་མདུན་གྱི་ས་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་

@164B སུམ་ཆོས་ཅན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་བྱམ་པ་མེད་པའི་ཤེས་བརྗོད་སྐྱེ་རྩང་སྟེ། གཞི་དེར་བྱམ་པ་ཡོད་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་དམིགས་དགོས་པ་ལས། ཁྱོད་དེར་བྱམ་པ་མ་དམིགས་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། ལས་ལ་ཡོད་པ་ནི། བྱམ་པས་

དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། བྱམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་སྟེ། བྱམ་པ་ཡོད་ན་རང་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་དགོས་པ་ལས་སྣང་རུང་བྱམ་པ་རང་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་ཟེར་

ཏོ། །འདི་ལྟར་སྣ་ཚ་ལ་ནི། དགག་པ་མང་དུ་བསྟན་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། གཞི་དེར་བྱམ་པ་ཡོད་ན། གཞི་དེར་བྱམ་པ་མེད་དགོས་པར་ཐལ། གཞི་དེར་བྱམ་པ་ཡོད་ན། བྱམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་དགོས་པའི་

ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཅན་ལའང་རིགས་བསྒྲིས་ལ། དངོས་འགལ་འབའ་ཞིག་བརྗོད་པར་གྱིས་ཤིག །གཞུང་ལུགས་ལས་བཤད་པའི་མཚན་གཞི་བོར་ནས། རང་བཟོའི་མཚན་གཞིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གསལ་བར་སྟོན་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་ངོ་

མཚར་ཏེ། །མ་འཁས་པ་སྟ་མ་དག་དང་དུ་ལྡའི་རྟོག་གེ་སྣ་ད་དག་ཁ་ཅིག ། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྒྱས་ནི་ཐ་སྙད་སྨྲ་བ་ཀྱི་གཏུན་ཚོགས་ཡིན་པས། བྱམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་སྟེ། བྱམ་པ་ཡོད་ན་སྣང་དུ་རུང་བ་ལས་བྱམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་

ཕྱིར། ཞེས་འགོད་དགོས་ལ། དེའི་ཕྱིར་འདིའི་བསྟྲུབ་བྱའི་ཚོས་ཡིན་ན་སྨྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱས་སུ་སྣྲའི། མ་དམིགས་པའི་རྒྱས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲའོ། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་དག་ཀྱང་ཐ་སྙད་སྨྲ་གྱི་རྒྱས་ཡིན་པར་

@165A ཞེས། །དེ་ཕྱིར་རྒྱུ་དང་རང་བཞིན་དག ། མེད་པས་འགའ་ཞིག་སྨྲ་བའི་ཡང་། ཞེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགག་པ་དང་དགག་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡང་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གི་བསྟྲུབ་བྱའི་ཚོས་སུ་

ཡང་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་དངོས་སུ་སྨྲ་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བས། མ་དམིགས་པའི་རྒྱས་ལ་ལྷག་མ་ལུས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་། ཕྱི་རྐོལ་གྱིས་བྱམ་པ་མེད་པར་དེས་ཀྱང་མེད་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་ཏུ་རུང་མི་རུང་

ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ལ་རྟགས་འདི་འགོད་དམ། འོན་ཀྱི། བྱམ་པ་མེད་པར་མ་དེས་པའི་ཆོལ་བའི་ངོར་བྱམ་པ་མེད་པར་དེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྟགས་འདི་འགོད། གཉིས་པོ་འདི་ལས་མི་འདའོ། དང་པོ་ལྟར་ན་བྱམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་ནི་བྱམ་པ་མེད་པར་དེས་པའི་བློ་དང་དེར་བརྗོད་

པོའི་སྒྲ་དང་དེ་དང་མཐུན་པར་བློ་ངོར་བྱེད་པའི་ལུས་ཀྱི་གནས་སྐབས་གསུམ་གཡོན་པ་ལ་བྱམ་པ་མེད་པར་དེས་ཀྱང་། བྱམ་པ་མེད་པར་དེས་པའི་བློ་འཇུག་ཏུ་རུང་མི་རུང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་གང་ཟག་ག་ལ་སྲིད།བྱམ་པ་མེད་པར་དེས་ཀྱང་བྱམ་པ་མེད་ཅེས་བརྗོད་དུ་མི་

རུང་དམ་སྣམ་པ་ལ་ནི་རྒྱལ་པོའི་ཚད་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ནས་དོགས་པ་བསལ་བར་བྱའི། རྟགས་བསྟན་པས་ཅི་ཞེག་བྱ། ཕྱི་མ་ལྟར་ཁས་ལེན་ན། གཞི་དེ་བྱམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་རུང་དུ་བསྒྲུབས་པས། གཞི་དེ་བྱམ་མེད་དུ་དེས་པར་

བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་ན། བྱམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་ན། བྱམ་མེད་ཀྱི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟག་ཡུལ་ན་ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ། ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་འཇུག་ཏུ་རུང་བ་

@165B སྒྲུབ་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེན། འོ་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚེའང་། མི་རྟག་པའི་ཐ་སྙད་དན་མཐུན་འཇུག་ཏུ་རྟང་སྟེ། ཞེས་བཀོད་ན་ཅི་ནོངས། སྒྲ་མི་རྟག་པར་གྱུར་ཅིན་ཀྱི་སྒོ་འདོགས་ཚོད་ཅིང་། སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ཐོག་སྐྱེ་བས་ཤེས་བརྗོད་ཀྱི་ཐ་

སྙད་འཇུག་ཏུ་རྟང་བར་ཆེད་ཀྱིས་སྒྲུབ་མི་དགོས་སོ་ཞེན། དེ་ནི་མཚུངས་ཏེ། ས་ཕྱོགས་བྱམ་མེད་དུ་ངེས་ན། དེ་ཙམ་གྱིས་བྱམ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་སྒོ་འདོགས་ཚོད་ཅིང་བྱམ་མེད་དུ་ངེས་པའི་ཐོག་སྐྱེ་བས། ཤེས་བརྗོད་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་ཏུ་རྟང་བར་ཆེད་ཀྱིས་སྒྲུབ་མི་དགོས་སོ། །

ས་ཕྱོགས་སུ་བྱམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པར་ངེས་རྟགས་བྱམ་མེད་མ་ངེས་པ་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་སྨྲའོ། །དེས་ནི་རིགས་པའི་བརྡ་ཙམ་ལ་ཡང་མ་སྨྲངས་པར་ཟད་དེ། མཚན་ཉིད་ངེས་ཀྱང་དེ་ལ་རང་གི་མཚོན་བྱའི་ཐ་སྙད་མ་ཐོགས་པ་མི་སྲིད་ན། མཚན་ཉིད་རྟགས་སུ་བཀོད་

ཤས་མ་ཚོན་བྱ་སྨྲུབ་པའི་རྟགས་མི་སྲིད་དགོས་པས། སྒྲ་བྱས་པར་སྨྲུབ་པ་ལ་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པར་ཏགས་སུ་སོང་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། ཐ་སྙད་སྨྲུབ་ཅེས་པ་ནི། ཐ་སྙད་དང་དོན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཐ་སྙད་དུ་བྱུང་པའི་ཆེས་ཤེགས་སྨྲུབ་པས་ཐ་སྙད་སྨྲུབ་

ཅེས་པ་ཡིན་གྱི། བསླུབ་བྱའི་ཚོས་སུ་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པ་དངོས་སུ་སྨྲར་བས་ཐ་སྙད་སྨྲབ་ཀུ་འཇོག་པ་གཅལ་ཡིན། གལ་ཏེ་ཡིན་ན། བསླུབ་བྱའི་ཚོས་སུ་དོན་ཡིན་ཏེ་ཞེས་དངོས་སུ་སྨྲར་བས། དོན་སྨྲབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་འཇོག་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །རང་ལུགས་

ནི། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བ་ནི། དཔེར་ན། ལྷོ་ལྗིར་བའི་རྣམ་པས་དབེན་པའི་འཇིམ་གོང་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བུམ་པ་མེད་དེ། ཁྱོད་ལ་བུམ་པ་ཡོད་ན་སྣང་དུ་རུང་བ་ལས། ཁྱོད་ལ་བུམ་པ་ཡོད་པར་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་

@166A ཞེས། །བྱའོ། །རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བ་འདི་ནི། མེད་པ་ལ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི། །ཚད་མེད་རྟགས་སུ་བརྗོད་གང་ཡིན། ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་འགྲེལ་ངེས་ཀྱི་གཞུང་དུ་མས་བསྟན། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་ཟཁད་པར་བྱ་བ་མང་

དུ་ཡོད་མོད་ཀྱི། གཞན་དུ་ཟཁད་པར་བྱའོ། །འོ་ན། ཐ་སྙད་བྱ་རྒྱང་དངོས་སུ་སྒྲུབ་ན། དམིགས་སུ་རུང་བའི་མེད་པ་ནི། །མི་དམིགས་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་དེ་ཡོད་པ་ལ་དེའི། །རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲ་ཤེས་སྣྲབ། ཅེས་ཟཁད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཚོས་དེ་མ་

དམིགས་པ་དང་། ཆོས་དེ་མེད་པ་ནི་གཞན་མིན་ཏེ། མ་དམིགས་པ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པས། མ་དམིགས་པ་གྲུབ་པ་ན་མེད་པའི་དོན་གྲུབ་ཀྱང་། ཤེན་ཏུ་ཟླུན་པས་མ་དམིགས་པ་ལ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་མ་ཐོགས་པ་ཐོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། མ་དམིགས་པའི་

རྟགས་ཀྱིས་མེད་པ་སྒྲུབ་ཅེས་པ་ཡིན་གྱི། མ་དམིགས་པས་མེད་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་རྩང་སྒྲུབ་ཅེས་པ་མ་ཡིན་པས། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་བཀོད་པའི་དགོས་པ་དང་། རྟགས་འགོད་པའི་ཚུལ་ནོར་བའི་གཏམ་དེ་ནི་མཁས་པའི་རྣ་བར་མི་འོང་ངོ། ।

རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་འདི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་མ་ཡིན་ན། རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་པས་ན། འདི་ནི་རང་བཞིན་ནང་འདུས་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། རྟགས་འདི་རྣམ་འཇོག་གི་རྒྱུ་ལས་རྣམ་གཞག་གི་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་

ཡིན་པས། རྟགས་ཆོས་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྱེལ་བའི་དབང་གིས་ཁྱབ་འབྱེལ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་དང་ཁྱབ་འབྱེལ་གྲུབ་ཚུལ་ཆོས་མཚུངས་པས། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུ་བ་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། དེར་འདུ་ན་དེ་ཡིན་གা་ལ་དགོས།

@166B གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་བརྟ་ལ་མ་བྱང་བའི་བཙོལ་དེ་མ་སྨས་ན་རང་ཉིད་མཇོས་སོ། །དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཆོས་དེ་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས། ཆོས་དེའི་དངོས་རྒྱུའི་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་བཀག་པའི་མེད་དགག་དངོས་སྨྲབ་

པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས། དཔེར་ན་དུ་བས་དབེན་པའི་ར་བ་ན། དུ་བའི་དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་མོད་པར་སྨྲབ་པ་ལ། དུ་བ་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་འགལ་རྐྱེན་མིགས་པའི་རྟགས་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི།

ཆོས་དེ་དམིགས་པ་དངོས་སུ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས། རང་གི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་ཆོས་དེའི་གནོད་བྱའི་བྱ་བྲག་ཅིག་བཀག་པའི་མེད་དགག་དངོས་སུ་སྨྲབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པ་དང་།

ཕན་ཚུན་སྤྱངས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་རྐྱེན་མིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། ཆོས་དེ་དམིགས་པ་དངོས་སུ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས། རང་གི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་ཆོས་དེ་དང་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་བྱ་བྲག་ཅིག་བཀག་པའི་མེད་

དགག་དངོས་སུ་སྨྲབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས། དབྱེ་ན། འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ་བཞི། འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་བཞི། འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པ་བཞི་རྣམས་སོ། །དང་པོ་བཞི་ནི་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་

རང་བཞིན་དམིགས་པ། རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ། འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ། ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ་རྣམས་ཏེ། དཔེར་ན། རིམ་པ་བཞིན། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་གཞིར། གང་

@167A ཞེས། །རིག་དང་། གང་འབྲས་སྤྱི་ལོང་བྱེད་དང་། གང་རྒྱུ་ཀུས་པ་ཐོགས་མེད་དང་། བ་མེའི་རིག་པ་རྣམས་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ལ། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་བཞི་ནི། རང་བཞིན་དང་

འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ། རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ། འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ། ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་རྣམས་ཏེ། དཔེར་ན། རིམ་པ་བཞིན། དུ་བ་དག་འཕྱུར་བས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་

གཞིར་གྱང་རིག་སོགས་བཞི་པོ་མེད་པར་སྣུབ་པ་ལ། དུ་བ་དྲག་འཕྱུར་བས་ཁྱབ་པར་དམིགས་པ་སོ་སོར་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པ་བཞི་ནི། རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པ། རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་

པ། འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པ། ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པ་རྣམས་ཏེ། དཔེ་རིམ་བཞིན། ཙཱ་རྔ་ཀྱི་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་རྟོག་པའི་གཞིར་གྱང་རིག་སོགས་བཞི་མེད་པར་སྣུབ་པ་ལ། ཙཱ་རྔ་ཀྱི་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་

པར་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ཕན་ཚུན་སྤྱངས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་རྩ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། ཆོས་དེ་དངོས་སུ་རྟགས་སུ་བཀོད་

ནས། རང་གི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཆོས་དེ་དང་ཕན་ཚུན་སྤྱངས་

འགལ་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་རྒྱུ་པ་གཅིག་བཀག་པའི། མེད་དགག་དངོས་སུ་སྣུབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས། དཔེར་ན། མྱུ་གུ་སྣར་ཡང་སྐྱེ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་བདག་ཉིད་སྐྱེས་ཟིན་པའི་ངོ་བོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ལ་དབྱེ་བའི་

@167B ཚུལ་མང་དུ་སྨྲ་བ་ལ་སྐྱིང་པོ་མ་མཐོང་ངོ། །མ་དམིགས་པའི་རྒྱས་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།རྒྱས་ཡང་དག་ལ་བསྟན་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་དང་། ཡིད་ཆེས་པའི་དང་། བྱགས་པའི་རྒྱས་ཡང་དག་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། ཚུལ་གསུམ་

ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་གང་ཞེག །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན། ཚུར་མཐོང་གི་དངོས་སྟོབས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་པ། དཔེར་ན། སྐྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་བྱས་པ་རྒྱས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ཡིད་ཆེས་པའི་རྒྱས་ཡང་དག་ལ། དགག་གཞན་སྒྲོང་གསུམ་

ལས། དང་པོ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ལ། ཡིད་ཆེས་པའི་རྒྱས་ཡང་དག་མི་སྲིད་པར་འདོད་པ་དགག །སྲིད་ཀྱང་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཞན་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཡིད་ཆེས་པའི་རྒྱས་ཡང་དག་མི་སྲིད་དེ། སྲིད་ན། ལུང་རང་གི་

བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་འབྲེལ་པར་འགྱུར་བས། སྐྲ་དོན་ལ་མི་འཐུལ་བའི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པ་ཡོད་དགོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། །ཡིད་ཆེས་པའི་རྒྱ་ཡང་དག་མི་སྲིད་པར་འདོད་པ་ཤེན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། འདི་སྐྱར། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ལ་ནི་ཡིད་ཆེས་པའི་རྗེས་

དཔག་ཚད་མ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཁ་ལ་ནུས་ཏེ། ཡོད་པར་འདོད་པའང་མེད་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན། སྐྱོན་ཆེན་པོ་དག་ཐོག་ཏུ་འབབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཤིན་ཏུ་ལྷོག་གྱུར་ཡིན་ན། དེ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཡིད་ཆེས་རྟེས་

དཔག་ཚད་མ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ལུང་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་ཚད་མ་གཞན་འཇལ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྲིན་པའི་ཆེས་ལས་མ་འོངས་པ་ན་རྣམ་སྨིན་བདེ་བ་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ། ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ལ་ཆེ་བ་དག་ལ་མེད་

@168A ཞེས། །དོ་ཞེས་སྨྲས་པ་འདེབས་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་ལས་འབྲས་མེད་པར་ལྟ་བ་འདི་ནི། དག་བའི་རྩ་བ་མ་ལུས་པ་གཅོད་པའི་ལོག་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་འང་ཐ་ཆད་དུ་གྱུར་བ་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་འཕེན་གྱི་རིད་ལུགས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཁས་འཆེ་བ་ཡོ་སྟོམ་པ་དང་

ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། སྟོམ་པ་ཡང་ལྟག་མ་མ་ལུས་པར་གཏོང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། རྩ་བ་ཆད་དང་མཚན་འདས་ལས། །ཟོ་སོང་ཐར་པའི་འདུལ་བ་གཏོང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། ལས་འདིས་འབྲས་བུ་འདི་ལྟ་

བྱ་དུས་འདི་ཙམ་ན་འབྱིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་གི་བརྡོད་བྱ་ལྟ་བུ། གཞལ་བྱ་ཤིན་ཏུ་ལྷོག་གྱུར་གྱི་དོན་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཡིན་ན། དེ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཡིད་ཆེས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། སྒྲོ་འདོགས་དེ་སྤྲོང་མི་ནུས་པར་ཐལ་ཞིང་། དྲི་མ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུའང་ཐལ་ཏེ། སྒྲོ་འདོགས་དེའི་འཇིན་སྟངས་ལ་གནོད་བྱེད་ཚད་མ་མེད་ན། དེའི་འཇིན་སྟངས་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་དང་མཐུན་པར་ཞུགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཡིད་

ཆེས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་ན། སྐྱོན་ལ་མི་འཐུལ་བའི་འབྲེལ་པ་ཡོད་མི་དགོས་པའི་ཚུལ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལ་གང་དག་འདི་སྐད་དུ། གཞལ་བྱ་ཤིན་ལྷོག་ཚད་མས་གྲུབ་ནས། ལུང་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་ནམ། ཚད་མས་མ་གྲུབ་

པར་ལུང་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན། དང་པོ་ལྟར་ན། ལུང་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། མ་ངེས་ཏེ། དེ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ལུང་སྐྱབ་

@168B བྱེད་དུ་མི་འཐད་པས། ཡིད་ཆེས་པའི་རྒྱས་མ་འཐད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཏོ། །འོ་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་ནས་བྱས་པ་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་ནམ། ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་བྱས་པ་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན། དང་པོ་ལྟར་ན། བྱས་པ་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་དོན་མེད་

པར་ཐལ། དེ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེའི་ཁྱབ་པ་མ་དེས་པར་ཐལ། དེ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་མོ། །གཞན་ཡང་། དངོས་པོ་སྟོངས་ཞུགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་

ཕྱིར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་ངེས་པའི་ཕྱོགས་ཆོག་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །མ་ཁྱབ་ན། ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་ན། སྒྲིན་པ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་ཞེས་པའི་ལུང་ཚིག །སྒྲིན་པ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བར་སྐྱབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་

པ་འབྱད། རྟགས་གསལ་ཡང་ཁས་ལེན་པས་འཁོར་གསུམ་མོ། །ཡང་བློན་པོ་ཁ་ཅིག །སངས་རྒྱས་ཤིན་ལྷོག་ཡིན་ཞེང་། ཡིད་ཆེས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མེད་པར་འདོད་པའང་མཐོང་སྟེ། དེ་དག་ལ་ནི་སངས་རྒྱས་མེད་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། ཡོད་ན་ཚད་མས་

དམིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ཁ་ཅིག །སངས་རྒྱས་ཡོད་ཀྱང་སྣང་མི་རུང་ཡིན་ལ། དེས་ན་སངས་རྒྱས་བསྒལ་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངོ་ཚོན་བའི་ཆོག་སྟྲ་བར་བྱེད་དོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་བསྒལ་དོན་དུ་སོང་བ་ཁྱོད། སངས་རྒྱས་ཡོད་མེད་ཐེ་ཙོམ་ཟ་

ཞེས་བརྗོད་པར་གྱིས་ཤིག །དེ་ལྟ་ན་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཡང་ཡོད་མེད་ཐེ་ཙོམ་ཟ་ཞེས་བརྗོད་པར་གྱིས་ཤིག །དེ་ལྟ་ན་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ན་ཡང་། གལ་ཏེ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཡོད་སྲིད་ན་དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་བརྗོད་པར་

@169A ྈ། །གྱིས་ཤིག །དེ་ལྟ་བས་ན། སངས་རྒྱས་ཤིན་ཏྲེག་ཏུ་ཁས་བླངས་ནས། ཡིད་ཆེས་ཚད་མ་མེད་པར་འདོད་པ་དག་གིས་ནི། སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་ལམ་སྟོམ་པ་ཐམས་ཅད་བསྒལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་རི་བོང་རྟའི་སྐྱབ་པ་བྱེད་པ་དང་

མཚུངས་པར་འདོད་དགོས་ལ། སངས་རྒྱས་བསྒལ་དོན་དུ་འདོད་པས་ནི་སྡོམ་པ་གསུམ་དང་། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ས་ལམ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད། ཡིད་བརྟན་མི་རྟུང་བ་དང་། ལམ་སྟོམ་པ་ཐམས་ཅད་གཞི་འདིར་འདུ་ཤ་ཟ་སྐྱབ་པ་དང་མཚུངས་

པར་འདོད་དགོས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཤིན་ལྷོག་མིན་ཞིང་། དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་ནི། རྒྱས་པར་གོང་དུ་ཟཁད་ཟིན་ཏོ།། །།གཉིས་པ་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཞན་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲིན་སོགས་དཀར་ཚོས་ཚོས་

ཅན། ཁྱོད་ལས་མ་འོངས་པ་ན་རྣམ་སྨིན་བདེ་བ་འབྱུང་སྟེ། དེ་འབྱུང་བར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལུང་རྣམ་དག་ལས་བཟཁད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཉིད་ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་སྒྲུབ་བའོ་ཞེས་སྨྲ་བ་དང་། སྒྲིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། ཞེས་པའི་ལུང་

དེ་སྒྲིན་སོགས་དཀར་ཚོས་ལས་རྣམ་སྨིན་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བར་སྨྲག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲའོ། །འདི་ནི་མི་འཐད་དེ། རྟགས་འདིའི་ཚོས་ཅན་ངེས་ན་བསྒྲུབ་བྱ་ངེས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲིན་སོགས་དཀར་ཚོས་སུ་ངེས་པ་ལ་སྒྲིན་སོགས་ལས་རྣམ་སྨིན་

བདེ་བ་འབྱུང་བར་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ། སྒྲིན་སོགས་ཙམ་ཚོས་ཅན་དུ་འཛིན་ཀྱི། དཀར་ཚོས་མི་འཛིན་ནོ་ཞེན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྐྱོན་གྱི་མཐའ་ལས་གྲོལ་པ་མིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ཕྱོགས་ཆོག་སྐྱབ་དགུ་ཉག་བཡོད་པར་ཐལ། སྒྲིན་པ་ལས་ལོངས་

@169B སྤྱོད་འབྱུང་ཞེས་པའི་ལུང་ཚོགས་དེ། སྒྲིམ་པ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བར་སྣང་པའི་རྒྱས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ལུང་ཙམ་གྱིས་རང་བཞིན་བརྫུན་ནས་ན། སྒྲིམ་པ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་ཞེས་པའི་ཚོགས་ཙམ་གྱིས་སྒྲིམ་པ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བར་

འགྲུབ་པར་འགྱུར་བས། སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ཚོགས་གཞི་ཀྱང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་སྒྲིམ་པ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་ཞེས་པའི་ལུང་ནི། སྒྲིམ་པ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བར་སྣང་པའི་རྟགས་ཀྱི་བསྣང་བྱ་ཙམ་བརྗོད་པའི་ཚོགས་ཡིན་པས། དེ་སྒྲིམ་པ་ལས་ལོངས་

སྤྱོད་འབྱུང་བའི་སྣང་བྱེད་དུ་ཁས་ལྡངས་ན། ཕྱོགས་ཆོག་སྣང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཁས་ལྡངས་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྒྲིམ་པ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བར་སྟོན་པའི་ལུང་དེ་གྱུབ་བམ་མ་གྱུབ། མ་གྲུབ་ན། ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པས་རྟགས་ཡང་

དག་ཉམས་སོ། །གྲུབ་ན་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་འགྱུར་བས། རྟགས་ཆོས་ཅན་ལ་གྲུབ་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི། ཡིན་འགོད་རྣམས་ལ་ནི་ཆོས་ཅན་དེ་རྟགས་དེ་ཡིན་པར་གྲུབ་པ་དང་། ཡོད་འགོད་རྣམས་ལ་ཆོས་ཅན་ལ་རྟགས་དེ་ཡོད་པར་གྲུབ་པའོ། །འདི་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་

དེ། དང་པོ་ལྟར་ན། སྒྲིབ་པ་ཉིད་ལྡང་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྒྲིབ་པ་ལ་ལྡང་དེ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན། རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གི་བརྗོད་བྱ་མཐའ་དག་ལ། དེ་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དེ་དང་དེ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་

ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མཐའ་དག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། གཞི་གྲུབ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ཏྲཱས་ནི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཏྲཱས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། འདི་ལྟར་

@170A ཞེས། །ཁས་ལེན་པ་དག་གིས་ནི། ཡིད་ཆེས་པའི་ཏྲཱ་ཡིན་ན། འབྲས་ཏྲཱས་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅིང་། ཤིན་ཏུ་གསོ་སྦྱོན་པའི་ལུང་རྣམ་དག་ཡིན་ན། རང་གི་བརྗོད་བྱ་དེ་སྒྲུབ་པའི་ཡིད་ཆེས་པའི་ཏྲཱས་སུ་ཁས་ལེན་མོད། དེ་ལ་སྐྱོན་འདི་ཡང་ཡོད་དེ། སྒྲིབ་པ་ཆོས་

ཅན། ཁྱོད་ལས་རྣམ་སྨིན་སྤྲུལ་བསྟལ་འབྱུང་བ་མེད་དེ། དེ་མེད་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལུང་རྣམ་དག་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ལུང་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་ཏྲཱས་སུ་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་པའི་ཏྲཱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲཱས་ཁྱབ་ཁས་

བློངས། འདོད་ན། བསྟུབ་བྱའི་ཆོས་དགག་པར་གྱུར་པའི་འབྲས་ཏྲག་ཡོད་པར་འགྱུར་བས་དགག་ཏྲག་དང་། སྟུབ་ཏྲག་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཁས་ལོངས་ཤིག །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡིད་ཆེས་པའི་ཏྲག་ནི་ཁས་མི་ལེན་ན། འོན་ཀྱང་སྦྱབ་པ་སངས་རྒྱས་

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། རང་གི་རྒྱུ་བརྩེ་བ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟོན་དུ་སོང་སྟེ། དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིར་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ཡིད་ཆེས་པའི་འབྲས་ཏྲག་དང་། དེ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིད་ཆེས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཏྲག་ཡང་དག་དང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་མེད་དེ། སྟིན་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤྲངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ཡིད་ཆེས་པའི་མ་དམིགས་པའི་ཏྲག་དང་གསུམ་དུ་ཡོད་ཅིང་། འདི་དག

ཏྲག་ཡང་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲའོ། །འདི་དག་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། སྟིན་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤྲངས་པར་ངེས་ནས། ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་སྤྲངས་མ་སྤྲངས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་མི་སྲིད་པས། ཕྱོགས་ཆོས་གྱུབ་ན་བསྟུབ་བྱ་གྱུབ་ཟིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་

@170B དང་། ཆོས་ཅན་མ་འོས་ན་རྟགས་སུ་མི་འགྱུར་ཞིང་། ཆོས་ཅན་དེས་ན་སངས་རྒྱས་སུ་འིས་ཟེན་པས། དེ་ལ་ཉེས་པ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་མི་སྲིད་པས། ཆོས་ཅན་གྱུབ་ཟིན་པ་ན། བསྟུབ་ཡའང་གྱུབ་ཟིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། འདི་དག་ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་ཡང་དག

ཡིན་ན། འདི་དག་བསྟུབ་བྱ་ཤིན་ལྷོག་ཁོ་ན་སྟུབ་པར་ཐལ་ཞིང་། དེ་འདོད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲངས་རྟོགས་ཐམས་ཅད་ཤིན་ལྷོག་ཀུ་ཁས་ལེན་དགོས་པས་ཕོངས་པའི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་འབྱུང་ནའང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲངས་རྟོགས་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྱུབ་པའི་

ཚུལ་བཞད་ཟིན་ཏོ།། །།གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་ན། དེའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་གང་ཞེག །དེ་སྟུབ་ཀྱི་བསྟུབ་བྱ་ཡིན་ན་ཤིན་ལྷོག

ཡིན་པ། ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཡང་རྟོག་པ་སྟོན་དུ་གཏོང་བའི་སྐྱེས་བུ་དག །ཤིན་ཏུ་ལྷོག་གྱུར་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་ལྡོག་བྱས་པས་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་ཆེན་པོ་བཞད་པའང་ཐོས་ལ། དེ་ལྟ་བུ་ལ་འཇུག་ལྡོག་མ་བྱས་ན་དོན་ཆེན་པོ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་

བ་ཡང་སྲིད་སྐྱམ་ཞིང་། ཐབས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་ལྡོག་བྱ་སྐྱམ་དུ་སེམས་སོ། །དེ་ལྟར་བསམས་པ་ན་ལུང་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཚད་མ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་ལྡོག་བྱ་མི་རྣམ་པར་ཤེས་ཤིང་། ལུང་དེ་ཉིད་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་ནི་སྨྲ་པ་ཡིན་

མིན་ཏེ་ལྟ་བུ་ཞེས་དཔྱོད་པར་བྱེད་ལ། དཔྱད་པ་ན་ལུང་དེའི་བསྟན་བྱ་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་ལ་མངོན་སུམ་དང་། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་ཚད་མས་གཞོད་པ་མེད་ཅིང་། ལུང་དེ་ཉིད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཤིན་ལྷོག་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་རང་ལ་ཡང་། སྔ་ཕྱི་དང་དངོས་ཀུགས་འགལ་བ་

@171A ཞེས། །སོགས་ཀྱིས་གཞོད་པ་སྟེ། དཔྱད་པ་གསུམ་བྱིས་བྱིས་དག་པར་མཐོང་ནས་དེའི་ཚེ་ལུང་དེ་ཉིད་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་སྨྲ་བར་ངེས་ཏེ། ལུང་དེས་བསྟན་པ་དང་མཐུན་པར་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་འདི་ནི། ལུང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་ངེས་པར་

ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། དོན་འདི་གཞུང་ལས་ཆེས་གསལ་བར་མང་དུ་བཤད་ཀྱང་། འཇིམ་གོང་གླེགས་བམ་གྱི་དྲུང་དུ་བཞག་པ་དང་ཆོས་མཚུངས་འདི་དག་གིས་ཇི་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར། དེ་བས་ན་ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྒྲོར་བ་ནི། ལུང་དོན་ལ་

དཔྱོད་པའི་སྐྱེས་བུ་དེས། ལུང་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པར་མི་བྱེད་པར། དཔྱོད་པའི་གཞིར་བྱས་ནས། དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དགེ་མ་དགེ་རྩོག་པའི་རིགས་པས། དཔྱད་བྱ་ལུང་དེ་རང་གི་བསྟན་བྱ་ལ་སྒྲུ་མི་སྒྲུ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དེས་ན། སྒྲིན་པས་

ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། ཞེས་པའི་ལུང་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་སྒྲུ་སྟེ། དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དགེ་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཉིད་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱོར་བ་འདི་ལྟ་བུ་གཞུང་གང་གིས་བསྟན་ཅེ་ན། འབྲེལ་

པ་དང་ནི་རྟེས་མཐུན་ཐབས། །སྐྱེས་བུའི་དོན་ནི་བརྗོད་བྱེད་དག། ཅེས་པས་ཚོས་ཅན་ངོས་བཟུང་པ་ཡིན་ཏེ། འདིས་ནི་ཚོལ་བ་རྩོག་པྱན་ཁྱད་པར་གསུམ་པྱན་གྱི་ལུང་འདི་ལྟ་བུ་བསྟན་བྱ་ལ་སྒྲུ་མི་སྒྲུ་དཔྱོད་པའི་གཞིར་བྱེད་ཀྱི། ལུང་གང་ཡང་རུང་བ་དཔྱོད་པའི་གཞིར་

མི་བྱེད་ཅེས་བསྟན་ཏོ། །འདི་ནི་མི་སྒྲུ་བའོ། །ཞེས་པས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་བསྟན་ནོ། །མཐོང་དང་མ་མཐོང་དངོས་པོ་ཡི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྟགས་བསྟན་ཏེ། །མདོར། ཡིད་ཆེས་ཚིག་ནི་མི་སྒྲུ། ཞེས་པས་དམ་བཅའ་བསྟན། སྨྲི་ལས་རྟེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད། ཅེས་པས། དེ་རྟོགས་

@171B ཀྱི་བློ་རྣོས་དཔག་ཏུ་བསྟན། འོ་ན། མི་སྣུ་རྒྱུའི། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ལུང་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འབྲེལ་པ་དང་ནི་རྟེན་མཐུན་ཐབས། །སྐྱེས་བུའི་དོན་ནི་བརྗོད་བྱེད་དག །ཡོངས་བཏགས་དབང་དུ་བྱས་ཡིན་གྱི། །དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་བྱས་མིན། ཞེས་པས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ལུང་ངོས་བཟུང་ངོ། །

མཐོང་དང་མ་མཐོང་དངོས་པོ་ཡི། །དོན་དེ་དག་ལ་མངོན་སུམ་དང་། །རྗེས་སུ་དཔག་རྟམ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་། །གཞོད་མེད་འདི་ནི་མི་སྣུ་བའོ། །ཞེས་པས་མི་སྣུ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད་ནས། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་རྟགས་སྒྲོར་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གང་དག་ཡིད་

ཆེས་ཀྱི་རྟགས་སྒྲོར་ལ་ལུང་དེ་ཉིད་རྟགས་སུ་འགོད་དགོས་པ་དག་གིས་ནི། འབྲེལ་པ་དང་ནི་རྟེན་མཐུན་ཐབས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པའི་ལུང་ཡོངས་སུ་བརྟག་པའི་གཞིར་མི་བྱེད་པར། རྟོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤ་པར་བྱེད་དགོས་པས་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་

དོན་ལ་ཕ་རོལ་ཚུ་རོལ་བཞེན་དུ། ཆེས་རིང་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ཚུལ་ཀྱང་། ལུང་དེའི་བརྗོད་བྱ་མཐོང་པ་མངོན་གྱུར་སྟོན་པའི་ཆ་རྣམས་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ། མ་མཐོང་པ་ལྐོག་གྱུར་སྟོན་པའི་ཆ་རྣམས་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག

ཚད་མས་བྱུབ། མ་མཐོང་བ་ཤེན་ལྷོག་སྟོན་པའི་ཆ་རྣམས་ལ་རང་ཆོག་འགལ་བ་སོགས་ཀྱིས་གནོད་པ་མེད་པ་རྣམས་ལ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན། དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་ན། ལུང་དེའི་བརྗོད་བྱར་གྱུར་པའི་མངོན་གྱུར་ལྷོག་གྱུར་ཤེས་ཏེ་

ལྷོག་གྱུར་གསུམ་ག་ཡོད་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། ཤེས་ལྷོག་ཁོ་ན་སྟོན་པའི་ལུང་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་འདོད་ན། སྨྲེན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྱིམས་ཀྱིས་བདེ། ཞེས་པའི་ལུང་དེ་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པ་མ་ཡིན་

@172A ཞེས། །པར་ཐལ་ལོ། །དེ་བས་ན་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་དོན་ནི། མངོན་རྟོས་གཉིས་དང་རང་ཚོག་སྒྲ་ཕྱི་འགལ་བ་སོགས་དང་གསུམ་གྱིས་གནོད་པ་མེད་པའི་ལུང་ཡིན་པ་ལ་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར། གནོད་མེད་འདི་ནི་མི་སྨྲ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེས་ན། མཐོང་དང་མ་མཐོང་དངོས་པོ་ཡི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཀྱང་། མཐོང་བ་མངོན་གྱུར་སྟོན་པའི་ཆ་ལ། ཞེས་སོགས་སྨྲོས་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཁྱོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ལ་མཐོང་བ་མངོན་གྱུར་འཇལ་བའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་ཀྱང་གནོད་པ་མེད། མ་མཐོང་བ་ལྷོག་གྱུར་

འཇལ་བའི་རྟེས་དཔག་ཚད་མས་ཀྱང་གནོད་པ་མེད། རང་ཆོག་འགལ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་གནོད་པ་མེད་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྨྲར་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །གཞུང་འདི་དག་དབྱིས་ཕྱིན་པར་བཤད་པའི་འགྲེལ་པ་བྱེད་པ་པོ་ནི། སྟོན་ཚད་གང་ཟས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་ཏོ་བོ་གཅིག

བྱ་སྟེ། འགྲེལ་བྱེད་གཞན་དག་སྨྲ་གྱའི་རྩོམ་པ་ངལ་བར་མ་བྱུར་པ་ངོ་མཚར་ཏེ། །དེ་ཡང་གཏན་ཚིགས་འདིའི་བསྒྲུབ་བྱ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཉོག་བྱུར་ཡིན་ལ། ཚུལ་གསུམ་ནི་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་ཚད་མས་བྱུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་

ཀྱི་ཚད་མས་བྱུབ་ན། བསྒྲུབ་བྱ་ཤིན་ཏུ་ཉོག་བྱུར་ཡིན་པ་མི་འགལ་ལམ་ཞེན། མི་འགལ་ཏེ། འདི་ལྟར། རྟགས་ཡང་དག་ལ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་དང་བྲགས་པ་དང་ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་འདི། ཚུལ་གསུམ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་

དང་བྲགས་པ་དང་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གསུམ་གྱིས་བྱུབ་པའི་དབྱེ་བ་ཡོད་ནས་ཕྱེ་བ་མ་ཡིན་གྱི། བསྒྲུབ་བྱ་ལ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཚད་མས་བྱུབ་པ་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་དང་། སྒྲུབ་བྱ་ཤིན་ཏུ་ཉོག་ཏུ་བྱུར་པ་ལུང་ཙམ་གྱིས་བྱུབ་པ་

@172B གསུམ་དུ་ཡོད་པས། དེ་ལྟར་ཕྱི་བ་ཡིན་ལ། བསྒྲུབ་བྱ་ཤེས་ཀྱ་སྐོག་ཀྱ་གྱུར་བས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡང་ཤེས་ཀྱ་སྐོག་ཀྱ་གྱུར་དགོས་པར་འདོད་པ་དང་། ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་སྦྱོར་འགོད་པ་ན། སྦྱིན་སོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་མ་འོངས་པ་ན་རྣམ་སྨིན་བདེ་

བ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་ལུང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པ་ནི། རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པའི་ནང་འགལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་རྟགས་སྦྱོར་དེའི་རྟགས་སུ་ལུང་འགོད་དམ་ལུང་ལས་གཞན་པ་འགོད་ཀྱང་རུང་སྟེ། གཉིས་ཀ་ཡང་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་

པའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས་པོ་སྦྱོངས་ཞུགས་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཤེན་ཏུ་ཟློག་གྱུར་ཏུ་སྣ་ཚ་དངོས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རྟགས་འགོད་ཚུལ་འདི་ལྟར་བྱས་ནས། ཕྱོགས་ཆོས་ཤེན་ཟློག་ཏུ་འདོད་པ་དག་ནི། མཁས་པའི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་

ཚུལ་གསུམ་དངོས་སྦྱོངས་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་ན། བསྒྲུབ་བྱ་ཤེས་ཀྱ་མ་ཡིན་དགོས་ན། དུ་བས་ལ་ལ་མེ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁྱོད་རང་འདོད་པ་ལའང་མཚུངས་

ཏེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་སྐོག་གྱུར་ཏུ་འགལ་བར་ཐལ།

དེ་སྣང་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་མོ། །འོ་ན། ཚུལ་གསུམ་སྣང་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ལུང་དེ་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ལ། དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པ་ལ། རང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་མི་སླུ་བའི་ཁྲུབ་

པ་རྟགས་ཀྱིས་འགྲུབ་སྟེ། བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་བསླུ་ན། ལུང་དེས་བསྟན་པ་ལྟར་མ་གྲུབ་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན། ལུང་དེས་བསྟན་པ་ལྟར་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་ཚད་མས་གཏོད་པ་འབབ་དགོས་ལ། དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་ན། ཚད་མས་གཏོད་པ་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་

@173A ཞེས། །པའི་རྟགས་ལས་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་།དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྟགས་སོགས་གསུམ་དུ་བྱེ་བ་འདི། བསྟུབ་བྱའི་དོས་ནས་ཕྱེ་བ་མ་ཡིན་པར། སྟུབ་བྱེད་ཀྱི་དོས་ནས་ཕྱེ་བ་ཡིན་ན། དགག་རྟགས་དང་སྟུབ་རྟགས་སུ་འཇོག

པའང་། སྟུབ་བྱེད་ཀྱི་དོས་ནས་འཇོག་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། འགལ་ཁྱབ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྟུབ་རྟགས་སུ་འདོད་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། དེར་མ་ཟད། གཞོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་བཞིར་ཕྱེ་བའི་དགོས་པ། ཡིད་ཆེས་དང་གྲགས་པའི་གཞོད་ཡུལ་སོ་སོར་

ངེས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པར་ཚའོད་པ་འདི་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་པར་ཟད་དེ། ཁྱོད་འདོད་པ་ལྟར་ན། གཞོད་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པའི་དབང་གིས་མ་ཡིན་པར། གཞོད་བྱེད་ཚད་མའི་རྟེན་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་གྲུབ་པ་དང་། ལུང་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པ་སོགས་སོ་

སོར་ངེས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཞོད་ཕྱིར་རྗེས་དཔག་ལས། ཁས་བླངས་ཀྱི་རོལ་གྱུར་མིན་ཡང་། །ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་ཡི། །ཕྱིར་ན་ཐ་དད་བྱས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་སེམས་ཤ་ཤིག །དཔལ་ལྡན་རིགས་པ་སྨྲ་བར་ཁས་འཆེ་ཤ་བ་འདི་དག

སྨྲིན་པ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བ་སྟོན་པའི་ལུང་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས། ལུང་དེ་ཉིད་རྟ་བས་ཤ་ཐོས་ཤིང་། དག་གིས་སྨྲས་བཞིན་དུའང་། རྟགས་ཤིན་ཏུ་ལྷོག་གྱུར་ཏུ་སྨྲ་བ་འདི་འང་ཤ་ །རིགས་པ་སྨྲ་བར་ཁས་འཆེ་ཤ་ན། སུ་ཞིག་མི་རིགས་པ་སྨྲ་བར་འགྱུར། རྩོད་པ་སྤང་པ་ནི། འོ་ན།

སྤྲ་མི་རྟག་པར་སྨྲབ་པ་ལའང་། སྤྲ་མི་རྟག་པར་སྟོན་པའི་ལུང་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་བསྟན་བྱ་ལ་མི་སྨྲ་སྟེ། དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་ན་སྐྱོན་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དགོས་པ་མེད་པའི་སྐྱོན་ཡོད་དེ། ལུང་དེ་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག

@173B པར་སྣུབ་པ་ལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པ་སྣུབ་དགོས་ལ། དེ་སྣུབ་པ་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྣུབ་པའི་རྟགས་འགོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་འདི་ལ་ཤེན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་མཐོང་ནའང་། གཞན་དག་ལ་ཡིད་བརྟན་ཐུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྣང་བས་དམ་པའི་དགོངས་པ་

བཞིན་ཚུམ་པར་བཀལ་པ་ཡིན་ནོ།། །།བྱགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ། དགག་གཞན་གཉིས་ལས། དང་པོ་གཞན་ལྡོག་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག། ཡོད་པས་རི་བོང་ཅན་ཟླ་བའི་སྐྲས་བརྗོད་ཟེར་དུ་སྣུབ་པའི་རྟགས་འདི་དག་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་

ན། སྒྲ་དོན་ལ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག །རྩོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ། རི་བོང་ཅན་ཟླ་བའི་སྐྲས་བརྗོད་ཟེར་དུ་སྣུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྣུབ་ཀྱི་ཚེས་ལ་འབྲེལ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟགས་

ཚོས་གཉིས་པོ་དེའི་འབྲེལ་པ་འདོད་པའི་དབང་གིས་གཞན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲ་ནི་བརྗ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གོ་བར་བྱེད་ལ། བརྗ་ཡང་འདོད་པ་ཙམ་ལ་རབ་ལས་ཤེང་། འདོད་པས་ཅི་ཡང་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཚུལ་མཚན་གྱིས། ཡོད་པ་ལ་ཟླ་བའི་སྐྲས་བརྗོད་ཟུང་གིས་

ཁྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱགས་པའི་རྟགས་ནི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་ཀ་མི་འཐད་དེ། སྒྲ་མས་ནི་སྒྲ་དང་སྒྲས་བརྗོད་རྟུང་ནོར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་ཡོད་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲས་བརྗོད་རྟུང་དང་རང་བཞིན་འབྲེལ་པ་གྱུབ་ན། སྒྲ་

དང་རང་བཞིན་འབྲེལ་པ་གྱུབ་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྒྲས་བརྗོད་རྟུང་རི་བོང་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་འབྲེལ་གྱུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན། སྒྲ་དོན་ལ་རང་བཞིན་འབྲེལ་པ་གྱུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་སྒྲས་བརྗོད་རྟུང་གི་རང་བཞིན་ཡིན་ན།

@174A ཞེས། །ཁྱོད་སྒྲའི་རང་བཞིན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲའི་རང་བཞིན་དུ་ཐལ་ལོ། །ལུགས་ཕྱི་མས་ནི། ཆོས་དེ་ལ་རྟག་བའི་སྒྲ་འདོད་པའི་དབང་ཁོ་ནས་འཇུག་པ་དང་། ཆོས་དེ་ལ་རྟག་བའི་སྒྲ་འཇུག་ཀྱ་རྟུང་བས་ཁྱབ་པའི་

ཁྱབ་པ་འདོད་པའི་དབང་ཁོ་ནས་བཞག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་ཕྱེད་པར་ཟད་དོ། །གཞན་རྒྱུ་མཚན་འདི་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་སྨྲ་བས་ནི། ཁྱབ་འབྲེལ་དེ་འདོད་པའི་དབང་གིས་བཞག་ན། ཚད་མས་མ་གྲུབ་དགོས་པར་འདོད་དགོས་

ལ། དེ་ལྟར་ན། རྟོག་པས་བཏགས་ན་གཞི་མ་གྲུབ་དགོས་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་འགྱུར་བས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་སྐྱེ་བ་བཏབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དག་ཡོད་པ་རེ་ཞོང་ཅན་ཟན་བའི་སྐྱས་བརྗོད་རྩང་དུ་སྨྲབ་པའི་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྟགས་ཡིན་ནོ་

ཞེས་སྨྲ་བ་ནི། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྒྱུ་མཚན་དུ་འགོད་པར་བྱེད་མོད་གོང་དུ་བཀག་ཟིན་ཏོ། །ཁ་ཅིག །རི་ཞོང་ཅན་ཟན་བའི་སྐྱས་བརྗོད་རྩང་ཡིན་པ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྨྲ་བ་དང་། རི་ཞོང་ཅན་ཆོས་ཅན། ཟླ་བའི་སྐྱས་བརྗོད་དུ་

རྩང་སྟེ། དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད་ཀྱི། ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་མི་འགོད་ལ། འདི་གྲགས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་གསུངས་པ་ནི། བཏགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན། དེ་ཉིད་ཀྱང་ཡང་དག་པའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཐབས་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་ཏེ། ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་འཇིག་རྟེན་གཞུག་པའི་ཕྱིར། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་རྟགས་དེ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྨྲ་མོད། ཟླ་བའི་སྐྱས་བརྗོད་

@174B མི་རྟང་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཞུགས་པའང་མ་གྲུབ་ལ། ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཙམ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་པས། དེ་དང་སྐབས་འདིའི་གྲགས་པ་ཕྱོགས་ཙམ་ལ་ཡང་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟགས་སྟོང་

དེ་འདྲའི་འགོད་ཚུལ་གཞུང་རྩ་འགྲེལ་ཀུན་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་ལ་དངོས་སུ་མི་འཇོམ་ཞ་ པར་སུ་ཅོར་སྣང་བར་ཟད་མོད། ཁྱོན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདོད་པའི་མཐའ་འགོག་པའི་ཡི་གེ་འདྲི་བར་སུ་ཞིག་གིས་ནུས། གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། གྲགས་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་

སྣང་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་གང་ཞེག །དེ་སྣང་ཀྱི་བསྣང་བྱ་ཡིན་ན་འདོད་པས་བཞག་པ་ཙམ་གྱི་ཚེས་ཡིན་པ། དཔེར་ན། རི་བོང་ཅན་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ཟླ་བའི་སྣས་བརྟོད་དུ་རུང་སྟེ། ཁྱོད་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །དཔེར་ན་གཏུར་བཞིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེ་ཡང་། སྒྲིར་གཞལ་བྱ་ཙམ་ལ་རྒྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་། རྟོགས་པ་རྒྱོང་སྟོབས་ལས་གཞན་ལ་རབ་ལས་པ་གཉིས། །དང་པོ་ནི། མངོན་སུམ་ཚད་མའི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ཚེས་དེ་རྟོགས་པ་ངེས་པར་ལུང་ལ་ལྟོས་པ་དང་།

མི་སྡོམ་པ་གཉིས་དང་པོ་ནི། ཡིད་ཆེས་པའི་རྒྱས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་། ཡིད་ཆེས་པའི་རྟེན་དཔག་གི་གཞལ་བྱའོ། །ལྷུང་ལ་མ་སྡོམ་པ་ལ་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་གཞག་མི་རུས་པ་དང་རུས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྒྱས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་། རྟེས་

དཔག་གི་གཞལ་བྱའོ། །འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་གཞག་རུས་པ་ནི། བྱགས་པའི་རྒྱས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་རྟེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ལ། འོན། འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་ན་ཚད་མས་གཞལ་བར་མི་འགལ་ལམ་ཞེན། མི་འགལ་ཏེ། འདི་ལྟར། རྟོག་པས་བརྟགས་པ་ལ་ཚད་

@175A ྱྱ། །མས་མ་བྱུབ་པ། ཐག་ཆོད་སྒྲུབ་དུ་བརྟགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཚད་མས་བྱུབ་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། བྱུབ་པ་ལའང་། འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་མི་རུས་པ་བྱས་མི་རྟག་གི་ཐ་དད་ལྟ་བུ་དང་། གཞག་རུས་པ་རི་བོང་ཅན་ཟླ་བའི་སྐྲས་བརྩེད་དུ་རུང་བ་ལྟ་བུ་གཉིས་

སུ་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་བྱས་མི་རྟག་ཐ་དད་རྟོག་པས་བརྟགས་ཀྱང་། འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་མི་རུས་པའི་རྒྱུ་མཚན། དེ་ནི་འདོད་པས་བརྟ་བྱང་གྱི་རྩེས་སུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། བྱས་མི་རྟག་ཁོ་ནའི་ཆོས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། རི་བོང་ཅན་ཟླ་བའི་སྐྲས་བརྩེད་རུང་ནི། འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་

བཞག་ནུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཟླ་བའི་སྐྱ་རེ་གང་ལ་བརྟུན་བ་ལ་འཇུག་ལ། བརྟན་འདོད་པས་སྡོང་ཞིང་།འདོད་པ་དོན་ཐམས་ཅད་ངག་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཟླ་བའི་སྐྱ་རེ་འདོད་པས་གང་ལ་བརྟན་བ་དེ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། རི་བོང་ཅན་ལ་ཟླ་བའི་སྐྱ་

འཇུག་པའང་འདོད་པས་བརྟན་བ་ཙམ་གྱིས་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་རི་བོང་ཅན་ཟླ་བའི་སྐྱས་བརྗོད་རྟང་ཡིན་པའང་འདོད་པས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་

ནོ། །དེས་ན། རི་བོང་ཅན་ཟླ་བའི་སྐྱས་བརྗོད་རྟང་མིན་པ་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་། དངོས་

པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཚད་མས་གྲུབ་ན། འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པར་འགལ་ཏེ། དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་པའི་ཚད་མས་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འདོད་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་

སྡོང་བ་པོ་ཡིན་པས། བྱེད་པ་པོ་ལ་བརྟུན་ནས་དེ་ལའང་བྱགས་པའི་ཐ་སྙད་

འཇུག་མོད་ཀྱི། འདིར་ནི་བརྗོད་རྟང་བྱགས་པ་ལ་བྱགས་པར་བྱས་ནས། བརྗོད་རྟང་གི་དོན་སྒྲུབ་པ་ལ་བྱགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ཀྱང་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན། རི་བོང་ཅན་ཟླ་བའི་སྐྱས་བརྗོད་དུང་དུ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་

@175B ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གོང་གི་རིགས་པས་དངོས་སྟོབས་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པའང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་བོང་ཅན་བའི་སྤྲས་བརྟེད་རྩང་ཡིན་པ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ན། རི་བོང་ཅན་ལ་རྟ་བའི་སྤྲ་འཇུག་པ་ཚད་མས་མ་

གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན། རྟ་བའི་སྤྲས་རི་བོང་ཅན་གོ་བར་བྱེད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འབད་པ་མེད་པར་གྲུབ་ལ། རི་བོང་

ཅན་རྟ་བའི་སྤྲ་ལ་བརྟེད་རྩང་དུ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣུ་བ་སོགས་ལེགས་

པར་ཁེགས་པ་ཡིན་ནོ། །འོན། རྟགས་འདིའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་པ་གང་གིས་འགྲུབ་ཅེ་ན། ཕྱོགས་ཆོས་ནི། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤུགས་ལ་གྲུབ་སྟེ། རི་བོང་ཅན་རྟོགས་པའི་རྟོག་པ་

ཉམས་སུ་ལྷོང་བའི་རྣག་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་དངོས་སུ་རྟོག་པ་དེ་རི་བོང་ཅན་གྱི་

རྣམ་ལྡན་དུ་ལྷོང་བ་ན། རི་བོང་ཅན་རྟོག་པ་དེའི་ཡུལ་ན་ཡོད་པར་ཤུགས་ལ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ནི། གང་འདོད་པ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་དེ་ནི། དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཀུ་

རུང་བས་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན། རྣམ་རྟོག་རང་དགའ་བ་བཞིན། རྟ་བའི་སྤྲ་ཡང་

འདོད་པ་ཙམ་གྱི་རྟེས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་རྒྱས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་གླུབ་ལ། རྒྱས་དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་ནི། རང་རིག་གིས་ཤུགས་ལ་གླུབ་བོ། །འདིར་འགའ་ཞིག་འདི་ལྟར་དོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་རི་བོང་ཅན་ལ་སེལ་འཇུག་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

དེས་རི་བོང་ཅན་མ་ཡིན་པ་གཅོད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ལ་འཇུག་ཏུ་རུང་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། སྔ་མ་ཁྱབ་སྟེ། གལ་ཏེ་འདི་ལ་རྣམ་གཅོད་ཡོད། །སྒྲ་རྣམས་དགོས་པ་དེ་ཙམ་དུ། །རང་པ་མིན་ནམ་ཁྱེད་ལ་དེར། །སྨྲི་གཞན་གྱིས་ནི་ཅི་ཞེག་བྱ། ཞེས་

@176A ཞེས། །གསུངས་པས་སོ་ཞེན། སྐྱོན་མེད་དེ། རི་བོང་ཅན་ལ་ཟླ་བའི་སྒྲ་སྒྲུར་བ་ན། རི་བོང་ཅན་ཟླ་བ་མ་ཡིན་པ་གཅོད་ཀྱི། ཟླ་བ་མ་ཡིན་པའི་གསལ་བ་མཐའ་དག་མི་གཅོད་ལ། ཟླ་བ་མ་ཡིན་པ་གཅོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་། དེ་ཙམ་གྱིས་ཟླ་བ་མ་ཡིན་པ་ཐམས་

ཅད་གཅོད་མི་དགོས་སོ། །གྲགས་པའི་རྒྱས་ཡང་དག་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།གསུམ་པ་རྒྱས་ཡང་དག་ལ་སྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་སྐོར་ནས་དབྱེ་བ་ལ། དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་རྒྱས་ཡང་དག་དང་། ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་རྒྱས་ཡང་དག་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་ནི། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་

ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་གང་ཞེག །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆེས་ཡིན་ན་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ། དཔེར་ན་སྒྲ་སྐད་ཅིག་མར་སྐྱབ་པ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའམ། སྒྲ་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པར་སྐྱབ་པ་ལ་སྔར་མེད་གསར་བྱུང་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་གང་ཞེག །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ན་མཆོན་བྱ་ཡིན་པ། དཔེར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་འདིར་དོན་སྐྱབ་དང་ཐ་སྙད་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་

ཞེས་པའི་དོན་དང་ཐ་སྙད་ནི། མཚན་ཉིད་ལ་དོན་དང་མཚོན་བྱ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་བྱས་པའི་དོན་དང་ཐ་སྙད་ཡིན་གྱི། སྒྲ་ཟླ་ལྷས་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་དང་དེའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཐ་སྙད་དང་དོན་དུ་བྱས་པ་ནི་མིན་ཏེ། སྒྲ་ཟླ་ལྷས་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པས།

ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲ་ཟླ་ལྷས་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་སྐྱབ་པའི་དོན་ཤེས་བརྗོད་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་ཏེ། ཞེས་དངོས་སུ་སྐྱབ་པ་ལ་བྱེད་པ་ལྟར་ན། ཐ་སྙད་སྐྱབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན་སྐྱབ་རྟགས་ཡིན་དགོས་པས། རྒྱུ་ཁྱབ་ཅ

@176B བྱེད་ངང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་གསུམ་ག་ལ་ཐ་སྙད་སྨྲ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་བཞད་པ་འགལ་ཞིང་། ཐ་སྙད་སྨྲ་ཀྱི་དོན། ཤེས་བརྗོད་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་ཕྱིར་བསྨྲས་པ་ལ་འདོད་པ་ལྟར་ན། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་ཐ་སྙད་སྨྲ་ཉུ་ཐལ། ཤེས་བརྗོད་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དུ་

སྨྲ་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྨྲ་བྱ་རྗེགས་པའི་རྗེས་དཔག་བསྒྲུབ་ཕྱིར་ཉུ་མ་བཀོད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། དེང་སང་ཕལ་ཆེ་བོན་དང་ཐ་སྙད་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ནི་རྣམ་པར་འཁྲུམས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་མི་རྟག་པའི་དོན་ལྡོག་སྐད་ཅིག་མར་དེས་

ཀྱང་། སྒྲའི་སྟེང་དུ་དེ་གཉིས་ཀ་མ་ངེས་པའི་ཆོལ་བའི་དོར་ན། དོན་བསྒྲུབས་པས་ཐ་སྙད་སྨྲ་མི་དགོས་ཤིང་། ཐ་སྙད་བསྒྲུབས་པས་དོན་སྨྲ་མི་དགོས་ལ། དེའི་ཕྱིར་དོན་སྨྲ་དང་ཐ་སྙད་སྨྲ་གང་རུང་གཅིག་བཀོད་པས་ཆོག་གོ །མི་རྟག་པའི་དོན་ལྡོག་སྐད་ཅིག་མ་

མ་ངེས་ཤིང་། སྒྲ་ལ་གཉིས་ཀ་མ་བྱུབ་པའི་ཆོལ་བའི་ངོར། དང་པོར་དོན་སྨྲ་ཀྱི་རྟགས་འགོད་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་ཐ་སྙད་སྨྲ་དབང་པོ་རྣོན་པོ་ལ་འགོད་མི་དགོས་ཤིང་རྨུལ་པོ་ལ་འགོད་དགོས་སོ། །སྒྲའི་སྟེང་དུ་མི་རྟག་པའི་ཐ་སྙད་ཙམ་གྱུབ་ཀྱང་། སྐད་ཅིག་མ་མ་གྱུབ་པ་བྱ་

བྱག་པ་ལྷ་བྱ་ལ་ནི། དོན་སྒྲུབ་ཁོ་ནས་ཆོག་ལ། སྒྲའི་སྟེང་དུ་དོན་སྣང་ཚིག་མ་གྲུབ་ཀྱང་། དེ་ལ་མི་རྟག་པའི་ཐ་སྙད་མ་གྲུབ་པའི་ཆོལ་བ་ནི། དབང་པོ་རྣུལ་པོ་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ལ་རྟོངས་པ་སྟེ། དེའི་ངོར་མི་རྟག་སྟེ། སྣང་ཚིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྷ་བྱ།

མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་བྱ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འགོད་དགོས་པ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཡིན་ཀྱང་། ཐ་སྙད་བྱར་རུང་སྟེ། ཞེས་དངོས་སུ་སྨྲར་མི་དགོས་ཀྱི། རྟགས་སྨྲོར་འདི་ལྟར་བཀོད་ནས་དེའི་ཁྱབ་འབྲེལ་སྒྲུབ་པ་ན། མཚན་མཚོན་གྱི་འབྲེལ་

@177A ཞེས། །པ་ཤེས་ནས་སྣང་ཚིག་མ་རྣམས་ལ་མི་རྟག་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་སྨྲོར་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྡུ་རྣམས་རྟགས་སྨྲོར་གཞན་དག་ལའང་མཚོན་ཏེ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །དོན་སྒྲུབ་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་འདི་དག་ལ། གཞན་

དག་གིས་ལོག་པའི་ཐ་སྙད་མང་དུ་སྨྲང་ནའང་། དེ་དག་གི་རྩ་བ་གང་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་བཀག་ཟིན་ལ། མ་ཁས་པའི་དག་གི་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡུལ་མིན་པ་གནས་མིན་པ་ལ་ལོག་རྟོག་འཆར་བར་བྱེད་པ་དག་གི་འདོད་པ་རྣམས་ནི་མ་བྱིས་སོ། །དོན་སྒྲུབ་དང་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་

རྟགས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།དེ་ནི་རྟགས་ཡང་དག་གི་སྐབས་སུ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་གནས་འདི་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། ཅི་སློབ་དཔོན་གྱིས་རྟགས་ཡང་དག་རྣམས་ཀྱི་རྟ་འཛིན་གྱི་སེམས་ལས་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གི་ཚུལ་སྐྱེ་པར་གསུངས་ན། རྟགས་

འཛིན་གྱི་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པ་བརྗོད་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་དགག་གཞག་སྣང་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། སློབ་དཔོན་རྒྱུན་མཁན་པོ་ན་ར། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་རྟགས་འཛིན་ནི། རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་ཉིད་ཡིན་

ཏེ། དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་རྟགས་ལ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡང་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་བློ་ཡང་ཐ་དད་དོ། །དེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་གོམས་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་ནི། དུ་བའི་ངོ་བོ་འཛིན་པའི་མངོན་

སུམ་ཉིད་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་ལ། གོམས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ལ་ནི། ཚད་མེད་གི་དུ་བ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་རྟགས་ལས་དུ་བར་ངེས་པའི་རྟགས་འཛིན་གྱི་སེམས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། །སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་ན་ར། རྟགས་ནི་དབང་པོ་དང་མར་མེ

@177B བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ལ། རང་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་ཤེས་ལ་སྣང་བ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་བསྦྱབ་བྱའི་འབྲེལ་པ་མཐོང་བས་ཀྱང་རྟོགས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་འཇིག་པ་ཉིད་རྟགས་འཇིག་པ་

ཡིན་ན། །དེས་ན་རྟགས་འཇིག་པའི་སེམས་ནི་གཉིས་ཏེ། གཅིག་ནི་དེའི་སྟེང་དུ་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འཇིག་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ནི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འཇིག་པ་ཡིན་རོ། །སྟ་མ་ནི། རྟགས་འཇིག་ཅོ་ན་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི། རྟགས་ཅན་གྱི་བློ་

ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། །འཁྲུལ་བློ་ན་ར། རྟགས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་མངོན་སུམ་གྱི་ཕྱིས་འབྱུང་བ་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཚད་མར་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མའི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

ར། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐོ་ནས་ཕྱོགས་ཆོས་འཇལ་བའི་ཚད་མས་དྲངས་ནས་སྐྱེས་

པའི་ཕྱོགས་ཆོས་དྲན་པའི་ཚད་མ་ཉིད་རྟགས་འཇིག་སེམས་སུ་སྣང་བར་བྱེད་དོ། །བོད་དག་ལ་ཡིད་བརྟན་ཆེར་མ་མཐོང་མོད། འོན་ཀྱང་། ཁ་ཅིག་ན་ར། འཁྲུལ་བློ་ལྟར་སྣང་བ་ལ། ཁ་ཅིག་ནི། ཚུལ་

གསུམ་གང་རུང་དམ་རྟགས་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ལ་འདོད་ཅིང་། ཁ་ཅིག །རྟོ་

ཕྱོགས་ཆོས་སྡོན་འགྲོ་ལ་ནི་ཕྱོགས་ཆོས་དྲན་པའི་ཤེས་པ་རྣགས་འཛིན་སེམས་དང་། ཁྱབ་པ་དྲན་པའི་ཤེས་པ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་ཡིན་ཅིང་། ཁྱབ་པ་སྡོན་འགྲོ་ལ་ནི་ཁྱབ་པ་དྲན་པའི་ཤེས་པ་རྣགས་འཛིན་སེམས་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་དྲན་པའི་ཤེས་པ་རྣགས་འཛིན་

སེམས་དང་རྟེས་དཔག་གི་བར་དུ་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་དྲན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མི་འཐད་པ་དང་འགལ་བ་དང་གནོད་བྱེད་དང་བཅས་ཤིང་། སྒྲུབ་བྱེད་དང་བྲལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། རང་བཞིན་གྱི་རྣགས་ནི། རྣགས་ཅན་བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ་

@178A ཞེས། །དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱི་རྣགས་དང་། རྣགས་ཅན་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུན་ལ་འཁོར་གསུམ་མོ། །ཆོས་མཆོག་གིས་འབྲེལ་པ་ངེས་པའི་བློ་ལ་འདོད་པ་རྒྱུན་གྱིས་རྒྱས་པར་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། །སྨྲར་ཡང་འདིར་བཀག་ཅི་དགོས། རོ་ལ་གསོད་

པ་དགོས་པ་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་རྣགས་འཛིན་སེམས་ཚད་མར་འདོད་པའི་རྒྱུ་བོད་རྣམས་ལ་འདི་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཅི། རྣགས་འཛིན་གྱི་སེམས་ལ་འབྲས་རྣགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་ལ་དུ་བ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་ལྟ་བུ་དང་། བྱས་པས་སྒྲུ་མི་རྟག

སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་ཁྱབ་པ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ལྟ་བུ་རྟེན་དཔག་ཚད་མ་དང་གཉིས་ཀ་ཡོད་ན། སྟོབ་དཔོན་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་རྟགས་འཛིན་གྱི་སེམས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། རྟེན་དཔག་རྟེན་སུ་དཔག་ལས་བྱུང་། ཞེས་

རྟགས་འཛིན་སེམས་རྟེན་དཔག་ཏུ་བཤད་པ་བརྟགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། རྟེན་སུ་དཔག་ལས་བྱུང་། ཞེས་པས་རྟེན་དཔག་མཚན་ཉིད་པ་བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པའི་གཞུང་ཐམས་ཅད་ཁྱེད་དག་ཉིད་ཀྱི་སུག་ལས་ཀྱིས་དབྱི་བར་བྱིས་ཤིག །

དེར་མ་ཟད་རྟགས་འཛིན་སེམས་མངོན་རྟེས་གཉིས་སུ་ངེས་ན། རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚ་རྣམས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་མིན་ཞིང་། རྟེས་དཔག་གི་ཚ་རྣམས་ནི་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དུ་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོག་པས། རྟགས་འཛིན་སེམས་མངོན་སུམ་ལྟར་

སྣང་གི་སྔ་ཚན་ལོགས་པར་འཛིག་པ་དགོས་པ་མེད་དོ། །རྒྱུ་བོད་ཀྱི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཕྱོགས་ཆོས་དྲན་པའི་བློ་ལ་འདོད་པ་དག་ལ་སྐྱོན་འདི་ཡོད་དེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་སྐྲག་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་འཇལ་བའི་ཚད་མས་དྲངས་ནས་སྐྱེས་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་དྲེན་པའི་ཤེས་

@178B པ་ཡིན་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྣག་ཅན་རྩེས་དཔག་གི་རྒྱུར་བྱུར་པའི་རྣག་འཛོན་སེམས་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། རྣག་ལྟར་སྣང་འགའ་ཞིག་ལའང་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་ཚད་མས་བྱེད་པའི་རྣག་ལྟར་སྣང་ཡོད་པས་སོ། །དེས་ན། ཕྱོགས་ཆོས་རྒྱུར་པ་དྲན་

པའི་ཤེས་པ་དང་། ཁྱབ་པ་རྒྱུར་པ་དྲན་པའི་ཤེས་པ་སོགས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྣག་འཛོན་སེམས་སུ་སྐྱེ་བས་ནི། རྣག་ལྟར་སྣང་ལའང་རྣག་ཅན་རྩེས་དཔག་གི་རྒྱུར་བྱུར་པའི་རྣག་འཛོན་སེམས་ཡོད་པར་ཁས་བླང་དགོས་སོ། །རྣག་འཛོན་སེམས་ཡིན་པ་ལ་རྣག་

ཅན་རྩེས་དཔག་གི་རྒྱུ་བྱེད་པས་མ་ཁྱབ་པོ་ཞེན། འོ་ན། རྣག་ཡང་དག་ཡིན་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་རྣས་པས་མ་ཁྱབ་པོ་ཞེས་སྐྱས་ན་ཅི། རྣག་འཛོན་སེམས་ལ་རྣག་ཡང་དག་གི་སེམས་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པོ་ཞེ་ན། འོ་ན། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ལ་རྟགས་ཡང་

དག་གི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བས་མ་ཁྱབ་པས། རྣག་ཡང་དག་མིན་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་རྣག་ཡོད་དོ་ཞེས་བཅིས་འགོག །ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་རྣག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞད་

པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། འོ་ན། རྣག་འཛོན་སེམས་ལ་རྩེས་དཔག་གིས་

འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན། རྟགས་འཇོག་སེམས་རྣམས་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱུ་ཡིན་པས། འབྲས་མིང་རྒྱུ་ལ་བཏགས་པར་བཤད་ཅིང་། ཁྱེད་རང་ཡང་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་དང་འགལ་
ལོ། །དེ་ནི་རྟགས་འཇོག་སེམས་འགའ་ཞིག་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱུ་ཡིན་གྱི། ཐམས་

ཅད་མ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་རྟགས་འཇོག་སེམས་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱུར་ཁས་ལེན་གྱི། རྟགས་འཇོག་ཐམས་ཅད་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་པས། བཏགས་པར་མ་བཤད་དོ་ཞེན། འོ་ན། ཀ་པའི་མིང་གིས་དངོས་
པོ་ལ་བཏགས་ནའང་འབྲས་མིང་རྒྱུ་ལ་བཏགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དངོས་

@179A ཞེ། །པོ་ཡིན་པ་འགའ་ཞིག་ཀ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་ཁས་སོ། །བརྗོད་པར་བྱ་བ་མེད་ཡང་རེ་ཞིག་བཞག་གོ །ཀཱཀྵི་པ་རང་ལུགས་ནི། རྟགས་ཡང་དག་གི་དོན་
ལྡོག་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་བ་ཡིན་ལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་དོན་

ལྡོག་ཀུ་འགྲོ་རྒྱུའི། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ག་དུས་གཅིག་ཏུ་རྗན་པའི་ཤེས་པ་ཚད་མའི་སྟོབས་ལས་སྐྱེས་པ་ཉིད་རྟགས་འཇོག་སེམས་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར། སྒྲུབཔ་ནི། རྟགས་ཡང་དག་གི་
དོན་ལྡོག་ཚུལ་གསུམ་པོ་དེ་དྲན་པའི་སྟོབས་འཇོག་པའི་སེམས་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། རྒཱས་འཛོན་སེམས་ཞེས་བྱའོ། །མཚན་ཉིད་ནི། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་འཇལ་བའི་ཚད་མས་དྲངས་ནས་སྐྱེས་པའི་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གา་དུས་གཅིག་ཏུ་དན་པའི་ཤེས་པ། དེས་ན། ཚུལ་གསུམ་མ་ཤེས་པ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནི། །ཚུལ་གསུམ་

འཇལ་བའི་ཚད་མ་འཇུག་ལ། ཤེས་ཟིན་དུས་གཅིག་ཏུ་དན་པའི་རྒཱས་འཛིན་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ནི། སྐྱབ་ངག་འཇུག་ཅིང་སེམས་དེ་ལས་རྒཱས་ཅན་རྣམས་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། འོ་ན། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། རྒཱས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་

རྣམ་དཔག་གི་དངོས་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། དྲན་པས་བར་ཆོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྒཱས་འཛིན་སེམས་ལས་རྒཱས་ཅན་དངོས་སུ་མི་སྐྱེ་བར་བཞད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ། རྒཱས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཞེས་པ་ནི། རྒཱས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དང་། དྲན་

པའི་སེམས་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པ་ལས། སྐབས་དེར་ཚད་མ་ལ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ལས་བསྐྱབ་བྱ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དངོས་སུ་སྐྱེའམ་ཞེན། མི་སྐྱེ་སྟེ་ཚུལ་གསུམ་དྲན་པའི་ཤེས་པས་བར་དུ་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་

@179B པ་ཡིན་གྱི། ཕྱོགས་ཆོས་དྲན་པའི་ཤེས་པ་ལས་རྗེས་དཔག་དངོས་སུ་མི་སྐྱེ་སྟེ། ཁྱབ་པ་དྲན་པས་བར་ཆོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་སྐབས་དེར་འོད་ཟེར་ དོན་མེད་དེ། །དེས་ན། རི་བོང་ཅལ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་བཤད་པ་བྱག་ཅ་ལྟ་བུ་དག་ལ་ཡིད་མ་རྟོན་ཅིག །འོ་ན། རྟགས་

རྣམས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་བཤད་པའི་རྒྱུ་དོན་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི། དངོས་གང་ཌི་ལྟ་བུར་གྱུར་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གི་དོན་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་རྟོགས་པ་ལ་རག་ལས་པས། ཁོ་བོས་བྱས་པའི་གཞུང་གི་རྣམ་བཤད་དུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །རྟགས་འཛིན་སེམས་

ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཤད་དོ། །དེ་ལྟ་ན། རྟགས་ཡང་དག་གི་རྣམ་པར་གཞག་པ་བཤད་ཟེན་ཏོ། །སྨོས་པ། གཞུང་ལུགས་རལ་པ་འཐུག་པོས་གཉའ་ཁེབས་ཤིང་། །སྐྱབ་དང་སྒྲུབ་འབྱིན་རིགས་པའི་གང་རྒྱུངས་ཅན། །མཁས་རྣོམ་གྲུང་ཆེན་སྟོང་གི་སྤྱི་བོ་ལ། །

འཇིགས་མེད་སྤྲུ་བའི་སེརྒེ་གོམ་པ་འགོད། །ལུང་དང་རིགས་པའི་སྒོན་མས་ལག་མཛོས་ཤིང་། །མཚུངས་མེད་བློ་གྲོས་དག་པའི་མགོ་ལྡན་པ། ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་མཁོར་ལྟ་ལ་ཀུན་མཁྱེན་དང་། །དཀྱེ་ལེགས་གང་གིས་གང་ཞིག་མཆོད་པར་བྱ། ཞེས་པ་ནི་བར་

སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ།། །།གཉིས་པ་ལྷོག་ཕྱོགས་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བཞད་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་མ་ཡིན་པའི་གཏན་ཚིགས། དབྱེ་ན། མ་གྲུབ་པའི་རྟགས། འགལ་བའི་རྟགས། མ་ངེས་

པའི་རྟགས་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་ནི། རྟགས་སུ་བཀོད་ཀྱང་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དོན་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ། བློ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ། ཚོལ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་དབྱེ་ན། རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་མི་སྲིད་

@180A ཞེས། །ནས་མ་གྲུབ། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་མི་སྲིད་ནས་མ་གྲུབ། གཞི་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མི་སྲིད་ནས་མ་གྲུབ། རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཆོས་ཅན་ལ་མི་སྲིད་ནས་མ་གྲུབ། ཆོས་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་རྟགས་མི་སྲིད་ནས་མ་གྲུབ་པ་ལྟ། དང་པོ་ནི།

དཔེར་ན་སྒྲ་བྱ་བདག་བཅས་སུ་བསྒྲུབ་པ་ལ། བདག་གི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། དཔེར་ན། བདག་ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་སྟེ། ཡོན་ཏན་བདེ་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། ।

དེས་ན་རྒཱས་གཉིས་པོ་འདི་ལྟ་བུ། བསླུབ་བྱའི་ཚོས་སྐྱབ་པའི་རྣམ་བཅས་སྐྱབ་པ་ལ། རྒཱས་གཞི་མ་གྲུབ་པ་བཀོད་ན་མ་གྲུབ་པའི་རྒཱས་སུ་འགྱུར་པ་ཡིན་གྱི། བསླུབ་བྱའི་ཚོས་དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་སྐྱབ་པ་ལ་རྒཱས་གཞི་མ་གྲུབ་

པ་བཀོད་ཀྱང་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་ལ། རྒཱས་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་ཚོས་རྒཱས་སུ་བཀོད་པ་ལ་ཚོས་ཅན་མ་གྲུབ་ན་མ་གྲུབ་པའི་རྒཱས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། རྒཱས་རྣམ་བཅད་ཙམ་བཀོད་པ་ལ་ཚོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བ་མིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི།

དཔེར་ན། སྐྱ་མི་རྒཱ་པར་སྐྱབ་པ་ལ་མིག་གིས་བརྙང་བྱ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ནི། དཔེར་ན། རྫ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་མངོན་སུམ་དུ་སྐྱབ་པ་ལ། རྟོག་བཟལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ལྔ་པ་ནི། དཔེར་ན། དབང་ཤེས་ཀྱི་

རྒྱུན་གསུམ་ཚོས་ཅན། རང་འབྲས་དབང་ཤེས་ཕྱི་མའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། མྱོང་བྱར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་བློ་ལ་ལྷོས་ཏེ་མ་གྲུབ་པ་ལ་དབྱེ་ན། ཐེ་ཙོམ་ཟ་ནས་མ་གྲུབ་པ་

དང་། ཤེས་འདོད་ལ་ལྷོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དབྱེ་ན།

@180B ཆོས་ཅན་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་མ་གྲུབ། རྟགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་མ་གྲུབ། དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་གསུམ། དཔེ་རིམ་བཞིན་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟའི་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་ངོར་མདུན་གྱི་ཤ་ཟའི་བྱམ་པ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་

པ་ལ་ཁྱབ་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། དུ་བ་དང་རྒྱངས་པ་གང་ཡིན་མ་ངེས་པའི་སྟོབ་ལོང་པོ་ཡོད་པའི་ས་ཕྱོགས་ན། མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་དུ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྫ་བྱའི་སྐྱ་རི་སུ་ལ་གསུམ་པོ་གང་ན་ཡོད་མ་ངེས་པའི་ངོར། རི་སུ་ལ་གསུམ་གྱི་དབུས་མ་ན་ཆོས་ཅན། རྫ་

བྱ་ཡོད་དེ། རྫ་བྱའི་སྐྱ་གག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་རྣམས་སོ། །ཤེས་འདོད་ལ་ལྷོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་ལ་དབྱེ་ན། གཞི་རྟགས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ། གཞི་ཆོས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ། ཆོས་རྟགས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། དཔེར་ན། སྐྱ་

མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་སྐྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་འཛིག་པ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་ན། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་པོར་ངེས་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་རྟགས་ཕྱིས་ངེས་ཏེ་ཆོས་ཅན་དང་རྟགས་ལ་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་ལྟ་བུའི་སྤྱི་འཆར་རྒྱུ་དགོས་པ་ལ། སྐྱ་དང་

སྒྲ་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། འདི་ཤེས་འདོད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ་དངོས་མིན་ཡང་། དབྱེ་བ་བསྟུ་བའི་སྐབས་སུ་བསྟུས་ནས་འདིར་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །འདི་སྒྲ་ལ་སྒྲ་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་སོགས་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་མིན་པས་དོན་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་

པའི་རྟགས་སུ་བྱེད་པ་ནི་མི་ཤེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དཔེར་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་ཕྱི་རྟོག་སྒྲ་སྒྲ་ཡིན་མིན་ཤེས་འདོད་མེད་པས། སྒྲ་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་བྱས་པ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཤེས་

@181A ཞེས། །འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་སུ་མ་ངེས་བས་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་བཞག་གི། བྱས་པ་སྒྲ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མ་ཡིན་པས། འདི་དོན་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པའང་མ་ཤེས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དཔེར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་

མི་རྟག་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་མ་ཤེས་པ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཀོད་པ་ཡིན་པ་ལ། མི་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་ངེས་དཀའ་སྐྱ་མེད་པས། མི་རྟག་པ་སྒྲའི་སྟེང་དུ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་གྱི། སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པས། མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་བཞག་གི། དོན་སྟེང་

ནས་མི་རྟག་པ་སྨྲ་ལ་མ་གྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་དོན་ལ་ལྷོས་ནས་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པའང་མ་ཤེས་པའོ། །གསུམ་པ་ཚོལ་བ་ལ་ལྷོས་ཏེ་མ་གྲུབ་པ་ལ་དབྱེ་ན། སྐྱེ་ཚོལ་ལ་ལྷོས་ནས་མ་གྲུབ། ཕྱི་ཚོལ་ལ་ལྷོས་ནས་མ་གྲུབ། གཉིས་ཀ་ལ་ལྷོས་ནས་མ་

གྲུབ་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། དཔེར་ན། གྲངས་ཅན་པས། ས་དས་རྒྱས་པ་ལ་བློ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་སྣྲུབ་པ་ལ། སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། གྲངས་ཅན་བློ་བདེ་སྐར་ཡོད་གསལ་བ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་། བག་ལ་ཞི་པ་ལ་འཇིག་པར་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་མ་གཏོགས།

སྐྱེ་འཇིག་གི་དོན་སྐར་མེད་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། སྐར་ཡོད་རྒྱུན་ཆད་པ་ཞེས་བྱ་བདེ་བློ་བདེ་ལ་མེད་པར་འདོད་པས། སྐྱེ་ཚོལ་གྱི་རྟགས་ཆོས་ཅན་ལ་ཚད་མས་མ་དེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དཔེར་ན། གཅེར་བུ་པས་སངས་རྒྱས་པ་ལ། ཤིང་སེམས་ལྡན་དུ་སྣྲུབ་པ་ལ་

ཤུན་པ་བཤུས་ན་འཆི་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཕྱི་ཚོལ་སངས་རྒྱས་པས། སྲོག་འགག་པ་འཆི་བའི་དོན་དུ་ཚད་མས་ངེས་པས། ཕྱོགས་ཆོས་ཕྱི་ཚོལ་གྱི་ཚད་མས་བསལ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་འདི་སྐྱེ་ཚོལ་ལ་ལྷོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞེ་

@181B ནཱ། འདི་ལ་གཞན་དག་ན་རེ། ཤུན་པ་བཤུས་ན་བསྐམས་འགྲོ་བ་ཉིད། ཤིང་གི་འཆི་བའི་དོན་དུ་སྟ་ཆོལ་རང་གིས་འདོད་ཅིང་། དེ་སྟ་ཆོལ་རང་ལུགས་ལ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ཏེ། འོན་ཀང་གྱིས་བློ་བའི་སེམས་མེད་དུ་སླུབ་པ་ལ་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་

པའང་སྟ་ཆོལ་ལ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། སྐྱེ་འཇིག་གི་དོན་སྟར་ཡོད་གསལ་བ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་ཉིད་བཀ་ལ་ཞ་ནས་མི་གསལ་བར་གྱུར་པ་ལ་འཇིག་པར་འདོད་ཅིང་། དེ་གྲངས་ཅན་རང་ལུགས་ལའང་བློ་བའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཁོར་གསུམ་མོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྒྱུ་མཚན་

དེ་ནི་འཁྲུལ་ལ། ཤུན་པ་བཤུས་ན་བསྐམས་པ་ཤིང་གི་འཆི་བའི་དོན་དང་། སྟར་ཡིད་གསལ་མི་གསལ་སྐྱེ་འཇིག་གི་དོན་ཡིན་པ་གཉིས་ཀའང་མི་རིགས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྟ་ཕྱི་འདི་གཉིས་སྟ་ཆོལ་ལ་ལྷོས་ནས་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤིན་

ཏུ་དབྱེ་དཀའ་བར་སྣང་མོད། ཁོ་བོ་ནི་འདི་ལྟར་སྣ་སྟེ། ཤུན་པ་བཤུས་ན་འཆི་བའང་མ་གྲུབ། ཤུན་པ་བཤུས་ན་བསྐམས་པ་ཤིང་གི་འཆི་བའི་དོན་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། ཤིང་གི་འཆི་བའི་དོན་དུ་སྟ་ཆོལ་གྱིས་འདོད་པའི་ཤུན་པ་བཤུས་ན་བསྐམས་པ་ཉིད་ཆོས་ཅན་གྱི་

སྟེང་དུ་སྦྱ་རྐོལ་གྱིས་ཚད་མས་བླུབ་ལ། སྐྱེ་འཇིག་གི་དོན་དུ་འདོད་པའི་སྡུར་ཡོད་གསལ་མི་གསལ། ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་གྲངས་ཅན་གིས་ཁས་ལེན་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་གྲངས་ཅན་དང་གི་ཚད་མས་ཀྱང་མ་བླུབ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཙམ་ལ་དགོངས་ནས་རྟགས་སྡུ་ཕྱི་ལ་སྡུ་རྐོལ་ལ་བླུབ་མ་བླུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། དོན་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་ཡོད་ནས་བཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་སྡུ་མ་ཡང་ཕྱི་རྐོལ་ལ་ལྷོས་ནས་ཀྱང་ཕྱོགས་ཆོས་མ་བླུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟགས་དེའི་

@182A ཞེས། །བསླུབ་བྱ་ཕྱི་རྐོལ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚད་མས་བསལ་ཅིང་། ཟླ་བའི་སེམས་ཡོད་དུ་སངས་རྒྱས་པས་དེས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཅན་ལ་བསླུབ་བྱའི་ཆོས་ཤེས་འདོད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་ན་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྐོལ་བསླུབ་བྱ་ལ་ཤེས་འདོད་ཡོད་དགོས་

པ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་། རྐོལ་བ་དེའི་ངོར། ཕྱོགས་ཆོས་བླུབ་ན། རྐོལ་བ་དེའི་ངོར་ཤེས་འདོད་ཡོད་མི་དགོས་པས། དེའི་ཁྱད་པར་ཕྱེད་དགོས་སོ། །རྟགས་ཕྱི་མ་ཡང་། སྡུ་རྐོལ་ལ་ལྷོས་ནས་ཀྱང་ཕྱོགས་ཆོས་མ་བླུབ་སྟེ། བླུབ་ན། སྡུ་རྐོལ་གྱིས་རྟགས་དེ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་

སྟེང་དུ་ཚད་མས་ངེས་དགོས་པ་ལ། ཤིང་འཆི་བར་ངེས་པའི་ཚད་མ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་ནི། སྔ་རྩོལ་ལ་བྱས་མ་བྱས་གང་དུའང་མ་ངེས་པས། ཕྱི་རྩོལ་སྒྲུབ་མ་བྱས་གང་དུ་ཡང་མ་ངེས་པའི་ངོར། ༥ སྒྲ་མི་རྟག

པར་སྒྲུབ་པ་ལ། བྱས་པའམ་མ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་འགལ་བའི་རྟགས་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་། ཁྱབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཚད་མས་ངེས་པའོ། །དབྱེ་ན། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་འགོག་པ་དང་།

ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་འགོག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགོག་པ་དང་། ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་འགོག་པར་འགྱུར་བ་ལ་ལྟོས་པའི་འགལ་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་བཞིའོ། །འདི་དག་གི་དཔེར་བརྗོད་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དང་པོ་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །སྒྲོན་བ་གཉིས་པའི་དོན་ལ་དགག་གཞན་གཉིས་ལས། དང་པོ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་འགོག་པའི་འགལ་རྟགས། དངོས་བྱར་གྱི་ནམ་མཁའ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

@182B འདི་ཉིད་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་འགོག་པའི་འགལ་རྐགས་ཀྱི་དཔེ་ཡིན་གྱི། དངོས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་རྐགས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འདི་སྐྱས་ཆོས་ལ་འགལ་རྐགས་མ་ཡིན་ལ། ཞེ་འདོད་ལ་འགལ་རྐགས་སུ་འགྱུར་སྲིད་དེ། འདིའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་སྤྱོར་

པ་ནི། མཁའ་སོགས་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་ཇུས་གཅིག་གི་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། དོན་བྱེད་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། བྱ་བྱག་པས་མཁའ་སོགས་རྟག་པ་ཇུས་གཅིག་གི་དངོས་པོར་སྣང་པར་འདོད་ནས། སྐྱས་ཆོས་ལ། དཔེར་ན། མཁའ་སོགས་ཆོས་ཅན་གྱི།

ཞེས་སོགས་འགོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྐྱས་བ་དང་། གཞན་དག་འདི་འགལ་རྐགས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོར་གཟུང་བའི་དངོས་གྲུབ་གྱི་སྟེང་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ནམ་མཁའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པའི་

ཕྱིར། ཞེས་སོགས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྐྱ་བ་འདི་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེང་པོ་མེད་དེ། འདི་ལྟར། ཆོས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་རྐགས་མི་སྲིད་པར་ལེགས་པར་གོང་དུ་བསྒྲུབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱས་ཆོས་དང་ཞེ་འདོད་ཀྱི་སྤྱོར་བ་དེ་འདྲ་གཉིས་ཡོད་པ་ལ།

སྒྲུབ་བྱེད་གང་ཡང་མེད་པས་འདོད་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟག་པ་ཇས་གཅིག་གི་དངོས་པོར་སྒྲུབ་འདོད་ནས་སྟོར་བ་དེ་བཀོད་པས། སྟོར་བ་དེའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་རྟགས་དེ་ལྟར་འགྱུར་ན། བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་

སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་ཆོས་ཅན། བྱས་པས་སྟོང་སྟེ། དོན་བྱེད་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་སྟོར་བ་ལའང་། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། དོན་བྱེད་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྟོར་བ་འབྱུང་བ་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཞེ་འདོད་ལ་སྒྲུབ་འདོད་

@183A ཞེས། །ཤས་སྟོར་བ་དེ་བཀོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུགས་ཕྱི་མའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཁྱད་པར་ལ་གྲུབ་པས། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་ན། བདག་མེད་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན་དུ་བཞག་པ་

ལ་རྟགས་སུ་གང་བཀོད་ཀྱང་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ཞིང་། རྟགས་ཆོས་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་པས། མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་བཤད་པའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་

ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་

རྒག་སྟེ། དོན་བྱེད་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འགལ་རྒས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ན། དོན་བྱེད་པས་སྟོང་བས་རྒ་པ་སྣུབ་པའི་ཁྱབ་པ་འགལ་བར་ཐལ་ཞིང་། དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་དངོས་གྱུར་གྱི་ནམ་མཁའ་མི་རྒ་པར་སྣུབ་པའི་རྒས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་

བས། འདི་ལྟ་བུ་ཁས་ལེན་པ་ལས་བླུན་པ་སུ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་ན་བཙལ་བར་བྱ། དེ་བས་ན། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་ལྡན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟ་བའི་ཕྱོགས་སུ་མ་ཕྱིན་པར་ཡལ་ག་ཆོལ་པས་ཉེན་མོངས་སོ། །འོན་འཐད་པའི་ཕྱོགས་

གང་ཞེན། གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། འགལ་རྒས་ཀྱི་སྟོན་བ་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་འགོག་པ་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་འགོག་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འགལ་རྒས་སུ་སོང་བའི་རྒས་དེ་དང་དེ་ལ་དགག་བྱ་འགོག་ཚུལ་སོགས་རིག

མི་འབྱ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱི། ཐམས་ཅད་ཀྱང་འགལ་རྒས་སུ་སོང་བའི་རྒས་དེའི་བསྟན་བྱ་འགོག་པ་དང་། དེ་ཡང་། ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་རང་འགལ་རྒས་སུ་སོང་བའི་རྒས་དེའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་འགོག་པར་ཁྱད་པར་མེད་མོང་འོང་ཀྱང་།

@183B གཞན་གྱི་འདོད་པ་འགོག་ཚུལ་ལ་ལྷོས་ཏེ། འགོག་ཚུལ་གྱིས་འཕངས་པའི་སྒྲོན་བའི་དབྱེ་བ་ཐ་དད་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར། དེ་ནི་ལྷོས་ནས་ཆོས་དག་དང་། །ཆོས་ཅན་ཁྱད་པར་ཡིན་པས་བརྗོད། ཅེས་དང་། རྣམ་ངེས་ལས་ཀྱང་། རྣམ་པར་གཞག་པ་ཙམ་ཞིག་ཐ་དད་

པ་ཡིན་གྱི། དོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་འགལ་བའི་རྟགས་ནི། གཞན་འགོག་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུའི་འཕངས་པའི་སྒྲོན་བ་ཡིན། དེའི་དཔེར་བརྗོད་ནི། ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་པས་ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་ཇུས་གྲུབ་ཀྱང་ཁས་བླངས་

ཤིང་། སངས་རྒྱས་པ། ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་བཀག་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་ཀྱང་ཁས་ལེན་པས་ན། ནམ་ཁའི་ངོ་བོ་མཐུན་སྣང་དུ་གྱུར་པའི་སྟེང་དུ། དངོས་པོར་གྱུར་པ་ཁྱད་ཆོས་སུ་ལྡན་མི་ལྡན་རྩོད་བ་མིན་གྱི། ཁྱད་གཞི་ནམ་མཁའི་ངོ་བོ། །ཐོགས་པ་

བཀག་ཙམ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ། ཇུས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཞེས་རྩོད་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་པས་བྱེ་བྲག་པ་ལ། ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་དངོས་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་ན། ནམ་མཁའི་དེ་རྟག་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་མི་རྟག། ཅེས་དྲིས་པས་རྟག་པར་སྨྲའོ། །རྟག་པའི་སྐྱོན་

བྱེད་ཅི། ཞེས་དྲིས་པས། དོན་བྱེད་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྨས་པས་དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་དངོས་ཀྱང་གྱི་ནམ་མཁའ་རྟག་པར་སྣང་བའི་སྣང་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ཟློར་ནས། །དེའི་རྟགས་སྟོང་དེ་ལ་སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས། སྐྱོན་བརྗོད་ནས་འགོག་ཚུལ་ནི།

སྟོབ་དཔོན་གྱིས། འདི་ནི་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྣང་པར་བྱེད་པས་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིར་ཆོས་ཅན་ཞེས་པ་ནམ་མཁའ་ལ་བྱ་ཞིང་། དེའི་ངོ་བོ་ནི་དངོས་པོ་ལ་བྱ་སྟེ། ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་མཐུན་སྟོང་དུ་གྲུབ་ནས། དེའི་སྟོང་དུ་དངོས་

@184A ཞེས། །པོ་ཁྱད་ཆོས་སུ་ལྡན་མི་ལྡན་རྩོད་པ། དཔེར་ན། སྒྲའི་ངོ་བོ་མཉན་བྱ་ཡིན་པར་གཉིས་ཀས་གྲུབ་ནས། ཁྱད་གཞི་དེའི་སྟེང་དུ་ཁྱད་ཆོས་མི་རྟག་པ་ཡོད་མེད་རྩོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ཁྱད་གཞི་ནམ་མཁའ་ངོ་བོ་ཐོག་པ་བཀག་ཙམ་

ཡིན་ནམ། དངོས་པོར་གྱུར་པ་ཡིན། མཐུན་སྟོང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་བསམས་ནས་དངོས་གྱུར་གྱི་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། དོན་བྱེད་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་འགོག་ཚུལ་དེའི་དོན་ནི། དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་

ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དངོས་བྱུར་གྱི་ནམ་མཁའ་རྒྱ་བར་སྣུབ་པའི་སྣུབ་བྱེད་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྣུབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་འགོག་པའི་རྒྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན། ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་དངོས་པོར་བྱུར་པ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྣུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱས་ཡང་

དག་ཡིན་པས། ཆོས་ཅན་ནམ་མཁའ་དེའི་ངོ་བོ་དངོས་པོར་བྱུར་པར་སྣུབ་པའི་འགལ་རྒྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །དེས་ན། བྱེ་བྲག་པས་དངོས་བྱུར་གྱི་ནམ་མཁའ་རྒྱ་བར་སྣུབ་པ་ལ་དོན་བྱེད་རྒྱས་སྟོང་ཉག་ཅིག་པ། དེ་སྣུབ་ཀྱི་སྣུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་པ་

འགོག་བྱེད་དུ་སློབ་དཔོན་གྱིས། འདི་ནི་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྣུབ་པར་བྱེད་པས་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་པས། བྱེ་བྲག་པའི་རྒྱས་དེ་འགོག་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལ་ལྷོས་པའམ། ངེས་འཛངས་པའི་འགལ་རྒྱས་ནི། ནམ་མཁའ་

ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ངོ་བོ་དངོས་པོར་བྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་བྱེད་རྒྱས་སྟོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི། འགལ་བརྟགས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་མིན་བསྟོན་མེད་ལ། དེས་ན། བྱེ་བྲག་པས་བཀོད་པའི་རྒྱས་དེའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་འགོག་པ་ལ་རྒྱས་དེ་བཀོད་ན།

@184B རྟགས་ཡང་དག་དང་། བྱེ་བྲག་པས་བཀོད་པའི་རྟགས་དེའི་ཚོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་སྣུབ་པ་ལ་རྟགས་དེ་བཀོད་པ་འགལ་རྟགས་སུ་གསུངས་ཀྱི། དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཚོས་ཅན་ཞེས་ཚོས་ཅན་དང་དེའི་ངོ་བོ་གཉིས་ཀ་ཚོས་ཅན་དུ་བྱས་པའི་སྟེང་དུ་རྟག་པ་སྣུབ་པ་ལ། དོན་བྱེད་

ནུས་སྟོང་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་འགལ་རྟགས་སུ་གང་ནས་ཀྱང་བཤད་པ་མེད་ཅིང་། འདི་ནི་ཚོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོའི་སྟེང་དུ་རྟག་པ་སྣུབ་པ་ལ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི། ཚོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་སྣུབ་པ་ལ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་མེད་པས། ཚོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་འགལ་བའི་རྟགས་ཡིན་མིན་

རྩོད་པ་འབྱུང་བའི་གོ་སྐབས་གཅིག་ལ་ཡོད། དེས་ན། ནམ་མཁའ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ངོ་བོ་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་འདི། རྟགས་ཁོ་ནང་གི་ཚོས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་འགལ་བའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་ལ། བྱེ་བྲག་པས་བཀོད་པའི་རྟགས་དེའི་ཚོས་

ཅན་གྱི་ངོ་བོ་འགོག་བྱེད་ཡིན་པས། གཞན་འགོག་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ནས་སྟོང་བའི་དབྱེ་བ་ཐ་དད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཚོས་ཀྱི་ངོ་བོ་འགོག་པའི་འགལ་རྟགས་སུ་དོན་གཅིག་པར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་བཤད་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་ར་རིའི་ཁྲོད་དུ་ཁོ་བོ་འབའ་ཞིག་གི་

ལེགས་པར་ཟཁད་པ་ཡིན་ནོ། །འགལ་བའི་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་བའི་དཔེ། ཆོས་ཀྱི་ཁྲད་པར་དད་འགལ་བའི་རྒྱས་དང་། ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྲད་པར་དང་འགལ་པའི་རྒྱས་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཟཁད་པ་ལ། འཐད་པའི་ཕྱོགས་དགོངས་པ་དང་། མི་འཐད་པའི་ཕྱོགས་དགག་པ་གཉིས། དང་

པོ་ནི། ཆོལ་བ་གྲངས་ཅན་གྱིས། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཉིར་ལྟར་གྲངས་ངེས་པར་སྣང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཀྱང་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་ནི། བདག་ཡིན་ཞེང་། གཞན་རྣམས་བདག་དེས་ལོངས་སྤྱོད་བྱ་དང་དབང་བསྐྱུར་བྱ་ཡིན་ཞེང་། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བདག་གི་དགོས་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་

@185A ཞེས། །པས་བདག་གི་བར་འདོད་དོ། །དེ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་དང་བྲལ་བའི་དམ་བཅའ་ཚོམ་ནི། རིགས་པ་སྣང་པ་སུ་ཡང་མི་འདོད་པས། གྲངས་ཅན་གྱིས་འདིར་སྐོ་གཉིས་སྣང་ཀ། ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་བདག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་དང་། དབང་སོགས་བདག

གི་བར་སྐྱབ་པའི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བདག་ཡིན་ཏེ། བཅིང་ཐར་གྱི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་དག་དང་དེ་དག་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་སོགས་ནི་སྐབས་གཞན་དུ་ཟཁད་དོ། །གཉིས་པ་དབང་སོགས་བདག་གི་བར་སྒྲུབ་

པའི་རིགས་པ་ནི། བྱངས་ཅན་གྱི་སྨྲས་ཆོས་དང་ཞེ་འདོད་གཉིས་ལས། །སྨྲས་ཆོས་ནི། མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མལ་ཆ་དང་སྐྱན་བཞིན། ཞེས་སྨྲ་བར་བྱེད་ལ། དེའི་ཞེ་འདོད་ནི། མིག་སོགས་ཆོས་

ཅན། བདག་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །འོན། དང་པོ་ཉིད་ནས། བདག་དོན་བྱེད་དེ། ཞེས་མི་འགོད་པ་ཅི་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་པས། དཔེ་བསྟན་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཉིས་པ་བརྗོད་ནས། རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་

དཔེ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་དུ་དོགས་ཏེ། དངོས་སུ་སྨྲས་ཚོད་ལ་དཔེ་ལ་ཆོས་རྗེས་འགྲོ་བྱེད་པར་ཟོལ་བ་གཉིས་ཀས་གྲུབ་ཅིང་། ཞེ་འདོད་ལ་དབང་སོགས་བདག་གི་བར་གྲུབ་པ་ཅིག་འདོད་ནས། རྗེལ་སྟོང་དེ་ལྟར་སྨྲས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བྱངས་ཅན་གྱིས། མིག་སོགས་

ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟ་བའི་སྟོང་བ་དེ་ཉིད་འགོད་ཚུལ་གྱི་སྐོ་ནས་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། མིག་སོགས་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་

@185B པ་དང་། མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་མིག་སོགས་ཞེས་པ་ནི། གྲངས་ཅན་པས་ཤེས་བྱ་ཉིར་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་བདག་དོན་བྱེད་པར་སྣང་དགོས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་མིག

སོགས་དབང་པོ་དང་། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་རྣམས་བདག་གི་བར་གྱུབ་ན། གཞན་དག་ཀྱང་འབད་མེད་དུ་གྱུབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། དང་པོ་ནས་ཉིར་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ན། ཆོས་ཅན་ཕྱི་ཆོལ་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་མི་འགྱུབ་པས། དེའི་ཕྱིར་ཆོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་

མཐུན་སྣང་དུ་གྱུབ་པའི་མིག་སོགས་དབང་པོ་དང་། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་རྣམས་བདག་གི་བར་སྣང་འདོད་ནས། མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། ཞེས་སྨོས་པ་ཡིན་པས། ཆོས་ཅན་གྱི་དོན་དེ་ལྟར་དུ་ཤེས་པར་བྱིས་ཤིག། དེ་ཡང་། གྲངས་ཅན་པས། ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་བཞི་པོ་

མིན་གྱི། གཞན་ཐམས་ཅད་བེམ་པོར་འདོད་པས། ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་ལ་ནི་འདུས་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་ཟེར་ལ། གཞན་རྣམས་ལ་འདུས་བསགས་ཞེས་ཟེར་ཏོ། །དེ་བས་ན། འདུས་བསགས་ཀྱི་དོན་ཀྱང་། རིམ་དང་ཅིག་ཅར་དུ་འདུས་པའི་སྒོ་ནས། རྟུལ་དུ་མ་བསགས་

པ་ལ་རྟོད་ལ། དེ་ལས་བཟློག་པ་ནི། འདུས་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། འདུས་བསགས་ནི་བེམ་པོའི་དོན་ལྟོག་གོ། ཤེས་རིག་གི་སྒྲིས་བྱ་ཁོ་ན། ཤེས་བྱ་ཉེར་བཞི་པོའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ལ། ཤེས་རིག་གི་སྒྲིས་བྱའི་ཡུལ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །དེས་

ན། མིག་སོགས་ནི། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་བདག་དེའི་ཡུལ་ཡིན་པས། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན། མིག་སོགས་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཆོས་ཅན། ཞེས་པ་ནི། མིག་སོགས་བདག་གི་ཡུལ་ཆོས་ཅན་ཞེས་པའོ། །བདག་ནི་འདུས་པ་མ་ཡིན་

@186A ཞེས། །པ་ཡང་ཡིན་ལ། ཤེས་བྱ་ཉེར་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡང་ཡིན་པས། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཞེས་པ་ནི་གཞི་མཐུན་གྱི་སྐྱ་ཡིན་གྱི། དྲུག་སྐྱ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན། འདུས་པ་མིན་པའི་ཡུལ་

ཅན་གཞན་དོན་བྱེད་དེ་ཞེས་པ་ནི། བེམ་པོ་མིན་ཞིང་། ཡུལ་ཅན་ཡིན་པ། རང་ལས་གཞན་པའི་བདག་དེའི་དོན་བྱེད་དེ། ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་བྱེད་དེ། ཞེས་པ་ནི། འདིར་འབྲས་བུ་བསྟེད་པ་ལྟ་བུ་ལ་བསམས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མལ་ཆས་སྒྲིས་བྱའི་གྲང་བ་སྐྱབ་པ་སོགས་

ཀྱི་དགོས་པ་སྣུབ་པ་ལྟར། བདག་དེ་ཉིད་དབང་པོ་ལྔའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་ལྔ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས། དབང་སོགས་རྣམས་བདག་གི་དགོས་པ་སྣུབ་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་བདག་གི་དོན་བྱེད་པའི་དོན་དུ་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་ན། བདག་གི་དོན་བྱེད་དེ། ཞེས་

པ་ནི། བདག་གི་དགོས་པ་སྣུབ་སྟེ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། བདག་གི་དགོས་པ་སྣུབ་བདེ་ཉིད་བདག་གི་པའི་དོན་ལྡོག་ཡིན་པས་དེར་བསྟན་པས་དབང་སོགས་བདག་གི་པར་བསྟན་པར་འགྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གྲངས་ཅན་པས་བགོད་པའི་སྤྱོར་བའི་དོན་

དང་དགོས་པ་ནི་དེ་ལྟང་ཡིན་ལ། གྲངས་ཅན་གྱིས་དབང་སོགས་བདག་གི་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས་སུ་དེ་ལྟར་བགོད་པ་དག་ལ་སྤྲོང་དཔོན་གྱིས་སྐྱོན་འདི་ལྟར་བརྗོད་པར་མཛད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་གཞན་དོན་བྱེད་དེ། ཞེས་པའི་གཞན་དེ་བདག་ལ་བསམས་

པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ། གཞན་དོན་བྱེད་པ་ཙམ་ཞིག་སྟྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། ཁྱོད་རང་གི་འདོད་པའི་དོན་མི་འགྲུབ་ཅིང་། དེད་ཀྱིས་གྲུབ་ཟིན་བསྟྲུབས་ལ། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། ཞེས་པ། བདག་གི་དོན་བྱེད་པ་ལ་བསམས་པ་ཡིན་ན། འདྲུས་བསགས